

# OPETUS- JA KOULUTUSSANASTO (OKSA)

**Undervisnings- och utbildningsordlista**

**Vocabulary of Education**

luonnos 29.4.2022

# Sisällysluettelo

|  |     |
|--|-----|
| Käsittekaavioluettelo.....   | 5   |
| Kuvaluettelo.....  | 6   |
| Esipuhe.....   | 7   |
| Sanaston rakenne ja merkinnät.....   | 8   |
| Alaotsikko.....  | 8   |
| 1 Yleisiä käsitteitä.....  | 13  |
| 1.1 Oppiminen.....   | 28  |
| 2 Koulutustoiminta ja koulutusjärjestelmä.....   | 33  |
| 3 Toimijat.....  | 48  |
| 3.1 Varhaiskasvatuksen toimijat.....   | 48  |
| 3.2 Koulutustoimijat.....  | 56  |
| 3.2.1 Koulutustoimijoihin liittyviä käsitteitä.....  | 79  |
| 3.3 Koulutusorganisaatiot.....   | 86  |
| 3.4 Koulutuksen toimielimiä.....   | 99  |
| 3.5 Henkilöstö.....  | 101 |
| 3.6 Henkilön rooleja oppimisessa tai koulutuksessa.....  | 134 |
| 3.6.1 Henkilön rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa.....   | 164 |
| 4 Koulutuksen ja opetuksen sisällöt ja normit.....   | 172 |
| 4.1 Normatiivinen ohjaus.....  | 172 |
| 4.1.1 Säädökset.....   | 172 |
| 4.1.2 Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ja varhaiskasvatussuunnitelmat.....  | 178 |
| 4.1.3 Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet.....   | 181 |
| 4.2 Tutkintorakenne (1).....   | 186 |
| 4.2.1 Eri koulutusasteille yhteisiä tutkintorakenteeseen tai opintojen rakenteeseen liittyviä käsitteitä.....  | 192 |
| 4.2.2 Ammatillisten tutkintojen rakenne.....   | 205 |
| 4.2.3 Lukio-opintojen rakenne.....   | 215 |
| 4.2.3.1 Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti.....   | 215 |
| 4.2.3.2 Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti.....   | 220 |
| 4.2.4 Korkeakoulututkinnon rakenne.....  | 226 |
| 4.3 Oppiaine.....  | 233 |
| 4.4 Koulutustoimijan opetussuunnitelmat ja koulutustarjonta.....   | 237 |
| 4.4.1 Opetussuunnitelma.....   | 237 |
| 4.4.1.1 Opetussuunnitelmaan liittyviä käsitteitä.....  | 253 |
| 4.4.2 Koulutustarjonta.....  | 259 |
| 4.5 Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan..... | 278 |
| 4.6 Opintojen ja osaamisen mitoitus ja laajuus.....  | 288 |
| 5 Haku ja valinta.....   | 294 |
| 5.1 Varhaiskasvatuksen haku ja valinta.....  | 294 |
| 5.2 Haku.....  | 298 |
| 5.2.1 Henkilön toiminta koulutukseen pääsemiseksi.....   | 298 |
| 5.2.2 Koulutukseen hakemisen vaiheita.....   | 307 |
| 5.2.3 Hakutapoja ja -tyyppejä.....   | 309 |
| 5.2.4 Hakukelpoisuus.....  | 321 |
| 5.2.5 Muita hakukäsitteitä.....  | 326 |
| 5.3 Valinta.....   | 330 |
| 5.3.1 Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi.....  | 330 |
| 5.3.2 Valintatyyppiä.....  | 342 |
| 5.3.3 Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä.....   | 347 |
| 5.3.4 Haku ja valinta: tietojärjestelmän käsitteitä.....   | 355 |
| 5.3.4.1 Hakukohde.....   | 355 |
| 5.3.4.2 Tietojärjestelmällä suoritettava opiskelijavalintaan liittyvä prosessi.....  | 360 |
| 5.3.4.3 Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot.....  | 364 |
| 5.4 Peruskoulun määräytyminen tai valinta.....   | 376 |
| 6 Koulutuksen toteuttaminen ja opintoprosessit.....  | 379 |
| 6.1 Varhaiskasvatus.....   | 379 |
| 6.1.1 Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja.....  | 379 |

|   |     |
|---|-----|
| 6.1.2 Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja.....   | 385 |
| 6.2 Opetus (1).....   | 392 |
| 6.2.1 Opetusmuotokäsitteitä.....  | 408 |
| 6.3 Koulutus (1).....   | 421 |
| 6.3.1 Koulutus (1) luonteen, koulutusasteen ja koulutuslajin mukaan.....  | 421 |
| 6.3.2 Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan eli tutkintoon johtavat ja tutkintoon johtamattomat koulutukset (1).....                      | 436 |
| 6.3.3 Koulutus (1) järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan.....   | 441 |
| 6.3.4 Työpaikalla järjestettävän koulutuksen peruskäsitteitä.....   | 449 |
| 6.3.5 Perusopetuksen lajeja.....  | 460 |
| 6.3.6 Ammatillisen koulutuksen lajit ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 mukaisesti.....   | 462 |
| 6.3.7 Ammatillisen koulutuksen lajit, järjestämisuodot ja -tavat ennen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 voimaantuloa.....     | 475 |
| 6.4 Koulutus (2).....   | 478 |
| 6.4.1 Tutkintoon johtamattomia koulutuksia (2).....   | 486 |
| 6.4.1.1 Ennen vuotta 2015 järjestettyjä tutkintoon johtamattomia, ammatilliseen koulutukseen hakeutumista edistäviä koulutuksia (2).....        | 492 |
| 6.5 Opiskeluoikeyteen liittyviä toimenpiteitä.....  | 496 |
| 6.6 Ilmoittautuminen.....   | 509 |
| 6.7 Opintojen keskeytyminen ja keskeyttäminen.....  | 519 |
| 6.7.1 Opiskelun keskeytyminen.....  | 519 |
| 6.7.2 Oppivelvollisuuden suorittamisen tai muun opiskelun keskeyttäminen.....   | 520 |
| 6.8 Ohjaus.....   | 523 |
| 6.9 Opiskelun tuki.....   | 524 |
| 6.9.1 Oppilaan ohjaus ja opinto-ohjaus.....   | 525 |
| 6.9.2 Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut.....   | 528 |
| 6.9.2.1 Työpaikalla järjestettävään koulutukseen liittyviä etuuksia ja korvauksia.....  | 536 |
| 6.9.3 Muut opiskelua tukevat palvelut.....  | 539 |
| 6.9.4 Lapsen, oppilaan ja opiskelijan tukeminen varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa..... | 539 |
| 6.9.5 Turvallisuuteen ja työrauhaan liittyvät ja kurinpidolliset toimenpiteet.....  | 554 |
| 6.9.5.1 Kurinpito.....  | 554 |
| 6.9.5.2 Kurinpitokeinoja perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, lukiokoulutuksessa ja korkeakouluissa.....                             | 558 |
| 6.10 Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa.....  | 568 |
| 6.11 Opiskelijaliikkuvuus.....  | 575 |
| 6.12 Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu.....   | 581 |
| 6.13 Oppilaan suoritukset, arvosanat ja näytöt.....   | 586 |
| 6.13.1 Todistus.....  | 586 |
| 6.13.2 Tutkinto.....  | 615 |
| 6.13.2.1 Toisen asteen tutkinnot.....   | 625 |
| 6.13.2.2 Korkeakoulututkinto.....   | 634 |
| 6.13.2.3 Ulkomainen tutkinto.....   | 644 |
| 6.13.2.4 Aiemmat ammatilliset tutkinnot.....  | 647 |
| 6.13.3 Opintosuorituksia.....   | 650 |
| 6.13.4 Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa.....  | 654 |
| 6.13.5 Oppilaan ja opiskelijan suorituksen arviointi.....   | 660 |
| 6.13.5.1 Muutoksenhaku arviointiin (2).....   | 675 |
| 6.13.5.2 Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen.....   | 685 |
| 6.14 Opintosuorituksen hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen sekä tutkinnon tunnustaminen.....                             | 690 |
| 6.15 Varhaiskasvatukseen, opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut.....  | 710 |
| 6.16 Muita koulutuksen toteuttamiseen/läpivientiin ja opintoprosesseihin liittyviä käsitteitä.....  | 719 |
| 7 Varhaiskasvatus- ja koulutusjärjestelmän, oppimistulosten ja osaamisen arviointi.....   | 725 |
| 7.1 Arvioinnin peruskäsitteitä.....   | 725 |
| 7.2 Laatu.....  | 749 |
| 8 Muutoksenhaku.....  | 754 |
| 9 Muita opetustoimeen liittyviä käsitteitä.....   | 756 |
| 10 Liite 2: European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS) -tietoelementtien nimiä ja sisältökuvia suomeksi.....                       | 771 |
| 10.1 Koulutustoimija (Learning Opportunity Provider).....   | 771 |
| 10.2 Koulutus (Learning Opportunity).....   | 776 |

|   |     |
|---|-----|
| 11 Lisättäväksi sovittuja käsitteitä.....         | 783 |
| 12 Lisättäväksi ehdotettuja käsitteitä.....       | 786 |
| 12.1 Rahoitukseen liittyviä käsitteitä.....       | 797 |
| Englanninkielinen hakemisto / English index.....  | 842 |
| Ruotsinkielinen hakemisto / Svenskt register..... | 855 |
| Suomenkielinen hakemisto.....                     | 865 |



# Käsitekaavioluettelo

|   |     |
|---|-----|
| Käsitekaavio 1. Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä.....   | 13  |
| Käsitekaavio 2. Kasvatus, opetus ja koulutus.....   | 28  |
| Käsitekaavio 3. Oppiminen.....  | 33  |
| Käsitekaavio 4. Koulutustoiminta.....   | 43  |
| Käsitekaavio 5. Koulutusjärjestelmä.....  | 47  |
| Käsitekaavio 6. Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat.....  | 56  |
| Käsitekaavio 7. Koulutustoimijat.....   | 67  |
| Käsitekaavio 8. Koulutustoimija, koulutusorganisaatio, toimipiste ja toimipaikka.....   | 79  |
| Käsitekaavio 9. Koulutusorganisaatiot.....  | 99  |
| Käsitekaavio 10. Koulutuksen henkilöstö.....  | 110 |
| Käsitekaavio 11. Muu koulutuksen henkilöstö.....  | 116 |
| Käsitekaavio 12. Varhaiskasvatuksen henkilöstö.....   | 124 |
| Käsitekaavio 13. Opettaja.....  | 134 |
| Käsitekaavio 14. Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa.....   | 163 |
| Käsitekaavio 15. Opiskelijan rooleja.....   | 164 |
| Käsitekaavio 16. Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan.....   | 165 |
| Käsitekaavio 17. Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä.....  | 173 |
| Käsitekaavio 18. Varhaiskasvatussuunnitelmat.....   | 182 |
| Käsitekaavio 19. Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet.....   | 188 |
| Käsitekaavio 20. Tutkintorakenne.....   | 190 |
| Käsitekaavio 21. Tutkinnon rakenne (osien pakollisuuden mukaan).....  | 193 |
| Käsitekaavio 22. Osaamiskokonaisuuksia.....   | 205 |
| Käsitekaavio 23. Ammatillisten tutkintojen rakenne.....   | 216 |
| Käsitekaavio 24. Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti.....   | 221 |
| Käsitekaavio 25. Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti.....   | 226 |
| Käsitekaavio 26. Opintokokonaisuus ja opintojakso.....  | 233 |
| Käsitekaavio 27. Oppiaine.....  | 237 |
| Käsitekaavio 28. Opetussuunnitelma.....   | 252 |
| Käsitekaavio 29. Koulutustarjonta ja opetustarjonta.....  | 277 |
| Käsitekaavio 30. Osaamistavoitteet.....   | 278 |
| Käsitekaavio 31. Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan..... | 287 |
| Käsitekaavio 32. Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö.....  | 294 |
| Käsitekaavio 33. Varhaiskasvatuksen haku ja valinta.....  | 298 |
| Käsitekaavio 34. Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi.....  | 307 |
| Käsitekaavio 35. Koulutukseen hakemisen vaiheita.....   | 310 |
| Käsitekaavio 36. Hakutapoja ja -tyyppejä.....   | 322 |
| Käsitekaavio 37. Hakukelpoisuus.....  | 327 |
| Käsitekaavio 38. Muita hakukäsitteitä.....  | 331 |
| Käsitekaavio 39. Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi.....  | 343 |
| Käsitekaavio 40. Valintatypit.....  | 348 |
| Käsitekaavio 41. Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä.....   | 356 |
| Käsitekaavio 42. Hakukohde.....   | 361 |
| Käsitekaavio 43. Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi.....  | 364 |
| Käsitekaavio 44. Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot.....  | 376 |
| Käsitekaavio 45. Peruskoulun määräytyminen tai valinta.....   | 379 |
| Käsitekaavio 46. Varhaiskasvatuksen toimintamuodot.....   | 385 |
| Käsitekaavio 47. Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja.....  | 392 |
| Käsitekaavio 48. Opetus (1).....  | 408 |
| Käsitekaavio 49. Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä.....  | 421 |
| Käsitekaavio 50. Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan.....   | 435 |
| Käsitekaavio 51. Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan.....   | 440 |
| Käsitekaavio 52. Koulutus (1) oppivelvollisuuden kuuluminen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan.....   | 448 |
| Käsitekaavio 53. Työpaikalla järjestettävä koulutus.....  | 460 |
| Käsitekaavio 54. Perusopetuksen lajeja.....   | 462 |
| Käsitekaavio 55. Ammatillisen koulutuksen lajeja.....   | 475 |
| Käsitekaavio 56. Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa.....   | 478 |
| Käsitekaavio 57. Koulutus (2) -käsitteen alakäsitteitä.....   | 486 |
| Käsitekaavio 58. Tutkintoon johtamattomat koulutukset (2).....  | 492 |
| Käsitekaavio 59. Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä.....   | 509 |
| Käsitekaavio 60. Ilmoittautumiskäsitteitä.....  | 515 |

|   |     |
|---|-----|
| Käsitekaavio 61. Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä.....   | 519 |
| Käsitekaavio 62. Opiskelun keskeytyminen.....   | 520 |
| Käsitekaavio 63. Opiskelun keskeyttäminen.....  | 523 |
| Käsitekaavio 64. Ohjaukäsitteitä.....   | 524 |
| Käsitekaavio 65. Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut.....  | 536 |
| Käsitekaavio 66. Etuuksia ja korvauksia työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa.....   | 539 |
| Käsitekaavio 67. Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa..... | 554 |
| Käsitekaavio 68. Kurinpitoon liittyviä käsitteitä.....  | 569 |
| Käsitekaavio 69. Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa.....  | 575 |
| Käsitekaavio 70. Opiskelijaliikkuvuus.....  | 581 |
| Käsitekaavio 71. Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu.....   | 586 |
| Käsitekaavio 72. Todistus.....  | 604 |
| Käsitekaavio 73. Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset.....  | 611 |
| Käsitekaavio 74. Tutkintotodistus.....  | 615 |
| Käsitekaavio 75. Tutkinto.....  | 625 |
| Käsitekaavio 76. Toisen asteen tutkinnot.....   | 634 |
| Käsitekaavio 77. Korkeakoulututkinto.....   | 645 |
| Käsitekaavio 78. Ulkomainen tutkinto.....   | 647 |
| Käsitekaavio 79. Aiemmat ammatilliset tutkinnot.....  | 650 |
| Käsitekaavio 80. Opintosuorituksia.....   | 654 |
| Käsitekaavio 81. Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa.....  | 660 |
| Käsitekaavio 82. Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi.....   | 675 |
| Käsitekaavio 83. Muutoksenhaku arviointiin (2).....   | 684 |
| Käsitekaavio 84. Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen.....   | 690 |
| Käsitekaavio 85. Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen.....  | 710 |
| Käsitekaavio 86. Varhaiskasvatuksen maksut.....   | 712 |
| Käsitekaavio 87. Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut.....   | 719 |
| Käsitekaavio 88. Arviointi.....   | 743 |
| Käsitekaavio 89. Arviointeihin liittyviä käsitteitä.....  | 749 |
| Käsitekaavio 90. Laatuksitteitä.....  | 754 |
| Käsitekaavio 91. Osaaminen ja sen lähikäsitteitä.....   | 791 |
| Käsitekaavio 92. Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa..                                   | 792 |

# Kuvaluettelo

|   |    |
|---|----|
| Kuva 1. Suomen koulutusjärjestelmä..... | 35 |
|---|----|

### Yleisiä kommentteja

**OKSA-jaos 16.6.2017:** Uutta keskustelua OKSAn rajauksesta, linjauksista ja käyttötarkoituksista tarvitaan. Otetaan tälle aikaa (viimeistään) sanaston ensimmäisen julkaisun jälkeen.

**Korkeakoulujen englannin kielityöryhmä marraskuu 2016:** Kaikki (ainakin korkeakoulujen käsitteiden) englannin vastineet pitäisi laittaa kommentteille avoimeen AMK:iin. Mutta ensimmäinen julkaisu voidaan tehdä näillä (ilman avoimia AMKeja tehdyillä) termeillä. Näihin (mm. tarkistusasioihin) voidaan palata vuoden 2017 puolella ennen seuraavaa OKSA-julkaisua.

**Korkeakoulujen englannin kielityöryhmä 9.12.2016:** Tulisiko OKSA-sanastossa merkitä, kun kyseessä on pelkästään tietotekninen/hallinnollinen termi (vs. kun näkyy viestinnässä hakijoille/opiskelijoille/ulospäin). Esim. käsitteet *haku- ja valintajärjestelmä* (ID377) ja *valinnan tila* (ID389).

**Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle / lukiokoulutukselle 14.9.2018:** Kumpaan lukiolakiin halutaan huomautuksissa viitata, 629/1998 vai 714/2018, vai kumpaankin? Pohdittava läpi sanaston.

**Ilmari Hyvönen 12.9.2019:** Hiukan kyllä mietityttää tämä tutkintokeskeisyys. Eli voisi [esim. käsitteen *opintosuorituksen hyväksilukeminen* kohdalla] olla niin että hyväksiluetaan osaksi tutkinnon osaa, opintokokonaisuutta tms. tutkintoa pienempää moduulia... Mutta ei ehkä avata tätä nyt.

**Totti Tuhkanen 12.9.2019:** OKSA on pääosiltaan tuotettu tutkintokeskeisen koulutusjärjestelmän aikana ja tarpeisiin. Nyt viritellään paradigmaan muutosta, ja se on haaste johdonmukaisen näkökulman säilyttämiselle. Asiasta on otettava koppi, mutta periaatteista on ryhmässä keskusteltava.

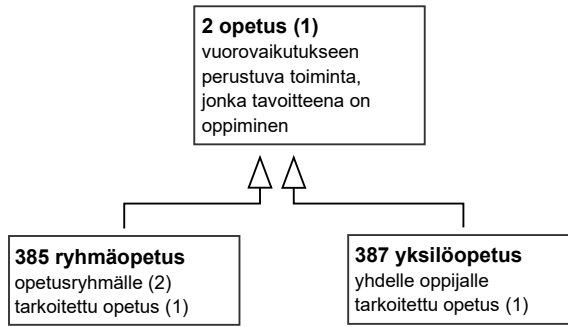
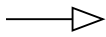
**OKSA-jaos 21.5.2021:** Käsitekaaviot tulee vielä käydä systemaattisesti läpi oppivelvollisuuden laajentumisen näkökulmasta. Tero ja Riina tekevät tämän.

**Riina-terminologi 11.6.2021:** 1.8.2022 jälkeen merkittävä vanhentuneiksi käsitteiksi (<vanhentunut>) oppivelvollisuuslain (1214/2020) myötä 1.8.2022 vanhentuvat käsitteet perusopetuksen lisäopetus, lukiokoulutukseen valmistava koulutus, valmentava koulutus, ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus, valmentavan koulutuksen perusteet, lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen perusteet, koulunkäynnin keskeyttäminen. Nämä täytyy tällöin poistaa myös kaavioista.

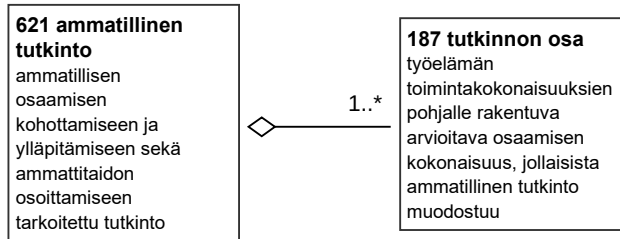
**Oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmä 14.6.2021:** Pitäisikö OKSAn luokkiin (koulutusasteisiin) lisätä uusi luokka "oppivelvollisuuskoulutus"? Tähän luokkaan kuuluisivat perusopetus, oppivelvollisuuteen kuuluva osa lukiosta ja ammatillisesta, TUVA, TELMA, kansanopistojen pitkät linjat (= kansanopistojen oppivelvollisille suunnattu koulutus), saamelaisten koulutuskeskuksen tietyt opinnot (saamen kielen ja kulttuurin opinnot) ja aikuisten perusopetus. -> **OKSA-jaos 13.8.2021:** Tällainen aineistoa rikastava luokka voitaisiin lisätä, tai ainakin harkita sen lisäämistä. Käytännössä tapahtuisi

(viimeistään) seuraavan julkaisun (OKSAn kolmas laitos) yhteydessä; otetaan puheeksi lähempänä tuota ajankohtaa. Kaikki käsitteet tulee käydä läpi ja tarvittaessa merkitä oppivelvollisuuskoulutukseen kuuluviksi tunnisteella <oppivelvollisuuskoulutus>.

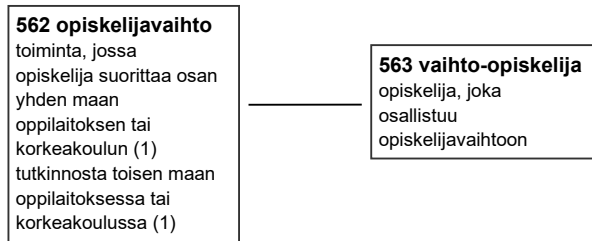
**HIERARKKINEN SUHDE**



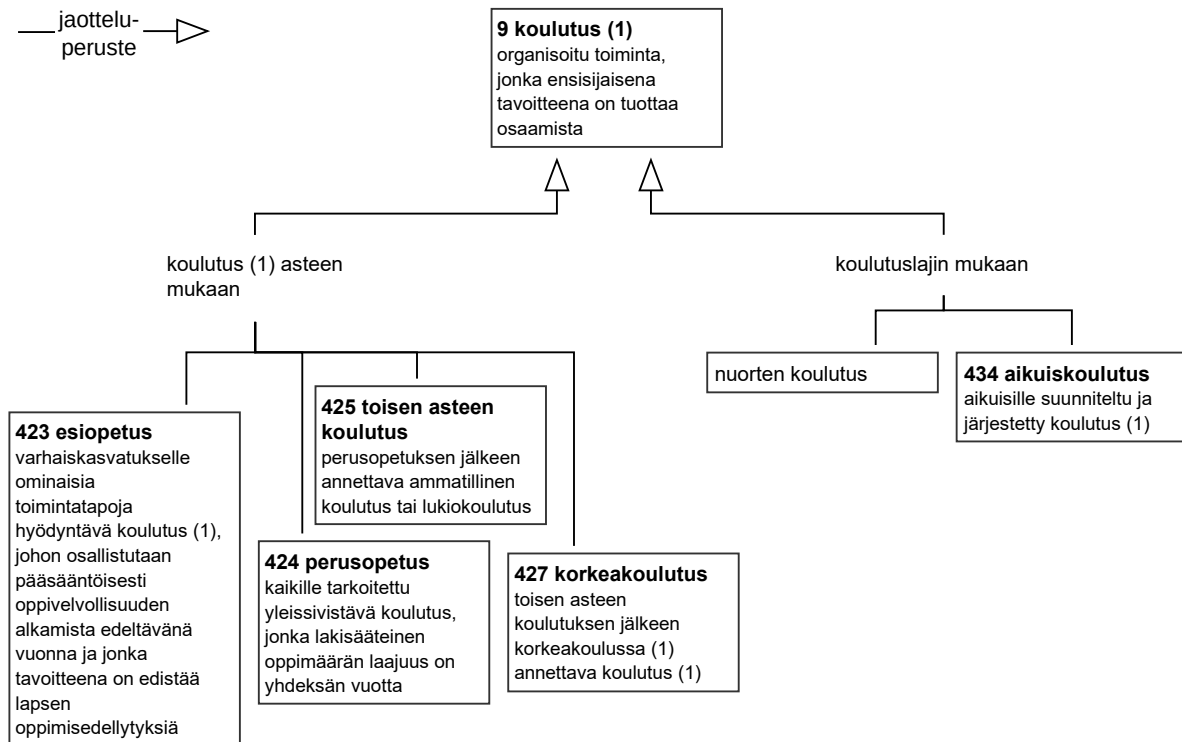
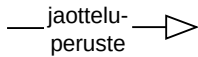
**KOOSTUMUSSUHDE**



**ASSOSIATIIVINEN SUHDE**



**MONIULOTTEINEN KÄSITELÄRJESTELMÄ**



**Käsitekaavio 1.** Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä.

# 1 Yleisiä käsitteitä

1

## **kasvatus**

sv fostran

en < education (1); upbringing

määritelmä

vuorovaikutukseen perustuva toiminta, jonka tavoitteena on kehittää yksilöstä eettisesti vastuukykyinen yhteiskunnan jäsen

huomautus

Kasvatuksen myötä kulttuuriset arvot, tavat ja normit välittyvät ja muovautuvat. Osaltaan kasvatuksen tavoite on siirtää kulttuuriperintöä sekä tärkeinä pidettyjä arvoja ja traditioita seuraavalle sukupolvelle, mutta kasvatuksen avulla halutaan myös uudistaa ajattelu- ja toimintatapoja. Kasvatuksen sivistystehtävänä on tietoisesti ohjata yksilöllisen identiteetin muotoutumista ja huolehtia, että muotoutuminen tapahtuu sosiaalisesti hyväksyttävällä tavalla.

[Varhaiskasvatuksella](#) tarkoitetaan varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaan [lapsen](#) suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, [opetuksen \(1\)](#) ja [hoidon](#) muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu pedagogiikka.

[Perusopetuksella](#) on opetustavoitteiden lisäksi kasvatustavoitteita. Perusopetuslain (628/1998) mukaan perusopetuksella pyritään kasvattamaan oppilaita ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antamaan heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja.

Yliopistolain (558/2009) mukaan [yliopistojen](#) tehtävänä on edistää vapaata tutkimusta sekä tieteellistä ja taiteellista sivistystä, antaa tutkimukseen perustuvaa ylintä [opetusta \(1\)](#) sekä kasvattaa [opiskelijoita](#) palvelemaan isänmaata ja ihmiskuntaa.

Englannin käsite education on laajempi kuin suomen kasvatus, niin että termillä education viitataan kasvatuksen lisäksi muun muassa [opetukseen \(1\)](#), [koulutukseen \(1\)](#) ja sivistykseen.

Käsitteen tunnus: c116

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Kasvatus](#), [opetus ja koulutus](#) ja [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

2

### opetus (1)

sv undervisning (1)

en teaching (1); instruction (1); < education (2)

määritelmä

vuorovaikutukseen perustuva toiminta, jonka tavoitteena on [oppiminen](#)

huomautus

Opetuksella (1) ja [kasvatuksella](#) on osin yhteneväisiä tavoitteita.

Englannin käsite education on laajempi kuin suomen opetus (1), niin että termillä education viitataan opetuksen (1) lisäksi muun muassa [kasvatukseen](#), [koulutukseen \(1\)](#) ja sivistykseen.

Käsitteen tunnus: c117

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Kasvatus, opetus ja koulutus](#), [Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa \(1\), koulutuksessa \(1\), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus \(1\) ja koulutus \(1\) kielen mukaan](#), [Opetus \(1\)](#), [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä ja Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<lukiolaki>

**Ruotsin kielityöryhmän kysymys korkeakoulujen (tai muun koulutusasteen) ruotsin työryhmälle lokakuu 2016:** "Handledning" voisi olla opetus (1) -käsitteen (toinen) vastine ruotsiksi? --

**Terminologin kysymys 30.12.2021:** Vai tarvitaanko enää, kun OKSAan on lisätty käsite [ohjaus](#), jonka sv-vastineeksi tulee varmaankin handledning?

**OKSA-jaos 30.8.2019 (mm. Erja V.):** Nyt kun OKSA-sanastossa ollaan määrittelemässä [ohjaus](#)-käsitettä, opetus (1) -käsitteen määritelmä pistää silmään, vaikka sitä aikanaan paljon viilattiinkin. Opetus (1) -käsitteen määritelmää olisi syytä sopivassa kohtaa tarkastella uudelleen ja tarkentaa.

**OKSA-jaos 30.8.2019 (mm. Erja V.):** Perusopetuksessa opetus liittyisi tavoitteiden saavuttamiseen.

**Perusopetuslaki 628/1998, 2 §:** Opetuksen tavoitteet: Tässä laissa tarkoitetun opetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja.

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 10.9.2019:** Millä tavalla määritelmä on puutteellinen, mihin suuntaan sitä kannattaisi kehittää jne.? Erittely auttaa määritelmän korjaamisessa.

3

<varhaiskasvatus>

### hoito

sv vård

en care

määritelmä

toiminta, jonka tavoitteena on huolenpito [lapsesta](#) sekä lapsen hyvinvoinnin ja kehityksen edistäminen

huomautus

Hoito kuuluu osana [varhaiskasvatukseen](#). Varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaan varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista [kasvatuksen](#), [opetuksen \(1\)](#) ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta.

Varhaiskasvatuksen hoitotilanteet ovat aina samanaikaisesti kasvatus- ja opetustilanteita, joissa opitaan laaja-alaisesti erilaisia tietoja ja taitoja.

Käsitteen tunnus: c399

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Kasvatus, opetus ja koulutus](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>



4

**opettaminen; opetus (2)**

sv undervisning (2); ~ lära ut *verb*

en teaching (2); instruction (2); tuition (1); ~ facilitation

määritelmä

*opetuksen (1)* osa, jossa henkilö auttaa tai ohjaa toista henkilöä oppimaan (ks. *oppiminen*)

huomautus

Englannin sanalla facilitation viitataan esimerkiksi erityistarpeisen (kuten vammaisen) oppilaan tai opiskelijan avustajan toimintaan, jonka tavoitteena on auttaa *oppilasta* tai *opiskelijaa* osallistumaan opetukseen (1). Lisäksi sanalla facilitation viitataan esimerkiksi vertaisopetukseen, jossa edistyneemmät opiskelijat auttavat varhaisemmassa vaiheessa olevia opiskelijoita *opiskelussa*.

Ks. *ohjaus, opettaja*.

Käsitteen tunnus: c119

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Kasvatus, opetus ja koulutus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

**Ruotsin kielityöryhmän kysymys korkeakoulujen (tai muun koulutusasteen) ruotsin työryhmälle lokakuu 2016:** "Handledning" voisi olla opetus (1) -käsitteen tai opettaminen -käsitteen (toinen) vastine ruotsiksi? -- **Terminologin kysymys 30.12.2021:** Vai tarvitaanko enää, kun OKSAan on lisätty käsite *ohjaus*, jonka sv-vastineeksi tulee varmaankin handledning?

5

<varhaiskasvatus, opetus ja koulutus>

**ohjaus; > opintojen ohjaus** <lukiokoulutus>

sv handledning

en guidance <varhaiskasvatus, lukiokoulutus>; guidance for studies (2) <lukiokoulutuksen opintojen ohjaus>

määritelmä

*varhaiskasvatuksen* ja *koulutuksen* (1) yhteydessä tapahtuva, vuorovaikutukseen perustuva toiminta, jossa *oppijan* lähtökohdat huomioon ottaen annetaan oppijalle ohjeita, neuvoja, *palautetta* ja tukea tavoitteiden saavuttamiseksi

huomautus

Ohjausta voidaan antaa eri *oppimisympäristöissä*. Ohjaus voi olla toteutettu ajasta ja paikasta riippumatta.

*Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden* mukaan *lasten* tulee saada *oppimiseensa varhaiskasvatushenkilöstön* ohjausta ja tukea.

*Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden* mukaan jokaisen *opettajan* tehtävänä on ohjata tukea tarvitsevaa *oppilasta* koulunkäynnissä ja eri *oppiaineiden opiskelussa*.

Perusopetuksessa ohjaus liittyy kaikkiin opetustilanteisiin, oppiaineisiin ja oppilaalle annettavaan arviointipalautteeseen. Ohjauksen tavoitteena on, että tukea tarvitsevan oppilaan itseluottamus, itsearviointi- ja oppimaan oppimisen taidot sekä kyky suunnitella tulevaisuuttaan vahvistuvat.

**opintojen ohjaus:** *Lukiokoulutuksessa* käytetään termiä opintojen ohjaus. Sillä tarkoitetaan lukiokoulutuksen *oppimäärää* suorittavalle *opiskelijalle opinto-ohjauksen* (1) lisäksi annettavaa henkilökohtaista ja muuta opintoihin ja jatko-opintoihin *hakeutumiseen* liittyvää ohjausta. Opintojen ohjausta (samoin kuin opinto-ohjausta (1)) voivat antaa *opinto-ohjaajan* lisäksi muun muassa *aineenopettajat* ja *ryhmänohjaaja*.

*Ammatillisesta koulutuksesta* annetun lain (531/2017) mukaan *opiskelijalla* on oikeus saada *opetusta* (1) ja ohjausta.

Ohjausta voidaan toteuttaa myös vertaisoppijoiden eli keskenään samassa tilanteessa olevien oppijoiden toimesta (nk. vertaisohjaus).

Vrt. *oppilaanohjaus, opinto-ohjaus*.

Ks. myös *työpaikalla järjestettävä ohjaus*.

Käsitteen tunnus: c1637

Luokka: <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaaviot: [Kasvatus, opetus ja koulutus](#) ja [Ohjauskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<varhaiskasvatus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

6

### opiskelu

sv < studier *pl*

en study (4)

määritelmä

toiminta, jossa henkilö käyttää aikaa ja tietoista huomiota uusien tietojen tai taitojen omaksumiseen tai osaamisen kartuttamiseen

huomautus

Ruotsin termi studier viittaa myös suomen opinnot-käsitteeseen.

Käsitteen tunnus: c120

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Kasvatus, opetus ja koulutus](#) ja [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (studying)

7

### osaamisen hankkiminen

sv förvärvande *n* av kunnande

en acquisition of competence; acquiring competence

määritelmä

[ammattillisen koulutuksen opiskelijan](#) toiminta, jossa opiskelija pyrkii saavuttamaan [henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelmansa](#) mukaista osaamista

huomautus

Osaamisen kertyminen on osaamisen hankkimistavasta riippumatonta.

Yleiskielessä käytetään usein ilmaisuja puuttuva osaaminen ja puuttuvan osaamisen hankkiminen, mutta on suositettavaa käyttää niiden sijaan ilmaisuja hankittava osaaminen ja osaamisen hankkiminen.

Käsitteen tunnus: c1691

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

8

**koulutus (1)**

sv utbildning (1)  
inte: skolning

en < education (3); training

määritelmä

organisoitu toiminta, jonka ensisijaisena tavoitteena on tuottaa osaamista

huomautus

Määritelmän sana "ensisijaisena" viittaa siihen, että voidaan ajatella, että on myös muuta organisoitua toimintaa, jonka yhtenä tavoitteena on tuottaa osaamista – esimerkiksi sosiaalipolitiikka –, mutta koulutuksessa (1) osaamisen tuottaminen on ensisijainen tavoite.

Koulutuksen (1) tavoitteena oleva osaaminen voidaan tuottaa *opetuksen (1)* tai muun *oppimiseen* tähtäävän toiminnan avulla.

Koulutus (1) on laaja ja varsin abstrakti käsite.

Tutkintotavoitteisuuden mukaan koulutus (1) voidaan jakaa *tutkintoon* johtavaan koulutukseen, tutkintoon valmistavaan koulutukseen ja koulutukseen, joka ei johda eikä valmista tutkintoon.

Englannin käsite education on laajempi kuin suomen koulutus (1), niin että termillä education viitataan koulutuksen (1) lisäksi muun muassa *kasvatukseen*, *opetukseen (1)* ja sivistykseen.

Vrt. *koulutus (2)*.

Ks. myös *opettaminen*, *oppiminen*, *opiskelu*.

Käsitteen tunnus: c121

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: *Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä*, *Kasvatus*, *opetus ja koulutus*, *Koulutustoiminta*, *Varhaiskasvatuksessa*, *opetuksessa (1)*, *koulutuksessa (1)*, *opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan*, *Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan*, *Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan*, *Koulutus (1) oppivelvollisuuden kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan*, *Työpaikalla järjestettävä koulutus*, *Koulutus (2) -käsitteen alakäsitteitä ja Tutkintoon johtamattomat koulutukset (2)*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

**OKSA-jaos 2.10.2020:** tarvitaanko erikseen lakisääteinen koulutus ja ei-lakisääteinen koulutus?

**OKSA-jaos 2.10.2020:** tällä hetkellä koulutus (1):n alla on kyllä myös ei-lakisääteisiä, kuten henkilöstökoulutus

**OKSA-jaos 2.10.2020:** OKSA on ajateltu koulutusjärjestelmän kuvaukseksi, jolloin OKSAn koulutukset olisivat lähinnä lakisääteisiä koulutuksia

**OKSA-jaos 2.10.2020:** Jatkuvan oppimisen sanastossa myös koulutukset jotka on OKSAssa määritelty koulutus (1):nä, voisi mahdollisesti määritellä koulutus (2):na (täydennyskoulutus, muuntokoulutus, erikoistumiskoulutus...)

9

**koulutus (2)**

sv utbildning (2)

en studies (1); learning opportunity (1); &gt; study programme (1); &gt; degree programme (1); &gt; education programme (1) &lt;ammattillinen koulutus&gt;; ~ learning opportunity specification &lt;koulutuksen (2) kuvauksesta; SFS-EN 15982:en ja SFS-EN 15981/AC&gt;

määritelmä

suunniteltu opintojen ja järjestelyjen kokonaisuus, jonka tavoitteena on lisätä johonkin aihepiiriin tai alaan liittyvää osaamista tai tarjota valmiudet *tutkinnon* tai muun kokonaisuuden suorittamiseen

huomautus

Koulutukset (2) ovat tapa käytännössä organisoida ja toteuttaa *koulutusta (1)*.Koulutukset (2) voivat olla tutkintoon (esimerkiksi filosofian maisterin tutkinto) johtavia tai tutkintoon johtamattomia. Esimerkkejä tutkintoon johtamattomista koulutuksista ovat *korkeakoulun (1) opintokokonaisuus (2)*, *ammattillisen koulutuksen tutkinnon osa*, *avoimena yliopisto-opetuksena* tarjottava *opintojakso*, korkeakoulun (1) *erikoistumiskoulutus* ja *tutkintokoulutukseen valmentava koulutus*.**learning opportunity specification:** Standardissa Metadata for Learning Opportunities, Advertising (SFS-EN 15982:en) käytetään termiä learning opportunity specification (lyhenne LOS), jolla tarkoitetaan *opetussuunnitelmassa (2)* määritellyn koulutuksen (2) rakenteen, sisällön ja tavoitteiden kuvausta.**learning opportunity specification:** Standardissa European Learner Mobility Achievement Information (SFS-EN 15981/AC) käsite learning opportunity specification on määritelty lähes samoin kuin em. standardissa.

Käsitteen tunnus: c122

Luokka: &lt;yleinen/yhteinen&gt;

Käsittekaaviot: [Kasvatus](#), [opetus ja koulutus](#), [Koulutustoiminta](#), [Tutkintorakenne](#), [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#), [Osaamistavoitteet](#), [Muita hakukäsitteitä](#), [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#) ja [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\)](#)

&lt;kieliversiointiin korkeakoulut&gt;

&lt;kieliversiointiin ammatillinen&gt;

&lt;ammattillinen englanti kesken&gt; &lt;ammattillinen ruotsi kesken&gt;

**CSC:n koulutustarjonta-arkkitehtuurin valmistelijan kysymykset syyskuu 2019:** Voiko opintojakso olla koulutus (2)? Tai jos ei, niin voiko koulutus (2) koostua vain yhdestä opintojaksosta? ("[Tätä] kautta päätetään, että onko tässä koulutustarjonta-arkkitehtuurissa tarvetta mennä opetussuunnitelmatasolle vai riittääkö koulutustarjontatiedot.")**OKSA-jaos 20.9.2019:** Em. kysymykset käytännössä: Tuleeko esim. avoimen yliopiston koulutustarjonnassa näkyä koulutuksina yksittäiset tarjotut opintojaksot?**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 21.9.2020:** Tämän alakäsitteitä olivat aiemmin seuraavat:**OKSA-jaos 2.10.2020:** Tomi K.: "Työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutus (TELMA-koulutus) antaa sairauden tai vamman vuoksi erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille henkilökohtaisten tavoitteiden ja valmiuksien mukaista opetusta ja ohjausta. Koulutuksen tavoitteena on pääsääntöisesti muu opiskelijan jatkosuunnitelma kuin ammatillisen tutkinnon suorittaminen. Tavoitteena on, että opiskelija löytää työn ja toimeentulon, asumisen, vapaa-ajan ja kuntoutumisen osalta ratkaisun hyvään ja toimintakyvyn mukaiseen itsenäiseen elämään."**OKSA-jaos 2.10.2020:** Totti: voisiko jaotteluperusteena (koulutus (1) ja koulutus (2)) olla ollut se, onko opiskelijalla vapautta valita sisältöjä (koulutus (1)) vai onko suunniteltu kiinteä kokonaisuus (koulutus (2))?**Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021 / Keha-keskus:** "suunniteltu kokonaisuus"? Ensimmäisessä huomautuksessa mainitaan kuitenkin, että termillä tarkoitetaan "tapa käytännössä organisoida ja toteuttaa koulutusta (1). Eikö määritelmä voisi olla siis "koulutus 1:n toteutus", jos tämä on käytännössä se koulutus, johon haetaan ja tulee valituksi? Vai onko tälle jokin toinen termi? --**Terminologin kommentti 18.3.2021:** Hyvä kysymys/kommentti, tämänsuuntaista on pohdittu myös OKSA-jaoksessa, eli että pitäisikö koulutus (2):n määritelmässä olla mainittuna koulutus (1) (esim. "koulutuksen (1) toteuttamistapa, joka muodostuu suunnitellusta --"). Voin viedä tämän kommentin OKSA-jaoksen käsiteltäväksi.

10

**koulutuksen toteutus; koulutus (3)**

sv utbildning (3); > utbildningstillfälle

en organisation of studies; studies (2); learning opportunity (2); > study programme (2); > degree programme (2); > education programme (2) <ammattillinen koulutus>; learning opportunity instance <SFS-EN 15982:en ja SFS-EN 15981/AC>

määritelmä

*koulutustoimijan* organisoima, tiettyyn aikaan ja paikkaan sijoittuva *koulutus (2)*

huomautus

Määritelmässä mainitulla ”paikalla” voidaan tarkoittaa myös esimerkiksi tietoverkkoa. Koulutuksen toteutus voi myös sijoittua kahteen tai useampaan eri paikkaan (esimerkiksi jos suomalaisen *oppilaitokseen* sijoittuvaan koulutustoteutukseen sisältyy ulkomailta suoritettava harjoittelu).

Varsinaisen *opiskelun* ja *opettamisen* voidaan katsoa tapahtuvan koulutuksen toteutuksessa. Koulutuksen toteutuksessa syntyvät myös *opintosuoritukset*.

Koulutuksen toteutus voi olla esimerkiksi Aalto-yliopistossa toteutettava tuotantotalouden diplomi-insinöörin koulutus, jonka laajuus on 120 *opintopistettä (2)* ja joka alkaa syksyllä 2015.

**learning opportunity instance:** Standardeissa Metadata for Learning Opportunities, Advertising (SFS-EN 15982:en) ja European Learner Mobility Achievement Information (SFS-EN 15981/AC) tätä vastaavasta käsitteestä käytetään termiä learning opportunity instance (lyhenne LOI).

**utbildningstillfälle:** Ruotsin termi utbildningstillfälle viittaa tässä määriteltyä koulutuksen toteutus -käsitettä suppeampaan käsitteeseen; esimerkiksi yhteen luentokertaan tai seminaarin yksittäiseen päivään.

Käsitteen tunnus: c123

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Kasvatus](#), [opetus ja koulutus](#), [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#), [Muita hakukäsitteitä](#), [Hakukohde](#) ja [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

11

<standardi ”Metadata for Learning Opportunities, Advertising”>

**koulutusmahdollisuus; koulutus (4)**

sv utbildningsmöjlighet

en learning opportunity (3)

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu *koulutuksesta (2)* ja siihen liittyvästä tarjolla olevasta mahdollisuudesta osallistua *koulutuksen toteutukseen*

huomautus

Koulutusmahdollisuudet kuvataan *koulutustarjonnassa*.

Yleiskielessä sana koulutusmahdollisuus on merkitykseltään tässä määriteltyä laajempi ja liittyy usein koulutuspolitiikkaan (esim. ”eri maiden tarjoamat koulutusmahdollisuudet”).

Tässä määritelty käsite esiintyy lähinnä standardissa Metadata for Learning Opportunities, Advertising (SFS-EN 15982:en). Ko. standardissa tätä käsitettä vastaavasta käsitteestä käytetään termiä learning opportunity.

Käsitteen tunnus: c124

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Kasvatus](#), [opetus ja koulutus](#) ja [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>



## 1.1 Oppiminen

12

### oppiminen

sv lärande; inläring; ~ lära sig *verb*

en learning

määritelmä

prosessi, jossa yksilö omaksuu uusia tai muuttaa olemassa olevia tietoja, taitoja, käyttäytymistä, arvoja tai mieltymyksiä

huomautus

Erityisesti *varhaiskasvatuksessa* ja *perusopetuksessa* painottuu oppimaan oppiminen, joka voidaan määritellä prosessiksi, joka edistää yksilön kykyä omaksua uusia tai muuttaa olemassa olevia tietoja, taitoja, käyttäytymistä, arvoja tai mieltymyksiä.

Käsitteen tunnus: c118

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Kasvatus](#), [opetus ja koulutus](#), [Oppiminen](#) ja [Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>



13

### **elinikäinen oppiminen; ~ elämänlevyinen oppiminen (?)**

sv livslångt lärande *n*

en lifelong learning; lifewide learning

määritelmä

**oppiminen**, joka jatkuu ihmisen koko eliniän

huomautus

Elinikäisen oppimisen käsitteellä halutaan korostaa, että oppimista tapahtuu myös muulloin kuin esimerkiksi *perusopetuksen* aikana tai henkilön ensimmäiseen *tutkintoon* tähtäävässä *koulutuksessa (1)*. Elinikäinen oppiminen alkaa jo ennen *oppivelvollisuutta* ja jatkuu termin mukaisesti elämänkaaren loppuun saakka.

Elinikäistä oppimista tapahtuu paitsi erilaisissa *koulutuksissa (2)*, myös kaikissa arjen ja työn tilanteissa.

Vertaa käsite jatkuva oppiminen, jonka määrittely tapahtuu työ- ja elinkeinoministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön yhteisessä sanastohankkeessa (2020–2021).

Käsitteen tunnus: c753

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsitteekaavio: **Oppiminen**

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus englanti tarkistettava> <lukiolaki>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 1.4.2019:** Hyvin usein puhutaan myös jatkuvasta oppimisesta (engl. continuous learning). Onko tämä sama vai eri käsite kuin elinikäinen oppiminen?

**Lukion englannin kielityöryhmä 1.4.2019:** Myöhemmin, kun OKSA-jaokselta saadaan tieto, pitääkö suomeksi olla myös käsite (jatkuva oppiminen tm.), niin voidaan pohtia, pitäisikö elinikäisen oppimisen / jatkuvan oppimisen vastine englanniksi olla (myös) continuous learning.

**Terminologin kysymys 12.9.2019:** Onko tarpeen muokata tämän käsitteen tietoja, kun sanastoon lisätään käsite *jatkuva oppiminen*?

**Totti Tuhkanen, TY, 8/2020:** Vrt. <https://www.utu.fi/fi/ajankohtaista/vaitos/elinikaisen-oppimisen-politiikassa-maaritellaan-kasitys-vaadittavasta>

**OKSA-jaos 2.10.2020:** keskustelua: Onko niin, että elinikäinen oppiminen on optio, jatkuvaan oppimiseen on velvollisuus tai sitä edellytetään?

**OKSA-jaos 2.10.2020:** Jätetään sanaston 2. laitoksesta pois käsite jatkuva oppiminen, palautetaan se sanastoon, kun käsite on määritelty Jatkuvan oppimisen sanastossa (2020-2021). Lisätään tästä maininta huomautukseen (tehty, RK 20.10.2020).

**OKSA-jaoksen kommentti englannin kielityöryhmälle 15.10.2021:** Otetaan tällä käsitteelle englannin synonyymiksi Aalto-yliopiston esiintuoma termi lifewide learning. Siihen liitetään Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän syksyllä 2021 laatima huomautus: "Englannin termi lifelong learning kuvaa erityisesti käsitteen sitä puolta, että elinikäistä oppimista tapahtuu kaikissa elämänkaaren vaiheissa alusta loppuun. Termi lifewide learning puolestaan kuvaa erityisesti käsitteen sitä puolta, että elinikäistä oppimista tapahtuu kaikilla elämän osa-alueilla ja niin muodollisessa koulutuksessa kuin myös epämuodollisena ja informaalina oppimisena."

**Terminologin kommentti 12.1.2022:** Jyri Mannisen blogissa esiintyi termi elämänlevyinen oppiminen, olisiko se sopiva/tarpeellinen vastaavaan merkitykseen kuin englannin lifewide learning?

14

**elinikäisen oppimisen avaintaidot**

sv nyckelkompetenser *pl* för livslångt lärande

en key competences for lifelong learning

määritelmä

niiden tietojen, taitojen, asenteiden ja arvojen kokonaisuus, jollaisia yksilöt tarvitsevat [elinikäisessä oppimisessa](#)

huomautus

Tämän käsitte kuvauksen lähde on Euroopan parlamentin ja neuvoston suositus elinikäisen oppimisen avaintaidoista (2018/C 189/01). Suosituksen mukaiset kahdeksan avaintaitoa ovat 1) lukutaito, 2) monikielitaito, 3) matematiikan taidot sekä luonnontieteiden, teknologian ja insinööritieteiden alan taidot, 4) digitaalityöt, 5) henkilökohtaiset, sosiaaliset ja oppimistaidot, 6) kansalaistaidot, 7) yrittäjyystaidot ja 8) kulttuuritietoisuuteen ja kulttuurin ilmaisumuotoihin liittyvät taidot.

Ks. myös [elinikäinen oppiminen](#).

Käsitteen tunnus: c622

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulutus> <korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

<kieliversiointiin amatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (nyckelkompetenser för livslångt lärande)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (key competences for lifelong learning)

15

### **jatkuva oppiminen**

sv kontinuerligt lärande *n*; livslångt lärande *n*; livslång inläring  
en continuous learning

määritelmä

**oppiminen**, jossa yksilö omaksuu tietoja ja taitoja, jotka ovat hyödyllisiä tulevaisuuden ja uusien tilanteiden haltuunotossa sekä työelämän muuttuvissa olosuhteissa

huomautus

Jatkovaa oppimista voi tapahtua esimerkiksi jatkuvan opiskelun kautta. Jatkuvalle opiskelulle tarkoitetaan opiskelua, jonka tarkoituksena on hankkia tietoja ja taitoja, joita tarvitaan tulevaisuuden ja uusien tilanteiden haltuunotossa sekä työelämän muuttuvissa olosuhteissa.

Jatkuva oppiminen -käsite on lähes synonyyminen käsitteen **elinikäinen oppiminen** kanssa. Käsite ja termi jatkuva oppiminen on otettu käyttöön muutoksenhaallinnan tueksi.

Käsitteen tunnus: c1639

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: **Oppiminen**

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**OKSA-jaos 30.8.2019:** Onko yläkäsite **oppiminen** (prosessi, jossa yksilö omaksuu uusia tai muuttaa olemassa olevia tietoja, taitoja, käyttäytymistä, arvoja tai mieltymyksiä) vai **opiskelu** (toiminta, jossa henkilö käyttää aikaa ja tietoista huomiota uusien tietojen tai taitojen omaksumiseen tai osaamisen kartuttamiseen)?

OKSA-jaos 30.8.2019: elinikäinen oppiminen vs. jatkuva oppiminen, eroja:

- subjektin aktiivisuus

- yksilön kyky hankkia osaamista

- työelämässä tarvittava osaaminen vs. (myös) yleissivistävyys?

**OKM:n määritelmä (verkkosivuilta):** Jatkuvalle oppimisella tarkoitetaan osaamisen kehittämistä ja uudistamista elämän ja työuran eri vaiheissa. Sillä vastataan mm. uudelleen- ja täydennyskoulutustarpeisiin, joita teknologian kehitys ja työn murros tuo.

**Sitra:** <https://media.sitra.fi/2019/05/27150539/jatkuvan-oppimisen-rakenteita-maailmalla.pdf>

**Seija Rasku 9.9.2019:** Alla on tämänhetkisen luonnosversion määritelmää [EU-kontekstista]. Mitään lopullista ja hyväksyttyä ei vielä ole: "*Continuous learning complements and updates the concept of life-long learning by emphasizing continuity, permeability, accumulation, multiple and seamless transitions in education and training as with an aim to ensure continuous learning paths throughout the lifespan. Concept of continuous learning urges more proactive roles from individual learners, society and employers, with an aim to empower, guide and motivate people to reach their potentials both in employment and as citizens throughout their lives. Systemic and strategic policymaking is required to ensure that education and training systems are open, future-oriented and consistent with the aims of continuous learning. Continuous learning approaches should cover all levels and forms of education from early childhood to post-retirement age, support individual choices, skills anticipation, aim to empower and generate motivation to learn. Coordination with other relevant policy sectors is imperative for successful continuous learning systems.*"

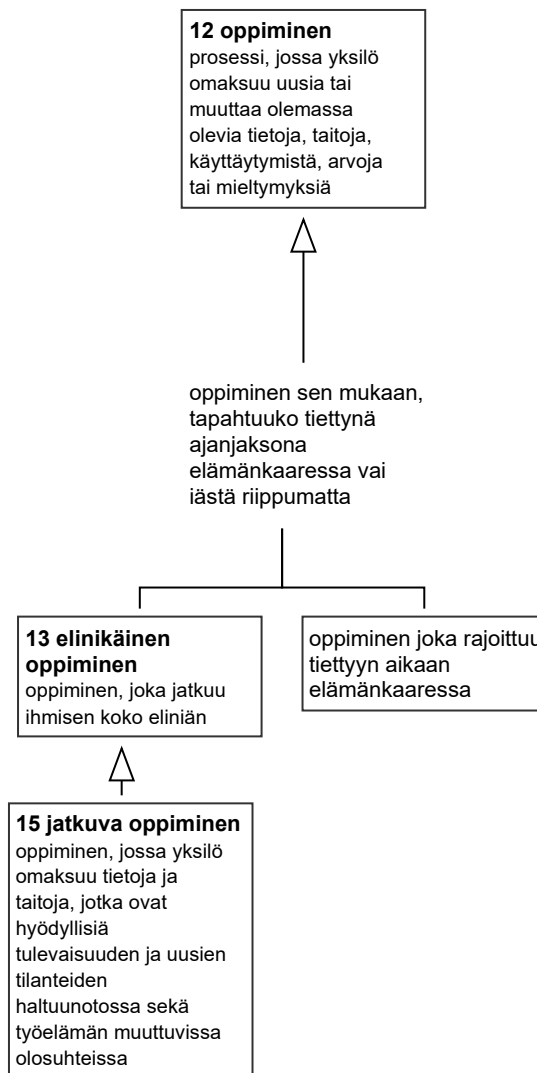
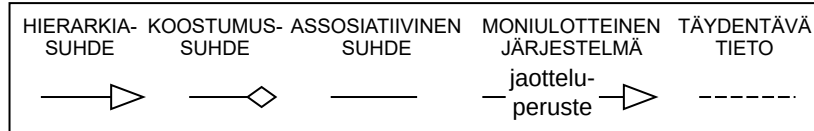
**Kirsi-Marja Putkonen 12.9.2019:** Jos elinikäinen oppiminen on yksilön prosessi, niin millä vastaavalla käsitteellä kuvataan yksilöiden muodostamien yhteisöjen oppimista? Oppivasta organisaatiosta puhuttiin viime vuosikymmeninä, ennen globaalia käsitystä yhteisestä maapallosta. Kun "noustaan tarpeeksi ylös" ja havainnoidaan koululuokkia, työyhteisöjä, kuntia ja kaupunkeja, valtioneuvostoa, Suomea ja maapalloa niin voisiko yhteisöjen oppimista kuvata käsitteellä jatkuva oppiminen? Se olisi siis oppivien yksilöiden yhdessä yhteisön tasolla tuottamaa. Ja kun tähän yhtälöön lisätään vielä tekoäly, niin saadaan kuvattua jotain sellaista, jota ei ole vielä määritetty. Ja tarpeeksi kokonaisvaltaisesti.

**Terminologin kysymys 12.9.2019:** Onko tarpeen muokata tämän käsitteen tietoja, jotta saadaan tehtyä riittävä ero käsitteeseen elinikäinen oppiminen (jos ero on tarpeen tehdä)?

**OKSA-jaos 28.8.2020:** Tämän käsitteen määritelmälle olisi tarvetta, mutta aikataulusyistä jätetään pois OKSAn 2. laitoksesta; kerrotaan julkaisua koskevassa viestinnässä. Palataan käsitteen määrittelyyn jatkuvan oppimisen sanastotyössä ja sen jälkeen tarpeen mukaan OKSAssa.

**Aalto-yliopisto 5.3.2021:** Aalto on ottanut käyttöön termin "lifewide learning" kuvaamaan jatkuvaa oppimista (organisaation näkökulmasta). Tätä termiä ei ole OKSA-sanastossa, ja kysymmekin nyt, olisiko se mahdollista ottaa sinne?

**OKSA-jaoksen kommentti englannin kielityöryhmälle 19.3.2021** (Aalto-yliopiston kommenttiin liittyen): lifelong learning ja lifewide learning ovat pari, joista toinen korostaa muodollista koulutusta elämän eri vaiheissa ja toinen nonformaalin ja informaalin oppimisen tunnistamista ja tunnustamista



**Käsitekaavio 3. Oppiminen.**

## 2 Koulutustoiminta ja koulutusjärjestelmä

16

<Suomi>

### koulutusjärjestelmä

sv utbildningssystem *n*

en education system

määritelmä

kokonaisuus, joka kattaa Suomessa lakisääteisesti tarjottavan [varhaiskasvatuksen](#) ja [koulutuksen \(1\)](#) sekä tiedot lakisääteisesti tarjottavan koulutuksen (1) eri vaiheiden suorittamisjärjestyksestä ja mahdollisesta ikäsidonnaisuudesta sekä koulutuksen (1) vaiheiden kestosta

huomautus

Suomen koulutusjärjestelmä muodostuu varhaiskasvatuksesta, [esiopetuksesta](#), yhdeksänvuotisesta yleissivistävästä [perusopetuksesta](#) ja perusopetuksen jälkeisestä [koulutuksesta \(1\)](#), johon kuuluvat [ammattillinen koulutus](#), [lukiokoulutus](#) sekä [ammattikorkeakouluissa](#) ja [yliopistoissa](#) annettava [korkeakoulutus](#). Suomen koulutusjärjestelmään kuuluvat myös [vapaan sivistystyön koulutus](#) ja [taiteen perusopetus](#).

Ks. myös [oppivelvollisuus](#).

Käsitteen tunnus: c126

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Koulutusjärjestelmä](#)

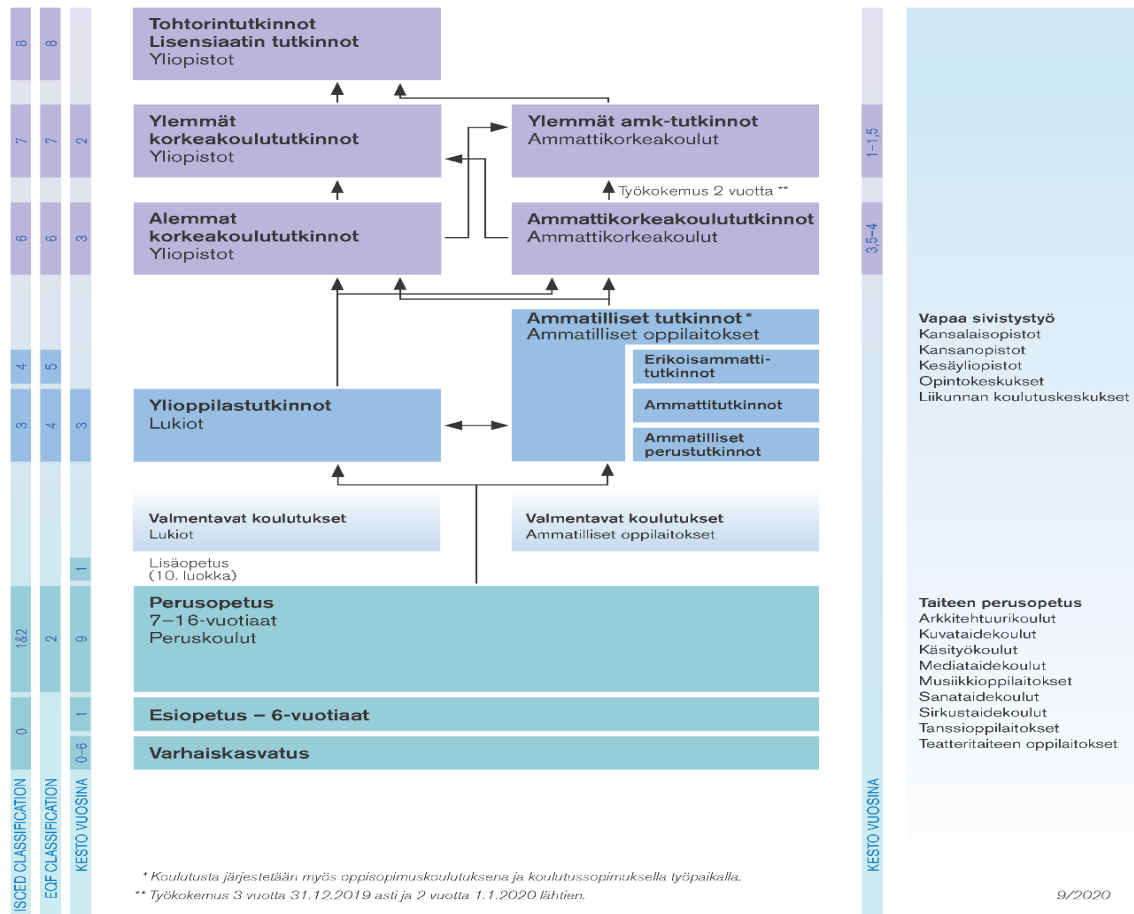
<kieliversiointiin korkeakoulut>

**Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021:** Jatkuvan oppimisen sanastotyössä todettu, että on tarpeen määritellä "koulutusjärjestelmä" laajempaan kuin OKSAssa toistaiseksi on tehty.

**Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021:** Esim. OKM:n verkkosivuilta löytyvä kaavio "Suomen koulutusjärjestelmä" kuvaa vain osan kaikesta Suomessa mahdollisesta formaalista oppimisesta/koulutuksesta.

**OKSA-jaos 11.6.2021:** koulutusjärjestelmä-käsitteen rajat pidettävä selvinä

# SUOMEN KOULUTUSJÄRJESTELMÄ



**Kuva 1.** Suomen koulutusjärjestelmä.

Kuvan lähde: opetus- ja kulttuuriministeriön viestintä, tammikuu 2021

17

### **koulutustoiminta**

määritelmä

toiminta, jonka tarkoituksena on järjestää *koulutusta (1)*, *koulutuksia (2)* tai *opetusta (1)*

huomautus

Koulutuksen alalla "järjestämällä" viitataan toimintaan, jossa toimija saa koulutusta (1) aikaan pääsääntöisesti omana toimintanaan, siis esimerkiksi antamalla *opetusta (1)* oman henkilökuntansa työnä. Vrt. *julkisen hankintatoiminnan piiriin kuuluva koulutuksen hankkiminen*.

Koulutuksen järjestämisvastuussa oleva toimija voi täydentää itse järjestämänsä koulutusta (1) hankkimalla osan koulutuksesta (1) kutakin *koulutusmuotoa (1)* koskevissa säädöksissä määrätyiltä ulkopuolisilta toimijoilta säädöksissä täsmennetyillä tavoilla. Esimerkiksi *korkeakoulu (1)* voi koulutusvastuunsa puitteissa hankkia jonkin tietyn alan opetusta (1) toiselta korkeakoululta (1).

*Koulutusjärjestelmän* mukaisesta koulutuksesta (1) koulutustoimintaan sisältyy opetuksen (1) ja koulutuksen (1) järjestäminen *esiopetuksesta* alkaen; *varhaiskasvatuksen* järjestäminen ja tuottaminen eivät siis kuulu koulutustoimintaan. Koulutustoimintaan sisältyy kuitenkin myös muun kuin koulutusjärjestelmän mukaisen opetuksen (1) ja koulutuksen (1) järjestäminen.

Ks. myös *varhaiskasvatus*, jota järjestetään ja tuotetaan niin julkisesti kuin yksityisesti. Varhaiskasvatuksen järjestäjä- ja tuottajatahoja kuvaa käsitekaavio Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat.

Ks. myös *koulutustoimija*.

Käsitteen tunnus: c1805

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutustoiminta](#)

18

### **säädöspерustainen koulutuksen hankkiminen**

määritelmä

toiminta, jossa julkisen hallinnon organisaatio, jolla on lakisääteinen vastuu *koulutuksesta (1)* mutta joka ei itse järjestä koulutusta (1), toteuttaa lakisääteistä tehtäväänsä hankkimalla koulutuksen (1) soveltuvaksi katsomaltaan toimijalta hankintalainsäädännön mukaisesti

huomautus

Säädöspерustaisessa koulutuksen hankkimisessa tulee noudattaa hankintalain (1397/2016) säännöksiä.

Säädöspерustaista koulutuksen hankintaa harjoittavat muun muassa työ- ja elinkeinohallinto hankkiessaan *työvoimakoulutusta* ja Jatkuvan oppimisen palvelukeskus hankkiessaan *koulutusta (1)*.

Tässä määritellyn koulutuksen hankkimisen perusta on lainsäädännössä. Esimerkiksi työ- ja elinkeinohallinnon hankkimasta työvoimakoulutuksesta säädetään työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalle kuuluvassa laissa julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta (916/2012). Työ- ja elinkeinohallinnon työvoimakoulutuksena hankkimasta kotoutumiskoulutuksesta säädetään puolestaan laissa kotoutumisen edistämisestä (1386/2010).

Säädöspерustaista koulutuksen hankkimista ei ole esimerkiksi ammatillisen *koulutuksen järjestäjän* toiminta, kun se hankkii järjestämisluvassaan määrättyjen *tutkintojen* osia tai niihin *valmistavaa koulutusta* vaikkapa toiselta ammatillisen koulutuksen järjestäjältä. Tämä toiminta lasketaan *koulutustoiminnaksi*.

Käsitteen tunnus: c1809

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutustoiminta](#)

19

### **koulutustoiminta, josta ei säädetä koulutuslainsäädännössä**

huomautus

Koulutustoimintaa, josta ei säädetä koulutuslainsäädännössä, on esimerkiksi se, että yksityinen oppilaitos tarjoaa säätelemätöntä *koulutusta (1)* ja se, että yksityinen yritys myy IT-koulutusta.

Käsitteen tunnus: c1820

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutustoiminta](#)

20

### **koulutuslainsäädännössä säädetty koulutustoiminta**

määritelmä

*koulutustoiminta*, josta säädetään *koulutuslainsäädännössä*

huomautus

Koulutuslainsäädännössä säädettyyn koulutustoimintaan liittyy koulutustoimijalle säädetty velvollisuus tai sille lainsäädännön perusteella annettu lupa, vastuu tai tehtävä järjestää koulutusta (1).

Koulutuslainsäädännössä säädetyn koulutustoiminnan toteuttamista tuetaan julkisin varoin.

Ks. myös *opetuksen järjestämislupa*.

Käsitteen tunnus: c1806

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutustoiminta](#)

21

### **koulutuslainsäädäntö**

määritelmä

niiden säädösten kokonaisuus, jotka sisältävät säännöksiä *varhaiskasvatuksesta*, *koulutuksesta (1)* tai *koulutuksista (2)* ja niiden järjestämisestä tai sisällöstä

huomautus

Koulutuslainsäädäntö voidaan jakaa opetushallinnon alan koulutuslainsäädäntöön ja muiden hallinnonalojen koulutuslainsäädäntöön.

Säädöksellä tarkoitetaan tekstikokonaisuutta, joka sisältää julkisen vallan antamia yleisesti noudatettaviksi tarkoitettuja säännöksiä. Säädöksiä ovat esimerkiksi lait ja asetukset sekä viranomaisten antamat oikeussäännöt.

Käsitteen tunnus: c1831

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutustoiminta](#)

22

### **opetushallinnon alan koulutuslainsäädännössä säädetty koulutustoiminta**

määritelmä

*koulutustoiminta*, josta säädetään opetushallinnon alan *koulutuslainsäädännössä*

huomautus

Opetushallinnon alan koulutuslainsäädäntöön sisältyvät lait ja asetukset valmistelee valtioneuvostolle ja eduskunnalle opetus- ja kulttuuriministeriö.

Opetushallinnon alan koulutuslainsäädäntöön sisältyy esimerkiksi varhaiskasvatusta, yleissivistävää koulutusta (esi- ja perusopetus, lukiokoulutus, vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus), ammatillista koulutusta ja korkeakoulutusta koskeva lainsäädäntö.

tunnus: c1824

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutustoiminta](#)



23

### muun hallinnonalan kuin opetushallinnon koulutuslainsäädännössä säädetty koulutustoiminta

määritelmä

**koulutustoiminta**, josta säädetään muun hallinnonalan kuin opetushallinnon koulutuslainsäädännössä

huomautus

Muun hallinnonalan kuin opetushallinnon koulutuslainsäädäntöön sisältyvät lait ja asetukset valmistelee valtioneuvostolle ja eduskunnalle Ahvenanmaan maakuntahallitus tai muu ministeriö kuin opetus- ja kulttuuriministeriö.

Esimerkkejä muun hallinnonalan kuin opetushallinnon koulutuslainsäädännöstä ovat

- Ahvenanmaan maakuntalaki Ahvenanmaan korkeakoulusta (Högskolan på Åland) annetun maakuntalain muuttamisesta
- puolustusministeriön hallinnonalalle kuuluva laki Maanpuolustuskorkeakoulusta ([1121/2008](#))
- sisäministeriön hallinnonalalle kuuluvat laki Poliisiammattikorkeakoulusta ([1164/2013](#)) ja laki Pelastusopistosta ([607/2006](#)) ja
- oikeusministeriön hallinnonalalle kuuluva laki Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta ([1316/2006](#)).

Käsitteen tunnus: c1825

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutustoiminta](#)

24

### säädösperustaisesti julkisesti rahoitettu koulutustoiminta

määritelmä

**koulutustoiminta**, jonka rahoittamiseen valtio osallistuu säädösten perusteella

huomautus

Säädösperustaisesti julkisesti rahoitettua koulutustoimintaa ovat

- **valtionosuusrahoitettu koulutustoiminta**, johon liittyvästä valtion rahoituksen määräytymisestä säädetään opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa ([1705/2009](#))
- **ammattikorkeakoulujen** koulutustoiminta, johon liittyvästä valtion rahoituksen määräytymisestä säädetään ammattikorkeakoululaissa ([932/2014](#)) ja
- **yliopistojen** koulutustoiminta, johon liittyvästä valtion rahoituksen määräytymisestä säädetään yliopistolaisissa ([558/2009](#)).

Julkinen hallinto (valtio, kunta tai kuntayhtymä) voi olla julkisesti rahoitetun koulutustoiminnan ainoa rahoittajataho tai koulutustoiminta voi saada rahoitusta julkisen rahoituksen lisäksi myös muilta tahoilta.

Esimerkki koulutustoiminnasta, jossa on myös muita rahoittajatahoja kuin julkinen hallinto, on julkisrahoitteinen henkilöstökoulutus, jota rahoittaa osin julkinen hallinto ja osin työnantajaorganisaatio. Muita esimerkkejä ovat **avoin korkeakouluopetus** ja **vapaa sivistystyö**; näistä peritään maksua niihin osallistuvilta henkilöiltä.

Käsitteen tunnus: c1837

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutustoiminta](#)

25

## valtionosuusrahoitettu koulutustoiminta

määritelmä

*säädöspäätöksellä julkisesti rahoitettu koulutustoiminta*, jossa yhtenä rahoituslähteenä on *varhaiskasvatuksen järjestäjälle, opetuksen järjestäjälle, koulutuksen järjestäjälle* tai *vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjälle* myönnettävä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoima opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus

huomautus

Valtionosuusrahoitettua koulutustoimintaa ovat *varhaiskasvatus*, *esiopetus* ja *perusopetus* sekä *toisen asteen koulutus (ammattillinen koulutus ja lukiokoulutus)*.

Varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen valtionosuusjärjestelmä muodostuu valtionvarainministeriön hallinnoimasta peruspalvelujen valtionosuudesta ja esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvauksista sekä esi- ja perusopetuksen osalta myös opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimasta opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudesta. Kuntien lisäksi rahoitusjärjestelmä kattaa myös yksityiset koulutuksen järjestäjät ja kuntayhtymät.

Lukiokoulutuksen valtionosuus myönnetään laskennallisina perusteina. Lukiossa rahoitus määräytyy opiskelijamäärän ja opiskelijaa kohti määrätyn yksikköhinnan tulon perusteella. Kunnan rahoitusosuus opetustoimen käyttökustannuksiin lukiokoulutuksessa on n. 58 prosenttia kunnan rahoitusosuuteen kuuluvista valtionosuusperusteista.

Ammattillisen koulutuksen järjestäjän osuus perusrahoituksessa perustuu ministeriön koulutuksen järjestäjälle asettamiin tavoitteellisiin opiskelijavuosiin, suoritusrahoituksessa suoritettuihin tutkintoihin ja tutkinnon osien osaamispisteisiin sekä vaikuttavuusrahoituksessa opiskelijoiden työllistymiseen ja jatko-opintoihin

Vapaa sivistystyö:

Taiteen perusopetuksen valtionosuusrahoitus jakaantuu asukasmäärän perusteella rahoitettavaan toimintaan ja opetustuntimäärän perusteella rahoitettavaan toimintaan.

Käsitteen tunnus: c1835

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutustoiminta](#)

**OKSA-jaos 11.3.2022:** ammatillisessa: järjestämisluvallinen toiminta on VOS-rahoitettua, mutta myös muuta on

**OKSA-jaos 1.4.2022:** vst ja taiteen po: huomautukset tulevat myöhemmin

**OKSA-jaos 1.4.2022:** Katsotaan lopuksi, että määritelmä pätee kaikkiin tarvittaviin koulutusasteisiin. Määritelmästä tarkistetaan myös, tarvitaanko koulutuksen järjestäjän lisäksi mainita vst-oppilaitoksen ylläpitäjä.

**OKSA-jaos 1.4.2022:** taiteen perusopetuksen valtionosuus:

[https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/07%20TAITEEN%20PERUSOPETUS\\_0.pdf](https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/07%20TAITEEN%20PERUSOPETUS_0.pdf)

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 20.4.2022:** Tarvitaanko taiteen perusopetuksen VOS-rahoituksesta sanoa muuta kuin sitä koskevassa huomautuksessa on sanottu?

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 20.4.2022:** Tero ja/tai Tomi, ammatillista koulutusta koskeva huomautus jää kesken, ilmeisesti Zoom-kokouksen tsättiin laitettavilla kommentteilla on enimmäispituus. Pystytekö täydentämään tekstin?

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 20.4.2022:** Onko tarpeen mainita vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjä määritelmässä? Entä kirjoitetaanko vst:stä jotain huomautukseen?

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 20.4.2022:** Tarkistatteko määritelmän kokonaisuutena, päteekö nyt kaikkiin tarvittaviin koulutusasteisiin ja -sektoreihin? Pitäisikö ensimmäisessä huomautuskappaleessa mainita nykyisten lisäksi myös vst ja taiteen perusopetus?

26

### kaupallinen koulutustoiminta

määritelmä

**koulutustoiminta**, joka rahoitetaan siten, että **koulutustoimija** tai muu organisaatio myy järjestämänsä tai tuottamansa **koulutuksen (1)** markkinahintaan toiselle taholle

huomautus

Kaupallisessa koulutustoiminnassa koulutuksen (1) hinta määräytyy vapailta markkinoilla kysynnän ja tarjonnan mukaan, ilman hankinnan ulkopuolelta kanavoituvaa yhteiskunnan taloudellista tukea.

Myytävän koulutuksen (1) sisältö voi noudattaa yhteiskunnan sisältöohjausta (esimerkiksi hygieniapassin suorittamiseen tähtäävä **koulutus (2)**) tai olla siitä riippumatonta.

Julkinen toimija voi järjestää **koulutuksen (2)** ja myydä sen toiselle julkiselle toimijalle: esimerkiksi **vapaan sivistystyön oppilaitos** voi myydä **kotoutumiskoulutusta** markkinahintaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY).

Julkinen toimija voi järjestää **koulutuksen (2)** ja myydä sen yksityiselle toimijalle: esimerkiksi **yliopisto** voi myydä **täydennyskoulutusta** markkinahintaan yritykselle. (Yliopiston on myytävä **koulutuksensa (2)** tuotantokustannukset kattavaan tai ylittävään hintaan.)

Yritys voi tuottaa **koulutuksen (2)** ja myydä sen julkiselle toimijalle: esimerkiksi yritys voi myydä IT-koulutuksen markkinahintaan ministeriön henkilöstökoulutukseksi.

Ks. myös **maksullinen palvelutoiminta**.

Käsitteen tunnus: c1838

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: **Koulutustoiminta**

**OKSA-jaos 1.4.2022:** Tero selvittää vst:n osalta huomautuksen "on myytävä koulutuksensa tuotantokustannukset kattavaan tai ylittävään hintaan".

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 20.4.2022:** Tarvitaanko lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen maksullinen palvelutoiminta -käsite ottaa tässä kohtaa huomioon tarkemmin kuin mainitsemalla "Ks. myös maksullinen palvelutoiminta"?



27

**koulutusaste**

sv utbildningsnivå; utbildningsstadium

en level of education; educational level

määritelmä

luokka, jollaisiin [koulutusjärjestelmän](#) mukaiset [koulutukset \(2\)](#) jaotellaan vaativuutensa perusteella

huomautus

Koulutusasteluokittelua käytetään koulutusten (2) suunnitteluun, [seurantaan](#) ja säätelyyn.

Usein tietyn koulutusasteen koulutukseen (2) valituksi tuleminen edellyttää alemman koulutusasteen koulutuksen (2) suorittamista.

Suomessa käytetään nykyisin (lokakuu 2020) pääasiassa Kansallinen koulutusaste 2016 -luokitusta.

Esimerkkejä koulutusasteista (Kansallinen koulutusaste 2016 -luokittelun mukaan) ovat alempi ja ylempi perusaste, toinen aste sekä alempi ja ylempi korkeakouluaste.

Ruotsin termi utbildningsstadium on vanhahtavaa kieltä.

Käsitteen tunnus: c127

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#) ja [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

28

**koulutusala**

sv utbildningsområde *n*

en field of education (1); field of study (1); > field of vocational education and training <ammatillinen koulutus>

määritelmä

luokka, jollaisiin [koulutusjärjestelmän](#) mukaiset [koulutukset \(2\)](#) jaotellaan sen perusteella, miten ne sijoittuvat tieteen, yhteiskunnan tai työelämän aloille

huomautus

Koulutusosaluokittelua käytetään koulutusten (2) suunnitteluun, [seurantaan](#) ja säätelyyn.

Kansallinen koulutusala 2016 -luokituksen mukaisia koulutusaloja ovat esimerkiksi yleissivistävä koulutus, tekniikan alat ja palvelualat.

Suomessa käytetään nykyisin (lokakuu 2020) pääasiassa Kansallinen koulutusala 2016 -luokitusta.

Käsitteen tunnus: c128

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#) ja [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

29

(vanhentunut)

<koulutustarjonta>

### opintoala

sv < studieområde *n*

en field of education (2) <yleiskielessä>; field of study (2) <yleiskielessä>; subfield <opintohallinnon täsmällisissä jaotteluissa>; area of study

määritelmä

alaluokka, jollaisiin yhdelle *koulutus*alalle kuuluvat *koulutukset* (2) voidaan jaotella sisältöjensä samansuuntaisuuden perusteella

huomautus

Esimerkiksi opetushallinnon Koulutusala 2002 -luokittelussa tekniikan ja liikenteen koulutusalan opintoaloja olivat mm. kone-, metalli- ja energiatekniikka sekä tekstiili- ja vaateustekniikka. Kansallinen koulutusala 2016 -luokitteluun ei ole enää sisällytetty opintoala-tasoa.

Koulutusalan alaluokitteluja on muitakin kuin opintoalaluokittelu, esimerkiksi pääaineluokittelu.

**studieområde:** Ruotsin termiä studieområde käytetään paitsi tilastollisen opintoala-käsitteen vastineena, myös yleiskielisesti viitattaessa *pääaineeseen* tai *koulutusohjelmaan* (2).

Käsitteen tunnus: c129

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: *Koulutusjärjestelmä* ja *Koulutustarjonta ja opetustarjonta*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

30

**tutkintorakenne (2)** <ammattillinen koulutus, korkeakoulut>; **ammattillisen koulutuksen tutkintorakenne** <ammattillinen koulutus>; **tutkintojärjestelmä** <korkeakoulut>

sv examenssystem; examensstruktur inom yrkesutbildningen <ammattillisen koulutuksen tutkintorakenne>

en degree system; qualification structure (2) <ammattillinen koulutus>

määritelmä

tietyille *koulutusasteelle* tai muuhun vastaavaan luokitteluyksikköön kuuluvien *tutkintojen* kokonaisuus

huomautus

**ammattillisen koulutuksen tutkintorakenne:** *Ammattillisessa koulutuksessa* suoritettavissa olevat *ammattilliset tutkinnot* säädetään opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksessa ammattillisen koulutuksen tutkintorakenteesta (835/2014).

**tutkintojärjestelmä:** *Korkeakoulujen* (1) tutkintojärjestelmään kuuluvia tutkintoja ovat esimerkiksi *ammattikorkeakouluissa* suoritettavat *ammattikorkeakoulututkinnot* ja *ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot* sekä *yliopistoissa* suoritettavat *alemmat korkeakoulututkinnot*, *ylemmät korkeakoulututkinnot* ja *jatkotutkinnot*.

**tutkintojärjestelmä:** Ammattillisessa koulutuksessa termillä tutkintojärjestelmä viitataan tässä määriteltyä laajempaan käsitteeseen, joka pitää sisällään tutkintorakenteen (2) lisäksi mm. tutkintotyyppit, tutkintojen muodostumissäännöt ja *tutkinnon perusteet*.

Käsitteen tunnus: c130

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: *Koulutusjärjestelmä*

<kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin ammattillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Terminologin kommentti 18.6.2017:** Kuuluuko tämä muihin kaavioihin kuin tähän koulutusjärjestelmäkaavioon? (JA kuuluuko koulutusjärjestelmäkaavioon...)

**Merjan kysymys ammattillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020:** VET qualification structure?

**Terminologin kysymys ammattillisen koulutuksen ruotsin työryhmälle 11.4.2022:** Korkeakoulujen ruotsin työryhmä halusi poistaa OKSAsta tämän käsitteen vastine-ehdokkaana olleen termin examensstruktur (2). Mitä mieltä olette, toimiiko käsitteen "ammattillisen koulutuksen tutkintorakenne" ruotsin vastineena kuitenkin tuo OKM:n reformisanaston ruotsinkielisessä versiossa oleva "examensstruktur inom yrkesutbildningen"?



## 3 Toimijat

### 3.1 Varhaiskasvatuksen toimijat

31

#### varhaiskasvatustoimija

sv aktör inom småbarnspedagogik

en legal entity for early childhood education and care

määritelmä

organisaatio tai henkilö, joka järjestää tai tuottaa varhaiskasvatustilain mukaista [varhaiskasvatusta](#)

huomautus

Kunnilla on lain säätämä velvollisuus järjestää varhaiskasvatusta, vertaa [varhaiskasvatuksen järjestäjä](#).

Varhaiskasvatustoimija voi olla kunta, kuntayhtymä, yksityinen kunnan sopimustoimittaja, palvelusetelillä toimiva varhaiskasvatuksen palveluntuottaja, perhepäivähoitaja tai muu yksityinen rekisteröity varhaiskasvatustoimija. Yksityisistä [varhaiskasvatuksen palveluntuottajista päiväkodit](#) rekisteröidään Valviran ja aluehallintovirastojen ylläpitämään rekisteriin.

Työsuhteisen hoitajan palkkaaminen kotiin yksityisen hoidon tuella tai kotihoidon tuella ei ole varhaiskasvatustilain mukaista varhaiskasvatusta eivätkä palkatut henkilöt ole varhaiskasvatustoimijoita.

Opetus- ja koulutuslalla käsitettä varhaiskasvatustoimija vastaa käsite [koulutustoimija](#).

Käsitteen tunnus: c978

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

32

#### varhaiskasvatuksen lupaviranomianen

<vaka2022>

Mahdollinen uusi VAKA-käsite

33

#### lupa harjoittaa päiväkotitoimintaa; Lupa yksityisen päiväkotitoiminnan harjoittamiseksi

<vaka2022>

Mahdollinen uusi VAKA-käsite

34

#### Ilmoitus yksityisen perhepäivähoidon harjoittamisesta

<vaka2022>

Mahdollinen uusi VAKA-käsite

35

#### Määräys puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta

<vaka2022>

Mahdollinen uusi VAKA-käsite



36

### varhaiskasvatuksen järjestäjä

sv anordnare av småbarnspedagogik

en organiser of early childhood education and care; early childhood education and care service organiser; ECEC service organiser

määritelmä

*varhaiskasvatustoimija*, joka järjestää varhaiskasvatusta lain mukaista *varhaiskasvatusta*

huomautus

Kunnilla on lain säätämä velvollisuus järjestää varhaiskasvatusta (540/2018, 5 §). Kunta voi järjestää *varhaiskasvatuspalvelut* itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa tai hankkia ne muulta julkiselta tai yksityiseltä *varhaiskasvatuksen palveluntuottajalta* esimerkiksi palvelusetelillä. Kunta voi kuntalain (410/2015) mukaan myös siirtää järjestämistä vastuun toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle.

Yksityinen varhaiskasvatuksen palveluntuottaja voi toimia varhaiskasvatuksen järjestäjänä silloin, kun kunta ei toimi järjestäjänä.

Varhaiskasvatuksen järjestäjä vastaa *varhaiskasvatuksen toimipaikkojen* toiminnasta.

Tietojärjestelmissä kerätään tietoa *varhaiskasvatuksen järjestämismuodosta*, joka liittyy varhaiskasvatuksen järjestäjään ja rahoitusmuotoon. Varhaiskasvatuksen järjestämismuotoja ovat kunnan tai kuntayhtymän järjestämä varhaiskasvatus, kunnan tai kuntayhtymän ostopalveluna järjestetty varhaiskasvatus, palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus, yksityisen hoidon tuella järjestetty varhaiskasvatus ja *yksityinen varhaiskasvatus* ilman yksityisen hoidon tukea.

Opetus- ja koulutuspuolella käsitettä varhaiskasvatuksen järjestäjä vastaa käsite *koulutuksen järjestäjä*.

**ECEC service organiser:** Varhaiskasvatuksen järjestäjän englanninkielinen vastine on ECEC service organiser; *opetuksen järjestäjän* ja *koulutuksen järjestäjän* englanninkielinen vastine puolestaan education provider. Termeillä on eri pääsanat (organiser vs. provider), sillä koulutuksen alan kansainvälisessä termistössä education provider on vakiintunut viittaamaan koulutuksen järjestäjään ja toisaalta varhaiskasvatuksen alan kansainvälisessä termistössä ECEC service provider viittaa vakiintuneesti *varhaiskasvatuksen palveluntuottajaan*.

Käsitteen tunnus: c948

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: *Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat*

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

37

### varhaiskasvatuksen palveluntuottaja

ei: päivähoitopalvelun tuottaja (vanhentunut)

sv serviceproducent av småbarnspedagogik

en early childhood education and care service provider; ECEC service provider

määritelmä

*varhaiskasvatustoimija*, joka tarjoaa *varhaiskasvatuspalveluja*

huomautus

Varhaiskasvatuksen palveluntuottaja voi olla esimerkiksi kunta, kuntayhtymä, julkisyhteisön perustama liikeyritys tai yksityinen yritys tai yhteisö.

Yksityinen varhaiskasvatuksen palveluntuottaja voi toimia *varhaiskasvatuksen järjestäjänä* silloin, kun kunta ei toimi järjestäjänä.

Työsuhteisen hoitajan palkkaaminen kotiin yksityisen hoidon tuella tai kotihoidon tuella ei ole varhaiskasvatuslain mukaista *varhaiskasvatusta* eikä kotiin työsuhteeseen palkattu hoitaja ole varhaiskasvatuksen palveluntuottaja.

**ECEC service provider:** Varhaiskasvatuksen palveluntuottajan englanninkielinen vastine on ECEC service provider; opetuksen ja koulutuksen puolella puolestaan termi education provider viittaa *opetuksen järjestäjään* tai *koulutuksen järjestäjään*. Tämä johtuu siitä, että koulutuksen alan kansainvälisessä termistössä education provider on vakiintunut viittaamaan koulutuksen järjestäjään ja toisaalta varhaiskasvatuksen alan kansainvälisessä termistössä ECEC service provider viittaa vakiintuneesti varhaiskasvatuksen palveluntuottajaan.

Käsitteen tunnus: c992

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

38

### varhaiskasvatuksen toimipaikka

sv verksamhetsställe inom småbarnspedagogik

en early childhood education and care unit; ECEC unit; early education setting

<varhaiskasvatusjärjestelmää kuvattaessa esimerkiksi kansainvälisissä yhteyksissä>; ~ early childhood education premises <fyysinen tila tai fyysiset tilat, joissa toiminta tapahtuu>

not: early childhood education and care site; site of early childhood education and care

määritelmä

fyysinen kokonaisuus, jossa *varhaiskasvatuksen palveluntuottaja* harjoittaa varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaista toimintaa

huomautus

Varhaiskasvatuksen toimipaikka on esimerkiksi *päiväkoti*, *perhepäiväkoti* tai *ryhmäperhepäiväkoti*, joka sijaitsee yhdessä katuosoitteessa. Esimerkiksi päiväkodin sivutoimipaikat ovat kukin omia toimipaikkojansa. *Avoimella varhaiskasvatustoiminnalla* voi myös olla oma toimipaikkansa.

Yhdessä toimipaikassa voi olla useampi *varhaiskasvatuksen lapsiryhmä*.

Opetus- ja koulutuslalla käsitettä varhaiskasvatuksen toimipaikka vastaa käsite *toimipaikka*.

Käsitteen tunnus: c1554

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

39

**varhaiskasvatuksen lapsiryhmä; varhaiskasvatuksen ryhmä**

sv barngrupp inom småbarnspedagogik; grupp inom småbarnspedagogik

en group in early childhood education and care; group in ECEC

määritelmä

ryhmä *varhaiskasvatuksessa* olevia *lapsia*, joista vastaa siitä vastuussa oleva *henkilöstö*

huomautus

Varhaiskasvatuksen lapsiryhmän koosta ja muodostamisesta on säädetty varhaiskasvatuslaissa (540/2018, 34 ja 35 §) ja varhaiskasvatusasetuksessa (753/2018, 1 ja 2 §).

Käsitteen tunnus: c916

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

40

**erityisryhmä**

<vaka2022>

Mahdollinen uusi VAKA-käsite

**Seija:** pitäisikö olla tarkempi termi?

41

**integroitu erityisryhmä**

<vaka2022>

Mahdollinen uusi VAKA-käsite

**Seija:** pitäisikö olla tarkempi termi?

42

**päiväkoti**

sv daghem

en early education centre; early childhood education and care centre; ECEC centre

not: daycare centre (obsolete); kindergarten (2) (obsolete); playschool (2); preschool (2)

määritelmä

*varhaiskasvatuksen toimipaikka*, jossa *varhaiskasvatusta* toteuttaa säädetyn *kelpoisuuden* omaava *henkilöstö* (540/2018, 26–32 §)

huomautus

Päiväkodilla on *päiväkodin johtaja*.

**daycare centre:** Termin daycare centre käyttöä ei suositeta päiväkotikäsitteen englannin vastineena, koska se assosioituu vanhentuneeseen päivähoito-käsitteeseen.

Käsitteen tunnus: c870

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaaviot: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#) ja [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

43

**lähipäiväkoti; varhaiskasvatuksen lähipalvelu**

<vaka2022>

Mahdollinen uusi VAKA.-käsite

44

**perhepäiväkoti**

sv familjedaghem

en family daycare (2); family daycare premises *pl* <fyysinen tila jossa toiminta tapahtuu>

määritelmä

*varhaiskasvatuksen toimipaikka*, jossa *varhaiskasvatusta* toteuttaa säädetyn *kelpoisuuden* omaava henkilö ja jossa on samanaikaisesti läsnä enintään 4,5 *lasta* (540/2018, 38 §)

huomautus

Perhepäiväkodissa varhaiskasvatuksesta vastaa yksi *perhepäivähoitaja*.

Käsitteen tunnus: c1556

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitteekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

45

**ryhmäperhepäiväkoti**

sv gruppfamiljedaghem

en group family daycare (2); group family daycare premises

määritelmä

*varhaiskasvatuksen toimipaikka*, jossa *varhaiskasvatusta* toteuttaa säädetyn *kelpoisuuden* omaava *henkilöstö* tarkoitukseen hyväksytyssä tilassa ja jossa on samanaikaisesti läsnä enintään 12 *lasta*

huomautus

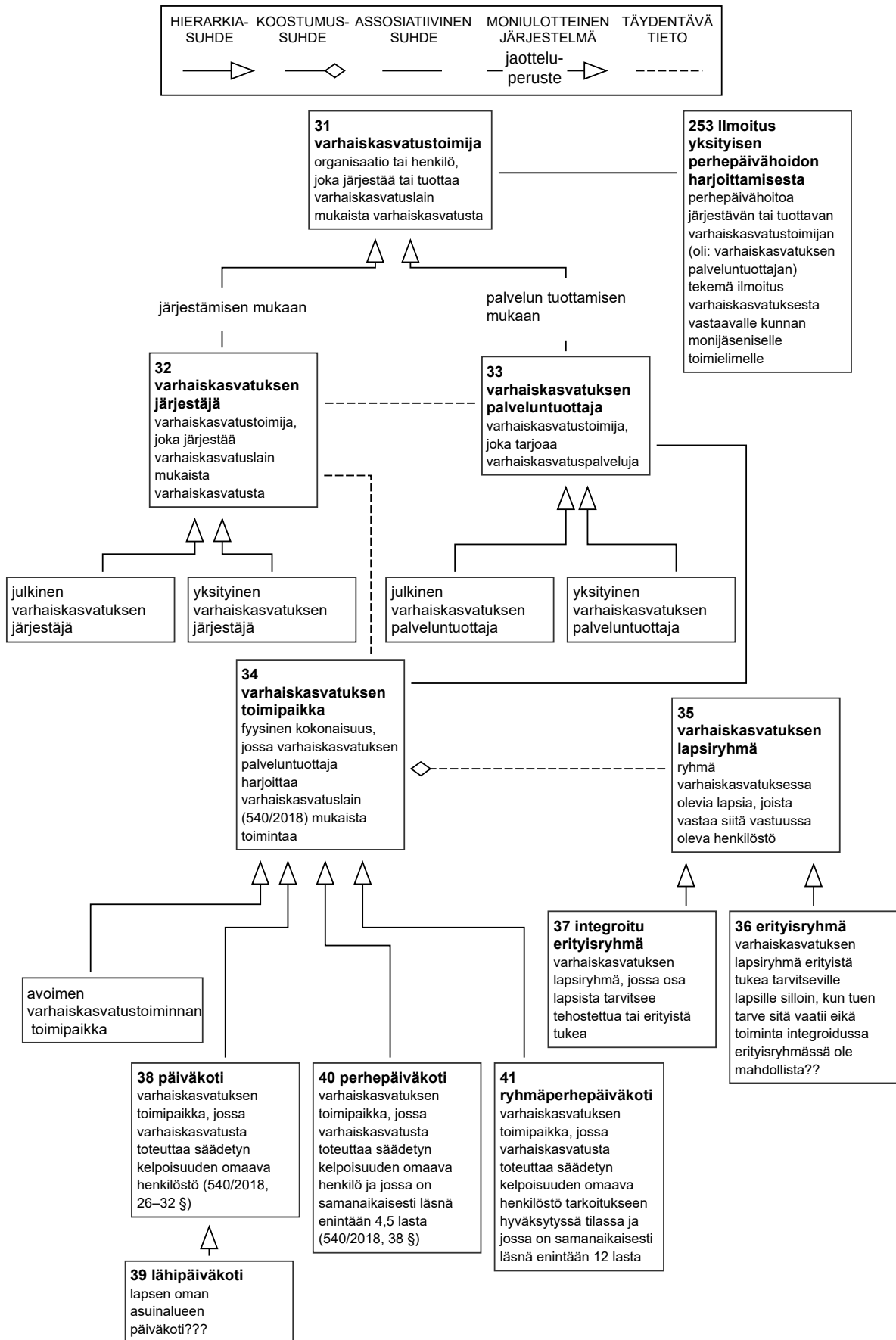
Ryhmäperhepäiväkodissa varhaiskasvatuksesta vastaa kaksi tai useampi *perhepäivähoitajaa* tai muuta ammatilliseen *varhaiskasvatushenkilöstöön* kuuluvaa henkilöä. Jos perhepäivähoitajia on enemmän kuin kaksi, tulee yhdellä olla säädetyn kelpoisuuden mukainen *koulutus* (2) (540/2018, 38 § ja 753/2018, 2 §).

Käsitteen tunnus: c1557

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitteekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>



Käsitekaavio 6. Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat.

## 3.2 Koulutustoimijat

46

### koulutustoimija (uudistermi)

sv utbildningsaktör

en legal entity for education <tietomalli>

määritelmä

oikeushenkilö, joka järjestää *koulutusta (1)*, *koulutuksia (2)* tai *opetusta (1)*

huomautus

Käsite koulutustoimija on otettu käyttöön Opintopolku-palvelussa kokoavana yläkäsitteenä käsitteille *opetuksen järjestäjä*, *koulutuksen järjestäjä* ja *vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjä*. Myös *korkeakoulut (1)* ovat tässä ajattelussa koulutustoimijoita.

Standardissa Metadata for Learning Opportunities, Advertising (SFS-EN 15982:en) tätä vastaavasta käsitteestä käytetään termiä learning opportunity provider. Standardin määritelmä käsitteelle: "an agent (person or organisation) that provides learning opportunities".

*Varhaiskasvatuksessa* käsitettä koulutustoimija vastaa käsite *varhaiskasvatustoimija*.

Käsitteen tunnus: c131

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: *Koulutustoiminta*, *Koulutustoimijat*, *Koulutustoimija*, *koulutusorganisaatio*, *toimipiste ja toimipaikka* ja *Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

47

### opetuksen järjestäjä

sv < utbildningsanordnare (1); < anordnare av utbildning (1)

en < education provider (1); > education provider offering comprehensive education <perusopetuksen järjestäjä>

määritelmä

taho, jonka tehtävänä on järjestää *esi-* tai *perusopetusta* tai *aamu- ja iltapäivätoimintaa* ja jolla on tähän lakisääteinen velvollisuus tai jolle on myönnetty *opetuksen järjestämislupa*

huomautus

Opetuksen järjestäjinä voivat toimia esimerkiksi kunnat, joilla on toimintaan lakisääteinen velvollisuus, sekä valtio ja *yliopistojen* harjoittelukoulut. Muut tahot, esimerkiksi rekisteröidyt yhteisöt ja säätiöt, tarvitsevat toimintaan *opetuksen järjestämisluvan*.

Ruotsin käsite utbildningsanordnare kattaa opetuksen järjestäjän lisäksi *koulutuksen järjestäjän*.

Englannin käsite education provider kattaa opetuksen järjestäjän lisäksi koulutuksen järjestäjän.

Käsitteen tunnus: c132

Luokka: <yleinen/yhteinen> <esiopetus> <perusopetus>

Käsittekaaviot: *Koulutustoiminta*, *Koulutustoimijat* ja *Koulutustoimija*, *koulutusorganisaatio*, *toimipiste ja toimipaikka*

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Lukion englannin kielityöryhmä 21.6.2018:** Tarkistettava perusopetuksen järjestäjän termi, kun perusopetus-käsitteen ensisijainen en-vastine päätetty.

48

**koulutuksen järjestäjä; > lukiokoulutuksen järjestäjä; > ammatillisen koulutuksen järjestäjä**

sv < utbildningsanordnare (2); < anordnare av utbildning (2); > anordnare av gymnasieutbildning  
<lukiokoulutuksen järjestäjä>; > yrkesutbildningsanordnare <ammattillisen koulutuksen järjestäjä>;  
> anordnare av yrkesutbildning <ammattillisen koulutuksen järjestäjä>

en < education provider (2) <lyhyempi muoto>; > education provider offering general upper secondary  
education <lukiokoulutuksen järjestäjä>; > vocational education and training provider <ammattillisen  
koulutuksen järjestäjä>; > VET provider <ammattillisen koulutuksen järjestäjä>

määritelmä

taho, jonka tehtävänä on järjestää *lukiokoulutusta*, *ammattillista koulutusta*, näihin valmistavia tai valmentavia *koulutuksia (2)* tai *taiteen perusopetusta* ja jolla on opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä *koulutuksen järjestämislupa*

huomautus

Koulutuksen järjestäjinä voivat kuntien, kuntayhtymien ja valtion lisäksi toimia esimerkiksi rekisteröidyt yhdistykset ja säätiöt.

Koulutuksen järjestäjiin voidaan rinnastaa *ammattikorkeakoulut* ja *vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjät*, sillä niiden kaikkien toiminta perustuu *lupa*an. *Yliopistojen* toiminta sen sijaan perustuu yliopistolakiin (558/2009).

Tilastoissa (esim. Vipunen-tilastopalvelu) koulutuksen järjestäjiin sisällytetään tässä määriteltyjen koulutuksen järjestäjien, *perusopetuksen opetuksen järjestäjien*, ammattikorkeakoulujen ja vapaan sivistystyön oppilaitosten ylläpitäjien lisäksi yliopistot. Ks. koulutuksen järjestäjä (Vipunen-tilastopalvelu).

Koulutuksen järjestäjä on myös yleiskielen ilmaus, ja yleiskielessä sillä voidaan viitata myös tahoon, jolla ei ole opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää *koulutuksen järjestämislupaa*.

*Varhaiskasvatuksessa* käsitettä koulutuksen järjestäjä vastaa käsite *varhaiskasvatuksen järjestäjä*.

**utbildningsanordnare, anordnare av utbildning:** Ruotsin käsite utbildningsanordnare kattaa koulutuksen järjestäjän lisäksi *opetuksen järjestäjän*.

Englannin käsite education provider kattaa koulutuksen järjestäjän lisäksi opetuksen järjestäjän.

Käsitteen tunnus: c133

Luokka: <varhaiskasvatus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: *Koulutustoiminta*, *Koulutustoimijat*, *Koulutustoimija*, *koulutusorganisaatio*, *toimipiste ja toimipaikka* ja *Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä*

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 18.10.2021:** Määritelmässä puhutaan lukiokoulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen valmistavien ja valmentavien koulutusten järjestämisestä. Tulisiko tämä päivittää oppivelvollisuuslain myötä?

49

**vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjä**

sv huvudman för läroanstalt för fritt bildningsarbete

en maintainer of liberal adult education institution

määritelmä

taho, jonka tehtävänä on järjestää *vapaan sivistystyön koulutusta* ja jolla on opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä *oppilaitoksen ylläpitämislupa*

huomautus

Ks. *vapaan sivistystyön oppilaitos*.

Käsitteen tunnus: c135

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: *Koulutustoiminta*, *Koulutustoimijat* ja *Koulutustoimija*, *koulutusorganisaatio*, *toimipiste ja toimipaikka*

<kieliversiointiin vst>

50

**opetuksen järjestämislupa** <esi- ja perusopetus>; **koulutuksen järjestämislupa** <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; **tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa** <ammattillinen koulutus>; **oppilaitoksen ylläpitämislupa** <vapaa sivistystyö>; **ammattikorkeakoulun toimilupa** <ammattikorkeakoulutus>

sv tillstånd *n* att ordna undervisning <opetuksen järjestämislupa>; tillstånd *n* att ordna utbildning <koulutuksen järjestämislupa>; tillstånd *n* att ordna examina och utbildning <ammattillinen koulutus: tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa>; tillstånd *n* att driva läroanstalt <oppilaitoksen ylläpitämislupa>  
 en authorisation to provide education; authorisation to award a qualification and to provide VET <tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa>  
 rather than: education licence; licence to provide education; licence to award a qualification and to provide VET <tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa>  
 not: operating licence <ammattikorkeakoulutus>

määritelmä

yhteisölle tai säätiölle lainsäädännön perusteella annettu lupa, vastuu tai tehtävä järjestää *koulutusta (1)*, *koulutuksia (2)* tai *opetusta (1)*

huomautus

Luvan myöntää hakemuksen perusteella opetus- ja kulttuuriministeriö tai (*perusopetuksen ja ammattikorkeakoulujen* tapauksessa) valtioneuvosto.

Kunnilla on velvollisuus järjestää perusopetusta, joten ne eivät tarvitse perusopetuksen järjestämiseen lupaa.

*Ammatillisessa koulutuksessa* tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa on lupa *ammattillisten tutkintojen* ja ammatillisen koulutuksen järjestämiseen. Ammatillisia tutkintoja ja ammatillista koulutusta voidaan järjestää myös valtion *oppilaitoksissa* tai Suomen solmiman valtiosopimuksen perusteella opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksellä.

*Yliopistoille* ei myönnetä erikseen toimilupaa, vaan ne on lueteltu yliopistolaisissa (558/2009).

**authorisation/licence:** Koulutuksen järjestämisluvasta käytetään englanniksi toisinaan myös esimerkiksi vastinetta "education licence" ja tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvasta vastinetta "licence to award a qualification and to provide education". Licence-sanan sisältävien termimuotojen käyttöä ei kuitenkaan suositella. Opetus- ja kulttuuriministeriö käyttää termiä authorisation, ja tämä termi myös kuvaa käsitettä paremmin kuin licence.

Käsitteen tunnus: c137

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Koulutustoimijat](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>  
 <kieliversiointiin vst>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken>

<vst ruotsi kesken> <vst englanti kesken>

**Lukion englannin kielityöryhmä 21.6.2018 ja 6.7.2018:** OKM käyttää termiä authorisation. Licence-sanan sisältävät englannin vastineet eivät hyviä, sillä tuovat mieleen toisentyypiset luvat, kuten kalastuslupa tai driving licence (yksittäiseen asiaan, yksittäiselle henkilölle myönnettävä lupa). Authorisation kuulostaa tässä mielessä sopivammalta, kuvaavammalta.

**Terminologin kysymys lukion englannin työryhmälle ja OPH:n ammatillisen koulutuksen asiantuntijoille (Anu Halvarin kautta?) 5.3.2020:** OPH:n ammatillisen koulutuksen reformisanastossa on annettu tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvalla englanninkielinen vastine "licence to award a qualification and to provide education". Se on nyt merkitty OKSAssa epäsuositettavaksi, ja suositettavaksi termiksi on merkitty muoto "authorisation to award a qualification and to provide VET". Authorisation on OKM:n käyttämä termimuoto, ja lisäksi ammatillisen koulutuksen englannin työryhmä on halunnut käyttää "education" in sijaan täsmällisempää termiä "VET".

**Terminologin kysymys lukion ruotsin kielityöryhmälle 15.11.2018:** Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok lukiokoulutuksen kannalta?

**Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020:** Tämä (authorisation to award a qualification and to provide VET) ei toimi – pitää olla monikossa kuten suomessakin.



51

(vanhentunut)

**näyttötutkinnon järjestäjä; tutkinnon järjestäjä**

sv anordnare av fristående examen; examensarrangör

en organiser of competence-based qualification; organiser of competence test

määritelmä

*koulutuksen järjestäjä* tai muu säätiö tai yhteisö, joka on sopinut *tutkintotoimikunnan* kanssa *näyttötutkinnon* järjestämisestä

huomautus

Näyttötutkinnon järjestäjä tekee kunkin näyttötutkinnon järjestämisestä tutkintotoimikunnan kanssa *näyttötutkinnon järjestämissopimuksen*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c136

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

52

(vanhentunut)

**näyttötutkinnon järjestämissopimus**

sv avtal om anordnande av fristående examen

en contract for arranging competence-based qualifications

määritelmä

*näyttötutkinnon järjestäjän* ja *tutkintotoimikunnan* välinen sopimus *näyttötutkinnon* järjestämisestä

huomautus

Näyttötutkinnon järjestämissopimus on oikeudellisesti sitova asiakirja.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c138

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

53

(vanhentunut)

**näyttötutkinnon järjestämissuunnitelma**

sv plan för anordnande av fristående examen

en plan for arranging competence tests

määritelmä

*näyttötutkinnon järjestäjän* laatima suunnitelma solmimansa *näyttötutkinnon järjestämissopimuksen* piiriin kuuluvan *näyttötutkinnon* järjestämisestä

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c139

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

54

**opetuksen järjestämismuoto** <perusopetus>; **koulutuksen järjestämismuoto** <lukiokoulutus>

sv form i vilken utbildningen ordnas; form för ordnande av utbildning; utbildningsform

en form of education (3) <perusopetus>

määritelmä

tapa, jolla *opetus (1)*, *koulutus (1)* tai *koulutus (2)* on järjestetty

huomautus

*Perusopetuksessa* opetuksen järjestämismuodolla viitataan opetuksen (1) järjestämiseen *lähiopetuksena* tai *monimuoto-* tai *etäopetuksena* taikka sisäoppilaitosmuotoisesti. Monimuoto- ja etäopetus tulee kysymykseen muille kuin *oppivelvollisille* järjestettävässä opetuksessa (1).

*Lukiokoulutuksessa koulutuksen järjestäjä* päättää koulutuksen järjestämismuodosta *koulutuksen järjestämisluvassa* määrätyin ehdoin. Lähiopetusta pidetään lähtökohtaisena järjestämismuotona. Opetusta (1) voidaan antaa *koulutuksen järjestäjän* päättämällä tavalla myös esimerkiksi etä- tai monimuoto-opetuksena.

Myös *ammattillisessa koulutuksessa* oli ennen vuonna 2018 voimaan tullutta lakia ammatillisesta koulutuksesta (531/2017) käsite koulutuksen järjestämismuoto (engl. form of vocational education and training). Vuodesta 1998 vuoteen 2015 – eli ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (630/1998) – koulutuksen järjestämismuodolla viitattiin koulutuksen järjestämiseen lähiopetuksena, etäopetuksena tai monimuoto-opetuksena, oppisopimuskoulutuksena tai muutoin käytännön työtehtävien yhteydessä tapahtuvana opetuksena. 1.8.2015 voimaan tullessa laissa ammatillisesta peruskoulutuksesta (630/1998) järjestämismuodolla puolestaan viitattiin ainoastaan koulutuksen järjestämiseen oppilaitosmuotoisesti tai oppisopimusmuotoisesti (ks. *oppisopimuskoulutus*).

Käsitteen tunnus: c140

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

55

(vanhentunut)

**ammattillisen koulutuksen järjestämistapa**

sv sätter *n* på vilket yrkesutbildningen ordnas

en method of vocational education and training (2)

huomautus

Termillä ammatillisen koulutuksen järjestämistapa viitataan *koulutuksen (1)* tai *koulutuksen (2)* järjestämiseen opetussuunnitelmaperusteisesti tai *näyttötutkintoon valmistavana koulutuksena*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantumisen myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c141

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

56

**koulutusmuoto (1); koulumuoto**

sv utbildningsform

en form of education (1)

huomautus

Opetustoimen *henkilöstön* kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998) mukaan koulutusmuotoina (1) pidetään *esiopetusta*, *perusopetusta*, *lukiokoulutusta*, *ammattillista koulutusta*, *ammattillista aikuiskoulutusta*, *vapaata sivistystyötä* ja *taiteen perusopetusta*.

Termiä koulutusmuoto käytetään myös tilastoissa, jolloin sillä on eri merkitys; vrt.

*koulutusmuoto (2)*.

Käsitteen tunnus: c869

57

<tilastointi>

**koulutusmuoto (2)**

sv utbildningsform

en form of education (2)

huomautus

Tilastokeskuksen luokittelun mukaan koulutusmuotoja (2) ovat *koulutuksen järjestämismuotojen* ja *ammattillisen koulutuksen järjestämistapojen* yhdistelmät eli 1) oppilaitosmuotoinen opetussuunnitelmaperusteinen koulutus, 2) oppilaitosmuotoinen *näyttötutkintoon valmistava koulutus*, 3) oppisopimusmuotoinen opetussuunnitelmaperusteinen koulutus ja 4) oppisopimusmuotoinen näyttötutkintoon valmistava koulutus.

Käsitteen tunnus: c142

58

**omistajatyyppi**

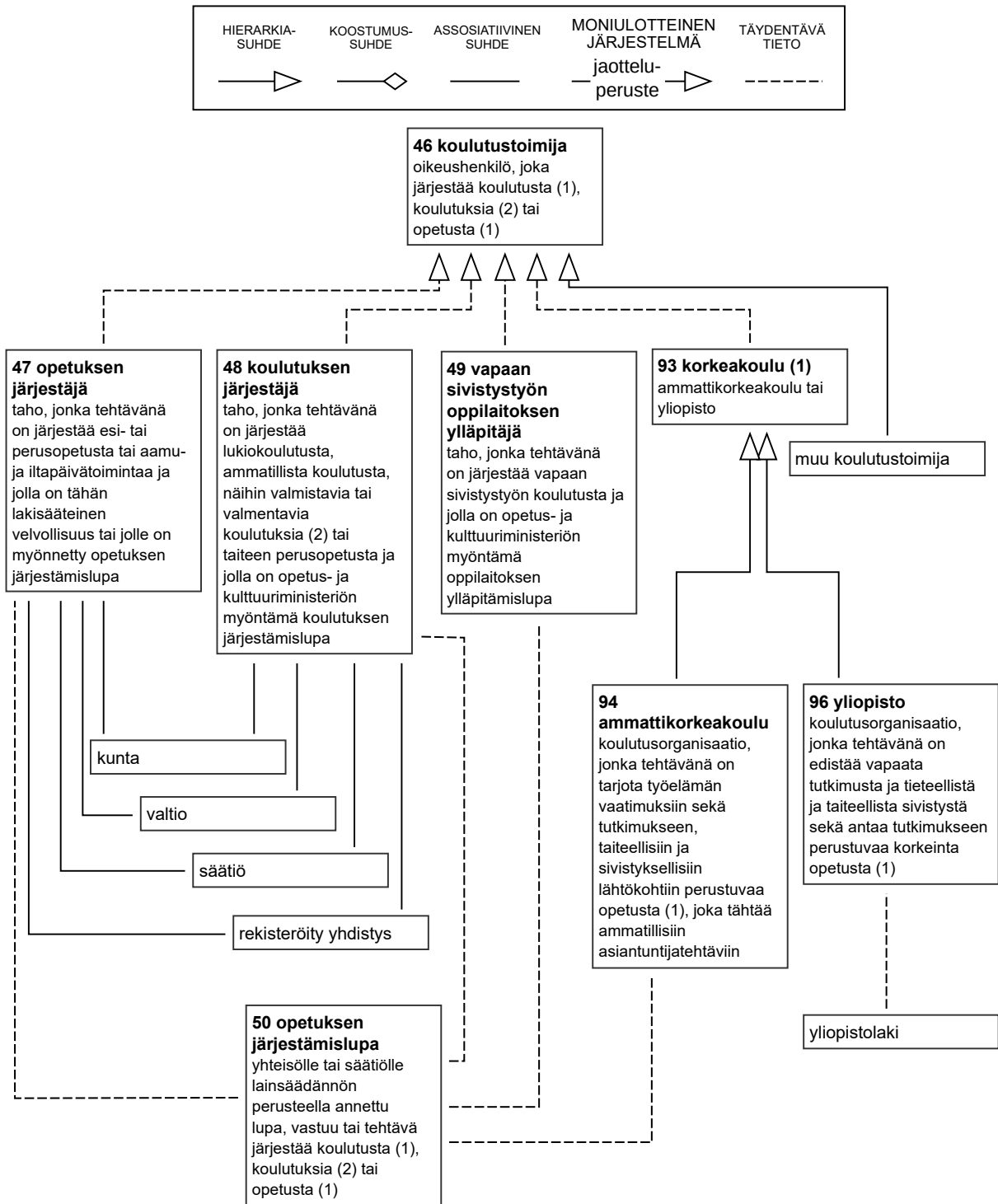
sv ägartyp

en type of ownership

huomautus

Termillä omistajatyyppi viitataan *koulutuksen järjestäjään* tai *oppilaitoksen* omistajaan (yksityinen, valtio, kunta, kuntayhtymä, Ahvenanmaan maakunta, muu). Tilastokeskus pitää yllä omistajatyypiluokitusta.

Käsitteen tunnus: c146



**Käsitekaavio 7. Koulutustoimijat.**

59

**koulutusorganisaatio**

sv utbildningsorganisation; utbildningsinstitution

en educational institution (1); educational establishment (1); educational institute (1)

not: &lt; educational organisation

määritelmä

organisaatio tai hallinnollinen yksikkö, jossa annetaan *opetusta (1)* ja jolla on johtaja

huomautus

Esimerkkejä koulutusorganisaatioista ovat *peruskoulu (1)*, *lukio (1)*, *ammattillinen oppilaitos*, *ammattikorkeakoulu*, *yliopisto* ja *vapaan sivistystyön oppilaitos*.Yksi *koulutuksen järjestäjä* voi organisoida toimintansa usean koulutusorganisaation kautta (esim. kunta usean peruskoulun (1) kautta).**educational institution; educational establishment:** Englannin kielessä ei ole erillisiä käsitteitä koulutusorganisaatio ja oppilaitos, kuten Suomessa (jossa koulutusorganisaatio on yhteinen yläkäsite oppilaitoksille ja korkeakouluille). Englannin kielessä termejä educational institution ja educational establishment voidaan käyttää sekä Suomen koulutusorganisaatio-käsitteestä että sen alakäsitteestä *oppilaitos*.**educational organisation:** Termiä educational organisation ei tulisi käyttää käsitteen koulutusorganisaatio englanninkielisenä vastineena, koska englannissa termiä educational organisation käytetään monessa eri merkityksessä. Sillä voidaan viitata Suomen koulutusorganisaatiota vastaavaan käsitteeseen, mutta myös mm. koulutusjärjestelmän toimintaan ja opetus- ja koulutusalan hallintoon.

Käsitteen tunnus: c147

Luokka: &lt;varhaiskasvatus&gt;, &lt;esiopetus&gt;, &lt;perusopetus&gt;, &lt;ammattillinen koulutus&gt;, &lt;lukiokoulutus&gt;, &lt;korkeakoulut&gt;, &lt;vapaa sivistystyö&gt;

Käsittekaaviot: *Koulutustoimija, koulutusorganisaatio, toimipiste ja toimipaikka, Koulutusorganisaatiot, Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan ja Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä*

&lt;kieliversiointiin korkeakoulut&gt;

&lt;kieliversiointiin esiopetus&gt; &lt;kieliversiointiin perusopetus&gt; &lt;kieliversiointiin lukiokoulutus&gt;

&lt;kieliversiointiin ammattillinen&gt; &lt;kieliversiointiin korkeakoulut&gt; &lt;kieliversiointiin vst&gt;

&lt;esiopetus ruotsi kesken&gt; &lt;esiopetus englanti kesken&gt; &lt;perusopetus ruotsi kesken&gt; &lt;perusopetus englanti kesken&gt; &lt;lukiokoulutus ruotsi kesken&gt; &lt;ammattillinen ruotsi kesken&gt; &lt;ammattillinen englanti kesken&gt;

**Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019:** institutionia käytetään huomattavasti harvemmin kuin organisationia**Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019:** organisation siis selvästi ensisijainen termi**Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019:** institutionin kohtaloa jäätin vielä miettimään, otetaanko mukaan toissijaisena synonyymina vai jätetäänkö kokonaan pois**Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019:** Nike selvittää vielä ja välittää tietoa Matsin kautta**OKSA-jaos 24.5.2019:** Onko ok, että määritelmä on niin geneerinen, että kattaa esim. Jedi-akatemia? ☹ Pitäisikö tarkentaa, esim. "lakiin/määräykseen perustuva", "luvan saanut" tai "ilmoituksen tehnyt"?**OKSA-jaos 24.5.2019:** Entä olisiko tarpeen tehdä rajaus, että opetuksen tai koulutuksen pitää olla organisaation ensisijainen tarkoitus (vs. yritys)? -> ei, tämä ei kuulosta oikealta rajaukselta**OKSA-jaos 24.5.2019:** Eikö kuitenkin ole tarpeen, että sanastossa on määritelty (myös) geneerisempi koulutusorganisaatio-käsite eikä vain "luvan saanut koulutusorganisaatio" tms.?**OKSA-jaos 28.8.2020:** Tehdään toisen laitoksen julkaisu nykymääritelmää käyttäen; odotetaan mahd. keskustelua mm. TEMin hallinnonalan kanssa jatkuvan oppimisen sanastotyössä.

60

**oppilaitos**

sv läroanstalt; läroinrättning

en &lt; educational institution (2); &lt; education institution (2); &lt; educational establishment (2); &lt; educational institute (2); &gt; school (1)

määritelmä

muu *koulutusorganisaatio* kuin *korkeakoulu* (1)

huomautus

Termiä oppilaitos käytetään myös termin koulutusorganisaatio synonyymina, mutta yleensä oppilaitoksina pidetään vain muita koulutusorganisaatioita kuin korkeakouluja (1).

Oppilaitoksia ovat esimerkiksi *peruskoulu* (1), *lukio* (1), *ammattillinen oppilaitos* ja *vapaan sivistystyön oppilaitos*.**educational institution; educational establishment:** Englannin kielessä ei ole erillisiä käsitteitä oppilaitos ja koulutusorganisaatio, kuten Suomessa (jossa koulutusorganisaatio on yhteinen yläkäsite oppilaitoksille ja korkeakouluille). Englannin kielessä termejä educational institution ja educational establishment voidaan käyttää sekä Suomen oppilaitos-käsitteestä että sitä laajemmasta käsitteestä koulutusorganisaatio.**school:** Englanniksi on usein luontevaa käyttää oppilaitoksesta termiä school (1), kun kyse on esimerkiksi peruskoulusta (1), lukiosta (1) tai ammatillisesta oppilaitoksesta. Silloin puolestaan, kun kyse on oppilaitoksesta, joka tarjoaa vapaatavoitteista *opetusta* (1), jonka sisältöjä ei säännellä lainsäädännöllä (esim. *kansalaisopisto*), voi olla luontevampaa käyttää jotain muuta termiä kuin school (1).Vrt. *päiväkoti*, jossa voidaan antaa *esiopetusta*, mutta jota ei kuitenkaan pidetä oppilaitoksena.

Käsitteen tunnus: c1071

Luokka: &lt;esiopetus&gt;, &lt;perusopetus&gt;, &lt;lukiokoulutus&gt;, &lt;ammattillinen koulutus&gt;, &lt;korkeakoulut&gt;, &lt;vapaa sivistystyö&gt;

Käsittekaaviot: *Koulutustoimija*, *koulutusorganisaatio*, *toimipiste ja toimipaikka* ja *Koulutusorganisaatiot*

&lt;kieliversiointiin esiopetus&gt; &lt;kieliversiointiin perusopetus&gt; &lt;kieliversiointiin lukiokoulutus&gt;

&lt;kieliversiointiin ammatillinen&gt; &lt;kieliversiointiin vst&gt;

&lt;esiopetus ruotsi kesken&gt; &lt;esiopetus englantia kesken&gt; &lt;perusopetus ruotsi kesken&gt; &lt;perusopetus englantia kesken&gt; &lt;ammattillinen ruotsi kesken&gt; &lt;ammattillinen englantia kesken&gt;

61

**koulutusorganisaation toimipiste**sv verksamhetsställe *n* (1); verksamhetsenhet; verksamhetspunkt; ~ campus <korkeakoulut>

en educational premises; ~ campus &lt;korkeakoulut&gt;

määritelmä

fyysinen paikka, jossa *koulutusorganisaation* tai jonkin sen osan toiminta tapahtuu

huomautus

Toimipiste on kokonaisuus, jossa toiminta tapahtuu samassa tai läheisissä katuosoitteissa ja jossa rakennusten etäisyys toisistaan on enintään satoja metrejä. Toimipisteellä ei tarkoiteta organisaatorakenteeseen perustuvaa toimintayksikköä vaan lähtökohtana on fyysinen kokonaisuus.

Koulutusorganisaation toimipisteessä tapahtuva toiminta voi olla esimerkiksi hallintoa tai *opetusta* (1) (vrt. aiempi käsite *opetuspiste*).

Käsitteen tunnus: c148

Luokka: &lt;esiopetus&gt;, &lt;perusopetus&gt;, &lt;lukiokoulutus&gt;, &lt;vapaa sivistystyö&gt;, &lt;ammattillinen koulutus&gt;, &lt;korkeakoulut&gt;

Käsittekaavio: *Koulutustoimija*, *koulutusorganisaatio*, *toimipiste ja toimipaikka*

&lt;kieliversiointiin korkeakoulut&gt;

&lt;kieliversiointiin perusopetus&gt;

&lt;perusopetus ruotsi kesken&gt; &lt;perusopetus englantia kesken&gt;

&lt;kieliversiointiin ammatillinen&gt; &lt;ammattillinen ruotsi kesken&gt; &lt;ammattillinen englantia kesken&gt;

62

### perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulu

sv 1–6-skola

en primary school; elementary school /US/

määritelmä

*peruskouluun (1)* kuuluva *koulutusorganisaation toimipiste*, jossa annetaan *vuosiluokkien 1–6 opetusta (1)*

huomautus

Suomessa *perusopetuksen* vuosiluokilla 1–6 olevat *oppilaat* ovat pääsääntöisesti 7–12 vuoden ikäisiä.

Aiemmin, peruskoululain (476/1983) mukaan, peruskoulu (1) jakaantui ala-asteeseen (ruots. lågstadium) ja yläasteeseen siten, että kuusi alinta vuosiluokkaa muodostivat ala-asteen ja kolme ylintä yläasteen. Vuoden 1999 alusta voimaan tulleessa perusopetuslaissa (628/1998) hallinnollinen raja ala- ja yläasteen väliltä poistettiin. Nykyisessä laissa edellytetään yhtenäistä *perusopetusta*, joka tosin voi jäsentyä vuosiluokkien 1–2, 3–6 ja 7–9 muodostamiin jaksoihin. Käsite ala-aste on näin ollen vanhentunut. Termi ala-aste esiintyy kuitenkin edelleen useiden *oppilaitosten* (perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulujen) nimissä ja muutenkin arkikielessä. Termi alakoulu, jota eräessä vaiheessa käytettiin arkikielessä viitattaessa ala-asteeseen, on vanhentunut eikä sitä tule käyttää.

Ks. myös *perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu*.

Käsitteen tunnus: c144

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: *Koulutustoimija, koulutusorganisaatio, toimipiste ja toimipaikka*

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

63

### perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu

sv 7–9-skola

en lower secondary school

määritelmä

*peruskouluun (1)* kuuluva *koulutusorganisaation toimipiste*, jossa annetaan *vuosiluokkien 7–9 opetusta (1)*

huomautus

Suomessa *perusopetuksen* vuosiluokilla 7–9 olevat *oppilaat* ovat pääsääntöisesti 13–16 vuoden ikäisiä.

Aiemmin, peruskoululain (476/1983) mukaan, peruskoulu (1) jakaantui ala-asteeseen ja yläasteeseen (ruots. högstadium) siten, että kuusi alinta vuosiluokkaa muodostivat ala-asteen ja kolme ylintä yläasteen. Vuoden 1999 alusta voimaan tulleessa perusopetuslaissa (628/1998) hallinnollinen raja ala- ja yläasteen väliltä poistettiin. Nykyisessä laissa edellytetään yhtenäistä *perusopetusta*, joka tosin voi jäsentyä vuosiluokkien 1–2, 3–6 ja 7–9 muodostamiin jaksoihin. Käsite yläaste on näin ollen vanhentunut. Termi yläaste esiintyy kuitenkin edelleen useiden *oppilaitosten* (perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulujen) nimissä ja muutenkin arkikielessä. Termi yläkoulu, jota eräessä vaiheessa käytettiin arkikielessä viitattaessa yläasteeseen, on vanhentunut eikä sitä tule käyttää.

Ks. myös *perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulu*.

Käsitteen tunnus: c145

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: *Koulutustoimija, koulutusorganisaatio, toimipiste ja toimipaikka*

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

64

(vanhentunut)

**opetuspiste**

sv undervisningsställe *n*

en teaching premises

määritelmä

*koulutusorganisaation toimipiste*, jossa järjestetään *opetusta (1)* tai *koulutuksen toteutuksia*

huomautus

*Koulutusorganisaatiolla* voi olla useita opetuspisteitä. Opetuspiste voi olla esimerkiksi sivukoulu tai yksikkö. Koulutusorganisaatio voi jakautua opetuspisteisiin myös *koulutusorganisaation opetuskielen* perusteella, jolloin saman organisaation suomen- ja ruotsinkielistä *koulutusta (1)* järjestävät osat muodostavat omat opetuspisteensä.

Käsite opetuspiste oli käytössä Kouluta-tietojärjestelmässä.

Käsitteen tunnus: c149

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <vapaa sivistystyö>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Peruskoulun määräytyminen tai valinta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

65

<opetus ja koulutus>

**toimipaikka**

sv verksamhetsställe *n* (2); kontor; avdelning <korkeakoulut>

en < unit (1); operational unit; place of activity <mm. tilastoissa, tietojärjestelmissä>

määritelmä

*koulutusorganisaation toimipiste* tai *toimipisteen* osa, jossa harjoitetaan pääasiassa yhdentyypistä toimintaa

huomautus

Vertaa Julkisen hallinnon suositus Toimipaikan ja toimipaikkaan liittyvien käsitteiden määritelmät (JHS 195), jossa käsite toimipaikka on määritelty hallinnonalojenvälisesti.

Opetushallinnon alalla esimerkki toimipaikasta on Ounasvaaran kampuksella (toimipiste) sijaitseva Ounaskirjasto.

Toimipaikan englanninkielisenä vastineena on juoksevassa tekstissä sujuvaa käyttää termiä unit tai operational unit. Termi place of activity on ilmauksena kömpelömpi, mutta sitä voidaan käyttää esimerkiksi esitettäessä rakenteista tietoa (kuten tilastoissa ja tietojärjestelmissä).

*Varhaiskasvatuksessa* käsitettä toimipaikka vastaa käsite *varhaiskasvatuksen toimipaikka*.

Käsitteen tunnus: c150

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <vapaa sivistystyö>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutustoimija, koulutusorganisaatio, toimipiste ja toimipaikka](#)

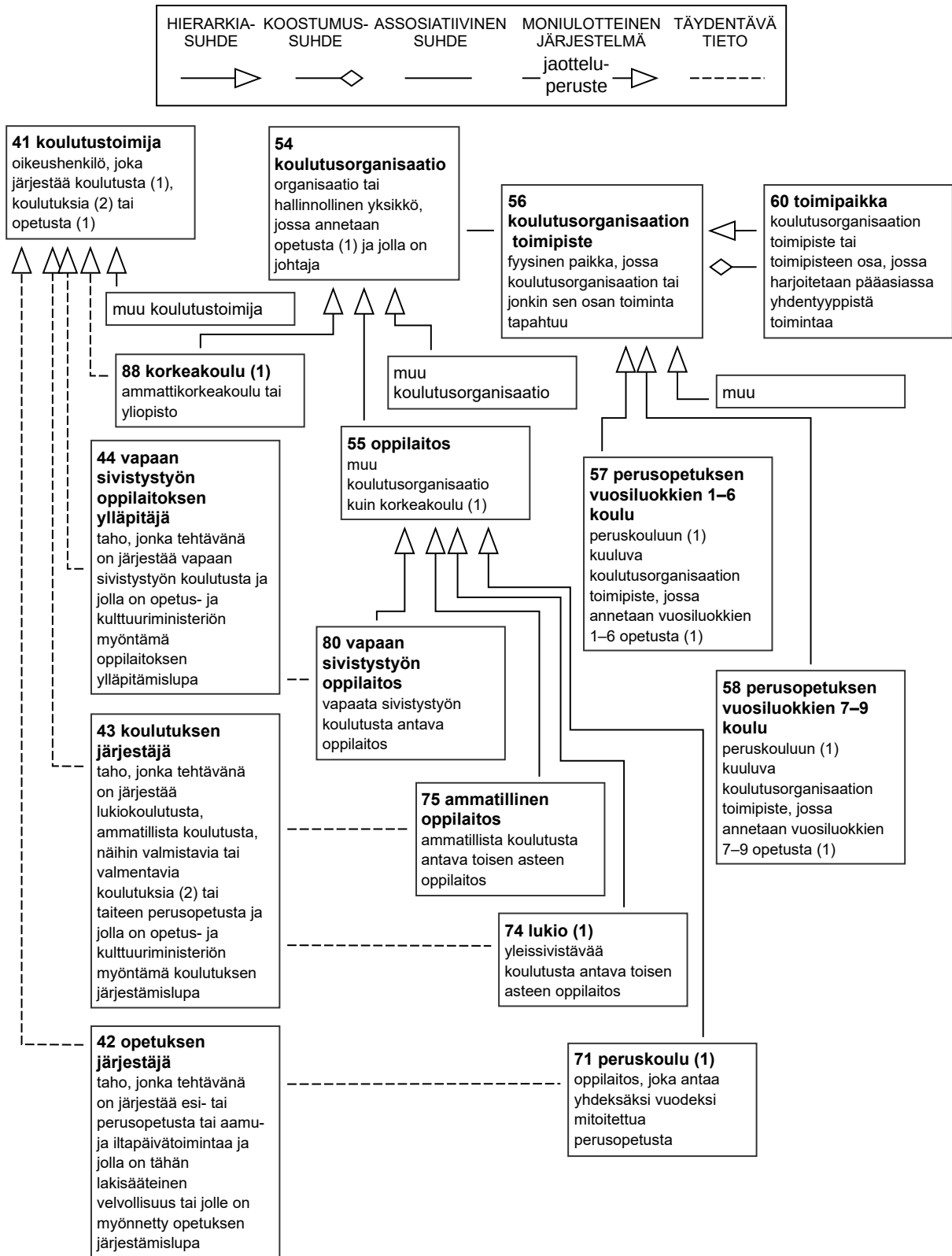
<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>





**Käsitekaavio 8. Koulutustoimija, koulutusorganisaatio, toimipiste ja toimipaikka.**

### 3.2.1 Koulutustoimijoihin liittyviä käsitteitä

66

#### erityinen koulutustehtävä

sv särskild utbildningsuppgift  
en specific educational mission  
not: special educational mission

määritelmä

*koulutuksen tai opetuksen järjestämisluvassa* määritelty tehtävä painottaa *kasvatus*, *opetus (1)* tai *koulutus (1)* tietylle osa-alueelle tai tiettyyn *oppiaineeseen*

huomautus

Erityisiä koulutustehtäviä voi olla esimerkiksi *perusopetuksessa* ja *toisen asteen koulutuksessa*.

Esimerkkejä perusopetuksen erityisestä koulutustehtävästä ovat opettajankoulutukseen kuuluvaan *opetusharjoitteluun* ja *vieraskieliseen opetukseen* perustuvat erityiset koulutustehtävät.

Esimerkki *lukiokoulutuksen* erityisestä koulutustehtävästä on *lukiolle (1)* annettava lupa järjestää englanninkielistä IB-opetusta tai esimerkiksi urheilupainotteista opetusta (1).

Esimerkki *kansanopiston* erityisestä koulutustehtävästä on vaikeasti vammaisille tarkoitettu koulutus (1).

Käsitteen englanninkieliseksi vastineeksi suositetaan termiä specific educational mission.

Toisinaan nähtävää special-alkuista termimuotoa ei tule käyttää, sillä englannin sana special assosioituu helposti *oppimisen tukeen* liittyviin asioihin, eikä erityisessä koulutustehtävässä ole kyse tästä.

Käsitteen tunnus: c181

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <vapaa sivistystyö>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin vst>

<perusopetus ruotsi kesken>

<perusopetus englanti kesken>

67

#### työelämän kehittämis- ja palvelutoiminta

sv utvecklings- och serviceverksamhet för arbetslivet  
en development and service activities for working life

määritelmä

*ammattillisen koulutuksen* yhteydessä suoritettava toiminta, jossa tuotetaan osaamisen kehittämispalveluja pienyrityksille, muille yrityksille ja julkisyhteisöille

huomautus

Käsitteen tunnus: c183

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

68

(vanhentunut)

**työelämän kehittämis- ja palvelutehtävä**

sv utvecklings- och serviceuppgift för arbetslivet

määritelmä

*ammattillisen lisäkoulutuksen* järjestäjälle annettu tehtävä *työelämän kehittämis- ja palvelutoiminnan* toteuttamiseksi

huomautus

Työelämän kehittämis- ja palvelutehtävä myönnetään *koulutuksen järjestämisluvan* myöntämisen yhteydessä. Työelämän kehittämis- ja palvelutehtävän hoitamiseen voidaan myöntää hanke- ja kehittämisavustusta.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c182

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

69

(vanhentunut)

**ammattiosaamisen näyttöjen toimitin**

sv organ *n* som svarar för planeringen och genomförandet av yrkesprov

määritelmä

*koulutuksen järjestäjän* asettama toimitin, jonka tehtävänä on *ammattiosaamisen näyttöjen* suunnittelu, toteuttaminen ja *seuranta*

huomautus

Toimitin mm. hyväksyy koulutuksen järjestäjän suunnitelmat ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamisesta ja *arviointista (2)*, päättää ammattiosaamisen näyttöjen arvioijista ja valvoo näyttötoimintaa.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c184

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

70

### **koulutuksen järjestäjän monijäseninen toimielin**

sv kollegialt organ *n* hos utbildningsanordnaren  
en multi-member governing body of the education provider

määritelmä

*koulutuksen järjestäjän* asettama toimielin, joka päättää *opiskeluoikeuden peruuttamisesta* ja *palauttamisesta*, *määräaikaisesta erottamisesta*, *asuntolasta erottamisesta* sekä *opiskeluoikeuden* pidättämisestä

huomautus

*Ammatillisessa koulutuksessa* koulutuksen järjestäjän monijäseninen toimielin nimetään enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Siinä tulee olla ainakin koulutuksen järjestäjän, *opiskelijahuollon*, *opettajien*, työelämän ja *opiskelijoiden* edustus.

*Perusopetuksessa* on säännös vastaavasta toimielimestä: perusopetuslain (628/1998) mukaan *opetuksen järjestäjän* asianomainen monijäseninen toimielin päättää määräaikaisesta erottamisesta.

Termi koulutuksen järjestäjän monijäseninen toimielin ei ole tässä määriteltyä käsitettä täsmällisesti kuvaava, mutta ilmausta käytetään lukiolaissa (629/1998) ja ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017), kun viitataan tähän käsitteeseen.

Käsitteen tunnus: c1228

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiokoulutus englanti kesken> <lukiolaki englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken>

<ammattillinen englanti kesken>

71

<ammattillinen koulutus>

### **koulutuksen järjestäjän toiminta-alue; toiminta-alue**

sv utbildningsanordnarens verksamhetsområde *n*; verksamhetsområde *n*  
en geographical area of operation of a vocational education and training provider

määritelmä

*tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvassa* määrätty maantieteellinen alue, jonka osaamistarpeisiin *ammattillisen koulutuksen järjestäjän* toiminta ensisijaisesti vastaa ja jolla koulutuksen järjestäjällä on velvollisuus järjestää osaamistarpeen mukaisesti *ammattillisia tutkintoja* ja *ammattillista koulutusta*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1227

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 23.1.2020:** Työryhmänne mukaan laissa 531/2017 toiminta-alue käännetään englanniksi ”geographical area of operation”. Kysymys: onko ”koulutuksen järjestäjän toiminta-alue” englanniksi ”geographical area of operation of a vocational education and training provider”?

72

### laajennettu oppisopimuskoulutuksen järjestämistehtävä

sv utvidgad uppgift att ordna läroavtalsutbildning

määritelmä

*koulutuksen järjestämislupaan* sisältyvä tehtävä, jonka mukaan *koulutuksen järjestäjällä* on oikeus järjestää *koulutuksen hankinnan* kautta *oppisopimuskoulutuksena* myös muita kuin koulutuksen järjestäjän omassa järjestämisluvassa määrättyjä *tutkintoja* ja *koulutusta (1)*

huomautus

Mikäli koulutuksen järjestäjällä ei ole laajennettua oppisopimuskoulutuksen järjestämistehtävää, sillä on oikeus järjestää oppisopimuskoulutusta vain oman järjestämislupansa mukaisissa tutkinnoissa.

Ks. myös *koulutuksen hankinta*.

Käsitteen tunnus: c1692

Luokka: <amatillinen koulutus>

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

73

### koulutuksen hankinta

sv anskaffning av utbildning

en procurement of education

määritelmä

toiminta, jossa *koulutustoimija* ei tuota kaikkea *koulutusta (1)*, *tutkinnon osia* tai tukitoimia itse, vaan hankkii osan niistä toiselta taholta

huomautus

Lukiolain 714/2018 mukaan *lukiokoulutuksen järjestäjä* voi täydentää itse järjestämäänsä koulutusta (1) hankkimalla *opetusta (1)* ja muita palveluja toiselta lukiokoulutuksen tai muun koulutuksen järjestäjältä, *korkeakoululta (1)*, muulta julkiselta taholta taikka muulta yksityiseltä rekisteröidyltä yhteisöltä tai säätiöltä.

*Ammatillisen koulutuksen* näkökulmasta koulutuksen hankinta on ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017, 30 §) mukaista toimintaa. Ammatillisen *koulutuksen järjestäjä* voi hankkia *koulutuksen järjestämisluvassa* määrättyjen *amatillisten tutkintojen* osia, niihin valmistavaa *amatillista tutkintokoulutusta*, järjestämisluvan mukaista muuta koulutusta (1) tai *oppisopimuskoulutusta*.

Lisäksi ammatillisen koulutuksen järjestäjä voi *opiskelijan* yksilöllisten valintojen mahdollistamiseksi hankkia myös muita kuin *koulutuksen järjestämisluvan* mukaisia ammatillisten tutkintojen ja ammatillisen koulutuksen osia sekä *osaamisen hankkimisen* tukitoimia.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjä voi hankkia koulutusta (1) toiselta ammatillisen koulutuksen järjestäjältä, muulta *koulutuksen järjestäjältä*, muulta julkiselta taholta taikka muulta yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä.

Yliopistolaisissa (558/2009) ja ammattikorkeakoululaisissa (932/2014) säädetään koulutuksen (1) hankkimisesta toiselta *korkeakoululta (1)*.

Vrt. *maksullinen palvelutoiminta*.

Käsitteen tunnus: c1229

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin amatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

74

<koulutus>

### **maksullinen palvelutoiminta**

sv avgiftsbelagd serviceverksamhet

en fee-paying service

määritelmä

toiminta, jossa *koulutuksen järjestäjä* perii järjestämistään palveluista maksuja ulkopuoliselta palveluiden hankkijalta

huomautus

Ulkopuolinen palveluiden hankkija voi olla esimerkiksi toinen koulutuksen järjestäjä tai julkinen tai yksityinen yhteisö.

Koulutuksen järjestäjä voi esimerkiksi myydä toiselle koulutuksen järjestäjälle *koulutusta (1)*, *tutkintoja*, osia tutkinnosta tai (ammattillisessa koulutuksessa) *tutkinnon osia*.

Esimerkiksi *ammattillisen koulutuksen järjestäjä* voi myydä toiselle ammattillisen koulutuksen järjestäjälle *ammattillisia tutkintoja* ja *tutkinnon osia*, niihin valmistavaa ammattillista *tutkintokoulutusta* sekä *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta*.

Vrt. *koulutuksen hankinta*.

Ks. myös *kaupallinen koulutustoiminta*.

Käsitteen tunnus: c1230

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammattillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**OKSA-jaos 1.4.2022:** onko tämä (ammattillisen ja lukion osalta) sama käsite kuin kaupallinen koulutustoiminta? Saako maksullisessa palvelutoiminnassa palveluja myydä alihintaan? Pystyykö maksulliseen palvelutoimintaan sisältymään julkista rahoitusta?

### **OKSA-jaos 1.4.2022 / Mikko:**

Lukiolainsäädännössä tähän liittyvä lähikäsite on tilauskoulutus, josta säädetään lukiolain pykälässä 9 §. Tilauskoulutusta voi järjestää koulutuksen järjestäjä, jonka järjestämislupaan sisältyy lupa järjestää ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain 17 §:ssä tarkoitettua International Baccalaureate -tutkintoon johtavaa koulutusta.

OKSA-sanastoluonnoksen maksullinen palvelutoiminta -käsitteen määritelmä näyttäisi kattavan mahdollisen lukiokoulutuksen järjestäjän maksullinen palvelutoiminnan.

Mahdollisesta lukiokoulutuksen järjestäjän myymästä maksullisesta palvelutoiminnasta ei säädetä lukiokoulutusta säätelevässä lainsäädännössä. Siitä säädetään Valtioneuvoston asetuksessa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 2009/1766 19 § Lukion opiskelijamäärän laskeminen <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2009/20091766>

TÄYTTÖOHJE Kustannukset, tulot ja suoritteet vuonna 2020 (valtion koulujen ja yliopistojen harjoittelukoulujen sekä järjestämisluvan saaneiden yksityisten koulutuksen järjestäjien kustannus-, tulo- ja suoritiedot lukiokoulutuksesta.) [https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/k06\\_20.pdf](https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/k06_20.pdf)

*Maksullinen palvelutoiminta:* Valtionosuuspohjaan ei ilmoiteta kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet koulutuksen järjestäjälle sen maksullisena palvelutoimintana järjestämistä palveluista. Maksullisessa palvelutoiminnassa koulutuksen järjestäjä perii järjestämistään koulutuksesta ja muista palveluista maksuja ulkopuoliselta palveluiden hankkijalta, kuten esim. toiselta koulutuksen järjestäjältä, julkiselta tai yksityiseltä yhteisöltä. Maksullista palvelutoimintaa ovat esim. koulutuksen järjestäjän myymät ruokailupalvelut ja henkilöstöruokailu sekä ensisijaisille koulutuksen järjestäjille myydyt koulutuspalvelut. Ensisijaisella koulutuksen järjestäjällä tarkoitetaan koulutuksen järjestäjää, jonka järjestämään koulutukseen opiskelija on otettu suorittamaan tutkintoa ja jolla on oikeus valtionosuuteen.

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 21.4.2022:** Viime kokouksessa pohdittiin alustavasti käsitteiden *kaupallinen koulutustoiminta* ja maksullinen palvelutoiminta välisiä yhtäläisyyksiä ja eroja. Tulisiko tai onko niistä mahdollista sanoa jotain tarkempaa kuin viittaamalla ("Ks. myös") kummastakin käsitteestä toisiinsa?

75

### opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta

sv service- och produktionsverksamhet som stöder undervisningen

en service and production supporting tuition; service and production supporting instruction

määritelmä

*koulutukseen (2)* sisältyvä toiminta, jonka tavoitteena on tarjota *opiskelijalle* työelämän toimintaympäristöjä mahdollisimman hyvin vastaava *oppimisympäristö*

huomautus

*Ammatillisessa koulutuksessa* opetusta tukevan palvelu- ja tuotantotoiminnan tulee liittyä *koulutuksen järjestäjän koulutuksen järjestämisluvan* mukaiseen koulutustehtävään.

Opetusta tukevaa palvelu- ja tuotantotoimintaa voi olla esimerkiksi *oppilaitoksen* ravintolassa, kahvilassa, kampaamossa, rakennustyömaalla, autokorjaamossa, osuuskunnassa tai erilaisissa opiskelijoiden perustamissa harjoitusyrityksissä.

Opetusta tukevan palvelu- ja tuotantotoiminnan tulee olla voittoa tavoittelematonta toimintaa.

Myös *lukiokoulutuksessa* voi olla palvelu- ja tuotantotoimintaa, mutta toiminnasta ei ole mainintaa lukiokoulutuksen säädöksissä eikä *opetussuunnitelman perusteissa*.

Käsitteen tunnus: c1231

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

## 3.3 Koulutusorganisaatiot

76

### peruskoulu (1); koulu

sv grundskola (1)

en comprehensive school

määritelmä

*oppilaitos*, joka antaa yhdeksäksi vuodeksi mitoitettua *perusopetusta*

huomautus

Suomessa peruskoulujen (1) ylläpitäjiä ovat kunnat, kuntayhtymät, valtio ja yksityiset tahot.

Yhdeksänvuotisen perusopetuksen lisäksi peruskouluissa (1) voidaan antaa *esiopetusta* ja maahanmuuttajien *perusopetukseen* valmistavaa *opetusta (1)*.

Perusopetusta antavista oppilaitoksista käytetään usein myös lyhyempää termiä koulu.

Ks. myös *perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulu*, *perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu*.

Käsitteen tunnus: c156

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste ja toimipaikka](#), [Koulutusorganisaatiot ja Peruskoulun määräytyminen tai valinta](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

77

78

**toisen asteen oppilaitos**

sv läroanstalt på andra stadiet

en upper secondary school (1); secondary education institution  
rather than: secondary education establishment  
not: secondary educational establishment

määritelmä

*toisen asteen koulutusta* antava *oppilaitos*

huomautus

Käsitteen tunnus: c157

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Lukion englannin kielityöryhmä 17.8.2018:** Ammatillisen koulutuksen englannin kielityöryhmältä kannattaa varmistaa, että ”school” on ok myös ammatillisille oppilaitoksille.



79

**lukio (1)**sv gymnasium *n*

en general upper secondary school

rather than: upper secondary school (2) &lt;epävirallinen lyhyempi muoto&gt;

not: upper secondary general school &lt;sanajärjestyksen vuoksi hylättävä muoto&gt;; &lt; high school /US, GB/; ~ senior high school /US/; ~ sixth form /GB/

määritelmä

*yleissivistävää koulutusta* antava *toisen asteen oppilaitos*

huomautus

Lukio (1) antaa yleissivistävää *opetusta (1)* noin 16–19-vuotiaille *opiskelijoille* ja aikuisopiskelijoille.Lukio (1) voi *lukiokoulutuksen* lisäksi antaa *tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta*.

**upper secondary general school:** Lukio (1)-käsitteen englanninkielisessä vastineessa on vaihtelevaa sanajärjestystä: general upper secondary school vs. upper secondary general school. Myös *lukiokoulutus*-käsitteen englanninkielisessä vastineessa sanajärjestys vaihtelee: general upper secondary education vs. upper secondary general education. On tarkoituksenmukaista, että näiden käsitteiden englanninkielisissä vastineissa on yhdenmukainen sanajärjestys. Kielenkäytön yhtenäistämiseksi on suositettavaa käyttää yleisempiä muotoja general upper secondary school ja general upper secondary education.

**high school:** Termiä high school näkee toisinaan käytettävän Suomen lukio (1) -käsitteen vastineena. Tätä ei kuitenkaan suositella: sekä Yhdysvalloissa että nyttemmin myös Isossa-Britanniassa on käsite high school, eikä kummankaan maan käsite vastaa Suomen lukio (1) -käsitettä. High schooliin ei esimerkiksi välttämättä ole osaamiseen liittyviä *pääsyvaatimuksia*, toisin kuin Suomen lukiioon (1). Myös ikävuodet, joina high schoolia käydään, poikkeavat lukiosta (1).

**high school /US/:** Yhdysvalloissa high school on yleensä nelivuotinen ja käsittää 12-vuotisen oppivelvollisuuden *vuosiluokat* 9–12, joten Yhdysvaltojen high schoolin *opetukseen (1)* osallistuu myös Suomen *perusopetuksen* yhdeksännen *vuosiluokan* ikäluokka.

**high school /GB/:** Myös Ison-Britannian high school -käsite on Suomen lukio (1) -käsitettä laajempi: Isossa-Britanniassa high schoolin *opetukseen (1)* osallistutaan noin ikävuosina 11–18, eli high school kattaa Suomen lukiokoulutuksen lisäksi suunnilleen perusopetuksen vuosiluokat 7–9.

**senior high school:** Myöskään termiä senior high school ei tule käyttää Suomen lukio (1) -käsitteen vastineena. Käsite senior high school on Suomen lukion (1) lähikäsite; senior high schoolissa opiskelijat ovat yleensä noin 15–18-vuotiaita.

**sixth form:** Ison-Britannian käsite sixth form osin vastaa Suomen lukio (1) -käsitettä (on *toisen asteen koulutusta*, joka antaa valmiudet *korkeakouluun (1)* pyrkimiseen), mutta osin poikkeaa siitä (esimerkiksi opetussisältöjen ja keston puolesta: sixth form on kaksivuotinen). Termiä sixth form ei tule käyttää Suomen lukio (1) -käsitteen vastineena.

Käsitteen tunnus: c158

Luokka: &lt;lukiokoulutus&gt;

Käsittekaaviot: [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste ja toimipaikka](#) ja [Koulutusorganisaatiot](#) <kieliversiointiin lukiokoulutus>

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 25.8.2021:** Huomautuksessa mainitaan lukiokoulutukseen valmistava koulutus. Pitäisikö korvata esim. käsitteellä tutkintokoulutukseen valmentava koulutus? Vai poistetaanko vain kokonaan?

**OKSA-jaos 15.10.2021:** Konsultoidaan em. kysymyksessä lukiokoulutuksen asiantuntijaa. Tomi Kytölä toimittaa tiedon, kuka on oikea yhteyshenkilö.

80

### ammattillinen oppilaitos

sv yrkesläroanstalt

en vocational institution; vocational school

määritelmä

*ammattillista koulutusta* antava *toisen asteen oppilaitos*

huomautus

Käsitteen tunnus: c159

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: *Koulutustoimija*, *koulutusorganisaatio*, *toimipiste ja toimipaikka* ja *Koulutusorganisaatiot*

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Lukion englannin kielityöryhmä 6.7.2018:** Muualla maailmassa ”vocational school” saattaa viitata toisen asteen koulutusta alemman tason oppilaitokseen. Tarkistettava ammatillisen koulutuksen asiantuntijoilta.

**Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen englannin kielityöryhmälle 9.7.2018:** Onko vocational school sopiva vastine Suomen ammatillinen oppilaitos -käsitteelle? Vai onko vocational school esim. toisen asteen koulutusta alemmantasoinen oppilaitos?

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (yrkesläroanstalt)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (vocational institution)

81

### ammattillinen erityisoppilaitos

sv specialyrkesläroanstalt

en vocational special education institution

määritelmä

*ammattillinen oppilaitos*, jonka *koulutus (1)* on tarkoitettu *oppijoille*, joilla on todettu tarve saada opinnoissaan ja jatkosijoittumisessaan erityistä *oppimisen* ja *opiskelun* tukea ja joiden *opetus (1)* annetaan erityisopetuksena

huomautus

Syynä ammatillisen erityisoppilaitoksen oppijan *erityisen tuen (2)* tarpeeseen voi olla esimerkiksi oppimisvaikeudet, vamma tai sairaus.

*Ammatillisessa koulutuksessa* erityisopetus sisältää *opiskelijan* henkilökohtaisiin tavoitteisiin ja valmiuksiin perustuvaa suunnitelmallista pedagogista tukea sekä *erityisiä opetus- ja opiskelujärjestelyjä*.

Käsitteen tunnus: c160

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: *Koulutusorganisaatiot*

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (specialyrkesläroanstalt)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (vocational special education institution)

82

**Eurooppa-koulu**

sv Europaskola  
en European School  
not: European Schooling

määritelmä

Euroopan unionin valtioiden hallitusten yhteisesti hallinnoimaan kouluverkostoon kuuluva *oppilaitos*, joka tarjoaa *esi-* ja *perusopetusta* sekä *yleissivistävää toisen asteen koulutusta* ensi sijassa Euroopan unioniin kuuluvien organisaatioiden *henkilöstön* lapsille

huomautus

Eurooppa-koulujen antama *opetus (1)* noudattaa niiden omaa opetussuunnitelmaa (vrt. *opetussuunnitelma (1)*).

Käsitteen tunnus: c436

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

83

**vieraskielinen oppilaitos**

sv läroanstalt med undervisning på främmande språk  
en foreign language educational institution

määritelmä

*oppilaitos*, jonka *koulutusorganisaation opetuskieli* on muu kuin maan kansalliskieli

huomautus

Käsitteen tunnus: c168

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

84

**kaksikielinen oppilaitos**

sv tvåspråkig läroanstalt  
en bilingual educational institution

määritelmä

*oppilaitos*, jossa lainsäädännön tai viranomaisen myöntämän luvan mukaisesti käytetään kahta *koulutusorganisaation opetuskieltä*

huomautus

Käsitteen tunnus: c169

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

85

**vapaan sivistystyön oppilaitos**

sv läroanstalt för fritt bildningsarbete  
en liberal adult education institution

määritelmä

*vapaata sivistystyön koulutusta* antava *oppilaitos*

huomautus

Vapaan sivistystyön oppilaitoksia ovat *kansanopistot*, *kesäyliopistot*, *kansalaisopistot*, *opintokeskukset* ja *liikunnan koulutuskeskukset*.

Käsitteen tunnus: c170

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste ja toimipaikka](#) ja [Koulutusorganisaatiot](#)

86

**kansanopisto**

sv folkhögskola  
en folk high school

määritelmä

*vapaan sivistystyön oppilaitos*, joka toimii sisäoppilaitosmuotoisesti ja antaa kokopäiväistä *opetusta (1)*

huomautus

Kansanopisto tarjoaa *lukukauden* tai *lukuvuoden* kestäväää opetusta (1) sekä lyhyempiä *kursseja (2)*. Kansanopisto tarjoaa opetusta (1) sekä nuorille että aikuisille. Kukin kansanopisto voi painottaa arvo- tai aatetaustansa ja kasvatustavoitteitaan. Eräissä kansanopistoissa annetaan myös mm. *perusopetusta*, *lukiokoulutusta* ja *ammattillista koulutusta* viranomaisen myöntämän luvan mukaisesti.

Käsitteen tunnus: c171

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (folkhögskola)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (folk high school)

87

**kesäyliopisto**

sv sommaruniversitet *n*  
en summer university

määritelmä

*vapaan sivistystyön oppilaitos*, jonka tarjonnassa painotetaan *avointa korkeakouluopetusta* ja alueen muihin osaamis- ja sivistystarpeisiin vastaamista ja otetaan huomioon myös alueen korkeakoulutettu väestö

huomautus

*Avoimen yliopisto-opetuksen* tarjoaminen perustuu aina sopimukseen jonkin *yliopiston* kanssa.

Ks. myös *koulutustarjonta*, *opetustarjonta*.

Käsitteen tunnus: c172

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

88

**kansalaisopisto; työväenopisto**

sv medborgarinstitut *n*  
en adult education centre

määritelmä

*vapaan sivistystyön oppilaitos*, jonka tarjonnassa painotetaan paikallisia ja alueellisia sivistystarpeita ja joka antaa pääasiassa ilta-aikaan sijoittuvaa *opetusta (1)* ja tarjoaa mahdollisuuksia omaehtoiselle *oppimiselle* ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi

huomautus

Eräiden kansalaisopistojen nimessä esiintyy sana työväenopisto. Lainsäädännön näkökulmasta kansalaisopistoilla ja työväenopistoilla ei kuitenkaan ole eroa.

Ks. myös *koulutustarjonta*, *opetustarjonta*.

Käsitteen tunnus: c173

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (medborgarinstitut)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (adult education centre)

89

### opintokeskus

sv studiecentral

en study centre

määritelmä

[vapaan sivistystyön oppilaitos](#), joka järjestää opintoja itse sekä yhdessä kansalais- ja kulttuurijärjestöjen kanssa [elinikäisen oppimisen](#), hyvinvoinnin ja aktiivisen kansalaisuuden sekä demokratian ja kansalaisyhteiskunnan toiminnan edistämiseksi

huomautus

Käsitteen tunnus: c174

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (studiecentral)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (study centre)

90

### liikunnan koulutuskeskus

sv idrottsutbildningscenter

en sports institute

määritelmä

[vapaan sivistystyön oppilaitos](#), joka järjestää liikuntaharrastusta, hyvinvointia ja terveyttä edistävää [koulutusta \(1\)](#) koko väestölle sekä liikunnan järjestö- ja seuratoimintaa palvelevaa koulutusta (1) ja valmennustoimintaa

huomautus

Käsitteen tunnus: c1076

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen englanti kesken> <ammatillinen ruotsi kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (idrottsutbildningscenter)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (sports institute)

91

### ammatillinen erikoisoppilaitos

sv särskild yrkesläroanstalt

en specialised vocational institution

määritelmä

teollisuuden tai palvelualan yrityksen [oppilaitos](#), joka tarjoaa yrityksen omiin tarpeisiin pohjautuvaa [koulutusta \(1\)](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c175

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

92

### erityiskoulu

sv specialskola

en special school; special needs school

määritelmä

[oppilaitos](#), jonka [opetus \(1\)](#) on tarkoitettu vammaisuuden, sairauden, kehityksessä viivästymisen tai muun vastaavan syyn vuoksi [erityistä tukea \(1\)](#) tarvitsevalle [oppijalle](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c176

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

93

**korkeakoulu (1)**

sv högskola (1)

en higher education institution

määritelmä

[ammattikorkeakoulu](#) tai [yliopisto](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c161

Käsittekaaviot: [Koulutustoiminta](#), [Koulutustoimijat](#), [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste ja toimipaikka](#), [Koulutusorganisaatiot](#), [Opetussuunnitelma](#) ja [Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

94

**ammattikorkeakoulu**

sv yrkeshögskola

en university of applied sciences; UAS

not: polytechnic (obsolete)

määritelmä

[koulutusorganisaatio](#), jonka tehtävänä on tarjota työelämän vaatimuksiin sekä tutkimukseen, taiteellisiin ja sivistyksellisiin lähtökohtiin perustuvaa [opetusta \(1\)](#), joka tähtää ammatillisiin asiantuntijatehtäviin

huomautus

Ammattikorkeakoulujen tehtävänä on harjoittaa työelämää ja aluekehitystä tukevaa ja alueen elinkeinorakenteen huomioon ottavaa soveltavaa tutkimus- ja kehitystyötä sekä taiteellista toimintaa.

Suomen [koulutusjärjestelmän](#) ammattikorkeakouluja ovat opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalaan kuuluvat ammattikorkeakoulut, joilla on valtioneuvoston myöntämä toimilupa, ja sisäministeriön alaisuudessa toimiva Poliisiammattikorkeakoulu. Ahvenanmaalla toimii ammattikorkeakoulu Högskolan på Åland.

[Ammattikorkeakoulujen toimiluvat](#) myöntää valtioneuvosto.

Käsitteen tunnus: c163

Käsittekaaviot: [Koulutustoimijat](#) ja [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

**Palaute OKSasta Kelan sanaston opiskeluterveydenhuollon asiantuntijoilta 5.11.2020:** "Kysymys ammattikorkeakoulun huomautuksesta: Pitäisikö myös Maanpuolustuskorkeakoulu mainita yhtenä Suomen ammattikorkeakouluna? Se ei kai ole OKM:n alainen. MPKK mainitaan Kelan sanastossa."

95

**amatillinen opettajakorkeakoulu**

sv yrkespedagogisk lärarhögskola

en tertiary-level institution for occupational teacher training

not: vocational teacher training institution

määritelmä

[ammattikorkeakoulun](#) yksikkö, joka tarjoaa opettajankoulutusta [amatillisten oppilaitosten](#) ja ammattikorkeakoulujen [opettajille](#) ja opettajiksi aikoville

huomautus

Englannin termi "vocational teacher training institution" amatillisen opettajakorkeakoulun vastineena on virheellinen, sillä se viittaa [toisen asteen oppilaitokseen](#).

Käsitteen tunnus: c164

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

96

### yliopisto

sv universitet *n*

en university; ~ college /US/

määritelmä

**koulutusorganisaatio**, jonka tehtävänä on edistää vapaata tutkimusta ja tieteellistä ja taiteellista sivistystä sekä antaa tutkimukseen perustuvaa korkeinta **opetusta (1)**

huomautus

Suomen korkeakoulutusjärjestelmän yliopistoja ovat yliopistolain (558/2009) 1 §:ssä luetellut yliopistot ja puolustusministeriön hallinnonalaan kuuluva Maanpuolustuskorkeakoulu. Esimerkiksi Suomessa toimiva Estonian Business School ei ole yliopistolain tarkoittama yliopisto.

Yhdysvalloissa Suomen yliopisto-käsitettä vastaa käsite university ja osin myös käsite college. Collegessa suoritetaan ainoastaan **tutkintoja**, jotka vastaavat Suomen **alempaa korkeakoulututkintoa** (Bachelor's degree). Universityssä puolestaan suoritetaan sekä tutkintoja, jotka vastaavat Suomen alempia korkeakoulututkintoja (Bachelor's degree) että tutkintoja, jotka vastaavat Suomen **ylempiä korkeakoulututkintoja** (Master's degree).

Käsitteen tunnus: c162

Käsitekaaviot: [Koulutustoimijat](#) ja [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

97

### tiedekunta; korkeakoulu (2) <Aalto-yliopisto, Turun yliopiston kauppakorkeakoulu>; akatemia

<Taideyliopisto>

sv fakultet; högskola (2) <Aalto-yliopisto, Turun yliopiston kauppakorkeakoulu>; akademi <Taideyliopisto>

en faculty (1) /GB/; school (2) /US/; academy <Taideyliopisto>

huomautus

Yliopistolain (558/2009, 27 §) mukaan **yliopisto** voi tutkimuksen ja **opetuksen (1)** järjestämistä varten jakaantua tiedekuntiin tai niihin rinnastettaviin yksiköihin sen mukaan kuin yliopiston johtosäännössä määrätään.

Eräissä yliopistoissa edelläkuvatun kaltaisista yksiköistä käytetään termiä korkeakoulu; esimerkiksi Aalto-yliopiston muodostaa kuusi korkeakouluksi nimettyä yksikköä (Insinööritieteiden korkeakoulu, Kauppakorkeakoulu, Kemian tekniikan korkeakoulu, Perustieteiden korkeakoulu, Sähkötekniikan korkeakoulu ja Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu), ja yksi Turun yliopiston tiedekunnista on nimeltään kauppakorkeakoulu.

Taideyliopisto puolestaan koostuu kolmesta akatemiaksi kutsutusta yksiköstä: Sibelius-Akatemia, Teatterikorkeakoulu ja Kuvataideakatemia.

Tiedekunta-käsitteen määrittelemisen yleispätevästi on vaikeaa.

Tiedekunta-käsitteen englanninkielisenä vastineena käytetään termiä faculty, joka kuitenkin amerikanenglannissa viittaa **henkilöstöön**. Eri yliopistojen tiedekunta-termin englanninkieliset vastineet vaihtelevat; käytäntö on tarkistettava kustakin yliopistosta. Esimerkiksi Aalto-yliopiston tiedekunnista (korkeakouluista) käytetään termiä school.

Käsitteen tunnus: c151

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

98

**yliopistokeskus**

sv universitetscenter

en university consortium

määritelmä

yksikkö, joka kokoaa kahden tai useamman alueellaan olevan *yliopiston* toiminnan niin, että yksikön osat toimivat alueen näkökulmasta yhtenäisenä kokonaisuutena

huomautus

Käsitteen tunnus: c177

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

99

**avoimen yliopisto-opetuksen järjestämisen yhteistyöoppilaitos**

sv samarbetsläroanstalt för ordnandet av öppen universitetsundervisning

en partner institution for open university instruction

määritelmä

*koulutusorganisaatio*, joka on tehnyt *yliopiston* kanssa sopimuksen *avoimen yliopisto-opetuksen* järjestämisestä

huomautus

Käsitteen tunnus: c178

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

hyväksytty





### 3.4 Koulutuksen toimielimiä

100

(vanhentunut)

<ammattillinen koulutus>

#### **koulutustoimikunta**

sv utbildningskommission

en national education and training committee

määritelmä

ammattillisesti suuntautuneen [koulutuksen \(1\)](#) asiantuntijaelin, jollaisen opetus- ja kulttuuriministeriö asettaa kullekin alalle seuraamaan, arvioimaan ja ennakoimaan [koulutuksen \(1\)](#) ja työelämässä tarvittavan osaamisen kehitystä

huomautus

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain ([531/2017](#)) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite [työelämätoimikunta](#).

Käsitteen tunnus: c179

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

101

(vanhentunut)

#### **tutkintotoimikunta**

sv examenskommission

en qualification committee

määritelmä

Opetushallituksen yhteydessä toimiva luottamuselin, jonka tehtävänä on omalla alallaan johtaa [näyttötutkintojen](#) järjestämistä ja antaa niihin liittyvät [tutkintotodistukset](#)

huomautus

Tutkintotoimikunnassa ovat edustettuina työnantajat, työntekijät, [opettajat](#) ja itsenäiset ammatinharjoittajat.

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain ([531/2017](#)) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c180

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

102

#### **työelämätoimikunta**

sv arbetslivskommission

en business and industry committee

määritelmä

Opetushallituksen yhteydessä toimiva valtakunnallinen alakohtainen toimielin, joka osallistuu [näyttöjen](#) toteutuksen ja [osaamisen arvioinnin \(2\)](#) laadun varmistamiseen, [ammattillisen koulutuksen](#) [tutkintorakenteen](#) sekä [ammattillisten tutkintojen](#) ja [tutkintojen perusteiden](#) kehittämiseen ja käsittelee [ammattillisen tutkintokoulutuksen opiskelijan osaamisen arviointia \(2\)](#) koskevat oikaisupyynnöt

huomautus

Työelämätoimikunnat ovat Opetushallituksen asettamia ja toimivat Opetushallituksen yhteydessä, mutta ovat riippumattomia toimielimiä.

Käsitteen tunnus: c1234

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (arbetslivskommission)

103

### oppisopimustoimija

sv aktör inom läroavtalsutbildning

määritelmä

*koulutuksen järjestäjää* edustava taho, joka hoitaa koulutuksen järjestäjän *oppisopimuskoulutukseen* liittyviä viranomaistehtäviä

huomautus

Oppisopimustoimijan tehtävänä on järjestää *oppisopimukseen* liittyvät sopimusasiat, maksaa työnantajalle *koulutuskorvausta*, hankkia tietopuolista *koulutusta (1)* sekä tapauskohtaisesti maksaa *opiskelijalle* taloudellisia etuuksia.

*Laajennetun oppisopimuskoulutuksen järjestämistehtävän* omaavan koulutuksen järjestäjän oppisopimustoimija voi ostaa koulutusta (1) ja *arviointeja (2)* toiselta *koulutuksen järjestämisluvan* omaavalta koulutuksen järjestäjältä, muulta julkiselta taholta taikka muulta yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä.

Käsitteen tunnus: c1693

Luokka: <amatillinen koulutus>

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen englanti kesken>

## 3.5 Henkilöstö

**Sanastojaoston kokous 26.2.2016:** Sovittiin, että Henkilöstö-lukuun sisällytetään myös varhaiskasvatuksen henkilöstö (varhaiskasvatuksen käsitteistöä aletaan työstää keväällä 2016). Lukuun ei mahdollisesti tule lainkaan alalukuja (jos jaottelu varhaiskasvatuksen ja muun opepuksen ja koulutuksen henkilöstöön on vaikea toteuttaa), mutta kylläkin useita käsitteekaavioita (ainakin opettaja-kaavio ja varhaiskasvatuksen henkilöstö -kaavio).

104

### henkilöstö

sv personal; anställda *pl*

en staff; personnel

määritelmä

organisaation palveluksessa olevat henkilöt

huomautus

*Koulutusorganisaatioiden* henkilöstössä on erotettavissa *opetushenkilöstö* ja muu henkilöstö lukuun ottamatta *korkeakouluja (1)*, joiden henkilöstössä voidaan erottaa *opetus- ja tutkimushenkilöstö* ja muu henkilöstö.

*Varhaiskasvatuksessa* henkilöstössä on erotettavissa *varhaiskasvatushenkilöstö* ja muu henkilöstö.

Käsitteen tunnus: c185

Käsitteekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<vaka2021>

105

### **varhaiskasvatushenkilöstö**

ei: varhaiskasvattajat *pl*

sv personal inom småbarnspedagogik; anställda inom småbarnspedagogik

en early childhood education and care staff; ECEC staff; early childhood education and care personnel; ECEC personnel

määritelmä

*henkilöstö*, joka toimii *varhaiskasvatuksessa*

huomautus

Varhaiskasvatushenkilöstö koostuu varhaiskasvatuksen johto-, kehittämis-, kasvatusta-, opetus-, ja hoito- ja avustajatehtävissä olevista henkilöistä. Siihen ei lasketa esimerkiksi toimisto- tai keittiö- ja siivoushenkilökuntaa.

**varhaiskasvattaja; varhaiskasvattajat:** Varhaiskasvattaja-ilmaus on julkisessa keskustelussa otettu käyttöön sanana, jolla viitataan varhaiskasvatuksen henkilöstön jäseniin riippumatta kunkin henkilön tehtävästä ja kelpoisuudesta. Sanan epätarkkuuden vuoksi sitä ei tule käyttää viitattaessa varhaiskasvatushenkilöstöön. Sitä ei tule käyttää myöskään viitattaessa *varhaiskasvatuksen työntekijään*, kuten *varhaiskasvatuksen opettajaan*, *varhaiskasvatuksen sosionomiin* tai *varhaiskasvatuksen lastenhoitajaan*.

*Päiväkodin* henkilöstön mitoituksessa otetaan huomioon *kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimiva henkilöstö*.

Käsitteen tunnus: c1558

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

106

### **kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimiva henkilöstö; kasvatus-, opetus- ja hoitovastuullinen henkilöstö; henkilöstömitoitukseen laskettava henkilöstö**

ei: kasvatus- ja hoitovastuullinen henkilöstö

sv personal i fostrings-, undervisnings- och vårduppgifter

en staff members taken into account in the staff-child ratio

määritelmä

se osa *varhaiskasvatushenkilöstöstä*, joka otetaan huomioon *päiväkodin* henkilöstön mitoituksessa

huomautus

Päiväkodin henkilöstön mitoituksessa henkilöstöstä otetaan huomioon *varhaiskasvatuksen opettajat*, *varhaiskasvatuksen erityisopettajat*, *sosionomit* ja *lastenhoitajat* sekä *päiväkodin johtaja*, jos hän toimii *varhaiskasvatuksen lapsiryhmässä*.

*Perhepäivähoitajat* eivät ole osa kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivaa henkilöstöä.

*Perhepäiväkodissa* tulee olla *varhaiskasvatuksessa* olevien *lasten* määrään suhteutettuna varhaiskasvatukselle säädettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi riittävä määrä henkilöitä.

Perhepäiväkodissa samanaikaisesti varhaiskasvatuksessa olevien lasten lukumäärästä on säädetty valtioneuvoston asetuksessa varhaiskasvatuksesta (753/2018).

Käsitteen tunnus: c1842

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Uusi käsite!

107

**varhaiskasvatuksen työntekijä**

sv arbetstagare inom småbarnspedagogik; anställd inom småbarnspedagogik  
en ECEC staff member; ECEC employee

määritelmä

henkilö, joka työskentelee [varhaiskasvatuksessa](#) osana [varhaiskasvatushenkilöstöä](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1843

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Uusi käsite!

**Terminologin kommentti varhaiskasvatuksen englannin työryhmälle 8.3.2022:** Pitäisikö tälle(kin) ottaa hylättäväksi synonyymiksi varhaiskasvattaja? Vrt. varhaiskasvatushenkilöstö.

108

**opetushenkilöstö**

sv undervisningspersonal  
en teaching staff; training staff

määritelmä

[henkilöstö](#), jonka tehtävänä on opettaa

huomautus

Ks. [opettaminen](#).

Käsitteen tunnus: c186

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

109

**opetus- ja tutkimushenkilöstö**

sv undervisnings- och forskningspersonal  
en teaching and research staff; academic staff; faculty (2) /US/

määritelmä

[henkilöstö](#), jonka tehtävänä on opettaa tai tutkia

huomautus

[Korkeakoulujen \(1\)](#) henkilöstö voidaan yksinkertaisimmillaan jakaa opetus- ja tutkimushenkilöstöön ja muuhun henkilöstöön. Muuhun henkilöstöön kuuluu hallinnon, [opetuksen \(1\)](#) tukipalveluiden ja muiden tukipalveluiden tehtävistä vastaavia henkilöitä.

Ks. [opettaminen](#).

Käsitteen tunnus: c187

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

110

**rehtori**

sv rektor

en principal <perusasteen oppilaitokset, toisen asteen oppilaitokset>; rector /GB/ <erit. korkeakoulut>; president /US/ <erit. korkeakoulut>; ~ school head

määritelmä

henkilö, jonka tehtävänä on johtaa *koulutusorganisaatiota*

huomautus

Rehtorin tehtävistä ja kelpoisuusvaatimuksista on säädelty eri *koulutusasteita* koskevassa lainsäädännössä.

Perusasteen ja *toisen asteen oppilaitoksissa* sekä *vapaan sivistystyön oppilaitoksissa* rehtori osallistuu usein myös opetustyöhön.

Englannin termi school head ei ole virkanimike vaan kuvaava nimitys *oppilaitoksen* ylimmälle johtajalle.

Käsitteen tunnus: c192

Käsittekaaviot: [Koulutusorganisaatiot](#) ja [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

111

<korkeakoulut>

**vastuuhenkilö (1)**

sv examiner; ansvarsperson; ansvarig lärare (2)

en person in charge; authority; designated person

määritelmä

*korkeakoulun (1) henkilöstön* jäsen, joka vastaa *tutkintoon*, *koulutusohjelmaan (2)* tai *opintojaksoon* liittyvän *opetuksen (1)* järjestämisestä

huomautus

Esimerkiksi koulutusohjelman (2) vastuuhenkilönä (1) voi toimia dekaani.

Englanniksi vastuuhenkilöstä (1) voidaan käyttää termiä person in charge, authority tai designated person; vastineen valinta riippuu kontekstista.

Käsitteen tunnus: c210

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

112

**opintoneuvoja**

sv studierådgivare

en student advisor

määritelmä

*korkeakoulun (1)* nk. muun *henkilöstön* jäsen, jonka tehtävänä on *opinto-ohjaus*

huomautus

Vrt. *oppilaanohjaaja*, *opinto-ohjaaja*.

Käsitteen tunnus: c1544

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

113

**aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja**

sv ledare inom morgon- och eftermiddagsverksamhet  
en morning and afternoon activities instructor

määritelmä

henkilö, joka ohjaa [aamu- ja iltapäivätoimintaa](#)

huomautus

Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajan [kelpoisuudesta](#) on säädetty.

Vrt. [koulunkäyntiavustaja](#).

Käsitteen tunnus: c216

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

114

**ensimmäisen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö; 1. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö**

sv undervisnings- och forskningspersonal på första nivån; undervisnings- och forskningspersonal på nivå ett; undervisnings- och forskningspersonal på första steget; undervisnings- och forskningspersonal på nivå 1

en teaching and research staff on the first level of their career path; teaching and research staff on the 1st level of their career path

määritelmä

[yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön](#) osa, jonka tehtävänä on valmistaa oma väitöskirjatyönsä ja jonka tehtäviin saattaa tutkimuksen lisäksi kuulua [opettaminen](#)

huomautus

Ensimmäisen portaan [opetus- ja tutkimushenkilöstöltä](#) edellytetään [ylempää korkeakoulututkintoa](#) ja hyväksytyä tutkimussuunnitelmaa. Lisäksi edellytetään kykyä ja motivoitumista jatko-opintoihin ja [tohtorin tutkinnon](#) suorittamiseen. Ensimmäisen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstön nimikkeitä ovat tohtorikoulutettava, tohtoriopiskelija, tutkija, nuorempi tutkija, assistentti, projektitutkija ja doktorand.

Käsitteen tunnus: c188

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

115

**toisen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö; 2. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö**

sv undervisnings- och forskningspersonal på andra nivån; undervisnings- och forskningspersonal på nivå två; undervisnings- och forskningspersonal på andra steget; undervisnings- och forskningspersonal på nivå 2

en teaching and research staff on the second level of their career path; teaching and research staff on the 2nd level of their career path

määritelmä

[yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön](#) osa, jonka tehtävät ovat luonteeltaan itsenäisiä tutkimus- ja/tai opetustehtäviä, joissa henkilö toimii vastuullisena suunnittelijana ja toteuttajana

huomautus

Toisen portaan [opetus- ja tutkimushenkilöstön](#) virkoihin edellytetään pääsääntöisesti [tohtorin tutkintoa](#).

Toisen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstön nimikkeitä ovat esimerkiksi yliopisto-opettaja, tutkijatohtori ja erikoistutkija.

Käsitteen tunnus: c189

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

116

**kolmannen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö; 3. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö**

sv undervisnings- och forskningspersonal på tredje nivån; undervisnings- och forskningspersonal på nivå tre; undervisnings- och forskningspersonal på tredje steget; undervisnings- och forskningspersonal på nivå 3

en teaching and research staff on the third level of their career path; teaching and research staff on the 3rd level of their career path

määritelmä

*yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön* osa, jonka tehtävät sisältävät *toisen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstön* tehtäviä enemmän johtamis- ja organisointivastuita ja taloudellista vastuuta ja tehtävissä vastataan myös muiden henkilöiden toiminnasta

huomautus

Kolmannen portaan tehtävissä edellytetään pääsääntöisesti tohtorintutkintoa. Lisäksi tehtäviin haettaessa katsotaan eduksi kokemus kansainvälisistä tehtävistä ja/tai työskentelykokemus oman organisaation ulkopuolella.

Toisen portaan *opetus- ja tutkimushenkilöstön* tehtäviin verrattuna kolmannen portaan tehtävät ovat itsenäisempiä ja vastuullisempia. Niissä on myös monipuolisempaa yhteistyötä oman organisaation ulkopuolisten tahojen kanssa ja vahvempi yhteys muuhun innovaatioympäristöön.

Kolmannen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstön nimikkeistä yleisimmät ovat yliopistonlehtori ja yliopistotutkija ja lääketieteen alalla kliininen opettaja. Käytössä ovat myös nimikkeet vanhempi tutkija, tutkijaopettaja ja erikoistutkija. Helsingin yliopistossa kolmannelle portaalle sijoittuvat myös tutkimuskoordinaattori ja intendentti.

Käsitteen tunnus: c190

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

117

**neljännen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö; 4. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö**

sv undervisnings- och forskningspersonal på fjärde nivån; undervisnings- och forskningspersonal på nivå fyra; undervisnings- och forskningspersonal på fjärde steget; undervisnings- och forskningspersonal på nivå 4

en teaching and research staff on the fourth level of their career path; teaching and research staff on the 4th level of their career path

määritelmä

*yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön* osa, jonka tehtävissä suunnitellaan, koordinoidaan ja johdetaan erittäin laajoja kokonaisuuksia, tehtäviin sisältyy kokonaisvaltaista vastuuta organisaation toiminnasta ja taloudesta sekä kansallisen tai kansainvälisen tason kehittämistehtävistä ja tehtävissä vaikutetaan huomattavasti koko tutkimusjärjestelmään

huomautus

Laajat kokonaisuudet, joissa neljännen portaan tehtävissä suunnitellaan, koordinoidaan ja johdetaan, ovat esimerkiksi huomattavia kansainvälisiä tutkimushankkeita.

Neljännen portaan *opetus- ja tutkimushenkilöstöön* valittavalta edellytetään *tohtorin tutkintoa*, korkeatasoista tieteellistä *pätevyyttä*, kokemusta tieteellisen tutkimuksen johtamisesta, kykyä antaa korkeatasoista tutkimukseen perustuvaa *opetusta (2)* ja ohjata *opinnäytetöitä* sekä näyttöjä edustamansa tutkimusalan kansainvälisestä yhteistyöstä.

Neljännen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstön päänimike on *professori*, ja lisäksi käytössä ovat nimikkeet tutkimusjohtaja ja tutkimusprofessori.

Käsitteen tunnus: c191

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>



118

**professori**

sv professor

en professor

määritelmä

[yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön](#) jäsen, jonka tehtävänä on harjoittaa ja ohjata tieteellistä tutkimustyötä tai taiteellista työtä, antaa siihen perustuvaa [opetusta \(1\)](#) ja seurata tieteen tai taiteen kehitystä sekä osallistua alallaan yhteiskunnalliseen vuorovaikutukseen ja kansainväliseen yhteistyöhön

huomautus

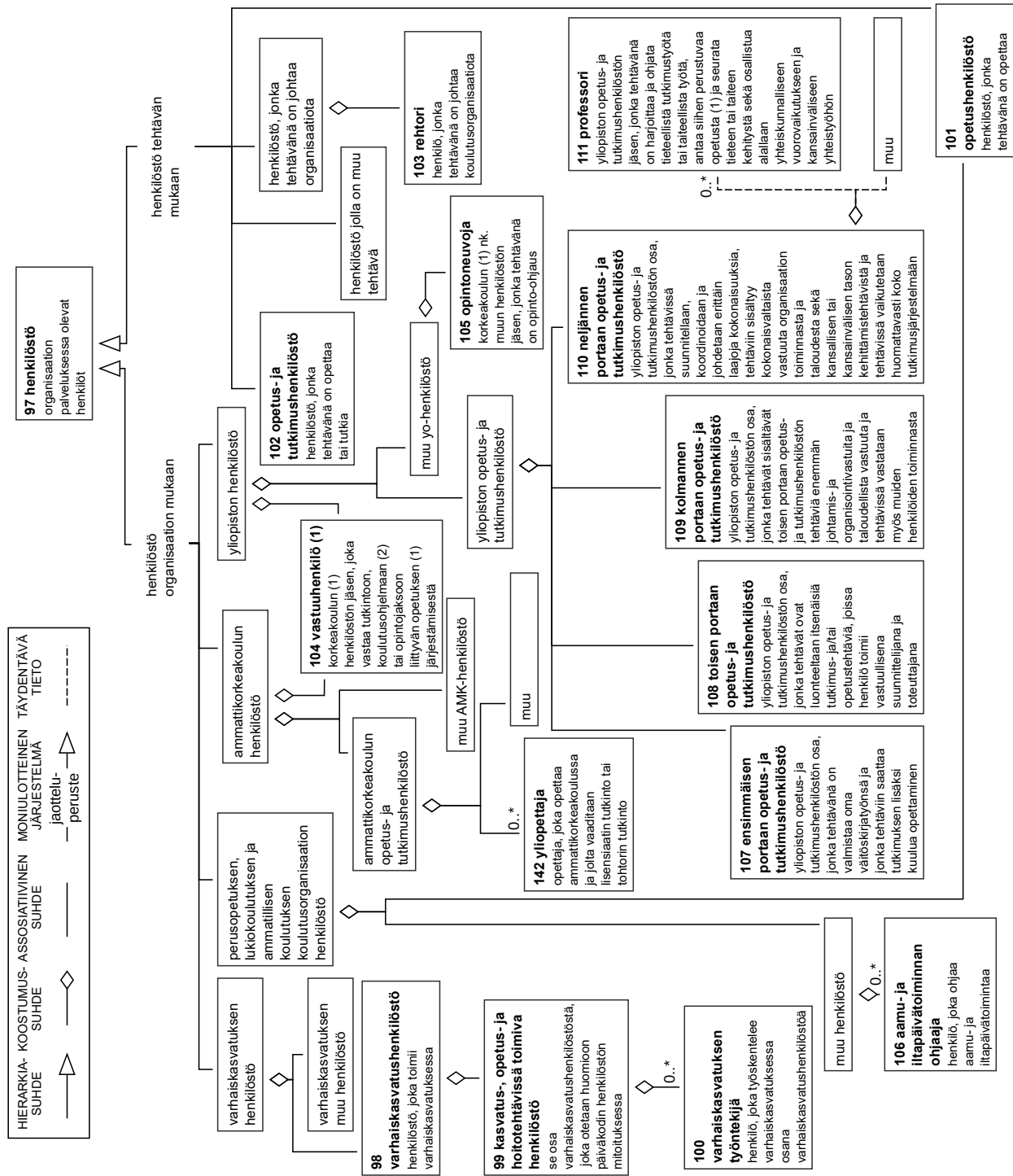
Professorin tehtäviin voi kuulua [opettajana](#) toimiminen yliopistossa.

Ks. myös [neljännen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö](#).

Käsitteen tunnus: c219

Käsittekaaviot: [Koulutuksen henkilöstö](#) ja [Opettaja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>



**Käsitekaavio 10. Koulutuksen henkilöstö.**

**Seija-terminologin kommentti 16.1.2017:** VAKAssa keskusteltiin siitä, onko tämä koostumus vai hierarkia. Henkilöstö ihmisinä voidaan jakaa osiin ja joukkoihin, mutta ovatko käsitteet silti enemmän hierarkiassa? VAKAssa noudatettiin nyt samaa kuin OKSAssa, mutta asiaa voisi miettiä myöhemmin.

**Riina-terminologi 17.1.2017:** Ok. Ei ole tullut mieleen, mutta kyllä hierarkiakin varmaan toimisi. Palataan kun yhdistetään VAKAa OKSAan.

**Terminologin kysymys 16.1.2017:** Tulisiko kaavioon lisätä *aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja*?

119

**koulupsykologi** <esiopetus, perusopetus>; **psykologi** <esiopetus, perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus>; **opintopsykologi** <korkeakoulutus>

sv skolpsykolog <esiopetus, perusopetus>; psykolog <esiopetus, perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus>; studiepsykolog <korkeakoulutus>

en school psychologist <perusopetus, lukiokoulutus>

määritelmä

psykologi, joka työskentelee koulunkäyntiin, *opiskeluun* ja *oppimiseen* liittyvien asioiden parissa *esiopetusta*, *perusopetusta* tai *toisen asteen koulutusta* antavassa *oppilaitoksessa* tai *korkeakoulussa* (1)

huomautus

Koulupsykologi voi auttaa *oppilasta*, *opiskelijaa* tai *esiopetuksessa* olevaa lasta esimerkiksi oppimisvaikeuksissa, tarkkaavaisuuden ja työskentelyn pulmissa, tunne-elämän kehityksen solmukohdissa, kriiseissä, vuorovaikutusongelmissa tai kun on tarvetta opetusjärjestelyille. Koulupsykologi osallistuu myös yhteisöllisen *oppilas- ja opiskelijahuollon* kehittämiseen.

Koulupsykologi tekee psykologisia arviointeja, konsultoi ja antaa neuvontaa. Koulupsykologi myös kirjoittaa tarvittavat lausunnot opetusjärjestelyjä tai jatkotutkimuksia ja hoitoja varten.

Esiopetuksen osalta kunnat ovat jakaneet käytännöt niin, että *peruskoulussa* (1) järjestettävän esiopetuksen piirissä olevat lapset saattavat käyttää koulupsykologin palveluita, kun taas *varhaiskasvatuksen* yhteydessä järjestettävän esiopetuksen piirissä olevat lapset käyttävät neuvolan palveluita.

*Korkeakouluissa* (1) opintopsykologit tarjoavat yksilöohjausta ja ryhmiä *perustutkinto-opiskelijoille*, jotka kaipaavat tukea esimerkiksi opiskelutaitoihin, motivaatioon, ajankäyttöön, jaksamiseen, jännittämiseen tai tutkielmien tekoon liittyvissä kysymyksissä.

Käsitteen tunnus: c193

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: [Muu koulutuksen henkilöstö](#) ja [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut](#)

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

<korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

120

**koulukuraattori** <esiopetus, perusopetus>; **kuraattori** <esiopetus, perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus, ammattikorkeakoulutus>

sv skolkurator <esiopetus, perusopetus>; kurator <esiopetus, perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus>

en school social worker <perusopetus, lukiokoulutus>

määritelmä

sosiaali-alan ammattilainen, joka työskentelee *esiopetuksen* opetusyksikössä, *perusopetusta* tai *toisen asteen koulutusta* antavassa *oppilaitoksessa* taikka *ammattikorkeakoulussa*

huomautus

Kuraattorin kelpoisuusvaatimuksista on säädetty oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa (1287/2013).

Kuraattori auttaa *esiopetuksessa* olevia *lapsia*, perusopetuksen *oppilaita* ja *toisen asteen koulutuksen opiskelijoita*, joilla on koulunkäyntiin tai ihmissuhteisiin liittyviä vaikeuksia tai kasvuun ja kehitykseen liittyviä ongelmia tai pulmatilanteita. Kuraattorin tehtäväkuvaan kuuluu myös koko oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin ja toiminnan tukeminen sekä *kotien ja oppilaitoksen yhteistyön* tukeminen.

Kuraattorin työn tarkoituksena on järjestää *oppijoille* riittävä tuki ja *ohjaus* sekä muut tarpeelliset toimet koulunkäyntiin ja oppijoiden kehitykseen liittyvien sosiaalisten ja psyykkisten vaikeuksien poistamiseksi sekä opetusyksikön tai oppilaitoksen ja kotien välisen yhteistyön kehittämiseksi. Kuraattoria voidaan tarvita esimerkiksi *luokan* työilmapiiriin ja työrauhan ylläpitämiseen liittyvissä asioissa, *opettajan* ja oppilaan välisissä ristiriitatilanteissa, koulupinnauksessa, kiusaamisessa, kotiongelmassa ja *oppilaitoksen* tai luokan vaihtumisesta johtuvissa siirtymävaiheissa.

Huom. *Yliopistoissa* termiä kuraattori käytetään eri käsitteestä. Helsingin yliopistossa ja Aalto-yliopistossa, joiden osakunnat on kirjattu yliopistolakiin (558/2009), kuraattori toimii osakunnan luottamustehtävässä: kuraattorin tehtävänä on johtaa osakunnan toimintaa. Tämä perinne juontaa Turun Akatemiasta 1600-luvulta.

Käsitteen tunnus: c194

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Muu koulutuksen henkilöstö](#) ja [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut](#)

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

121

**koulunkäyntiavustaja** <esiopetus, perusopetus, ammatillinen koulutus>

sv skolgångsbiträde *n*

en teaching assistant; classroom assistant; education assistant; teaching aide /US/; teacher's aide /US/; instructor; > special needs assistant <perusopetuksessa, erityisen tuen oppilaan avustaja>

määritelmä

henkilö, jonka tehtävänä on koulunkäynnin tai *opiskelun* yhteydessä auttaa ja tukea *oppijaa* tehtävissä, joista tämä ei kehitysvaiheensa, vammansa tai sosiaalisen tilanteensa vuoksi selviydy itse

huomautus

Koulunkäyntiavustaja voi työskennellä esimerkiksi *esiopetuksessa, perusopetuksessa, perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnassa* (ks. *aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja*) tai *ammattillisessa koulutuksessa*.

Englannin termiä special needs assistant voidaan käyttää *erityisen tuen (1) oppilaan* avustajasta.

Vrt. henkilökohtainen avustaja, jonka tehtävänä on antaa vammaiselle henkilölle tälle välttämätöntä apua tavanomaiseen elämään liittyvissä toimissa. Esimerkiksi *lukioskouluksessa* ei ole koulunkäyntiavustajia, mutta vaikkapa kuulovammaisella *opiskelijalla* on oikeus henkilökohtaiseen avustajaan, tulkkiin.

Käsitteen tunnus: c195

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Muu koulutuksen henkilöstö](#)

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

tarkistettava / käsitteeseen amm 2019

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**OKSA-jaos 21.9.2018:** Tomi selvittää tätä ammatillisen osalta. Mitä termiä tästä käytetään? Onko määritelmä ym. kuvaus ammatillisen koulutuksen näkökulmasta ok?

**Terminologin kysymys varhaiskasvatuksen englannin työryhmälle 20.8.2021:** Työryhmä Fleming, Elomaa, Alila, Kahiluoto oli vuonna 2018 valinnut nämä vastineet: classroom assistant, teaching assistant, instructor. Käsite koulunkäyntiavustaja on yhteinen esiopetukselle ja perusopetukselle. Osaatteko sanoa, käytetäänkö noita mainitsemianne englannin vastineita sekä esi- että perusopetuksen puolella? Entä muut tässä mainitut vastineet, kuten education assistant ja teacher's aide, ovatko edelleen ok (esi- ja perusopetuksen kannalta)? Ne ovat lukion englannin työryhmän käsialaa.

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (skolgångsbiträde)

122

**kouluterveydenhoitaja** <perusopetus>; **opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitaja** <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulutus>; **terveydenhoitaja** <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulutus>

sv skolhälsovårdare <perusopetus>

en school nurse <perusopetus, lukiokoulutus>; public health nurse <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulutus>

määritelmä

terveydenhoitaja, joka työskentelee *kouluterveydenhuollossa* tai *opiskeluterveydenhuollossa*

huomautus

Kouluterveydenhoitajan ja opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajan tehtävät voivat liittyä koulu- tai opiskeluyhteisöön tai -ympäristöön, yksittäiseen *oppilaaseen* tai *opiskelijaan* tai moniammatilliseen yhteistyöhön *oppilaitoksessa* tai *korkeakoulussa (1)* tai laajemmin kunnassa ja palvelujärjestelmässä.

Kouluterveydenhoitaja vastaa *perusopetuksen oppilaiden* vuosittaisista terveystarkastuksista, ja yhteistyössä *koululääkärin* kanssa laajoista terveystarkastuksista *vuosiluokilla* 1, 5 ja 8.

Terveydenhoitaja tarjoaa tukea lisäkäynneillä ja pitää päivittäin avointa vastaanottoa, jonne oppilaat voivat itse hakeutua, ohjaa oppilaita tarvittaessa koululääkärin tai muiden asiantuntijoiden jatkotutkimuksiin sekä vastaa ensiavusta ja siihen liittyvästä hoitotyöstä *peruskoulussa (1)*. Terveysneuvonta osallistuu kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin tarkastamiseen.

*Esiopetuksessa* terveystarkastukset ja yksilöllinen terveysneuvonta järjestetään terveydenhuoltolain (1326/2010) mukaisina lastenneuvolapalveluina.

Käsitteen tunnus: c196

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Muu koulutuksen henkilöstö](#)

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <lukiokoulutus ruotsi kesken>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

**Lukion ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 1.3.2019:** Onko lukiokoulutuksessakin käytettävä termi kouluterveydenhoitaja, vai esim. pelkkä terveydenhoitaja? (Ruotsiksi termiä skolhälsovårdare käytetään ainakin perusopetuksessa.) -- **OKSA-jaoksen vastaus lukion ruotsin kielityöryhmälle:** lukiokoulutuksessa käytetään suomeksi termiä "terveydenhoitaja" (ja STM:n asiantuntijan mukaan myös "opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitaja").

123

**koululääkäri** <perusopetus>; **kouluterveydenhuollon lääkäri** <perusopetus>;  
**opiskeluterveydenhuollon lääkäri** <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulut>; **lääkäri**  
<perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulut>

sv skolläkare <perusopetus>; läkare inom studerandehälsövård <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>

en school doctor <perusopetus, lukiokoulutus>

määritelmä

lääkäri, joka työskentelee *kouluterveydenhuollossa* tai *opiskeluterveydenhuollossa*

huomautus

Kouluterveydenhuollon ja opiskelijaterveydenhuollon lääkärin tehtävät voivat liittyä oppilaitosyhteisöön, yksittäiseen *oppilaaseen* tai *opiskelijaan* tai moniammatilliseen yhteistyöhön *oppilaitoksessa* tai laajemmin kunnassa ja palvelujärjestelmässä.

Kouluterveydenhuollon lääkäri huolehtii yhteistyössä *kouluterveydenhoitajan* kanssa *perusopetuksen oppilaiden* laajoista terveystarkastuksista *vuosiluokilla* 1, 5 ja 8. ja kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastamisesta. Kouluterveydenhuollon lääkäri tukee oppilaita yksilöllisissä tarpeissa, järjestää jatkotutkimuksia ja ohjausta muihin palveluihin ja vastaa muun muassa koulutyöhön liittyvistä lääkärintoimista.

Opiskeluterveydenhuollon lääkäri huolehtii yhteistyössä opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajan kanssa *toisen asteen koulutuksen opiskelijoiden* määräaikaisista terveystarkastuksista ja oppilaitosympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin tarkastamisesta. Opiskeluterveydenhuollon lääkäri tukee opiskelijoita yksilöllisissä tarpeissa, hoitaa heidän sairauksiaan, järjestää jatkotutkimuksia ja ohjausta muihin palveluihin ja vastaa muun muassa *opiskeluun* liittyvistä lääkärintoimista.

*Esiopetuksessa* yksilölliset terveystarkastukset ja yksilöllinen terveysneuvonta järjestetään terveydenhuoltolain (1326/2010) mukaisina neuvolapalveluina.

Käsitteen tunnus: c197

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Muu koulutuksen henkilöstö](#)

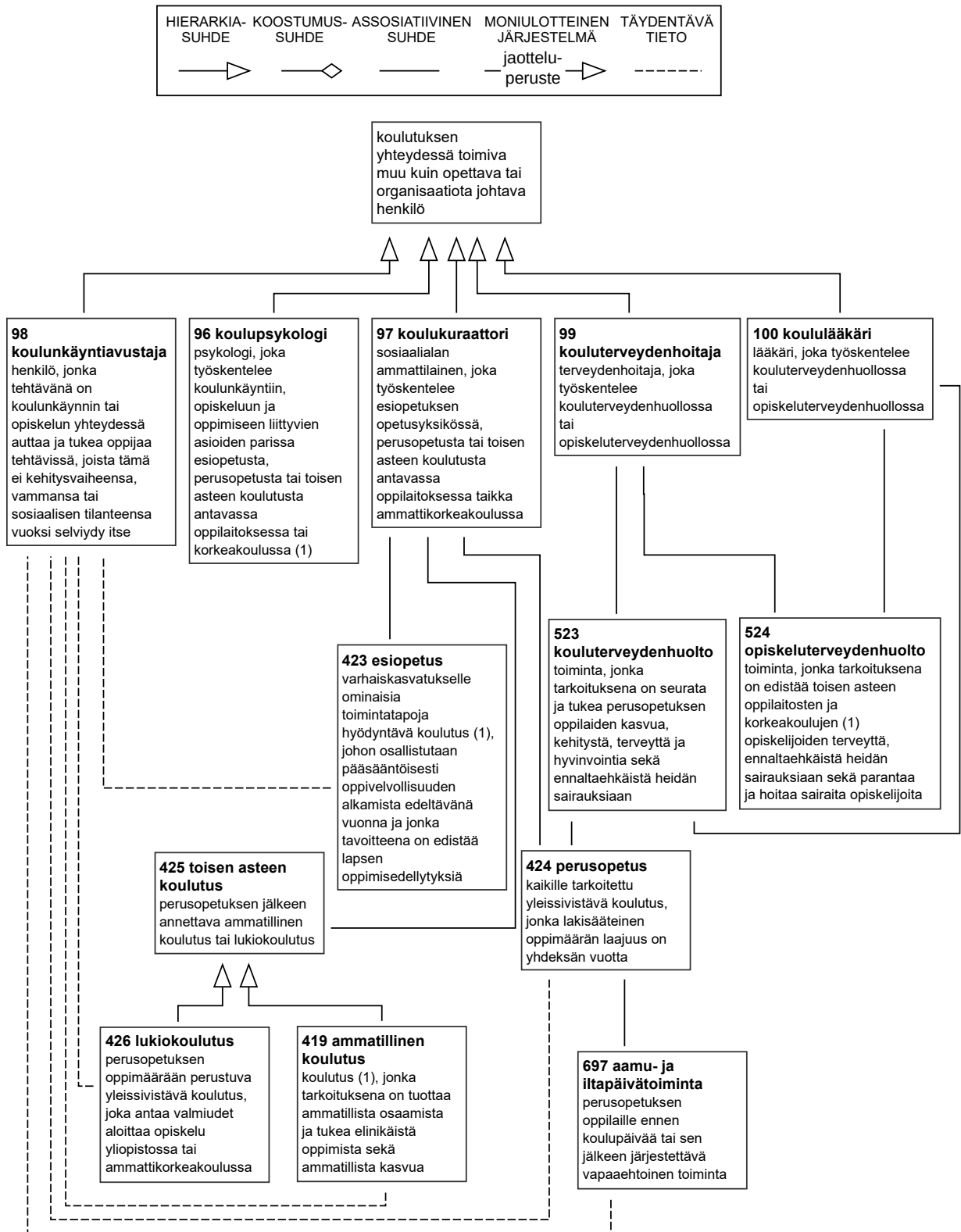
<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken><ammatillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin korkeakoulut> <korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>



**Käsitekaavio 11. Muu koulutuksen henkilöstö.**



124

### varhaiskasvatusjohtaja

sv direktör för småbarnspedagogik  
en director of early childhood education and care; ECEC director  
not: head of early childhood education and care

määritelmä

johtaja, jonka tehtävänä on johtaa kunnan [varhaiskasvatusta](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1004

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

125

### päiväkodin johtaja

sv daghemsföreståndare; daghemschef  
en head of early education centre

määritelmä

johtaja, jonka tehtävänä on johtaa yhtä tai useampaa [päiväkotia](#) tai [varhaiskasvatuksen eri toimintamuotoa](#)

huomautus

Päiväkodin johtaja voi toimia myös [varhaiskasvatuksen lapsiryhmässä](#).

Päiväkodin johtajan alaisuudessa voi olla myös päiväkodin sivutoimipisteitä ja [esiopetusta](#).

Päiväkodin johtajan alaisuudessa voi toimia myös [perhepäivähoitajia](#).

Päiväkodin johtajan [kelpoisuudesta](#) on säädetty (540/2018, 31 §, 74 § ja 75 §).

Käsitteen tunnus: c1564

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

126

### päiväkodin varajohtaja

sv biträdande daghemsföreståndare; vice daghemsföreståndare; biträdande daghemschef; vice daghemschef  
en deputy head of early education centre

määritelmä

johtaja, jonka tehtävänä on [päiväkodin johtajan](#) kanssa johtaa yhtä tai useampaa [päiväkotia](#) tai [varhaiskasvatuksen eri toimintamuotoa](#)

huomautus

Päiväkodin varajohtaja toimii tarvittaessa päiväkodin johtajan sijaisena. Päiväkodin varajohtaja voi toimia myös [varhaiskasvatuksen lapsiryhmässä](#).

Päiväkodin varajohtajan [kelpoisuudesta](#) ei ole säädetty. Jos päiväkodin varajohtajan tehtävät vastaavat päiväkodin johtajan tehtäviä, sovelletaan päiväkodin johtajan kelpoisuusvaatimuksia (540/2018, 31 §, 74 § ja 75 §).

Käsitteen tunnus: c1844

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

127

**perhepäivähoidon johtaja; perhepäivähoidon ohjaaja**

sv familjedagvårdsföreståndare; familjedagvårdschef; familjedagvårdsledare

en head of family daycare; head of family-based daycare

määritelmä

johtaja, jonka tehtävänä on johtaa [perhepäivähoitoa](#)

huomautus

Perhepäivähoidon johtajana voi toimia myös [päiväkodin johtaja](#). Perhepäivähoidon johtajan nimike voi olla perhepäivähoidon ohjaaja.

Laissa ei säädetä perhepäivähoidon johtajan [kelpoisuudesta](#).

Käsitteen tunnus: c1565

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

128

**varhaiskasvatuksen vastuuhenkilö; vastuuhenkilö (2)**

sv ansvarig person inom småbarnspedagogik; ansvarsperson inom småbarnspedagogik  
en person in charge in early childhood education and care

määritelmä

yksityisen [varhaiskasvatuksen palveluntuottajan](#) nimeämä henkilö, joka vastaa siitä, että [varhaiskasvatuksen toimipaikka](#) ja siellä toteutettava varhaiskasvatus täyttävät niille asetetut vaatimukset

huomautus

Varhaiskasvatuksen vastuuhenkilönä voi toimia [päiväkodin johtaja](#).

Varhaiskasvatuksen vastuuhenkilöstä on säädetty ([540/2018](#), 45 §).

Käsitteen tunnus: c1566

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<varhaiskasvatus englanti kesken>

<vaka2021>

<vaka2022>

**Seija-terminologi 7.12.2021:** Termeiksi ehdotettu "palveluntuottajan vastuuhenkilö" tai "varhaiskasvatuksen palveluntuottajan vastuuhenkilö". Tämä käsite saattaa muuttua uuden lakiehdotuksen myötä. **Päätettiin olla muuttamatta termejä tässä vaiheessa.** Muutoksessa päiväkodin johtaja vastaa muuten ja vain perhepäiväkodilla olisi vastuuhenkilö.

**Seija 2022:** Ehdotettu termi myös perhepäivähoidon vastuuhenkilö. Pitääkö silloin myös määritelmää muuttaa?

**Liisi Hakalisto, OKM, 2021:** "person in charge in early childhood education and care" on ehdotus. Lain käänöksessä on "person in charge".

**Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 15.11.2021:** suomenkielinen termi kuulostaa kunnan tason virkamieheltä

**Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 15.11.2021:** suomenkielisessä työryhmässä keskustellaan fi-termin muuttamisesta

**Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 15.11.2021:** Pohdittiin voisiko termiä muuttaa esim. muotoon "varhaiskasvatuksen toimipaikan vastuuhenkilö" tai "varhaiskasvatustoiminnasta vastaava henkilö", mutta näihin kumpaankaan nopeasti syntyneeseen ehdotukseen ei oltu tyytyväisiä. (Ekassa pulmana, että vastuuhenkilöllä voi kaiketi olla vastuullaan useita toimipaikkoja (?). Ja toisessa, että sekin kuulostaa lähinnä kunnan tason virkahenkilöltä.)

**Terminologin ehdotus** "palveluntuottajan varhaiskasvatusvastuuhenkilö", mutta tämä voi olla liian pitkä ja kömpelö, ja meneekö edes asiallisesti oikein?

**Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 15.11.2021:** palataan englannin termiin suomenkielistä termiä koskevan keskustelun jälkeen.

**Seija Suonuuti / suomenkielinen vaka-sanastotyöryhmä 7.12.2021:** Varhaiskasvatuksen vastuuhenkilö: Termeiksi ehdotettu "palveluntuottajan vastuuhenkilö" tai "varhaiskasvatuksen palveluntuottajan vastuuhenkilö". Tämä käsite saattaa muuttua uuden lakiehdotuksen myötä. Päätettiin olla muuttamatta termejä tässä vaiheessa. Muutoksessa päiväkodin johtaja vastaa muuten toiminnasta ja vain perhepäiväkodilla olisi vastuuhenkilö. Tämä tieto on kirjattu myös VAKAn xml-ylläpitotiedostoon.

**Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 17.1.2022:** nykypykälien mukainen käsite, joten pidetään tässä vaiheessa samana

**Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 17.1.2022:** palataan kun käsitellään HE:n käsitteet EK:n käsittelyn jälkeen: ensin suomi ja sen jälkeen kieliversiointi

**Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 17.1.2022:** Nykyinen englannin vastine on englannin kielen kannalta ok: prepositio "in" kertoo, ettei ole kunnan virkamies, kunnan virkamies olisi "for". Englannin kannalta nykyisen vastineen ainut pulma on se, että ei ole termimäinen.

129

**varhaiskasvatuksen opettaja; lastentarhanopettaja (vanhentunut)**

ei: &lt; varhaiskasvattaja (1)

sv lärare inom småbarnspedagogik; barnträdgårdslärare (föråldrad)

en teacher in early childhood education and care; teacher (ECEC)

not: kindergarten teacher; preschool teacher (1); playschool teacher; &lt; early childhood educator (1)

määritelmä

**opettaja**, joka työskentelee [varhaiskasvatuksessa](#) ja jonka tehtävissä painottuvat pedagogisen toiminnan suunnittelu, toteuttaminen ja [arviointi](#)

huomautus

Varhaiskasvatuksen opettajan [kelpoisuudesta](#) on säädetty varhaiskasvatuslaissa (540/2018, 26 § ja 75 §, 1 ja 2 mom.).

**varhaiskasvatuksen opettaja vs. lastentarhanopettaja:** Nykyisin henkilöistä, jotka suorittaneet varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuuden tuovan [tutkinnon](#), käytetään pääosin termiä varhaiskasvatuksen opettaja. Kuitenkin tapauksissa, joissa on kyse ennen varhaiskasvatuslain (540/2018) voimaantuloa suoritetuista varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuuden tuovista tutkinnoista, käytössä voi olla myös termi lastentarhanopettaja (englanniksi kindergarten teacher tai preschool teacher).

**varhaiskasvattaja:** Varhaiskasvattaja-ilmaus on julkisessa keskustelussa otettu käyttöön sanana, jolla viitataan [varhaiskasvatuksen henkilöstön](#) jäseniin riippumatta kunkin henkilön tehtävästä ja kelpoisuudesta. Koska sana on tällä tavalla epätarkka, sitä ei tule käyttää viitattaessa varhaiskasvatuksen opettajaan, [varhaiskasvatuksen sosionomiin](#) eikä [varhaiskasvatuksen lastenhoitajaan](#).

**early childhood educator:** Edellä suomenkielisestä varhaiskasvattaja-sanasta todettu pätee myös englanninkieliseen ilmaisuun early childhood educator: epätarkkuuden vuoksi sen käyttöä ei suositella käsitteiden varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen sosionomi eikä varhaiskasvatuksen lastenhoitaja englannin vastineena.

**early years teacher:** Kansainvälisissä yhteyksissä esiintyy myös englanninkielistä termiä early years teacher, mutta tämä käsite poikkeaa suomalaisesta varhaiskasvatuksen opettaja - käsitteestä. Early years teacher voi toimia [varhaiskasvatuksen](#) lisäksi tai sen sijaan [esiovetusta](#) tai alkuopetusta vastaavan toiminnan piirissä.

Ks. myös [pedagogisen toiminnan arviointi](#).

Käsitteen tunnus: c202

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaaviot: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#) ja [Opettaja](#)

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<varhaiskasvatus englanti kesken>

**Kirsi Alila, OKM, 22.1.2021:** vakaopettajan määritelmä voisi olla seuraavanlainen (muokkasin sitä vähän): "opettaja, joka työskentelee varhaiskasvatuksessa ja jonka tehtävissä painottuvat pedagogisen toiminnan suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi (sekä kehittäminen)? Jos haluaa lisätä tuon kehittämisen niin koko toiminnallisuuden täyskäksi olisi määritelmässä! J

**Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 29.11.2021:** Riina selvittää TK:n ammattiluokituksissa käytetyt termit. Mia Kokkinen, TK, kääntäjä ja ryhmäpäällikkö(?): häneltä voi kysyä jos ei selviä

**Tilastokeskus, ammattiluokitus:**

<https://www2.tilastokeskus.fi/fi/luokitukset/ammatti/?code=2342&name=Lastentarhanopettajat> -> lastentarhanopettaja, varhaiskasvattaja ym.

<https://www2.tilastokeskus.fi/en/luokitukset/ammatti/?code=2342&name=Early%20childhood%20educators>

**Terminologi 18.2.2022:** Tilastokeskuksen ammattiluokituksessa luokka 2342 on "lastentarhanopettajat", ja luokkaan liittyviä hakusanoja ovat mm. "erityislastentarhanopettaja" ja "varhaiskasvattaja". Luokka 2342 on englanniksi "early childhood educators". Näistä tulisi siis laittaa viestiä ja korjauspyyntöä Tilastokeskukseen. Aiemmassa kokouksessa todettiin, että Liisi on yhteydessä Tilastokeskukseen muissakin asioissa, joten hän välittää myös tämän viestin/pyynnön TK:lle. Riina on yhteydessä Tilastokeskuksen kääntäjiin Mia Kokkisen kautta.

130

**varhaiskasvatuksen erityisopettaja; erityislastentarhanopettaja (vanhentunut)**

sv speciallärare inom småbarnspedagogik; specialbarnträdgårdslärare (föräldrad)

en special education teacher in early childhood education and care; special education teacher (ECEC)

not: special needs teacher in ECEC (obsolete); special needs early education teacher (obsolete); kindergarten special teacher <erityislastentarhanopettaja> (obsolete); preschool special teacher; playschool special teacher; special needs early childhood educator; special early childhood educator

määritelmä

*varhaiskasvatuksen opettaja*, joka on erikoistunut *erityisopetukseen (1)* ja työskentelee *lapsen oppimisen* ja tuen tehtävissä

huomautus

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja työskentelee yksittäisten lasten, lapsiryhmien, vanhempien, *varhaiskasvatuksen henkilöstön* ja muiden asiantuntijoiden kanssa sekä konsultoi henkilöstöä.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajan *kelpoisuudesta* on säädetty varhaiskasvatuslaissa (540/2018, 30 § ja 75 §). Varhaiskasvatuksen erityisopettajasta on aikaisemmin käytetty termiä erityislastentarhanopettaja.

Käsitteen tunnus: c203

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaaviot: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#) ja [Opettaja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

131

**varhaiskasvatuksen sosionomi**

ei: varhaiskasvattaja (3)

sv socionom inom småbarnspedagogik

en social pedagogue in early childhood education and care; social pedagogue (ECEC)

not: < early childhood educator (3)

määritelmä

henkilö, joka työskentelee *varhaiskasvatuksessa* ja jonka tehtävissä painottuvat moniammatillinen yhteistyö, perheiden palveluohjaus ja yhteisöllisyyden vahvistaminen

huomautus

Varhaiskasvatuksen sosionomin *kelpoisuudesta* on säädetty varhaiskasvatuslaissa (540/2018, 27 § ja 75 §).

**varhaiskasvattaja:** Varhaiskasvattaja-ilmaus on julkisessa keskustelussa otettu käyttöön sanana, jolla viitataan *varhaiskasvatuksen henkilöstön* jäseniin riippumatta kunkin henkilön tehtävästä ja kelpoisuudesta. Koska sana on tällä tavalla epätarkka, sitä ei tule käyttää viitattaessa *varhaiskasvatuksen opettajaan*, varhaiskasvatuksen sosionomiin eikä *varhaiskasvatuksen lastenhoitajaan*.

**early childhood educator:** Edellä suomenkielisestä varhaiskasvattaja-sanasta todettu pätee myös englanninkieliseen ilmaisuun early childhood educator: epätarkkuuden vuoksi sen käyttöä ei suositella varhaiskasvatuksen sosionomi -käsitteen englannin vastineena.

Käsitteen tunnus: c1568

Luokka: <varhaiskasvatus>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

132

### varhaiskasvatuksen lastenhoitaja; lastenhoitaja

ei: < varhaiskasvattaja (2)

sv barnskötare inom småbarnspedagogik; barnskötare

en childcare in early childhood education and care; childcare (ECEC)

not: < early childhood educator (2)

määritelmä

henkilö, joka toimii [varhaiskasvatuksessa](#) ja jonka tehtävissä painottuu [lapsen hoito](#), [kasvatus](#) ja [ohjaus](#) sekä mahdollisesti sosiaali- ja terveydenhuollon osaaminen

huomautus

Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan [kelpoisuudesta](#) on säädetty (540/2018, 28 § ja 75 § sekä [753/2018](#), 3 § ja 4 §).

**varhaiskasvattaja:** Varhaiskasvattaja-ilmaus on julkisessa keskustelussa otettu käyttöön sanana, jolla viitataan [varhaiskasvatuksen henkilöstön](#) jäseniin riippumatta kunkin henkilön tehtävästä ja kelpoisuudesta. Koska sana on tällä tavalla epätarkka, sitä ei tule käyttää viitattaessa [varhaiskasvatuksen opettajaan](#), [varhaiskasvatuksen sosionomiin](#) eikä varhaiskasvatuksen lastenhoitajaan.

**early childhood educator:** Edellä suomenkielisestä varhaiskasvattaja-sanasta todettu pätee myös englanninkieliseen ilmaisuun early childhood educator: epätarkkuuden vuoksi sen käyttöä ei suositella varhaiskasvatuksen lastenhoitaja -käsitteen englannin vastineena.

Käsitteen tunnus: c1008

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

133

### perhepäivähoitaja

sv familjedagvårdare

en family daycare childminder; childminder in family daycare

määritelmä

henkilö, joka toimii [varhaiskasvatuksessa](#) omissa kodissaan, [lapsen](#) kodissa tai [ryhmäperhepäiväkodissa](#)

huomautus

Perhepäivähoitajan [kelpoisuudesta](#) on säädetty (540/2018, 29 §).

Käsitteen tunnus: c1009

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

134

### varhaiskasvatuksen avustaja

sv assistent inom småbarnspedagogik

inte: biträde *n* inom småbarnspedagogik (föräldrad)

en assistant in early childhood education and care; assistant (ECEC)

määritelmä

henkilö, joka työskentelee [varhaiskasvatuksessa](#) yhden tai useamman tukea tarvitsevan [lapsen](#) kanssa

huomautus

Varhaiskasvatuksen avustaja voi olla lapsi- tai ryhmäkohtainen avustaja.

Varhaiskasvatuksen avustajia ei lueta hoito- ja kasvatustehtävissä toimivaan [henkilöstöön](#).

Avustajan [kelpoisuudesta](#) ja työnkuvasta ei ole säädetty.

Ruotsin termiä biträde inom småbarnspedagogik käytetään lainsäädännössä ja assistent inom småbarnspedagogik on tavallisempi käytännön työssä.

Käsitteen tunnus: c1013

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

135

**steinerpedagoginen varhaiskasvattaja**

sv steinerpedagog inom småbarnspedagogik

en educator in early childhood Steiner education; educator in early childhood Steiner education and care

määritelmä

henkilö, joka toimii [varhaiskasvatuksessa](#) steinerpedagogisessa päiväkodissa [varhaiskasvatuksen opettajan](#) tehtäviä vastaavissa tehtävissä

huomautus

Steinerpedagogisen varhaiskasvattajan [pätevydestä](#) on säädetty ([540/2018](#), 32 § ja 75 §).

Käsitteen tunnus: c1662

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>





136

**opettaja**

sv lärare

en teacher; instructor

määritelmä

henkilö, jonka tehtävänä on *opettaminen*

huomautus

Eri *koulutusasteilla* opettajille asetetaan erilaisia kelpoisuusvaatimuksia (vrt. *kelpoisuus*).

Julkisessa *koulutusjärjestelmässä* opettajat toimivat virkavastuulla.

Käsitteen tunnus: c200

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#) ja [Opettaja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

137

**lehtori**

sv lektor

en lecturer

not: full-time teacher

huomautus

Lehtori on *opettajan* virkanimike.

Käsitteen tunnus: c201

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

138

**esiopetuksen opettaja**

sv lärare inom förskoleundervisning

en teacher in pre-primary education; pre-primary teacher

not: preschool teacher (2)

määritelmä

*opettaja*, joka työskentelee *esiopetuksessa*

huomautus

Esiopetuksen opettajana voi toimia *luokanopettaja* tai soveltuvan *tutkinnon* suorittanut opettaja.

Esiopetuksen opettaja voi toimia *päiväkodissa* annettavassa esiopetuksessa tai *peruskoulun (1)* esiopetusryhmässä.

Esiopetuksen opettajan *kelpoisuudesta* on säädetty asetuksessa opetustoimen *henkilöstön* kelpoisuusvaatimuksista (865/2005).

Käsitteen tunnus: c204

Luokka: <esiopetus>

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<varhaiskasvatus ruotsi kesken> <varhaiskasvatus englanti kesken>

**Terminologin kysymys varhaiskasvatuksen englannin työryhmälle 20.8.2021:** Työryhmä Fleming, Elomaa, Allila, Kahiluoto oli vuonna 2018 työstänyt nämä englannin vastineet (kaksi ensimmäistä). Entä muoto "pre-school teacher", pidetäänkö mukana, merkitäänkö epäsuositettavaksi?

139

**luokanvalvoja** <perusopetus>; **luokanohjaaja** <perusopetus, lukiokoulutus>; **ryhmänohjaaja** <lukiokoulutus>

sv klassföreståndare; grupphandledare

en > class teacher <perusopetus>; > homeroom teacher <lukiokoulutus>; > form teacher /GB/; tutor  
not: class supervisor; group supervisor; group tutor

määritelmä

**opettaja**, joka on vastuussa *peruskoulun (1) luokasta* tai *lukiokoulutuksen opiskelijaryhmästä*

huomautus

**homeroom teacher**: Tässä sanastossa on pyritty antamaan käsitteille ensisijaisesti brittienglannin mukaiset vastineet. "Homeroom teacher" on amerikanenglannin termi. Sitä on kuitenkin päädytty suosittamaan Suomen lukiokoulutuksen ryhmänohjaajan vastineeksi sen vuoksi, että Suomen järjestelmä poikkeaa tältä osin niin paljon brittijärjestelmästä, ettei brittienglannista löydy kuvaavaa termiä tälle käsitteelle.

**form teacher**: Brittienglannin termi form teacher viittaa suppeampaan käsitteeseen kuin suomen luokanvalvoja, sillä form teacher -nimikkeellä olevia opettajia on Isossa-Britanniassa ainoastaan tiettytyyppisissä oppilaitoksissa (ei Suomen *perusopetusta* vastaavissa *oppilaitoksissa*).

**class supervisor, group supervisor**: Supervisor-loppuisia englannin vastineita ei suositella käytettäväksi luokanvalvojan vastineina, sillä supervisor-sanana konnotaatiot liittyvät erityyppiseen valvojaan tai tarkastajaan kuin luokanvalvoja; esimerkiksi prosessin tai toiminnan valvoja.

**group tutor**: Termiä group tutor ei suositeta käyttämään tämän käsitteen englanninkielisenä vastineena sen vuoksi, että sana tutor assosioituu ainakin Suomessa helposti virheellisesti *oppilaaseen* tai *opiskelijaan*, vaikka kyse on opettajasta.

Vrt. *luokanopettaja*.

Käsitteen tunnus: c205

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

tarkistettava / käsitteeseen tarkistettavat 2019

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Lukion englannin työryhmä 21.4.20120**: Termiä form teacher koskevat tarkemmat tiedot Merjalta.

**Lukion sanastotyöryhmän kysymys ammatilliselle 21.5.2019**: Onko ammatillisessa koulutuksessa "kotiryhmiä" ja niistä vastaavia?

**OKSA-jaos 24.5.2019**: Tarkistetaan vielä TES-lähteet, Tero ja Marjaana tarkistelevat. Kaikki kolme termiä tarvitaan mukaan, mutta mietitään järjestys ja se, mitä mistäkin termivariantista sanotaan.

**OKSA-jaos 14.6.2019**: Katsotaan jaoksen kokousten välillä kokonaisuus: yhtäältä luokat/opetusryhmät ja toisaalta opettajat ja heidän vastuunsa. Tero, Marjaana, Erja katsovat.

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (grupphandledare)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (tutor)

140

**luokanopettaja**

sv klasslärare

en class teacher; classroom teacher

määritelmä

*perusopetuksen opettaja*, joka opettaa suurinta osaa *oppiaineista* ja pääasiassa itselleen nimettyä *luokkaa*

huomautus

Luokanopettaja työskentelee yleensä *perusopetuksen vuosiluokilla* 1–6.

Luokanopetusta antavan opettajan kelpoisuusvaatimuksista on säädetty asetuksessa opetustoimen *henkilöstön* kelpoisuusvaatimuksista (865/2005).

Vrt. *luokanvalvoja*.

Ks. myös *opettaminen*.

Käsitteen tunnus: c206

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

141

**aineenopettaja**

sv ämneslärare

en subject teacher

määritelmä

*opettaja*, joka opettaa *perusopetuksessa* tai *lukiokoulutuksessa* yhtä tai muutamaa *oppiainetta*, joissa on suorittanut yliopistotason *tutkinnon*

huomautus

*Aineenopetusta* perusopetuksessa tai lukiokoulutuksessa antavan opettajan kelpoisuusvaatimuksista on säädetty.

Ks. myös *opettaminen*.

Käsitteen tunnus: c207

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

142

### erityisopettaja

sv speciallärare

en special education teacher; special educational needs teacher; SEN teacher <lyhenne special educational needs teacher -termistä>  
not: special needs teacher (obsolete)

määritelmä

*opettaja*, jonka tehtävänä on antaa *perusopetuksen erityisopetusta (1)* tai *lukiokoulutuksen erityisopetusta (2)*

huomautus

Erityisopettajan *kelpoisuudesta* on säädetty niin *perusopetuksen* kuin *lukiokoulutuksenkin* osalta.

Käsitteen tunnus: c208

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Opettaja](#)

<po en 2022>

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

**Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmän kommentti perusopetuksen englannin kielityöryhmälle 4.2.2022:** "special needs teacher" on vanhentunut. (Ko. termiä on kyllä käytetty esiopetuksen perusteiden englannin käännöksessä, mutta käännös on tehty kauan aikaa sitten.)

**Perusopetuksen englannin termeistä (Liisi Hakaliston kautta, helmikuu 2022):** "Special education teacher" näyttää olevan ainakin kasvatustieteen tutkimusartikkeleiden otsikoissa viimeisen viiden vuoden ajalta selkeästi määrällisesti eniten käytetty termi (haku ERIC-tietokannasta). Mutta kyllä 'special needs education(al) teacher' -termejä myös käytetään, samoin 'special needs teacher' -termiä tai jopa 'inclusion teacher' -käsitettä erityisopettajaan viitattaessa. Oppilaisiin viitataan usein termillä 'students with special educational needs' ja siitä muokattuna special educational needs teacher ja sen lyhennyksestä SEN teacher. Toisin sanoen termeissä on vähän ehkä sävyeroja sen suhteen, korostetaanko ammattinimikkeessä lasten erityistarpeita vai erityisopetusta alana vai sitten erityisopettajan työnkuvaa inklusiivisessa koulussa. Yleisimmin on käytetty tuota 'special education teacher' -termiä ja koettu se neutraaleimmaksi. Mutta kaikki mainitut käännökset voidaan hyvin hyväksyä rinnakkaisiksi termeiksi, joita käytetään kansainvälisestikin sekä koulukentällä että tutkimuksessa."

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (special needs teacher)

143

### vastuuopettaja

sv ansvarig lärare (1); tentator

en coordinating teacher; teacher-in-charge; > course coordinator <kurssin vastuuopettaja>

määritelmä

*opintojaksoa* tai *tutkinnonosaa* varten nimetty *opettaja*, joka vastaa opintojakson tai tutkinnonosan sisällöstä, toimii sen sisällöllisenä asiantuntijana, opettaa sillä itse ja voi vastata sen *opetuksen (1)* organisoinnista

huomautus

Vastuuopettajan vastuulla voi olla esimerkiksi opintojakson tai tutkinnonosan *opetustilojen*, aikataulujen ja työnjaon organisointi.

Vastuuopettaja toimii usein opintojakson *opintosuoritusten* hyväksyjänä.

Käsitteen tunnus: c209

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitekaavio: [Opettaja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

144

### oppilaanohjaaja

sv elevhandledare

en guidance counsellor (1)

määritelmä

*opettaja*, jonka tehtävänä on *oppilaanohjaus*

huomautus

Oppilaanohjaaja työskentelee *perusopetuksessa*.

Vrt. *opinto-ohjaaja*, *opintoneuvoja*.

Käsitteen tunnus: c211

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: *Opettaja*

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

145

### opinto-ohjaaja

sv studiehandedare

en guidance counsellor (2) <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; student counsellor <lukiokoulutus>  
not: careers adviser; study counsellor

määritelmä

*opettaja*, jonka tehtävänä on *opinto-ohjaus*

huomautus

**careers adviser:** Englannin termi careers adviser on muilta kulttuurialueilta kuin Suomesta peräisin oleva termi, joka viittaa eri käsitteeseen kuin Suomen opinto-ohjaaja, eikä sitä tule käyttää Suomen opinto-ohjaajan vastineena. Suomessa opinto-ohjaajat kuitenkin hoitavat osana omaa työtään myös vastaavia tehtäviä kuin muiden maiden careers adviser -nimikkeellä toimivat henkilöt.

Vrt. *oppilaanohjaaja*, *opintoneuvoja*.

Käsitteen tunnus: c212

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: *Opettaja*

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 22.1.2019:** Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok ammatillisen koulutuksen kannalta?

146

### ammattillisten opintojen opettaja

sv lärare i yrkesämnen

en vocational studies teacher; vocational school teacher; vocational teacher

määritelmä

*opettaja*, joka opettaa *ammattillisessa oppilaitoksessa* ammatillisia opintoja

huomautus

Esimerkkejä ammatillisten opintojen opettajista ovat koneistuksen ja asennuksen opettaja ja hoitotyön opettaja.

Vrt. *yhteisten opintojen opettaja*.

Käsitteen tunnus: c213

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: *Opettaja*

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

147

**yhteisten opintojen opettaja**

sv lärare i gemensamma ämnen  
en teacher of common studies

määritelmä

*opettaja*, joka opettaa *ammattillisessa oppilaitoksessa* yhteisiä opintoja

huomautus

Esimerkkejä yhteisten opintojen opettajista ovat kielten opettaja ja matematiikan opettaja.

Ks. myös *yhteinen tutkinnon osa*.

Vrt. *ammattillisten opintojen opettaja*.

Käsitteen tunnus: c214

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

148

**tuntiopettaja**

sv timlärare  
en untenured teacher <korkeakoulut>; part-time teacher; hourly-paid teacher; fee-paid teacher

määritelmä

*opettaja*, jonka kanssa *koulutusorganisaatio* on sopinut tietyn opetustuntimäärän pitämisestä tietyinä ajanjaksona

huomautus

Se, onko henkilö tuntiopettaja vai muu opettaja, ei riipu henkilön opetustuntimäärästä vaan virka- tai työsuhteen tyypistä.

Tuntiopettajat voivat olla pää- tai sivutoimisia.

Tuntiopettajia työskentelee esimerkiksi *korkeakouluissa (1)* ja *vapaan sivistystyön oppilaitoksissa*.

Käsitteen tunnus: c215

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken>

149

**toisen asteen opettaja**

sv lärare på andra stadiet  
en upper secondary school teacher

määritelmä

*toisen asteen oppilaitoksessa* opettava *opettaja*

huomautus

Käsitteen tunnus: c217

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

150

**yliopettaja**

sv överlärare

en principal lecturer

määritelmä

*opettaja*, joka opettaa *ammattikorkeakoulussa* ja jolta vaaditaan *lisansiaatin tutkinto* tai *tohtorin tutkinto*

huomautus

Käsitteen tunnus: c218

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Koulutuksen henkilöstö](#) ja [Opettaja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

151

**vapaan sivistystyön opettaja**

sv lärare i fritt bildningsarbete

en liberal adult education teacher

määritelmä

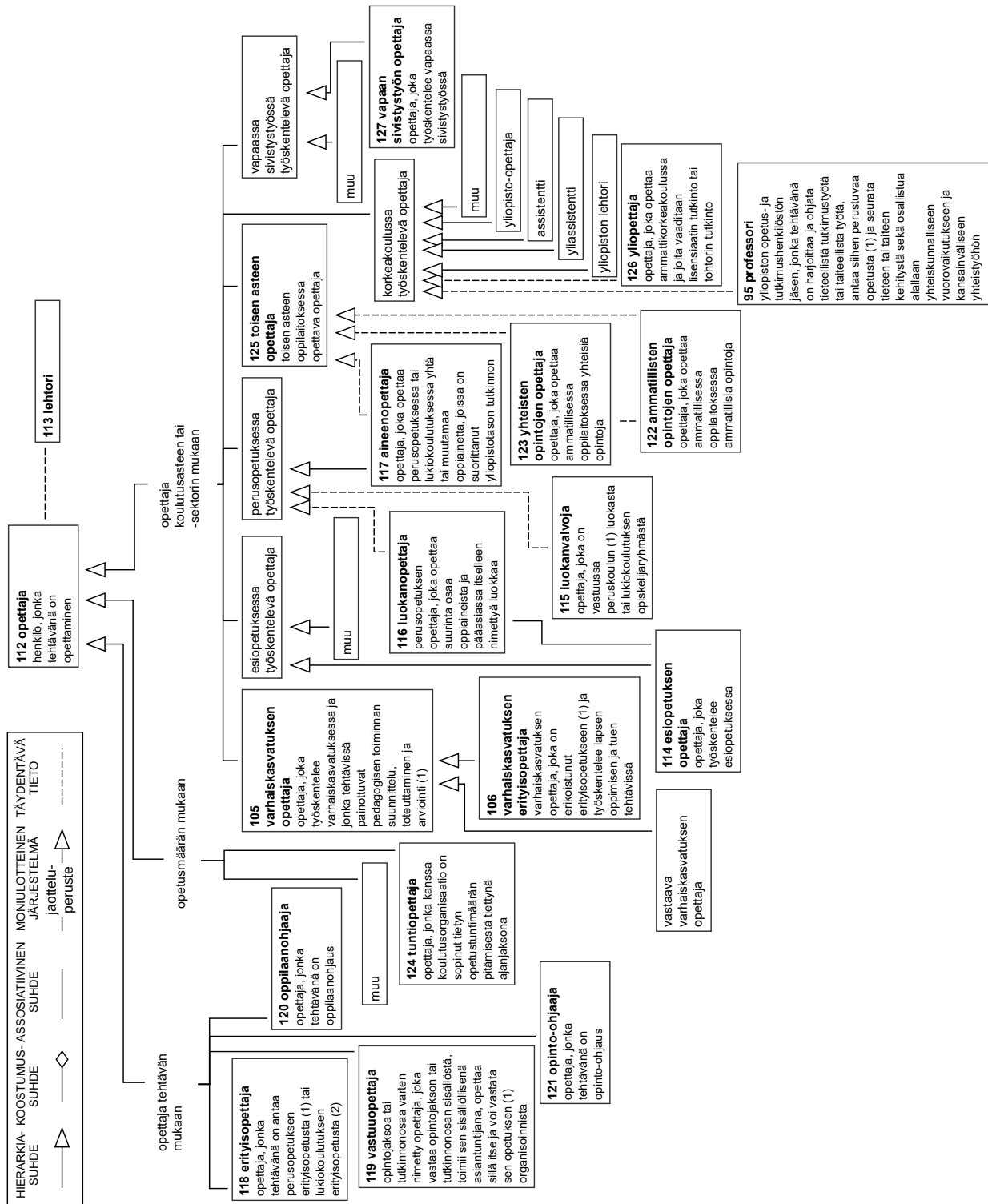
*opettaja*, joka työskentelee *vapaassa sivistystyössä*

huomautus

Käsitteen tunnus: c220

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Opettaja](#)



Käsittekaavio 13. Opettaja.



### 3.6 Henkilön rooleja oppimisessa tai koulutuksessa

152

#### oppija

sv inlärare <henkilö, joka osallistuu varhaiskasvatukseen tai koulutukseen>; > sökande *n* (3) <hakeutuja ja hakija>  
en learner

määritelmä

henkilö, joka osallistuu *varhaiskasvatukseen* tai *koulutukseen* (1) tai on eri tavoin hakeutumassa tai hakeutunut siihen elämän eri vaiheissa

huomautus

Käsite oppija on yläkäsite mm. käsitteille varhaiskasvatukseen osallistuva *lapsi*, *oppilas*, *opiskelija* ja *hakija*.

Ruotsin inlärare on yläkäsite mm. käsitteille varhaiskasvatukseen osallistuva lapsi (ruots. barn inom småbarnspedagogik), oppilas (ruots. elev) ja opiskelija (ruots. student). Mikäli oppija-termillä viitataan *koulutukseen* (2) hakeutuvaan tai hakevaan henkilöön, ruotsin vastineena käytetään termiä sökande (3).

Ks. myös *hakeutuminen*, *esiopetukseen ilmoittautuminen*, *kouluun ilmoittautuminen*, *haku painotettuun opetukseen*, *koulutukseen hakeminen*.

Käsitteen tunnus: c221

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#), [Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan](#), [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#) ja [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019

**Terminologin kommentti 30.1.2017:** Tämän käsitteen alakäsitteet tulisi käydä läpi. Eikö pitäisi olla niin, että oppija merkitään yläkäsitteeksi, jos yläkäsitteenä voi olla oppilas tai opiskelija. Mutta jos yläkäsitteeksi sopii vain joko oppilas tai opiskelija, silloin merkitään se (tarkin yläkäsite).

153

#### hakeutuja

sv sökande *n* (2)  
en potential applicant

määritelmä

sopivaa *koulutusta* (1) etsivä ja *koulutukseen hakemista* suunnitteleva *oppija*

huomautus

Ruotsissa ei ole tarkkaa yksisanaista vastinetta termille hakeutuja (tässä tietueessa määritellyssä merkityksessä). Joidenkin säädösten ruotsinkielisissä versioissa suomen termin "hakeutuja" vastineena on käytetty sanaa "sökande", jota kuitenkin käytetään myös termin *hakija* vastineena.

Ks. myös *hakeutuminen*.

Käsitteen tunnus: c222

Käsittekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#) ja [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

154

**opiskelun aloittaja**

sv person som inlett studier; person som börjat studera; person som påbörjat studier  
en entrant; ~ admitted student (2)  
not: fresher /GB/; freshman /US/

määritelmä

*hyväksytty hakija*, joka on ottanut *opiskelupaikan* vastaan ja aloittanut *opiskelun*

huomautus

Aloittamista voidaan tarkastella esimerkiksi suhteessa tiettyyn *koulutukseen (2)*, *koulutusorganisaatioon* tai *koulutusasteeseen*.

Englannin kielen termit fresher ja freshman ovat kulttuurisidonnaisia (Iso-Britannia ja Yhdysvallat) eikä niitä tule käyttää Suomen kontekstissa.

Ks. *opiskelupaikan vastaanotto*.

Käsitteen tunnus: c223

Käsittekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

155

<varhaiskasvatus>

**lapsi**

sv barn *n*

en child

määritelmä

*varhaiskasvatukseen* tai *esiopetukseen* osallistuva *oppija*

huomautus

Varhaiskasvatuksen näkökulmasta lapsi on pääsääntöisesti alle oppivelvollisuusikäinen, ks. *oppivelvollisuus*. Esiopetuksessa oleva lapsi on myös *oppilas*.

Lapsen oikeuksien sopimuksen mukaan lapsi on alle 18-vuotias.

Käsitteen tunnus: c1574

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

156

**huoltaja**

sv vårdnadshavare; målsman; försörjare  
 en person who has custody of a child; person having custody; parent or other person who has custody of a student <selittävä ilmaus>; parent and carer; ~ parent or guardian; ~ guardian; ~ caregiver; > parent  
 not: custodian

määritelmä

henkilö, joka vastaa alaikäisen lapsen huollosta kokonaan tai osittain

huomautus

Lapsen huollolla tarkoitetaan lapsen *hoidon*, *kasvatuksen*, valvonnan ja huolenpidon muodostamaa kokonaisuutta.

Huoltaja on määritelty laissa lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta (361/1983, 3 §). Usein huoltaja on lapsen vanhempi.

**parent or other person who has custody of a student:** Suomessa huoltaja-käsite sisältää implisiittisesti alaikäisen vanhemmat, mutta englannin kielessä ilmaus "person who has custody of a child" ei assosioitu vanhempiin ("parents"). Tämän vuoksi englanniksi voi olla tarpeen käyttää pidempää termimuotoa, jossa "parent" on mainittu eksplisiittisesti. Ilmausta "parent or other person who has custody of a student" on käytetty muun muassa lukiolain 714/2018 englanninkielisessä käännöksessä.

Käsitteen tunnus: c712

Luokka: <varhaiskasvatus>, <esiopetus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#) ja [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

<po en 2022>

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiolaki>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (vårdnadshavare; målsman; försörjare)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (parent and carer)

157

**oppilas; ~ koululainen**

sv elev  
 en student; pupil

määritelmä

*esi-* tai *perusopetuksessa* opiskeleva *oppija*

huomautus

Oppilaaksi kutsutaan tyypillisesti esi- tai perusopetuksen piirissä opiskelevaa lasta tai nuorta, mutta oppilas voi olla myös muussa *oppilaitoksessa* (esimerkiksi musiikkikoulu) tai esimerkiksi yksityisopettajalta *opetusta (2)* saava henkilö.

Sana koululainen on yleiskielessä oppilaan lähisyronyymi; sillä viitataan *peruskoulua (1)* tai muuta koulua käyvään oppilaaseen.

Käsitteen tunnus: c225

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>

Käsittekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (elev; studerande)

158

### opiskelija

sv studerande *n*; > student (1) <korkeakouluopiskelija>

en student

määritelmä

**oppija**, joka opiskelee muun kuin *esi-* tai *perusopetuksen* piirissä

huomautus

Opiskelijoita ovat esimerkiksi *lukiossa (1)*, toisen asteen *ammattillisessa koulutuksessa*, *korkeakoulussa (1)* ja *vapaan sivistystyön* piirissä opiskelevat henkilöt.

Myös perusopetuksen piirissä opiskelevia aikuisia kutsutaan opiskelijoiksi.

**student**: Ruotsin sana student viittaa korkeakouluopiskelijaan, mutta sitä käytetään myös muista opiskelijoista yhdyssanoissa.

Käsitteen tunnus: c227

Käsittekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#), [Opiskelijan rooleja](#), [Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan](#), [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

159

### oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttänyt

määritelmä

**oppivelvollinen**, joka on saanut oikeuden keskeyttää *oppivelvollisuuden* suorittaminen määräajaksi tai toistaiseksi

huomautus

Oppivelvollisen oikeudesta keskeyttää oppivelvollisuuden suorittaminen määräajaksi tai toistaiseksi on säädetty oppivelvollisuuslaissa (1214/2020, 7 §). Oppivelvollisella on oikeus keskeyttää oppivelvollisuuden suorittaminen määräajaksi esimerkiksi oppivelvollisuuden suorittamisen estävän pitkäaikaisen sairauden tai vamman vuoksi tai äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaan ajaksi. Keskeyttäminen voidaan tehdä toistaiseksi, jos opiskelun estävä pitkäaikainen sairaus tai vamma on luonteeltaan pysyvä.

Oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä päättää *opetuksen* tai *koulutuksen järjestäjä* tai asuinkunta.

Oppivelvollisuuteen kuulumattoman *lukiokoulutuksen* ja *ammattillisen koulutuksen* osalta tässä määritelyä vastaava käsite on *väliaikaisesti keskeyttänyt*.

Ks. myös *oppivelvollisuuteen kuuluvien opintojen suorittamisen keskeyttäminen*.

Käsitteen tunnus: c1796

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

160

**väliaikaisesti keskeyttänyt** <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; **keskeyttänyt** <amatillinen koulutus>;  
**poissaoleva opiskelija** <korkeakoulut>

sv studerande som har tillfälligt avbrutit studierna <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; frånvaronmald  
studerande <korkeakoulut>

en non-attending student <lukiokoulutus, korkeakoulut>

määritelmä

*lukiokoulutuksen* tai *amatillisen koulutuksen opiskelija*, joka on saanut oikeuden väliaikaisesti keskeyttää *opiskeluoikeutensa*, tai *korkeakoulun (1)* opiskelija, joka on *lukukausi-ilmoittautumisella* ilmoittanut olevansa *lukukauden* tai *lukuvuoden* poissa

huomautus

Lukiokoulutuksen opiskelijan oikeudesta *opiskeluoikeuden väliaikaiseen keskeyttämiseen* säädetään lukiolaissa (714/2018, 23 §). Ammatillisen koulutuksen opiskelijan oikeudesta opiskeluoikeuden väliaikaiseen keskeyttämiseen säädetään puolestaan ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017, 96 §). Sekä lukiokoulutuksessa että ammatillisessa koulutuksessa opiskelijalla on oikeus keskeyttää opiskeluoikeutensa väliaikaisesti esimerkiksi siksi ajaksi, jonka hän on suorittamassa asevelvollisuuttaan.

*Korkeakoulussa (1)* opiskelijan tulee yliopistolain (558/2009) ja ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan ilmoittautua joka lukuvuosi läsnä- tai poissaolevaksi.

Ks. myös *opiskeluoikeuden väliaikainen keskeyttäminen, poissaolevaksi ilmoittautuminen*.

Vrt. *opiskeluoikeuden menettänyt*.

Käsitteen tunnus: c864

Luokka: <lukiokoulutus>, <amatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan ja ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

161

**eronneeksi katsottu oppivelvollinen; > oman ilmoituksen perusteella eronneeksi katsottu oppivelvollinen**

sv läropliktig som anses ha avgått

määritelmä

*oppivelvollinen*, joka on luopunut tiettyjen aloittamiensa *oppivelvollisuuteen* kuuluvien opintojen suorittamisesta ja jonka *koulutuksen järjestäjä* toteaa näin ollen eronneen

huomautus

Jos oppivelvollinen luopuu suorittamasta tiettyjä oppivelvollisuuteen kuuluvia opintojaan ja aloittaa toiset oppivelvollisuuteen kuuluvat opinnot (eli esimerkiksi vaihtaa *oppilaitosta* oppivelvollisuuteen kuuluvassa *toisen asteen koulutuksessa*), koulutuksen järjestäjä voi katsoa hänet eronneeksi oman ilmoituksen perusteella.

Jos oppivelvollinen on luopunut tiettyjen oppivelvollisuuteen kuuluvien opintojensa suorittamisesta mutta ei ole aloittanut uusia oppivelvollisuuteen kuuluvia opintoja, koulutuksen järjestäjän on ilmoitettava *oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäneen* oppivelvollisen yksilöinti- ja yhteystiedot oppivelvollisen asuinkunnalle sekä ilmoitettava *oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä* huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Ks. myös *oppivelvollisen eronneeksi katsominen*.

Käsitteen tunnus: c1793

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle ja/tai OKSA-jaokselle**

**11.4.2022:** Viimeisessä huomautuskappaleessa mainitaan oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttänyt ja oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen. Mitä mieltä olette, voiko näitä linkittää OKSAssa määriteltyihin vastaaviin käsitteisiin? Itsestäni vaikuttaa, ettei, koska oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen on OKSAssa määritelty "laillisena" toimenpiteenä (ja vieläpä koulutuksen järjestäjän toimenpiteenä), kun taas tässä kohtaa vaikuttaa että puhutaan luvattomasta keskeyttämisestä. Olisiko siis hyvä laittaa tähän huomautukseen täsmennyksenä "oppivelvollisuuden suorittamisen *luvattomasti* keskeyttäneen oppivelvollisen yksilöintitiedot"?

162

**oppivelvollisen eronneeksi katsominen**

sv konstaterande av att en läropliktig anses ha avgått <ammattillinen koulutus>

määritelmä

toimenpide, jossa *koulutuksen järjestäjä* toteaa *oppivelvollisen* luopuneen tiettyjen aloittamiensa *oppivelvollisuuteen* kuuluvien opintojen suorittamisesta

huomautus

Jos oppivelvollinen on luopunut tiettyjen oppivelvollisuuteen kuuluvien opintojensa suorittamisesta muttei ole aloittanut uusia oppivelvollisuuteen kuuluvia opintoja, koulutuksen järjestäjän on ilmoitettava oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäneen oppivelvollisen yksilöinti- ja yhteystiedot oppivelvollisen asuinkunnalle sekä ilmoitettava oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Oppivelvollinen voidaan katsoa eronneeksi oman ilmoituksen perusteella vain silloin, jos oppivelvollinen on aloittanut uudet oppivelvollisuuteen kuuluvat opinnot.

Ks. myös *eronneeksi katsottu oppivelvollinen*.

Käsitteen tunnus: c1794

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

163

**eronnut** <ammattillinen koulutus ja lukiokoulutus; yleis- ja puhekielessä>; **eroamisesta ilmoittanut** <lukiokoulutus>; **oman ilmoituksen perusteella eronneeksi katsottu** <ammattillinen>; **opiskeluoikeudesta luopunut** <korkeakoulut>; **luopunut** <korkeakoulut>

sv > den som avgått <ammattillinen koulutus, lukiokoulutus>; > den som avstått <lukiokoulutus, korkeakoulut>  
 en student who has waived the right to study <lukiokoulutus, korkeakoulut>; student who has relinquished the right to study <lukiokoulutus, korkeakoulut>  
 not: student who has resigned

määritelmä

*lukiokoulutuksen opiskelija*, joka on itse ilmoittanut *koulutuksen järjestäjälle* eroamisestaan, tai *ammattillisen koulutuksen* opiskelija, joka on katsottu eronneeksi sillä perusteella, että hän on itse ilmoittanut koulutuksen järjestäjälle eroamisestaan, tai *korkeakoulun (1)* opiskelija, joka on luopunut *opiskeluoikeudestaan*

huomautus

**eronnut (lukiokoulutuksessa):** Lukiolain (714/2018) mukaan jos opiskelija itse ilmoittaa *koulutuksen järjestäjälle* kirjallisesti eroamisestaan, hänen opiskeluoikeutensa päättyy siitä päivästä, jona ilmoitus saapuu koulutuksen järjestäjälle, tai opiskelijan ilmoittamana myöhemmän ajankohtana. Itse eroamisestaan ilmoittavasta opiskelijasta käytetään yleis- ja puhekielessä termiä eronnut (säädöstekstiä mukaillen termi olisi ”eroamisesta ilmoittanut”).

**eronnut (ammattillisessa koulutuksessa):** Ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) ei käytetä ilmaisua eronnut, vaan laajempaa ilmaisua eronneeksi katsottu (tilanteet, joissa opiskelija katsotaan eronneeksi: ks. *eronneeksi katsominen*). Yksi tilanne, jossa opiskelija katsotaan eronneeksi, on se, että opiskelija itse ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle kirjallisesti eroamisestaan. Yleis- ja puhekielessä eroamisestaan itse ilmoittaneesta opiskelijasta käytetään termiä eronnut.

**student who has resigned:** Tämän käsitteen englanninkielisenä vastineena joskus käytettyä ilmaisua ”student who has resigned” ei tule käyttää, sillä verbi resign viittaa työstä irtisanoutumiseen, ei opiskelupaikan jättämiseen.

Ks. myös *eroamisesta ilmoittaminen* (eli *opiskeluoikeudesta luopuminen*) ja *opiskeluoikeuden päätyminen*.

Käsitteen tunnus: c1630

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: *Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>(tarkistettava)

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

**Terminologin kysymys lukion ruotsin ja englannin kielityöryhmille 7.5.2019:** Tarkistettava ruotsin ja englannin vastineet, sillä suomenkielinen käsite on jaettu kahdeksi eri käsitteeksi (’opiskeluoikeuden menettänyt’ ja ’opiskeluoikeudesta luopunut’).

**Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin ja englannin kielityöryhmille 7.5.2019:**

Tarkistettava ruotsin ja englannin vastineet, sillä suomenkielinen käsite on jaettu kahdeksi eri käsitteeksi (’opiskeluoikeuden menettänyt’ ja ’opiskeluoikeudesta luopunut’).

**Lukion englannin kielityöryhmä 27.2.2020:** Merja keskustelee terminologin kanssa (relinquish/waive)

**Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 27.2.2020:** Sopiiko korkeakouluille lukiokoulutuksen hyväksymä termi (joka tulee olemaan joko waive tai relinquish; Merja Fleming keskustelee VNK:n terminologien kanssa).

**Lukion englannin kielityöryhmä 19.5.2020:** Lukion kannalta enkku ok, mutta harmonisointi korkeakoulujen kanssa auki; palataan jos tästä tulee uutta.

**OKSA-jaos 23.4.2021 / Petra:** Onko harkittu ratkaisu, että eronnut-käsitteen määritelmässä ei ole mukana tutkintoon valmentavaa koulutusta ja sen kesken lopettamista? -- **OKSA-jaos 23.4.2021:** Pohditaan myöhemmin, tulisiko määritelmää laajentaa näin vai onko perusteltua pitää nykyinen rajaus.

**Terminologin kysymys oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmälle 29.3.2022:**

Onko (oppivelvollisuuteen kuulumattomassa) tutkintoon valmentavassa koulutuksessa samoin kuin (oppivelvollisuuteen kuulumattomassa) ammatillisessa ja lukiokoulutuksessa, että itse eroamisestaan ilmoittavaa voidaan (ainakin yleis- ja puhekielessä) kutsua "eronneeksi"?

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 29.3.2022:** Onko niin, että jos oppija ilmoittaa eroavansa oppivelvollisuuden piiriin kuuluvasta koulutuksesta (esim. TUVA, TELMA, ammatillinen, lukio), on kyseessä käsite *eronneeksi katsottu oppivelvollinen*. Ja jos oppija ilmoittaa eroavansa oppivelvollisuuden piiriin kuulumattomasta koulutuksesta (esim. TUVA, TELMA, ammatillinen, lukio), niin silloin on kyse tässä määritellystä käsitteestä?

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 29.3.2022:** Pitäisikö tämän käsitteen "luokkia" eli käyttöaloja muuttaa jotenkin, esim. tarkentaa että kyse on oppivelvollisuuteen kuulumattomasta ammatillisesta ja lukiokoulutuksesta? Entä pitäisikö jollain tavalla lisätä käyttöaloihin esim. oppivelvollisuuteen kuulumaton TUVA-koulutus ja TELMA-koulutus?

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 29.3.2022:** Ja miten tarkalla tasolla halutaan kirjata eri koulutusten käsitteiden käyttöä, esim. voivatko TUVA-koulutuksen piirissä käytettävät käsitteet poiketa TELMA-koulutuksen käsitteistöstä jne.? Minkä kaikkien koulutusten käsitteet on tarpeen käydä läpi?



164

**opiskeluvoikeuden menettänyt** <lukiokoulutus, korkeakoulutus>; < **eronneeksi katsottu** <ammattillinen, tutkintokoulutuksen valmentava koulutus(?)>

sv den som har förlorat sin studierätt <lukiokoulutus, korkeakoulutus>; < den som anses ha avgått <ammattillinen, tutkintokoulutukseen valmentava koulutus>

en student who has forfeited the right to study <lukiokoulutus>; student who has discontinued studies; > dropout <ammattillinen koulutus; opiskelija joka on katsottu eronneeksi eikä jatka opintoja myöskään muualla>; > school dropout <ammattillinen koulutus; opiskelija joka on katsottu eronneeksi eikä jatka opintoja myöskään muualla>

määritelmä

*lukiokoulutuksen* tai *korkeakoulun (1) opiskelija*, joka on menettänyt *opiskeluvoikeutensa*, tai *tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen* opiskelija, joka on *katsottu eronneeksi*, tai *ammattillisen koulutuksen* opiskelija, joka on *katsottu eronneeksi* muusta syystä kuin siksi että hän on itse ilmoittanut eroamisestaan

huomautus

**opiskeluvoikeuden menettänyt (lukiokoulutus):** Lukiolain (714/2018) mukaan opiskelija menettää opiskeluvoikeutensa, jos hän ei ole suorittanut opintojaan laissa säädettyssä ajassa tai hänelle mahdollisesti myönnettyssä lisäajassa. Opiskeluvoikeutensa menettää myös opiskelija, joka pätevää syytä ilmoittamatta on poissa *opetuksesta (1)* ja on ilmeistä, ettei hänen tarkoituksenaan ole jatkaa opintoja.

Aiemmassa lukiolaissa (629/1998) käytettiin ilmaisua eronneeksi katsominen; tätä ilmaisua ei käytetä nykyisessä lukiolaissa (714/2018).

**eronneeksi katsottu (ammattillinen koulutus):** Ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) käytetään käsitettä eronneeksi katsottu. "Eronneeksi katsottu" on käsitteenä laajempi kuin yllä määritelty, lukiokoulutuksessa ja *korkeakouluissa (1)* käytettävä käsite opiskeluvoikeuden menettänyt. Ammatillisessa koulutuksessa opiskelija katsotaan eronneeksi, jos on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua *henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman* mukaiseen *opetukseen (1)* ja *näyttöihin* tai muuhun *osaamisen osoittamiseen* eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä tai jos hän ei ole suorittanut *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta* säädettyssä ajassa. Lisäksi ammatillisen koulutuksen käsite "eronneeksi katsottu" pitää sisällään tapauksen, jossa opiskelija itse ilmoittaa *koulutuksen järjestäjälle* kirjallisesti eroamisestaan.

**eronneeksi katsottu (tutkintokoulutukseen valmentava koulutus):** Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelija katsotaan eronneeksi, jos on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaiseen opetukseen eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä. Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelija katsotaan eronneeksi myös, jos hän ei ole suorittanut opintojaan säädettyssä suoritusajassa.

Ks. myös *opiskeluvoikeuden menettäminen*.

Käsitteen tunnus: c224

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

**Terminologin kysymys lukion ruotsin kielityöryhmälle 17.9.2018:** Onko tässä otettava ensisijaiseksi ruotsin termiksi "den som har förlorat sin studierätt" myös lukiokoulutuksen osalta (eikä vain korkeakoulujen)? Lukiolain 714/2018 käännöksessä on näemmä käytetty tuota ilmaisua: "En studerande som inte har slutfört sina studier inom den tid som föreskrivs i 23 § 2 mom. eller inom den extra tid som beviljats och en studerande som inte har beviljats extra tid för att slutföra studierna, förlorar sin studierätt."

**Terminologin kysymys lukion ruotsin kielityöryhmälle 7.5.2019:** Tarkistettava ruotsin vastineet, sillä suomenkielinen käsite on jaettu kahdeksi eri käsitteeksi ('opiskeluvoikeuden menettänyt' ja 'opiskeluvoikeudesta luopunut').

**Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin ja englannin kielityöryhmille 27.2.2020:**

Tarkistettava ruotsin ja englannin vastineet, sillä suomenkielinen käsite on jaettu kahdeksi eri käsitteeksi ('opiskeluvoimien menetetty' ja 'opiskeluvoimista luopunut'). Aiemmat englannin vastineet olivat **student who has discontinued studies**; **dropout** (opiskelija joka on katsottu eronneeksi tai menettänyt opiskeluvoimiansa eikä jatka opintoja myöskään muualla) ja **> school dropout** (ammattillinen koulutus ja lukiokoulutus; opiskelija joka on katsottu eronneeksi tai menettänyt opiskeluvoimiansa eikä jatka opintoja myöskään muualla). Onko englannin osalta ok käyttää lukiokoulutuksen hyväksymää termiä "student who has forfeited the right to study"?

**Lukion englannin kielityöryhmän kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle**

**27.2.2020:** Mitä termiä tai termejä ammatillisessa halutaan/tarvitaan "eronneeksi katsotun" englannin vastineiksi? Lukion osalta päätettiin OKSasta jättää pois dropout ja school dropout -termit. Mutta miten ammatillinen, onko siellä eronneeksi katsotun vastineina "student who has discontinued studies" ja kenties myös dropout-termit?

**Lukion englannin kielityöryhmän kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle**

**31.3.2020 / Merja:** "student who has discontinued studies" ei sopiva ammatilliselle, sillä sitä on käytetty keskeyttämisestä.

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 25.8.2021:** Huomautuksessa mainitaan valmentava koulutus; miten muokataan?

**Terminologin kysymys oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmälle 29.3.2022:**

Jos (oppivelvollisuuteen kuulumattoman) TUVA-koulutuksen opiskelija itse ilmoittaa eroamisestaan, niin onko hän silloin "eronneeksi katsottu"? Vai kenties "eronnut"? Tai "oman ilmoituksen perusteella eronneeksi katsottu"? (Ja nyt tosiaan kaikei mietitään erityisesti oppivelvollisuuteen kuulumatonta TUVA-koulutusta, jos oppivelvollisuuteen kuuluvan TUVA-koulutuksen osalta ovat käytössä käsitteet [oppivelvollisen eronneeksi katsominen](#) ja [eronneeksi katsottu oppivelvollinen](#)?) Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen puolella näitä on jouduttu miettimään tarkkaan ja niissä asia on keskenään hiukan eri tavalla (lukiossa ei ole eronneeksi katsomista mutta on "eronnut / eroamisesta ilmoittanut" ja "opiskeluvoimien menetetty"; ja ammatillisessa jos itse ilmoittaa eroamisestaan, niin yleiskielessä käytetään termiä "eronnut", mutta säädöksissä on terminä "eronneeksi katsottu" riippumatta siitä onko ilmoittanut itse vai vain lakannut osallistumasta).

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle ja oppivelvollisuuden laajentuminen -**

**pikkusanastotyöryhmälle 29.3.2022:** Voiko oppivelvollisuuteen kuuluvissa koulutuksissa menettää opiskeluvoimiaan millään tavalla, eli onko tällä käsitteellä mitään vastinetta oppivelvollisuuden puolella?

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 29.3.2022:** Pitäisikö tämän käsitteen "luokkia" eli käyttöaloja muuttaa jotenkin, esim. tarkoittaa että kyse on oppivelvollisuuteen kuulumattomasta ammatillisesta ja lukiokoulutuksesta? Entä pitäisikö jollain tavalla lisätä käyttöaloihin esim. oppivelvollisuuteen kuulumaton TUVA-koulutus ja TELMA-koulutus?

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.12.2021:** Ja miten tarkalla tasolla halutaan kirjata eri koulutusten käsitteiden käyttöä, esim. voivatko TUVA-koulutuksen piirissä käytettävät käsitteet poiketa TELMA-koulutuksen käsitteistöstä jne.? Minkä kaikkien koulutusten käsitteet on tarpeen käydä läpi?

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 9.12.2021:** Jos ymmärrän oikein, tämä käsite koskee ainoastaan oppivelvollisuuteen kuulumatonta koulutusta, koska olemme lisänneet erikseen käsitteen [eronneeksi katsottu oppivelvollinen](#). Onko siis ok merkitä tämän käsitteen kohdalle näkökulmarajaukseksi "oppivelvollisuuteen kuulumaton koulutus" (vai mikä olisi sopiva ilmaus)?

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 9.12.2021:** Ja/tai olisiko hyvä lisätä määritelmään:

"korkeakoulun (1) tai *oppivelvollisuuteen kuulumattoman* lukiokoulutuksen opiskelija, joka on menettänyt opiskeluvoimiansa, tai *oppivelvollisuuteen kuulumattoman* tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelija, joka on katsottu eronneeksi, tai *oppivelvollisuuteen kuulumattoman* ammatillisen koulutuksen opiskelija, joka on katsottu eronneeksi muusta syystä kuin siksi että hän on itse ilmoittanut eroamisestaan"?

165

**eronneeksi katsominen**sv ~ anses ha avgått *verb*; konstaterande att en studerande har avgåtten ~ deem to have discontinued studies *verb*; > deem to have dropped out *verb* <tilanteesta jossa opiskelija on katsottu eronneeksi eikä hän jatka opintojaan muualla>  
not: deem to have resigned *verb*

määritelmä

toimenpide, jossa *koulutuksen järjestäjä* toteaa *opiskelijan* luopuneen opinnoistaan opiskelijan oman ilmoituksen tai muun laissa mainitun syyn perusteella

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan *ammattillisen koulutuksen* opiskelija katsotaan eronneeksi, jos on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua *henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman* mukaiseen *opetukseen (1)* ja *näyttöihin* tai muuhun *osaamisen osoittamiseen* eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä tai hän ei ole suorittanut *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta* säädetyssä ajassa.

Ammatillisen koulutuksen opiskelija katsotaan eronneeksi myös silloin, kun hän itse kirjallisesti ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle eroamisestaan.

Kun ammatillisen koulutuksen opiskelija katsotaan eronneeksi, hänen *opiskelu oikeutensa* päättyy.*Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen* opiskelija katsotaan eronneeksi, jos on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaiseen opetukseen eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä. Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelija katsotaan eronneeksi myös, jos hän ei ole suorittanut opintojaan säädetyssä suoritusajassa.Lukiolaissa 629/1998 käytettiin käsitettä eronneeksi katsominen; lukiolaissa 714/2018 sitä vastaa käsite *opiskelu oikeuden menettäminen*.

Tämän käsitteen englanninkielisenä vastineena joskus käytettyä ilmaisua "deem a student to have resigned" ei tule käyttää, sillä verbi resign viittaa työstä irtisanoutumiseen, ei opiskelupaikan jättämiseen.

Ks. myös *eronneeksi katsottu* ja *eronnut*.*Oppivelvollisuuden kuuluvan koulutuksen* osalta vrt. *oppivelvollisen eronneeksi katsominen*.

Käsitteen tunnus: c1237

Luokka: &lt;ammattillinen koulutus&gt;

Käsittekaaviot: *Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan* ja *Opiskelu oikeuteen liittyviä toimenpiteitä*

&lt;kieliversiointiin ammatillinen&gt;

&lt;ammattillinen ruotsi kesken&gt; &lt;ammattillinen englanti kesken&gt;

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 29.3.2022:** Tämän käsitteen kohdalle on nyt lisätty tieto TUVA-koulutuksen eronneeksi katsominen -käsitteestä. Tulisiko käsitteen "luokka"-tietoa eli käyttöalaa laajentaa, tällä hetkellä on vain <ammattillinen>? Tulisiko käyttöaloihin lisätä oppivelvollisuuden kuulumaton TUVA-koulutus tm.? Ja miten tarkalle tasolle halutaan mennä eri koulutusten käsitteistön avaamisessa OKSAssa: jos lisätään oppivelvollisuuden kuulumattoman TUVA-koulutuksen käsitteet, tulisiko lisätä myös esim. oppivelvollisuuden kuulumattoman TELMA-koulutuksen tai oppivelvollisuuteen liittyvän aikuisten perusopetuksen käsitteet?**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 9.12.2021:** Jos ymmärrän oikein, tämä käsite koskee ainoastaan oppivelvollisuuden kuulumatonta ammatillista koulutusta (ja nyttemmin oppivelvollisuuden kuulumatonta TUVA-koulutusta), koska olemme lisänneet erikseen käsitteen oppivelvollisen eronneeksi katsominen. Onko siis ok merkitä tämän käsitteen kohdalle näkökulmarajaukseksi "oppivelvollisuuden kuulumaton koulutus" (vai mikä olisi sopiva ilmaus)?**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 9.12.2021:** Ja/tai olisiko hyvä lisätä määritelmään: "toimenpide, jossa koulutuksen järjestäjä toteaa *oppivelvollisuuden kuulumattoman koulutuksen* opiskelijan TAI *oppivelvollisuuden suorittaneen* opiskelijan luopuneen opinnoistaan opiskelijan oman ilmoituksen tai muun laissa mainitun syyn perusteella"?

166

(vanhentunut)

<ammattillinen koulutus / näyttötutkinnot>

**tutkinnon suorittaja**

sv examinand

en adult student; candidate

määritelmä

*opiskelija* tai muu henkilö, joka on suorittamassa *ammattillista tutkintoa näyttötutkintona*

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 531/2017 voimaan tultua käsite näyttötutkinto poistui.

Käsitteen tunnus: c231

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (examinand)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (candidate)

167

**tutkinto-opiskelija; tutkintokoulutuksen opiskelija** <ammattillinen koulutus>

sv studerande i examensutbildning; studerande som deltar i examensutbildning; studerande inom examensutbildning <ammattillinen koulutus>

en student taking part in a program leading to an upper secondary qualification <toisen asteen koulutus>; student studying for an upper secondary qualification <toisen asteen koulutus>; degree student <korkeakoulutus>

määritelmä

*opiskelija*, jolla on *opiskeluoikeus tutkintokoulutuksessa*

huomautus

Esimerkiksi *ammattillisessa koulutuksessa* käytetään termimuotoa ”tutkintokoulutuksen opiskelija”. Ammatillisessa koulutuksessa tällä tarkoitetaan opiskelijaa, joka opiskelee suorittaakseen *ammattillisen tutkinnon* taikka yhden tai useamman ammatillisen *tutkinnon osan*. Ammatillisessa koulutuksessa *tutkintokoulutuksen* opiskelija voi osallistua *ammattilliseen tutkintokoulutukseen* tai hän voi suorittaa *tutkinnon* ilman tutkintokoulutusta, jos hänen aiemmin hankkimansa osaaminen riittää *osaamisen osoittamiseen näytöissä* tai muulla tavoin. Vrt. käsite *valmentavan koulutuksen opiskelija*.

*Lukiokoulutuksessa* opiskelijat voivat olla tutkinto-opiskelijoita tai *aineopiskelijoita*.

Aineopiskelijalla tarkoitetaan yhden tai useamman lukiokoulutuksen *oppimäärään* kuuluvan *oppiaineen* opintoja suorittavaa opiskelijaa.

Käsitteen tunnus: c1622

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

168

**perustutkinto-opiskelija**

sv grundexamensstuderande  
en undergraduate student

määritelmä

*tutkinto-opiskelija*, jolla on *opiskeluoikeus ammattikorkeakoulututkinnon*, *alemman korkeakoulututkinnon*, *ylemman ammattikorkeakoulututkinnon* tai *ylemman korkeakoulututkinnon* suorittamiseen

huomautus

Käsitteen tunnus: c1623

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

169

**jatko-opiskelija**

sv forskarstuderande  
en postgraduate student

määritelmä

*tutkinto-opiskelija*, jolla on *opiskeluoikeus jatkotutkinnon* suorittamiseen

huomautus

Käsitteen tunnus: c1624

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

**Terminologin kysymys korkeakoulujen pikkusanastotyöryhmälle 25.6.2019:** Onko määritelmä ok, tarvitaanko huomautusta?

170

**tilauskoulutusopiskelija**

sv studerande som deltar i uppdragsutbildning; uppdragsutbildningsstuderande  
en person participating in commissioned education; commissioned education student

määritelmä

*opiskelija*, joka opiskelee *tilauskoulutuksessa*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1653

Luokka: <ammattillinen koulutus> <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<OPI-viitearkkitehtuuri>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

171

**aineopiskelija**

sv ämnesstuderande *n*

en subject student

not: syllabus student

määritelmä

*opiskelija*, joka opiskelee yksittäistä *peruskoulun (1)* tai *lukion (1) opetussuunnitelmaan (1)* kuuluvaa *oppiainetta*, ei koko *oppimäärää*

huomautus

Käsitteen tunnus: c229

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <lukiolaki>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

172

(vanhentunut)

<ammattillinen koulutus>

**valmentavan koulutuksen opiskelija**

sv studerande i utbildning som handleder för yrkesutbildning

en preparatory education student

määritelmä

*opiskelija*, joka opiskelee *ammattilliseen koulutukseen valmentavassa koulutuksessa* tai *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa*

huomautus

Ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus korvautuu tutkintokoulutukseen valmentavalla koulutuksella oppivelvollisuuslain (1214/2020) voimaantulon myötä eli 1.8.2021 alkaen.

Oppivelvollisuuslain mukaista oppivelvollisuutta voi kuitenkin suorittaa myös ammattilliseen koulutukseen valmentavassa koulutuksessa siirtymäkauden ajan eli 31.7.2022 saakka.

Vrt. *tutkintokoulutuksen opiskelija*.

Käsitteen tunnus: c1666

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin ammattillinen>

<ammattillinen englanti kesken> <ammattillinen ruotsi kesken>

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 25.8.2021:** Määritelmässä mainitaan ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus; miten muokataan? Jääkö tähän vain TELMA? Vrt. *valmentava koulutus*, c1221. Vai merkitäänkö tämä käsite valmentavan koulutuksen opiskelija kokonaan vanhenevaksi?

**OKSA-jaos 10.9.2021:** Määritelmästä pitäisi ehkä vain poistaa "ammattilliseen koulutukseen valmentavassa koulutuksessa tai", eli määritelmäksi jäisi "opiskelija, joka opiskelee työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa"?

**OKSA-jaos 10.9.2021 / Tomi:** Mutta täytyy kuitenkin ensin pohtia, millä nimityksellä kutsutaan TUVA-koulutuksen opiskelijoita. Eli viittaako ilmaus "valmentavan koulutuksen opiskelija" vain TELMA-opiskelijoihin vai muuttuuko viittaamaan TUVA-koulutuksen opiskelijoihin vai miten?

**OKSA-jaos 10.9.2021 / Tomi:** Tästä kohdasta syytä kysyä TUVA-koulutuksen valmisteluun osallistuneilta: OKM:stä N.N ja OPH:sta Katri Kuukka ja Riia Palmqvist. Tomi selvittää OKM:n puolelta. Palataan tähän käsitteeseen.

**Piritta Sirvio, OKM, 26.11.2021:** tätä on aiemmin käytetty kattokäsitteenä lakiteknisistä syistä. Kuitenkin TUVA ja TELMA ovat varsin eriluonteisia, joten vaikka kummankin nimessä on valmentava koulutus, niin ehkei tarvita niputtaa niitä yhteen (sekoittaa enemmän kuin selventää). Tämän käsitteen voisi poistaa, ts. merkitä vanhentuneeksi.

**Terminologin kysymys Piritta Sirviolle 26.11.2021:** Tarvitaanko määritellä erikseen TUVA-koulutuksen opiskelija ja TELMA-koulutuksen opiskelija? -- **Piritta:** Ei kai, eihän meillä ole määritelty erikseen lukiokoulutuksen opiskelijaakaan?

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.12.2021:** Piritta Sirvio OKM:stä oli sitä mieltä, että tämän käsitteen voisi merkitä vanhentuneeksi. Kysymys tällöin vain kaaviosta "Opiskelijan rooleja": Olisiko tarpeen, että kun valmentavan koulutuksen opiskelija poistetaan käsitteen "opiskelija, jolla ei ole opiskeluoikeutta tutkintokoulutuksessa" alta, tulisiko sinne laittaa nk. apukäsitteiksi esim. "TUVA-koulutuksen opiskelija" ja/tai "työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen opiskelija" (siis ilman määritelmiä)?

173

**erillisopiskelija**

sv fristående studerande

en non-degree student

määritelmä

*opiskelija*, jolla on oikeus suorittaa opintoja *erillisen opiskeluoikeuden* perusteella

huomautus

Käsitteen tunnus: c1621

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

174

**avoimen korkeakoulutuksen opiskelija**

sv studerande i öppen högskoleundervisning

määritelmä

*opiskelija*, joka osallistuu *ammattikorkeakoulun* tai *yliopiston avoimeen korkeakouluopetukseen*

huomautus

Ks. myös *avoin ammattikorkeakouluopetus* ja *avoin yliopisto-opetus*.

Käsitteen tunnus: c1652

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

175

**täydennysopiskelija**

määritelmä

*opiskelija*, joka on suorittanut *korkeakoulututkinnon* ja valmistumisensa jälkeen käyttää oikeuttaan suorittaa samassa *korkeakoulussa (1)* opintoja ilmaiseksi korkeakoulun (1) sisäisten ohjeiden ja tutkintojohtosäännön mahdollistamalla tavalla

huomautus

Lainsäädännön näkökulmasta täydennysopiskelija opiskelee *erillisellä opiskeluoikeudella*.

Käsitteen tunnus: c1650

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<OPI-viitearkkitehtuuri>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>



176

### **täydennyskoulutuksen opiskelija**

määritelmä

*opiskelija*, joka ei ole tullut *korkeakoulun* (1) opiskelijaksi *yhteishaun* eikä *erillisvalinnan* kautta eikä ole *tutkinto-opiskelija*, vaan opiskelee *täydennyskoulutuksessa* tai sellaiseen vertautuvassa *opintokokonaisuudessa* (2)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1616

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<OPI-viitearkkitehtuuri>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

177

### **siirto-opiskelija**

sv överflyttande studerande *n*

en transfer student; migrant student

määritelmä

*korkeakoulututkintoon* johtaviin opintoihin otettu *opiskelija*, jonka *opiskeluoikeus* siirtyy *korkeakoulusta* (1) toiseen, tai *ammattikorkeakoulun* sisällä *koulutuksen toteutuksesta* toiseen siten että tavoitetutkintoon liitettävä *tutkintonimike* vaihtuu, taikka *yliopiston* sisällä *tutkinnosta* toiseen

huomautus

Ammattikorkeakoulu tai yliopisto päättää siirtymisen edellytyksistä, jotka voivat liittyä esimerkiksi siirtoa hakevan opiskelijan *opintosuorituksiin* tai opintomenestykseen. Siirtyminen edellyttää voimassaolevasta *opiskeluoikeudesta luopumista*.

Ks. myös *siirtohaku*.

Käsitteen tunnus: c230

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

178

### **ristiinopiskelija**

en cross-institutional student

määritelmä

*opiskelija*, joka suorittaa opintoja toisessa *korkeakoulussa* (1) kotikorkeakoulunsa *opiskeluoikeuden* perusteella

huomautus

Korkeakoulujen (1) opetusyhteistyön verkostosopimuksessa sovitaan, mitä opiskelijaryhmiä ristiinopiskeluoikeus koskee. Näitä ryhmiä voivat olla *tutkinto-opiskelijat*, *avoimen korkeakouluopetuksen* opiskelijat, *vaihto-opiskelijat* sekä muut sopimuksessa määriteltävät opiskelijaryhmät.

Verkostosopimuksen perusteella suoritettavat opinnot hyväksytään yleensä ilman erillistä hyväksilukumenettelyä (ks. *opintosuorituksen hyväksilukeminen*) osaksi suoritettavaa *tutkintoa* tai opintoja. Verkostosopimus määrittelee toisesta korkeakoulusta (1) saatavan *opintopisteen* (2) korvaushinnan korkeakoulujen (1) välillä.

Käsitteen tunnus: c1656

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<OPI-viitearkkitehtuuri>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

179

**väyläopiskelija**

määritelmä

*opiskelija*, joka *avoimessa korkeakouluopetuksessa* suoritettujen opintojen perusteella hakee *avoimen väylän* kautta *tutkinto-opiskelijaksi*

huomautus

Ks. myös *koulutukseen hakeminen*.

Käsitteen tunnus: c1658

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

180

**koulutulokas**

sv barn *n* som ska börja skolan

määritelmä

*oppija*, joka on aloittamassa *perusopetukseen* osallistumisen

huomautus

Käsitteen tunnus: c226

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

181

**alumni**

sv alumn

en alumnus *m*; alumna *f*; alumni *m pl*; alumnae *f pl*

määritelmä

*oppilaitoksessa* tai *korkeakoulussa (1)* aiemmin opiskellut *oppija*

huomautus

Englannin kielessä termiä alumnus/alumna/alumni/alumnae käytetään kuten latinassa.

Monikkomuotoa alumni käytetään miespuolisten henkilöiden joukosta tai joukosta, jossa on kumpaakin sukupuolta olevia henkilöitä. Monikkomuotoa alumnae käytetään naispuolisten henkilöiden joukosta.

Käsitteen tunnus: c233

Käsitekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

182

**erityisen tuen päätöksen saanut oppilas** <esiopetus, perusopetus>; **erityiseen tukeen oikeutettu opiskelija** <ammattillinen koulutus>; **erityisopetukseen oikeutettu opiskelija** <lukiokoulutus>

ei: erityisoppilas <esiopetus, perusopetus> (vanhentunut); erityisopiskelija <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus> (vanhentunut)

sv specialelev; elev med särskilda behov; elev i behov av särskilt stöd; specialstuderande  
 en pupil with special needs; student with special needs; student entitled to special needs education  
 <lukiokoulutus>; student entitled to special needs support (?) <ammattillinen koulutus>

määritelmä

*perusopetuksen oppija*, joka on oikeutettu *erityiseen tukeen (1)*, *ammattillisen koulutuksen oppija*, joka on oikeutettu *erityiseen tukeen (2)* tai *lukiokoulutuksen oppija*, joka on oikeutettu *erityisopetukseen (2)*

huomautus

**erityisen tuen päätöksen saanut oppilas / erityisoppilas:** Vuonna 2011 voimaan tulleet perusopetuslain (628/1998) muutokset toivat mukanaan muun muassa käsitteet *erityinen tuki (1)* ja erityisen tuen päätös. Uusien käsitteiden myötä ei ole enää suositeltavaa käyttää termiä erityisoppilas, joka voi vaikuttaa leimaavalta, vaan ilmaisua erityisen tuen päätöksen saanut oppilas. Erityisen tuen tarve voi muun muassa olla lyhytaikainen.

**erityiseen tukeen oikeutettu opiskelija / erityisopiskelija:** Ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017, 64 §) säädetään *opiskelijan* oikeudesta erityiseen tukeen (2). Tämän myötä *toisen asteen koulutuksessa* ei ole enää suositeltavaa käyttää termiä erityisopiskelija, joka voi vaikuttaa leimaavalta, vaan ilmaisua erityiseen tukeen oikeutettu opiskelija.

**erityisopetukseen oikeutettu opiskelija:** Lukiolain (714/2018) mukaan opiskelijalla, jolla on kielellisten erityisvaikeuksien tai muiden oppimisvaikeuksien vuoksi vaikeuksia suoriutua opinnoistaan, on oikeus saada *erityisopetusta (2)* ja muuta *oppimisen tukea* yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti.

Käsitteen tunnus: c228

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsitteekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

<po en 2022>

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Terminologin kysymys perusopetuksen englannin työryhmälle 10.7.2018:** Pitääkö esi- ja perusopetuksen kannalta englannin vastineena olla myös "pupil with special needs"?

**Terminologin kysymys lukion ruotsin ja englannin kielityöryhmille 30.9.2019:** Tämän käsitteen ruotsin ja englannin vastineet oli jo kertaalleen mietitty, mutta nyt suomenkielisiä termisuosituksia muutettiin ja niiden perustelut kirjattiin huomautuksiin. Vaikuttaako tämä ruotsin ja englannin vastinetermeihin?

**Lukion englannin kielityöryhmän kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 27.2.2020:** ammatillisen koulutuksen erityinen tuki: special support vai special needs support? Merja suosittaa jälkimmäistä. Varmistetaan ammatillisen koulutuksen enkkutyöryhmältä.

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (specialstuderande; specialelev; elev med särskilda behov; elev i behov av särskilt stöd)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (pupil with special needs; student with special needs)

183

**ylioppilas**

sv student (2)

en secondary school graduate

määritelmä

*ylioppilastutkinnon* suorittanut *oppija*

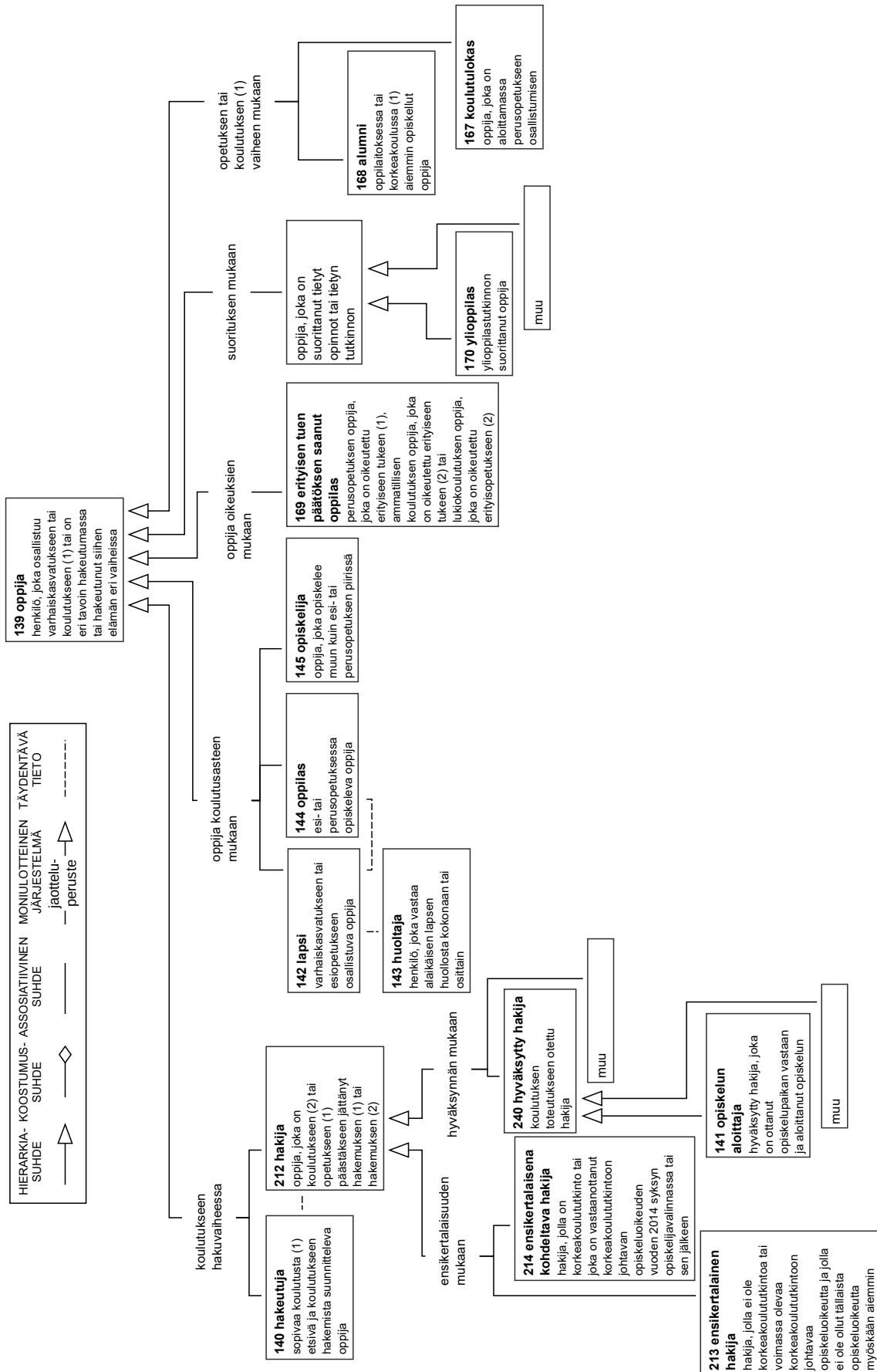
huomautus

Ylioppilaalta edellytetään myös *lukiokoulutuksen oppimäärän* tai *ammattillisen perustutkinnon* suorittamista.

Käsitteen tunnus: c232

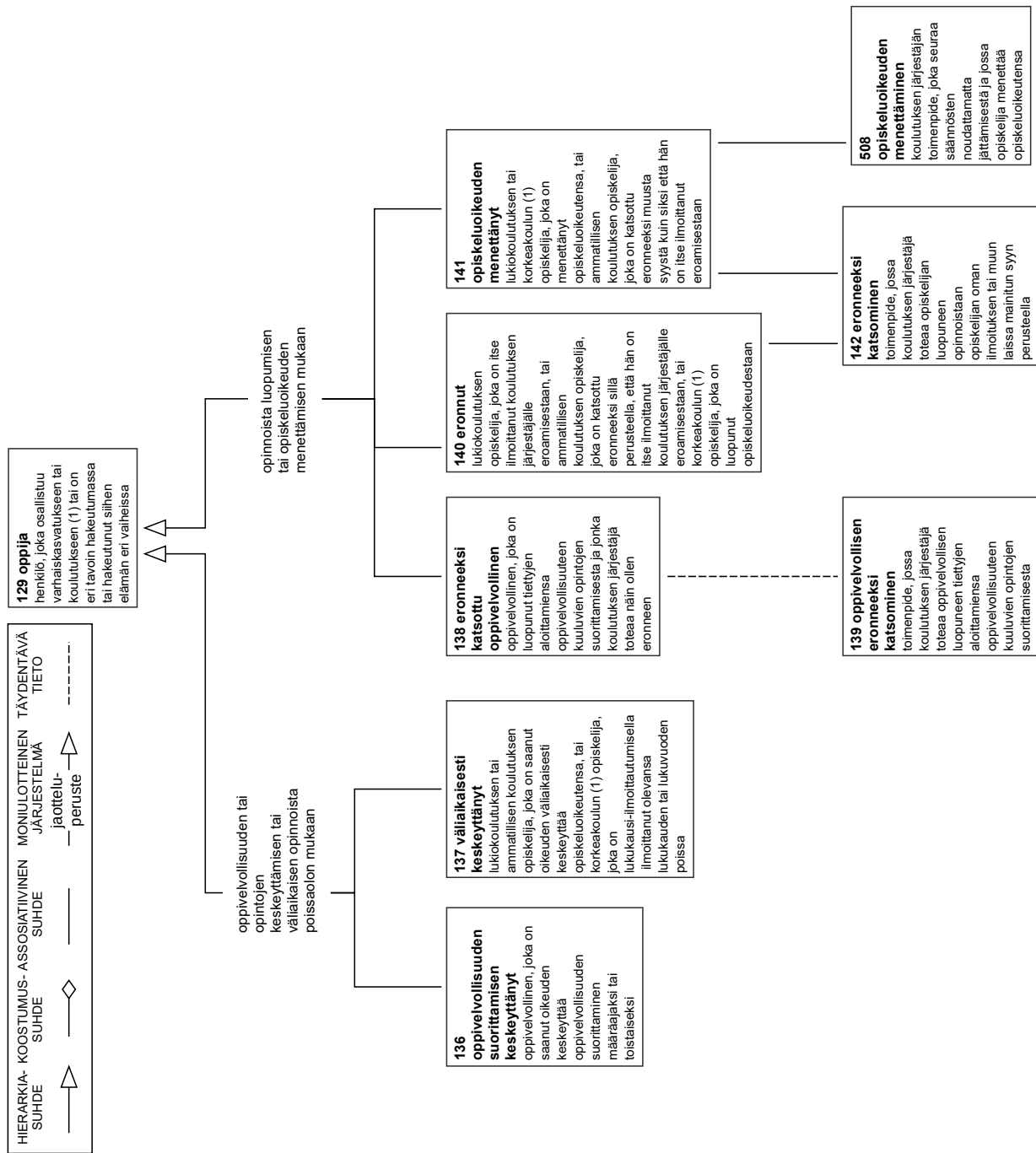
Käsittekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>



Käsitekaavio 14. Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa.





**Käsitekaavio 16.** Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan.

### 3.6.1 Henkilön rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsitte kuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa.

184

**työpaikkaohjaaja; vastuullinen työpaikkaohjaaja** <ammattillisesta koulutuksesta annetussa laissa 531/2017>

ei: työpaikkakouluttaja (vanhentunut)

sv arbetsplatshandledare; ansvarig arbetsplatshandledare <laissa 531/2017>

inte: arbetsplatsutbildare (föråldrad)

en workplace instructor; principal workplace instructor <vastuullinen työpaikkaohjaaja>

määritelmä

**koulutussopimuksessa** tai **oppisopimuksessa** sovittu, koulutustyöpaikkaa edustava henkilö, jonka vastuulla on antaa **opiskelijalle työpaikalla järjestettävää ohjausta**

huomautus

Työpaikkaohjaaja nimetään opiskelijan **henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa**, ja tieto työpaikkaohjaajasta kirjataan koulutussopimukseen tai oppisopimukseen.

Työpaikkaohjaajan tulee olla ammattitaidoltaan, koulutukseltaan tai **työkokemukseltaan** pätevä, eli hänellä tulee olla nk. ohjausosaamista. Myös muut työpaikan henkilöt voivat ohjata opiskelijaa **osaamisen hankkimisessa**, mutta tehtävään nimetyllä nk. vastuullisella työpaikkaohjaajalla on sovittuja vastuutehtäviä.

Työpaikkaohjaajan tehtävänä voi olla esimerkiksi huolehtia opiskelijan perehdytyksestä, osallistua koulutussopimuksen tai oppisopimuksen ja näytön suunnitteluun, toteutukseen ja **arviointiin (2)**, ohjata opiskelijaa tavoitteellisesti henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukaan sekä antaa **palautetta** opiskelijan osaamisen kehittymisestä.

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat **työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa** toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsitte kuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa.

Käsitteen tunnus: c1695

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

185

<ammattillinen koulutus>

**mentori**

sv mentor

en mentor

määritelmä

henkilö, joka toimii **työpaikkaohjaajan** tehtävässä **yrittäjän oppisopimuskoulutuksessa**

huomautus

**Oppisopimuskoulutusta** saavan yrittäjän mentori voi olla kyseisen yrityksen tai jonkin toisen työnantajan palveluksessa. Mentorina voi toimia myös muu tehtävään soveltuva henkilö.

Käsitteen tunnus: c1696

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019



186

**työpaikalla järjestettävän koulutuksen sopimusvastaava (uudistermi);**

**> koulutussopimusvastaava; > oppisopimusvastaava**

sv ansvarsperson för utbildning som ordnas på en arbetsplats; > ansvarsperson för utbildningsavtal

<koulutussopimusvastaava>; > ansvarsperson för läroavtal <oppisopimusvastaava>

en > person responsible for training agreement

määritelmä

*koulutuksen järjestäjää* edustava henkilö, joka vastaa *koulutussopimuksessa* tai *oppisopimuksessa* siitä, että *työpaikalla järjestettävä koulutus* täyttää lainsäädännöstä tulevat vaatimukset ja *opiskelijan henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan* kirjatut tavoitteet

huomautus

Termi ”työpaikalla järjestettävän koulutuksen sopimusvastaava” on ehdotus koulutussopimusvastaavan ja oppisopimusvastaavan yhteisen yläkäsitteen nimitykseksi.

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat *työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa* toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsitte kuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa.

Käsitteen tunnus: c1699

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

**Ville, Sanastokeskus:** en-termivastine-ehdotus lähempänä ”koulutussopimusvastaavaa”

187

**koulutuksen hankintasopimusvastaava (uudistermi)**

sv avtalsansvarig för anskaffning av utbildning (termförslag)

määritelmä

*koulutuksen järjestäjää* edustava henkilö, joka hoitaa *koulutuksen hankintaa* koskevaan sopimukseen liittyvät asiat ja toimii koulutuksen hankintaan liittyvissä asioissa *koulutuksen järjestäjän* yhteyshenkilönä

huomautus

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat *työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa* toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsitte kuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa.

Käsitteen tunnus: c1700

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

188

**oppilaitosohjaaja** (uudistermi)

sv ~ ansvarig handledare; ~ handledande lärare; ~ ansvarig lärare (3)

määritelmä

*koulutuksen järjestäjää* edustava henkilö, joka antaa *oppijalle työpaikalla järjestettävää ohjausta*

huomautus

Oppilaitosohjaajan roolissa voi *ammattillisesta koulutuksesta* annetun asetuksen (673/2017) mukaan toimia koulutuksen järjestäjän nimeämä *opettaja* tai perustellusta syystä muu koulutuksen järjestäjän edustaja.

**oppilaitosohjaaja-termi:** "Oppilaitosohjaaja" on työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanastoprojektissa luotu termi (eli nimitys). Termi tarvittiin luoda, koska tietojärjestelmiä ja tiedonsiirtoa varten oli tarpeen saada nimitys *työpaikkaohjaaja*-käsitteen vastinparille. Oppilaitosohjaaja-termi ei siis välttämättä ole käytössä *oppilaitosten* arjessa, sillä tässä roolissa voi toimia opettaja tai muulla nimikkeellä oleva koulutuksen järjestäjän edustaja.

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat *työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa* toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsitte kuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa.

**ansvarig handledare, handledande lärare, ansvarig lärare:** Ruotsin kielellä termille oppilaitosohjaaja ei löydy täydellistä vastinetta (esimerkiksi termi "läroanstaltshandledare" olisi kömpelö), joten tässä kohtaa on annettu eräitä ruotsinkielisiä tehtävänimikkeitä, joilla oppilaitosohjaajan roolissa voidaan toimia.

Käsitteen tunnus: c1704

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

189

**oppisopimusasiatuntija; oppisopimuskoordinoija**

sv sakkunnig inom läroavtalsutbildning; läroavtalskoordinator

inte: läroavtalsexpert

en apprenticeship training coordinator (new term)

määritelmä

*työpaikalla järjestettävän koulutuksen sopimusvastaava*, joka hoitaa *koulutuksen järjestäjän oppisopimuskoulutukseen* liittyviä viranomaistehtäviä ja voi suorittaa *opiskelijalle* tehtävän *henkilökohtaistamisen* alkuvaiheen

huomautus

Oppisopimusasiatuntijan tehtäviin kuuluu muun muassa järjestää oppisopimuskoulutukseen liittyvät sopimusasiat, huolehtia *koulutuskorvauksista* ja tapauskohtaisesti *opintososiaalisista eduista*, hankkia tietopuolista *koulutusta (1)* sekä tapauskohtaisesti maksaa opiskelijalle taloudellisia etuuksia.

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat *työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa* toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsitte kuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa.

Käsitteen tunnus: c1705

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

190

**HOKS-ohjaaja**

sv PUK-handledare

en PCDP instructor (new term)

määritelmä

*koulutuksen järjestäjää* edustava henkilö, jonka vastuulla on yhdessä *opiskelijan* kanssa laatia ja päivittää *ammattilliseen koulutukseen* osallistuvan opiskelijan *henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma*

huomautus

HOKS-ohjaajana voi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan toimia koulutuksen järjestäjän nimeämä *opettaja*, *opinto-ohjaaja* tai tarvittaessa muu koulutuksen järjestäjän edustaja.

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat *työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa* toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsitte kuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa.

Käsitteen tunnus: c1706

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

191

<ammatillinen koulutus>

**osaamisen arvioija**

sv bedömare av kunnandet

en assessor of competence

määritelmä

henkilö, jonka ammatillisen *koulutuksen järjestäjä* on nimennyt suorittamaan *osaamisen arvioinnin (2)*

huomautus

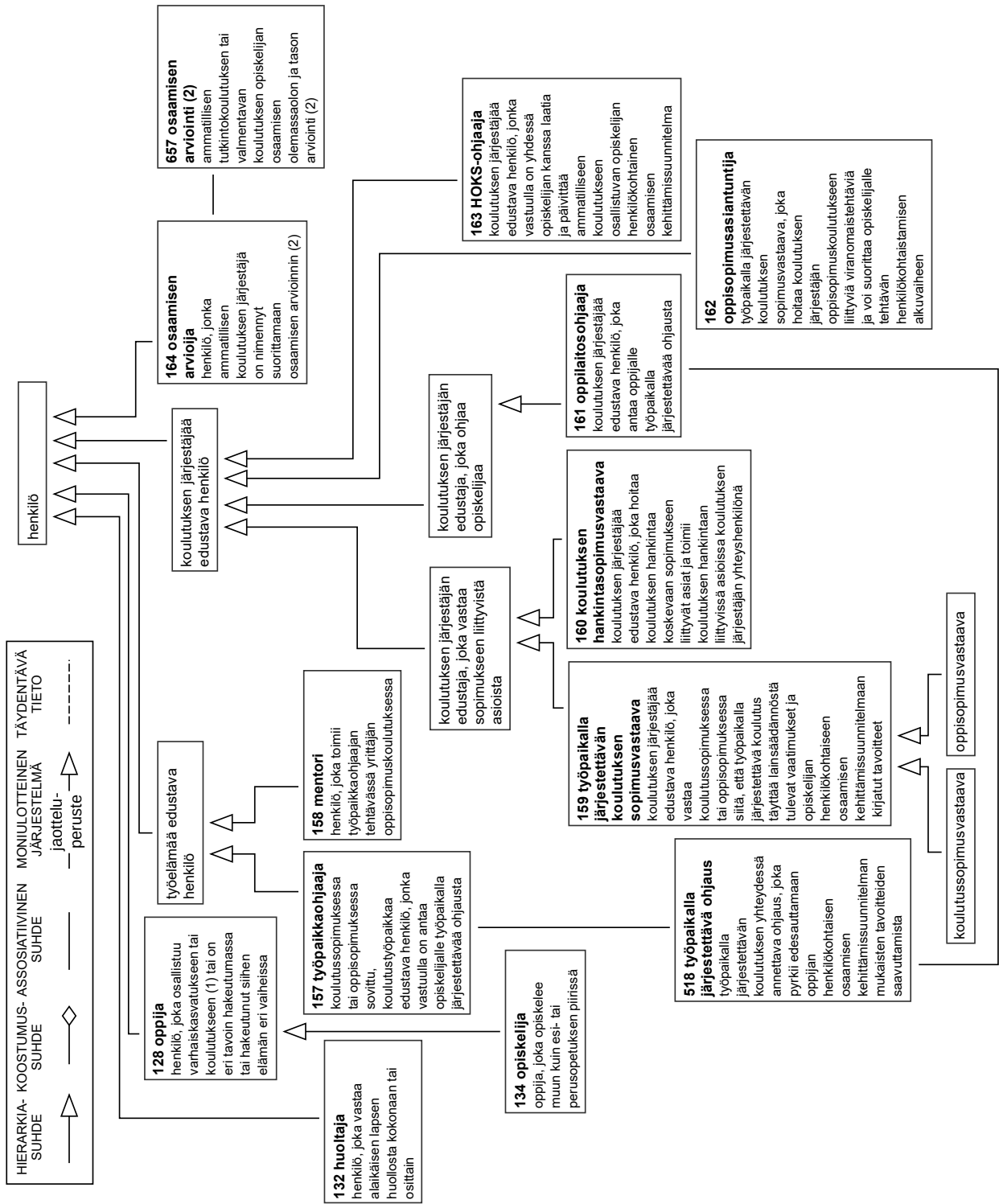
Käsitteen tunnus: c1312

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#) ja [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>



Käsitekaavio 17. Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä.

## 4 Koulutuksen ja opetuksen sisällöt ja normit

### 4.1 Normatiivinen ohjaus

#### 4.1.1 Säädökset

192

##### **varhaiskasvatusoikeus; oikeus varhaiskasvatukseen**

sv rätt till småbarnspedagogik  
en right to early childhood education and care

määritelmä

*lapsen* oikeus saada *varhaiskasvatusta*

huomautus

Varhaiskasvatusoikeudesta on säädetty varhaiskasvatuslaissa (540/2018, 12 §). Jokaisella alle oppivelvollisuusikäisellä *lapsella* on oikeus saada varhaiskasvatusta. *Esiopetuksessa* olevalla lapsella on oikeus *täydentävään varhaiskasvatukseen*.

Käsitteen tunnus: c953

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

193

##### **tuntijako <perusopetus>; lukiokoulutuksen oppimäärään sisältyvät opinnot <lukiokoulutus>**

sv timfördelning  
en distribution of lesson hours <perusopetus, lukiokoulutus>; distribution of study hours <perusopetus, lukiokoulutus>

määritelmä

valtioneuvoston asetuksella säädetty *opetukseen (1)* käytettävän ajan jakaminen eri *oppiaineiden* ja *aineryhmien* opetukseen (1) sekä *oppilaanohjaukseen* tai *opinto-ohjaukseen*

huomautus

*Perusopetuksen* tuntijako on säädetty valtioneuvoston asetuksessa perusopetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta (422/2012).

*Lukiokoulutuksen oppimäärään* sisältyvistä opinnoista on säädetty valtioneuvoston asetuksessa lukiokoulutuksesta (810/2018).

Käsitteen tunnus: c278

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (timfördelning)

194

**oppimäärä; > perusopetuksen oppimäärä; > lukiokoulutuksen oppimäärä; > oppiaineen oppimäärä; > oppimäärän laajuus (1) <perusopetus>**

sv lärokurs; > den grundläggande utbildningens lärokurs <perusopetuksen oppimäärä>; > gymnasiets lärokurs <lukiokoulutuksen oppimäärä>; > ämneslärokurs <oppiaineen oppimäärä>; > omfattning av lärokurs <oppimäärän laajuus>

en > syllabus <kokonaisen koulutuksen oppimäärä>; > basic education syllabus <perusopetuksen oppimäärä>; > general upper secondary education syllabus <lukiokoulutuksen oppimäärä>; > subject syllabus <yksittäisen oppiaineen oppimäärä>; > scope of syllabus <oppimäärän laajuus>  
not: course (3)

määritelmä

*perusopetukseen, lukiokoulutukseen* tai niiden *oppiaineeseen* kuuluvien opintojen laajuus ja sisältö huomautus

**perusopetuksen oppimäärä, lukiokoulutuksen oppimäärä, oppiaineen oppimäärä:**

*Perusopetuksessa* ja *lukiokoulutuksessa* on määritelty sekä koko *koulutuksen (2)* oppimäärä että yksittäisten *oppiaineiden* oppimäärät. Perusopetuksen oppimäärästä on säädetty perusopetuslaissa (628/1998). Lukiokoulutuksen oppimäärästä on säädetty lukiolaissa (714/2018) ja kumotussa lukiolaissa (629/1998). Esimerkki yksittäisen oppiaineen oppimäärästä on matematiikan pitkä oppimäärä lukiokoulutuksessa.

**oppimäärän laajuus:** Perusopetuslain (628/1998) mukaan *perusopetuksen* oppimäärän laajuus on yhdeksän vuotta. Perusopetuksen oppimäärään sisältyvän kunkin oppiaineen ja *aineryhmän* oppimäärän laajuus ilmaistaan *vuosiviikkotunteina* (ks. valtioneuvoston asetus 422/2012).

Lukiokoulutuksessa käytetään käsitteen ”oppimäärä” lisäksi myös käsitettä *opintojen laajuus*.

*Ammatillisessa koulutuksessa* oppimäärä-käsitettä vastaa käsite *osaamisen laajuus* ja *korkeakouluissa (1)* käsite *opintojen laajuus*.

**Course (3):** Course-termiä ei tulisi käyttää oppiaineen oppimäärän englanninkielisenä vastineena. Esim. ”matematiikan pitkä oppimäärä” ilmaistaan englanniksi ”advanced mathematics syllabus” mieluummin kuin ”advanced mathematics course”.

Käsitteen tunnus: c238

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: *Osaamiskokonaisuuksia, Koulutustarjonta ja opetustarjonta* ja *Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö*

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<lukiolaki>

**Anu Halvari 31.3.2020:** lukion englanti ok?

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (den grundläggande utbildningens lärokurs)

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (gymnasiets lärokurs)

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (lärokurs)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (basic education syllabus)

195

### oppivelvollisuus

sv läroplikt /FI/; skolplikt /SE/

en ~ compulsory education; ~ compulsory schooling

määritelmä

velvollisuus suorittaa kaikilta Suomessa vakituisesti asuivilta alle 18-vuotiailta henkilöiltä edellytettävää [koulutusta \(1\)](#)

huomautus

Oppivelvollisuuslain (1214/2020) mukaan henkilön tulee oppivelvollisuuden suorittamiseksi suorittaa [perusopetuksen oppimäärä](#) ja siirtyä sen jälkeen suorittamaan [toisen asteen tutkintoon](#) tähtäävää [koulutusta \(2\)](#) tai muuta kyseisessä laissa tarkoitettua koulutusta (2).

Toisen asteen tutkintoon tähtäävän koulutuksen (2) sijaan oppivelvollisuutta voi lain 1214/2020 mukaan suorittaa opiskelemalla esimerkiksi [tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa, työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa](#) tai tietyissä tapauksissa [aikuisten perusopetuksessa](#).

Oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna, jona lapsi täyttää seitsemän vuotta, ja päättyy, kun oppivelvollinen täyttää 18 vuotta tai kun hän on tätä ennen hyväksytysti suorittanut ylioppilastutkinnosta annetussa laissa (502/2019) tai ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) tarkoitetun [tutkinnon](#) taikka niitä vastaavan ahvenanmaalaisen tai ulkomaisen koulutuksen (2).

Vrt. [pidennetty oppivelvollisuus](#).

Käsitteen tunnus: c239

Käsittekaaviot: [Koulutus \(1\) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan](#) ja [Opiskelun keskeyttäminen](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<po sv 2022 tayd>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**OKSA-jaoksen kommentti perusopetuksen ruotsin kielityöryhmälle 19.3.2021:** sv-termi edelleen sama lain 1214/2020 sv-versiossa

**OKSA-jaoksen kommentti perusopetuksen englannin kielityöryhmälle 19.3.2021:** en-ryhmälle taustaksi, että education ja schooling ovat käytössä hiukan eri konteksteissa, eroa olisi hyvä mahdollisuuksien mukaan tarkentaa

196

**oppivelvollinen**

sv läropliktig /FI/; skolpliktig /SE/

en person within the scope of compulsory education; person of compulsory school age; &gt; pupil in compulsory education &lt;oppivelvollisuuden suorittamisen aikana&gt;; &gt; student in compulsory education &lt;oppivelvollisuuden suorittamisen aikana&gt;

määritelmä

henkilö, jolla on [oppivelvollisuus](#)

huomautus

Perusopetuslain (628/1998) mukaan oppivelvollinen on Suomessa vakituisesti asuva 7–17-vuotias lapsi tai nuori, joka ei ole vielä suorittanut [perusopetuksen oppimäärää](#).Oppivelvollisuuslain (1214/2020) mukaan oppivelvollinen on Suomessa vakituisesti asuva henkilö siitä vuodesta lähtien, jona hän täyttää seitsemän vuotta, siihen saakka kun hän täyttää 18 vuotta tai on sitä ennen hyväksytysti suorittanut ylioppilastutkinnosta annetussa laissa (502/2019) tai ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) tarkoitetun [tutkinnon](#) taikka niitä vastaavan ahvenanmaalaisen tai ulkomaisen [koulutuksen \(2\)](#).

Käsitteen tunnus: c240

Luokka: &lt;yleinen/yhteinen&gt;, &lt;perusopetus&gt;, &lt;lukiokoulutus&gt;, &lt;ammatillinen koulutus&gt;

&lt;po en 2022&gt;

&lt;amm sv 2022&gt;

&lt;po sv 2022&gt;

&lt;kieliversiointiin perusopetus&gt;

&lt;perusopetus ruotsi kesken&gt; &lt;perusopetus englanti kesken&gt;

&lt;kieliversiointiin ammatillinen&gt; &lt;ammatillinen ruotsi kesken&gt; &lt;ammatillinen englanti kesken&gt;

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (läropliktig)**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (child of compulsory education age)

197

**esiopetusvelvollisuus (1)**

sv plikt att delta i förskoleundervisningen

en preschool education obligation

määritelmä

lapsen velvollisuus osallistua [esiopetukseen](#)

huomautus

Lapsella on velvollisuus osallistua vuoden kestävään esiopetukseen tai [esiopetuksen tavoitteet](#) saavuttavaan toimintaan [oppivelvollisuutta](#) edeltävänä vuonna.Perusopetuslain (628/1998, 6 §) mukaan esiopetuksessa olevalla lapsella on oikeus myös [varhaiskasvatukseen](#).

Käsitteen tunnus: c1066

Luokka: &lt;esiopetus&gt;

198

**esiopetusvelvollisuus (2)**

sv skyldighet att ordna förskoleundervisning

en statutory duty to arrange pre-primary education; obligation to arrange pre-primary education

määritelmä

kunnan velvollisuus järjestää sen alueella asuville [lapsille esiopetusta](#)

huomautus

Kunta on velvollinen järjestämään esiopetusta lasten [oppivelvollisuuden](#) alkamista edeltävänä vuonna. Kunta on velvollinen järjestämään esiopetusta myös [pidennetyt oppivelvollisuuden](#) piirissä oleville lapsille sekä vuotta myöhemmin [perusopetuksensa](#) aloittaville lapsille.

Kunta voi järjestää esiopetuspalvelut itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa tai hankkia ne julkiselta tai yksityiseltä palveluntuottajalta.

Käsitteen tunnus: c957

Luokka: &lt;esiopetus&gt;



199

### **koulunkäynnin aloittamisen varhentaminen**

sv tidigareläggande *n* av inledandet av skolgången

en ~ start comprehensive school education one year earlier than enacted *verb*

määritelmä

*perusopetuksen* aloittamisen siirtäminen lakisääteistä *oppivelvollisuuden* alkamisikää aikaisemmaksi

huomautus

Perusopetuslain (628/1998) mukaan lapsella on oikeus aloittaa perusopetus vuotta säädettyä aikaisemmin, jos lapsella psykologisten ja tarvittaessa lääketieteellisten selvitysten perusteella on edellytykset suoriutua *opiskelusta*.

Käsitteen tunnus: c241

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

200

### **koulunkäynnin aloittamisen lykkääminen; koululykkäys**

sv senareläggande *n* av inledandet av skolgången

en ~ start comprehensive school education one year later than enacted *verb*

määritelmä

*perusopetuksen* aloittamisen siirtäminen lakisääteistä *oppivelvollisuuden* alkamisikää myöhemmäksi

huomautus

Perusopetuslain (628/1998) mukaan *opetuksen järjestäjä* voi psykologisten ja tarvittaessa lääketieteellisten selvitysten perusteella antaa lapselle luvan aloittaa perusopetus vuotta säädettyä myöhemmin.

Käsitteen tunnus: c242

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

## **4.1.2 Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ja varhaiskasvatussuunnitelmat**

201

### **varhaiskasvatussuunnitelman perusteet**

sv grunderna för planen för småbarnspedagogik

en national core curriculum for early childhood education and care; national core curriculum for

ECEC <lyhenteen sisältävä muoto, voi käyttää kun termi toistuu juoksevassa tekstissä>

not: national curriculum guidelines on early childhood education and care (obsolete)

määritelmä

Opetushallituksen antama *valtakunnallinen määräys varhaiskasvatuksen* yhdenvertaisesta toteuttamisesta

huomautus

Opetushallituksella on lain määräämä velvoite laatia varhaiskasvatussuunnitelman perusteet (540/2018, 21 §).

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa määrätään varhaiskasvatuksen toteuttamisen keskeisistä sisällöistä, *varhaiskasvatuksen järjestäjän* ja *lapsen huoltajien* välisestä yhteistyöstä, monialaisesta yhteistyöstä sekä *lapsen varhaiskasvatussuunnitelman* sisällöstä.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden tehtävänä on tukea ja ohjata varhaiskasvatuksen paikallista toteuttamista ja kehittämistä.

Käsitteen tunnus: c984

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaaviot: *Varhaiskasvatussuunnitelmat* ja *Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet*

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

202

### paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma

sv lokal plan för småbarnspedagogik

en local curriculum for early childhood education and care; local curriculum for ECEC

määritelmä

lain velvoittama varhaiskasvatussuunnitelma, joka tukee ja ohjaa *varhaiskasvatuksen* toteuttamista ja kehittämistä *varhaiskasvatuksen järjestäjän* toimialueella

huomautus

Varhaiskasvatuksen järjestäjä laatii paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman, joka perustuu valtakunnalliseen *varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin* ja täydentää niitä alueellisilla ominaispiirteillä.

Varhaiskasvatuksen järjestäjä voi myös laatia *varhaiskasvatuksen toimintamuoto-*, *toimipaikka-* tai *lapsiryhmä*kohtaisia suunnitelmia. Yksityinen *varhaiskasvatuksen palveluntuottaja* voi myös soveltaa kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaa.

Käsitteen tunnus: c920

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatussuunnitelmat](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021> Linkki lisätty.

203

### lapsen varhaiskasvatussuunnitelma; lapsen henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma

sv barnets plan för småbarnspedagogik; barnets individuella plan för småbarnspedagogik

en individual early childhood education and care plan for a child; child's individual early childhood education and care plan; individual ECEC plan

not: personal early childhood education and care plan (obsolete); personal ECEC plan (obsolete); personalised early childhood education and care plan; personalised ECEC plan

määritelmä

lain velvoittama varhaiskasvatussuunnitelma, johon kirjataan *lapsen* yksilöllinen *varhaiskasvatuksen* toteuttaminen *päiväkotitoiminnassa* ja *perhepäivähoidossa*

huomautus

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjataan myös lapsen *varhaiskasvatuksessa annettavan tuen*, tukitoimenpiteet ja niiden toteuttaminen.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma laaditaan yhteistyössä *varhaiskasvatushenkilöstön* ja lapsen *huoltajan* sekä tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa.

Käsitteen tunnus: c921

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatussuunnitelmat](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

204

### lapsen kehityksen ja oppimisen tuen suunnitelma

huomautus

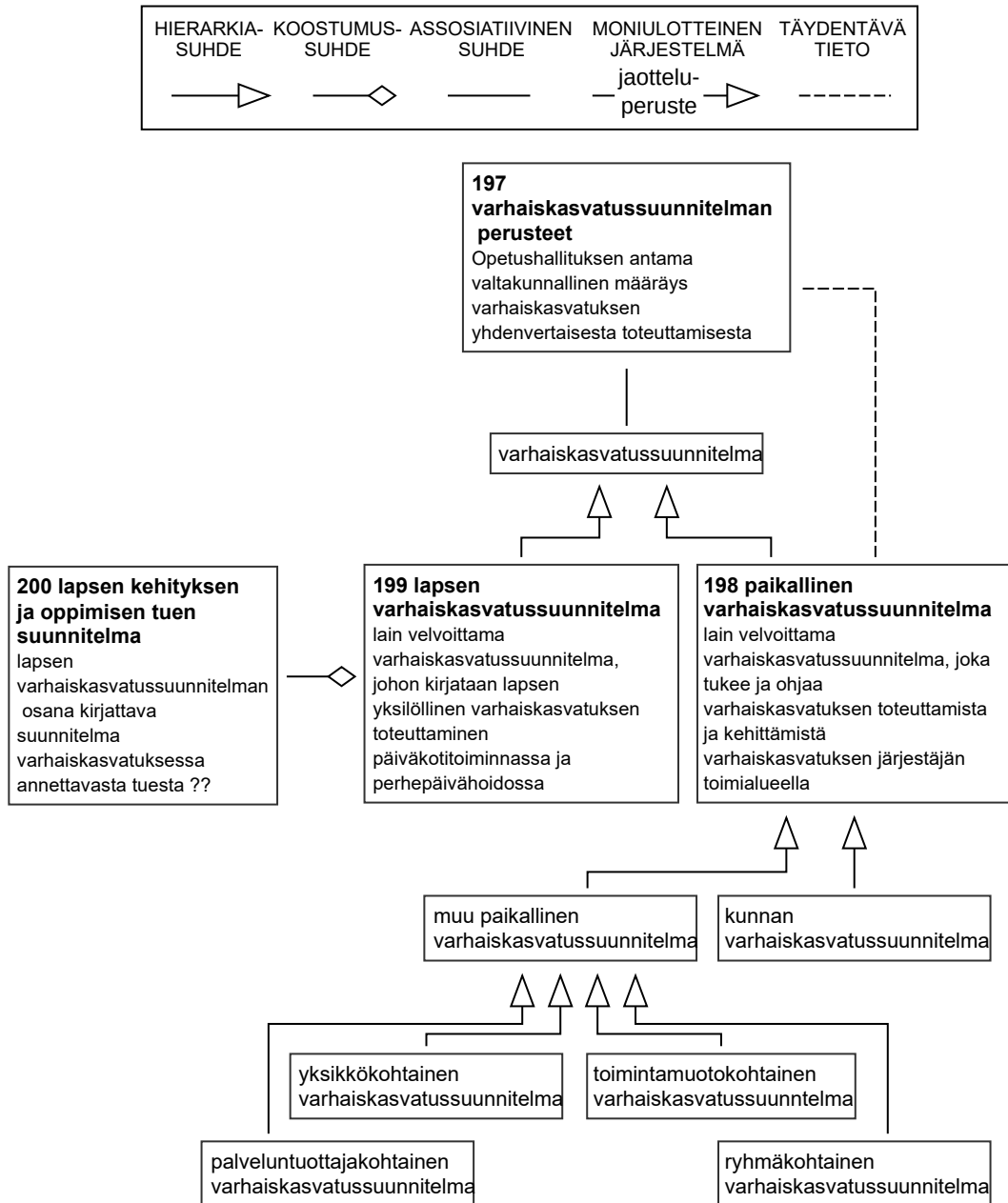
lapsen kehityksen ja oppimisen tuen suunnitelma osana lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa

Väliraportista: [https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163069/](https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163069/OKM_2021_30.pdf?sequence=1&isAllowed=y)

OKM\_2021\_30.pdf?sequence=1&isAllowed=y

<vaka2022>

Mahdollinen uusi käsite



**Käsitekaavio 18. Varhaiskasvatussuunnitelmat.**

### 4.1.3 Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet

205

#### opetussuunnitelman perusteet *pl*

sv grunderna *pl* för läroplanen; läroplansgrunderna *pl*

en national core curriculum; core curriculum <lyhyempi, epätäsmällisempi muoto>

määritelmä

Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys *koulutuksen (1)* rakenteesta, tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä

huomautus

Opetussuunnitelman perusteita ovat esimerkiksi *esiopetuksen* opetussuunnitelman perusteet, *perusopetuksen* opetussuunnitelman perusteet ja *lukiokoulutuksen* opetussuunnitelman perusteet. Lisäksi opetussuunnitelman perusteet laaditaan esimerkiksi *taiteen perusopetukselle*, *perusopetukseen valmistavalle opetukselle*, *aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutukselle* ja *aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutukselle*. *Korkeakoulutuksessa* ei määritellä opetussuunnitelman perusteita.

*Ammatillisessa koulutuksessa* opetussuunnitelman perusteita vastaavaa määräästä kutsutaan *tutkinnon perusteiksi*.

Opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti laaditaan *opetuksen järjestäjän ja koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelmat (2)*.

Käsitteen tunnus: c234

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#) ja [Opetussuunnitelma](#)

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Terminologin kysymys perusopetuksen ruotsin kielityöryhmälle 22.1.20189:** Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok perusopetuksen kannalta?

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 25.8.2021:** Huomautuksessa mainitaan lukiokoulutukseen valmistava koulutus. Pitäisikö korvata esim. käsitteellä tutkintokoulutukseen valmentava koulutus? Vai poistetaanko vain kokonaan?

**OKSA-jaos 10.9.2021:** Poistetaan huomautuksesta "[Lisäksi opetussuunnitelman perusteet laaditaan esimerkiksi ]lukiokoulutukseen valmistavalle koulutukselle."

206

#### lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen perusteet

sv grunderna *pl* för utbildning som förbereder för gymnasieutbildning; grunderna *pl* för gymnasieförberedande utbildning

en national core curriculum for preparatory education for general upper secondary education

määritelmä

*opetussuunnitelman perusteet*, joka koskee *lukiokoulutukseen valmistavaa koulutusta*

huomautus

Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen perusteissa määritellään lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen opintojen muodostuminen, eri *oppiaineiden* ja *aineryhmien opetuksen (1)* tavoitteet ja keskeiset sisällöt sekä *oppilaitoksen* ja kodin yhteistyön ja *opiskelijahuollon* keskeiset periaatteet ja opetustoimeen kuuluvan opiskelijahuollon tavoitteet

Käsite lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen perusteet korvautuu käsitteellä tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteet oppivelvollisuuslain voimaantulon myötä 1.8.2022 alkaen, jolloin *tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen* toteuttaminen alkaa.

Käsitteen tunnus: c1327

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

207

**tutkinnon perusteet** *pl*

sv grunderna *pl* för examen; examensgrunder *pl*

en national qualification requirements

määritelmä

Opetushallituksen antama *valtakunnallinen määräys*, joka koskee *ammattillisia tutkintoja* ja jossa määrätään ammatillisten tutkintojen *tutkintonimikkeet*, *osaamisalat*, *tutkinnon* muodostuminen *pakollisista tutkinnon osista* ja *valinnaisista tutkinnon osista*, *tutkinnon osien ammattitaitovaatimukset* tai *osaamistavoitteet (2)*, *osaamisen laajuus osaamispisteinä* ja *osaamisen arviointi (2)*

huomautus

*Ammatillisten perustutkintojen* perusteissa Opetushallitus määrää myös *yhteisten tutkinnon osien* osa-alueiden laajuuden osaamispisteinä sekä sen, miltä osin *osaamisen arvioinnin (2)* *mukauttaminen* tai *ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen* ei ole mahdollista.

Tutkinnon perusteet -niminen määräys koski aiemmin vain ammatillista perustutkintoa; *ammattitutkintoa* ja *erikoisammattitutkintoa* puolestaan koski *näyttötutkinnon perusteet* -niminen määräys. Nämä määräykset yhdistyivät 1.8.2015 uudeksi tutkinnon perusteet -nimiseksi määräykseksi.

Käsitteen tunnus: c235

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

208

(vanhentunut)

**näyttötutkinnon perusteet**

sv grunderna *pl* för fristående examen

en requirements of competence-based qualification

määritelmä

Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, joka koskee *ammattitutkintoa* ja *erikoisammattitutkintoa* ja jossa määritellään *näyttötutkinnon* osat, *tutkinnoissa* vaadittava ammattitaito, *ammattitaidon osoittamistavat* sekä tutkinnon yleiset *arviointikriteerit*

huomautus

Aiempi tutkinnon perusteet -niminen määräys, joka koski *ammattillista perustutkintoa*, sekä *näyttötutkinnon perusteet* -niminen määräys yhdistyivät 1.8.2015 uudeksi *tutkinnon perusteet* -nimiseksi määräykseksi. Tässä yhteydessä näyttötutkinnon perusteet poistui käytöstä.

Käsitteen tunnus: c236

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

209

### tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteet

määritelmä

Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, jossa määritellään [tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen](#) tavoitteet, muodostuminen, koulutuksen järjestäminen sekä [oppijalle annettava palaute ja osaamisen arviointi \(2\)](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1815

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <oppivelvollisuuskoulutus>

Käsitekaavio: [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 17.6.2021:** Ensinnäkin kysymys, mitä merkitään tämän käsitteen "luokaksi", siis koulutusasteeksi/-asteiksi, joilla käsite on käytössä? OKM:n juristit ehdottivat, että OKSAan lisättäisiin uusi luokka, "oppivelvollisuuteen kuuluva koulutus".

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 17.6.2021:** Kuuluisiko käsite tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteet muihin luokkiin kuin "oppivelvollisuuteen kuuluvaan koulutukseen"? Voiko se osalle oppijoista olla muutakin kuin oppivelvollisuuteen kuuluvaa koulutusta?

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 17.6.2021:** Terminologi laatinut käsitteelle määritelmäluonnosta; tarkistattekko ja muokkaatte?

210

### työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen perusteet

määritelmä

Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, jossa määritellään [työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen](#) muodostuminen, [koulutuksen \(2\)](#) pakolliset ja valinnaiset osat, koulutuksen (2) osien laajuus [osaamispisteinä](#), [osaamistavoitteet \(2\)](#) ja [osaamisen arviointi \(2\)](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1172

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

211

<ammattillinen koulutus>

### valmentavan koulutuksen perusteet

sv grunderna för handledande utbildning <ammattillinen koulutus>; grunderna för förberedande utbildning <lukiokoulutus>

en requirements for preparatory education and training

määritelmä

Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, jossa määritellään [ammattilliseen koulutukseen valmentavan koulutuksen](#) tai [työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen](#) muodostuminen, [koulutuksen \(2\)](#) pakolliset ja valinnaiset osat, koulutuksen (2) osien laajuus [osaamispisteinä](#), [osaamistavoitteet \(2\)](#) ja [osaamisen arviointi \(2\)](#)

huomautus

Käsite valmentavan koulutuksen perusteet korvautuu käsitteellä [tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteet](#) 1.8.2022 alkaen.

Käsitteen tunnus: c878

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

**Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020:** Huom. VET-lain 50 § sisältää termin "koulutuksen perusteet" (ilman sanaa valmentavan). Pitäisi varmaan ottaa sanastoon?



212

**tutkintorakenne (1); tutkinnon rakenne; tutkinnon muodostuminen <ammatillinen koulutus>;  
koulutuksen rakenne**

sv examensstruktur; uppbyggnad av examen

en degree structure <korkeakoulut>; qualification structure (1) <ammatilliset tutkinnot ja korkeakoulujen erikoistumiskoulutukset>; composition of qualification <tutkinnon muodostuminen>

määritelmä

osat, joista tiettyyn *tutkintoon* johtavat tai tiettyyn *koulutukseen (2)* kuuluvat opinnot koostuvat

huomautus

Esimerkiksi *yliopistossa* suoritettavaan *korkeakoulututkintoon* johtavat opinnot voivat koostua seuraavista osista: pääaineopinnot, yleisopinnot, yhteiset opinnot, kieli- ja viestintäopinnot, sivuaineopinnot ja harjoittelu.

Käsitteen tunnus: c247

Luokka: <ammatillinen koulutus> <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Tutkintorakenne](#) ja [Ammatillisten tutkintojen rakenne](#)

<amm sv 2022>

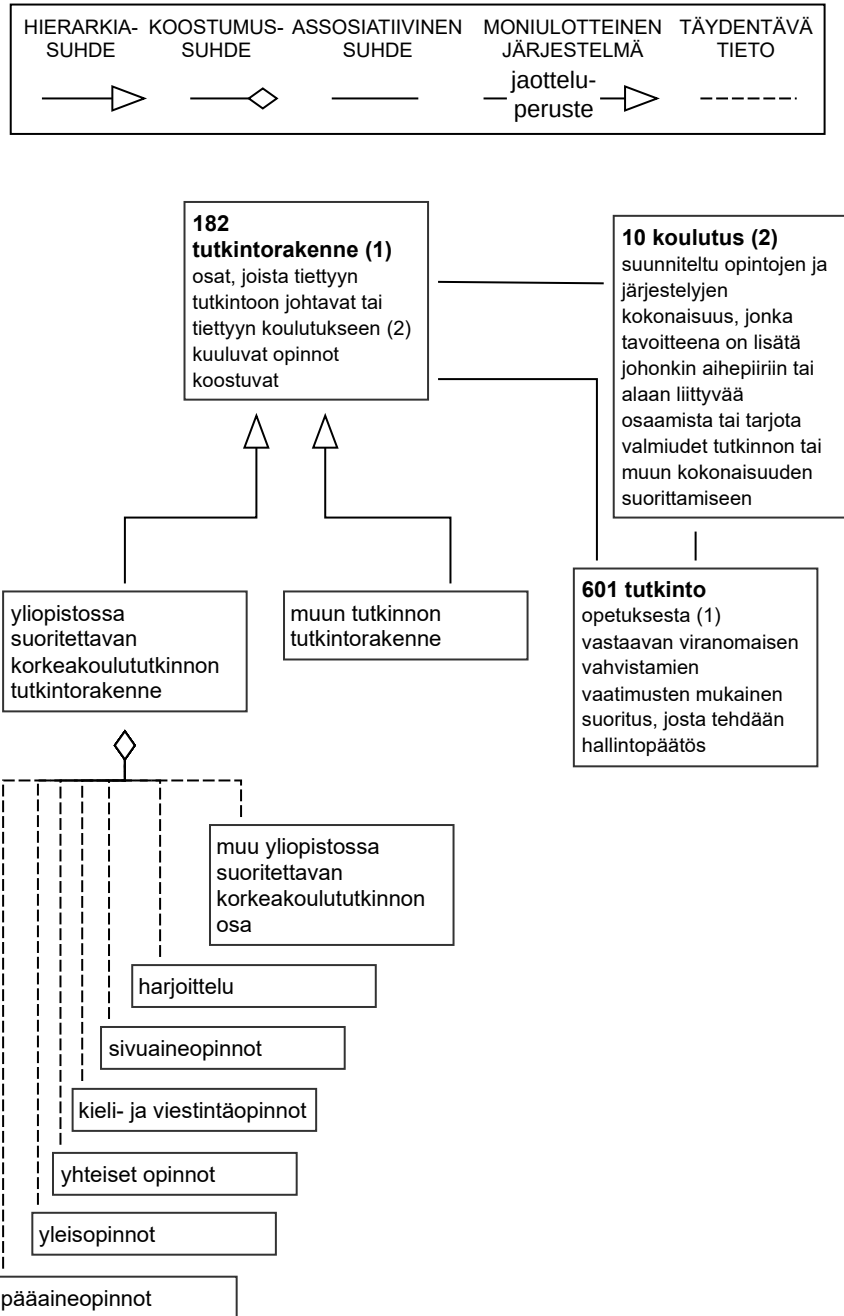
<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

**Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 23.1.2020:** OKSAssa ”tutkinnon muodostuminen” on synonyymina tutkintorakenteelle. Onko tämä näkemys ok? Ja pitääkö siis englannin termi ”composition of qualification” ottaa termien degree structure ja qualification structure synonyymiksi?

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (uppbyggnad av examen)





**Käsitekaavio 20. Tutkintorakenne.**

213

**pakollinen tutkinnon osa; tutkinnon pakollinen osa**

sv obligatorisk examensdel

en obligatory module; compulsory studies; compulsory unit

määritelmä

sellainen osa *tutkintoa* tai *ammattillisessa koulutuksessa tutkinnon osa*, joka kaikkien kyseistä tutkintoa suorittavien *oppijoiden* on suoritettava suorittaakseen tutkinnon

huomautus

Mikään osa tutkintoa, tai ammatillisessa koulutuksessa mikään tutkinnon osa, ei itsessään ole pakollinen (tai valinnainen), vaan sama osa voi yhdessä tutkinnossa olla pakollinen ja toisessa valinnainen.

Käsitteen tunnus: c248

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Tutkinnon rakenne \(osien pakollisuuden mukaan\)](#) ja [Ammatillisten tutkintojen rakenne](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin korkeakoulut>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (obligatorisk examensdel)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (compulsory unit)

214

**valinnainen tutkinnon osa; tutkinnon valinnainen osa**

sv valfri examensdel; valbar examensdel

en optional module

määritelmä

sellainen osa *tutkintoa* tai *ammattillisessa koulutuksessa tutkinnon osa*, jollaisia *oppijan* on valittava suoritettaviksi tietty määrä tutkinnon muodostumissääntöjen mukaisesti

huomautus

Mikään osa tutkintoa, tai ammatillisessa koulutuksessa mikään tutkinnon osa, ei itsessään ole valinnainen (tai pakollinen), vaan sama osa voi yhdessä tutkinnossa olla valinnainen ja toisessa pakollinen.

Käsitteen tunnus: c249

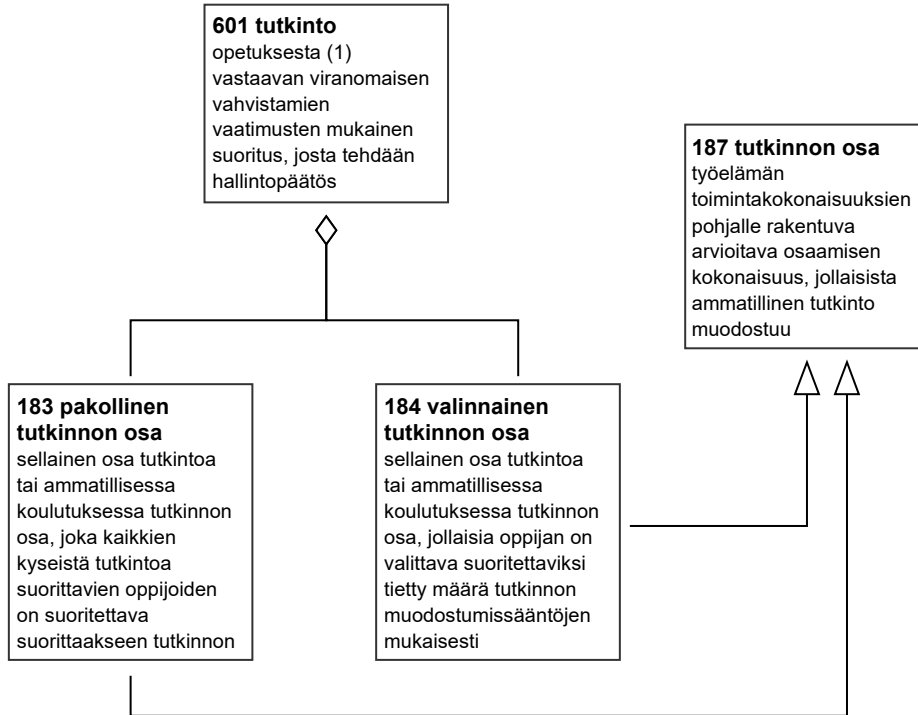
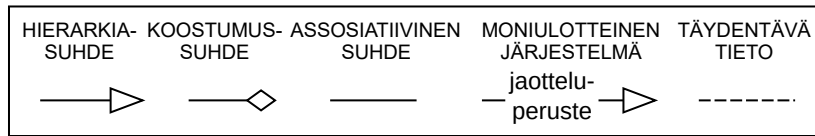
Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Tutkinnon rakenne \(osien pakollisuuden mukaan\)](#) ja [Ammatillisten tutkintojen rakenne](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin korkeakoulut>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>



**Käsitekaavio 21.** Tutkinnon rakenne (osien pakollisuuden mukaan).

## 4.2.1 Eri koulutusasteille yhteisiä tutkintorakenteeseen tai opintojen rakenteeseen liittyviä käsitteitä

215

**yhdistelmäopinnot** <opetus- ja koulutusalan yleis- ja puhekieli>

sv kombinationsstudier

en combination studies

määritelmä

*toisen asteen koulutuksen* opinnot, joissa *opiskelija* suorittaa sekä *ammattilliseen koulutukseen* että *lukiokoulutukseen* sisältyviä opintoja

huomautus

Yhdistelmäopinnot voivat olla tutkintotavoitteisia; opiskelijan tavoitteena voi olla suorittaa esimerkiksi sekä *ammattillinen perustutkinto* että *ylioppilastutkinto* (ks. *kaksoistutkinto*) tai nk. kolmoistutkinto eli yhdistelmä, johon kuuluu *ylioppilastutkinnon* ja *ammattillisen perustutkinnon* lisäksi lukiokoulutuksen *oppimäärä*.

Yhdistelmäopintoja voi kuitenkin suorittaa myös opiskelija, jonka tavoitteena on vain yhden *tutkinnon*, esimerkiksi ammattillisen perustutkinnon, suorittaminen. Ammattilliseen perustutkintoon sisältyvien opintojen lisäksi opiskelija voi suorittaa yhden tai useamman *opintojakson* verran lukiokoulutukseen sisältyviä opintoja.

**termi yhdistelmäopinnot:** Lukiokoulutuksen ja ammattillisen koulutuksen lainsäädäntö mahdollistaa tässä tarkoitettujen opintojen suorittamisen, mutta termiä yhdistelmäopinnot ei ole lainsäädännössä käytetty. Termi yhdistelmäopinnot on käytössä opetus- ja koulutusalan yleis- ja puhekielessä.

Käsitteen tunnus: c1518

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammattillinen> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

216

**osaamiskokonaisuus (1)**

määritelmä

opinnoista tai hankituista osaamisista muodostuva kokonaisuus

huomautus

Tässä määritelty käsite osaamiskokonaisuus (1) on sisällöltään geneerinen ja lähellä yleiskieltä. Käsitettä käytetään muun muassa työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla; opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla sovelletaan useammin kansalliseen tutkintojen viitekehykseen liittyvää käsitettä *osaamiskokonaisuus (2)*.

Käsite osaamiskokonaisuus (1) kattaa laajat, vakiintuneet opintojen kokonaisuudet, kuten *osaamiskokonaisuus (2)*; suppeammat kokonaisuudet, kuten *opintokokonaisuus (2)*, *opintojakso* ja *moduuli (2)*; ja esimerkiksi sellaiset vakiintumattomat kokonaisuudet, jotka on muodostettu johonkin osaamistarpeeseen vastaamiseksi vaikkapa usean eri *korkeakoulun (1)* tarjoamien opintokokonaisuuksien (2) osista.

Käsitteen tunnus: c648

Käsittekaaviot: [Osaamiskokonaisuuksia](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

**Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 20.8.2021:** Tämä Jatkuvan oppimisen sanastossa määritelty käsite sovittiin lisättäväksi OKSAan. Terminologi luonnostellut käsitteelle määritelmää ja huomautuksia, ja osaamiskokonaisuudet-työryhmä kommentoi näitä kesäkuussa. Ovatko nyt ok?

217

<tutkintojärjestelmä>

## osaamiskokonaisuus (2)

määritelmä

*tutkinto*, *koulutuksen (1) oppimäärä* taikka tutkintoon rinnastettava tai muutoin laaja *osaamiskokonaisuus (1)*, jonka *osaamistavoitteista (1)* säädetään laissa tai säädetään tai määrätään lain nojalla ja joka on sijoitettu kansalliseen osaamisen tasoa kuvaavaan viitekehykseen

huomautus

Tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä annettua lakia (93/2017) sovelletaan tutkintoihin, *oppimääriin* ja niihin rinnastettaviin laajoihin osaamiskokonaisuuksiin (1), joista säädetään seuraavissa laeissa ja niiden nojalla annetuissa asetuksissa:

- 1) perusopetuslaki (628/1998);
- 2) lukiolaki (714/2018);
- 3) ammatillisesta koulutuksesta annettu laki (531/2017);
- 4) tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annettu laki (1215/2020);
- 5) ammattikorkeakoululaki (932/2014);
- 6) yliopistolaki (558/2009);
- 7) Maanpuolustuskorkeakoulusta annettu laki (1121/2008);
- 8) Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta annettu laki (1316/2006);
- 9) Poliisiammattikorkeakoulusta annettu laki (1164/2013); ja
- 10) Pelastusopistosta annettu laki (607/2006).

Laissa 93/2017 tarkoitetut tutkinnot, oppimäärät ja muut laajat osaamiskokonaisuudet (1) jaotellaan niiden edellyttämän *osaamisen* perusteella kahdeksaan vaativuustasoon niin kutsutussa tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksessä.

Suomen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehykseen on sijoitettu opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan ja muiden hallinnonalojen lainsäädännössä määritellyt tutkinnot ja oppimäärät. Tutkintojen ja oppimäärien lisäksi viitekehykseen on sijoitettu myös erikoislääkärin ja erikoishammaslääkärin koulutukset sekä muutamia muita tutkintojärjestelmän ulkopuolella olevia laajoja osaamiskokonaisuuksia eri hallinnonaloilta. Viitekehykseen sijoitettavien osaamiskokonaisuuksien tulee olla niin sanottujen säänneltyjen ammattien kelpoisuus- tai pätevyysvaatimuksena olevia opintokokonaisuuksia tai sellaisia vakiintuneita, yleisesti tunnettuja ja laajasti suoritettuja osaamiskokonaisuuksia, joiden kautta täydennetään, päivitetään tai laajennetaan aiemmin suoritettua tutkintoa tai muuta osaamista tai jotka valmistavat *tutkintokoulutukseen* tai työelämään.

Suomen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehykseen sijoitettavien osaamiskokonaisuuksien tulee olla tutkintoihin rinnastettavia tai muutoin laajoja osaamiskokonaisuuksia (1) siten, että niiden vähimmäislaajuus on lähtökohtaisesti 30 *osaamispistettä* tai *opintopistettä (2)*. Muiden kriteerien täytyessä ja perustellusta syystä myös vähintään 20 osaamis- tai opintopisteen laajuisia kokonaisuuksia voidaan esittää sijoitettavaksi viitekehykseen.

Käsitteen tunnus: c76

Käsittekaaviot: [Osaamiskokonaisuuksia](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

**Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 2.9.2021:** Ovatko käsitteen tiedot nyt ok OKSA-jaoksen puolesta?

218

**opintojakso** <ammattillinen koulutus, lukiokoulutus, korkeakoulut, vapaa sivistystyö>; **oppimisjakso** <vapaa sivistystyön oppijan näkökulma>; **opetusjakso** <vapaa sivistystyön opettajan näkökulma>; **kurssi (2)** <vapaa sivistystyö>; ~ **kurssi (3)** <korkeakoulut>

sv studieavsnitt *n* <lukiokoulutus, korkeakoulut>; studieperiod; studiekurs; ~ kurs (2)

en study unit <lukiokoulutus, korkeakoulut>; < course (1) <korkeakoulut; sekä opintojaksosta että opintojakson toteutuksesta>

määritelmä

tiettyä opiskeltavaa kokonaisuutta, osaamisen alaa, aihetta tai sisältöä käsittelevä, erikseen suoritettavissa oleva opintojen osa

huomautus

Yhden opintojakson voi usein suorittaa eri tavoilla (esim. luennoille osallistuminen, kirjatentti, [työharjoittelu](#), osaamisen tunnustaminen).

Opintojaksojen laajuus vaihtelee. Kuitenkin esimerkiksi korkeakouluopinnot rakentuvat useimmiten niin, että opiskelija suorittaa muutamaa opintojaksoa rinnakkain, ja kunkin opintojakson laajuus on vaikkapa 2–7 opintopistettä.

[Koulutuksen järjestäjän](#) tai [korkeakoulun \(1\)](#) näkökulmasta opintojakso on opintojen järjestämisen yksikkö.

Opintojakso voidaan muodostaa pienemmistä osista, [moduuleista \(2\)](#): esimerkiksi aloittava moduuli (kuten aloitusluento), ydinsisältömoduuli, syventävästi käsittelevä moduuli ja päättävä moduuli (kuten lopputentti).

**opintojakso / kurssi** lukiokoulutuksessa: [Lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden 2019](#) mukaisesti lukiokoulutuksen [pakolliset opinnot](#) ja [valtakunnalliset valinnaiset opinnot](#) on jäsennelly entisten [kurssien \(1\)](#) sijaan opintopistemäärältään eri laajuisiksi [moduuleiksi](#), joista paikallisesti rakennetaan [oppiaineiden](#) omia tai oppiaineiden yhteisiä opintojaksoja.

- Lukiolain ([714/2018](#)) mukaisesti lukio-opinnot myös arvioidaan (ks. [arviointi \(2\)](#)) opintojaksoittain.

- Lukiokoulutuksessa [koulutuksen järjestäjä](#) päättää, minkä laajuisina opintojaksoina opinnot tarjotaan [opiskelijalle](#). Koulutuksen järjestäjän tulee kuitenkin tarjota opiskelijalle mahdollisuus suorittaa valtakunnallisia valinnaisia opintoja kahden [opintopisteen \(1\)](#) laajuisina opintojaksoina. Opintojaksoina voidaan tarjota myös [lukiodiplomeja](#) ja muita valinnaisia opintoja koulutuksen järjestäjän [opetussuunnitelmassaan \(2\)](#) päättämällä tavalla.

**opintojakso / kurssi** yliopistoissa: Useissa [yliopistoissa](#) käsitteiden opintojakso ja kurssi välille tehdään ero, ja lisäksi käsite kurssi voidaan määritellä kahdella eri tavalla:

- Yleensä 'opintojakso' ajatellaan abstraktimmaksi rakennekäsitteeksi, johon liittyvät pysyväluonteiset tiedot, kuten laajuus, sisältö ja [osaamistavoitteet \(1\)](#).

- 'Kurssilla' puolestaan tarkoitetaan yleensä opintojakson toteutusta, johon liittyvät vaihtuvaluonteiset tiedot, kuten aika ja paikka sekä mahdollisesti [opetusmuoto](#) ja suoritustapa. Yhdestä opintojaksosta voi siis olla eri vuosina samanlaisia tai toisistaan hiukan poikkeavia toteutuksia, kursseja.

- Joissakin yliopistoissa 'kurssilla' viitataan rajatun vain niihin 'opintojakson' suoritustapoihin, joissa [opiskelija](#) osallistuu [lähiopetukseen](#) (kuten luennoille tai harjoituksiin). Muita opintojakson suoritustapoja voivat tällöin olla esimerkiksi itsenäinen opiskelu, esseen kirjoittaminen ja kirjatenttiin osallistuminen.

**study unit / course (1)**: Englanniksi korkeakoulujen (1) opintojakso-käsitteen vastineena voi käyttää joko termiä study unit tai course (1). Opintojakson toteutus -käsitteeseen puolestaan voidaan viitata englanniksi esimerkiksi termillä course unit ja myös termillä course.

Vrt. [opintokokonaisuus \(1\)](#), [opintokokonaisuus \(2\)](#), [moduuli \(2\)](#).

Käsitteen tunnus: c264

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsitteekaaviot: [Osaamiskokonaisuuksia](#), [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti](#), [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#) ja [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>, <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kommentti OKSA-jaokselle (erityisesti korkeakouluille?) 8.12.2017:** Pitäisikö OKSAssa olla "opintojakson toteutus" (engl. mahdollisesti "course unit") omana käsitteenään? Vrt. käsitteet *koulutus (2)* ja *koulutuksen toteutus*.

**Terminologin kysymys osaaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmälle 24.5.2021:** Lisätty huomautus, jossa puhutaan mahdollisuudesta muodostaa opintojakso moduuleista. Onko ok näin, miten muokataan?

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (studieperiod; studiekurs; studieavsnitt)

219

**pieni osaamiskokonaisuus; mikrosuoritus**

ei: mikromeriitti; mikrotutkinto

sv micro merit

en micro credential (1)

määritelmä

pieni määrä *oppimista*, jonka tulokset (ks. *oppimistulokset*) on kuvattu, joka on arvioitu (ks. *arviointi (2)*) luotettavasti ja josta on annettu kriteerit täyttävä todistus

huomautus

Yllä oleva määritelmä pohjautuu eurooppalaisen korkeakoulutusalueen (EHEA) MICROBOL-projektissa (Micro-credentials linked to the Bologna key commitments; käynnissä v. 2020–2022) tuotettuun kuvaukseen.

Määritelmä on yhteensovitetavissa myös Euroopan komission micro credential -käsitteelle antamaan kuvaukseen, joka sisältyy Euroopan komission ehdotukseen neuvoston suositukseksi eurooppalaisesta lähestymistavasta mikrotutkintoihin elinikäisen oppimisen ja työllistyvyyden tukemiseksi (COM/2021/770). Komission ehdotuksen mukaan termillä micro credential viitataan kuitenkin tarkkaan ottaen *todisteeseen* oppimistuloksista, jotka oppija on saavuttanut pienen oppimismäärän kautta. Ks. *todiste pienen osaamiskokonaisuuden saavuttamisesta*.

Sekä EHEAn että komission mukaan pienelle osaamiskokonaisuudelle on olennaista suhteellisen suppea oppimismäärä, oppimistulosten kuvaaminen, oppimisen arviointi (2) luotettavasti sekä oppimisesta annettu todistus.

Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen (EHEA) näkökulmasta pienet osaamiskokonaisuudet ovat *korkeakoulujen (1)* tarjoamia tai niiden tunnustamia.

Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen (EHEA) näkökulmasta pienen osaamiskokonaisuuden laajuuden täytyy olla välillä 1–59 *opintopistettä (2)* (ECTS-mitoituksen mukaista).

Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen (EHEA) näkökulmasta pienillä osaamiskokonaisuuksilla tulee olla EHEA-viitekehykseen perustuvassa kansallisessa viitekehyksessä (QF-EHEA) määritellyt *osaamistavoitteet (1)* sekä ECTS-järjestelmän mukaisina *opintopisteinä* määritetty mitoitus, niiden tulee olla arvioituja (ks. *arviointi (2)*) ja niiden laadunvarmistuksen tulee olla eurooppalaisten korkeakoulutuksen laadunvarmistusstandardien ja -ohjeiden (ESG) mukaista.

Suomessa *korkeakoulujen (1)* tarjoamia pieniä osaamiskokonaisuuksia ovat esimerkiksi *tutkintokoulutukseen* kuuluvat *opintokokonaisuudet (2)* ja *opintojaksot* sekä *erikoistumiskoulutukset*, *avoimen korkeakouluopetuksen* opinnot, *täydennyskoulutuksena* suoritettavat opintokokonaisuudet (2) sekä maksullinen täydennyskoulutus.

Kaikkia *korkeakoulujen (1)* pieniä osaamiskokonaisuuksia voidaan pitää *moduuleina (2)*, mutta kaikki moduulit (2) eivät täytä pienten osaamiskokonaisuuksien rakennepiirteitä.

**Euroopan komission** näkökulmasta pieniä osaamiskokonaisuuksia voi tarjota mikä hyvänsä toimija, esimerkiksi koulutusalan toimija, julkisen hallinnon tai elinkeinoelämän organisaatio, työmarkkinajärjestö tai kansalaisjärjestö.

**mikrotutkinto**: Euroopan komission ehdotuksen suomenkielisessä käännöksessä on käytetty termiä mikrotutkinto, mutta sen käyttöä ei suositella muissa yhteyksissä, sillä pieni osaamiskokonaisuus ei ole tutkinto.

Käsitteen tunnus: c1795

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Osaamiskokonaisuuksia ja Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**OKSA-jaos 23.4.2021**: yläkäsite: todiste (komissiolla: "proof"). Tämä on siis erihenkainen käsite kuin "osaamiskokonaisuus" (jonka määritelmäluonnos Jatkuvan oppimisen sanaston luonnoksesta: "tutkinto, koulutuksen (2) oppimäärä tai niihin rinnastettava laaja opintojen kokonaisuus")

OKSA-jaos 23.4.2021: mahdollinen pieni osaamiskokonaisuus on jotain lisää normaaliin opintosuoritusmerkintään opintorekisterissä

OKSA-jaos 23.4.2021: tuottaako osaamisen tunnustaminen pieniä osaamiskokonaisuuksia?

OKSA-jaos 23.4.2021: myös opetushallinnon ulkopuoliset tahot tulevat tuottamaan näitä, siinä mielessä jatkuvan oppimisen sanasto olisi oikea paikka tämän työstämiselle – tosin tämä käsite on toistaiseksi rajattu pois jatkuvan oppimisen sanastosta. Voidaan valmistella myös OKSAn puolella ja pyytää sitten kommentit jatkuvan oppimisen sanastosta.



OKSA-jaos 23.4.2021: valmistellaan tätä käsitettä OKSA-jaoksen kokousten välillä. Ilmari kutsuu koolle kokouksen, johon voisivat osallistua ainakin Jonna Korhonen, Annika Bussman, Kirsi Heinivirta, Riina Kosunen.

OKSA-jaos 23.4.2021: komission konsultaatio kesken parhaillaan, määrittely ei kannata ennen sitä? Komission tiekartta tähtää vuoteen 2024.

OKSA-jaos 23.4.2021: liittyvä käsite: osaamismerkki

**Osaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmä 24.5.2021:** KOM-näkökulma on kaikki koulutusasteet ja myös yksityiset koulutuksen järjestäjät kattava. EHEA-määritelmä korkeakoulujen. OKSAssa (ainakin aluksi) lähtökohtana EHEA-määritelmä; KOM-näkökulma huomautuksiin (mahdollisesti myöhemmässä vaiheessa).

**Osaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmä 24.5.2021:** käsitellään (korkeakoulunäkökulmaa edustava) ehdotus seuraavassa OKSA-jaoston kokouksessa 11.6. muiden koulutusasteiden kanssa ja myöhemmin opetushallintoa laajemmasta näkökulmasta jatkuvan oppimisen ryhmässä

**OKSA-jaos 11.6.2021:** komission lausuntokierros edelleen kesken, päättyy 13.7.2021

[https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/european-education-area/a-european-approach-to-micro-credentials\\_en](https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/european-education-area/a-european-approach-to-micro-credentials_en)

<https://www.cedefop.europa.eu/en/news-and-press/news/microcredentials-are-they-here-stay>

**OKSA-jaos 11.6.2021:** Määritelmän korkeakoulunäkökulmaa tulee laajentaa. Kun pientyöryhmä saanut ehdotuksensa valmiiksi, pyydetään kommentit muilta koulutusasteilta.

**OKSA-jaos 11.6.2021:** huomautuksissa ei näy esim. jatkuvan oppimisen näkökulma, joten kommenttipyyntöön olisi hyvä saada saatesanat, jotka liittävät käsitteet siihen. Aikataulu olisi pientyöryhmän seuraavan kokouksen jälkeen eli mahdollisesti elokuussa/syyskuussa.

**Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 15.6.2021:** Määritelmän ja huomautusten näkökulma (korkeakoulut) vaikuttaa suppealta; toivottavasti sitä laajennetaan.

**Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 15.6.2021:** Voitaisiinko huomautusteksteissä antaa esimerkkejä, millainen/minkäniminen määritelmässä mainittu "todistus" voi olla: sertifikaatti, lupa (ajolupa), kortti (tulityö), passi (hygienia), todistus, diplomi, osaamismerkki...?

**Totti T. osaamiskokonaisuudet-työryhmälle 18.6.2021:** Jospa pyrimme ensin tuottamaan pienestä osaamiskokonaisuudesta suht' ilmaisuvoimaisen ja selvärajaisen korkeakoulukäsitteen. Myöhemmin sitä voidaan säätää geneerisemmäksi tai sen rinnalle voidaan perustaa pieni osaamiskokonaisuus (2), joka on ei-tutkintotavoitteisen ja ei-lakisäätteen koulutustoiminnan tarpeisiin soveltuva.

**Osaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmä 25.8.2021:** Komission ja EHEA-määritelmän pitäisi olla yhteensopivia. Myös komissiolla on esim. laadunvarmistusasia.

**Osaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmä 25.8.2021:** Pienen osaamiskokonaisuuden laajuudesta on EHEAssa erimielisyyttä: 1-5 ECTS tai sitten kaikki kokonaista tutkintoa suppeampi. (Tutkinnon laajuus voi olla 60 ECTS-opintopistettä.)

**OKSA-jaos 15.10.2021:** Komission määritelmä valmistuu vuoden 2022 puolella, ja koska se liittyy myös muihin koulutusasteisiin kuin korkeakouluihin, palataan muiden koulutusasteiden kuin korkeakoulujen näkökulmaan vuoden 2022 alussa. Sitä ennen joulukuussa 2021 tarkistetaan tilanne (mihin suuntaan komissio ja EHEA mahdollisesti menossa) Jonna Korhoselta ja OKSA-jaoksessa.

#### **Komission aloite:**

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=10118&furtherNews=yes>

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52021DC0770>

Definitions 5.

For the purposes of this Recommendation, the following definitions apply:

(a) 'Micro-credential' means the record of the learning outcomes that a learner has acquired following a small volume of learning. These learning outcomes have been assessed against transparent and clearly defined standards. Courses leading to micro-credentials are designed to provide the learner with specific knowledge, skills and competences that respond to societal, personal, cultural or labour market needs. Micro-credentials are owned by the learner, can be shared and are portable. They may be standalone or combined into larger credentials. They are underpinned by quality assurance following agreed standards in the relevant sector or area of activity.

(b) 'Providers of micro-credentials' means any actor, including education and training institutions and organisations, social partners (i.e. organisations representing workers and employers), employers and industry, civil society organisations and national authorities, designing, delivering and issuing microcredentials for formal, non-formal and informal learning.

**Totti Tuhkanen 9.3.2022:** lopulta tuli päivitys myös MICROBOLin frameworkiin! Nyt on symmetrinen tilanne Komission linjauksen ja Microbolin linjauksen ajantaisuuden osalta.

**EHEA/MICROBOL 3/2022:** A micro-credential is a certified small volume of learning. Micro-credentials are designed to provide the learner with specific knowledge, skills, and competences that respond to societal, personal, cultural or labour market needs. Credentials are owned by the learner, are portable and may be combined into larger credentials or qualifications. Micro-credentials can be earned before, during and after higher education degree programmes and as a new way to certify competences acquired earlier in life

[https://microcredentials.eu/wp-content/uploads/sites/20/2022/03/Micro-credentials\\_Framework\\_final-1.pdf](https://microcredentials.eu/wp-content/uploads/sites/20/2022/03/Micro-credentials_Framework_final-1.pdf)

**Totti 17.3.22:** tämä ("Pitäisikö EHEAn ja komission micro credential -käsitteet esittää eri käsitteinä? Nyt niissä on eroa jo yläkäsitteessä: EHEAlla "oppimistulokset" ja komissiolla "kirjaus oppimistuloksista"...") lienee ydinkysymys. Sen ratkaisusta seuraa koko määrittelyn jatkojatkaja. Juuri siksi olen kysynyt OKM:n kantaa näiden pää-frameworkien keskinäisestä asemasta ja ohjausvaikutuksesta koulutusjärjestelmässämme. Tästä asiasta siis tarvitaan linjaus. Muuten olemme haarautuvan kehityspolun alussa. Linjaamisen haasteellisuutta lisää se, että korkeakoulutuksen tarvenäkökulma asiaan voi painottua toisin kuin koko koulutuskentän tarvenäkökulma. Totti 17.3.22: toivon, että voisimme sitoutua yhteen määritelmään, jossa sisältö vs. muoto/todiste -lähtöiset näkökulmat voitaisiin selittää yhdeksi. Se olisi suuri helpotus kaikkien tarjonta- ja rekisteripalveluiden käyttöliittymäsuunnittelijoille. Totti 17.3.22: Mutta voi olla, että kyllä/ei-opintopistevastaavuus johtaa kahden määritelmän tarpeeseen. Kynnys tähän ratkaisuun on kuitenkin pidettävä korkeana. Ja kyllä: jos todistus täyttää EHEA:n tietomäärittelyksen kriteerit, on suoritus käytännössä arvioitu avointen ja selkeästi määriteltyjen standardien pohjalta. - sen tosin olen huomannut, miten vaikeata on löytää osoite, johon linkaten voisi todistukseen tuoda läpinäkyvän kytköksen korkeakoulun po. standardeihin/normatiiviseen toiminnanohjauskehikseen. Tutkintosääntö kyllä sisältää sidokset säädöskehikseen ja linjaukset myös jatkuvaan oppimiseen (vrt. TUNI:n tutkintosääntö § 6)"

**Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet -pikkusanastotyöryhmälle 23.3.2022:** Viime kokouksessa päätettiin (kokeilla) yhdistää EHEAn ja komission kuvaukset saman määritelmän alle. Se onnistuu vain, jos ei välitetä siitä että komission mukaan micro-credential on todiste pienestä oppimismäärästä ja EHEAn mukaan itse pieni oppimismäärä (josta annetaan todiste). En tiedä, onko ero harkittu komissiossa ja EHEAssa. Mutta olisiko ok näin??

**Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet -pikkusanastotyöryhmälle 8.4.2022:** Määritelmä, jonka laadimme 23.3. pidetyssä tapaamisessa ("todistettu pieni määrä oppimista"), tuntui jälkikäteen kovin geneeriseltä - ei kai enempää EHEAlla kuin komissiollakaan ole ajatusta, että mikä hyvänsä pieni oppimismäärä josta joku antaa todistuksen, olisi pieni osaamiskokonaisuus? Tämän vuoksi koetin tarkentaa määritelmää. Kommentoitteko? Pätevätkö määritelmässä annetut piirteet ymmärtääksenne sekä EHEAn että komission näkemykseen?

**Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet -pikkusanastotyöryhmälle 8.4.2022:** Määritelmässä puhutaan "todistuksesta". Pitäisikö tuosta EHEAn tai komission mukaisesta todistuksesta sanoa huomautuksissa jotain tarkempaa? (Jos sanotaan, niin kirjataan se erillisen käsitteen "todiste pienen osaamiskokonaisuuden saavuttamisesta" kohdalle?)

**Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet -pikkusanastotyöryhmälle 23.3.2022:** Kirjoitettu tuonne loppuun huomautus, jotka liittyy nimenomaan komission käsitteen kuvaukseen. Pitäisikö komission näkemystä kuvata huomautuksissa tarkemmin? Tehdä vaikka vertailua: mikä on EHEAlle ja komissiolle yhteistä, mikä poikkeaa?

Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet -pikkusanastotyöryhmälle 8.4.2022:

**Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet -pikkusanastotyöryhmälle 8.4.2022:** EHEA käyttää kaiketi termiä learning outcomes, mutta varmistus, onko kyseessä nähdäksenne enemmän *osaamistavoitteet (1)* vai *oppimistulokset*? Ks. määritelmä sekä huomautus "Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen (EHEA) näkökulmasta pienillä osaamiskokonaisuuksilla tulee olla EHEA-viitekehikseen perustuvassa kansallisessa viitekehiksessä (QF-EHEA) määritellyt osaamistavoitteet (1) --." --Edellyttääkö EHEA etukäteen määrittelemistä, täytyykö EHEAn mukaan pienen osaamiskokonaisuuden olla aina etukäteen määritelty, vai käykö myös esim. osaamisen tunnustaminen jälkikäteen? (Tällöinhän ei voi olla osaamistavoitteita ainakaan etukäteen kuvattuina.)

220

**todiste pienen osaamiskokonaisuuden saavuttamisesta; mikrotodiste**

sv micro merit

en micro credential (2)

määritelmä

asiakirja, joka todistaa, että *oppija* on suorittanut *pienen osaamiskokonaisuuden*

huomautus

MICROBOL-projektin määrittelyn mukaisesti todisteen tulee sisältää mm. seuraavat tiedot:

-oppija

- pieni osaamiskokonaisuus (nimi, päivämäärä, aitoustodiste)

- taso, jolle osaamiskokonaisuus kuuluu tutkintojen viitekehyksessä

- pääsyvaatimukset

- myöntäjä

- tieto oppimisesta (oppimistulokset, työmäärä, arviointi, laadunvarmistus)

-osallistumuoto.

**Komission** ehdotuksen mukaisesti todisteesta tulee käydä ilmi seuraavat tiedot: (1) oppijan tunnistetiedot, (2) pienen osaamiskokonaisuuden nimi, (3) myöntäjän maa/alue, (4) myöntävä elin, (5) myöntämispäivä, (6) oppimistulokset, (7) oppimistulosten saavuttamisen edellyttämä ohjeellinen työmäärä (mahdollisuuksien mukaan eurooppalaisessa opintasuoritusten ja arvosanojen siirto- ja kertymisjärjestelmässä) (8) pieneen osaamiskokonaisuuteen johtavan oppimiskokemuksen taso (ja tarvittaessa sykli) (eurooppalainen tutkintojen viitekehys, eurooppalaisen korkeakoulutusalueen tutkintojen viitekehys) tapauksen mukaan (9) arvioinnin tyyppi (10) oppimiseen osallistumisen muoto (11) pienen osaamiskokonaisuuden perustana käytetyn laadunvarmistuksen tyyppi.

Käsitteen tunnus: c1816

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Osaamiskokonaisuuksia](#) ja [Todistus](#)

**Terminologin kysymys osaaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmälle 1.7.2021:** Pohdin, kannattaisiko tämä käsite määritellä erillään *pieni osaamiskokonaisuus* -käsitteestä. --

**Osaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmä 25.8.2021:** Pohdittiin, kannattaako tätä pitää erillisenä käsitteenään vai yhdistää käsitteeseen pieni osaamiskokonaisuus. Kumpaakin näkökulmaa käsitteeseen on kyllä tarvittu, mutta olisi myös mahdollista sisällyttää tämän käsitteen tiedot vain pienen osaamiskokonaisuuden huomautukseen (joskin huomautusteksteistä tulisi tällöin hyvin pitkät). Pidetään erillisinä käsitteinä toistaiseksi, voidaan tarvittaessa yhdistää myöhemmin.

**Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet-teemasananastotyöryhmälle 23.3.2022:** Erotetaanko pienestä osaamiskokonaisuudesta tämä todistuspuoli erilliseksi käsitteeksi? Komissio tuntuu omissa teksteissään ajattelevan, että micro-credential on nimenomaan tämä todistuspuoli.

**Osaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmä 25.8.2021:** Tästä käsitteestä on Suomessa (jotkin organisaatiot) alettu käyttää myös termiä mikrotodiste. Pidetäänkö tämä termi OKSAssa sallittavana synonyymina?

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 2.9.2021:** Entä mitä mieltä olette sanasta todiste? Onko se ok, vai pitäisikö olla esim. todistus?

**Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet -pikkusanastotyöryhmälle 4.2.2022:** Onko tämä käsite oikeassa kohdassa todistus-käsitekaaviossa, kun se on muiden "koulutustodistusten" joukossa? (Vrt. osaamistodistus ja osaamismerkki, jotka eivät ainakaan toistaiseksi ole "koulutustodistusten" joukossa.)



työryhmän ja jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän keskustelujen pohjalta. Onko ok OKSAan vai tuleeeko mieleen muokkaustarvetta?

## 4.2.2 Ammatillisten tutkintojen rakenne

221

<ammatillinen koulutus>

### tutkinnon osa

sv del av examen; examensdel

en qualification unit; unit (2) <lyhyempi muoto ja EU-yhteyksissä käytettävä termi>; module (1) <koulutuksen alan yleiskielessä>  
not: subunit

määritelmä

työelämän toimintakokonaisuuksien pohjalle rakentuva arvioitava osaamisen kokonaisuus, jollaisista *ammatillinen tutkinto* muodostuu

huomautus

Sanaliittoa ”tutkinnon osa” käytetään eri koulutussektoreilla, mutta *ammatillisessa koulutuksessa* termi esiintyy *tutkinnon perusteissa* ja kyseessä on yo. tavalla määriteltävissä oleva käsite.

Ammatillisessa koulutuksessa tutkinnon osia ovat *ammatillinen tutkinnon osa* ja *yhteinen tutkinnon osa*. Ammatilliset tutkinnon osat puolestaan jakautuvat *pakollisiin tutkinnon osiin* ja *valinnaisiin tutkinnon osiin*.

Ammatillisessa koulutuksessa kukin tutkinnon osa suoritetaan siten, että *opiskelija* osoittaa osaamisen (ks. *osaamisen osoittaminen*) *näytössä* tai siten, että opiskelijan osaaminen tunnustetaan (ks. *osaamisen tunnustaminen*) lainsäädännössä tarkemmin määritellyllä tavalla.

*Korkeakouluissa* (1) ammatillisen koulutuksen tutkinnon osa -käsitettä vastaa usein käsite *opintokokonaisuus* (2). Tietojärjestelmissä sekä ammatillisen koulutuksen tutkinnon osia että korkeakoulujen (1) opintokokonaisuuksia (2) pidetään yhdyntyyppisinä *koulutuksina* (2).

Ammatillisesta koulutuksesta poiketen korkeakouluja (1) koskevat säännökset eivät kuitenkaan määrittele käsitettä tutkinnon osa. Korkeakouluissa (1) tutkinnon osalla voidaan siis tarkoittaa periaatteessa mitä tahansa tutkintoa itseään pienempää osaa, eli käytännössä opintokokonaisuutta tai myös yksittäistä *opintojaksoa*.

Ks. *arviointi* (1).

Vrt. käsite *valmentavan koulutuksen osa*.

Käsitteen tunnus: c250

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitekaaviot: *Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä*, *Kasvatus, opetus ja koulutus*, *Tutkinnon rakenne (osien pakollisuuden mukaan)*, *Osaamiskokonaisuuksia*, *Ammatillisten tutkintojen rakenne*, *Koulutustarjonta ja opetustarjonta*, *Osaamistavoitteet*, *Koulutus (2) -käsitteen alakäsitteitä* ja *Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa*

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

**Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 8.1.2020:** OKSAssa on ”tutkinnon osan” alakäsitteiden (”ammatillinen tutkinnon osa”, ”yhteinen tutkinnon osa”) englannin vastineissa on käytetty sanaa ”unit”. Tulisiko myös tutkinnon osa -yläkäsitteen kohdalla käyttää pelkästään tuota unit-termimuotoa? OKSAssa on tutkinnon osan kohdalla ollut synonyymeina myös ”module” ja ”subunit”. Poistetaanko nämä, vai merkitään epäsuositettaviksi tms.? Viittaavatko module ja subunit samaan vai eri käsitteeseen kuin unit; onko esim. subunit ”tutkinnon osan osa”?

**Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020:** pitää mielestäni lisätä sana preparatory. Ei toimi lain käännöksessä ilman sitä. ks esim. 50 § VET-laissa, ehdotus: Valmentavan koulutuksen osa on suoritettu... A unit of preparatory education and training is considered completed...

**Terminologin kysymys 6.3.2020:** Tulisiko siis ehdottaa OKSA-jaokselle, että lisättäisiin sanastoon käsite *valmentavan koulutuksen osa*?

222

**ammattillinen tutkinnon osa**

sv yrkesinriktad examensdel

en vocational unit

määritelmä

*tutkinnon osa*, joka sisältää ammatillista osaamista

huomautus

Käsitteen tunnus: c251

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammatillisten tutkintojen rakenne](#) ja [Osaamistavoitteet](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

**Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020:** tutkinnon osa = qualification unit

**Terminologin kysymys 9.3.2020:** Tulisiko siis muuttaa ammatillinen tutkinnon osa = vocational qualification unit? Entä pidetäänkö vocational unit mukana myös (ja jos pidetään, merkitäänkö EU-termiksi)?

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (yrkesinriktad examensdel)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (vocational qualification unit)

223

**yhteinen tutkinnon osa**

ei: ammattitaitoa täydentävä tutkinnon osa (vanhentunut)

sv gemensam examensdel

inte: examensdel som kompletterar yrkeskompetensen (föråldrad)

en common unit

määritelmä

*tutkinnon osa*, joka sisältää yleissivistävää ja muuta työelämässä ja yhteiskunnassa tarvittavaa osaamista

huomautus

Yhteiset tutkinnon osat ovat *ammattillisen perustutkinnon* osia. Yhteisiä tutkinnon osia on kolme: viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen sekä yhteiskunta ja työelämäosaaminen.

Käsitteen tunnus: c252

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammatillisten tutkintojen rakenne](#) ja [Osaamistavoitteet](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

**Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020:** tutkinnon osa = qualification unit

**Terminologin kysymys 9.3.2020:** Tulisiko siis muuttaa yhteinen tutkinnon osa = common qualification unit? Entä pidetäänkö common unit mukana myös (ja jos pidetään, merkitäänkö EU-termiksi)?

224

(vanhentunut)

**vapaasti valittava tutkinnon osa**

sv fritt valbar examensdel

en free choice studies (?)

määritelmä

**tutkinnon osa**, jollaisia *oppija* voi valita suoritettaviksi osana *tutkintoaan* oman kiinnostuksensa mukaan

huomautus

Vapaasti valittavat tutkinnon osat ovat *ammattillisten perustutkintojen* osia. Vapaasti valittavat tutkinnon osat voivat olla oppijan opintojen tai harrastusten parista.

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c254

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Kielenkääntäjä Merja Flemingin kommentti 14.12.2016:** ENG vastine mietintään, merkitään ainakin kysymysmerkillä.

225

**paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa**

ei: paikallisesti tarjottava tutkinnon osa (vanhentunut)

sv examensdel som bygger på lokala krav på yrkesskicklighet

inte: examensdel som erbjuds lokalt (föräldrad)

en vocational unit based on local competence needs

määritelmä

**ammattillinen tutkinnon osa**, joka perustuu työelämän alueellisiin tai paikallisiin *ammattitaitovaatimuksiin* tai *opiskelijan* ammattitaidon syventämistarpeisiin ja jonka *koulutuksen järjestäjä* sisällyttää *opetussuunnitelmaansa (2)*

huomautus

Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvien tutkinnon osien tulee vastata laajemmin paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin kuin pelkästään yhden yrityksen tarpeisiin. Nämä *tutkinnon osat* nimetään työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta.

Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvat tutkinnon osat ovat *valinnaisia tutkinnon osia*.

Käsitteen tunnus: c255

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Ammattillisten tutkintojen rakenne](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (examensdel som bygger på lokala krav på yrkesskicklighet)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (vocational unit based on local competence needs)



226

(vanhentunut)

**tutkintoa yksilöllisesti laajentava tutkinnon osa**

ei: ammatillista osaamista yksilöllisesti syventävä osa (vanhentunut)

sv examensdel som individuellt breddar examen

inte: examensdel som individuellt fördjupar yrkeskompetensen (föråldrad)

en unit promoting individual vocational competence

määritelmä

*ammattillinen tutkinnon osa* tai *paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa*, jonka *oppija* voi yksilöllisesti sisällyttää *tutkintoonsa* yli tutkinnon laajuuden silloin, kun se on tarpeellista työelämän alakohtaisten tai paikallisten ammattitaitovaatimusten taikka oppijan ammattitaidon syventämisen kannalta

huomautus

Ennen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 voimaantuloa tutkintoa yksilöllisesti laajentavia tutkinnon osia sisältyi sekä *ammattillisena peruskoulutuksena* että *näyttötutkintona* suoritettaviin *ammattillisiin perustutkintoihin*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c253

Luokka: &lt;ammattillinen koulutus&gt;

&lt;amm sv 2022&gt;

&lt;kieliversiointiin ammatillinen&gt;

&lt;ammattillinen ruotsi kesken&gt; &lt;ammattillinen englanti kesken&gt;

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (examensdel som individuellt fördjupar yrkeskompetensen)**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (unit promoting individual vocational competence)

227

**ammattitaitovaatimus; ~ ammattitaitovaatimukset pl**sv krav *n* på yrkesskicklighet; krav *n* på yrkeskunskap

en vocational competence requirement

not: vocational skills requirement (obsolete)

määritelmä

työelämän tehtävä- ja taitoalueiden pohjalta muodostettu tavoite, joka kunkin *ammattillisen tutkinnon osan* osalta ilmaisee, mitä *ammattillisen koulutuksen* opiskelijan odotetaan tietävän, ymmärtävän tai osaavan tehdä

huomautus

Ammattitaitovaatimukset on määritelty Opetushallituksen vahvistamissa *tutkinnon perusteissa* tai *koulutuksen järjestäjän vahvistamissa paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvissa tutkinnon osissa*.

Kuhunkin *ammattilliseen tutkinnon osaan* liittyy yleensä useita ammattitaitovaatimuksia.

Ammattitaitovaatimukset määritetään hallittavina tietoina, taitoina ja *pätevyytenä* ja kuvataan konkreettisenä työn tekemisenä.

Käsitettä ammattitaitovaatimus käytetään *ammattillisissa tutkinnon osissa*. Vrt. käsite *osaamistavoite (2)*, jota käytetään ammatilliseen perustutkintoon kuuluvissa *yhteisissä tutkinnon osissa* sekä *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen osissa*.

**ammattitaitovaatimukset (monikko)**: Monikkomuotoinen ammattitaitovaatimukset-termi viittaa kokoelmaan ammattitaitovaatimuksia; yleensä termillä viitataan yhden *ammattillisen tutkinnon osan* ammattitaitovaatimusten kokonaisuuteen tai kokonaisen *ammattillisen tutkinnon* ammattitaitovaatimusten kokonaisuuteen.

Vrt. myös *osaamistavoitteet (1)*.

Käsitteen tunnus: c621

Luokka: &lt;ammattillinen koulutus&gt;

Käsittekaaviot: [Ammatillisten tutkintojen rakenne](#), [Osaamistavoitteet](#) ja [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

&lt;kieliversiointiin ammatillinen&gt;

&lt;ammattillinen ruotsi kesken&gt;

228

**osaamistavoite (2); ~ osaamistavoitteet pl (2)**

sv mål *n* för kunnandet (2)

en key competence requirement

määritelmä

yleissivistykseen liittyvien sekä yhteiskunnan ja työelämän yleisten osaamistarpeiden pohjalta muodostettu tavoite, joka kunkin *yhteisen tutkinnon osan* osalta tai kunkin *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen* osan osalta ilmaisee, mitä opiskelijan odotetaan tietävän, ymmärtävän tai osaavan tehdä

huomautus

Osaamistavoitteet (2) on määritelty Opetushallituksen vahvistamissa *tutkinnon perusteissa* ja *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen perusteissa*.

Kuhunkin *yhteiseen tutkinnon osaan* ja kuhunkin *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen* osaan liittyy yleensä useita osaamistavoitteita (2).

Osaamistavoitteet (2) määritetään hallittavina tietoina, taitoina ja *pätevyytenä*.

Käsitettä osaamistavoite (2) käytetään *ammattilliseen perustutkintoon* kuuluvissa *yhteisissä tutkinnon osissa* sekä *valmentavan koulutuksen* osissa; vrt. käsite ammattitaitovaatimus, jota käytetään *ammattillisissa tutkinnon osissa*.

Osaamistavoitteet on määritelty Opetushallituksen vahvistamissa *tutkinnon perusteissa*. *Yhteisten tutkinnon osien* valinnaiset osaamistavoitteet voivat olla myös ammattillisen *koulutuksen järjestäjän* päättämiä muita valinnaisia osaamistavoitteita, jotka tukevat kyseisen tutkinnon osan ja sen osa-alueiden tutkinnon perusteissa määrättyjä tavoitteita.

**osaamistavoitteet (monikko):** Monikkomuotoinen osaamistavoitteet-termi viittaa kokoelmaan osaamistavoitteita; yleensä termillä viitataan yhden *yhteisen tutkinnon osan* tai yhden *valmentavan koulutuksen osan* osaamistavoitteiden kokonaisuuteen tai kokonaisen *ammattillisen perustutkinnon* tai *valmentavan koulutuksen* osaamistavoitteiden kokonaisuuteen.

Vrt. *osaamistavoitteet (1)*.

Käsitteen tunnus: c1648

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitteekaaviot: [Ammattillisten tutkintojen rakenne](#), [Osaamistavoitteet](#), [Henkilökohtaistaminen ammattillisessa koulutuksessa](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammattillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammattillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

**Terminologin kysymys itselleen 5.4.2022:** Mitä tehdään määritelmässä ja huomautuksessa oleville viittauksille käsitteeseen työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen osa? Säilyykö käsite *valmentavan koulutuksen osa* vai pitäisikö viittaus olla käsitteeseen "koulutuksen osa" vai...? Muista myös päivittää määritelmä kaikkiin tarvittaviin kaavioihin.



### 4.2.3 Lukio-opintojen rakenne

tarkistettava / käsittelyyn luk 2019

**Sillanmäki Matti / OKM lukiokoulutus 28.8.2018:** Tämä osio on mietittävä kokonaan uusiksi. Lukio-opintojen rakenne muuttuu kurssimuotoisesta opintopistemitoitukseen perustuvaksi. Opintojen järjestämisen perusyksikkö on opintojakso, jotka voivat olla eri laajuisia koulutuksen järjestäjän päättämällä tavalla. Jakoa syventäviin ja soveltaviin opintoihin ei jatkossa enää ole. Valtakunnallisia syventäviä kursseja vastaavat jatkossa lukioasetuksen liitteissä säädetyt valinnaiset opinnot. Muut ovat ns. "paikallisia valinnaisia opintoja".

#### 4.2.3.1 Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti

**Lukion sanastotyöryhmä 12.4.2019:** OPH:laiset (Anu ja Mikko) pyrkivät hahmottelemaan kaavioluonnoksen, joka sisältää tarpeelliset käsitteet niin säädöksistä kuin LOPSistakin.

**Terminologin kysymys lukion sanastotyöryhmälle 10.8.2020:** Onko tässä luvussa jo kaikki tarvittavat käsitteet, vai puuttuuko vielä jotakin?

229

##### moduuli (1)

en study module (1)

määritelmä

*lukiokoulutukseen* kuuluvien opintojen rakenneosa, jollaisina *pakolliset opinnot* ja *valtakunnalliset valinnaiset opinnot* vuonna 2019 annetuissa lukion *opetussuunnitelman perusteissa* tarjotaan

huomautus

Lukiokoulutuksen pakollisten opintojen moduulit ovat 1–3 *opintopisteen (1)* laajuisia ja valtakunnallisten valinnaisten opintojen moduulit kahden opintopisteen (1) laajuisia. Moduulit ovat rakenneosia, joista *koulutuksen järjestäjä* muodostaa paikallisessa *opetussuunnitelmassa (2)* päätettävät *opintojaksot*.

Käsitteen tunnus: c1613

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

**Terminologin muistutus itselleen 26.2.2019:** Muista lisätä käsite moduuli tarvittaviin käsitekaavioihin (mitkä ne ovat?).

**Totti Tuhkanen 20.9.2019:** M-määrittelyssä todettiin kategorisesti: "Opintojaksoja ei voi pilkkoa eli ne ovat atomisia." Rakennepuussa opintojakso palautui koulutuksen alarakenteeksi, joka mahdollisti puhumisen siitä koulutuksena. OKSAn käsitekaavioista ei yhtä selkeää tulkintaa löytyne, jos kohta ei estettäköän tuolle tulkinnalle.

Nykytilannetta hämärtää myös amk-puolen tapa käyttää opintojaksotason sijaan *moduuli*-käsitettä, esim. HAMK: <https://blog.hamk.fi/ohjeet/tutkintojen-osaamiskuvaukset/> "Koulutuksen moduulirakenne muodostuu ammattialan vaatimusten ja tutkinnon osaamistavoitteiden pohjalta. Tutkinnon osaamiskuvauksessa kuvataan moduulirakenne ja kunkin moduulin osaamistavoitteet. Moduuli on pienin toteutettava yksikkö."

**Totti Tuhkanen 20.9.2019:** OKSAssa ei moduulia ole määritelty kk-käsitteenä.

**OKSA-jaos 17.12.2019:** Mietitään, tarvitaanko "moduuli" myös korkeakoulujen käsitteenä. Tai tarvitaanko (moduulin sijaan tai lisäksi) määritellä käsite modulaarisuus?

**OKSA-jaos 17.12.2019:** Totti ja Ilmari selvittävät kk-kentän näkemystä/tarvetta/ehdotusta.

**OKSA-jaos 30.10.2020:** kk-näkökulmaa ei ehditä OKSAn toiseen laitokseen, mutta Totti ja Ilmari aloittavat käsitekuvauksen laatimisen, ja asiaan palataan OKSAn 2. laitoksen julkaisemisen jälkeen.

230

**opintokokonaisuus (1)**

sv studiehelhet

en > study entity <opintojakson laajuinen tai sitä suppeampi opintojen kokonaisuus>; > set of study units <usean opintojakson muodostama kokonaisuus>

huomautus

Termillä opintokokonaisuus viitataan *lukiokoulutusta* koskevassa lainsäädännössä ja määräyksissä sekä *lukioissa (1)* useimmiten *opintojakson* laajuiseen opintojen kokonaisuuteen. Lisäksi termillä opintokokonaisuus voidaan viitata opintojaksoa laajempaan tai suppeampaan lukio-opintojen kokonaisuuteen.

Käsitteen tunnus: c1629

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

231

**pakolliset opinnot**

sv obligatoriska studier

en compulsory studies

määritelmä

opinnot, jotka *lukiokoulutuksen järjestäjän* tulee tarjota ja jotka *opiskelijan* tulee suorittaa suorittaakseen lukiokoulutuksen *oppimäärän*

huomautus

Lukiokoulutuksen pakollisista opinnoista on säädetty lukioasetuksessa (810/2018) ja sen liitteessä. Pakollisissa opinnoissa on tietty määrä variaatiota; esimerkiksi jostakin oppiaineesta voi pakollisina opintoina olla valittavana vaikkapa kaksi eri laajuista oppimäärää.

Käsitteen tunnus: c1667

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (obligatoriska studier)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (compulsory studies)

232

**valtakunnalliset valinnaiset opinnot**

sv riksomfattande valfria studier

en national optional studies

määritelmä

opinnot, jotka *lukiokoulutuksen järjestäjän* tulee tarjota ja joita *opiskelijan* tulee valita ja suorittaa tietty määrä suorittaakseen lukiokoulutuksen *oppimäärän*

huomautus

Lukiokoulutuksen valtakunnallisista valinnaisista opinnoista on säädetty lukioasetuksessa (810/2018) ja sen liitteessä.

Käsitteen tunnus: c1626

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

eri oppiaineiden oppimääriä syventävät valtakunnalliset valinnaiset opinnot

233

**temaattiset opinnot**

sv tematiska studier *pl*

en thematic studies *pl*

määritelmä

*lukiokoulutuksen valtakunnalliset valinnaiset opinnot*, joiden pääasiallisena tavoitteena on kehittää *opiskelijan laaja-alaista osaamista*

huomautus

*Koulutuksen järjestäjän* tulee tarjota temaattisia opintoja sekä nuorten että aikuisten lukiokoulutuksessa lukioasetuksessa (810/2018) säädetyssä laajuudessa. Temaattisten opintojen tavoitteista ja sisällöstä päätetään koulutuksen järjestäjän hyväksymässä *opetussuunnitelmassa (2)*.

Vrt. aiemmat käsitteet *teemaopinnot* ja *aihekokonaisuus*.

Käsitteen tunnus: c1505

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

234

**paikalliset valinnaiset opinnot**

sv lokala valfria studier

en local optional studies

määritelmä

opinnot, joiden tarjoamisesta päätetään *lukiokoulutuksen järjestäjän* hyväksymässä *opetussuunnitelmassa (2)* ja joita *opiskelija* voi sisällyttää suorittamaansa lukiokoulutuksen *oppimäärään*

huomautus

Paikalliset valinnaiset opinnot voivat olla esimerkiksi yhteen tai useampaan valtakunnalliseen *oppiaineryhmään* tai *oppiaineeseen* liittyviä opintoja, jotka syventävät *pakollisia opintoja* ja *valtakunnallisia valinnaisia opintoja*. Ne voivat olla myös muita *lukiokoulutuksen tehtävään* soveltuvia opintoja.

Käsitteen tunnus: c1627

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

235

### lukiodiplomi

sv gymnasiediplom *n*

en general upper secondary school diploma

määritelmä

tapa, jolla *lukiokoulutuksen opiskelija* voi osana lukio-opintojaan suorittaa eri *oppiaineryhmissä* tai *oppiaineissa* erityistä osaamista tai harrastuneisuutta osoittavan näytön

huomautus

Lukiodiplomit ovat lukiokoulutuksen yleissivistävän koulutustehtävän mukaista toimintaa.

Lukiodiplomeja voi tällä hetkellä (helmikuu 2019) suorittaa kotitaloudessa, kuvataiteessa, käsityössä, liikunnassa, mediassa, musiikissa, tanssissa ja teatterissa.

Esimerkiksi musiikin lukiodiplomi perustuu lukiokoulutuksen musiikinopetuksen tavoitteisiin ja sisältöihin sekä opiskelijan lukioaikaiseen musiikinopiskeluun. Musiikin lukiodiplomin voi suorittaa musiikkiprojektina (esimerkiksi konsertti) tai näytesalkkuna lukioaikaisista töistä (esimerkiksi soittamisesta tai sävellystyöstä).

Valtioneuvoston asetuksen 942/2014 mukaisesti lukiodiplomin suorittamiseksi järjestetään lukiodiplomikurssi. Lukiodiplomikurssi on säännösten mukaan valtakunnallinen *soveltava kurssi*.

Opetushallitus on laatinut lukiodiplomeille 1.8.2016 alkaen valtakunnalliset *opetussuunnitelman perusteet*.

Lukioasetuksen 810/2018 mukaan lukiodiplomit ovat lukiokoulutuksen *opetussuunnitelman perusteissa* kahden *opintopisteen (1)* laajuisia *moduuleja (1)*. Lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden (LOPS 2019) mukaan lukiodiplomeja voi *koulutuksen järjestäjän* päätöksellä suorittaa yhdessä tai useammassa oppiaineryhmässä tai oppiaineessa. Lukiodiplomi voi koulutuksen järjestäjän *paikallisessa opetussuunnitelmassa* päättämällä tavalla sisältyä tietyn oppiaineen *paikallisiin valinnaisiin opintoihin*.

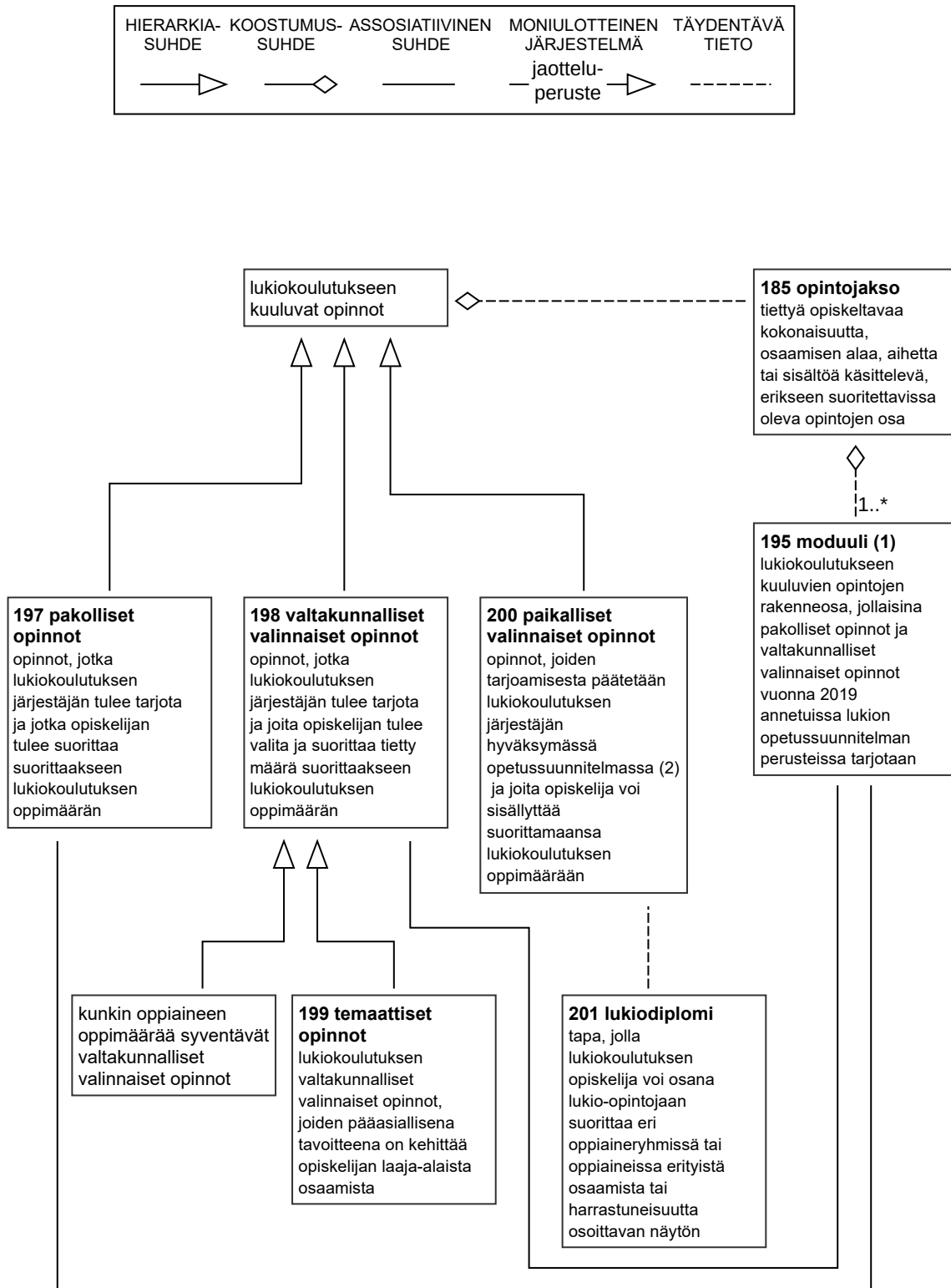
*Lukio (1)* antaa suoritetusta lukiodiplomista *lukiodiplomitodistuksen*, joka on *lukion päättötodistuksen* liite.

Käsitteen tunnus: c274

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: [Lukio-opintojen rakenne](#) lukiolain 714/2018 mukaisesti ja [Lukio-opintojen rakenne](#) lukiolain 629/1998 mukaisesti

<kieliversiointiin lukiokoulutus>



Käsitekaavio 24. Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti.



#### 4.2.3.2 Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti

236

##### kurssi (1)

sv kurs (1)

en course (2)

määritelmä

[lukiokoulutukseen](#) kuuluva opiskeltava kokonaisuus, joka käsittelee tiettyä [oppiainetta](#) tai muuta aihepiiriä ja joka toimii lukiokoulutuksen opintojen järjestämisen ja suorittamisen yksikkönä

huomautus

Lukioasetuksen (810/1998) mukaan kurssi (1) kestää nuorten lukiokoulutuksessa keskimäärin 38 tuntia ja aikuisille tarkoitettussa lukiokoulutuksessa keskimäärin 28 tuntia.

Kurssi (1) on lukiolain (714/2018), lukioasetuksen (810/2018) ja niiden nojalla annettavien lukiokoulutuksen [opetussuunnitelman perusteiden](#) myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite.

Aiemman lukiolain (629/1998) ja lukioasetuksen (810/1998) mukaisesti kurssia (1) käytettiin opintojen järjestämisen ja suorittamisen yksikkönä. Tällaisena yksikkönä kurssi (1) -käsite korvautuu käsitteellä [opintojakso](#). Lisäksi kurssia (1) käytettiin [opintojen mitoitussyksikkönä](#) (ks. yllä lukioasetuksessa 810/1998 kurssille (1) säädetty laajuus). Uudemmassa lukiolaissa 714/2018 ja lukioasetuksessa 810/2018 opintojen mitoitussyksiköksi on säädetty [opintopiste \(1\)](#).

Käsitteen tunnus: c873

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

237

<lukiokoulutus>

##### pakollinen kurssi

sv obligatorisk kurs (2)

en compulsory course (2); compulsory studies *pl*; mandatory course (2); mandatory studies *pl*  
rather than: obligatory course (2); obligatory studies *pl*

määritelmä

[kurssi \(1\)](#), jonka suorittaminen on edellytys [lukiokoulutuksen oppimäärän](#) suorittamiselle

huomautus

Lukiokoulutuksen [tuntijaossa](#) pakollisista kursseista on säädetty valtioneuvoston asetuksessa 942/2014 (9 §).

Englannin termimuodot, jotka alkavat sanalla obligatory, ovat selvästi harvemmin käytettyjä kuin muut tässä vastineina olevat englannin termimuodot.

Pakollinen kurssi on lukiolain (714/2018), lukioasetuksen (810/2018) ja niiden nojalla annettavien lukiokoulutuksen [opetussuunnitelman perusteiden](#) myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite.

Käsitteen tunnus: c271

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

238

<lukiokoulutus>

**syventävä kurssi**

sv fördjupad kurs

en specialisation course

not: in-depth course

määritelmä

**kurssi (1)**, joka pääasiallisesti välittömästi liittyy aiempaan **pakolliseen kurssiin** ja lisää ja syventää sen tietoa ja jollaisia **opiskelijan** on valittava ja suoritettava säädetty määrä **lukiokoulutuksen oppimäärän** suorittamiseksi

huomautus

Syventävät kurssit voivat olla valtakunnallisia tai koulukohtaisia. Valtioneuvoston asetuksen **942/2014** mukaan valtakunnallisilla syventävillä kurseilla on valtakunnalliset, lukiokoulutuksen **opetussuunnitelman perusteissa** määritellyt tavoitteet ja keskeiset sisällöt. Koulukohtaisten syventävien sisällöstä päättävät **lukiot (1)** itse.

Kaikki syventävät kurssit eivät välittömästi liity pakolliseen kurssiin ja lisää tai syvennä sellaisen tietoja; esimerkiksi lukiokoulutuksessa alkavan B3-kielen kurssit (1) – B3-kielessä ei ole pakollisia kursseja (1).

Syventävä kurssi on lukiolain (**714/2018**), lukioasetuksen (**810/2018**) ja niiden nojalla annettavien lukiokoulutuksen **opetussuunnitelman perusteiden** myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite.

Käsitteen tunnus: c272

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

239

<lukiokoulutus>

**soveltava kurssi; > valtakunnallinen soveltava kurssi; > paikallinen soveltava kurssi**

sv tillämpad kurs

en applied course

määritelmä

**lukiokoulutuksen opiskelijalle** vapaaehtoinen **kurssi (1)**, jollaisia **koulutuksen järjestäjä** voi tarjota valittaviksi ja joka voi olla menetelmäkurssi, eri **oppiaineiden** aineksia sisältävä eheyttävä kurssi taikka saman tai muun koulutuksen järjestäjän tarjoamia ammatillisia opintoja tai muita **lukiokoulutuksen tehtävään** soveltuvia opintoja

huomautus

**valtakunnallinen soveltava kurssi, paikallinen soveltava kurssi:** Lukiokoulutuksen **opetussuunnitelman perusteiden** (2015) mukaisesti soveltavat kurssit jaetaan valtakunnallisiin soveltaviin kurseihin ja paikallisiin soveltaviin kurseihin. Valtakunnallisia soveltavia kursseja ovat eri **oppiaineissa** ja **aineryhmissä** suoritettavat **koulutuksen järjestäjän** tarjoamat valtakunnallisten opetussuunnitelman perusteiden mukaiset **lukiodiplomit** sekä ne taideopintokurssit, joille Opetushallitus on laatinut valtakunnalliset opetussuunnitelman perusteet lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden luvussa Taiteiden väliset kurssit.

Lukiokoulutuksen soveltavista kurseista on säädetty valtioneuvoston asetuksessa **942/2014**.

Soveltava kurssi on lukiolain (**714/2018**), lukioasetuksen (**810/2018**) ja niiden nojalla annettavien lukiokoulutuksen **opetussuunnitelman perusteiden** myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite.

Käsitteen tunnus: c273

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

240

**taiteiden välinen kurssi**

sv ämnesövergripande kurser i konststudier

määritelmä

valtakunnallinen *soveltava kurssi*, joka muodostuu taiteenaloja yhdistävistä opinnoista

huomautus

Taiteiden välinen kurssi on lukiolain (714/2018), lukioasetuksen (810/2018) ja niiden nojalla annettavien *lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden* myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite.

Käsitteen tunnus: c1640

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus englanti kesken> <lukiokoulutus ruotsi kesken>

241

**teemaopinnot**

sv temastudier

en theme studies

määritelmä

*lukiokoulutukseen* kuuluvat opinnot, jotka muodostuvat kolmesta valtakunnallisesta *syventävästä kurssista*, joiden tavoitteena on eheyttää *opetusta (1)*, vahvistaa *opiskelijoiden* yksittäistä *oppiainetta* laajempien kokonaisuuksien hallintaa ja lisätä oppiaineiden välistä yhteistyötä

huomautus

Teemaopinnot on lukiolain (714/2018), lukioasetuksen (810/2018) ja niiden nojalla annettavien lukiokoulutuksen *opetussuunnitelman perusteiden* myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite.

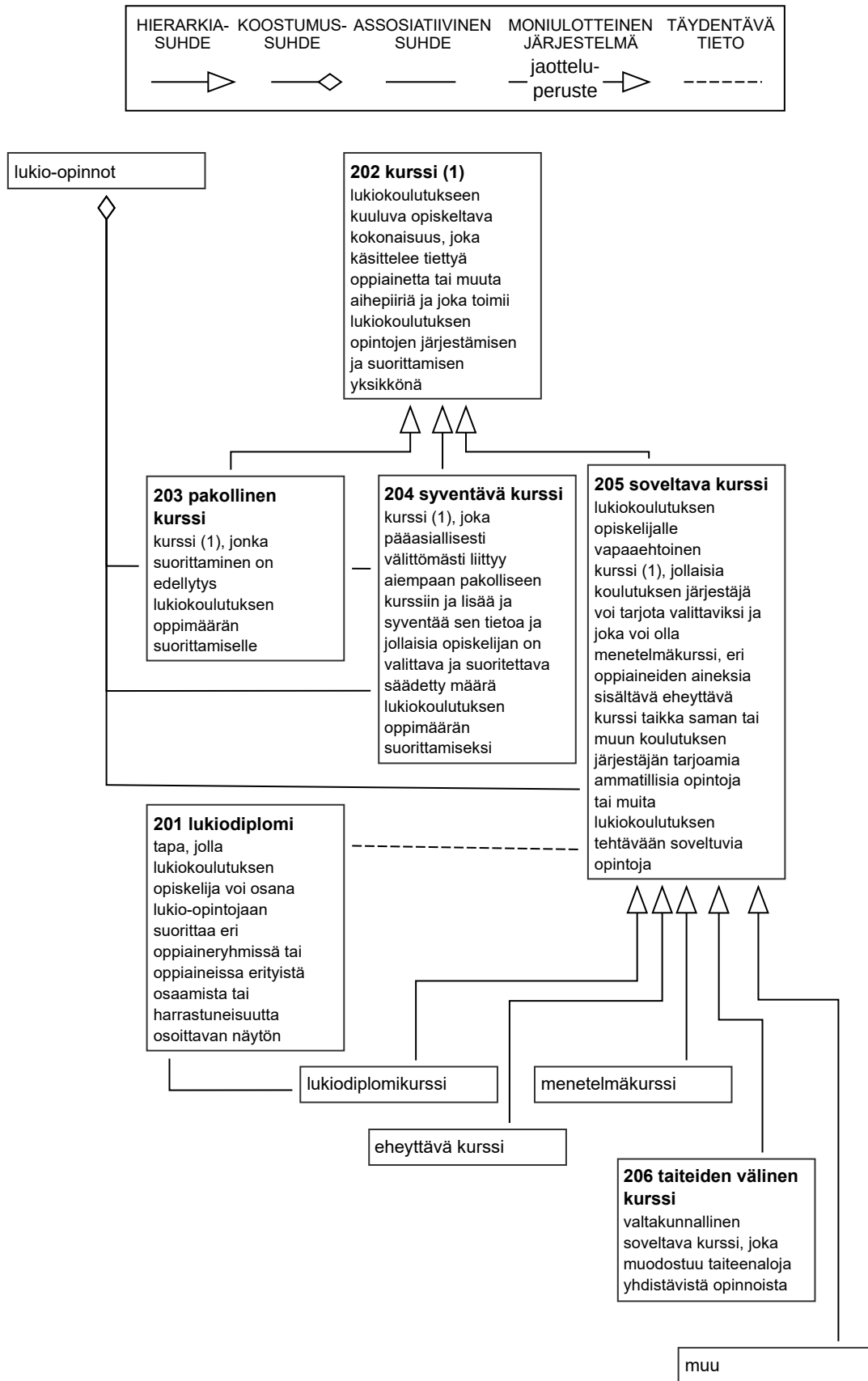
Vrt. *temaattiset opinnot*.

Käsitteen tunnus: c1642

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>



Käsitekaavio 25. Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti.

#### 4.2.4 Korkeakoulututkinnon rakenne

242

<yliopisto>

##### **pääaine**

sv huvudämne *n*

en major; major subject

määritelmä

*yliopistossa* suoritettavan *korkeakoulututkinnon* pääasiallinen *oppiaine*, josta edellytetään eniten *opintosuorituksia tutkintoa* suoritettaessa ja jota opiskelemaan *hakija opiskelijavalinnassa* hyväksytään tai jonka *opiskelija* myöhemmin valitsee

huomautus

*Alemmassa korkeakoulututkinnossa* pääaineesta edellytetään suoritettavaksi *perusopinnot* ja *aineopinnot* sekä kandidaatin tutkinto. *Ylemmässä korkeakoulututkinnossa* suoritetaan *syventävät opinnot* sekä pro gradu -tutkielma.

Käsitteen tunnus: c265

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

243

<yliopisto>

##### **sivuaine**

sv biämne *n*

en minor; minor subject

määritelmä

*oppiaine*, jonka *opiskelija* voi valita *pääaineen* ohella opiskeltavaksi *korkeakoulututkinnon* suorittamiseksi

huomautus

Sivuaineita voi valita yhden tai useamman.

Käsitteen tunnus: c266

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

**Terminologin kysymys 16.1.2017:** Onko niin, että jonkinlainen sivuaine on pakollinen - pelkällä pääaineella ei voi valmistua? Siitä ei tässä mainita. Jos sivuaine on pakollinen, olisiko tarpeen mainita siitä huomautuksessa?

244

<korkeakoulut>

**opintokokonaisuus (2)**

sv studiehelhet (2)

en study module (2)

määritelmä

*korkeakoulututkintoon* kuuluvien opintojen osa, joka muodostuu kahdesta tai useammasta yhtä tai useampaa aihepiiriä tai ongelma-aluetta käsittelevästä *opintojaksosta*

huomautus

*Yliopistoissa* opintokokonaisuuksia (2) ovat esimerkiksi tietyn alan tai monitieteiset *perusopinnot*, *aineopinnot* ja *syventävät opinnot*.

*Ammatillisessa koulutuksessa* puhutaan opintokokonaisuuksien (2) sijaan *tutkinnon osista*. Tietojärjestelmissä sekä *korkeakoulujen (1)* opintokokonaisuuksia (2) että tutkinnon osia pidetään yhdentyypisinä *koulutuksina (2)*.

Laaja opintokokonaisuus (2) voi sisältää osinaan myös toisia opintokokonaisuuksia (2).

Ks. myös *moduuli (2)*.

Vrt. *lukiokoulutuksen* käsite *opintokokonaisuus (1)*.

Käsitteen tunnus: c263

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: *Osaamiskokonaisuuksia, Opintokokonaisuus ja opintojakso, Koulutustarjonta ja opetustarjonta ja Koulutus (2)* -käsitteen alakäsitteitä

<kieliversiointiin korkeakoulut>

245

**perusopinnot pl**

sv grundstudier pl

en core studies pl

not: basic studies pl (obsolete)

määritelmä

*yliopiston* tai *ammattikorkeakoulun oppiaineen* tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden ensimmäisenä suoritettava *opintokokonaisuus (2)*

huomautus

Perusopintojen laajuus on vähintään 25 *opintopistettä (2)*.

Käsitteen tunnus: c267

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: *Opintokokonaisuus ja opintojakso*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

246

**aineopinnot**

sv ämnesstudier pl

en intermediate studies pl

määritelmä

*yliopiston oppiaineen* tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden *opintokokonaisuus (2)*, joka suoritetaan *perusopintojen* jälkeen

huomautus

Käsitteen tunnus: c268

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: *Opintokokonaisuus ja opintojakso*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

247

**syventävät opinnot** *pl*

sv fördjupade studier *pl*

en advanced studies *pl*; specialisation studies

määritelmä

*yliopiston oppiaineen* tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden *opintokokonaisuus (2)*, joka suoritetaan *aineopintojen* jälkeen

huomautus

Käsitteen tunnus: c269

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (specialisation studies)

248

**pakollinen opintojakso**

sv obligatoriskt studieavsnitt *n*; obligatorisk studieperiod; obligatorisk kurs (1)

en compulsory course (1); required course; mandatory course (1); compulsory study unit

<tietojärjestelmissä, tilastoissa>; required study unit <tietojärjestelmissä, tilastoissa>; mandatory study unit

<tietojärjestelmissä, tilastoissa>

rather than: obligatory course (1); obligatory study unit

määritelmä

*opintojakso*, joka *opiskelijan* on suoritettava suorittaakseen tietyn *opintokokonaisuuden (2)* tai *tutkinnon*

huomautus

Englannin termimuodot, jotka alkavat sanalla obligatory, ovat selvästi harvemmin käytettyjä kuin muut tässä vastineina olevat englannin termimuodot.

Käsitteen tunnus: c270

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

249

<korkeakoulut>

### moduuli (2)

en module (2)

määritelmä

suhteellisen itsenäinen opintojen rakenneosa, jonka sisältö ja tavoitteet on kuvattu erikseen, josta voi saada erillisen suoritusmerkinnän ja joka voidaan kytkeä osaksi useaa eri käyttöyhteyttä

huomautus

Määritelmässä mainitulla "käyttöyhteydellä" viitataan esimerkiksi erilaisiin [korkeakoulun \(1\) opintokokonaisuuksiin \(2\)](#) ja [opintojaksoihin](#), joiden osaksi kyseinen moduuli (2) sopii.

Moduuli (2) voi olla hyvin suppea ja lyhytkestoinen rakenneosa (esimerkiksi [opintojakso](#) tai opintojakson osa) tai laajempi, pienemmistä osista koostuva rakenneosa (esimerkiksi [opintokokonaisuus \(2\)](#)).

Moduuliin (2) voi liittyä yhdistelyehtoja, kuten esitietovaatimuksia ja täydentävyyksiä, ja tämän vuoksi määritelmässä todetaan moduuleiden (2) olevan "suhteellisen" itsenäisiä.

Määritelmässä todetaan, että moduuleista "voi saada" erillisen suoritusmerkinnän. Poikkeuksena on esimerkiksi [korkeakoulujen \(1\) tutkintokoulutus](#), jossa ei ainakaan toistaiseksi anneta opintosuoritusrekisteriin vietävää [arvosanaa](#) opintojaksoa pienemmistä moduuleista.

Opintojen jakaminen moduuleihin (2) perustuu sisältöön (eikä esimerkiksi ajalliseen keston): moduuli (2) on tiettyä sisältöteemaa käsittelevä kokonaisuus.

Sanaa moduuli esiintyy myös [ammattillisen koulutuksen](#) piirissä, mutta ei säädösteksteissä. Ammatillinen koulutus voidaan järjestää modulaarisesti, ja jotkut ammatillisen [koulutuksen järjestäjät](#) jakavat tarjoamansa [koulutuksen \(2\)](#) moduuleiksi nimittämiinsä osiin.

Vrt. [pieni osaamiskokonaisuus](#). Esimerkiksi kaikkia [korkeakoulujen \(1\)](#) pieniä osaamiskokonaisuuksia voidaan pitää moduuleina (2), mutta kaikki moduulit (2) eivät täytä pienten osaamiskokonaisuuksien rakennepiirteitä.

Ks. myös. [modulaarisuus](#).

Käsitteen tunnus: c1788

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Osaamiskokonaisuuksia](#) ja [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 2.3.2021:** Merkitäänkö, että käsite moduuli (2) on nimenomaan korkeakoulujen käsite? Vai millä koulutusasteilla moduuli (2) -käsite on käytössä? (Tunnistaako lukiokoulutus tällaisen moduuli-käsitteen; siellähän moduuli on käytössä eri käsitteeseen viittaavana terminä?) Onko perusteltua esittää moduuli (2)- käsite ja modulaarisuus-käsite korkeakoulujen opintojen rakennetta käsittelevässä sanastoluvussa vai olisiko niille jokin muu paikka sanastossa? -- **OKSA-jaos 9.5.2021:** kotoutumiskoulutuksessa ollut käytössä moduuli-käsite

**Terminologin kysymys ammatilliselle 20.8.2021:** Onko se, mitä moduulista on sanottu ammatillisen koulutuksen osalta, ok?

**Osaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmän kommentti englannin kielityöryhmälle**

**24.5.2021:** Huom. sekä [opintokokonaisuuden \(2\)](#) että moduulin (2) englannin vastine on "module", mikä voi osaltaan sekoittaa asioita. Kannattaisiko asiaa selvittää jonkinlaisella huomautuksella?

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 3.9.2021:** Moduuli-käsite määritelty ja kuvattu ainoastaan korkeakoulujen näkökulmasta. Ammatillisen koulutuksen näkökulmasta on yksi huomautus. Käsitteen tiedot lienevät ok näin ainakin toistaiseksi?



250

## modulaarisuus

määritelmä

periaate, jonka mukaan opinnot rakentuvat porrasteisesti [moduuleista \(2\)](#)

huomautus

Määritelmässä mainittu porrasteisuus (tai hierarkkisuus) viittaa siihen, että päästäkseen suorittamaan jotakin moduulia (2) opiskelijan on mahdollisesti suoritettava määrättyjä esitietoina vaadittavia moduuleita (2).

Suomen korkeakouluissa (2) yleinen tutkintojen ”modulaarinen rakenne” on, että [tutkinto](#) koostuu opintopistemitoitetuista [opintokokonaisuuksista \(2\)](#), jotka koostuvat edelleen [opintojaksoista](#).

Moduuli-termiä käytetään joskus opintokokonaisuuksista (2), mutta joskus myös pienistä opintojakson osista (ks. [moduuli \(2\)](#)). Erityisesti työelämässä oleville suunnatusta [koulutuksesta \(1\)](#) puhuttaessa modulaarisuudella tarkoitetaan usein opintojen jaottelua hyvin lyhyisiin, esimerkiksi viikossa opiskeltaviin osiin. Myös englanninkielinen tutkimuskirjallisuus käsittelee modulaarisuutta useimmiten tässä merkityksessä.

Modulaarisuudesta puhuttaessa voidaan painottaa:

- Tutkintojen koostumista osista ja sitä, että osille on kuvattu itsenäisesti tavoitteet ja sisältö.
- [Opiskelijan](#) valinnanmahdollisuuksia ja opintojen joustavuutta yksilön kannalta (esimerkiksi opintokokonaisuudessa (2) suoritettavat opintojaksot ovat valinnaisia; tutkinnossa suoritettavat opintokokonaisuudet (2) ovat valinnaisia; valinnanmahdollisuuksia on yli korkeakoulurajojen).
- Samojen kokonaisuuksien tarjoamista eri tarkoituksiin (esimerkiksi osana tutkintoja, avoimena korkeakoulutuksena ja täydennyskoulutuksena).
- Opintojen (esimerkiksi [opintojaksojen](#)) jakamista hyvin pieniin paloihin helpottamaan työssäkäyvien opiskelua.
- Esitietovaatimusten kuvaamista geneerisesti, ei oman korkeakoulun (2) opintojaksoina.

Myös [ammattillinen koulutus](#) voidaan järjestää modulaarisesti, vaikkakaan termiä moduuli tai modulaarisuus ei esiinny ammatillisen koulutuksen säädösteksteissä. Ks. [moduuli \(2\)](#).

Käsitteen tunnus: c1789

Luokka: <korkeakoulut>

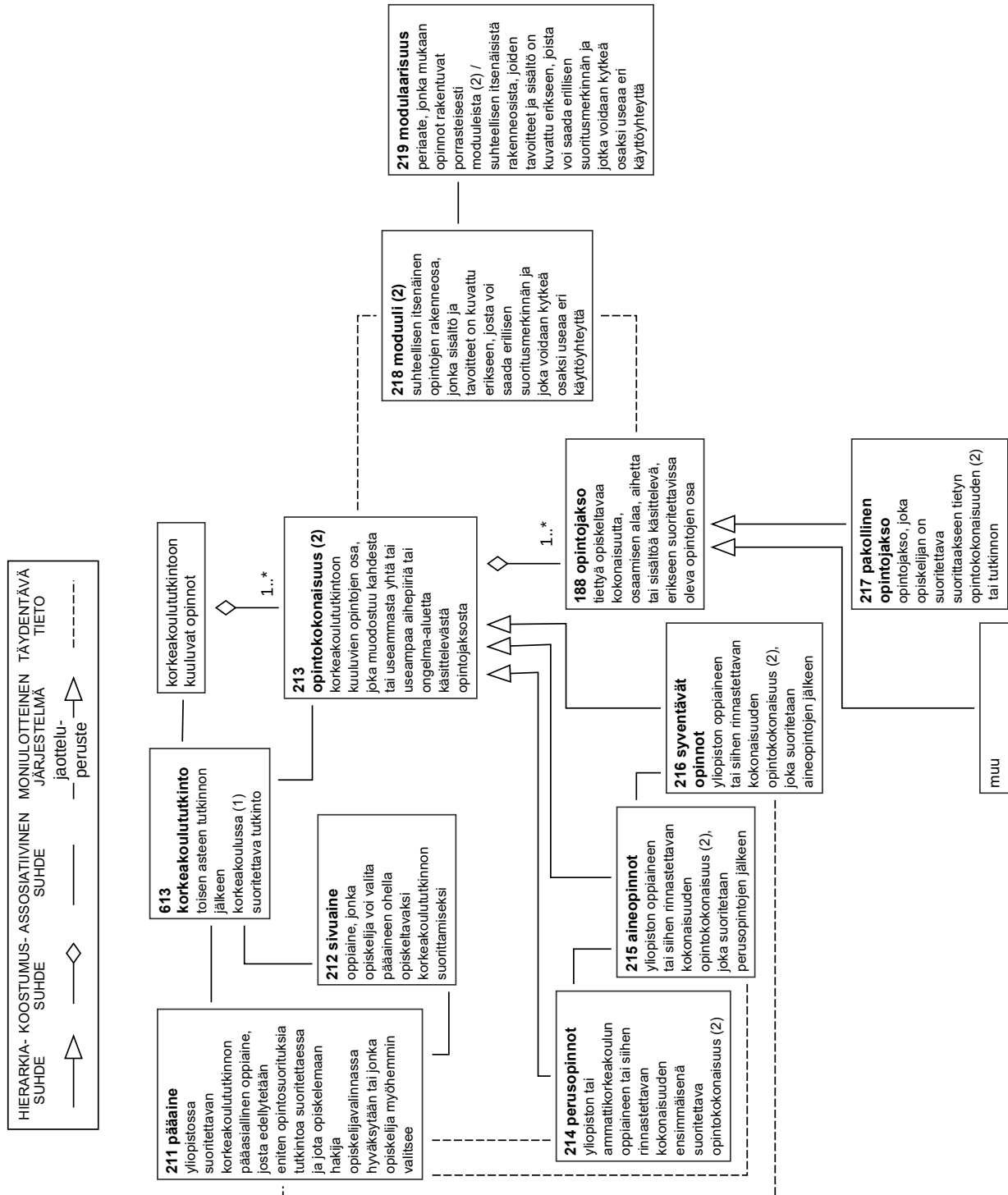
Käsitteekaavio: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 2.9.2021:** Hyväksytäänkö käsitteen modulaarisuus kuvaus OKSAan tällaisenaan? Kuvaus on siis tehty ainoastaan korkeakoulujen näkökulmasta; ammatillista koskee vain yksi huomautus.

**OKSA-jaos 11.6.2021:** Käsite ei käytössä varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa eikä perusopetuksessa. Ammatillisessa sanaa esiintyy, mutta ei säädösteksteissä. (Ammatillinen koulutus voidaan järjestää esim. modulaarisesti; jotkut koulutuksen järjestäjät käyttävät sanaa moduuli tarjoamastaan koulutuksesta.) Vapaan sivistystyön osalta olisi hyvä pyytää kommentteja käsitteekaavioon; Annika Bussmanin voisi pyytää jaoksen kokoukseen tai käydä keskustelun erikseen.



Käsitekaavio 26. Opintokokonaisuus ja opintojako.

## 4.3 Oppiaine

251

**oppiaine; yhteisen tutkinnon osan osa-alue** <ammattillinen koulutus>; **YTO** <ammattillinen koulutus>

sv läroämne *n*; ämne *n*

en subject; subject of common unit <yhteisen tutkinnon osan osa-alue>

määritelmä

opiskeltava tiedonala tai aihealue

huomautus

Määritelmässä sanalla aihealue ei tarkoiteta samaa kuin *esiopetuksessa*.

Käsitteen tunnus: c256

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Oppiaine](#)

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken>

**Terminologin kysymys perusopetuksen ruotsin kielityöryhmälle 22.1.2019:** Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok perusopetuksen kannalta?

**Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 22.1.2019:** Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok ammatillisen koulutuksen kannalta?

252

**yhteinen oppiaine**

sv gemensamt ämne *n*

en common subject

määritelmä

*perusopetuksen oppimäärään* kuuluva *oppiaine*, jota kaikki *oppilaat* opiskelevat

huomautus

*Perusopetuksen* yhteiset oppiaineet on säädetty perusopetuslaissa [628/1998](#) ja niiden *tuntijako* valtioneuvoston asetuksessa [422/2012](#) (valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta).

Käsitteen tunnus: c257

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Oppiaine](#)

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

253

**valinnainen aine**

sv valfritt ämne *n*; valbart ämne *n*  
inte: tillvalsämne *n*  
en optional subject

määritelmä

*perusopetuksen oppimäärään* kuuluva *oppiaine* tai opintokokonaisuus, jonka *oppilas* voi valita *opetustarjonnasta*

huomautus

Eri *koulutusasteilla* valinnaisten opintojen käsitteet vaihtelevat hiukan. Perusopetuksessa käytettävä käsite on valinnainen aine. *Lukiokoulutuksessa* käytettävät käsitteet ovat *syventävä kurssi*, *soveltava kurssi*, *valtakunnalliset valinnaiset opinnot* ja *paikalliset valinnaiset opinnot*. *Ammatillisessa koulutuksessa* käytetään käsitettä *vapaasti valittava tutkinnon osa*.

Käsitteen tunnus: c258

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Oppiaine](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (tillvalsämne; valbart ämne)

**Riinan kysymys perusopetuksen ruotsin ryhmälle 21.3.2022:** Opetushallinnon sanastossa on ollut vastineena myös tillvalsämne, mutta OPH:n Karlsson ja Westerholm kommentoivat olikohan vuonna 2016, että se korvattaisiin valfritt ämnellä. Merkitäänkö tillvalsämne hylättäväksi synonyymiksi?

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (optional subject)

254

**ainevalinta; > kielivalinta**

sv ämnesval *n*; > språkval *n*  
en subject selection

määritelmä

tapahtuma, jossa *opiskelija* tai perusasteen *oppilaan huoltaja* valitsee opiskeltavan kielen tai muun *oppiaineen opetussuunnitelman (2)* mukaisesta tarjonnasta

huomautus

Käsitteen tunnus: c259

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Oppiaine](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

255

**aineryhmä** <perusopetus, lukiokoulutus>; **oppiainekokonaisuus** <perusopetus>; **ainekokonaisuus** <perusopetus>; **oppiaineryhmä** <lukiokoulutus>

sv ämnesgrupp; läroämnesgrupp <lukiokoulutus>; ämneshelhet (1)

en subject group <lukiokoulutus>

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu kahdesta tai useammasta *oppiaineesta*

huomautus

*Perusopetuksen* aineryhmiä ovat esimerkiksi ympäristö- ja luonnontieteet sekä taito- ja taideaineet.

Perusopetuksessa termiä oppiainekokonaisuus käytetään epävirallisena synonyymina termille aineryhmä.

*Lukiokoulutuksessa* oppiaineryhmiä ovat esimerkiksi humanistis-yhteiskunnalliset opinnot ja matemaattis-luonnontieteelliset opinnot.

Käsitteen tunnus: c260

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: *Oppiaine*

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<lukiolaki>

256

**katsomusaine**

sv religion och livsåskådningkunskap

en religion and worldview studies

huomautus

Katsomusaineiksi kutsutaan *peruskoulun (1)* ja *lukiokoulutuksen oppiaineista* uskontoa ja elämäntietoa.

Käsitteen tunnus: c261

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: *Oppiaine*

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Terminologin kysymys perusopetuksen ruotsin kielityöryhmälle 22.1.2019:** Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok perusopetuksen kannalta?

257

**kieliohjelma**

sv språkprogram *n*

en language programme

huomautus

Termillä kieliohjelma viitataan *peruskoulun (1)* ja *lukion (1) opetuksen järjestäjän tai koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelman (2)* mukaiseen kielitarjontaan. Kieliohjelmasta ilmenee esimerkiksi, mitä kieliä peruskoulussa (1) tai lukiossa (1) voi opiskella ja kuinka laajasti (esimerkiksi miltä luokka-asteelta alkaen).

Käsitteen tunnus: c262

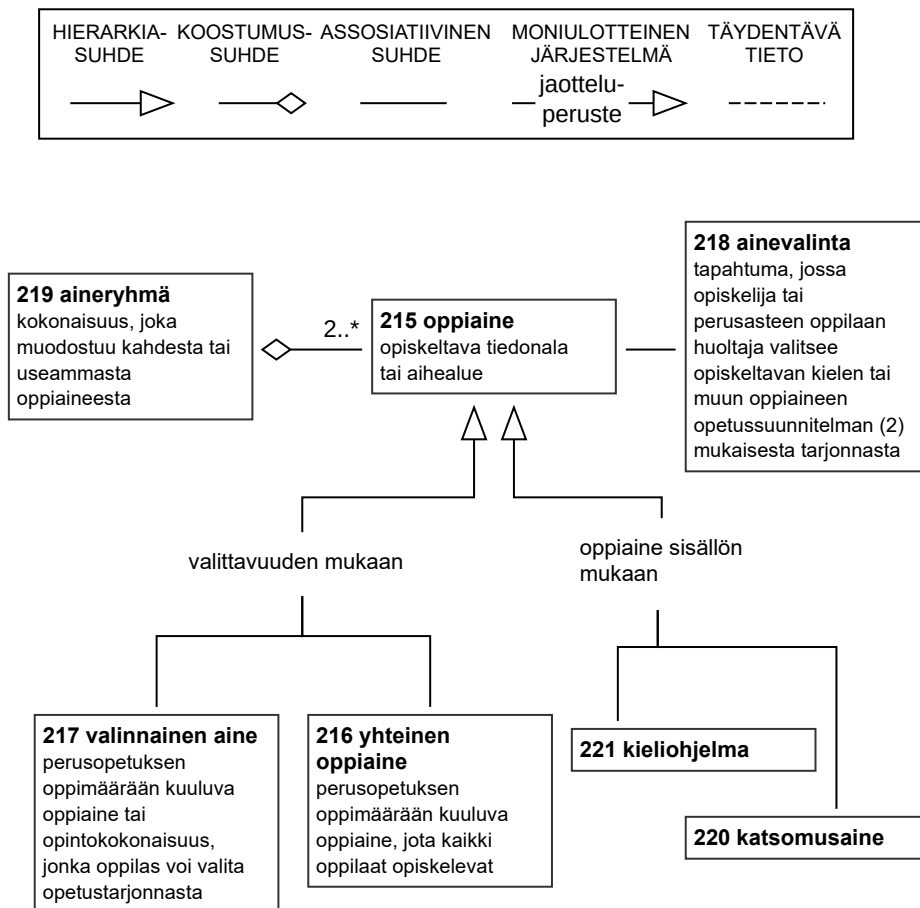
Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: *Oppiaine*

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Terminologin kysymys perusopetuksen ruotsin kielityöryhmälle 22.1.2019:** Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok perusopetuksen kannalta?



**Käsittekaavio 27. Oppiaine.**

## 4.4 Koulutustoimijan opetussuunnitelmat ja koulutustarjonta

### 4.4.1 Opetussuunnitelma

258

#### opetussuunnitelma (1)

sv läroplan  
en curriculum

määritelmä

suunnitelma *kasvatuksen* ja *opetuksen (1)* valtakunnallisten, paikallisten tai oppilas- tai opiskelijakohtaisten tavoitteiden saavuttamiseksi ja *koulutukselle (1)* tai *koulutukselle (2)* asetettujen tehtävien suorittamiseksi

huomautus

Opetussuunnitelmassa (1) kuvataan myös opetuksen (1) järjestämistavat.

Käsitteen tunnus: c275

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#) ja [Opetussuunnitelma](#)

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

259

**opetussuunnitelma (2); opetuksen järjestäjän opetussuunnitelma <perusopetus>; koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelma <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>**

sv lokal läroplan; undervisningsplan <korkeakoulut>; utbildningsanordnarens läroplan

en local curriculum <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; education provider-specific curriculum <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; institute-specific curriculum <korkeakoulut>

määritelmä

*opetuksen järjestäjän, koulutuksen järjestäjän tai korkeakoulun (1) suunnitelma opetuksen (1) järjestämisestä ja toteuttamisesta*

huomautus

*Esiopetuksen ja perusopetuksen opetuksen järjestäjän opetussuunnitelmassa ja lukiokoulutuksen koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelmassa noudatetaan opetussuunnitelman perusteita.*

*Ammatillisen koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelmassa noudatetaan ammatillisen perustutkinnon perusteita.*

Perusopetuksen opetuksen järjestäjän opetussuunnitelmassa voi olla koulukohtainen osio.

Perusopetuksen opetuksen järjestäjän opetussuunnitelma koskee opetuksen (1) lisäksi *kasvatusta* ja *oppimisen* ja koulunkäynnin tukea.

Lukiokoulutuksessa koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelma koskee opetuksen (1) lisäksi *kodin ja oppilaitoksen yhteistyötä* ja *opiskelijahuoltoa*.

*Kansanopistojen ja liikunnan koulutuskeskusten* tulee laatia opetussuunnitelma (2) *koulutukselle (2)*, jonka kesto on vähintään kahdeksan viikkoa tai joka sisältää *etäopetusta* tai *työssäoppimista*.

*Korkeakoulun (1) opetussuunnitelmassa (2) kuvataan mm. opintojen rakenne, opintojen osaamistavoitteet (1) sekä opetuksen (1) järjestämistavat.*

Korkeakoulun (1) opetussuunnitelmaa (2) ei välttämättä ole olemassa yhtenä dokumenttina, vaan se voi koostua osista, joista päätetään eri aikoina.

Käsitteen tunnus: c276

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#) ja [Opetussuunnitelma](#)

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Terminologin kysymys perusopetuksen ruotsin kieliryhmälle 22.1.2019:** Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok perusopetuksen kannalta?

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (utbildningsanordnarens läroplan)

260

**lukuvuosisuunnitelma** <perusopetus, lukiokoulutus>; **oppilaitoksen työsuunnitelma** <ammattillinen koulutus>; **vuosittain laadittava opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma** <lukiokoulutus>; **vuosisuunnitelma** <lukiokoulutus>; ~ **opetusohjelma** <korkeakoulut>

sv läroanstaltens verksamhetsplan för läsåret <lukiokoulutus>; läsårsplan

en school-specific annual plan <perusopetus, lukiokoulutus>; annual plan for the implementation of the local curriculum

määritelmä

*opetuksen järjestäjän* tai *koulutuksen järjestäjän* laatima suunnitelma *lukuvuoden opetustarjonnasta, opetuksen (1)* järjestämisestä ja muusta toiminnasta sekä *oppilaitoksen* työajoista

huomautus

Tässä määritelty suunnitelma on käytössä *perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa* ja *ammattillisessa koulutuksessa*.

Perusopetusasetuksessa (852/1998) ja lukioasetuksessa (810/1998) lukuvuosisuunnitelma on säädetty opetuksen tai koulutuksen järjestäjän tehtäväksi. Suunnitelmassa päätetään kuitenkin oppilaitoskohtaisista asioista, ja käytännössä suunnitelman laatiminen on delegoitu *koulutusorganisaatioille (peruskouluille (1))* ja oppilaitoksille).

*Korkeakouluissa (1)* vastaavansisältöistä asiakirjaa kutsutaan opetusohjelmaksi.

Korkeakouluissa (1) *tutkintovaatimukset* ja kutakin lukuvuotta koskeva opetusohjelma muodostavat yhdessä *opetussuunnitelman (2)*.

Käsitteen tunnus: c277

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

<po en 2022>

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Terminologin kysymys perusopetuksen ruotsin kielityöryhmälle 24.1.2019:** Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok perusopetuksen kannalta?

**Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 24.1.2019:** Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok ammatillisen koulutuksen kannalta?

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (läsårsplan)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (annual plan for the implementation of the local curriculum)

261

<korkeakoulut>

**tutkintovaatimukset**

sv examensfordringar *pl*

en degree requirements *pl*

määritelmä

*korkeakoulun (1) opetussuunnitelman (2)* osa, jossa kuvataan *tutkinnon* suorittamisen edellyttämät tiedot ja osaaminen

huomautus

Tutkintovaatimuksia ei välttämättä kuvata erillisenä asiakirjana.

Käsitteen tunnus: c1034

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opetussuunnitelma](#)



262

<esiopetus, perusopetus>

**oppimissuunnitelma**

sv plan för elevens lärande

en learning plan

määritelmä

*esiopetuksessa* olevalle lapselle tai *perusopetuksen oppilaalle* laadittava kirjallinen, pedagoginen suunnitelma *oppimisen* ja/tai koulunkäynnin etenemisestä, opetusjärjestelyistä ja tarvittavasta tuesta

huomautus

Oppimissuunnitelmaa voidaan tarvittaessa käyttää osana *yleistä tukea*, ja sitä tulee käyttää *tehostetun tuen* aikana. Oppimissuunnitelma tehdään myös, jos perusopetuksen oppilaalla on päätös oman *opinto-ohjelman* mukaan etenemisestä, *erityisistä opetusjärjestelyistä* tai hänet on otettu *joustavan perusopetuksen* toimintaan. *Eriyistä tukea (1)* saavalle perusopetuksen oppilaalle tehdään oppimissuunnitelman sijaan *henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma*.

Käsitteen tunnus: c280

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

263

<perusopetus>

**opinto-ohjelma**

sv studieprogram *n* <perusopetus>

en study programme; course catalogue

määritelmä

ohjelma, joka sisältää tiedot siitä, mitä opintoja ja missä laajuudessa *oppilaan* on tarkoitus tietynä ajanjaksona suorittaa

huomautus

Perusopetusasetuksen (852/1998, 10 §) mukaan *perusopetuksen* oppilaalle tulee kunkin *lukuvuoden* päättyessä antaa *todistus*, johon merkitään oppilaan opinto-ohjelma ja oppiaineittain tai aineryhmittäin arvio siitä, miten oppilas on saavuttanut asetetut tavoitteet, sekä arvio oppilaan käyttäytymisestä.

Lisäksi käsite opinto-ohjelma liittyy perusopetuksen nk. vuosiluokkiin sitomattomaan *opiskeluun*. Perusopetusasetuksen (852/1998, 11 §) mukaan *opetussuunnitelmassa (1)* voidaan määrätä, että eri *oppiaineiden* opinnoissa voidaan edetä *vuosiluokkiin* jaetun *oppimäärän* sijasta oppilaan oman opinto-ohjelman mukaisesti.

Käsitteen tunnus: c243

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

264

**henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma; HOJKS**

sv individuell plan för hur undervisning skall ordnas; IP

en individual educational plan; individualised curriculum; personalised educational plan (?); IEP

määritelmä

*erityisen tuen (1)* päätökseen perustuva suunnitelma *oppilaan oppimiseen* ja koulunkäyntiin liittyvistä tavoitteista sekä *opetuksen (1)* sisällöistä, tukimuodoista, pedagogisista menetelmistä ja *oppimisympäristöön* liittyvistä tukitoimista

huomautus

Perusopetuslain (628/1998, 17 §) mukaisesti erityistä tukea koskevan päätöksen toimeenpanemiseksi oppilaalle on laadittava henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS). Kaikki erityistä tukea saavan oppilaan tuki kirjataan HOJKSiin. HOJKS on kirjallinen suunnitelma, jossa määritellään mm. *opiskelun* erityiset painoalueet, oppilaan edistymisen *seuranta* ja *arviointi (2)*, oppilaan mahdollisuus osoittaa osaamisensa eri tavoin, arviointitavat ja ajankohdat, oppilaan *itsearviointi (2)* sekä muut pedagogiset ratkaisut, kuten joustavat ryhmittelyt, samanaikaisopetus, opetusmenetelmät, opiskelustrategiat, työskentelytavat, kommunikointitavat ja *oppimateriaalit*.

Ennen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 voimaantuloa *ammattillisen peruskoulutuksen koulutuksen järjestäjän* tuli erityisopetuksen toteuttamiseksi laatia *opiskelijalle* henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS). HOJKS:n sisällöstä säädettiin valtioneuvoston asetuksessa ammatillisesta peruskoulutuksesta (811/1998, 8 §). Suunnitelma mainittiin myös laissa ammatillisesta peruskoulutuksesta (630/1998, 20 §). Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite *henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma*.

Käsitteen tunnus: c281

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>

Käsitekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Lukion englannin kielityöryhmän kysymys perusopetuksen englannin työryhmälle 19.10.2018:**

Ehdotimme tämän vastineeksi myös termiä ”personalised educational plan” (”individual” viittaa myös ’yksittäiseen’, ei aina pelkästään ’henkilökohtaiseen’). Kun perusopetuksen työryhmä on miettimässä tämän käsitteen englanninkielisiä vastineita, kannattaa kysyä kommentteja OPH:sta Kristiina Laitiselta.

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (individuell plan för hur undervisningen skall ordnas)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (individual educational plan)

265

**henkilökohtainen opintosuunnitelma** <lukiokoulutus, korkeakoulut>; **HOPS** <lukiokoulutus, korkeakoulut>;  
**oma opinto-ohjelma** <perusopetukseen valmistava opetus>

sv individuell studieplan <perusopetus, lukiokoulutus, korkeakoulut>; ISP <perusopetus, lukiokoulutus, korkeakoulut>; personlig studieprogram

en personal study plan; PSP  
rather than: personalised study plan; individual study plan

määritelmä

**oppijan** omaan käyttöön tarkoitettu suunnitelma opintojen suorittamisesta

huomautus

**Lukiokoulutuksessa** henkilökohtainen opintosuunnitelma koostuu opiskelusuunnitelmasta, ylioppilastutkintosuunnitelmasta sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelmasta.

**rajattu HOPS:** Termiä rajattu HOPS (sv begränsad; en narrow) käytetään tietojärjestelmissä viittaamaan siihen osaan henkilökohtaisesta opiskelusuunnitelmasta, joka sisältää esimerkiksi opintojen aikataulutukseen, valinnaisiin opintoihin ja korvaavuuksiin liittyvät valinnat.

**avoin HOPS:** Termiä avoin HOPS (sv öppen; en open-ended) käytetään tietojärjestelmissä viittaamaan siihen osaan henkilökohtaisesta opiskelusuunnitelmasta, joka liittyy laajemmin yksilöllisen opintopolun suunnitteluun osana henkilökohtaista kehittymistä.

**personal study plan / personalised study plan:** Englannin vastine personal study plan on tämän käsitteen kohdalla suositettavampi kuin personalised study plan, sillä oppija laatii suunnitelman itse. (Sana personalised viittaisi prosessiin, jossa suunnitelma henkilökohtaistetaan oppijalle.)

**individual study plan:** Englannin sana "individual" voi viitata 'henkilökohtaisen' lisäksi myös 'yksittäiseen'. Monitulkintaisuuden vuoksi termin "individual study plan" käyttöä ei suositella henkilökohtaisen opiskelu- tai opintosuunnitelman vastineena.

Käsitteen tunnus: c279

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

<po sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Terminologin kommentti lukion ruotsin kielityöryhmälle 11.2.2018:** Korkeakoulujen ruotsin työryhmä antanut ruotsin vastineen/vastineet; varmistatteko että ok lukiokoulutuksen näkökulmasta?

**Lukion ruotsin kielityöryhmän kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 24.1.2019:** Mielestämme "personlig studieplan" ei ehkä kuulosta oikein hyvältä, voisiko sen merkitä epäsuositettavaksi/hylättäväksi? Sitä on käytetty ammatillisen koulutuksen laissa.

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 5.10.2021:** Termin "henkilökohtainen opiskelusuunnitelma" todettiin olevan käytössä lukiokoulutukseen valmistavassa koulutuksessa. Tämä tieto on poistettu, koska oppivelvollisuuslain myötä lukiokoulutukseen valmistava koulutus poistuu. Mutta entä TUVA, onko siellä tällaista henkilökohtaista opintosuunnitelmaa? Pitäisikö TUVA lisätä tämän käsitteen käyttökonteksteihin?

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (personlig studieprogram)

**Riinan kysymys perusopetuksen ruotsin työryhmälle 21.3.2022:** Opetushallinnon sanastossa on "oppilaan oma opinto-ohjelma" = "personlig studieprogram". OKSAn mukaan "oma opinto-ohjelma" liittyy (vain) perusopetukseen valmistavaan koulutukseen. Koskeeko sama ruotsin termiä? (Ja onko program en- vai ett-sukuinen?)

266

### henkilökohtainen opiskelusuunnitelma

sv personlig studieplan

määritelmä

*tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelijalle* tehtävä suunnitelma, johon kirjataan *koulutuksen järjestäjästä* riippuen joko opintojen yksilöllinen rakentuminen ja eteneminen, jatko-opintosuunnitelma ja opiskelijan *opetusta (1)*, *ohjausta* ja tukea koskevat tiedot tai opiskelijalle tehtävää *henkilökohtaistamista* koskevat tiedot

huomautus

Jos tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen järjestää *perusopetuksen järjestäjä* tai *lukiokoulutuksen järjestäjä*, henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan kirjataan opintojen yksilöllinen rakentuminen ja eteneminen, jatko-opintosuunnitelma sekä opiskelijan opetusta, ohjausta ja tukea koskevat tiedot tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain (1215/2020) mukaisesti.

Jos tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen järjestää *ammattillisen koulutuksen järjestäjä*, henkilökohtainen opiskelusuunnitelma sisältää opiskelijalle tehtävää henkilökohtaistamista koskevat tiedot ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaisesti.

Käsitteen tunnus: c1919

Luokka: <tutkintokoulutukseen valmentava koulutus>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

### Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021:

TUVA: henkilökohtainen opiskelusuunnitelma

- Kun koulutuksen järjestäjänä on ammatillisen koulutuksen järjestäjä, tehdään henkilökohtainen opiskelusuunnitelma ammatillisen koulutuksen henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS) mukaisesti (1215/2020, 14 §14).

- Kun koulutusta järjestää ja perusopetuksen tai lukiokoulutuksen järjestäjä, tehdään henkilökohtainen opiskelusuunnitelma tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain 14 §:n15 mukaisesti.

**Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 5.4.2022:** Terminologi laatinut vinkkaamienne lähteiden perusteella määritelmäluonnoksen + luonnokset huomautuksiksi; kommenttoitteko onko asiallisesti ok?

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 5.4.2022:** Onko tarpeen luoda uusi luokka <tutkintokoulutukseen valmentava koulutus>?

**Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle ja/tai OKSA-jaokselle 11.4.2022:** Oppivelvollisuuslaissa (1214/2020) mainitaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, mutta viitataan sanalla tässä eri koulutussektoreilla tai eri koulutuksissa käytettäviin käsitteisiin (lukiokoulutuksessa henkilökohtainen opintosuunnitelma, ammatillisessa henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma jne)? -- **1214/2020, 6 § Opintojen riittävä edistyminen:** Oppivelvollisuuteen kuuluvien opintojen tulee edistyä oppivelvollisen *henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman* mukaisesti.

267

### henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma; HOKS

sv personlig utvecklingsplan för kunnandet; PUK

en personal competence development plan

määritelmä

henkilökohtainen suunnitelma, joka sisältää *ammattillisen koulutuksen opiskelijalle* tehtävää *henkilökohtaistamista* koskevat tiedot

huomautus

Henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan kirjataan opiskelijan yksilölliset *osaamisen tunnistamista*, *osaamisen tunnustamista*, osaamisen hankkimista ja osoittamista sekä ohjaus- ja tukitoimia koskevat tiedot.

Henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan kirjataan tietoja mm. opiskelijan *ammattillisen tutkinnon* suorittamiseen tai *oppimiseen* liittyvistä tavoitteista, valinnoista, *opetuksesta (1)* ja *oppimisympäristöistä* sekä esimerkiksi mahdollisesta.

Henkilökohtainen osaaminen kehittämissuunnitelma laaditaan ja päivitetään yhdessä opiskelijan kanssa. Henkilökohtaista osaamisen kehittämissuunnitelman toteutumista seurataan ja suunnitelmaa päivitetään opintojen aikana tarvittaessa.

Henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman laatimiseen, päivittämiseen ja hyväksymiseen osallistuvista tahoista on säädetty ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017).

Käsitteen tunnus: c1240

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Opetussuunnitelma](#) ja [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

268

### henkilökohtainen opinto- ja valmennussuunnitelma; HOVS

sv individuell studie- och träningsplan

en individual study and training plan

määritelmä

suunnitelma, jossa yhdistyy *opiskelijan* henkilökohtainen opiskelusuunnitelma ja hänen urheilulajinsa valmennussuunnitelma

huomautus

Käsitteen tunnus: c283

Luokka: <ammattillinen koulutus>?

Käsitekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Työryhmä 24.10.2014:** englannin termi selvitettävä (coaching?)

**Terminologin kysymys Tuula Sumkinille ja Tomi Kytölälle 13.12.2021:** Onko määritelmässä käytetty termi "henkilökohtainen opiskelusuunnitelma" ok ja mihin OKSAn käsitteeseen se tulisi linkittää? Se on ollut vahingossa linkitettyä vanhentuneeseen käsitteeseen henkilökohtainen opiskeluohjelma, mutta tämä lienee täysin väärin. OKSAssa on/oli määritelty henkilökohtainen opiskelusuunnitelma vain lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen käsitteenä, ja HOVS ei kai liity mitenkään entiseen LUVA-koulutukseen. Pitäisikö määritelmässä kenties viitata ammatillisen koulutuksen HOKS (henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma) -käsitteeseen?

269

(vanhentunut)

**henkilökohtainen opiskeluohjelma**

sv personligt studieprogram *n*

en individual study programme

määritelmä

[oppisopimuskoulutuksessa](#) tehtävä suunnitelma, johon kirjataan ammattitaito, johon [opiskelija](#) pyrkii, ja tapa, jolla opiskelija osoittaa saavuttamansa ammattitaidon

huomautus

Henkilökohtaiseen opiskeluohjelmaan voidaan kirjata myös [näyttötutkinnon henkilökohtaistamista](#) koskevat tiedot.

Henkilökohtaisen opiskeluohjelman laativat opiskelija, työnantaja ja [koulutuksen järjestäjä](#).

Vrt. [henkilökohtaistamista koskeva asiakirja](#).

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ([531/2017](#)) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite [henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma](#).

Käsitteen tunnus: c935

Luokka: <amatillinen koulutus>

<kieliversiointiin amatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englantia kesken>

270

(vanhentunut)

**henkilökohtainen näyttösuunnitelma; HENSU**

sv individuell plan för fristående examen

en individual plan for completing competence-based qualification

määritelmä

henkilökohtainen suunnitelma [näyttötutkinnon](#) osien suorittamisesta

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ([531/2017](#)) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite [henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma](#).

Käsitteen tunnus: c282

Luokka: <amatillinen koulutus>

<kieliversiointiin amatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englantia kesken>

271

(vanhentunut)

**henkilökohtaistamista koskeva asiakirja**

sv dokument om personlig tillämpning

en personalisation documentation

määritelmä

[ammattillisessa aikuiskoulutuksessa](#) käytettävä asiakirja, johon kirjataan tiedot [näyttötutkintoon](#) liittyvästä [henkilökohtaistamisesta](#)

huomautus

Henkilökohtaistamista koskevan asiakirjan laatii [koulutuksen järjestäjä](#) yhdessä [tutkinnon suorittajan](#) kanssa.

Henkilökohtaistamista koskevan asiakirjan sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksessa (25.6.2015) ammatilliseen aikuiskoulutukseen liittyvästä henkilökohtaistamisesta.

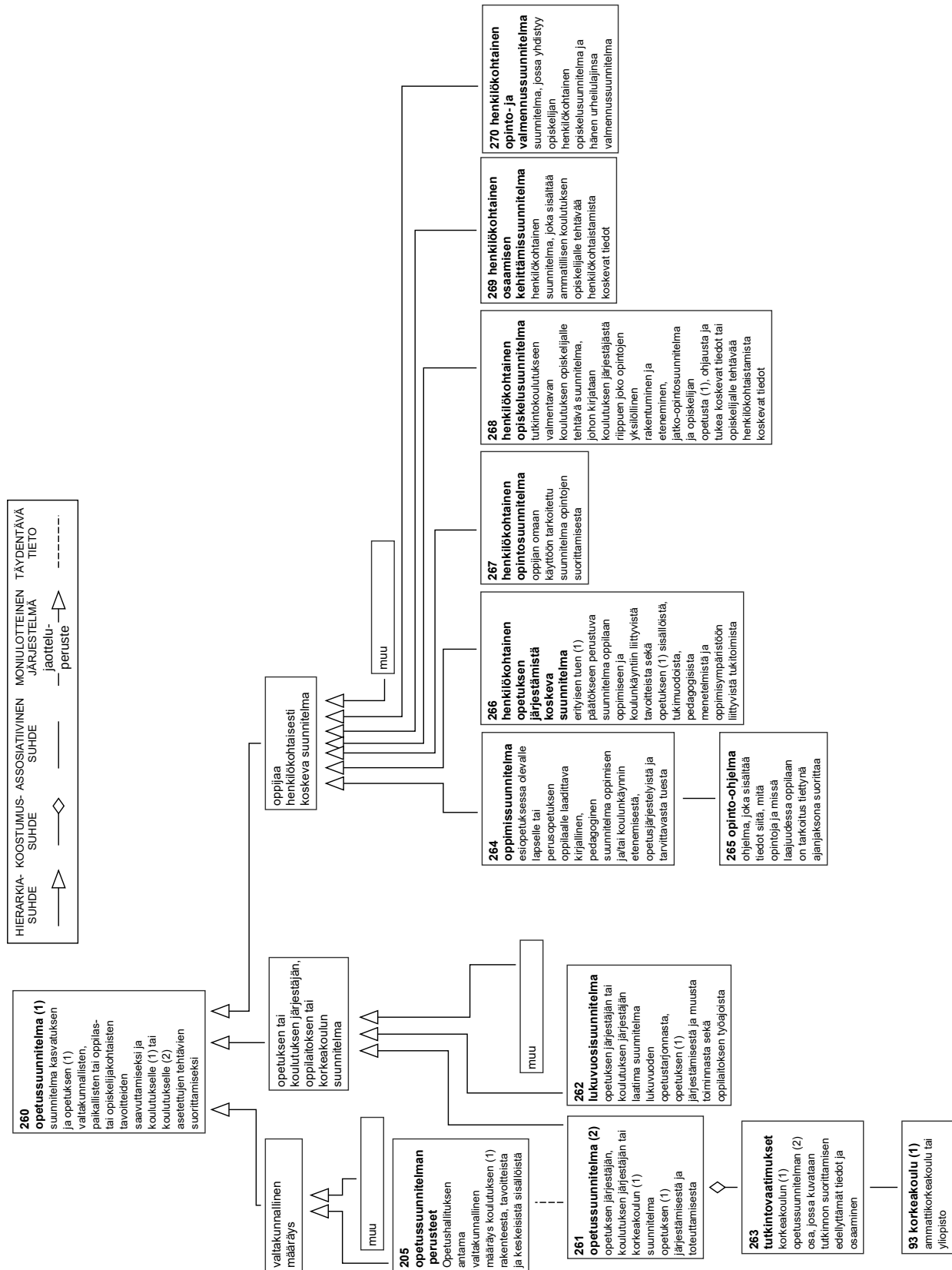
Henkilökohtaistamista koskevaan asiakirjaan merkitään muun muassa tutkinnon suorittajan aiemmin hankkima ja osoittama osaaminen, tiedot niistä [tutkinnon osista](#), jotka on ilmoitettu [tutkintotoimikunnalle](#) niiden liittämiseksi tutkintosuoritukseen, tiedot niistä tutkinnon osista, joista on tehty tutkintotoimikunnalle esitys [osaamisen tunnustamista](#) varten; [näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen](#) ja muun ammattitaidon hankkimisen tarve; tarvittava [ohjaus](#) ja tuki; mahdollisesti tarvittavat opiskeluvalmiuksia parantavat opinnot.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ([531/2017](#)) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite [henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma](#).

Käsitteen tunnus: c934

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>



Käsitekaavio 28. Opetussuunnitelma.



#### 4.4.1.1 Opetussuunnitelmaan liittyviä käsitteitä

272

&lt;lukiokoulutus&gt;

##### aihekokonaisuus

sv temaområde; ämneshelhet (2); genomgående tema; ämnesområde

en cross-curricular theme

määritelmä

*lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa (1)* annettu, *opetuksen (1)* eheyttämiseen pyrkivä teema, jolla on liittymäkohtia useisiin *oppiaineisiin* ja jota käsitellään eri oppiaineiden yhteydessä ja *oppilaitoksen* muussa toiminnassa

huomautus

Esimerkkejä *lukiokoulutuksen* vuoden 2015 opetussuunnitelman perusteiden (1) mukaisista aihekokonaisuuksista ovat ”ihmisenä kasvaminen”, ”kulttuuri-identiteetti ja kansainvälisyys” sekä ”osallistuva kansalaisuus”.

Aihekokonaisuus on lukiolain (714/2018), lukioasetuksen (810/2018) ja niiden nojalla annettavien lukiokoulutuksen *opetussuunnitelman perusteiden* myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite.

Käsitteellä aihekokonaisuus, samoin kuin lukiolain 714/2018 myötä tulleilla käsitteillä *laaja-alainen osaaminen* ja *temaattiset opinnot*, on *opetusta (1)* eheyttävä tehtävä.

Käsite aihekokonaisuus on mainittu myös perusopetuslaissa (628/1998). OKSAn 2. laitoksessa käsite on kuitenkin määritelty vain lukiokoulutuksen näkökulmasta.

Käsitteen tunnus: c285

Luokka: &lt;lukiokoulutus&gt;

&lt;kieliversiointiin lukiokoulutus&gt;

&lt;lukiokoulutus ruotsi kesken&gt;

##### **Lukion ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle, erityisesti perusopetukselle, 11.1.2019:**

Onko tässä määritelty ”aihekokonaisuus” sama kuin asetuksessa 422/2012 (Valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta) mainittu käsite ”ainekokonaisuus”? (ruotsiksi ”helheter som bildas av flera läroämnen”)? Vai ovatko nämä eri käsitteitä? -> **OKSA-jaos 24.5.2019:** Käsite oppiainekokonaisuus/ainekokonaisuus on eri käsite kuin tämä. Oppiainekokonaisuus on perusopetuksen käsite, aihekokonaisuus taas lukion. (POPS käyttää termiä oppiainekokonaisuus.)

**Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019:** laissa 629/1998 (vanha lukiolaki) puhutaan suomeksi aihekokonaisuuksista; ruotsiksi ämneshelhet

**Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019:** Tämä käsite saattaa olla vanhentunut (tai korvattu uudella), joten voisi ehkä jättää ruotsiksikin vain vanhan vastineen ”ämneshelhet”?

**Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019:** Palataan tämän käsitteen ruotsin vastineisiin, kun OKSA-jaoksen lukiotyöryhmä ottanut kantaa

**Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019:** entä ”temahelhet”? Tämä voisi olla uudempi termi, ja sitä on käytetty perusopetuksen puolella

**Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019:** entä ”temastudier”? LOPS 2015

**Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019:** ”ämnesövergripande studier”?

**Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019:** myös temaattiset opinnot ja ilmiöpohjaiset opinnot ovat läheisesti liittyviä käsitteitä

**Lukion ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 11.1.2019:** Voisiko OKSAAan lisätä myös käsitteet temaattiset opinnot [on OKSAssa] ja ilmiöpohjaiset opinnot ja tuoda esiin sitä, että käsitteissä aihekokonaisuus, temaattiset opinnot ja ilmiöpohjaiset opinnot on kyseessä pohjimmiltaan sama käsite, mutta nimitykset ovat vaihdelleet. Tai jos näiden käsitteiden välillä on jotain sisällöllistä/pedagogista eroa, niin voisi olla hyvä selventää sitä...? -- **OKSAn lukiosanastotyöryhmä 12.3.2020:** ilmiöpohjaiset opinnot: ei säädöksissä eikä LOPSissa. Esim. Helsingin kaupunki kyllä käyttänyt, mutta vaihtelua koulutuksenjärjestäjittäin. Jätetään määrittelemättä.

**Lukion sanastotyöryhmä 12.3.2020:** Temaattisilla opinnoilla on laajuus, aihekokonaisuudella ei, aihekokonaisuuksille ei ole varattu opetusaikaa. Näillä kaikilla, aihekokonaisuus, laaja-alainen osaaminen ja temaattiset opinnot, on sinällään opetusta eheyttävä tehtävä.

**OKSA-jaos 30.10.2020:** ei vakan käsite

**OKSA-jaos 30.10.2020:** esiopetus(?), perusopetus: näillä asteilla tämä käsite ollut aiemmin. Pitäisikö käsitteen kuvausta muokata sopivaksi myös näille asteille?

**OKSA-jaos 30.10.2020:** Erja palaa tähän vielä ennen OKSAn toisen laitoksen julkaisemista

**Erja Vitikka 23.11.2020:** Aihekokonaisuus-käsite on edelleen perusopetuslaissa (628/1998) kyllä, ja sen on ollut käytössä perusopetuksessa opetussuunnitelman perusteissa (2004). Nykyisissä (2014) opetussuunnitelman perusteissa aihekokonaisuus-käsite ei ole käytössä. Esiopetuksessa käsite ei ole ollut käytössä aiemminkaan.

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. perusopetus, 23.11.2020:** Miten määritelmää ja huomautusta muokattava, että ne sopisivat myös perusopetukseen (vai tehdäänkö perusopetukselle eri käsite, aihekokonaisuus (2), jos käsitteet ovat hyvin erilaiset?)?

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (Temaområde; genomgående tema; ämnesområde)

273

<lukiokoulutus>

**laaja-alainen osaaminen**

sv mångsidig kompetens

en transversal competence

määritelmä

osaaminen, joka rakentuu tiedoista, taidoista, arvoista, asenteista ja tahdosta, jotka tarvitaan [lukiokoulutuksen opiskelijan](#) hyvää yleissivistystä ja hyväksi ihmiseksi kasvamista, kestävän tulevaisuuden rakentamista sekä jatko-opinto-, työelämä- ja kansainvälisyysvalmiuksia varten

huomautus

Laaja-alaisella osaamisella on lukiokoulutusta eheyttävä tehtävä. [Lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa](#) 2019 laaja-alaisen osaamisen osa-alueet muodostavat lukiokoulutuksen [oppiaineiden](#) yhteiset tavoitteet.

Laaja-alaisen osaamisen kuusi osa-aluetta ovat hyvinvointiosaaminen, vuorovaikutusosaaminen, monitieteinen ja luova osaaminen, yhteiskunnallinen osaaminen, eettisyys ja ympäristöosaaminen sekä globaali- ja kulttuuriosaaminen.

Käsite laaja-alainen osaaminen on käytössä lukiokoulutuksen lisäksi myös [varhaiskasvatuksessa](#), [esiopetuksessa](#) ja [perusopetuksessa](#). OKSAn 2. laitoksessa käsite on kuitenkin määritelty vain lukiokoulutuksen näkökulmasta.

Vrt. [temaattiset opinnot](#).

Käsitteen tunnus: c1638

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. vaka, esi- ja perusopetus, 23.11.2020:** Käsite on käytössä myös varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa ja perusopetuksessa. Miten määritelmää ja huomautusta muokattava, että ne sopisivat myös näihin?

**OKSA-jaos 12.11.2021:** Lisätään työlialalle laajentaa käsitteen määritelmä kattamaan tai ottamaan huomioon perusopetus

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (mångsidig kompetens)

274

**opetuksen eriyttäminen**

sv differentiering av undervisningen

en differentiation of teaching

määritelmä

toiminta, jossa samaan *opetusryhmään (2)* kuuluville *oppilaille* tai *opiskelijoille* annetaan *opetusta (1)* heidän toisistaan poikkeavien tarpeidensa mukaisesti

huomautus

Eriyttämisessä voidaan tarpeiden mukaan vaihdella *opiskelun* laajuutta, syvyyttä ja etenemisnopeutta. Eriyttäminen voi tapahtua esimerkiksi opetuksen (1) sisältöjä, käytettäviä *opetusmateriaaleja* ja menetelmiä, työtapoja, kotitehtävien määrää ja käytettävissä olevaa aikaa vaihtelemalla.

Käsitteen tunnus: c286

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

275

**koulutuksen tavoitteet** *pl*; > **esiopetuksen tavoitteet** *pl*; > **perusopetuksen tavoitteet** *pl*;  
> **lukiokoulutuksen tavoitteet** *pl* <valtionneuvoston asetus 942/2014>; > **lukiokoulutuksen tehtävät** *pl*  
<lukion opetussuunnitelman perusteet 2015>; > **lukiokoulutuksen tarkoitus** <lukiolaki 714/2018>  
mieluummin kuin: opetuksen tavoitteet *pl* <esiopetus, perusopetus>

sv utbildningens mål *n pl*; > mål *n pl* för förskoleundervisningen; > mål *n pl* för den grundläggande utbildningen; > gymnasieutbildningens mål *n pl*  
hellre än: mål *n pl* för undervisningen

en mission of education; > mission of general upper secondary education <lukiokoulutuksen tavoitteet>

määritelmä

niiden päämäärien kokonaisuus, joihin *koulutuksella* (1) pyritään

huomautus

*Esiopetuksen* ja *perusopetuksen* tavoitteista on säädetty perusopetuslaissa (628/1998) ja valtionneuvoston asetuksessa perusopetuslaissa tarkoitettuna opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen *tuntijaosta* (422/2012).

*Lukiokoulutuksen* tavoitteista on säädetty lukiolaissa (629/1998) sekä valtionneuvoston asetuksessa lukiolaissa tarkoitettuna koulutuksen yleisistä valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta (942/2014).

Perusopetuksen tavoitteita ovat esimerkiksi tukea *oppilaan* kasvamista ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen, tarjota elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja, lisätä sivistystä ja tasa-arvoa ja turvata yhdenvertaisuutta.

Lukiokoulutuksen tavoitteita ovat lain 942/2014 mukaan esimerkiksi tukea *opiskelijan* tasapainoista henkistä, fyysistä ja sosiaalista kasvua sekä edistää elämän, ihmisoikeuksien, kestävän kehityksen, ympäristön ja kulttuurien monimuotoisuuden kunnioittamista.

Esi- ja perusopetuksella on yleis- ja erityistavoitteet. Valtionneuvoston asetuksessa 422/2012 säädetään perusopetuksen yleiset tavoitteet ja asetuksen 5 §:ssä lisäksi muille kuin *oppivelvollisuuttaan* suorittaville oppilaille annettavan *opetuksen* (1) erityiset tavoitteet.

**opetuksen tavoitteet:** Säädöksissä (esim. perusopetuslaki 628/1998 ja valtionneuvoston asetus 422/2012) käytetään lyhyttä termimuotoa "opetuksen tavoitteet", jolla viitataan sekä käsitteeseen esiopetuksen tavoitteet ja että käsitteeseen perusopetuksen tavoitteet. Termin opetuksen tavoitteet käyttäminen koulutuksen (1) tavoitteista ei kuitenkaan ole suositeltavaa, sillä termillä opetuksen tavoitteet viitataan myös yksittäisten *oppiaineiden* tavoitteisiin. Esimerkiksi perusopetuksen osalta oppiaineiden tavoitteista on säädetty *opetussuunnitelman perusteissa*.

Käsitteen tunnus: c287

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019

tarkistettava / käsittelyyn vaka 2019

**Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle / varhaiskasvatukselle 19.10.2018:** varhaiskasvatussuunnitelman perusteet käyttää termejä "varhaiskasvatuksen tehtävä" ja "varhaiskasvatuksen yleiset tavoitteet". Englanniksi nämä lienevät "mission". Riina, selvitä OKSA-jaokselta, miten nämä vakaa koskevat tiedot lisätään OKSAan.

**OKSA-jaos 18.1.2019:** Kirsi selvittää vaka-lain englannin käännöksestä, mitä termejä siellä käytetty. --  
**Kirsi Alila, OKM, helmikuu 2019:** Englanniksi käytetään tavoitteista käsitettä "aims".

276

**opetustunti**

sv undervisningstimme; lektion

en lesson  
not: teaching hour

määritelmä

yksikkö, joka ilmaisee *opetukseen (1)* käytettävää aikamäärää tuntia kohti

huomautus

Opetustuntia käytetään aikayksikkönä opetuksessa (1), opetuksen (1) suunnittelussa ja hallinnossa.

Käsitteen tunnus: c288

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Terminologin kysymys perusopetuksen ruotsin kielityöryhmälle 24.1.2019:** Onko lukion ruotsin työryhmän ehdottama vastine undervisningstimme ok perusopetuksen kannalta? Entä Opetushallinnon sanaston lektion?

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (lektion)

## 4.4.2 Koulutustarjonta

277

### koulutustarjonta

sv utbildningsutbud *n*

en study opportunities available; provision of study opportunities; education and training provision

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu tietyssä aikana tarjottavista [koulutusmahdollisuuksista](#), tarjolla olevia [aloituspaiikkoja](#) koskevista tiedoista sekä muista koulutusmahdollisuuksiin liittyvistä tiedoista

huomautus

Tarjottavista koulutusmahdollisuuksista voidaan antaa tietoa esimerkiksi verkkopalveluissa tai opinto-oppaissa.

Käsite koulutustarjonta voidaan ymmärtää myös muilla tavoilla. Esimerkiksi [hakijan](#) kannalta koulutustarjonta on kokonaisuus, joka muodostuu [koulutustoimijoiden](#) tarjoamista koulutusmahdollisuuksista yhteensä. Yksittäisen koulutustoimijan näkökulmasta koulutustarjonta voidaan ymmärtää toimijan itsensä tarjoamien [koulutuksen toteutusten](#) kokonaisuudeksi.

Käsitteen tunnus: c289

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#) ja [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<lukiolaki>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Digivisio / Matti Riihimäki, Aalto, 1.12.2021:** Digivisioissa yritetään noudattaa jatkuvan oppimisen sanastoa

[https://www.tsk.fi/tiedostot/luonnokset/jatkuvaoppiminen/jatkuvan\\_oppimisen\\_sanasto\\_lausunlounno\\_s.pdf](https://www.tsk.fi/tiedostot/luonnokset/jatkuvaoppiminen/jatkuvan_oppimisen_sanasto_lausunlounno_s.pdf) Koulutus on tosin vähän haastava :) Em. luonnoksessa sitä käsitellään ansiokkaasti erilaisilla ryhmittelyillä.

Tiedoksi että Digivisiossa (tai tarkemmin sen arkkitehtuuryössä ja RRF-projektihakemuksessa) koulutusta/koulutustarjontaa on toistaiseksi rakennettu ao standardin mukaisesti ottamalla lähtökohdaksi koulutuksen formaalisuuden...

**Totti Tuhkanen 3.12.2021:** Koulutus-käsitettä ei saada kattavasti haltuun ilman koulutus 1..n rinnakkaismäärittelyksiä. Koulutustarjonta ja opetustarjonta ovat näille alisteisia.

Digivision kuvauksessa koulutustarjonta ja opetustarjonta näyttävät käsitteimerkityksinä hieman sekoittuvan.

Ja on huomattava, että kv-koulutustarjontaankin voi sisältyä sekä formaaleja että ei-formaaleja opetustarjonnan muotoja, eli se ei ole rinnasteisessa vaan hierarkkisessa suhteessa edellisiin. Jotenkin tuntuu, että formaalisuuden astevaihtelu on johdettu jostain sellaisesta piirremäärittelymallista, joka ei ole suoraan yhteensopiva OKSA:n määrittelylogiikan kanssa. Asia pitää siis avata ja arvioida.

Lienee tarvetta tehdä attribuuttitaso käsitteiden tarkennuksia.

Esim. seminaari, jos se on gradu-seminaari, on lähtökohtaisesti formaalia opetussuunnitelmaperustaista opetusta, joka sisältyy tutkintotavoitteeseen opiskeluun.

Vapaasti valittava seminaari joka on tyypiltään vaikka konferenssi, voidaan taas mieltää joksikin muuksi kuin formaaliksi koulutustarjonnaksi.

Näyttäisi siltä, että tässä on OKSAlle työmaata/paimennettavaa. Matin kommentit alla ovat hyvää pohdintaa.

278

**opetustarjonta** <perusopetus, ammatillinen, lukiokoulutus, korkeakoulutus>; **opintotarjotin** <lukiokoulutus>;

**opintojaksotarjotin** <lukiokoulutus>

ei: > kurssitarjotin <lukiokoulutus> (vanhentunut)

sv undervisningsutbud *n*

en teaching on offer; available courses and modules; > course selection <lukiokoulutuksen opintojaksoista>; > courses on offer <opintojaksoista>; > available courses <opintojaksoista> rather than: available teaching; available instruction

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu yksittäisistä *opintojaksoista*, *opintokokonaisuuksista (1)*, *opintokokonaisuuksista (2)* tai *tutkinnon osista*, joiden suorittamismahdollisuutta tietyssä aikana tarjotaan, tai (*perusopetuksen* osalta) *oppiaineiden oppimääristä*, joita tietyssä aikana on tarkoitus suorittaa

huomautus

Ero *koulutustarjonnan* ja opetustarjonnan välillä on, että koulutustarjonta on suunnattu henkilöille, jotka eivät toistaiseksi opiskele kyseisessä *koulutusorganisaatiossa* tai *koulutuksessa (2)*; opetustarjonta puolestaan on tarkoitettu tarjoavan koulutusorganisaation *oppilaille* tai *opiskelijoille*.

Käsitteen tunnus: c290

Luokka: <perusopetus>, <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsitteekaavio: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<lukiokoulutus englanti kesken>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

**Lukion englannin kielityöryhmä 24.9.2018:** Course selection on nykytilan mukainen termi; uuden lukiolainsäädännön ja lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaiset englannin termit varmistettava myöhemmin. (Jatkossakin pääsanana varmaankin selection, mutta mikä selection?)

279

**koulutustarjonnan koulutuslaji; koulutuslaji**

sv typ av utbildning inom utbildningsutbud

en type of education

not: form of education (2)

huomautus

*Koulutuksen hakumenettelyn* ja *opiskelijavalinnan* yhteydessä *hakijoille* näytettävät koulutuslajivaihtoehdot ovat tällä hetkellä (tammikuu 2018) nuorten koulutus ja *aikuiskoulutus*. Esimerkiksi nuorten ja aikuisten *lukiokoulutus*; aikuisten *perusopetus*.

Termi (koulutustarjonnan) koulutuslaji ei näy *hakijalle* (esim. Opintopolussa tai muussa viestinnässä), vaan se on käytössä lähinnä opintohallinnon puolella.

Käsitteen tunnus: c291

Luokka: &lt;perusopetus&gt;, &lt;ammattillinen koulutus&gt;, &lt;lukiokoulutus&gt;, &lt;korkeakoulutus&gt;

Käsitekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#) ja [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

&lt;kieliversiointiin korkeakoulutus&gt;

&lt;korkeakoulutus ruotsi kesken&gt;

&lt;kieliversiointiin lukiokoulutus&gt;

&lt;lukiokoulutus ruotsi kesken&gt;

&lt;kieliversiointiin perusopetus&gt;

&lt;perusopetus ruotsi kesken&gt; &lt;perusopetus englanti kesken&gt;

&lt;kieliversiointiin ammatillinen&gt; &lt;ammattillinen ruotsi kesken&gt; &lt;ammattillinen englanti kesken&gt;

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019 (sv- ja en-kielityöryhmät)

**OPH / Ruotsinkielinen koulutus / Karlsson, Westerholm ym.:** Sv typ av utbildning

**Terminologin kysymys 14.9.2015:** Mikä valitaan ruotsinkieliseksi vastineeksi? OKSA-työryhmä päätyi 13.6.2014 termiin "utbildningsslag", kun taas OPH:n ruotsinkielisestä yksiköstä esitettiin kommenttikierroksella "typ av utbildning". Vipusessa koulutuslaji on "utbildningsslag".

**Ruotsin kielityöryhmän kommentti 1.12.2015:** slag on hieman epämääräinen

**Terminologin kysymys 7.12.2015:** Jos ja kun sv-termi muutetaan erilaiseksi kuin Vipusessa (ks. ), mitä tehdään Vipusen nykyiselle termille? -> **OKSA-työryhmä 29.1.2016:** kysytään tästä Karilta ja Mariannelta -> **Terminologi 5.2.2016:** Kysytty Karilta ja Mariannelta, onko ok muuttaa Vipusen puolellekin "typ av utbildning".

**Marianne Portin 8.2.2016:** -- OKSAn kokouksessa 13.6.2014 hyväksytyt koulutuksen järjestämiseen liittyvien käsitteiden ruotsin- ja englanninkieliset käännökset. Siellä "typ av utbildning" = "koulutustyyppi" ja "koulutuslaji" = "utbildningsslag". Termi "typ av utbildning" on siis jo varattuna.

**Terminologin kysymys ruotsin kielityöryhmälle 10.2.2016:** Täytyykö tosiaan ottaa huomioon, että Vipusen puolella on myös käsitteet ja, joiden vastineet ovat vastaavassa järjestyksessä "typ av utbildning inom yrkeshögskoleutbildning" ja "typ av utbildning inom yrkesutbildning". (Pelkkä *koulutustyyppi* on käsitteenä OKSasta kokonaan poistettu. Vipusessakin termiä on tarkennettu yllä olevalla tavalla eli "ammattikorkeakoulutuksen koulutustyyppi" ja "ammattillisen koulutuksen koulutustyyppi".)

**Englannin kielityöryhmän kommentti:** range of X / selection of X



**Englannin kielityöryhmän kommentti 21.6.2016:** Vipunen käyttää koulutuslajista vastinetta form of education, mutta eikö mene tällöin sekaisin *koulutusmuoto (2):n* kanssa? Näillä nyt molemmilla sama termi englanniksi.

**Englannin kielityöryhmän kysymys 21.6.2016 OKSA-jaostolle:** Onko OPH:lla englanninkielinen käänös koulutuslajille?

**Ruotsin kielityöryhmä 5.9.2016:** Tarkastetaan Vipusen ja Opintopolun termit -> pyritään yhtenäisyyteen käytettyjen termien kesken. Määritelmä tulee myös tarkastaa ja tarvittaessa päivittää.

**Vipunen/Anssi Pänkäläinen 16.9.2016 (sähköpostilla):** Koulutuslajia ei ole muistaakseni käytetty haku ja opiskelijavalinnan yhteydessä. Mutta esim. amk-opiskelijatilastoissa ”nuorten/aikuisten koulutus” on suomeksi koulutustyyppi ja se on käännetty ruotsiksi ”typ av utbildning” ja englanniksi ”type of education”.

**Tilastokeskus/Anna Loukkola 19.9.2016 (sähköpostilla):** Koulutuslaji-käsitettä on meillä käytetty lukiokoulutuksessa ja ammattikorkeakoulutuksessa juuri jaottelulla nuorten koulutus ja aikuiskoulutus. Ammatillisessa koulutuksessa koulutuslajeja on ollut enemmän ks. [http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin\\_kou\\_aop/?tablelist=true](http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin_kou_aop/?tablelist=true) Koulutuslaji on meillä käännetty ”utbildningsslag” ja ”type of education”

**Terminologin kysymys 6.10.2016 sv-kielityöryhmälle ja OKSA-jaostolle:** Olisiko ok, että Vipusen koulutuslaji () olisi ruotsiksi utbildningsslag, koska se on monimuotoisempi kuin OKSAn puolella määritelty, ja OKSAn koulutustarjonnan koulutuslaji taas olisi ruotsiksi ”typ av utbildning”, koska se on suppeammin määritelty? (Jos ruotsin ”slag” on epämääräisempi kuin ”typ”, kuten yllä on kommentoitu?)

**Terminologin kysymys 6.10.2016 sv-kielityöryhmälle ja OKSA-jaostolle:** Olisiko ok, että Vipusen koulutuslaji () olisi englanniksi ”form of education and training”, koska se on monimuotoisempi kuin OKSAn puolella määritelty, ja OKSAn koulutustarjonnan koulutuslaji taas olisi englanniksi ”type of education” (tai jotain muuta, mitä englannin kielityöryhmä ehdottaa), koska se on suppeammin määritelty?

**Ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaostolle 28.11.2016:** ”” Vipusen termeissä on sisällöltään hieman laajempi kuin koulutustarjonnan koulutuslaji OKSA:ssa (vain nuorten ja aikuiskoulutus). Kysymys OKSA-sanastojaostolle: tulisiko näitä määritelmiä yhtenäistää jotenkin?

**KK-valmisteluryhmä (Totti, Outi) 2.12.2016:** Pohdintaa: Käyttöalan merkitseminen selkeästi (koulutustarjonnan koulutuslaji, ID291 ja koulutustyyppi, ID653)? Koulutustyyppi liittyy vain ammatilliseen puoleen; koulutustyyppiä ei tulisi käyttää ilman määrettä....? Mihin käsitteisiin tämä on suhteessa OKSA:ssa rinnakkaiskäsitteenä? Huomautuksiin selkeästi käyttöala ja ero toiseen termiin?

**OKSA-jaosto 24.3.2017: kysymys sv- ja en-kielityöryhmille:** voisiko sv- ja en-termeihin jotenkin lisätä termin ”koulutustarjonta” (niin saisi eron Vipusen koulutuslaji-käsitteeseen)? Siis esim. ruotsiksi koulutustarjonnan koulutuslaji = ”typ av utbildning inom utbildningsutbud”?

**OKSA-jaosto 24.3.2017: kysymys sv-kielityöryhmille:** Olisiko kovin huono ratkaisu, jos sekä koulutuslaji- että koulutustyyppi-käsitteet olisivat ruotsiksi typ av utbildning (jotenkin tarkennettuina)? Siis

- koulutustarjonnan koulutuslaji = typ av utbildning inom utbildningsutbud
- koulutuslaji (Vipunen-tilastopalvelu) = typ av utbildning
- ammattikorkeakoulutuksen koulutustyyppi (Vipunen-tilastopalvelu) = typ av utbildning inom yrkeshögskoleutbildning ja
- ammatillisen koulutuksen koulutustyyppi (Vipunen-tilastopalvelu) = typ av utbildning inom yrkesutbildning? -- **Terminologin kommentti 27.3.2017:** Tämä ei ilmeisesti käy, sillä Vipusessa koulutuslajilla ilmaistaan eri asiaa kuin koulutustyyppillä, ja jos ruotsin vastineet olisivat kaikissa kohdissa muotoa ”typ av utbildning (+ tarkenne)”, niin tästä saisi virheellisen mielikuvan.

**Ruotsin kielityöryhmä 27.9.2017:** Pohdittiin, että mahdollista olisi tehdä ratkaisu, että koulutustarjonnan koulutuslaji ja Vipusen koulutuslaji olisivat kumpikin ”utbildningsslag” ja koulutustyyppit olisivat ”typ av utbildning”. Tälle perusteluna olisi, että Tilastokeskus käyttää ”utbildningsslag”-termiä koulutuslajista. Kuitenkaan kaikki työryhmässä eivät pitäneet tätä ratkaisua kovinkaan hyvänä. Palataan myöhemmässä kokouksessa.

**Ruotsin kielityöryhmä 13.10.2017:** ”utbildningsslag” (OKSAn koulutustarjonnan koulutuslajille ja Vipusen koulutuslajille) olisi hyväksyttävä, jos katsotaan, ettei Vipusen ruotsin vastinetta (utbildningsslag) voi muuttaa. Selvitettävä, voidaanko Vipusen termiä muuttaa.

**Ruotsin kielityöryhmä 13.10.2017:** Ruotsin kielessä ei juuri ole yhdyssanoja (kuten ”utbildningstyp” tai ”utbildningsslag”), vaan yhdyssanat ovat heijastumaa suomen kielestä. Enemmän ruotsin kielen mukaista olisikin, että koulutuslaji- ja koulutustyyppi-termit olisivat kaikki ruotsiksi ”typ av utbildning” (+ mahdollinen tarkenne, kuten ”inom utbildningsutbud”, ”inom yrkeshögskoleutbildning” tai ”inom yrkesutbildning”).

**Ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 13.10.2017:** Voidaanko Vipusen ruotsin termiä (utbildningsslag) muuttaa (tai sen muuttamisesta keskustella) ja jos, miten se tapahtuisi? Jos on hankalaa, niin ruotsin kielityöryhmä voinee elää sen kanssa, että koulutuslaji olisi utbildningsslag.

**OKSA-jaoksen kommentti kielityöryhmille 26.1.2018:** Termi koulutuslaji ei näy Opintopolussa hakijalle, on virkailijapuolen käsite jolla erotetaan nuorten koulutus ja aikuiskoulutus.

**OKSA-jaoksen kommentti kielityöryhmille 26.1.2018:** Koska Vipusen käsitteet jätetään pois OKSAn 1. julkaisusta, kielityöryhmien ei tarvitse tässä vaiheessa välittää siitä, mitkä vastineet Vipusessa on. Palataan asiaan, kun Vipunen käydään läpi ja yhdistetään OKSAan.

280

**opintojen laajuus** <lukiokoulutus, korkeakoulut>; **osaamisen laajuus** <ammattillinen koulutus>;  
> **oppimäärän laajuus (2)** <lukiokoulutus>

sv studiernas omfattning; omfattning av studierna

en scope of studies; scope of competence (??) <ammattillinen>  
rather than: range of studies; extent of studies

määritelmä

ominaisuus, joka liittyy suoritettavaan opintojen osaan tai kokonaisuuteen ja joka kuvaa kyseiseen yksikköön liittyvää *opiskelijan* työmäärää, annettavan *opetuksen (2)* määrää tai yksikköön sisältyvän osaamisen kattavuutta, vaikeusastetta ja merkittävyyttä

huomautus

Opintojen laajuus on ominaisuus, joka liittyy

- *ammattillisessa koulutuksessa: tutkintoon, tutkinnon osaan tai opintojaksoon*

- *lukiokoulutuksessa: lukiokoulutuksen koko oppimäärään, yksittäisen oppiaineen oppimäärään, moduuliin ja opintojaksoon*

- *korkeakouluissa (1): tutkintoon, opintojaksoon ja opintokokonaisuuteen (1)*

ja kuvaa

- *ammattillisessa koulutuksessa: osaamisen kattavuutta, vaikeusastetta ja merkittävyyttä suhteessa ammattitaitovaatimuksiin ja osaamistavoitteisiin (2)*

- *lukiokoulutuksessa: opiskelijalle annettavan opetuksen (2) määrää ja*

- *korkeakouluissa (1): suorittamiseen vaadittavan opiskelijan työn määrää.*

*Ammattillisessa koulutuksessa* osaamisen laajuus ilmaistaan *osaamispisteinä*.

*Lukiokoulutuksessa pakollisten opintojen ja valtakunnallisten valinnaisten opintojen* laajuudesta säädetään lukioasetuksella (810/2018). Lukiokoulutuksen oppimääriin kuuluvien opintojen laajuus ilmaistaan opintojen keston mukaan *opintopisteinä (1)*. Lukiokoulutuksessa käytetään käsitteen opintojen laajuus lisäksi käsitettä *oppimäärä*.

*Korkeakouluissa (1)* opintojen laajuus ilmaistaan *opintopisteinä (2)*.

*Perusopetuksessa* käsitettä opintojen laajuus vastaa käsite *oppimäärä*.

Ks. myös *opintojen laajuusyksikkö*.

Käsitteen tunnus: c293

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaaviot: *Koulutustarjonta ja opetustarjonta, Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö ja Osaaminen ja sen lähikäsitteitä*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin ammattillinen>

<ammattillinen englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken>

281

<ammattillinen koulutus>

**osaamisala**

ei: koulutusohjelma (1) (vanhentunut)

sv kompetensområde *n*; utbildningsprogram *n* (1); kunskapsområde

en competence area  
not: training programme

määritelmä

itsenäiseen työelämän toimintakokonaisuuteen liittyvä suuntautuminen *ammattillisen tutkinnon* sisällä

huomautus

Esimerkiksi sosiaali- ja terveysalan *ammattillisessa perustutkinnossa* osaamisalana voi olla lasten ja nuorten hoidon ja kasvatuksen osaamisala tai vammaistyön osaamisala.

Käsitteen tunnus: c299

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (kunskapsområde)

282

**suuntautumisvaihtoehto** <yliopisto, ammattikorkeakoulu>; **erikoistumisala** <yliopisto, ammattikorkeakoulu>; **opintosuunta** <yliopisto>; **linja**

sv studieinriktning; inriktningsalternativ; studieriktning

en specialisation; specialist option <yliopisto>

määritelmä

*opintokokonaisuuksien* (2) tai *tutkinnon osien* joukko, jonka valitseminen ja suorittaminen suuntaa *koulutuksen* (2) sisältöä tiettyyn aihepiiriin tai tietylle alalle

huomautus

Suuntautumisvaihtoehto-termillä viitataan keskenään vaihtoehtoihin valintoihin, joilla on merkitystä myös *opiskeluoikeuden* suhteen. Kun *opiskelijan* opiskeluoikeuteen täsmennetään yksi suuntautumisvaihtoehto, muut vaihtoehtoiset suuntautumisvaihtoehdot opintoineen eivät ole opiskelijalle mahdollisia ilman eri menettelyä.

*Yliopistossa* suuntautumisvaihtoehdon valitseminen voi tulla kyseeseen *tutkintoon* johtavassa koulutuksessa (2).

Käsitteen tunnus: c302

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

283

**osaamistavoitteet** *pl* (1); **osaamisen tavoitteet** *pl*sv lärandemål *n pl* <korkeakoulut>; mål *n pl* för kunnandet (1) <ammattillinen koulutus>en learning outcomes *pl* (1); intended learning outcomes *pl* <kun tarvitaan tehdä ero osaamistavoitteet vs. oppimistulokset> (new term); defined learning outcomes *pl* <kun tarvitaan tehdä ero osaamistavoitteet vs. oppimistulokset> (new term); learning objectives

määritelmä

tavoitteet, jotka ilmaisevat, mitä *opiskelijan* odotetaan tietävän, ymmärtävän tai osaavan tehdä sen jälkeen, kun on suorittanut *koulutuksen* (2) tai *tutkinnon* hyväksytysti

huomautus

*Koulutuksen* (1) alan eurooppalaisen yhteistyön avulla on otettu laajasti käyttöön osaamistavoitteiden (1) kuvaaminen. Osaamista voidaan kuvata sekä koulutuksellisenä että ammatillisena tavoitteena.Vertaa käsitettä osaamistavoitteet (1) lähikäsitteeseen *oppimistulokset*. Osaamistavoitteilla (1) tarkoitetaan sitä, mitä opiskelijan odotetaan *opintojakson* tai -kokonaisuuden suoritettuaan tietävän, ymmärtävän tai osaavan tehdä. *Oppimistuloksilla* taas tarkoitetaan samaa kuin termillä *saavutetut osaamistavoitteet* eli sitä tietämistä, ymmärtämistä ja osaamista, jonka opiskelija on oppimistyönsä tuloksena opintojakson tai -kokonaisuuden suoritettuaan saavuttanut. Osaamistavoitteet (1) -käsite esiintyy esimerkiksi *yliopistojen* opintojaksokuvauksissa; oppimistulokset taas esimerkiksi PISA-tulosten yhteydessä.*Ammatillisessa koulutuksessa* käytetään *yhteisten tutkinnon osien* ja *valmentavan koulutuksen osien* kohdalla geneerisen käsitteen osaamistavoitteet (1) sijaan käsitettä *osaamistavoite* (2). *Ammatillisten tutkinnon osien* kohdalla vastaava käsite on *ammattitaitovaatimus*.**lärandemål**: Ruotsin käsitteen lärandemål voidaan hahmottaa koostuvan suppeammista käsitteistä, kuten kunskapsmål, färdighetsmål ja attitydmål.**learning outcomes (1), intended learning outcomes, defined learning outcomes**: Termiä learning outcomes käytetään kahden eri käsitteen englannin vastineena: yhtäältä osaamistavoitteet (1) ja toisaalta *oppimistulokset*. (Sanan outcome(s) peruserkitys englannin kielessä on 'tulos', 'tulokset'.) Mikäli mahdollista, onkin suositettavaa käyttää tarkempia englanninkielisiä vastinetermejä, jotka kuvaavat, kummasta käsitteestä on kyse: osaamistavoitteista (1) vastinetta "intended learning outcomes" tai "defined learning outcomes" ja *oppimistuloksista* vastinetta "achieved learning outcomes".

Käsitteen tunnus: c303

Luokka: &lt;ammattillinen koulutus&gt;, &lt;korkeakoulut&gt;

Käsitteekaaviot: *Koulutustarjonta ja opetustarjonta*, *Osaamistavoitteet* ja *Osaaminen ja sen lähikäsitteitä*  
<kieliversiointiin korkeakoulut>

&lt;korkeakoulut englanti kesken&gt; &lt;korkeakoulut ruotsi kesken&gt;

&lt;kieliversiointiin ammatillinen&gt; &lt;ammattillinen ruotsi kesken&gt; &lt;ammattillinen englanti kesken&gt;

**Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin työryhmälle 19.11.2018**: Onko tarpeen harkita osaamistavoitteille ruotsinkieliseksi vastineeksi myös termiä *kompetensmål*? Tämä on Merja Flemingin mukaan VNK:n termipankista löytyvä vastine termille oppimistulokset.**Lukion englannin kielityöryhmän kysymys ammatillisen enkun ryhmälle 22.10.2020**: Onko ammatillisen koulutuksen kannalta tarpeen lisätä englannin synonyymeihin "learning targets" (jolle mahdollisesti laitettaisiin jokin käyttöalatarkenne)?**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (targeted learning outcome)

284

**oppimistulokset** *pl* <perusopetus, lukiokoulutus, korkeakoulutus>; **saavutetut osaamistavoitteet** *pl* (uudistermi); ~ **todennettu osaaminen** <ammattillinen koulutus>

sv inlärningsresultat

en learning outcomes (2); achieved learning outcomes <kun tarvitaan tehdä ero osaamistavoitteet vs. oppimistulokset> (new term); learning achievements *pl*; learning attainments *pl*; ~ validated learning <ammattillinen koulutus: todennettu osaaminen>; ~ validated competence <ammattillinen koulutus: todennettu osaaminen>  
rather than: learning outcomes (2)

määritelmä

tulokset, jotka ilmaisevat, mitä *oppilas* tai *opiskelija* tietää, ymmärtää tai osaa tehdä sen jälkeen, kun on suorittanut *koulutuksen* (2) tai *tutkinnon* hyväksytysti

huomautus

Vertaa käsitettä oppimistulokset lähikäsitteeseen *osaamistavoitteet* (1). Osaamistavoitteilla (1) tarkoitetaan sitä, mitä opiskelijan odotetaan opintojakson tai -kokonaisuuden suoritettuaan tietävän, ymmärtävän tai osaavan tehdä. Oppimistuloksilla taas tarkoitetaan samaa kuin ilmaisulla ”saavutetut osaamistavoitteet” eli sitä tietämistä, ymmärtämistä ja osaamista, jonka opiskelija on oppimistyönsä tuloksena *opintojakson* tai -kokonaisuuden suoritettuaan saavuttanut. Osaamistavoitteet (1) -käsite esiintyy esimerkiksi *yliopistojen* opintojaksokuvauksissa; oppimistulokset taas esimerkiksi PISA-tulosten yhteydessä.

**learning outcomes** (2): Termiä learning outcomes käytetään kahden eri käsitteen englannin vastineena: yhtäältä *osaamistavoitteet* (1) ja toisaalta oppimistulokset. Mikäli mahdollista, onkin suositettavaa käyttää tarkempia englanninkielisiä vastinetermejä, jotka kuvaavat, kummasta käsitteestä on kyse: *osaamistavoitteista* (1) vastinetta ”intended learning outcomes” tai ”defined learning outcomes” ja oppimistuloksista vastinetta ”achieved learning outcomes”.

Käsitteen tunnus: c1631

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: [Osaamiskokonaisuuksia](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulutus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<korkeakoulutus ruotsi kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<korkeakoulutus ruotsi kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (inlärningsresultat)

285

### tutkinnon vaativuustaso

sv examens kvalifikationsnivå; examens kravnivå

en qualifications level <EQF-viitekehysten yhteydessä>

määritelmä

luokka, jollaisiin *tutkinnot* jaotellaan niiden edellyttämän tai tuottaman osaamisen perusteella

huomautus

Suomessa tutkintojen ja muun osaamisen kansallinen viitekehys rakentuu eurooppalaisen tutkintojen viitekehysten (EQF) pohjalle. Viitekehysten ja tutkinnon vaativuustasojen tarkoituksena on lisätä tutkintojen kansainvälistä vertailtavuutta. Viitekehysten mukaan kuhunkin tutkinnon vaativuustasoon liittyvä osaaminen ilmaistaan tietoina, taitoina ja pätevyyksinä.

Viitekehysten mukaisia tutkinnon vaativuustasoja on kahdeksan. Esimerkiksi *perusopetuksen oppimäärä* sijoittuu tasolle 2, *ylioppilastutkinto*, *lukiokoulutuksen oppimäärä*, *ammattilliset perustutkinnot* ja *ammattitutkinnot* sijoittuvat tasolle 4, *erikoisammattitutkinnot* tasolle 5, *ammattikorkeakoulututkinnot* ja *alemmat korkeakoulututkinnot* tasolle 6, *ylemmät korkeakoulututkinnot* tasolle 7 ja *korkeakoulujen (1) jatkotutkinnot* tasolle 8.

Käsitteen tunnus: c305

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019 (kielityöryhmät)

<korkeakoulut englanti kesken>

**Terminologin kommentti 19.9.2016:** Aiemmin OKSAssa terminä olikin "tutkinnon taso", mutta se on muutettu muotoon "tutkinnon vaativuustaso". Kumpi parempi? Vai jokin muu?

**Terminologin kysymys OKSA-työryhmälle 6.10.2016:** Ks. englannin kielityöryhmän kysymys alla. Onko termi "tutkinnon vaativuustaso" käyttökelpoinen tässä yhteydessä?

**Englannin kielityöryhmän kommentti:** Suvi googlaa EQF-vastineen

- Reference level? (CERF)

- Level of competence?

- Qualification level?

**Suvi Remes / kysymys, kesä 2016:** Onkohan Suomi jo vahvistanut EQF:n käyttöönoton? (erityisesti englannin) vastinetta on ajateltu haettavan EQF-luokituksesta, mutta joku heitti epäilyn, että Suomi ei olisi ratifioinut sitä. Nyt määritelmän huomautus viittaisi suoraan viitekehysten sisältöön. Asian valmistelusta kertova ministeriön sivu on aika vanhaa vuosikertaa:

[http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/artikkelit/ammattillisen\\_koulutuksen\\_koeopenhamina-prosessi/Eurooppalainen\\_tutkintojen\\_ja\\_osaamisen\\_viitekehys\\_xEQFx.html](http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/artikkelit/ammattillisen_koulutuksen_koeopenhamina-prosessi/Eurooppalainen_tutkintojen_ja_osaamisen_viitekehys_xEQFx.html) Kansallinen viitekehys on lausunnolla. -> **Tre3-koulutuksen koordinaatioryhmä eli Tampereen korkeakoulujen yhdistämishankkeen toimijat:** "qualifications level" on hyvä termi. Kansainvälisesti puhumme "qualifications frameworkista", jossa on nämä levelit.

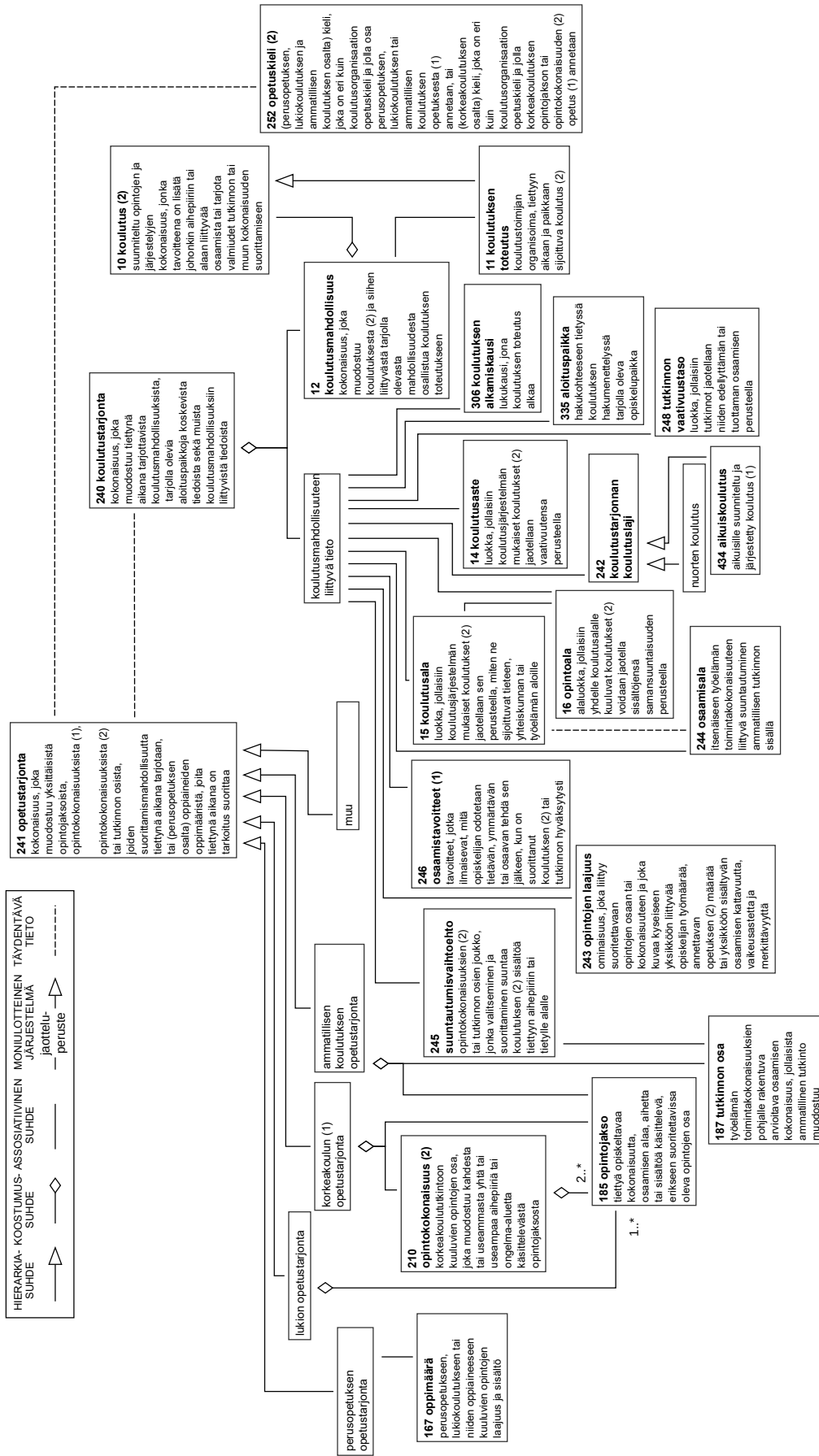
**Englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaostolle 30.8.2016:** EQF-asiakirjan kääntäminen suomeksi, kuka tekee? On tarpeen arvioida suomenkielisen termin ("tutkinnon vaativuustaso") käyttökelpoisuus tässä yhteydessä.

**OKSA-jaoston kokous englannin kielityöryhmälle 21.10.2016:** kansallinen viitekehys on ollut lausunnolla, sitä ei ole vielä ratifioitu; kääntäminen on tulevaisuutta.

**Merja Flemingin kommentti 14.12.2016:** Tutkinnon vaatimustasosta monta eri määritettä. Nykyisen määritelmän mukaan on laajempi käsite kuin vain EQF. -- **Terminologin kysymys OKSA-jaostolle 29.12.2016:** Onko muokattava huomautusta, jossa puhutaan EQF:stä?

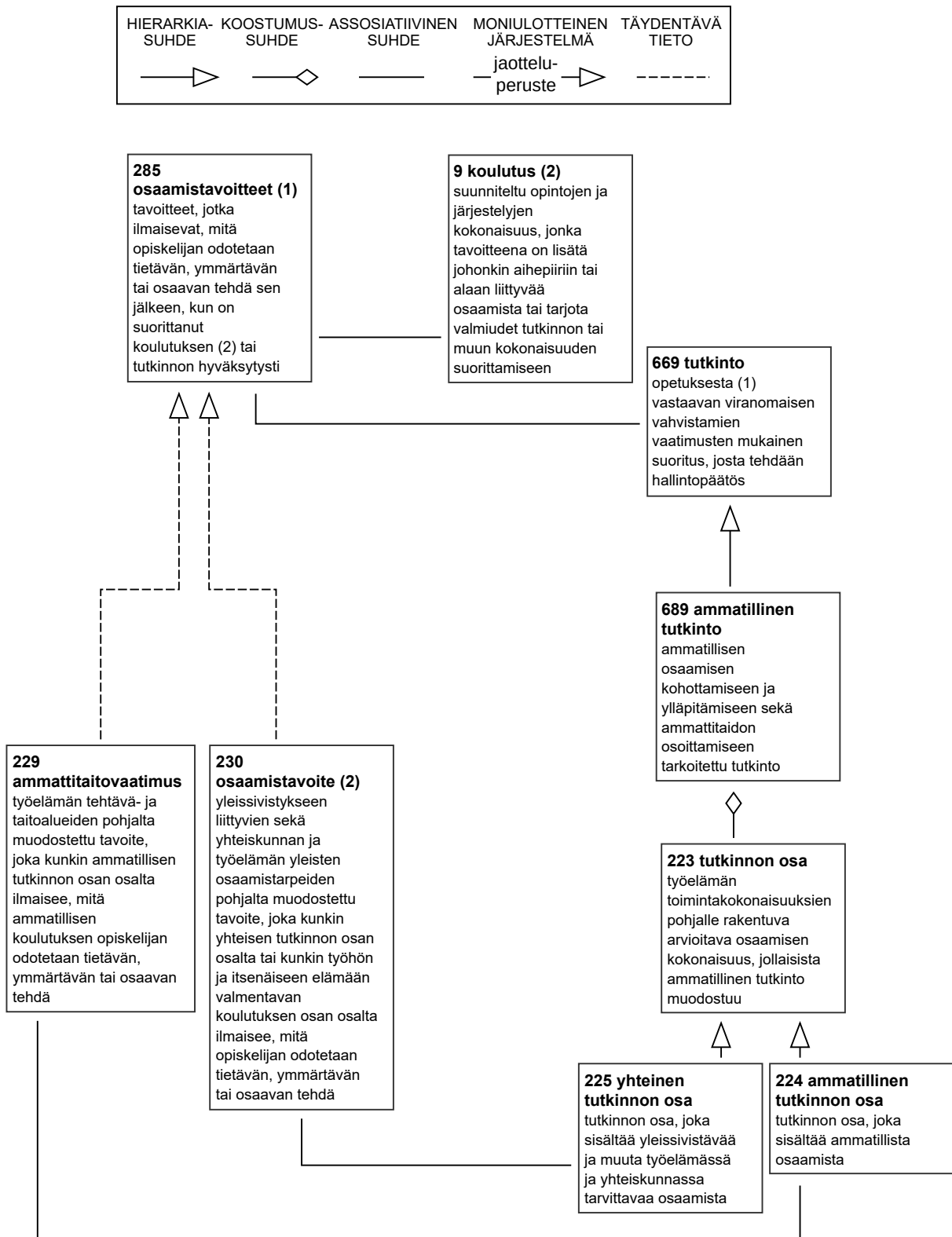
**Korkeakoulujen pikkusanastotyöryhmä 5.4.2019:** termi "vaativuustaso" on laissa 93/2017 (Laki tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä) käytetty termi

**Korkeakoulujen pikkusanastotyöryhmä 5.4.2019:** korkeakoulujen englannin kielityöryhmälle tiedoksi: [https://ec.europa.eu/ploteus/search/site?ff\[0\]=im\\_field\\_entity\\_type%3A97](https://ec.europa.eu/ploteus/search/site?ff[0]=im_field_entity_type%3A97) ja lisäksi taulukko: <https://ec.europa.eu/ploteus/en/content/descriptors-page>



Käsitekaavio 29. Koulutustarjonta ja opetustarjonta.





Käsitekaavio 30. Osaamistavoitteet.

## 4.5 Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan

286

### asiointikieli

sv kontaktspråk; kommunikationsspråk  
en communication language

määritelmä

asiakkaan tarjolla olevista kielistä valitsema kieli, jota viranomaisen halutaan käyttävän vuorovaikutuksessa asiakkaan kanssa

huomautus

Käsitteen tiedot perustuvat Julkisen hallinnon yhteisessä sanastossa julkaistuihin tietoihin, ks. [asiointikieli](#).

Käsitteen tunnus: c1612

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa \(1\), koulutuksessa \(1\), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus \(1\) ja koulutus \(1\) kielen mukaan](#)

287

### varhaiskasvatuksen toimintakieli

sv verksamhetspråk inom småbarnspedagogik; språk inom småbarnspedagogik  
en language used in early childhood education and care; language used in ECEC

määritelmä

kieli, jota käytetään [varhaiskasvatuksessa lapsen](#) ja [varhaiskasvatushenkilöstön](#) kesken

huomautus

Varhaiskasvatustilain (540/2018, 8 §) mukaan kunnan on huolehdittava siitä, että lapsi voi saada varhaiskasvatusta lapsen äidinkielenä olevalla suomen, ruotsin tai saamen kielellä.

Varhaiskasvatusta voidaan antaa myös muilla kielillä.

Käsitteen tunnus: c1610

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa \(1\), koulutuksessa \(1\), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus \(1\) ja koulutus \(1\) kielen mukaan](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<varhaiskasvatus ruotsi kesken>

288

**koulutusorganisaation opetuskieli; opetuskieli (1); koulun opetuskieli** <perusopetus>;  
**perusopetuslain mukainen opetuskieli** <perusopetus>; **oppilaitoksen opetuskieli** <lukiokoulutus>;  
**ammattillisen koulutuksen opetuskieli** <ammattillinen koulutus>; **korkeakoulun opetus- ja tutkintokieli**  
 <korkeakoulut>

sv undervisningsspråk *n* (1); undervisnings- och examensspråk *n*

en language of instruction (1) <perusopetus, lukiokoulutus, ammattillinen koulutus>; language of instruction, examinations and degrees <korkeakoulut>

rather than: language of instruction and degrees <korkeakoulut>

not: language of instruction and examination <yliopistolain 558/2009 käännöksessä>

määritelmä

kieli, jolla *koulutuksen järjestäjällä* tai *koulutusorganisaatiolla* on velvollisuus antaa *opetus (1)* tai *koulutus (1)* tai *tutkinnon* ja tutkintoon sisältyvien opintojen suorittamismahdollisuus

huomautus

Perusopetuslain (628/1998, 10 §) mukaan *peruskoulun (1)* opetuskieli (1) ja muualla kuin *peruskoulussa (1)* järjestettävässä *perusopetuksessa* käytettävä kieli on joko suomi tai ruotsi. Niiden ohella opetuskielenä (1) voi olla saame, romani tai *viittomakieli*. Lisäksi erillisessä *opetusryhmässä (2)* tai *oppilaitoksessa* koulutusorganisaation opetuskieli voi olla muu kuin jokin näistä kielistä.

*Ammattillisen koulutuksen* opetuskieli määrätään *koulutuksen järjestäjälle koulutuksen järjestämisluvassa*. Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 mukaan ammatillisen koulutuksen opetuskieli voi olla suomi, ruotsi tai saame. Koulutuksen järjestäjä voi olla myös kaksikielinen, jolloin opetuskielinä ovat suomi ja ruotsi. Ammatillisen koulutuksen järjestämisluvassa määrätyn opetuskielen (1) lisäksi koulutuksen järjestäjä voi antaa *opetusta (1)* toisella kotimaisella kielellä, romanikielellä, viittomakielellä tai vieraalla kielellä (vrt. *opetuskieli (2)*).

Lukiolain (714/2018) mukaan *lukiokoulutuksessa* koulutusorganisaation opetuskieli määrätään *koulutuksen järjestäjälle koulutuksen järjestämisluvassa*. Koulutusorganisaation opetuskieli on joko suomi tai ruotsi. Niiden lisäksi koulutusorganisaation opetuskielenä voi olla saame, romani tai viittomakieli taikka muu *koulutuksen järjestämisluvassa* määrätty kieli.

*Ammattikorkeakoulun* opetus- ja tutkintokieli määrätään ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan *ammattikorkeakoulun toimiluvassa*.

*Yliopistojen* opetus- ja tutkintokielistä säädetään yliopistolaissa (558/2009). Lain mukaan esimerkiksi Helsingin yliopiston opetus- ja tutkintokielet ovat suomi ja ruotsi ja Åbo Akademin ja Svenska handelshögskolanin opetus- ja tutkintokieli on ruotsi. Useiden muiden yliopistojen opetus- ja tutkintokieli on lain mukaan suomi. Yliopisto voi lisäksi päättää muun kielen kuin lain mukaisen opetus- ja tutkintokielenä käyttämisestä opetus- ja tutkintokielenä ja *opintosuorituksissa* (ks. *opintosuorituksen kieli*).

*Vapaan sivistystyön oppilaitosten* ylläpitämisluvissa on määritelty opetuskieli (1), suomi tai ruotsi; saamelaisalueilla yhdellä vapaan sivistystyön oppilaitoksella saamen kieli.

Käsitteen tunnus: c308

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinrossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammattillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englantia kesken> <ammattillinen ruotsi kesken>  
 <ammattillinen englantia kesken>

**Terminologin kysymys perusopetuksen ruotsin kielityöryhmälle 24.1.2019:** Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok perusopetuksen kannalta?

**Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 12.4.2022:** Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok myös ammatillisen koulutuksen kannalta? Tarvitaanko jotain ammatillisen koulutuksen omaa tarkempaa ruotsinkielistä termiä?

**Ammattillisen englannin kielityöryhmä 16.1.2020:** language of instruction and language of qualifications

**Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 21.1.2020:** OKSAssa on käsitteen ”koulutusorganisaation opetuskieli” kohdalla ammatillisen koulutuksen suomen termeissä ainoastaan ”opetuskieli”, mutta pitäisikö lisätä myös ”tutkintokieli”? Ainakin lain 531/2017 pykälän 24 teksti vaikuttaisi siltä, että OKSAn ”koulutusorganisaation opetuskieli”-käsitteen määritelmä kattaisi ammatillisen osalta niin opetuskielen kuin tutkintokielenkin.

**Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 21.1.2020:** Jos lisätään ammatillisen termeihin myös ”tutkintokieli”, niin pitäisikö englanninkielisten vastineiden osalta tarkentaa, että opetuskieli = language of instruction ja tutkintokieli = language of qualifications?

289

## opetuskieli (2)

sv undervisningsspråk *n* (2)

en language of instruction (2)

määritelmä

(perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen osalta) kieli, joka on eri kuin *koulutusorganisaation opetuskieli* ja jolla osa *perusopetuksen*, *lukiokoulutuksen* tai *amatillisen koulutuksen opetuksesta* (1) annetaan, tai (korkeakoulutuksen osalta) kieli, joka on eri kuin *koulutusorganisaation opetuskieli* ja jolla *korkeakoulutuksen opintojakson* tai *opintokokonaisuuden* (2) *opetus* (1) annetaan

huomautus

Perusopetuslain (628/1998, 10 §) mukaan perusopetuksessa erillisessä *opetusryhmässä* (2) tai *peruskoulussa* (1) opetus (1) voidaan antaa pääosin tai kokonaan muulla kuin *koulun opetuskielellä*. Esimerkiksi saamelaisten kotiseutualueella asuvien saamen kieltä osaavien *oppilaiden* opetus (1) tulee antaa pääosin saamen kielellä. Tällaisessa tapauksessa perusopetuslain mukainen *koulun opetuskieli* voi olla suomi tai ruotsi ja opetuskielenä (2) käytetään saamen kieltä.

Lukiolain (714/2018) mukaan osa *lukiokoulutuksen oppimäärän opetuksesta* (1) voidaan antaa myös muulla kuin koulutusorganisaation opetuskielellä, jos tämä ei vaaranna *opiskelijan* mahdollisuutta seurata opetusta (1) ja suorittaa oppimäärä ja *ylioppilastutkinto*.

Opetuskielestä (2) voidaan päättää *lukion* (1) paikallisessa *opetussuunnitelmassa* (2).

Esimerkkinä voidaan mainita suomenkielisessä *lukiossa* (1) englannin kielellä annettava matematiikan *opetus* (1).

*Korkeakouluissa* (1) opetuskielellä (2) viitataan kieleen, jota opetustilanteessa käytetään, ei *opintosuorituksen kieleen* (esimerkiksi *opintojakson* tai *opintokokonaisuuden* (2) suorituskielem).

Käsitteen tunnus: c865

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <amatillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: *Koulutustarjonta ja opetustarjonta* ja *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa* (1), *koulutuksessa* (1), *opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus* (1) ja *koulutus* (1) *kielen mukaan*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

290

**kohdekieli**

sv målspråk

en target language

määritelmä

kaksikielisessä *perusopetuksessa* käytettävä *opetuskieli (2)*, joka on eri kuin *koulun opetuskieli* ja jolla osa kaksikielisestä *opetuksesta (1)* annetaan

huomautus

Esimerkiksi *peruskoulun (1) opetuskieli (1)* voi olla suomi, mutta peruskoulussa voidaan antaa myös suomi–englanti-opetusta, jossa englanti on nk. kohdekieli.

Huom.: Kääntämisen ja tulkkauksen erikoisalalla termillä kohdekieli viitataan eri käsitteeseen: kieleen, jolle käännetään tai tulkataan (vs. lähtökieli, joka on kieli, josta käännetään tai tulkataan (lähde: Tieteen termipankki, viitattu 22.2.2019)). Tätä toista kohdekieli-käsitettä käytetään muun muassa asioimistulkkauksen *ammattitutkinnon tutkinnon perusteissa*.

Käsitteen tunnus: c1614

Luokka: <perusopetus>

Käsitteekaavio: *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan*

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

291

**ammattillisen koulutuksen tutkintokieli <ammattillinen tutkintokoulutus>; opintosuorituksen kieli**

&lt;lukiokoulutus, korkeakoulutus&gt;

- sv examensspråk *n* <ammattillinen koulutus: tutkintokieli>; > utbildningsanordnarens examensspråk *n* <ammattillinen koulutus: koulutuksen järjestäjän tutkintokieli>; studiespråk *n* <lukiokoulutus, korkeakoulutus ??>
- en language of qualification <ammattillisen koulutuksen tutkintokieli>; language of learning <lukiokoulutuksen ja korkeakoulun opintosuorituksen kieli>

määritelmä

Kieli, jolla *oppija* suorittaa *ammattillisen tutkinnon* tai *tutkinnon osan* tai tekee *lukiokoulutukseen* tai *korkeakoulutukseen* kuuluvan *opintosuorituksen*

huomautus

Ammattillisen koulutuksen tutkintokielellä *ammattillisen tutkintokoulutuksen opiskelija* osoittaa *tutkinnon* edellyttämän ammattitaidon ja osaamisen. *Ammatillisessa koulutuksessa todistukset* annetaan tutkintokielellä. Ammatillisen *koulutuksen järjestäjän* tutkintokieliä ovat *koulutuksen järjestämisluvassa* määrätyt *ammattillisen koulutuksen opetuskielet* sekä järjestämisluvassa tutkinnoittain määrätyt muut kielet.

*Lukiokoulutuksessa* opintosuorituksen kieli voi olla *koulutusorganisaation opetuskieli*, *opetuskieli (2)* tai muu kieli.

*Yliopistojen* osalta esimerkkinä opintosuorituksen kieli -käsitteestä voidaan mainita tapaus, jossa *opiskelija* suorittaa *opintojakson* kirjatentillä lukemalla englanninkielistä tenttikirjallisuutta ja vastaamalla kysymyksiin suomeksi. OKM:n tekemän yliopistojen opintopistetiedonkeruun mukaan opintosuorituksen kieli on tässä tapauksessa suomi.

Käsitteen tunnus: c309

Luokka: &lt;ammattillinen koulutus&gt;, &lt;lukiokoulutus&gt;, &lt;korkeakoulutus&gt;

Käsitteekaavio: *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan*

&lt;kieliversiointiin korkeakoulutus&gt;

&lt;korkeakoulutus englanti kesken&gt;

&lt;kieliversiointiin ammatillinen&gt;

&lt;ammattillinen ruotsi kesken&gt;

&lt;kieliversiointiin lukiokoulutus&gt;

**Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 24.1.2019:** Onko ehdotettu ruotsin vastine ok ammatillisen koulutuksen kannalta?

**Lukion sanastotyöryhmän kommentti ammatillisen ja korkeakoulujen englannin kielityöryhmille 14.5.2019:** Mielestämme "language of learning" kuulostaa kovin samalta kuin "language of instruction" (joka on opetuskieli (2) -käsitteen vastine). Sopsisiko "language of studies" tai "study language"?

292

**vieraskielinen opetus**

- sv undervisning på främmande språk
- en teaching provided in a foreign language

määritelmä

muulla kielellä kuin suomen, ruotsin tai saamen kielellä, romanikielellä tai viittomakielellä annettu *opetus (1)*

huomautus

Termillä vieraskielinen opetus ei tarkoiteta opetusta (1), joka annetaan muulla kuin *koulutusorganisaation opetuskielellä* tai henkilön äidinkielellä.

Vrt. lähikäsite *vieraskielinen koulutus*.

Käsitteen tunnus: c306

Käsitteekaaviot: *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan ja Opetus (1)*

&lt;kieliversiointiin korkeakoulutus&gt;

293

**vieraskielinen koulutus**

sv utbildning på främmande språk

en education provided in a foreign language

määritelmä

*koulutus (1)*, jossa *opetus (1)* annetaan pääosin muulla kuin suomen, ruotsin tai saamen kielellä, romanikielellä tai viittomakielellä

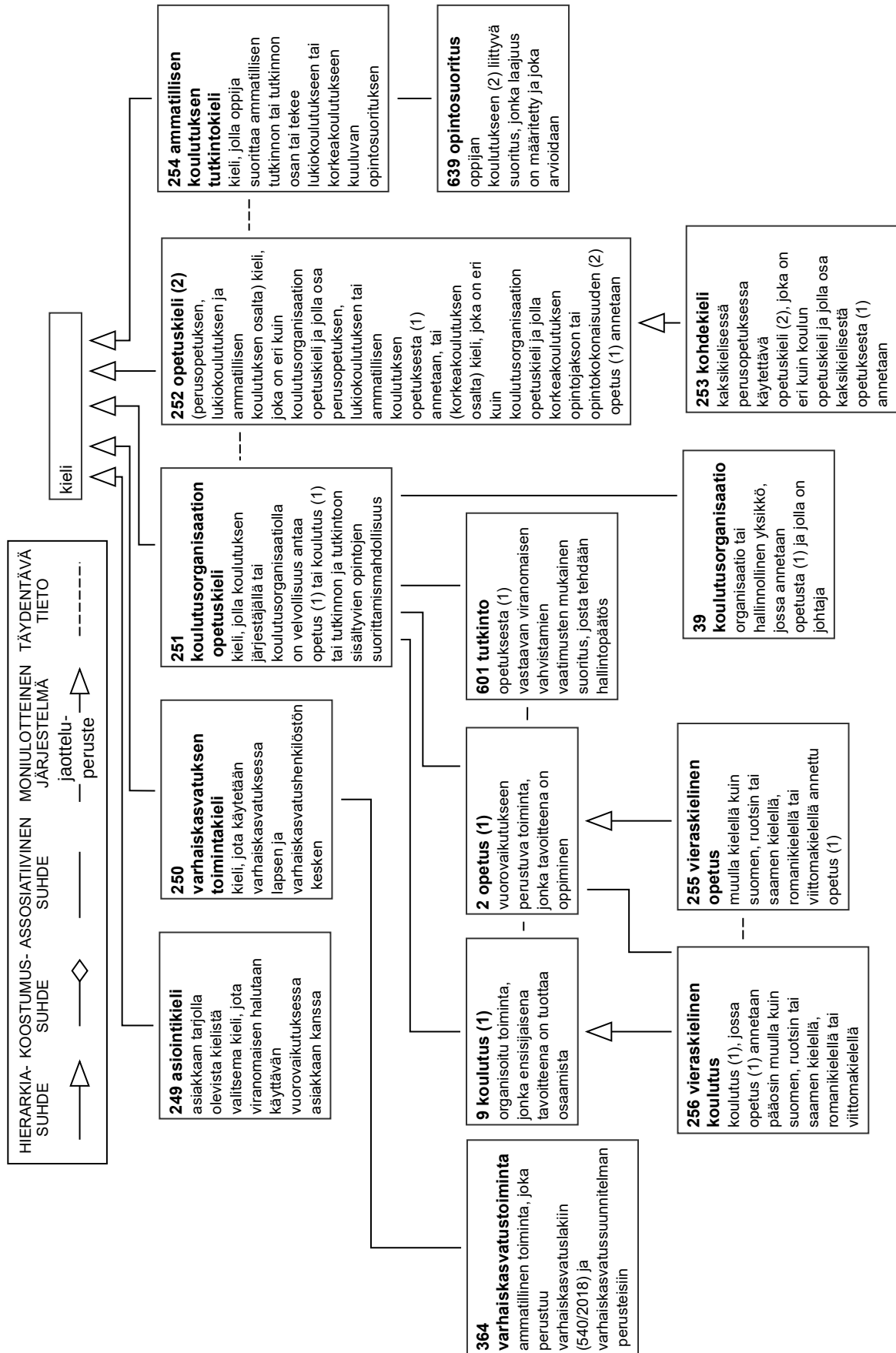
huomautus

Vrt. lähikäsite *vieraskielinen opetus*.

Käsitteen tunnus: c307

Käsittekaaviot: *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan ja Koulutus (1) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan*

<kieliversiointiin korkeakoulut>



**Käsitekaavio 31.** Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan.



**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 23.12.2019:** Sanastoon ja tähän kaavioon on tullut mukaan käsite varhaiskasvatuksen toimintakieli, joten kaavion otsikkoa on muutettu.

-- Aiempi otsikko: Opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan

-- Nykyinen otsikko: Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 23.12.2019:** Onko uusi otsikko ok?

odottaa käsittelyä

odottaa käsittelyä / käsittelyyn lisä 2019

odottaa käsittelyä / käsittelyyn yht 2019

## 4.6 Opintojen ja osaamisen mitoitust ja laajuus

294

**opintojen laajuusyksikkö; opintojen mitoitussyksikkö; osaamisen laajuusyksikkö <ammattillinen koulutus>**

sv enhet för studiernas omfattning

en unit of scope; unit of the scope of studies

määritelmä

yksikkö, jolla ilmaistaan *perusopetuksen* tai siihen kuuluvan *oppiaineen oppimäärän* laajuutta, *ammattillisen koulutuksen osaamisen laajuutta* taikka *lukiokoulutuksen* tai *korkeakoulujen (1) opintojen laajuutta*

huomautus

Perusopetuksessa opintojen laajuusyksikkö on *vuosiviikkotunti*, lukiokoulutuksessa opintojen mitoitussyksikkö on *opintopiste (1)*, ammatillisessa koulutuksessa osaamisen laajuusyksikkö on *osaamispiste* ja korkeakouluissa (1) opintojen laajuusyksikkö on *opintopiste (2)*.

Käsitteen tunnus: c294

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: *Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021:** TUVAssa ei opintopisteitä vaan laajuus on viikkoja

**Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021:** yksikkö on "koulutuksen osa", ja niiden kestot määritellään viikkoina

**Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021:** "viikko" on kalenteriviikko

**Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021:** oikeus saada opetusta ja ohjausta 28 tuntia viikkoa kohti

**Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021:** Koulutuksen laajuus on 38 viikkoa ja suoritus aika enintään yksi vuosi (1215/2020, 11 §5). Opiske-lijä voi osallistua valmentavaan koulutukseen myös lyhyemmän ajanjakson omien tavoitteidensa ja osaamistarpeidensa mukaisesti ja siirtyä joustavasti tutkintotavoitteeseen koulutukseen. Opiskelijan opinnot rakentuvat kaikille tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutukseen osallis-tuville yhteisestä Opinto- ja uraohjaus -koulutuksen osasta sekä vähintään kahdesta valinnaisesta koulutuksen osasta. Opiskelijan yksilöllinen opintopolku rakennetaan opiskelijan tavoitteiden ja osaamistarpeiden mukaisesti.

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.12.2021:** Näettekö, että OKSAssa olisi tarpeen määritellä "viikko" (tai "TUVAssa-koulutuksen viikko" tai jotain) opintojen laajuusyksikkönä? Meillä on määritelty VST:n "*opiskelijaviikko*", joka on määritelty "kansanopistojen rahoituksen valtionosuuden määrään vaikuttava yksikkö, joka muodostuu yhden opiskelijan sellaisesta viiden työpäivän pituisesta opiskelujaksosta kansanopistossa, jona opiskelija on saanut ohjattua opetusta (1) keskimäärin vähintään viisi tuntia päivässä". Samaa tapaan voisi kai määritellä "TUVAssa-viikon": "*tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen* liittyvä, joka muodostuu kalenteriviikon pituisesta opiskelujaksosta, jota kohti opiskelija saa 28 tuntia opetusta tai ohjausta".

295

**vuosiviikkotunti**

sv årsveckotimme

en weekly lesson per year; average weekly instruction time per year <selittävä käännös>

määritelmä

*opintojen laajuusyksikkö*, joka ilmaisee *opetuksen (1)* määrää siten, että yksi viikoittainen oppitunti *lukuvuoden* ajan vastaa yhtä tällaista yksikköä

huomautus

*Perusopetuksessa* lukuvuosi sisältää 38 viikkoa, joten yksi vuosiviikkotunti vastaa 38 oppituntia.

Käsitteen tunnus: c298

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: *Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö*

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

296

**opintopiste (1)**

sv studiepoäng *n* (1)

en credit (1)

määritelmä

*opintojen mitoituksyksikkö*, joka kuvaa *lukiokoulutuksessa* annettavan *opetuksen (1)* määrää

huomautus

Opintopiste (1) on lukiokoulutuksen *oppimäärien* ja niihin kuuluvien opintojen mitoituksen peruste.

Lukiokoulutuksen opinnot pisteytetään niiden keston mukaan. Nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen oppimäärän laajuus on 150 op, aikuisille tarkoitetun lukiokoulutuksen oppimäärän laajuus on 88 op ja lukiokoulutuksen valmistavan koulutuksen oppimäärän laajuus on 50 op.

Opetusta (1) annetaan nuorille tarkoitetussa koulutuksessa keskimäärin 14 h 15 min opintopistettä (1) kohden ja aikuisille tarkoitetussa koulutuksessa keskimäärin 9 h 20 min opintopistettä (1) kohden. Lisäksi opintoihin kuuluu niiden tavoitteiden ja sisällön kannalta tarpeellinen ja *opiskelijan* kannalta kohtuullinen määrä opiskelijan omatoimista työskentelyä.

Käsitteen tunnus: c1647

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: *Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö*

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

297

### osaamispiste

sv kompetenspoäng *n*

en competence point

määritelmä

*osaamisen laajuusyksikkö*, joka kuvaa *ammattillisen tutkinnon, työhön ja itsenäiseen valmentavan koulutuksen* tai niiden osan laajuutta ja syvyyttä

huomautus

Ammattillisen tutkinnon *tutkinnon osien* ja *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen osien* osaamispisteet määräytyvät sen mukaan, mikä on niihin sisältyvän osaamisen kattavuus, vaikeusaste ja merkittävyys suhteessa koko ammatillisen tutkinnon tai työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen *ammattitaitovaatimuksiin* ja *osaamistavoitteisiin (2)*.

Käsitteen tunnus: c297

Luokka: <amatillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö ja Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken>

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 25.8.2021:** Huomautuksessa mainitaan valmentava koulutus; miten muokataan?

**Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021:** jos TUVA-opiskelija suorittaa ammatillisen koulutuksen osia (amatillisia perustutkintojen tutkinnon osia, tutkinnon osia pienempiä kokonaisuuksia tai yhteisten tutkinnon osien osia), ne arvioidaan ammatillisen koulutuksen tutkinnon perusteiden mukaisesti ja laajuus tulee osaamispisteinä

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.12.2021:** Tulisiko mielestänne osaamispisteen määritelmässä tai huomautuksessa näkyä, että osaamispiste liittyy myös TUVA-koulutukseen sikäli kuin TUVAssa suoritetaan ammatillisen koulutuksen osia?

298

### opintopiste (2)

sv studiepoäng *n* (2) <lukiokoulutus, korkeakoulutus>

en credit (2) <lukiokoulutus, korkeakoulutus>; cr; > ECTS credit; > ECTS cr

määritelmä

*opintojen laajuusyksikkö*, joka kuvaa *korkeakoulun (1) koulutuksen (2)*, *opintokokonaisuuden (2)* tai *opintojakson* suorittamiseksi vaadittavan työn määrää siten, että yhden *lukuvuoden* opintojen suorittamiseen *opiskelijalta* keskimäärin vaadittava 1600 tunnin työpanos vastaa 60 tällaista yksikköä

huomautus

Suomen korkeakoulujen (1) opintopisteen (2) laajuus on ECTS-järjestelmän (European Credit Transfer System) mukainen, minkä vuoksi termin englanninkielisenä vastineena voidaan käyttää myös termiä ECTS credit.

Käsitteen tunnus: c295

Luokka: <korkeakoulutus>

Käsitekaavio: [Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

tarkistettava / käsitteeseen yht 2019

**Terminologin kommentti lukion englannin kielityöryhmälle 4.2.2018:** Korkeakoulujen englannin työryhmä antanut englannin vastineet. Mikä englannin vastine tulee olemaan lukiokoulutuksessa?

**Terminologin kommentti lukion ruotsin kielityöryhmälle 4.2.2018:** Korkeakoulujen ruotsin työryhmä antanut ruotsin vastineen/vastineet; varmistatko että ok lukiokoulutuksen näkökulmasta?

299

(vanhentunut)

**opintoviikko**

sv studievecka

en credit unit

rather than: study week

määritelmä

*opintojen laajuusyksikkö*, joka kuvaa *koulutuksen (2)*, *opintokokonaisuuden (2)* tai *opintojakson* suorittamiseen vaadittavan työn määrää siten, että *opiskelijan* noin 40 tunnin työ vastaa yhtä tällaista yksikköä

huomautus

Käsite opintoviikko oli käytössä *ammattillisessa peruskoulutuksessa* ja *korkeakouluissa (1)*.

Ammattillisessa peruskoulutuksessa käsite korvautui käsitteellä *osaamispiste* ja

korkeakouluissa (1) puolestaan käsitteellä *opintopiste (2)*.

Käsitteen tunnus: c296

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

300

**opiskelijaviikko**

sv studerandevecka

en student instruction week

määritelmä

*kansanopistojen* rahoituksen valtionosuuden määrään vaikuttava yksikkö, joka muodostuu yhden *opiskelijan* sellaisesta viiden työpäivän pituisesta opiskelujaksosta kansanopistossa, jona opiskelija on saanut ohjattua *opetusta (1)* keskimäärin vähintään viisi tuntia päivässä

huomautus

Kansanopistojen *lähiopetusta* korvaavassa *etäopetuksessa* ja *työssäoppimisessa*

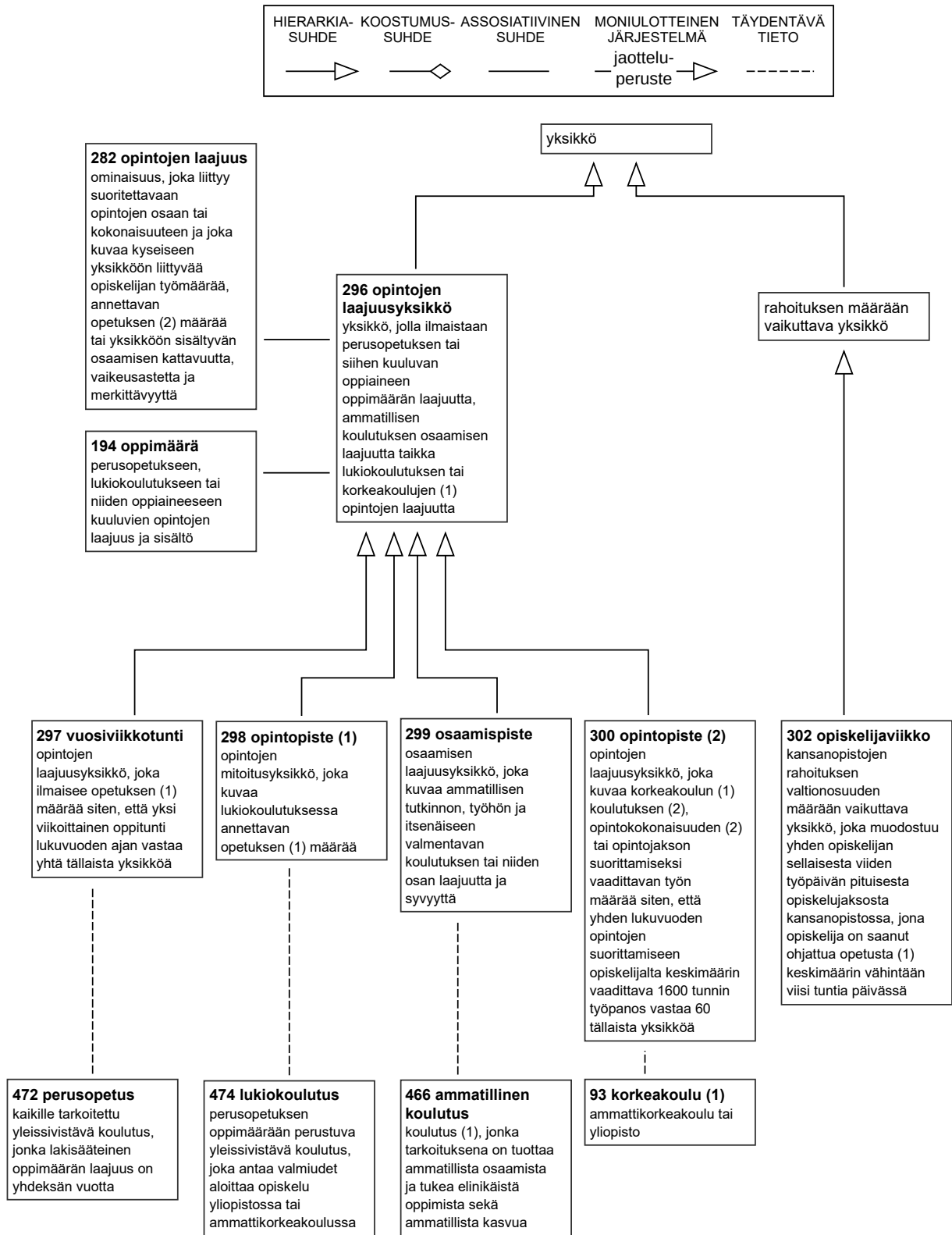
opiskelijaviikolla tarkoitetaan *opetussuunnitelman (1)* perusteella arvioitua 40 tunnin ohjattua työmäärää.

Kansanopistojen vuotuinen valtionosuuden peruste lasketaan kertomalla opiskelijaviikkojen määrä opiskelijaviikkoa kohden määrättyllä yksikköhinnalla.

Käsitteen tunnus: c875

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: *Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö* sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö



**Käsitekaavio 32.** Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö.

## 5 Haku ja valinta

### 5.1 Varhaiskasvatuksen haku ja valinta

301

#### varhaiskasvatukseen hakeminen

sv ansökan till småbarnspedagogik

en applying for early childhood education; application procedure for early childhood education

määritelmä

toimenpide, jolla *lapsen huoltaja* hakee lapselle *varhaiskasvatuspaikkaa*

huomautus

Kunnan järjestämään *varhaiskasvatukseen* voi hakea ympäri vuoden, kuitenkin viimeistään 4 kuukautta ennen tarpeen alkamista. Jos varhaiskasvatuksen tarve johtuu ennakoimattomasta työllistymisestä, *koulutuksesta (2)* tai muutosta toiseen kuntaan työn tai opintojen takia, haetaan paikkaa niin pian kuin mahdollista, kuitenkin viimeistään 2 viikkoa ennen tarpeen alkamista.

Käsitteen tunnus: c958

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaaviot: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#) ja [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

**Terminologin kysymys varhaiskasvatuksen englannin työryhmälle 23.8.2021:** "application procedure" on OKSAssa muiden koulutusasteiden kohdalla ollut vastineena käsitteelle "koulutukseen hakumenettely" = menettely, jolla koulutustoimija mahdollistaa henkilöille pyrkimisen koulutuksen toteutuksiin ja jolla se valitsee ja ottaa opiskelijat koulutuksen toteutuksiin. Tämä käsite "varhaiskasvatukseen hakeminen" on kuitenkin määriteltä huoltajan toimenpiteenä, joten "application procedure" ei ehkä käy? Sitten puolestaan "*koulutukseen hakeminen*" on OKSAssa englanniksi "applying for education", joten "applying" varmaan käy myös varhaiskasvatukseen hakemiseen?

302

#### varhaiskasvatukseen hakija

sv sökande till småbarnspedagogik

en applicant for early childhood education and care; ECEC applicant

määritelmä

*huoltaja*, joka hakee *varhaiskasvatuspaikkaa lapselleen*

huomautus

Käsitteen tunnus: c959

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka20221>

303

### varhaiskasvatuspäätös

ei: päätös päivähoitopaikasta (vanhentunut)

sv beslut *n* om anordnande av småbarnspedagogik

en decision on the admission to early childhood education and care; administrative decision on the admission to early childhood education and care <kun halutaan viestiä että kyseessä on hallintopäätös>; early childhood education decision

not: decision on the organisation of early childhood education and care

määritelmä

kunnan tai kuntayhtymän viranhaltijan hallintopäätös *lapselle* annettavasta *varhaiskasvatuksesta*

huomautus

Varhaiskasvatuspäätökseen voi sisältyä myös tieto *varhaiskasvatuksen toimipaikasta* ja aloituspäivästä.

*Yksityinen varhaiskasvatus* perustuu yksityisen *varhaiskasvatuksen palveluntuottajan* ja asiakkaan väliseen sopimukseen.

Ks. myös *varhaiskasvatuspaikka*.

Käsitteen tunnus: c955

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

**Kommentti 2021 projektin jälkeen englannin perusteella:** Tulisiko määritelmässä mainita, että kyseessä on hallintopäätös? Tällöin en käännös voisi olla myös administrative decision -> **Seija:** Lähdemerkintöjen mukaan tämä muutos on tehty jo pää-OKSAn kokouksessa 2022?

304

### varhaiskasvatuspaikka

ei: päivähoitopaikka (vanhentunut)

sv plats inom småbarnspedagogik

inte: dagvårdsplats (föräldrad)

en place in early childhood education and care; early childhood education and care place; place in ECEC; ECEC place

määritelmä

*lapselle* varattu paikka tietyssä *varhaiskasvatuksen toimipaikassa*

huomautus

Yhtä varhaiskasvatuspaikkaa voi käyttää eri aikoina useampi lapsi. *Varhaiskasvatuspaikkojen määrään* lasketaan niiden lasten lukumäärä, jotka voivat maksimissaan samanaikaisesti olla *varhaiskasvatuksen toimipaikassa*. Toimipaikassa kirjoilla olevien lasten lukumäärä voi olla suurempi. Vertaa *varhaiskasvatuspaikkojen määrä*.

Varhaiskasvatuslaissa (540/2018) on säädetty varhaiskasvatuspaikan säilymisestä isyysrahaajaksojen aikana.

Käsitteen tunnus: c954

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>



305

**varhaiskasvatuspaikkojen määrä**

sv antal *n* platser inom småbarnspedagogik

en number of ECEC places; number of ECEC places available; ~ ECEC intake (tilastoissa)

määritelmä

*lapsien* laskennallinen lukumäärä, joka voi maksimissaan olla samanaikaisesti *varhaiskasvatuksen toimipaikassa*

huomautus

Varhaiskasvatuspaikkojen määrää voi poiketa toimipaikassa kirjoilla olevista lapsista. Yksi *varhaiskasvatuspaikka* voi olla jaettu esimerkiksi kahdelle osa-aikaisesti varhaiskasvatuksessa olevalle lapselle.

Varhaiskasvatuspaikkojen määrään vaikuttavat myös *varhaiskasvatuksessa* olevien lasten ikä sekä toimipaikassa *kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivan henkilöstön* määrä tai *perhepäivähoitajien* määrä. Lasten ja henkilökunnan välisestä suhdeluvusta säädetään varhaiskasvatusasetuksessa (753/2018).

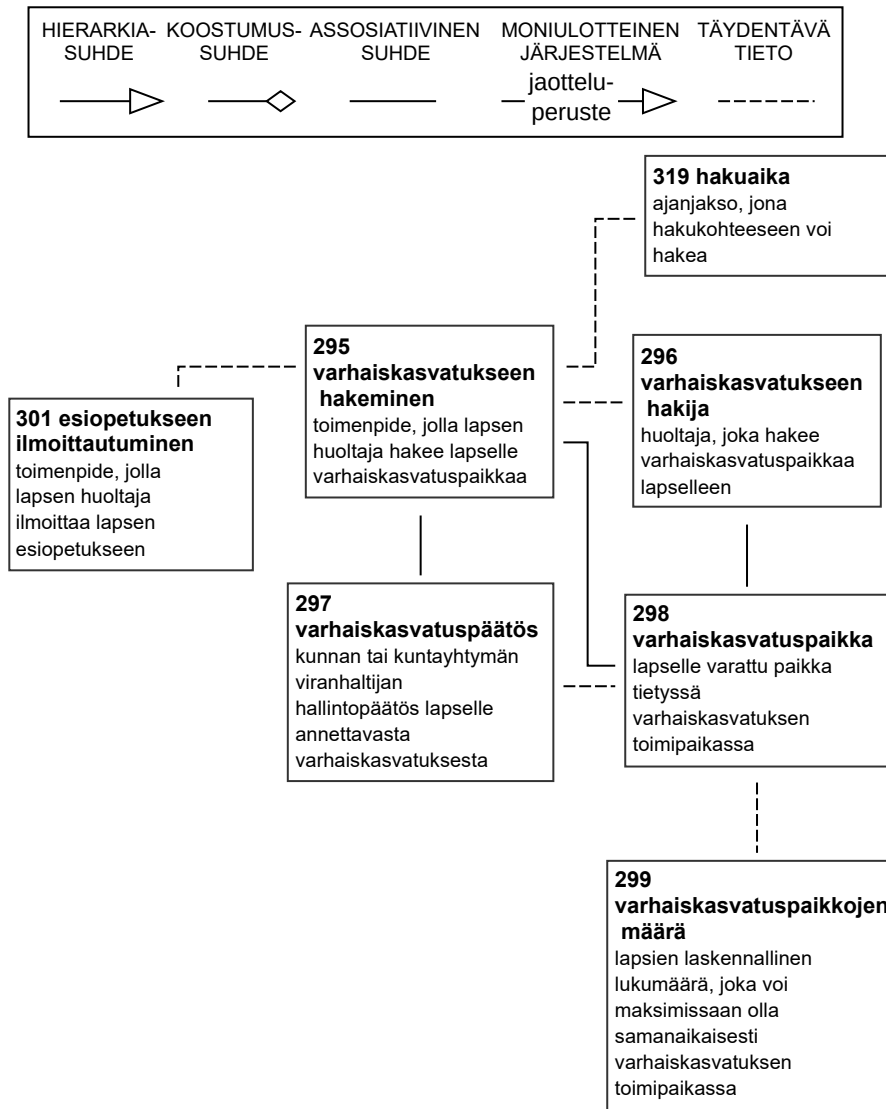
Käsitteen tunnus: c1845

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#)

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>



**Käsitekaavio 33.** Varhaiskasvatuksen haku ja valinta.

## 5.2 Haku

### 5.2.1 Henkilön toiminta koulutukseen pääsemiseksi

306

#### **hakeutuminen**

sv söka sig till utbildning *verb*

hellre än: ~ söka information om utbildningar *verb*; ~ söka utbildning *verb*

en screening of application opportunities; ~ pre-application stage

määritelmä

toiminta, jossa henkilö pohtii osaamistarpeitaan ja etsii itselleen sopivaa tutkinto- tai *koulutustarjontaa*

huomautus

Ks. myös *hakeutuja*.

Käsitteen tunnus: c310

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

307

#### **esiopetukseen ilmoittautuminen**

sv inskrivning till förskolan; anmälan till förskolan

en pre-primary education enrolment; early childhood education enrolment

määritelmä

toimenpide, jolla lapsen *huoltaja* ilmoittaa lapsen *esiopetukseen*

huomautus

Käsitteen tunnus: c313

Luokka: <esiopetus>

Käsittekaaviot: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#) ja [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin perusopetus>

**Seija Suonuuti / vakan ruotsin kokous 7.12.2021:** esiopetukseen ilmoittautuminen: Charlotta Rehnin mukaan inskrivning on vanhentunut termi. Hänen ehdotuksensa on anmälan till förskoleundervisning.

308

#### **oppivelvollisuusilmoitus**

sv meddelande *n* om läroplikt

en education note

määritelmä

ilmoitus, jolla asuinkunta tiedottaa *huoltajalle* lapsen *oppivelvollisuuden* alkamisesta

huomautus

Oppivelvollisuusilmoitus lähetetään sinä vuonna, jona *lapsi* tulee oppivelvollisuusikänsä.

Käsitteen tunnus: c312

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

309

**kouluun ilmoittautuminen; peruskouluun ilmoittautuminen; perusopetukseen ilmoittautuminen**

sv anmälan till skolan; anmälan till grundläggande utbildning

en school enrolment; comprehensive school enrolment

määritelmä

toimenpide, jolla lapsen *huoltaja* ilmoittaa lapsen *perusopetukseen ensisijaiseen kouluun*

huomautus

Kouluun ilmoittautumisella lapsen huoltaja vastaanottaa kunnan osoittaman koulupaikan.

Vrt. *kouluun hakeutuminen muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun*.

Käsitteen tunnus: c314

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaaviot: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

310

**opetukseen ilmoittautuminen; opintoihin ilmoittautuminen <lukiokoulutus>; opiskelijaksi ilmoittautuminen (2) <vapaa sivistystyö>; koulutukseen ilmoittautuminen <ammattillinen koulutus>; > kurssi-ilmoittautuminen <muusta kuin opintokokonaisuuteen ilmoittautumisesta>;**

**~ opintojaksovalinnat pl <lukiokoulutus>; ~ kurssivalinnat pl <lukiokoulutus> (vanhentunut)**

sv anmälan till undervisning; > kursanmälan <muusta kuin opintokokonaisuuteen ilmoittautumisesta>

en registration (1); > course registration <muusta kuin opintokokonaisuuteen ilmoittautumisesta>; ~ decide which courses to take *verb* <lukiokoulutus: kurssivalinnat>

määritelmä

toimenpide, jolla henkilö ilmaisee haluavansa osallistua *opintojaksoon* tai (*korkeakouluissa (1)* myös) *opintokokonaisuuteen (2)*

huomautus

Ilmoittautumiseen voi – koulutussektorin mukaan – kuulua osallistumismaksun maksaminen tai sitoutuminen sen maksamiseen.

Termiä opetukseen ilmoittautuminen käytetään esimerkiksi *lukiokoulutuksessa* ja maahanmuuttajien *perusopetuksessa*.

*Ammatillisessa koulutuksessa* käytetään termiä koulutukseen ilmoittautuminen esimerkiksi kenelle tahansa tarkoitettuun kurssimuotoiseen tilityökorttikoulutukseen ilmoittautumisesta.

*Lukiokoulutuksessa opiskelijat* tekevät opintojaksovalintansa sähköisesti, yleensä koko *lukuvuodeksi* samalla kertaa. Opintojaksovalintojen tekeminen toimii tavallaan samalla ilmoittautumisena opintojaksolle; erillistä opintojaksoilmoittautumista ei lukiokoulutuksessa *lukion (1)* itse tarjoamille opintojaksoille ole. Sen sijaan ilmoittautumista voidaan vaatia *lukion (1) opetustarjontaan* kuuluvan, mutta ulkopuoliselle taholle tentittävän suorituksen kohdalla (esimerkiksi hygieniapassin suorittaminen).

Käsitteen tunnus: c317

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <vapaa sivistystyö>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin vst>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<vapaa sivistystyö ruotsi kesken> <vapaa sivistystyö englanti kesken>

**Terminologin kysymys lukion englannin kielityöryhmälle 17.9.2018:** Se osa tästä tietueesta, joka koskee lukiokoulutusta, lienee ”kurssi-ilmoittautuminen”. Eli mitä olisi kurssi-ilmoittautuminen (tai mikä se tulee jatkossa olemaan, opintojaksolle ilmoittautuminen) englanniksi?

**Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle / lukiokoulutukselle 24.9.2018:**

Tarkistettava tämän käsitteen tiedot lukiouudistuksen näkökulman mukaisiksi (tässä ainakin puhutaan kursseista).

311

**kouluun hakeutuminen muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun**

sv ansökan till annan skola än den närskola som kommunen anvisat den läropliktiga

määritelmä

*oppivelvollisen* lapsen *huoltajan* toiminta, jonka tavoitteena on saada oppivelvolliselle koulupaikka muun kuin *ensisijaisen koulun perusopetukseen*

huomautus

Kouluun hakeutumista muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun voi olla esimerkiksi *haku painotettuun opetukseen*.

Vrt. *kouluun ilmoittautuminen*.

Käsitteen tunnus: c315

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

312

**haku painotettuun opetukseen**

sv ansökan till undervisning med särskild betoning

en applying to weighted-curriculum education

määritelmä

oppivelvollisen lapsen *huoltajan* toiminta, jonka tavoitteena on saada *oppivelvolliselle* koulupaikka *painotettuun opetukseen*

huomautus

Painotettuun opetukseen voi hakea muuhun kuin *ensisijaiseen kouluun* (ks. *kouluun hakeutuminen muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun*) tai, mikäli ensisijainen koulu tarjoaa painotettua opetusta, ensisijaiseen kouluun.

Ks. myös *oppilasvalinta*.

Käsitteen tunnus: c318

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

313

**koulutukseen hakeminen; koulutukseen haku (2)**

sv ansökning till utbildning; ansökan till utbildning (1)

en applying for education; > applying for education and training <ammatillinen koulutus>

määritelmä

*hakijan* toiminta *koulutuksen toteutukseen* pääsemiseksi

huomautus

Käsitteen tunnus: c316

Käsittekaaviot: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#), [Koulutukseen hakemisen vaiheita](#), [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

314

**siirtohaku**

sv ansökan om överflyttning; ansökan för överflyttande studerande  
en transfer application procedure

määritelmä

*koulutukseen hakeminen*, jossa *korkeakoulututkintoon* johtaviin opintoihin otettu *opiskelija* hakee *opiskeluoikeutensa* siirtämistä *korkeakoulusta (1)* toiseen, *ammattikorkeakoulun* sisällä *koulutuksen toteutuksesta* toiseen siten, että tavoitetutkintoon liitettävä *tutkintonimike* vaihtuu, tai *yliopiston* sisällä *tutkinnosta* toiseen

huomautus

Opiskelijaa, joka siirtohaun kautta siirtyy korkeakoulusta (1) tai koulutuksen toteutuksesta toiseen, kutsutaan *siirto-opiskelijaksi*.

Siirtohaku ei tarkoita kandidaatin- ja maisterintutkinnon välisessä *nivelvaiheessa* tapahtuvaa siirtymistä.

Käsitteen tunnus: c327

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

315

**hakija; koulutukseen hakija**

sv sökande *n* (1)  
en applicant

määritelmä

*oppija*, joka on *koulutukseen (2)* tai *opetukseen (1)* päästäkseen jättänyt *hakemuksen (1)* tai *hakemuksen (2)*

huomautus

Vrt. JHS 175 -sanastotyöprosessin ydinsanastoryhmän hallinnonalojenvälinen määritelmä käsitteelle "hakija": "henkilö tai oikeushenkilö, joka on pannut asian vireille hakemuksella".

Ks. *koulutukseen hakeminen*.

Käsitteen tunnus: c311

Käsittekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#), [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#), [Koulutukseen hakemisen vaiheita](#), [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä ja Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

316

**ensikertalainen hakija; ensikertalainen; ensimmäistä opiskelupaikkaa hakeva hakija**

sv förstagångssökande *n*  
en first-time applicant

määritelmä

*hakija*, jolla ei ole *korkeakoulututkintoa* tai voimassa olevaa korkeakoulututkintoon johtavaa *opiskeluoikeutta* ja jolla ei ole ollut tällaista opiskeluoikeutta myöskään aiemmin

huomautus

Käsitteen tunnus: c879

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#) ja [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

317

**ensikertalaisena kohdeltava hakija; ensikertalaisena kohdeltava**

sv person som behandlas som förstagångssökande

en person who qualifies as a first-time applicant

määritelmä

*hakija*, jolla on *korkeakoulututkinto* tai joka on vastaanottanut korkeakoulututkintoon johtavan *opiskeluoikeuden* vuoden 2014 syksyn *opiskelijavalinnassa* tai sen jälkeen

huomautus

Käsitteen tunnus: c880

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa ja Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

318

**hakemus (1); hakemus koulutukseen**

sv ansökan till utbildning (2); ansökan (2)

en application

määritelmä

asiakirja, jolla pyydetään *opiskeluoikeutta* yhteen tai useampaan *koulutukseen (2)* tai *koulutuksen toteutukseen*

huomautus

Vrt. JHS 175 -sanastotyöprosessin ydinsanastoryhmän hallinnonalojenvälinen määritelmä käsitteelle "hakemus": "asiakirja tai asiakirjojen muodostama kokonaisuus, jolla pyydetään tai vaaditaan etuutta, oikeutta tai toimenpidettä".

Ks. *koulutukseen hakeminen*.

Käsitteen tunnus: c346

Käsittekaaviot: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#) ja [Muita hakukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

319

**hakemus (2); hakemus kouluun; > hakemus painotettuun opetukseen; > hakemus toissijaiseen kouluun**

sv ansökan (3); ansökan till skolan; > ansökan till betonad undervisning <haku painotettuun opetukseen>;

> ansökan till sekundär skola <haku toissijaiseen kouluun>

määritelmä

asiakirja, jolla *oppivelvollisen huoltaja* pyytää oppivelvolliselle koulupaikkaa *painotettuun opetukseen* tai muun kuin *ensisijaisen koulun perusopetukseen*

huomautus

Perusopetuksessa termiä hakemus käytetään ainoastaan määritelmässä mainituissa tapauksissa; muuten puhutaan ilmoittautumisesta.

Ks. *kouluun hakeutuminen muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun* ja *haku painotettuun opetukseen*.

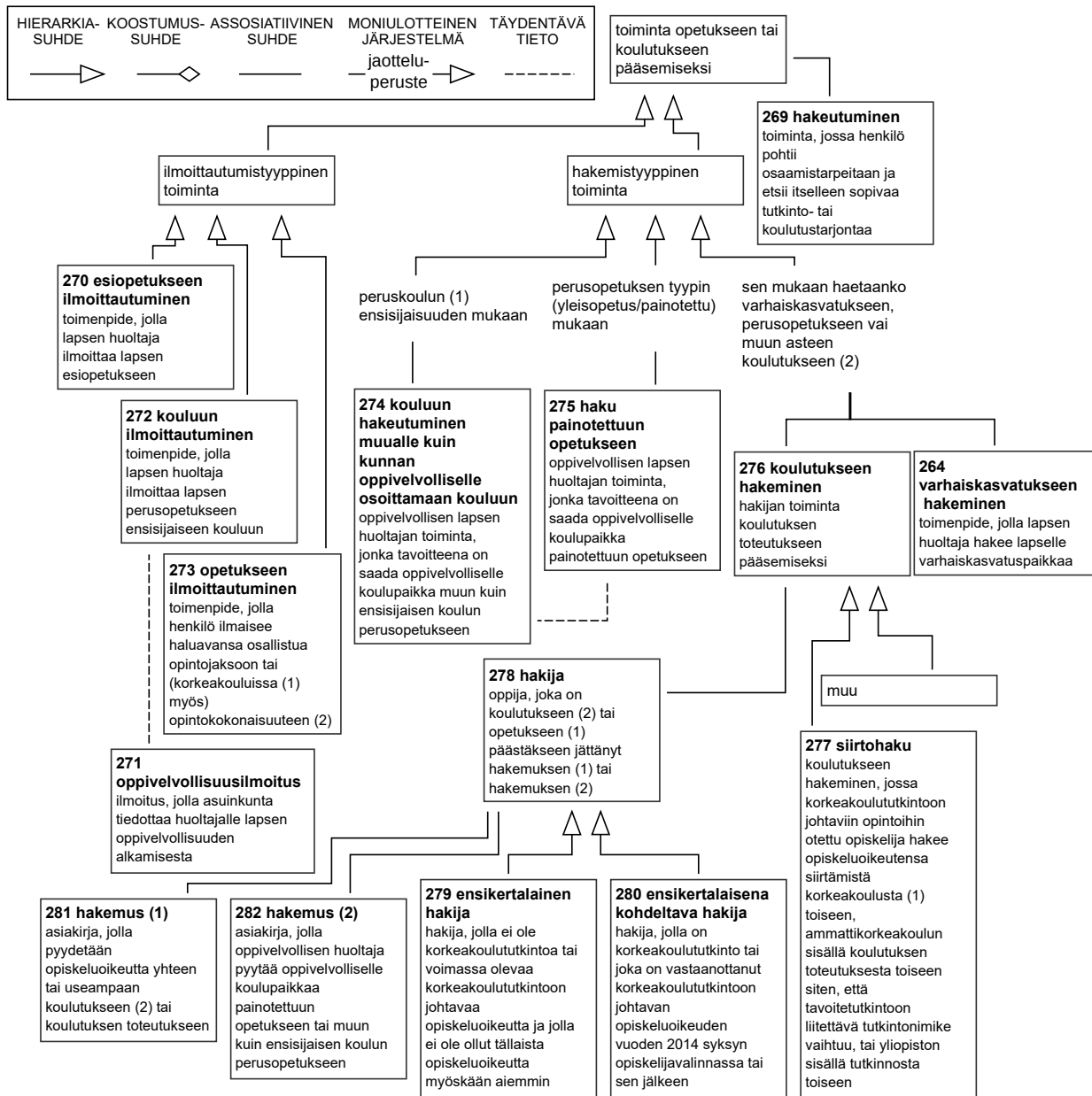
Käsitteen tunnus: c347

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#) ja [Muita hakukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>



**Käsitekaavio 34.** Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi.



## 5.2.2 Koulutukseen hakemisen vaiheita

320

### opiskelupaikan vastaanotto

sv mottagande *n* av studieplats

en accepting a student place; accepting an offered student place; accepting an offer of admission

määritelmä

toiminta, jossa *koulutuksen toteutukseen hyväksytyt* ilmoittaa, ottaako hän *opiskelupaikan* vastaan huomautus

*Korkeakouluissa (1)* on *opiskelupaikan* vastaanottamisen lisäksi tehtävä *opiskelijaksi ilmoittautuminen (1)* ja *lukukausi-ilmoittautuminen*.

*Lukiokoulutuksessa* ei ole erillistä *opiskelijaksi ilmoittautuminen (1)* -toimenpidettä, vaan opiskelupaikan vastaanotto kattaa myös *oppilaitoksen opiskelijaksi* ilmoittautumista vastaavan toimenpiteen.

Ks. myös *aloituspaikka*, *opiskelijaksi ilmoittautuminen (1)*.

Käsitteen tunnus: c345

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Koulutukseen hakemisen vaiheita](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

**Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 24.1.2019:** Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok ammatillisen koulutuksen kannalta?

321

### opiskelupaikan ehdollinen vastaanotto

ei: jonotus (vanhentunut)

sv ta emot studieplatsen villkorligt *verb*; villkorligt mottagande *n* av studieplats

en conditional acceptance of student place; conditional acceptance of an offer of admission

määritelmä

*opiskelupaikan vastaanotto*, jossa *koulutuksen toteutukseen hyväksytyt* ilmoittaa ottavansa *opiskelupaikan* vastaan sillä ehdolla, ettei tule hyväksytyksi ylempään *hakutoiveeseensa varasijalta*

huomautus

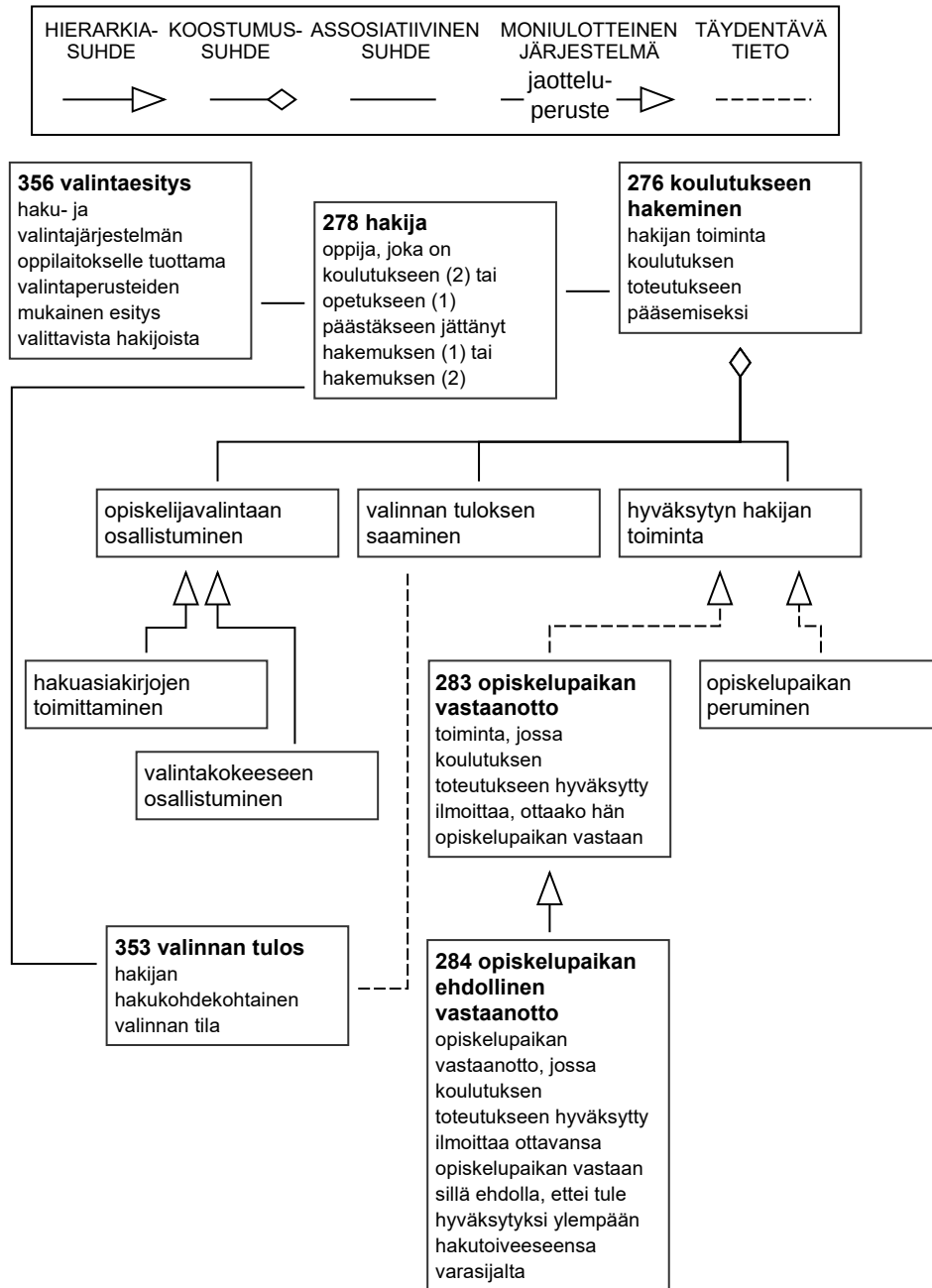
Termi opiskelupaikan ehdollinen vastaanotto on ainoastaan haun ja valinnan ammattilaisten käytössä. *Hakijalle* näkyvä ilmaus on ”ottanut paikan vastaan ja jonottaa ylempään”.

Käsitteen tunnus: c344

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutukseen hakemisen vaiheita](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>



**Käsittekaavio 35. Koulutukseen hakemisen vaiheita.**

### 5.2.3 Hakutapoja ja -tyyppejä

322

#### koulutuksen hakumenettely; koulutukseen haku (1); haku (1); > ammatillisen koulutuksen hakumenettely

sv ansökningsförfarande *n* till utbildning; > ansökningsförfarande *n* inom yrkesutbildningen  
<amatillisen koulutuksen hakumenettely>

en application procedure; admissions procedure (1)

määritelmä

menettely, jolla *koulutustoimija* mahdollistaa henkilöille pyrkimisen *koulutuksen toteutuksiin* ja jolla se valitsee ja ottaa *opiskelijat* koulutuksen toteutuksiin

huomautus

Koulutuksen hakumenettely sisältää *opiskelijavalinnan* sekä sitä edeltäviä muita osia, jotka liittyvät *koulutukseen hakemisen* mahdollistamiseen, kuten *koulutustarjonnan* julkaisemisen sekä hakumenettelyn ohjeistamisen *hakeutujille*.

Koulutuksen hakumenettelyllä on mm. *hakutapa* ja *hakutyyppi*.

Ammatillisen koulutuksen hakumenettelyllä tarkoitetaan menettelyä, jolla *ammattillisen koulutuksen* järjestäjä mahdollistaa henkilölle *hakeutumisen* tai *hakemisen koulutuksen toteutukseen* tai suorittamaan *ammattillista tutkintoa* ja jolla se ottaa tämän opiskelijaksi.

Englanniksi koulutukseen hakumenettelystä suositetaan käytettäväksi vastinetta application procedure, jotta pystytään tekemään ero koulutukseen hakumenettelyn ja siihen sisältyvän opiskelijavalinnan (engl. student admissions) välille. Kansainvälisesti kuitenkin usein käytetään termiä admissions kokonaisuudesta, joka muodostuu hausta ja valinnasta; sen vuoksi application procedure -termin synonyymiksi on otettu myös admissions procedure (1).

Lisäksi englannin termissä application näkökulma on enemmän opiskelijan, termissä admissions taas *korkeakoulun (1)*.

Käsitteen tunnus: c890

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#), [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#) ja [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

323

#### hakutapa

sv ansökningsätt

en type of application procedure

määritelmä

*koulutuksen hakumenettelyn* toteuttamistavan kertova tieto

huomautus

*Opiskelijavalinnan* tietojärjestelmässä hakutapoja ovat *yhteishaku* ja *erillishaku*.

Opiskelijavalinnan tietojärjestelmässä hakutapa, *hakutyyppi* ja *hakuaika* esitetään teknisen *haku (2)*-käsitteen ominaisuuksina.

Käsitteen tunnus: c329

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#) ja [Hakukohde](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

324

### hakutyyppi

sv ansökningstyp; typ av ansökan

inte: ansökningssomgång (2)

en type of application round

määritelmä

*hakutavan* tyyppin kertova tieto

huomautus

Hakutyyppejä ovat *varsinainen haku* ja *lisähaku*.

*Opiskelijavalinnan* tietojärjestelmässä *hakutapa*, hakutyyppi ja *hakuaika* esitetään teknisen *haku (2)* -käsitteen ominaisuuksina.

Käsitteen tunnus: c328

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#) ja [Hakukohde](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

325

### hakuaika

sv ansökningstid

en application period

määritelmä

ajanjakso, jona *hakukohteeseen* voi hakea

huomautus

JHS 175 -sanastotyöprosessin ydinsanastoryhmä on määritellyt hakuaika-käsitteen yleisemmin "ajanjakso, jonka aikana asian saa vireille *hakemuksella (2)*."

*Varhaiskasvatukseen* voi hakea ympäri vuoden ja hakuaika määräytyy varhaiskasvatuksen tarpeen alkamisen mukaan, kuten varhaiskasvatuslaissa ([540/2018](#), 17 §) on säädetty.

Käsitteen tunnus: c330

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>, <varhaiskasvatus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#), [Hakutapoja ja -tyyppejä](#), [Muita hakukäsitteitä](#) ja [Hakukohde](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<varhaiskasvatus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Terminologin kysymys varhaiskasvatuksen englannin työryhmälle 18.10.2021:** Muilla koulutusasteilla "application period", sopiiko varhaiskasvatukseen?

**Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 20.12.2021:** Varhaiskasvatuksessa asian saa vireille koska tahansa, mutta paikan saa 2 vkossa tai viimeistään 4 kuukaudessa. Tämä ei kuulosta samalta käsitteeltä kuin muiden koulutusasteiden hakuaika.

**Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 20.12.2021:** Varhaiskasvatukseen hakeminen vastaa koulutuspuolen jatkuvaa hakua, jossa määritelmän mukaan "ei ole määrättyä hakuaikaa"

**Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 20.12.2021:** Lisätään tämä käsite suomenkielisen vaka-sanastotyön listalle! Eli tarvitaanko varhaiskasvatukseen käsitettä hakuaika; sanaa ei esiinny laissa?

**Kysymys VAKA-työryhmälle 2022:** Onko käsite tarpeen varhaiskasvatuksessa?

326

### yhteinen haku

sv ansökan till flera mål samtidigt (termförslag)

inte: gemensam ansökan (2)

en shared application procedure

määritelmä

*koulutuksen hakumenettely*, jossa *hakija* voi yhdellä *hakemuksella (1)* hakea usean *koulutusorganisaation* useaan *koulutuksen toteutukseen*

huomautus

Yhdellä hakulomakkeella voi hakea *erityisopetuksena järjestettävään ammatilliseen koulutukseen* sekä *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaan koulutukseen*.

Käsitteen tunnus: c319

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppjä](#) ja [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

327

### yhteishaku

sv gemensam ansökan (1)

en joint application procedure

määritelmä

valtakunnallinen, lainsäädännössä määritelty *ammatillista koulutusta*, *lukiokoulutusta* ja *korkeakouluja (1)* koskeva *koulutuksen hakumenettely*, jossa *hakija* voi yhdellä *hakemuksella (1)* hakea useaan *koulutuksen toteutukseen*

huomautus

Yhteishaussa *hakija* voi hakea tiettyyn määrään *koulutuksen toteutuksia*. Osassa yhteishauista hakijan tulee asettaa koulutuksen toteutukset ensisijaisuusjärjestykseen.

Yhteishaku on *ajallisesti määritelty* eli siihen liittyy *hakuaika* (vrt. *erillishaku*, joka voi olla ajallisesti määritelty tai *jatkuva*).

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan ammatillisen perustutkintokoulutuksen ja *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen opiskelijaksi ottamisessa* voidaan käyttää valtakunnallisia hakumenettelyitä (ruots. riksomfattande ansökningsförfarande, engl. national application procedure), kuten yhteishakua. Näissä hakumenettelyissä hakuaika ja mahdollisesti *valintaperusteet* on määrätty valtakunnallisesti (vrt. *jatkuva haku*, jolla ei ole valtakunnallisesti määrättyä hakuaikaa).

Kun puhutaan yhteishakujärjestelmästä, englanniksi käytetään yleisesti vastinetta "joint application system".

Käsitteen tunnus: c320

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppjä](#) ja [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 25.8.2021:** Huomautuksessa mainitaan valmentava koulutus; miten muokataan?

**Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021:** Muutetaan valmentava koulutus -> työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus

**Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021:** TUVAAan voi myös hakea sekä yhteishaussa että jatkuvassa haussa

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.12.2021:** Tulisiko OKSAAan lisätä yhteishaku-käsitteen kohdalle myös TUVAA-koulutuksen näkökulma? Pitäisikö asian näkyä jo määritelmätasolla? Vai vain huomautuksessa? Vai eikö tarvita lisätä TUVAA-näkökulmaa?

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (joint application system)

328

### erillishaku; erillisvalinta

mieluummin kuin: suorahaku

sv separat ansökan  
hellre än: direkt ansökan

en separate application procedure; separate admissions procedure <korkeakoulujen erillisvalinta-termin vastineena>

määritelmä

yhden tai usean *koulutusorganisaation* järjestämä *koulutuksen hakumenettely*, jossa *hakija* hakee suoraan kyseisen koulutusorganisaation tiettyyn *koulutuksen toteutukseen*

huomautus

Erillishaku voidaan toteuttaa *ajallisesti määriteltynä hakuna* tai *jatkuvana hakuna*.

Termiä erillishaku käytetään, jotta voidaan tehdä ero *yhteishakuun*. Koulutusorganisaatiot, jotka eivät osallistu yhteishakuun, käyttävät (erillishaun tyyppisestä) *haustaan (1)* yksinkertaisesti termiä "haku" (tai, jos haulla (1) ei ole määrättyä *hakuaikaa*, termiä "jatkuva haku").

*Yliopistojen* erillishausta on säädetty yliopistolaissa (558/2009, 36 a §) ja *ammattikorkeakoulujen* erillishausta ammattikorkeakoululaissa (932/2014, 28 a §). Näissä laeissa käytetään erillishaun sijaan termiä erillisvalinta.

Vertaa *yhteinen haku* ja *yhteishaku*.

Käsitteen tunnus: c321

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#) ja [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

329

### jatkuva haku

sv kontinuerlig ansökan; fortgående ansökan

en rolling application procedure; rolling admissions

määritelmä

*koulutustoimijan* tai *koulutusorganisaation* järjestämä *koulutuksen hakumenettely*, jolla ei ole määrättyä *hakuaikaa*

huomautus

Jatkuva haku muistuttaa *erillishakua* siinä mielessä, että myös jatkuvassa haussa haetaan usein suoraan tiettyyn *koulutusorganisaatioon*.

*Ammatillisen koulutuksen* jatkuvassa haussa haetaan ammatillisen *koulutuksen järjestäjälle* tai *ammattilliseen oppilaitokseen*.

Ammatillisen koulutuksen jatkuvassa haussa ei ole valtakunnallisesti määriteltyä hakuaikaa, mutta koulutuksen järjestäjä voi tarvittaessa asettaa erillisen hakuajan.

*Lukiokoulutuksessa* pääsääntöinen tapa ottaa *opiskelijoita* on valtakunnallinen *yhteishaku*. Tämän lisäksi *koulutuksen järjestäjä* voi ottaa opiskelijoita jatkuvassa haussa koulutuksen järjestäjän itse päättämällä tavalla.

Englannin termien application procedure ja admissions erosta ks. *koulutuksen hakumenettely*.

Käsitteen tunnus: c325

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (continuous admission)

330

**ajallisesti määritelty haku**

sv ansökan med ansökningstid

en time-restricted application procedure; time-restricted admissions

määritelmä

*koulutuksen hakumenettely*, jolla on määrätty *hakuaika*

huomautus

Englannin termien application procedure ja admissions erosta ks. *koulutuksen hakumenettely*.

Käsitteen tunnus: c326

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

331

**varsinainen haku**

sv egentlig ansökan

en primary application round

määritelmä

*yhteishakuun* kuuluvan *hakukierroksen* ensimmäinen *koulutuksen hakumenettely*, jossa ovat tarjolla seuraavana *lukukautena* alkavien *koulutuksen toteutusten* kaikki *hakukohteet*

huomautus

Yhteishaun jakaminen varsinaisen haun vaiheeseen ja *lisähaun* vaiheeseen on käytössä *korkeakouluihin (1)* haettaessa.

Käsitteen tunnus: c322

Käsitekaavio: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

332

**lisähaku**

sv tilläggsansökan

en supplementary application round

rather than: additional application round

määritelmä

*koulutuksen hakumenettely*, joka tapahtuu *varsinaisen haun* jälkeen ja jossa ovat tarjolla aiemmin täyttämättä jääneet *aloituspaikat*

huomautus

Lisähaku voidaan toteuttaa *erillishakuna*.

*Yhteishaun* jakaminen *varsinaisen haun* vaiheeseen ja lisähaun vaiheeseen on käytössä *korkeakouluihin (1)* haettaessa.

Englannin termin additional application round käyttöä lisähaun vastineena ei suositella, sillä termistä voi saada mielikuvan, että haussa olisi ylimääräisiä aloituspaikkoja (eikä varsinaisessa haussa täyttämättä jääneitä).

Käsitteen tunnus: c324

Käsitekaavio: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

333

(vanhentunut)

**täydennyshaku**

sv kompletteringsansökan

en secondary application round

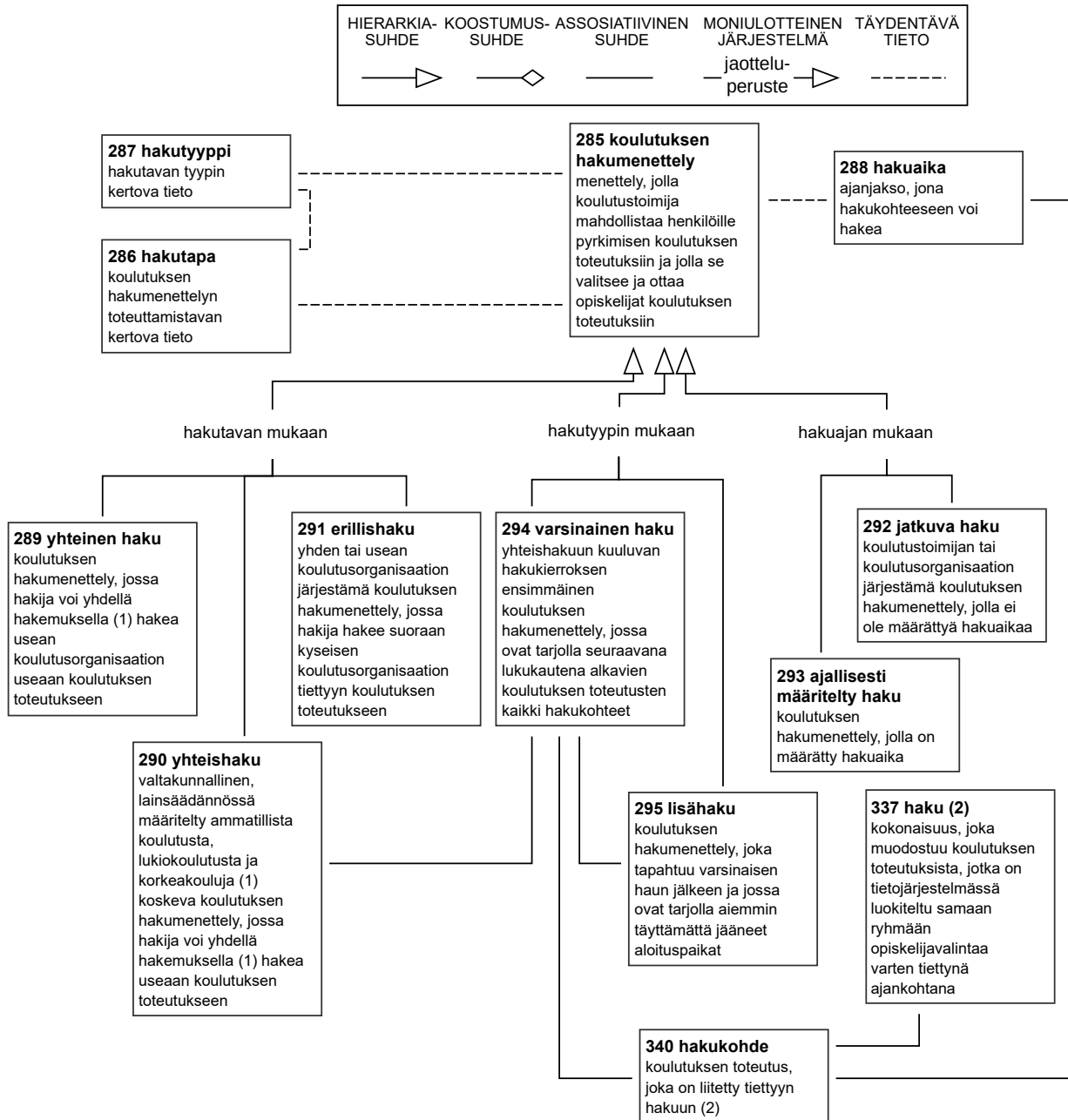
määritelmä

*koulutuksen hakumenettely*, joka tapahtuu *varsinaisen haun* jälkeen ja jossa ovat tarjolla varsinaisessa haussa täyttämättä jääneet *aloituspaikat*

huomautus

Käsitteen tunnus: c323

<kieliversiointiin korkeakoulut>



**Käsitekaavio 36. Hakutapoja ja -tyyppjä.**



## 5.2.4 Hakukelpoisuus

334

**hakukelpoisuus; valintakelpoisuus** (uudistermi); > **kelpoisuus korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin** <korkeakoulut; lait 932/2014 ja 558/2009>; ~ **opiskelijaksi ottamisen edellytykset** <lukiolaki 714/2018, laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017>

sv ansökningsbehörighet; behörighet att ansöka; behörighet för viss utbildning; behörighet till viss utbildning; antagningsbehörighet <valintakelpoisuus; koulutusorganisaation näkökulma>

en eligibility (1); ~ prerequisites for admission of a student <opiskelijaksi ottamisen edellytykset>

määritelmä

ominaisuus, joka ilmentää sitä, että *hakija* täyttää *koulutukseen (2)* tai *koulutuksen toteutukseen* valituksi tulemisen edellytykset

huomautus

Termiä hakukelpoisuus käytetään laajasti, esimerkiksi Opintopolku-palvelussa, vaikka termiä voidaan pitää harhaanjohtavana – *koulutukseen hakeminenhan* on sallittua kaikille. Tässä määriteltä käsitettä paremmin kuvaava termi olisi valintakelpoisuus, joka on käytössä useissa *korkeakouluissa (1)*.

Vrt. laajempi käsite *kelpoisuus*.

Käsitteen tunnus: c338

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

335

### **pohjakoulutusvaatimus**

sv krav *n* på tidigare utbildning; krav *n* på grundutbildning

en required prior studies

määritelmä

*koulutukselle (2)* määritelty vaatimus, jonka mukaan *hakijalla* on oltava tietty *pohjakoulutus* voidakseen tulla valituksi kyseiseen koulutukseen (2)

huomautus

Pohjakoulutusvaatimuksen täyttäminen on yksi *hakukelpoisuuden* edellytyksistä.

*Koulutuksen järjestäjät* ja *korkeakoulut (1)* voivat valita hakijoita (1) *opiskelijoiksi* myös ilman pohjakoulutusvaatimusta, ks. *harkinnanvarainen valinta*.

Käsitteen tunnus: c339

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (basic educational requirements)

336

**pohjakoulutus; ~ koulutustausta**

sv tidigare utbildning; grundutbildning (1); > grundutbildning (2) <korkeakoulut>; > skolunderbyggnad <perusaste>; ~ utbildningsbakgrund <koulutustausta>

en previous qualifications; previous degree <korkeakoulut>; prior degree <korkeakoulut>; ~ educational background <koulutustausta>

määritelmä

*koulutus (2)* tai *tutkinto*, jonka *hakija* on suorittanut ennen toiseen koulutukseen (2) hakemista

huomautus

**grundutbildning:** Ruotsin yleiskielessä termiä grundutbildning käytetään samassa merkityksessä kuin suomen termiä pohjakoulutus (määritelty yllä). Kuitenkin *korkeakoulujen (1)* sisäisessä kielenkäytössä termillä grundutbildning viitataan suppeampaan käsitteeseen: korkeakoulun (1) perustutkintoon eli opintoihin, jotka *opiskelija* on suorittanut korkeakoulussa (1) ennen jatko-opintoja. Korkeakouluissa (1) onkin käytössä termipari grundutbildning ja forskarutbildning (joista jälkimmäinen viittaa *lisansiaatin tutkintoon* ja *tohtorin tutkintoon* tähtäävään koulutukseen).

Käsitteen tunnus: c340

Käsitekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

337

**jatko-opintokelpoisuus (1)**

sv behörighet för fortsatta studier (vid viss läroanstalt)

en eligibility for further studies

määritelmä

*tutkinnon* tai opintojen henkilölle antama *hakukelpoisuus*, joka koskee suoritettujen opintojen jälkeiseen *koulutukseen (2)* valituksi tulemista

huomautus

Vrt. esivaatimukset

Käsitteen tunnus: c341

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

338

**jatko-opintokelpoisuus (2)**

sv behörighet för påbyggnadsstudier; behörighet för forskarutbildning; behörighet för doktorsutbildning; behörighet för doktorandstudier

en eligibility for third-cycle studies; > eligibility for doctoral studies  
rather than: eligibility for postgraduate studies

määritelmä

*korkeakoulututkinnon* tai -opintojen *opiskelijalle* antama *jatko-opintokelpoisuus (1)*, joka koskee *yliopiston jatkotutkintoon* valituksi tulemista

huomautus

Englannin termi eligibility for doctoral studies on suppeampi kuin suomen jatko-opintokelpoisuus (2), sillä doctoral studies ei kata *lisansiaatin tutkintoa*.

Englannin termin eligibility for postgraduate studies käyttöä ei suositella, sillä termi postgraduate studies saattaa viitata myös *ylempään korkeakoulututkintoon* (esim. maisterin tutkinto) johtaviin opintoihin.

Käsitteen tunnus: c905

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

339

**tutkintokohtainen terveydentilavaatimus**

sv examensspecifikt krav *n* på hälsotillståndet  
en qualification-specific health requirement

määritelmä

*tutkinnolle* määritelty vaatimus, jonka mukaan *opiskelijaksi* hakeutuvan ja valitun henkilön terveydentilan on oltava sellainen, että hän voi selviytyä tutkintoon johtavasta *koulutuksesta (2)*, koulutukseen (2) sisältyvästä työpaikalla tapahtuvasta *oppimisesta* ja alan tehtävissä toimimisesta

huomautus

Terveydentilavaatimukset on määritelty tutkintokohtaisesti säädöksissä.

Tutkintokohtaisilla terveydentilavaatimuksilla ei tarkoiteta pelkästään nk. SORA-lainsäädännössä (1.1.2012 voimaan tullut "soveltumattomuuteen ratkaisuja"-lainsäädäntö, joka liittyy opiskelijoiden soveltumattomuus- ja turvallisuuskysymyksiin) tarkoitettuja potilas- tai asiakasturvallisuuteen liittyviä rajoituksia, vaan myös muita terveydentilaan liittyviä vaatimuksia.

Käsitteen tunnus: c342

Käsittekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

340

<koulutus>

**hakuperuste**

sv grund för ansökning  
en demonstration of eligibility

määritelmä

*hakukelpoisuuden* täyttämistapa, jonka *hakija* on valinnut perusteeksi hakiessaan *koulutukseen (2)*

huomautus

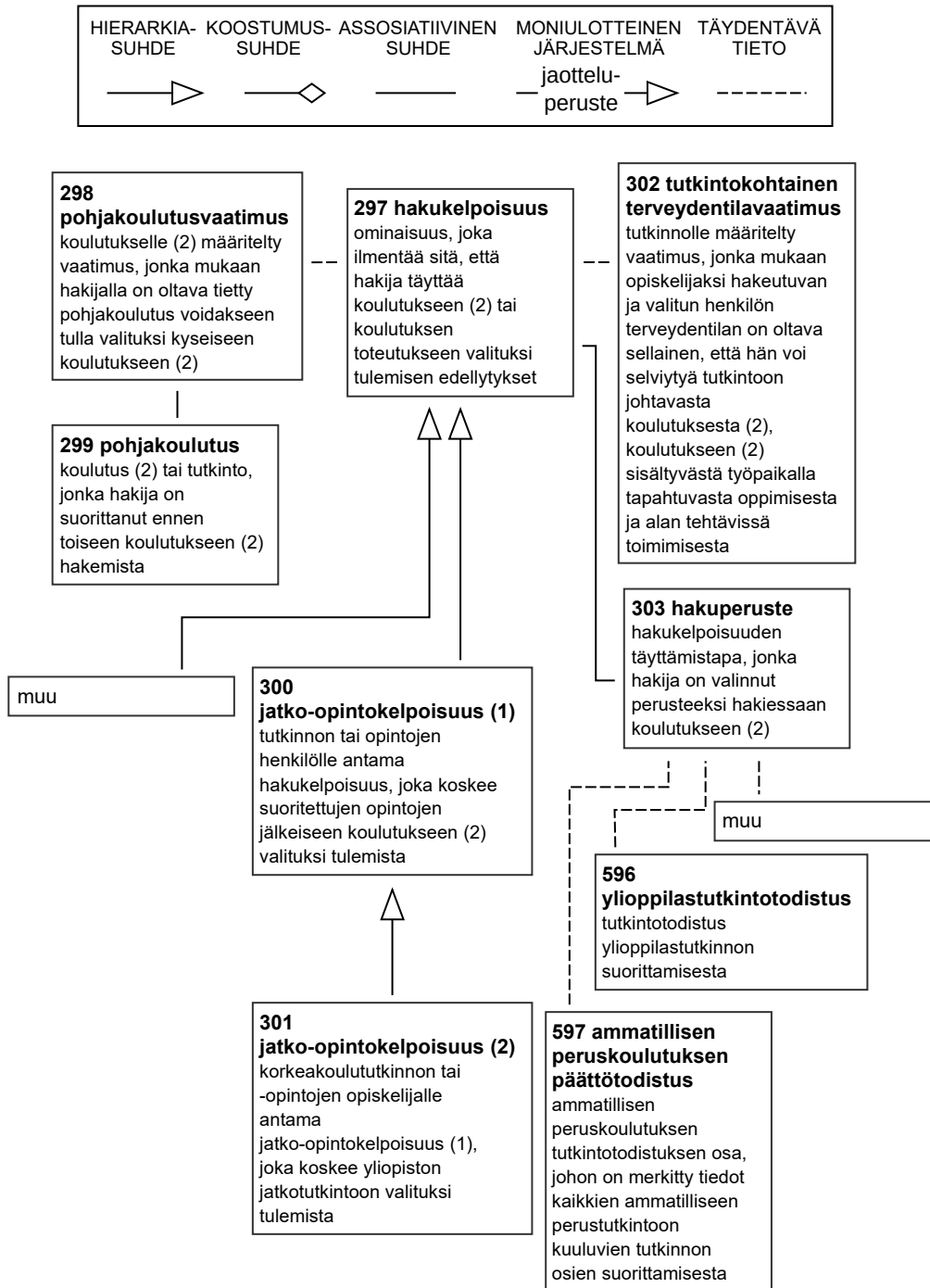
Hakija voi valita hakuperusteeksi esimerkiksi *ylioppilastutkintotodistuksen* tai *ammattillisen peruskoulutuksen päättötodistuksen*.

Käsitteen tunnus: c343

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>



**Käsitekaavio 37. Hakukelpoisuus.**

## 5.2.5 Muita hakukäsitteitä

341

### hakukausi

sv ansökningstermin  
inte: ansökningsperiod

en application term; application semester /US/

määritelmä

*lukukausi*, jonka aikana *koulutuksen toteutukseen* voi hakea ilmoitettujen *hakuajkojen* mukaisesti

huomautus

Käsitteen tunnus: c348

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Muita hakukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

342

### hakuvuosi

sv ansökningsår *n*

en application year

määritelmä

kalenterivuosi, jonka aikana *koulutuksen toteutukseen* voi hakea

huomautus

Käsitteen tunnus: c349

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Muita hakukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

343

### koulutuksen alkamiskausi

sv starttermin för utbildningen; inledningstermin för utbildningen; ~ utbildningen inleds

inte: begynnelsetermin för utbildningen (föräldrad); begynnelseperiod (föräldrad)

en first term of studies; first semester of studies; first term of school <perusopetus, lukiokoulutus>

määritelmä

*lukukausi*, jona *koulutuksen toteutus* alkaa

huomautus

Koulutuksen alkamiskausi voi olla syys- tai kevätlukukausi.

Ruotsiksi on useassa kontekstissa luontevampaa ilmaista koulutuksen alkamiskausi lauseella, kuten "Utbildningen inleds hösten 2016", kuin substantiivimuotoisella termillä.

Käsitteen tunnus: c350

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#) ja [Muita hakukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

344

### koulutuksen alkamisvuosi

sv begynnelseår *n* för utbildningen

en first calendar year of educational programme

määritelmä

kalenterivuosi, jona *koulutuksen toteutus* alkaa

huomautus

Käsitteen tunnus: c351

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Muita hakukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

345

**lukukausi**

sv termin

en term; semester

määritelmä

*opetuksen (1)* järjestämistä jaksottava osa *lukuvuotta*

huomautus

Lukukausia ovat syys-, kevät- ja joissakin tapauksissa kesälukukausi.

Esimerkiksi Isossa-Britanniassa ja Yhdysvalloissa lukuvuosi jakautuu kolmeen lukukauteen, ja niistä käytetään englanniksi termiä "term". Suomessa lukuvuodessa on ainakin tällä hetkellä vain kaksi lukukautta, ja niistä käytetään englanniksi sekä termiä "term" että termiä "semester".

Uudet *opiskelijat* aloittavat *opiskelun* yleensä lukukauden alussa.

Käsitteen tunnus: c352

Käsittekaaviot: [Muita hakukäsitteitä](#) ja [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

346

**lukuvuosi**

sv läsar *n*

en academic year <korkeakoulut>; school year

not: study year

määritelmä

vuoden mittainen jakso, jollaisiin *oppilaitoksen* tai *korkeakoulun (1)* toiminta ja työskentely jaetaan

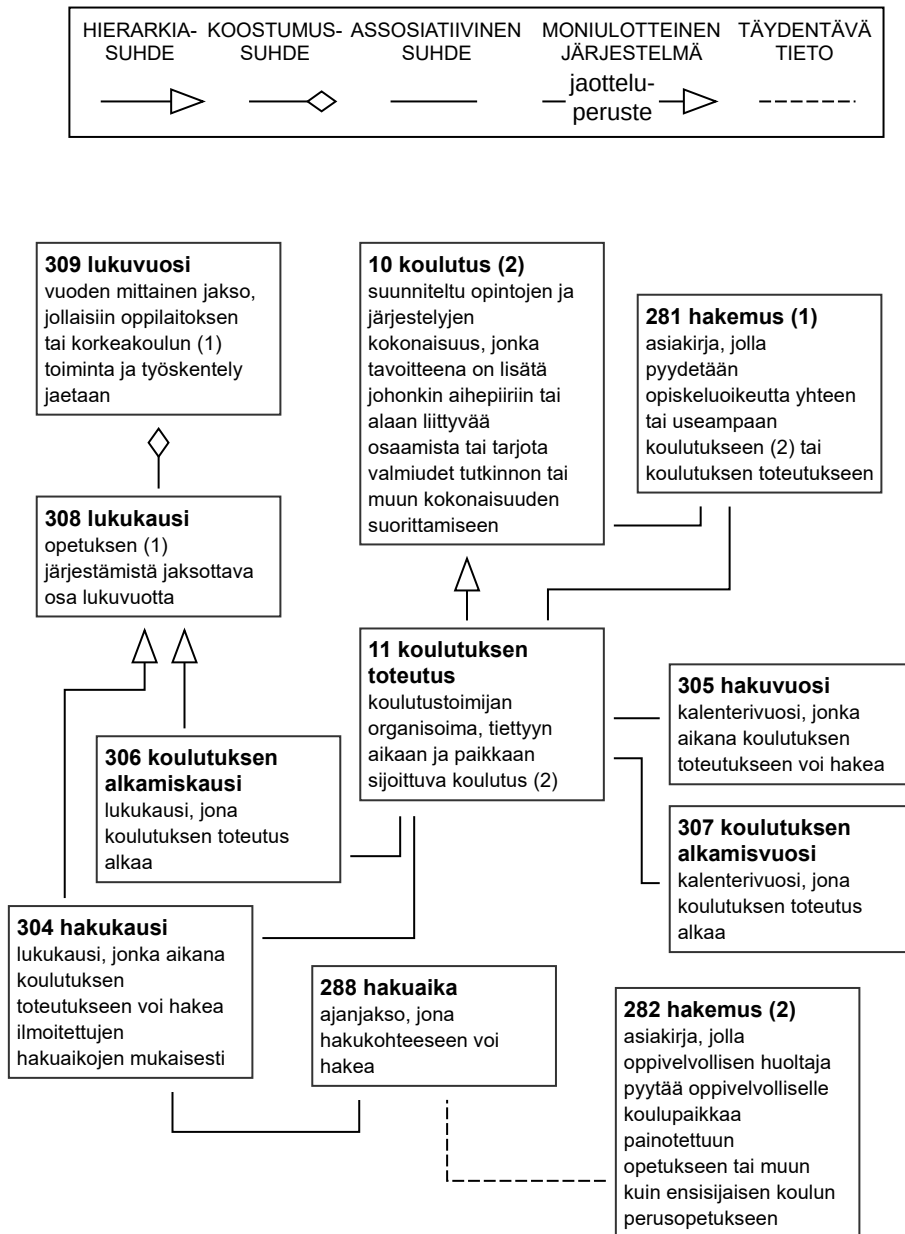
huomautus

Lukuvuosi alkaa useimmiten 1.8. ja päättyy 31.7. seuraavana kalenterivuonna.

Käsitteen tunnus: c353

Käsittekaaviot: [Muita hakukäsitteitä](#) ja [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>



**Käsitekaavio 38. Muita hakukäsitteitä.**

## 5.3 Valinta

### 5.3.1 Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi

347

#### hakukierros

sv ansökningsomgång (1)

en application cycle

rather than: application round

määritelmä

ajanjakso, joka alkaa, kun *koulutustoimija* tai muu taho päättää *koulutustarjonnasta* ja *valintaperusteista*, ja joka päättyy, kun *opiskelupaikan vastaanottoon* ja *opiskelijaksi ilmoittautumiseen (1)* liittyvät tiedot ovat *haku- ja valintajärjestelmässä*

huomautus

*Yhteishakuun* kuuluvan *koulutuksen (1)* osalta hakukierrokseen liittyvistä asioista säädetään asetuksessa.

Englannin termin application round käyttöä hakukierroksen vastineena ei suositella, sillä termi ei sisällä viittausta niihin hakukierroksen vaiheisiin, jotka edeltävät sitä, että *hakija* voi toimia eli hakea *koulutuksen toteutuksiin*. Vrt. *hakutyypit*.

Käsitteen tunnus: c354

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>



348

**opiskelijavalinta**

sv antagning av studerande (1); studentantagning

inte: urval *n*; intagning av studerande (föråldrad)

en student admissions &lt;lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulutus&gt;; student selection &lt;lukiokoulutus, ammatillinen koulutus; korkeakoulutus tietyissä yhteyksissä&gt;; ~ select students verb &lt;lukiokoulutus, ammatillinen koulutus; korkeakoulutus tietyissä yhteyksissä&gt;

määritelmä

menettely, jota hyväksi käyttäen *koulutustoimija* valitsee ja/tai ottaa *hakijan opiskelijaksi koulutuksen toteutukseen hakemuksen (1)* ja *valintaperusteiden* perusteella

huomautus

Lainsäädännössä *lukiokoulutuksen*, *ammattillisen koulutuksen* ja *korkeakoulujen (1)*opiskelijavalinnasta käytetään termiä ”opiskelijaksi ottaminen”. Tässä sanastossa on kuitenkin tehty ero käsitteiden opiskelijavalinta ja opiskelijaksi ottaminen välillä: *opiskelijaksi ottaminen* on opiskelijavalinnan yksi vaihe.**urval:** Ruotsin sanaa urval ei tule käyttää opiskelijavalinnan vastineena muun muassa siksi, että se on monimerkityksinen ja viittaa valinnan lisäksi muun muassa valikoimaan, otantaan ja otokseen. Joissakin yhdyssanoissa sanaa urval kuitenkin käytetään, esimerkiksi urvalsprov (valintakoe).**student admissions:** Termi student admissions on suositettava englannin vastine opiskelijavalinta-käsitteelle niin *toisen asteen koulutuksen* kuin korkeakoulujenkin (1) osalta.**student selection:** Opiskelijavalinnasta näkee käytettävän englanniksi myös vastinetta student selection; näin etenkin *toisen asteen koulutuksen* osalta. Myös korkeakouluissa (1) käytetään joissakin tapauksissa termiä student selection (tai ilmausta to select students). Esimerkiksi Taideyliopistossa opiskelijavalinnan yhteydessä voi toimia arviointiraateja, jotka valitsevat hakijoista (1) koulutuksen toteutukseen pääsevät, ja niiden toiminnasta voidaan käyttää select-verbä. Myös jatko-opintoihin voidaan valita opiskelijat sopivan opintomenestyksen ja tutkimussuunnitelman perusteella, jolloin select saattaa olla sopiva verbi. Myös korkeakoulun (1) perustutkintoon jo valittujen opiskelijoiden valitsemisesta tietyille erikoiskursseille esim. opintomenestyksen perusteella voi olla sopivaa käyttää verbiä select.Ks. myös *päätös opiskelijaksi ottamisesta*.

Käsitteen tunnus: c359

Luokka: &lt;lukiokoulutus&gt;, &lt;ammattillinen koulutus&gt;, &lt;korkeakoulutus&gt;, &lt;opiskelijavalinnat&gt;

Käsitteekaaviot: *Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi*, *Valintatyytit*, *Hakukohde* ja *Ilmoittautumiskäsitteitä*

&lt;kieliversiointiin korkeakoulutus&gt;

&lt;kieliversiointiin lukiokoulutus&gt; &lt;kieliversiointiin ammatillinen&gt;

&lt;ammattillinen ruotsi kesken&gt; &lt;ammattillinen englanti kesken&gt;

**Terminologin kysymys lukion ja ammatillisen ruotsin asiantuntijoille 14.10.2016:** Mikä ruotsin termi on käytössä ammatillisessa ja lukiokoulutuksessa?**Seija-terminologi 20.1.2017:** määritelmää voisi muokata niin, että esim. valintaperusteiden määrittäminen kuuluisi paremmin tähän sisälle. Esim. ”koulutustoimijan toimenpiteiden kokonaisuus, joka tähtää siihen, että koulutustoimija pystyy ottamaan hakijoita (1) opiskelijoiksi koulutuksen toteutukseen --”

349

### opiskelijaksi ottaminen

sv antagning som studerande; antagning av studerande (2)

en admission of a student

määritelmä

toiminta, jossa *koulutustoimija* tai *koulutusorganisaatio* päättää *hakijan* ottamisesta *opiskelijaksi opiskelijavalinnan* lopputuloksena

huomautus

Opiskelijaksi ottaminen on opiskelijavalinnan viimeinen vaihe.

Ks. myös *päätös opiskelijaksi ottamisesta*.

Käsitteen tunnus: c947

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: *Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi* ja *Valintatyypit*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Korkeakoulujen ruotsin kielityöryhmän kommentti 28.11.2016:** Termi ok korkeakoulujen osalta. Tätä on ehkä hyvä tiedustella vielä toiselta asteelta.

**Terminologin kommentti lukion ruotsin kielityöryhmälle 11.2.2018:** Korkeakoulujen ruotsin työryhmä antanut ruotsin vastineen/vastineet; varmistatteko että ok lukiokoulutuksen näkökulmasta?

350

### valintaperuste

sv antagningsgrund; antagningskriterium; urvalsgrund <ammattillinen koulutus>

hellre än: antagningsprincip (1)

en admissions criterion <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulut>; selection criterion <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus; korkeakoulut tietyissä yhteyksissä>

määritelmä

lainsäädännön ja *koulutustoimijan* määrittämä peruste, jonka mukaan *hakijoita* valitaan *opetukseen (1)* tai *koulutukseen (2)*

huomautus

Valintaperusteita ovat esimerkiksi "*todistuksen* perusteella", "*valintakokeen* perusteella", "*soveltuvuuskokeen* perusteella" sekä näiden yhdistelmät.

**selection criterion:** Suositeltava englannin vastine valintaperusteelle on admissions criterion. Vastinetta selection criterion on kuitenkin johdonmukaista käyttää samoissa yhteyksissä, joissa opiskelijavalinnasta käytetään vastinetta student selection. Ks. tarkempi kuvaus käsitteen *opiskelijavalinta* kohdalla.

**admissions criterion, selection criterion:** Englannin sanan criterion monikkomuoto on criteria.

Käsitteen tunnus: c366

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: *Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi*, *Valintatyypit* ja *Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

351

**lisänäyttö**

sv tilläggsprestation  
en additional proof of competence

määritelmä

*valintaperuste*, jota voidaan käyttää *opiskelijavalinnassa todistuksen* ja mahdollisen *valintakokeen* tai *pääsy- ja soveltuvuuskokeen* lisäksi

huomautus

Lisänäyttö on käytössä *lukiokoulutuksessa*.

Lisänäytön voi muodostaa esimerkiksi todiste tai näyttö osaamisesta, aiemmasta *koulutuksesta (2)* tai harrastuneisuudesta.

Käsitteen tunnus: c373

Luokka: <lukiokoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

352

**valintapiste**

sv antagningspoäng  
en admission point; ~ admission score

määritelmä

tietyn *valintaperusteen* mukaan *hakijalle* annettu piste

huomautus

Kunkin hakijan saamien valintapisteiden yhteenlaskettu summa määrittää hakijoiden (1) keskinäisen järjestyksen *opiskelijavalinnassa*.

Englannin termi admission score viittaa yhteispisteisiin.

Käsitteen tunnus: c361

Käsittekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

353

**hakijaryhmä**

sv grupp av sökande  
en applicant category

määritelmä

*hakijoiden* joukko, johon sovelletaan tiettyjä *valintaperusteita* tai jolle varataan tietty osa *aloituspaikoista*

huomautus

Perusteista, joilla hakijoita (1) voidaan jakaa hakijaryhmiin, säädetään lainsäädännössä.

Käsitteen tunnus: c368

Käsittekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

354

**valintakiintiö**

sv antagningskvot  
en intake quota

määritelmä

*opiskelijavalinnassa* käytettävä kiintiö, jossa tietyille *hakijaryhmälle* on varattu tietty määrä *aloituspaikkoja*

huomautus

Valintakiintiön perusteena voi olla esimerkiksi *hakijan pohjakoulutus*.

Käsitteen tunnus: c369

Käsittekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

355

**valintakoe; pääsykoe**

sv urvalsprov *n*; antagningsprov *n*; inträdesprov *n* <pääsykoe>

en entrance examination; entrance exam; entrance test

määritelmä

koe, joka järjestetään osana *oppilas-* tai *opiskelijavalintaa*

huomautus

Valintakokeita on erityyppisiä. Usein valintakokeella mitataan *hakijan* tietoja esimerkiksi tietystä aineistosta (vrt. *soveltuvuuskoe*, jolla selvitetään tietojen sijaan edellytyksiä ja soveltuvuutta).

Valintakoe voi sisältää soveltuvuus- ja *kielikokeen (1)* tai jommankumman näistä.

Toisaalta termejä valintakoe ja pääsykoe käytetään joskus termin *soveltuvuuskoe* synonyymina kokeista, joissa mitataan kykyjä ja ominaisuuksia (kuten musikaalisuus, rytmitaju).

Valintakokeessa menestyminen voi (esimerkiksi *todistusten* sijaan) olla *valintaperuste*.

Käsitteen tunnus: c371

Käsittekaaviot: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#) ja [Valintatyytit](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

**Terminologin kommentti lukion ruotsin kielityöryhmälle 11.2.2018:** Korkeakoulujen ruotsin työryhmä antanut ruotsin vastineen/vastineet; varmistatteko että ok lukiokoulutuksen näkökulmasta?

**Sabina Eerola, Hanken, 25.2.2019, OKSAn ruotsin kielityöryhmille:** Lisäksi tiedoksi: Hankenilla olemme minimoineet termin "urvalsprov" käyttöä vaikka se onkin kansallisesti OKSA-määritelty termi valintakokeelle, koska "urvalsprov" sanaa ei valitettavasti käytetä Google-hauissa Suomessa, eikä myöskään Ruotsin korkeakouluissa (haulla site:se urvalsprov = 3 900, inträdesprov = 14 300). Myönnän, että olin itse aikoinaan "urvalsprov":in kannattaja, koska se on oikeampi käänös suomenkielisestä sanasta valintakoe, mutta nyt olemme huomanneet että hakijat eivät käytä termiä (Google Analytics todistaa sen), joten käytämme "inträdesprov" termiä.

356

**soveltuvuuskoe; pääsy- ja soveltuvuuskoe** <ammatillinen koulutus, lukiokoulutus>

sv lämplighetsprov *n*; antagnings- och lämplighetsprov *n* <toisen asteen koulutus>; inträdes- och lämplighetsprov *n* <toisen asteen koulutus>

en aptitude test

määritelmä

koe, jolla selvitetään *hakijan* edellytykset ja soveltuvuus *opetukseen (1)* tai *koulutukseen (2) oppilas-* tai *opiskelijavalintaa* varten

huomautus

Edellytyksillä ja soveltuvuudella voidaan tarkoittaa esimerkiksi taitoja (kuten vuorovaikutustaidot tai jonkin instrumentin käsittelytaito), kykyjä (kuten fyysinen koordinaatiokyky) tai henkilön luonteen tai muiden ominaisuuksien sopivuutta.

Käsitteen tunnus: c372

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

**Terminologin kommentti ammatillisen ruotsin kielityöryhmälle 11.2.2018:** Korkeakoulujen ja lukion ruotsin työryhmät antaneet ruotsin vastineen/vastineet; varmistatteko että ok ammatillisen näkökulmasta?

357

<opetushallinto>

**kielikoe (1); opetuskielen hallinnan osoittamiseksi järjestettävä kielikoe**

sv språkprov *n*

en language proficiency test (1); language test

määritelmä

koe, jonka tarkoituksena on *opetuskielen (1)* tai *opetuskielen (2)* hallinnan osoittaminen

huomautus

Kielikokeita (1) voidaan järjestää esimerkiksi *opiskelijavalintojen* yhteydessä tai *oppilaitoksen* sisäisesti.

Opiskelijavalinnassa *koulutuksen järjestäjä* tai *korkeakoulu (1)* voi edellyttää *hakijan* suorittavan kielikokeen (1) silloin, kun järjestettävän *koulutuksen (2)* kieli on eri kuin hakijan äidinkieli.

Kielikoe (1) voi olla osa *valintakoetta*.

Vrt. *kielitutkinto*.

Käsitteen tunnus: c374

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulustuomijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

358

**päätös oppilaaksi ottamisesta <perusopetus>; päätös opiskelijaksi ottamisesta <ammattillinen koulutus, lukiokoulutus, korkeakoulutus>; valintapäätös**

sv beslut *n* om antagning som studerande; antagningsbeslut *n*

en admission decision <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen, korkeakoulutus>; administrative decision on admission <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen, korkeakoulutus>; kun halutaan viestiä että kyseessä on hallintopäätös>; admission decision <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen, korkeakoulutus>; decision on admission <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen, korkeakoulutus>; decision on student admission <lukiokoulutus, ammatillinen, korkeakoulutus>  
rather than: selection decision <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen>

määritelmä

*koulustuomijan* tai *koulutusorganisaation opiskelijaksi ottamisesta* tai *oppilaaksi ottamisesta* tekemä hallintopäätös

huomautus

Opiskelijaksi ottamista tai oppilaaksi ottamista koskevasta päätöksestä voidaan antaa *hakijalle* asiakirja tai muu ilmoitus. Myös tätä asiakirjaa tai ilmoitusta voidaan kutsua päätökseksi opiskelijaksi ottamisesta tai valintapäätökseksi.

Käsitteen tunnus: c375

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinta>

Käsittekaavio: [Koulustuomijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <ammattillinen ruotsi kesken>

<ammattillinen englanti kesken>

**Terminologin kysymys perusopetuksen ja ammatillisen englannin työryhmille 12.2.2019:** Sopiiko perusopetukselle ja ammatilliselle ”decision on admission”, kuten lukiolle ja korkeakouluille?

359

**ennakkotehtävät *pl*; esitehtävät *pl***

sv förhandsuppgifter *pl*

en preliminary assignments *pl*; advance assignments *pl*

määritelmä

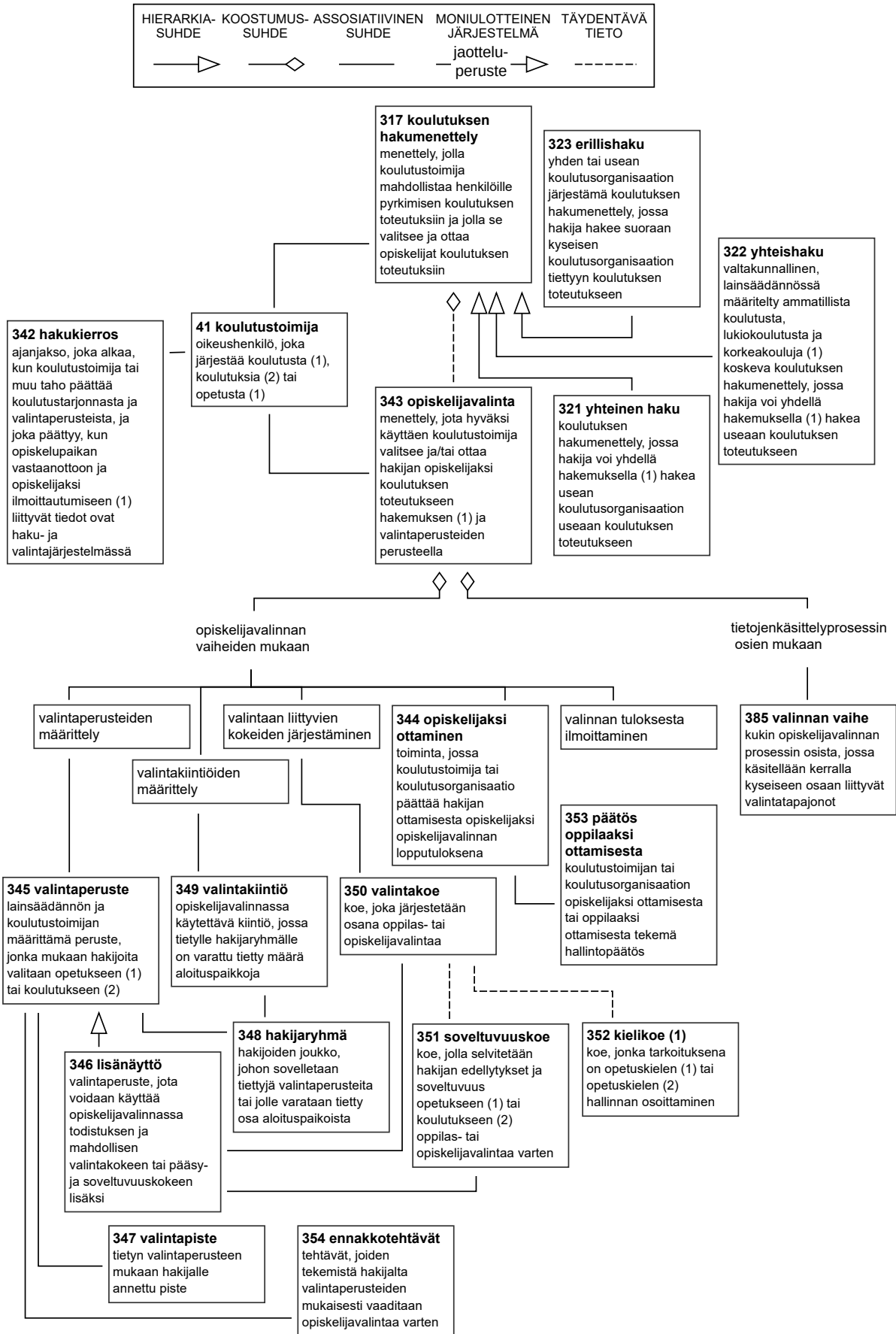
tehtävät, joiden tekemistä *hakijalta valintaperusteiden* mukaisesti vaaditaan *opiskelijavalintaa* varten

huomautus

Käsitteen tunnus: c376

Käsittekaavio: [Koulustuomijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>



**Käsitekaavio 39. Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi.**

### 5.3.2 Valintatyyppiä

360

#### oppilaaksi ottaminen; oppilaaksiotto

sv antagning av elev (1); elevantagning (1)

en pupil admission (1); admission of pupils (1)

määritelmä

menettely, jolla *opetuksen järjestäjä* ottaa lapsen *esi-* tai *perusopetukseen*

huomautus

Oppilaaksi ottaminen suoritetaan viranhaltijan tekemällä päätöksellä.

Käsitteen tunnus: c357

Käsittekaavio: [Valintatyytit](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin esiopetus>

<perusopetus ruotsi kesken>

<perusopetus englanti kesken>

<esiopetus ruotsi kesken>

<esiopetus englanti kesken>

**Outi Tasalan kommentti 14.12.2016:** Admissions ja application termien käyttö ja näiden ero ei täysin selvää: kerätään tähän liittyvät käsitteet yhteen dokumenttiin ja otetaan ENG kielityöryhmän käsittelyyn yhdessä kokouksessa.

**Outi Tasalan kommentti 14.12.2016:** Ks. opiskelijaksi ottaminen, ID947

**Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kommentti 1.2.2017:** Tapahtuu (pääsääntöisesti) koulupiiriin perusteella ja poikkeaa tässä opiskelijavalinnasta. Merja tarkastaa lukiolain ja perusopetuslain.

**Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kommentti 27.10.2017:** Ehdotetaan siirrettäväksi toisen asteen/alempien asteiden ryhmien tehtäväksi. OPH:n kommenttia toivotaan, ettei ristiriitaa.

**Terminologin kysymys perusopetuksen englannin kielityöryhmälle 2.11.2017:** Saadaanko oppilaaksi ottamisen ja *oppilasvalinnan* (ID358) englanninkielisiin vastineisiin ero?

361

### oppilasvalinta

sv antagning av elev (2); elevantagning (2)

en pupil admission (2); admission of pupils (2); pupil admission based on selection criteria (??); pupil selection

määritelmä

menettely, jota hyväksi käyttäen *opetuksen järjestäjä* hyväksyy lapsen *esi-* tai *perusopetukseen hakemuksen (2)* ja *valintaperusteiden* perusteella

huomautus

Esimerkki oppilasvalintaa käyttävästä *perusopetuksesta* on *painotettu opetus*, kuten kuvataiteen, musiikin ja liikunnan erikoisluokat. Painotetun opetuksen oppilasvalintaan liittyy *soveltuvuuskoe*, haastattelu ja/tai arvonta.

Oppilasvalintaa käytetään myös haettaessa esimerkiksi *joustavan perusopetuksen opetusryhmään (2)* tai *taiteen perusopetukseen*.

Ks. myös *haku painotettuun opetukseen*.

Käsitteen tunnus: c358

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Valintatyytit](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Terminologin kysymys OPH:n Karlsson&Westerholmille 23.9.2015:** Onko ruotsiksi eri vastineet suomen termeille oppilaaksi ottaminen ja oppilasvalinta? Edellinen viittaa viranhaltijan tekemällä päätöksellä suoritettavaan lapsen ottamiseen esi- tai perusopetukseen; jälkimmäisellä taas tarkoitetaan hakemuksen ja valintaperusteiden perusteella tapahtuvaa lapsen hyväksymistä esi- tai perusopetukseen.

**Terminologin kysymys perusopetuksen englannin kielityöryhmälle 2.11.2017:** Saadaanko oppilaaksi ottamisen (ID357) ja oppilasvalinnan (ID358) englanninkielisiin vastineisiin ero? Jos "admission of pupils" / "pupil admission" sopii kumpaankin (ainakin tätä on käytetty perusopetuslain 628/1998 englanninkielisessä käännöksessä: "In the admission of pupils referred to in this subsection, the applicants shall be subject to equal selection criteria. If education is given according to a curriculum with special emphasis on one or several subjects, the admission of pupils may also be based on a test showing aptitude for said education"), niin voisiko oppilasvalintaa lisäksi tarkoittaa jotenkin ("pupil admission based on selection criteria" tms.)?

**Terminologin kysymys perusopetuksen englannin kielityöryhmälle 2.11.2017:** Vai onko "pupil selection" kenties sopivampi vastine oppilasvalinnalle kuin "pupil admission"? Espoon kaupunki käyttänyt termiä "pupil selection" omilla sivuillaan, kun puhuu esim. englanninkieliseen perusopetukseen valinnasta.

362

### esivalinta

sv förurval; första urval

inte: förhandsantagning

en preliminary selection phase

määritelmä

*opiskelijavalinnan* mahdollinen osa, jossa osa tai kaikki *hakijoista* valitaan seuraavaan *valinnan vaiheeseen*

huomautus

Käsitteen tunnus: c364

Käsittekaavio: [Valintatyytit](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>



363

**yhteisvalinta**

sv gemensam antagning  
en joint admissions

määritelmä

*korkeakoulujen (1)* yhteistyönä toteutettava *opiskelijavalinta*, jossa yhteistyöhön osallistuvilla *hakukohteilla* on yhteiset *valintaperusteet* ja/tai yhteinen *valintakoe*

huomautus

Yhteisvalinta on käytössä esimerkiksi kauppatieteen alalla.

Ks. *hakutoiveiden priorisointi*.

Käsitteen tunnus: c360

Luokka: <yhteinen/yleinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: *Valintatyypit*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

364

**harkinnanvarainen valinta**

ei: joustava valinta (vanhentunut)

sv antagning enligt prövning  
en discretionary admission

määritelmä

*opiskelijavalinta*, joka tapahtuu henkilöön liittyvällä erityisellä perusteella *hakukelpoisuudesta* ja *valintaperusteista* riippumatta

huomautus

*Koulutuksen järjestäjä* tai *korkeakoulu (1)* voi käyttää harkinnanvaraista valintaa silloin, kun *hakijalla* ei ole hakukelpoisuutta. Koulutuksen järjestäjä tai korkeakoulu (1) voi valita esimerkiksi enintään 30 prosenttia hakijoista valintapistemääristä riippumatta hakijoiden (1) esittämien syiden perusteella.

Harkinnanvaraisessa valinnassa voi tulla valituksi esim. henkilö, jolta puuttuu vaadittava *pohjakoulutus* tai *työkokemus*, mutta jolla *oppilaitos* tai korkeakoulu (1) katsoo olevan riittävät tiedot ja taidot opintoja varten.

Käsitteen tunnus: c362

Luokka: <yhteinen/yleinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: *Valintatyypit*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

365

**todistusvalinta; ~ suoravalinta**

sv antagning på basis av betyg; betygsbaserad antagning; ~ direktantagning <suoravalinnasta>  
en certificate-based admission; < admission based on prior academic record; ~ direct admission <suoravalinnasta>

määritelmä

*opiskelijavalinta*, jossa *valintaperusteena* on erillisen *valintakokeen* sijaan *hakijan* aiemmasta *koulutuksesta (2)* saama *todistus*

huomautus

Esimerkki todistusvalinnasta on, että hakija valitaan *yliopiston* tai *ammattikorkeakoulun koulutukseen (2)* *ylioppilastutkintotodistuksen arvosanojen* perusteella tai *ylempään korkeakoulututkintoon* johtavaan koulutukseen (2) *alemman korkeakoulututkinnon* todistuksen perusteella.

Joskus termiä suoravalinta käytetään rajatusti tarkoittamaan sellaista todistusvalintaa, jossa pääsyt takaavat kriteerit on kerrottu etukäteen. Esimerkiksi tapaus, jossa valituiksi tulevat *hakijat*, jotka ovat kirjoittaneet *ylioppilastutkinnon* ainereaalien kemian kokeessa arvosanan laudatur.

Muutoin suoravalinta on todistusvalinnan lähikäsite; hiukan todistusvalintaa väljempi siinä mielessä, että suoravalinnassa valituksi tulemisen perusteena ei ole välttämättä todistus aiemmasta koulutuksesta (2). Esimerkki suoravalinnasta on, että hakija valitaan yliopiston koulutukseen (2) matematiikkakilpailumenestyksen perusteella.

Käsitteen tunnus: c365

Luokka: <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Valintatyytit](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (selection based on school certificate)



### 5.3.3 Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä

366

#### hyväksytyt

sv antagen (2)

en admission offered

määritelmä

[hyväksytylle hakijalle](#) tietojärjestelmään määritetty [valinnan tila](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1088

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#) ja [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019

tarkistettava / käsittelyyn tarkistettavat 2019

**Englannin kielityöryhmän kommentti OKSA-jaokselle 27.9.2017:** Miksi hakijan rooleista on määritelty ainoastaan [hyväksytyt hakija](#) (ID367) ja valinnan tiloista ainoastaan "hyväksytyt"? Kielivastineiden kannalta olisi hyödyllistä että sanastossa olisi määritelty myös esim. käsitteet "varasijalla oleva hakija" ja "hylätty hakija" ja näille annettaisiin vastineet ruotsiksi ja englanniksi. Mutta onko erikseen määritellyille käsitteille tarvetta tietojärjestelmien tai muun OKSAn kannalta?

**Terminologin kommentti OKSA-jaokselle ja englannin kielityöryhmälle 5.10.2017:** Mikäli käsitteitä "varasijalta hyväksytyt hakija", "varasijalla oleva hakija", "hylätty hakija" ym. ei jostain syystä määritellä, niin näillehän voitaisiin sanastossa esittää ainoastaan termit suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Mutta käsitteiden määrittelemisen auttaisi kyllä myös kielivastineiden valinnassa. Lisätäänkö tulevien täydennysten listalle?

**Englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 17.11.2017:** Missä kontekstissa tämä käsite esiintyy? Onko ainoastaan tietojärjestelmässä virkailijalle?

**Englannin kielityöryhmän kommentti 17.11.2017:** Kontekstin tietäminen keskeistä tässä kohdassa – OKSA-jaoksen täsmennettävä tätä. Valittiin vastineeksi "admission offered". Voidaan tarkistaa vastineen toimivuus, mikäli "hylätty" ja muut valinnan tilat lisätään sanastoon.

**Katarina Repo, OPH, 11/2017:** Näitä tiloja voisi määritellä muitakin [esim. hylätty ja hyväksyttävissä oleva]

**OKSA-jaos 26.4.2019:** Lisätään tiloja

**Laila Puranen, OPH, 24.5.2019:** OPH:n haku- ja valintajärjestelmissä (korkeakoulujen ja toisen asteen yhteishauissa) käytössä olevat valinnan tilat ovat: perunut, peruttu, peruuntunut, hylätty, varalla, hyväksytyt varasijalta, hyväksytyt. Tilastointi (vipunen) ei välttämättä käytä näitä.

**OKSA-jaos 22.11.2019:** Lisätään sanastoon erillisinä käsitteinä myös valinnan tilat "hylätty" ja "varasijalla". Riina lisää.

367

#### ehdollinen valinta; ehdollisesti hyväksytyt

määritelmä

[ehdollisesti hyväksytylle hakijalle](#) tietojärjestelmään määritetty [valinnan tila](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1075

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

368

### **hylätty**

määritelmä

*hylätylle hakijalle* tietojärjestelmään määritetty *valinnan tila*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1262

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsitekaaviot: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#) ja [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

369

### **varasijalla**

sv på reservplats

määritelmä

*varasijalla olevalle hakijalle* tietojärjestelmään määritetty *valinnan tila*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1264

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsitekaaviot: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#) ja [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

370

### **hyväksytty hakija**

sv sökande *n* som antagits; antagen (1); > nyantagen

en admitted student (1); admittee

not: admitted

määritelmä

*koulutuksen toteutukseen* otettu *hakija*

huomautus

Ruotsiksi käytetään termiä nyantagen hakijoista, jotka on otettu koulutuksen toteutukseen kyseisenä vuonna.

Englannin kielessä attribuutti admitted vaatii pääsanana, jota se määrittää (esim. "admitted student"). Mikäli esimerkiksi koodistossa halutaan käyttää lyhyempää muotoa, suositellaan sanaa "admittee".

Ks. myös *valinnan tila*, *hyväksytty*.

Käsitteen tunnus: c367

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#) ja [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>, <lukiokoulutus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken>, <ammattillinen englanti kesken>

371

### ehdollisesti hyväksytty hakija

määritelmä

**hakija**, joka on otettu *koulutuksen toteutukseen* sillä ehdolla, että *opiskelijaksi ottamiseen* vaikuttavien seikkojen, joista on valintahetkellä käytettävissä vain ennakkotietoa tai oletuksia, voidaan myöhemmin osoittaa pitävän paikkansa

huomautus

Hakija voidaan hyväksyä ehdollisesti *korkeakoulutukseen* esimerkiksi, jos hän on suorittanut *IB-* tai *EB-tutkinnon*, mutta valintamenettelyn hyväksymisvaiheessa tutkinnon valmistumisesta ei ole varmuutta ja arvosanoista on tiedossa vasta opettajan tekemät ennakoarviot, ei lopullisia arvosanoja. Tällöin *opiskelijavalinta* tehdään opettajan tekemien ennakoarvioiden perusteella, ja hakija hyväksytään sillä ehdolla, että tutkinto tulee suoritetuksi ja mahdollisesti ennakoarviosta poikkeavat lopulliset arvosanat eivät pudota hakijaa valittujen joukosta.

Ehdollisesti hyväksytyltä hakijalta voidaan edellyttää esimerkiksi virallisesti oikeaksi todistettuja asiakirjoja, kuten tutkintotodistusta lopullisine arvosanoineen, tai tietoa hakuajan jälkeen tapahtuneesta valmistumisesta.

Käsitteen tunnus: c1855

Luokka: <opiskelijavalinnat>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut> <korkeakoulut ruotsi kesken>, <korkeakoulut englanti kesken>

372

### varasijalla oleva hakija

sv ~ på reservplats <hakijoille suunnatussa viestinnässä>

en ~ on a waiting list <hakijoille suunnatussa viestinnässä>

määritelmä

**hakija**, joka on *opiskelijavalinnassa varasijalla* tiettyyn *koulutuksen toteutukseen* pääsemiseksi

huomautus

Varasijalla olevan hakijan on mahdollista tulla valituksi koulutuksen toteutukseen, mikäli paikka vapautuu. Varasijalla oleva hakija täyttää *hyväksytyksi* tulemisen minimivaatimukset, mutta jää tarjolla olevan aloituspaikkamäärän ulkopuolelle. *Aloituspaiikka* voi vapautua esimerkiksi silloin, kun *hakukohteeseen* aiemmin *hyväksytty* hakija päättää olla ottamatta tarjottua aloituspaikkaa vastaan.

Käsitteen tunnus: c1267

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>, <lukiokoulutus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken>, <ammattillinen englanti kesken>

373

### hylätty hakija

sv ~ du har inte fått en studieplats <hakijoille suunnatussa viestinnässä>

en ~ you have not received a study place <hakijoille suunnatussa viestinnässä>

määritelmä

**hakija**, joka ei *opiskelijavalinnassa* ole tullut otetuksi *koulutuksen toteutukseen*

huomautus

Hakija voi jäädä ottamatta koulutuksen toteutukseen eri syistä. Yleisimmin syynä on se, että vaikka hakija on hakukelpoinen (ks. *hakukelpoisuus*) ja hän täyttää muut kriteerit, hän jää koulutuksen toteutuksen aloituspaikkamäärän ulkopuolelle. Muita syitä ovat, että hakijalla ei ole hakukelpoisuutta tai ettei hän täytä muita *opiskelijavalinnan* kriteereitä, esimerkiksi kielitaitovaatimuksia, ja se, ettei hakijalle voida myöntää *opiskeluoikeutta* SORA-lainsäädännön perusteella.

Ks. myös *opiskelijaksi ottaminen*, *aloituspaikka*.

Käsitteen tunnus: c1268

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: *Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä*

<kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>, <lukiokoulutus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken>, <ammattillinen englanti kesken>

374

### aloituspaikka

sv nybörjarplats

en available student place; ~ initial intake; ~ available intake; ~ potential intake; ~ maximum intake

määritelmä

**hakukohteeseen** tietyssä *koulutuksen hakumenettelyssä* tarjolla oleva *opiskelupaikka*

huomautus

Aloituspaikkamäärä on määrä, joka *koulutustoimijalla* on oikeus ja suunnitelman mukaiset edellytykset ottaa *opiskelijoita*. Aloituspaikkamäärä on optio; se ei välttämättä toteudu.

Ilmaisulla ”aloituspaikat” viitataan *koulutuksen järjestäjän* tai *korkeakoulun (1)* ilmoittamaan tietoon siitä, kuinka monta opiskelupaikkaa hakukohteeseen on tietyssä koulutuksen hakumenettelyssä tarjolla.

Ilmaisulla ”päättökseen mukaiset aloituspaikat” (lyhenne ”palpa”) tarkoitetaan koulutuksen järjestäjän, *oppilaitoksen* ylläpitäjän tai korkeakoulun (1) päättämää aloituspaikkojen lukumäärää.

Ilmaisulla ”valinnan aloituspaikat” (lyhenne ”valpa”) tarkoitetaan *opiskelijavalinnassa* käytettävää aloituspaikkamäärää, jossa on varauduttu peruutuksiin tai jossa osa päätökseen mukaisista aloituspaikoista on varattu opiskeluoikeuden aikaisemmin saaneille.

Englannin intake-loppuisilla vastineilla viitataan hakukohteeseen tarjolla olevien opiskelupaikkojen kokonaisuuteen.

Käsitteen tunnus: c370

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: *Koulutustarjonta ja opetustarjonta*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

375

**varasija**

sv reservplats (???)

määritelmä

ilman *aloituspaikkaa* jääneen *hakijan* asema, jossa hakijan on vielä mahdollista tulla valituksi *koulutuksen toteutukseen*, mikäli paikka vapautuu

huomautus

Varasijalla oleva hakija täyttää *hyväksytyksi* tulemisen minimivaatimukset, mutta jää tarjolla olevan aloituspaikkamäärän ulkopuolelle. Aloituspaikka voi vapautua esimerkiksi silloin, kun *hakukohteeseen* aiemmin *hyväksytyt* hakija päättää olla ottamatta tarjottua aloituspaikkaa vastaan.

Ks. myös *varasijalla oleva hakija*.

Käsitteen tunnus: c882

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>





### 5.3.4 Haku ja valinta: tietojärjestelmän käsitteitä

#### 5.3.4.1 Hakukohde

376

<koulutukseen haun ja valinnan tietojärjestelmä>

##### **haku (2)**

sv ansökan (1); urvalsparti <Svenska handelshögskolan>

en application data

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu *koulutuksen toteutuksista*, jotka on tietojärjestelmässä luokiteltu samaan ryhmään *opiskelijavalintaa* varten tietyinä ajankohtana

huomautus

Tässä tarkoitettu haku (2) on tekninen käsite. Tietojärjestelmässä hakuun (2) kiinnitetään tiedot muun muassa *hakutavasta*, *hakutyypistä* ja *hakuajasta*.

Käsitteen tunnus: c336

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#) ja [Hakukohde](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

377

##### **hakukohdejoukko**

sv grupp av ansökningsmål; grupp av ansökningsobjekt; grupp av ansökningsalternativ

en set of study options available for applicants

määritelmä

joukko *hakukohteita*, joita sitovat toisiinsa tietyt säännöt

huomautus

Hakukohdejoukkoa sitova sääntö voi koskea esimerkiksi sitä, mihin hakukohteisiin tulee hakea tai mihin ei saa hakea, jos hakee tiettyyn hakukohteeseen. Sääntö voi koskea myös esimerkiksi sitä, missä järjestyksessä tietyt hakukohteet tulee priorisoida.

Esimerkki hakukohdejoukosta ovat lääketieteen hakukohteet *korkeakoulujen (1) yhteishaussa*.

Käsitteen tunnus: c334

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsitekaavio: [Hakukohde](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

378

##### **valintaryhmä**

sv urvalsgrupp

määritelmä

*hakukohdejoukko*, joka käyttää *opiskelijavalinnassa* yhteisiä laskentakaavoja

huomautus

Valintaryhmä-käsitettä ei tule sekoittaa valintakoeryhmä-käsitteeseen. Valintaryhmä on tietojärjestelmiin liittyvä käsite; se on tapa ryhmitellä *hakukohteita valintaperusteiden* mallinnuksessa. Valintaryhmän hakukohteilla ei välttämättä ole minkäänlaista valintakoeyhteistyötä keskenään (vrt. *valintakoeryhmä*).

Käsitteen tunnus: c335

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsitekaavio: [Hakukohde](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut englanti kesken>

379

**hakukohde**

sv ansökningsmål *n* <Studieinfo.fi, Svenska handelshögskolan>; ansökningsobjekt *n* <Helsingfors universitet>;  
ansökningsalternativ *n* <Aalto-universitetet>

en option available for application; study programme available for application

määritelmä

*koulutuksen toteutus*, joka on liitetty tiettyyn *hakuun* (2)

huomautus

Esimerkki *ammattillisen koulutuksen* hakukohteesta *yhteishaussa* on puualan perustutkinto (180 *osaamispistettä*) kevään 2015 yhteishaussa.

Esimerkki *korkeakoulutuksen* hakukohteesta yhteishaussa on yleinen kielitiede (180 *opintopistettä* (2)) kevään 2015 *korkeakoulujen* (1) yhteishaussa.

Käsitteen tunnus: c331

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppjä](#), [Hakukohde](#), [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi](#) ja [Koulutus](#) (2) -käsitteen alakäsitteitä

<kieliversiointiin korkeakoulut>

380

**hakutoive**

sv ansökningsönskemål *n*

en preferred option for application; preferred study programme <lukiokoulutus, jossa linjoja; korkeakoulut>

määritelmä

*hakukohde*, jonne *hakija* hakee *opiskeluoikeutta*

huomautus

Käsitteen tunnus: c332

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Hakukohde](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

**Terminologin kommentti ammatillisen ruotsin kielityöryhmälle 21.2.2019:** Korkeakoulujen ja lukion ruotsin työryhmät antaneet ruotsin vastineen/vastineet; varmistatko että ok ammatillisen näkökulmasta?

381

**hakutoiveiden priorisointi**

mieluummin kuin: hakukohteiden priorisointi

sv prioritering av ansökningsönskemål; rangordning av ansökningsönskemål

en ~ order of preference

määritelmä

*hakijan* tekemä *hakukohteiden* etusija- tai mieluisuusjärjestykseen asettaminen

huomautus

Käsitteen tunnus: c333

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Hakukohde](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

382

**valintakoeryhmä**

sv grupp för urvalsprovssamarbete

hellre än: urvalsprovgrupp

en entrance examination group

määritelmä

*koulutuksen toteutukset*, joissa käytetään yhteistä *valintakoetta*

huomautus

Valintakoeryhmäyhteistyössä olevat *koulutusorganisaatioilla* valintakoe voi olla kaikilla koulutuksen toteutuksilla sama tai osalla eri, mutta koulutusorganisaatiot hyväksyvät toisessa samaan yhteistyöryhmään kuuluvassa koulutusorganisaatiossa tehdyn valintakokeen tuloksen.

Käsitteen tunnus: c337

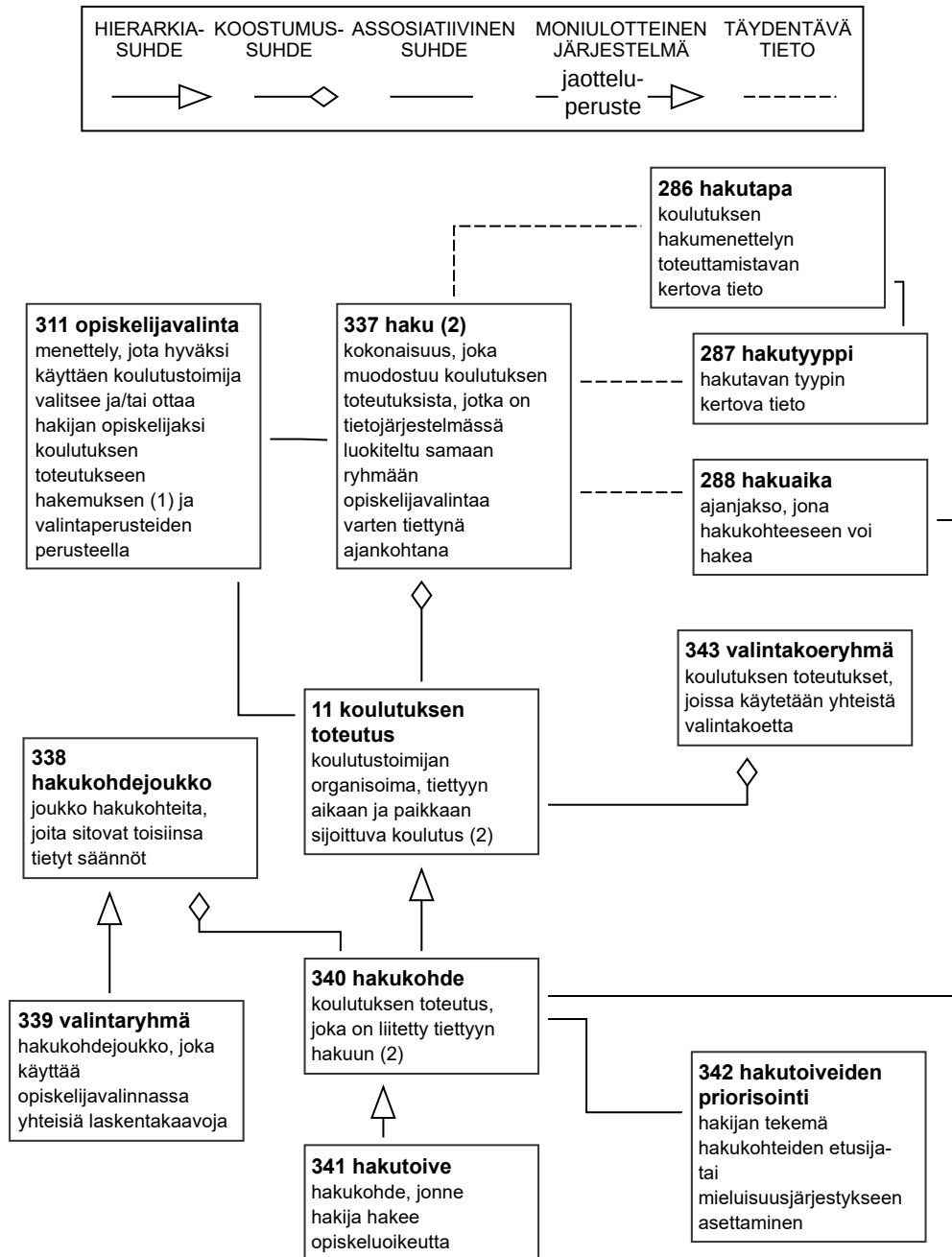
Luokka: <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Hakukohde](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

**OPH / Katarina Repo sähköpostilla Outille 12.12.2016:** Voi olla eri koe mutta sen tulos kelpaa valintakoeryhmän sisällä. Palaan tähän käsitteeseen vielä sen ruotsinnoksen osalta.



**Käsittekaavio 42. Hakukohde.**

### 5.3.4.2 Tietojärjestelmällä suoritettava opiskelijavalintaan liittyvä prosessi

383

#### **haku- ja valintajärjestelmä**

sv ansöknings- och antagningsystem *n*

en application and admissions system

määritelmä

*opiskelijavalintarekisteriä* hyödyntävä tietojärjestelmä, jonka avulla voi hakea ja tulla valituksi *koulutukseen (2)* tai *koulutuksen toteutukseen*

huomautus

Ks. myös *koulutukseen hakeminen*, *opiskelijavalinta*.

Käsitteen tunnus: c377

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: *Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi* ja *Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

384

#### **valintalaskenta**

sv urvalskörning; antagningskörning

en admission ranking phase

määritelmä

tietojärjestelmällä suoritettavan, *opiskelijavalintaan* liittyvän prosessin vaihe, jonka tuloksena *hakijat* ovat *valintaperusteiden* mukaan *valintatapajonoittain* keskinäisessä järjestyksessä ja kunkin *hakijan valinnan tila* on joko 'hyväksyttävissä oleva' tai 'hylätty'

huomautus

Käsitteen tunnus: c906

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: *Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

385

<koulutuksen haku- ja valintajärjestelmä>

#### **sijoittelu**

sv placering

en placement

määritelmä

tietojärjestelmällä suoritettavan, *opiskelijavalintaan* liittyvän prosessin vaihe, jossa *hakija* valitaan *valintalaskennan* tuloksen perusteella ylimpään sellaiseen *hakutoiveeseensa*, johon hänen on *aloituspaikkojen* puitteissa mahdollisuus päästä

huomautus

Käsitteen tunnus: c907

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: *Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi* ja *Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

386

**opiskelijavalintarekisteri**

ei: hakijarekisteri (vanhentunut)

sv antagningsregister *n*

en student admissions register

rather than: student selection register

määritelmä

erityislailla säädetty rekisteri, joka sisältää tiedot *opiskelijavalinnan* toteuttamiseksi

huomautus

Opiskelijavalintarekisteristä on säädetty laissa 1058/1998.

Opiskelijavalintarekisteri voi sisältää tiedot *hakijoista*, *hakutoiveista*, *hakukohteista*, *valintaperusteista*, *opiskelijavalinnoista*, *opiskelupaikan vastaanotosta* ja *opiskelijaksi ilmoittautumisesta* (1). Sitä käytetään myös opinnoista tiedottamiseen ja *arviointiin* (2).

Opiskelijavalintarekisteri koostuu seuraavista osarekistereistä: 1) *korkeakoulujen* (1) hakurekisteri ja 2) *ammattillisen koulutuksen*, *lukiokoulutuksen* ja muun *perusopetuksen* jälkeisen *koulutuksen* (1) hakurekisteri.

Student selection register -termiä tavataan joissakin suomalaisissa lähteissä, mutta kansainvälisesti vakiintunut englanninkielinen termi on student admissions register.

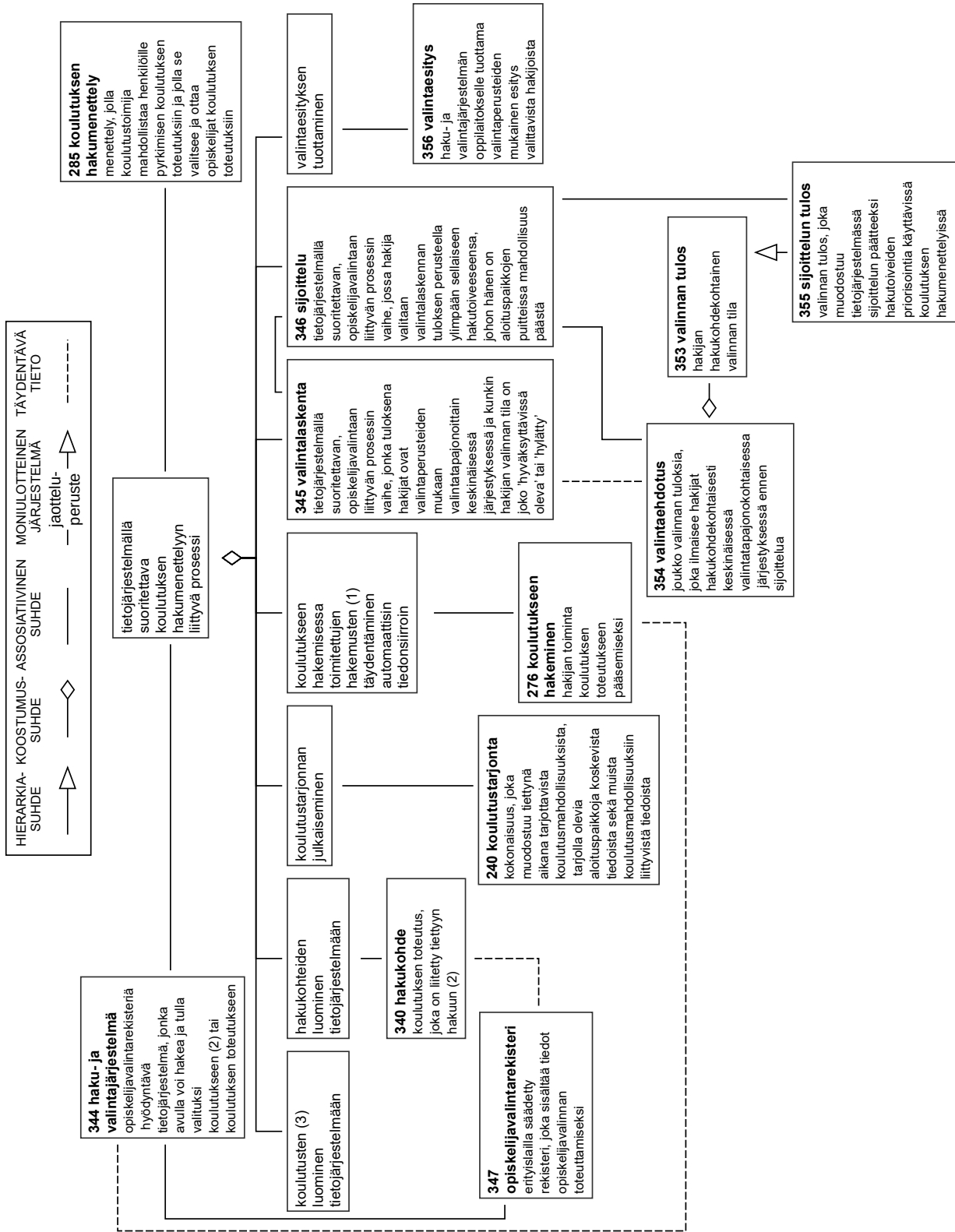
Käsitteen tunnus: c355

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>



Käsitekaavio 43. Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi.



### 5.3.4.3 Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot

387

&lt;koulutuksen haku- ja valintajärjestelmä&gt;

#### valintatapa; valintamenettely

sv antagningsätt *n*; antagningsförfarande *n*; urvalsmetod <ammattikorkeakouluissa>  
 hellre än: urvalssätt *n* <Svenska handelshögskolan>; urvalsförfarande *n*  
 inte: antagningsprincip (2) <Helsingfors universitet> (föråldrad)

en selection procedure <perusaste, lukiokoulutus, ammatillinen>; admissions procedure (2) <korkeakoulut>  
 rather than: selection method

määritelmä

tieto, joka ilmaisee, mitä *valintaperustetta* käytetään *hakijan* hyväksymisessä *koulutukseen* (2)

huomautus

Valintatapoja ovat esimerkiksi *todistuksen*, *valintakokeen* tai näistä yhdessä muodostuvien kriteerien perusteella. Samassa *hakukohteessa* hakijoita voidaan valita eri valintatavoilla.

**antagningsprincip** (2): Valintatavan ruotsinkielisenä vastineena käytettiin aiemmin esimerkiksi Helsingin yliopistossa termiä antagningsprincip. Nykyisin termiä antagningsprincip käytetään *valintaperusteen* ruotsinkielisenä vastineena, joten termin käyttöä valintatavan vastineena ei enää suositella.

**selection method**: *Ammattikorkeakoulujen* valintaperustesuosituksessa käytetään termiä selection method. Tässä sanastossa termi selection on kuitenkin varattu *toisen asteen koulutuksen* käyttöön, ja tästä syystä myöskään termin selection method käyttöä ei suositella muuten kuin toisen asteen koulutuksen yhteydessä.

Ks. *todistusvalinta*.

Käsitteen tunnus: c378

Luokka: <opiskelijavalinnat>, <lukiokoulutus>, <amatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englantia kesken>

**Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019**: lukiolaissa 714/2018 ei käytetä termiä valintatapa

**Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019**: entä antagningsförfarande?

**Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019**: antagningsmetod ja urvalsmetod kuulostavat oudoilta; Riina voisi varmistaa korkeakoulujen ruotsin ryhmältä, ovatko edelleen sitä mieltä että perusteltu. antagningsmetod-termillä ei tule myöskään yhtään google-osumaa.

**Terminologin kommentti lukion ruotsin työryhmälle 22.2.2019**: kysytty korkeakoulujen ruotsin työryhmältä termeistä antagningsmetod ja urvalsmetod

**Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019**: antagningsätt löytyy erään korkeakouluja koskevan lain perusteluista

**Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019**: palataan asiaan, kun Pamela pääsee mukaan, hänellä saattaisi olla tietoa

**Puck Sumelius 22.2.2019**: Hei, Google-haku *antagningsmetod site:.se* antaa kyllä osumia. Vain kourallisen verran (36 kpl) ruotsalaisilta sivuilta, sen sijaan suomalaiset osumat (hakuehdolla *site:.fi* tai rajaamalla hakua vain Suomeen) liittyvät kaikki jollain tapaa OKSA-sanastotyöhön. Sen sijaan *ansökningsförfarande* esiintyy m.m. Finlexissä: Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakoulujen yhteishausta (1044/2009, 3§: Haku- ja valintamenettelyt, Ansöknings- och antagningsförfarande) Antagningsförfarande Google-hakuna antaa 87 .se –osumaa, 586 kpl .fi –osumaa, ja se tuntuu olevan yleisesti käytössä meillä korkeakoulukontekstissa. HY:n kääntäjät eivät enää aikoihin ole käyttäneet urval-alkuisia valinnoista puhuttaessa; ainoa käytössä oleva lienee *urvalsprov*, valintakoe. Toki on tilanteita joissa urval on osana antagning –prosessia. Toivottavasti tästä oli apua. Mitä mieltä muut ovat?

**Lilian Sjöberg, Arcada, 25.2.2019**: Ammattikorkeakoulut käyttävät käsitettä urvalsmetod.

**Sabina Eerola, Hanken, 25.2.2019:** Olen ollut mukana OKSA-ryhmässä, ja muistaakseni olin mukana kyseisessä kokouksessa. Hankenilla käytetään eniten "antagningssätt" tässä yhteydessä, kun valitaan näistä termeistä: antagningssätt, antagningmetod, urvalsmetod. Ruotsissa tehdään toisin (kansallisella tasolla, en tiedä miten tämä näkyy yksittäisten yliopistojen sivuilla): Ruotsin opintopolku.fi- sivustolla antagning.se käytetään urval-sanaa ainakin mm. termissä "urvalsgrupp". esim. "När det är fler behöriga sökande än det finns platser till en utbildning, fördelas platserna genom urval. Vilken studiebakgrund du har avgör i vilken urvalsgrupp du konkurrerar. [...] Alla platser till en utbildning på grundnivå fördelas så att minst 1/3 av platserna går till sökande med betyg (betygsurval) och minst 1/3 till sökande som gjort högskoleprovet (provurval). Utöver det får högst 1/3 av platserna tillsättas utifrån de förutsättningar eller urvalsgrunder som varje universitet eller högskola beslutat om, till exempel alternativt urval utifrån intervjuer." (<https://www.antagning.se/sv/Ta-reda-pa-mer-/Platsfordelning-och-urval/>)

**Terminologi Riina Kosunen OKSAn korkeakoulujen ruotsin ryhmälle 15.4.2019:** Vastaustenne perusteella vaikuttaa siltä, että

- antagningssätt kannattaa edelleen säilyttää (esim. Hanken käyttää sitä valintatavan ruotsin vastineena)
- urvalsmetod-termin voisi merkitä ammattikorkeakouluissa käytettäväksi termiksi
- antagningsmetod-termin voisi ehkä poistaa (Puckin mukaan kaikki .fi-osumat Google-haussa viittaavat OKSA-työhön).

1) Oletteko samaa mieltä noista yllä olevista kolmesta ratkaisusta?

2) Olisiko mielestänne järkevää lisätä valintatavan ruotsin vastineeksi Puckin mainitsema antagningsförfarande? Tuota ruotsin termiä on siis käytetty mm. valtioneuvoston asetuksessa ammattikorkeakoulujen yhteishausta (1044/2009, 3§), jossa valintamenettely = antagningsförfarande. OKSAn mukaan valintatapa ja valintamenettely ovat synonyymeja, mutta itse en ole varma, onko tuossa ammattikorkeakoulujen yhteishausta annetussa asetuksessa tarkoitettu valintamenettelyllä nimenomaan tätä "todistuksen, valintakokeen tai näistä yhdessä muodostuvien kriteerien perusteella" - asiaa, johon OKSAssa valintatavalla viitataan. Onko sinulla näkemystä, Puck?

**Sabina Eerola, Hanken, ja Maria Ljung, ÅA, 16.4.2019:** Riina: understödes! Kohta 1: Ok, käy. Kohta 2: antagningsförfarande lisätään = OK. Mielestäni "tapa" = todistusvalinta tai valintakoe ja "menettely" = viittaa enemmänkin prosessiin/työtappoihin.

388

#### avoimen väylä

sv öppna universitetsleden; öpu-leden  
en open university route  
rather than: open university track

määritelmä

*korkeakoulun (1) opiskelijavalinnassa hakijoille* tarjottu mahdollisuus tulla valituksi *avoimessa korkeakouluopetuksessa* suoritettujen opintojen perusteella

huomautus

Avoimen väylä on yksi *valintatavoista*.

Käsitteen tunnus: c379

Luokka: <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

389

**valintatapajono**

sv antagningskö  
en listing based on admissions type; admissions type listing  
rather than: admission queue

määritelmä

jono, joka muodostuu *valintaperusteiden* mukaan järjestykseen asetetuista *hakijoista*

huomautus

Samassa *hakukohteessa* voi olla useita valintatapajonoja (esim. *todistusvalinta*, valintakoevalinta tai näiden yhdistelmä).

*Ammattikorkeakoulujen* valintaperustesuosituksessa valintatapajonosta käytetään englanniksi termiä admission queue. Termit listing based on admissions type ja admissions type listing kuvaavat kuitenkin käsitettä paremmin, ja tämän vuoksi termin admission queue käyttöä ei suositella.

Käsitteen tunnus: c380

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaavio: [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

390

**valinnan vaihe**

sv antagningsskede *n*  
hellre än: > urvalsskede *n*  
en stage of admissions procedure

määritelmä

kukin *opiskelijavalinnan* prosessin osista, jossa käsitellään kerralla kyseiseen osaan liittyvät *valintatapajonot*

huomautus

Valinnan vaiheita on useita, esimerkiksi hakukelpoisuusvaihe, lähtöpisteiden laskemisvaihe, koekutsuvaihe, esivalintavaihe ja varsinainen valinta. Kun kaikki valinnan vaiheet on suoritettu, *hakija* on joko hyväksyttävissä jatkoon tai *hylätty*.

Käsitteen tunnus: c381

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaaviot: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#) ja [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin amatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englantia kesken>

391

**valinnan tila; hakijan valinnan tila; valintatieto**

sv antagningsstatus; urvalsstatus

en admission status

määritelmä

*hakijalle opiskelijavalinnan* tietojärjestelmään valintaprosessin aikana tai sen päättyessä määritetty tila

huomautus

Valinnan tiloja ovat muun muassa *hyväksytyt*, *hylätyt*, *varasijalta* hyväksytyt, *varasijalla* ja peruuntunut.

Valinnan tila on lähinnä *haku- ja valintajärjestelmässä* käytettävä tieto/käsite. *Hakijoille* suunnatussa viestinnässä näytettävä tieto on *valinnan tulos*.

Käsitteen tunnus: c389

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#) ja [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Laila Puranen, OPH, 24.5.2019:** OPH:n haku- ja valintajärjestelmissä (korkeakoulujen ja toisen asteen yhteishauissa) käytössä olevat valinnan tilat ovat: perunut, peruttu, peruuntunut, hylätty, varalla, hyväksytyt varasijalta, hyväksytyt. Tilastointi (vipunen) ei välttämättä käytä näitä.

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 24.5.2019:** Onko tarpeen muuttaa huomautusta, jossa annetaan esimerkkejä valinnan tiloista?

392

**valinnan tulos**

sv antagningsresultat *n*

inte: urvalsresultat *n*

en admissions result

määritelmä

*hakijan* hakukohdekohtainen *valinnan tila*

huomautus

Ruotsiksi termin urvalsresultat käyttöä valinnan tulos -käsitteen vastineena ei suositella, sillä urvalsresultat assosioituu pikemminkin esimerkiksi *valintakokeen* (ruotsiksi urvalsprov) tulokseen.

Käsitteen tunnus: c383

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Koulutukseen hakemisen vaiheita](#), [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi](#) ja [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

393

**valintaehdotus; valintalaskennan tulos**

sv antagningsförslag *n*

hellre än: urvalsförslag

en proposal for placement phase

määritelmä

joukko *valinnan tuloksia*, joka ilmaisee *hakijat* hakukohdekohtaisesti keskinäisessä valintatapajonokohtaisessa järjestyksessä ennen *sijoittelua*

huomautus

Valintaehdotus syntyy *valintalaskennan* tuloksena.

Valinnan tulos on hakijakohtainen; valintaehdotus puolestaan on joukko valinnan tuloksia eli se muodostuu listasta hakijoita (1).

Ks. myös *hakukohde*.

Käsitteen tunnus: c382

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi ja Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

394

**sijoittelun tulos**

sv resultat *n* av placeringen

en placement results *pl*

määritelmä

*valinnan tulos*, joka muodostuu tietojärjestelmässä *sijoittelun* päätteeksi *hakutoiveiden priorisointia* käytävissä *koulutuksen hakumenettelyissä*

huomautus

Sijoittelun tulosta käytetään *yhteishaussa* ja *sijoittelua* käytävissä *erillishauissa*.

Käsitteen tunnus: c384

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi ja Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

395

**valintaesitys**

sv antagningsframställning

en admissions proposal

määritelmä

*haku- ja valintajärjestelmän oppilaitokselle* tuottama *valintaperusteiden* mukainen esitys valittavista *hakijoista*

huomautus

Valintaesityksen perusteella tehdään *päätös opiskelijaksi ottamisesta*.

Käsitteen tunnus: c385

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Koulutukseen hakemisen vaiheita, Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi ja Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

396

**valintaperustemalli**

sv modell för antagningsgrunderna  
en computation model for admissions  
not: < data model for admissions

määritelmä

[haku- ja valintajärjestelmään](#) tallennettu laskentakaava, jolla lasketaan kunkin [valintaperusteen](#) perusteella [opiskelijavalinnassa](#) saatavat pisteet

huomautus

Valintaperustemalli voidaan liittää [hakukohteeseen](#) tai [valintaryhmään](#).

Käsitteen tunnus: c387

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

397

**hakemusnumero**

sv ansökningsnummer *n*; ansökans nummer *n*  
en application ID  
rather than: application number

määritelmä

[haku- ja valintajärjestelmän hakemukselle \(1\)](#) antama tunnus

huomautus

Hakemusnumero voi koostua numeroista ja kirjainmerkeistä.

Englannin termin application number käyttöä hakemusnumeron vastineena ei suositella, koska hakemusnumero voi sisältää myös kirjainmerkkejä.

Käsitteen tunnus: c388

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>



## 5.4 Peruskoulun määräytyminen tai valinta

398

### koulutarjonta; kouluverkko

sv skolutbud *n*; skolnät *n*

määritelmä

joukko, joka muodostuu kunnan tarjoamista [peruskouluista \(1\)](#) ja niiden [opetuspisteistä](#), joihin [oppilas](#) voidaan ilmoittaa

huomautus

Käsitteen tunnus: c390

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Peruskoulun määräytyminen tai valinta](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

399

### ensisijainen koulu; lähikoulu

sv primär skola; närskola

en ; neighbourhood school; local school

määritelmä

kunnan [oppivelvolliselle](#) osoittama [peruskoulu \(1\)](#)

huomautus

Ensisijainen koulu osoitetaan [oppilaan](#) asuinpaikan mukaiselta [oppilaaksiottoalueelta](#).

Tässä määritelmästä käsitteestä käytetään perusopetuslaissa [628/1998](#) termiä lähikoulu.

Lähikoulu ei nimityksestään huolimatta välttämättä ole oppilaan asuinpaikkaa maantieteellisesti lähimpänä sijaitseva peruskoulu (1).

Käsitteen tunnus: c391

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Peruskoulun määräytyminen tai valinta](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

400

### toissijainen koulu

sv sekundär skola

en secondary school

määritelmä

[peruskoulu \(1\)](#), joka ei ole kunnan/kaupungin [oppivelvolliselle](#) osoittama peruskoulu (1) ja josta [huoltaja](#) hakee oppivelvolliselle koulupaikkaa

huomautus

Toissijainen koulu voi olla esimerkiksi [painotettua opetusta](#) tarjoava koulu.

Termi toissijainen koulu ei ole käytössä kaikissa kunnissa.

Toissijaiseen kouluun hakevaa oppilasta kutsutaan toissijaiseksi hakijaksi.

Ks. [kouluun hakeutuminen muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun, haku painotettuun opetukseen, hakemus \(2\)](#).

Käsitteen tunnus: c392

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Peruskoulun määräytyminen tai valinta](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>



401

### oppilaaksiottoalue

sv elevupptagningsområde *n*

en school admission area

määritelmä

maantieteellinen alue, jolta kukin *peruskoulu (1)* ottaa *oppilaansa*

huomautus

Se, mihin oppilaaksiottoalueeseen *oppivelvollinen* kuuluu, määräytyy hänen asuinpaikkansa mukaan. Oppivelvollisella on oikeus päästä siihen peruskouluun (1), jonka oppilaaksiottoalueella hän asuu.

Joissakin kunnissa oppilaaksiottoalueella voi sijaita useampi kuin yksi peruskoulu (1).

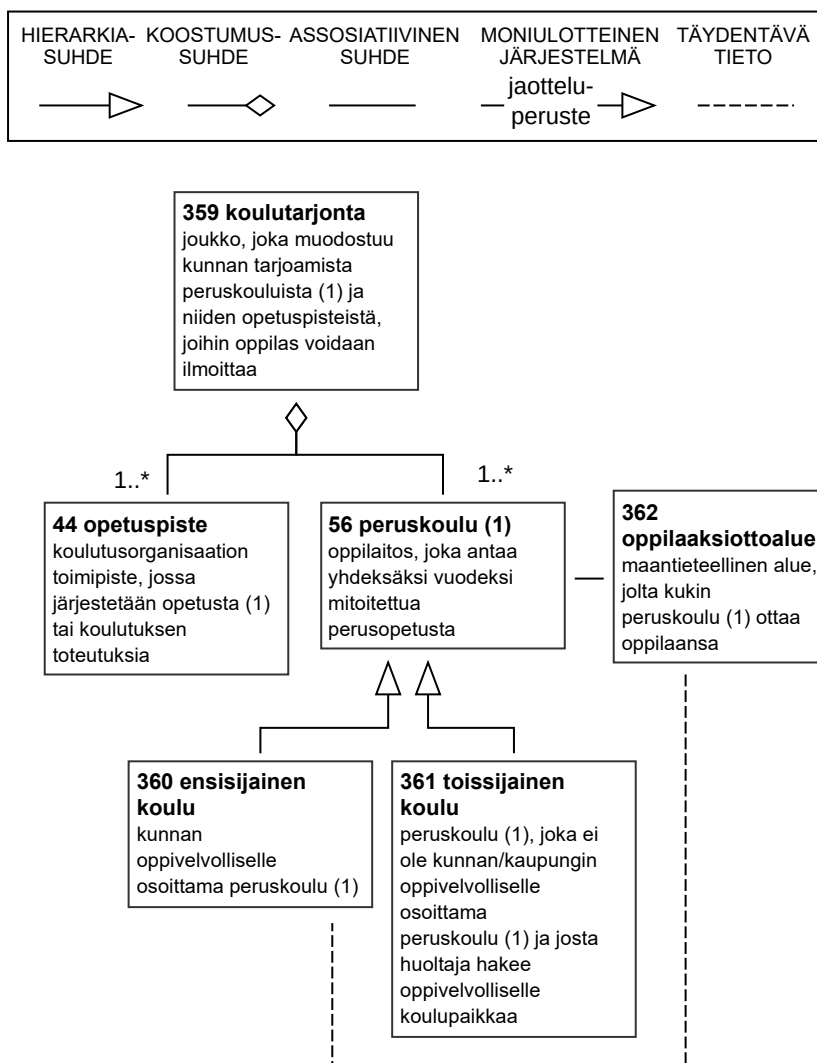
Esimerkiksi Helsingin kaupungissa oppilaaksiottoalueesta, jolla sijaitsee useampi kuin yksi peruskoulu (1), käytetään termiä laajennettu oppilaaksiottoalue.

Käsitteen tunnus: c394

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Peruskoulun määräytyminen tai valinta](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>



**Käsittekaavio 45.** Peruskoulun määräytyminen tai valinta.

## 6 Koulutuksen toteuttaminen ja opintoprosessit

### 6.1 Varhaiskasvatus

#### 6.1.1 Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja

402

##### **varhaiskasvatuspalvelu**

ei: päivähoito (2) (vanhentunut)

sv småbarnspedagogisk service; småbarnspedagogiska tjänster *pl*; tjänster *pl* inom småbarnspedagogik  
inte: dagvårdsservice (föråldrad)

en early childhood education and care service; ECEC service

määritelmä

varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaista *varhaiskasvatusta* tuottava palvelu

huomautus

Kunnalla tai kuntayhtymällä on lain säätämä velvollisuus järjestää varhaiskasvatusta.

*Varhaiskasvatuksen järjestämismuodosta* riippuen kunta voi toimia myös *varhaiskasvatuksen palveluntuottajana*.

*Yksityinen varhaiskasvatus* on ilmoituksenvaraista toimintaa.

**småbarnspedagogiska tjänster / tjänster inom småbarnspedagogik:** Jos ruotsinkielisessä tekstissä käsitellään sekä virkoja (tjänst) että palveluja, suositellaan varhaiskasvatuksen viroista käytettäväksi muotoa tjänster inom småbarnspedagogik.

Käsitteen tunnus: c395

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

403

##### **varhaiskasvatustoiminta**

sv verksamhet inom småbarnspedagogik; småbarnspedagogisk verksamhet (2)

en early childhood education and care activities; ECEC activities

määritelmä

ammattillinen toiminta, joka perustuu varhaiskasvatuslakiin (540/2018) ja *varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin*

huomautus

*Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja* ovat *päiväkotitoiminta*, *perhepäivähoito*, mukaan lukien *ryhmäperhepäivähoito*, ja *avoin varhaiskasvatustoiminta*.

Käsitteen tunnus: c1582

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaaviot: [Varhaiskasvatuksessa](#), [opetuksessa \(1\)](#), [koulutuksessa \(1\)](#), [opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus \(1\) ja koulutus \(1\) kielen mukaan](#) ja [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

404

### varhaiskasvatuksen toimintamuoto

sv verksamhetsform inom småbarnspedagogik  
en type of ECEC activity

määritelmä

tapa, jolla [varhaiskasvatustoiminta](#) toteutetaan

huomautus

Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat [päiväkotitoiminta](#), [perhepäivähoito](#), mukaan lukien [ryhmäperhepäivähoito](#), ja [avoin varhaiskasvatustoiminta](#).

Vertaa [opetusmuoto](#).

Käsitteen tunnus: c1848

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<vaka2021>

<varhaiskasvatus ruotsi kesken>

405

### päiväkotitoiminta

sv daghemsverksamhet  
en early education centre activities; centre-based early education activities

määritelmä

[varhaiskasvatuksen toimintamuoto](#), jota toteutetaan [päiväkodissa](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1024

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

**Liisi Hakalisto, OKM, 2021:** "centre-based early education activity". Lain en-käännöksestä. Päiväkotikäsitteen käännös pitää sopia ennen tämän käsittelyä.

406

### perhepäivähoito

sv familjedagvård  
en family daycare (1); family-based daycare <rinnastettaessa perhepäivähoitoa päiväkotitoimintaan / as opposed to centre-based early education activities>

määritelmä

[varhaiskasvatuksen toimintamuoto](#), jota toteutetaan [perhepäiväkodissa](#)

huomautus

Perhepäivähoitoa järjestetään pääsääntöisesti [perhepäivähoitajan](#) kotona, mutta sitä voidaan antaa myös [lapsen](#) tai lasten kotona tai [ryhmäperhepäivähoitona](#).

Käsitteen tunnus: c397

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

**Terminologin kysymys varhaiskasvatuksen englannin työryhmälle 12.8.2021:** Työryhmä Fleming, Elomaa, Alila, Kahiluoto oli vuonna 2018 muotoillut omaan käännösvastinelistaansa seuraavaa: "Jos joskus käytetään termiä perhepäivähoitotoiminta ja se rinnastetaan päiväkotitoimintaan, joka olisi centre-based early education activities, vastine voi olla family-based daycare activities." Muotoilin tietoa OKSAA varten, tarkistattekko että on ok? Onko termin "family-based daycare" jälkeen laitettussa käyttöalartarkenteessa ilmaus "as opposed to centre-based early education activities" ok?

407

**ryhmäperhepäivähoito**

sv gruppfamiljedagvård  
en group family daycare (1)

määritelmä

[perhepäivähoito](#), jota antaa kaksi tai kolme [perhepäivähoitajaa](#) yhdessä

huomautus

Käsitteen tunnus: c1584

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

408

**avoin varhaiskasvatustoiminta**

ei: muu varhaiskasvatus (vanhentunut); avoin päiväkotitoiminta (2) (vanhentunut)

sv öppen småbarnspedagogisk verksamhet

en open early childhood education and care activities; open activities in early childhood education and care; open ECEC activities; open activities in ECEC

määritelmä

kerholuonteinen [varhaiskasvatuksen toimintamuoto](#), jota tarjotaan [lapsille](#) tai lapsille yhdessä aikuisen kanssa

huomautus

Avoin varhaiskasvatustoiminta on pääsääntöisesti suunnattu lapsille, jotka eivät osallistu [osa-](#) tai [kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen](#). Toiminta voi olla kohdennettu tietyille ikäryhmille ja sen nimi voi vaihdella toiminnan painotuksen mukaan.

Avointa varhaiskasvatustoimintaa ovat esimerkiksi leikkipuistotoiminta, lasten leikki- ja kerhotoiminta ja [avoin päiväkotitoiminta \(1\)](#).

Lainsäädännössä ei säädetä avoimen varhaiskasvatustoiminnan [henkilöstön](#) mitoituksista tai kelpoisuusehdoista.

**muu varhaiskasvatus:** Termiä muu varhaiskasvatus käytettiin aikaisemmin lainsäädännössä.

**övrig småbarnspedagogik:** Ruotsin termiä övrig småbarnspedagogik käytettiin aikaisemmin lainsäädännössä.

Käsitteen tunnus: c398

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

409

**avoin päiväkotitoiminta (1)**

sv öppen daghemsverksamhet

en open centre-based early education activities

määritelmä

[avoin varhaiskasvatustoiminta](#), jota järjestetään sitä varten varatuissa tiloissa

huomautus

Avoimen päiväkotitoiminnan (1) toimintamuodot voivat vaihdella.

Käsitteen tunnus: c412

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

410

**varhaiskasvatuksen järjestämismuoto**

sv form för anordnandet av småbarnspedagogik

en form in which early childhood education and care is organised

määritelmä

tapa, jolla [varhaiskasvatustoiminta](#) on järjestetty

huomautus

Varhaiskasvatuksen järjestämismuotoja ovat kunnan tai kuntayhtymän järjestämä

[varhaiskasvatus](#), kunnan tai kuntayhtymän ostopalveluna järjestetty varhaiskasvatus,

palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus, yksityisen hoidon tuella järjestetty varhaiskasvatus ja

[yksityinen varhaiskasvatus](#) ilman yksityisen hoidon tukea.

Käsitteen tunnus: c1849

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

411

**yksityinen varhaiskasvatus**

sv privat småbarnspedagogik; privat småbarnspedagogisk verksamhet

en private early childhood education and care; privately run early childhood education and care;

private ECEC

not: private daycare

määritelmä

ilmoituksenvarainen liike- tai ammattitoimintaan perustuva [varhaiskasvatustoiminta](#)

huomautus

Kunta, aluevalvontavirasto ja sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto valvovat yksityistä varhaiskasvatusta.

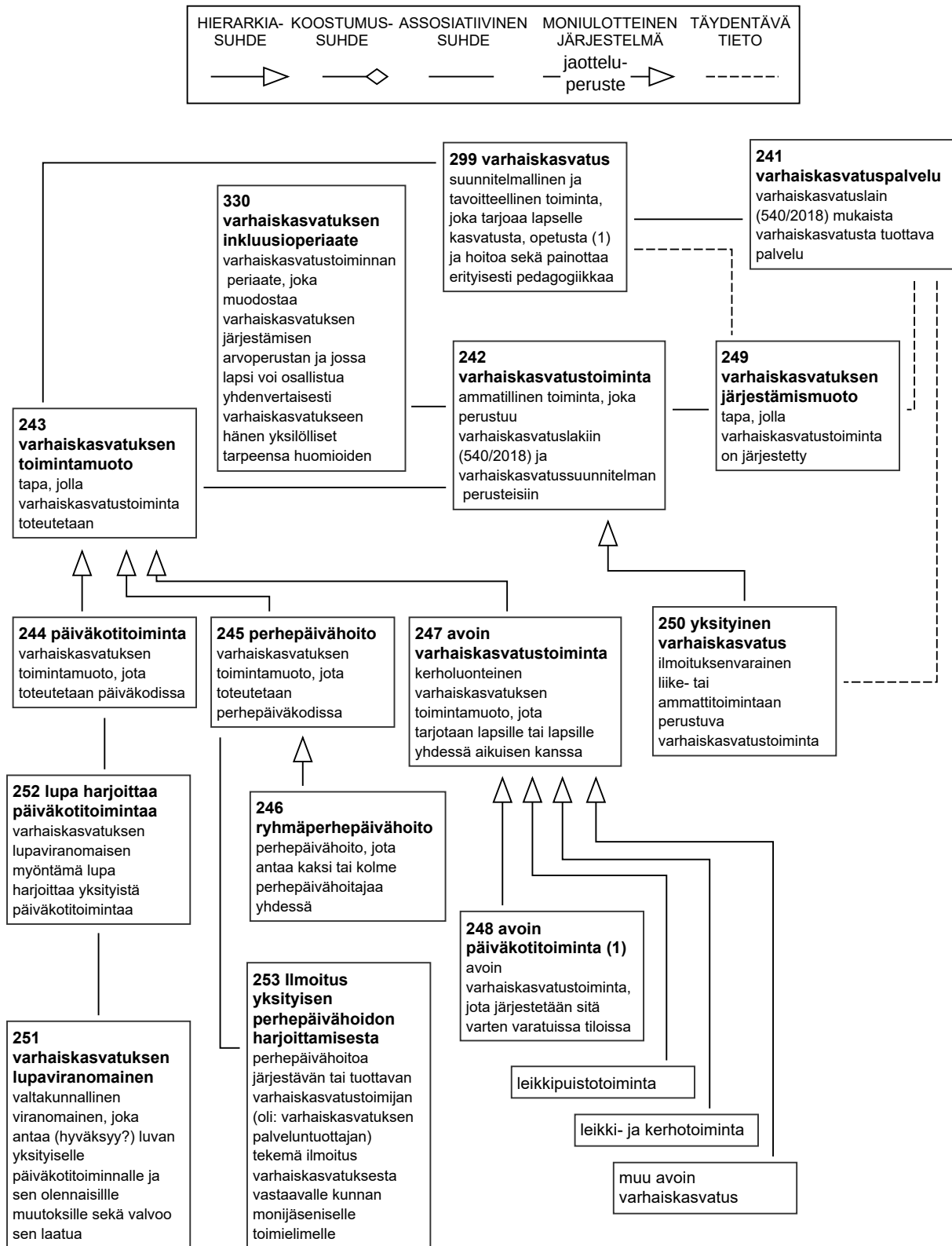
Käsitteen tunnus: c994

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>



**Käsitekaavio 46. Varhaiskasvatuksen toimintamuodot.**

## 6.1.2 Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja

412

### varhaiskasvatuksen toimintavuosi

sv verksamhetsår *n* inom småbarnspedagogik

en working year in early childhood education and care; working year in ECEC; ECEC working year

määritelmä

ajanjakso, joka alkaa elokuun alusta ja loppuu seuraavan vuoden heinäkuun loppuun

huomautus

Vertaa [koulutuksen \(1\)](#) käsite [lukuvuosi](#).

Käsitteen tunnus: c967

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

413

### varhaiskasvatuksen toimintakausi

sv verksamhetsperiod inom småbarnspedagogik

en working term in early childhood education and care; working term in ECEC; ECEC working term

määritelmä

[varhaiskasvatuksen](#) järjestämistä jaksottava osa [varhaiskasvatuksen toimintavuodesta](#)

huomautus

Varhaiskasvatuksen toimintavuosi jakautuu syys- ja kevätkauteen.

Vertaa [koulutuksen \(1\)](#) käsite [lukukausi](#).

Käsitteen tunnus: c968

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

414

### kokoaikainen varhaiskasvatus

sv småbarnspedagogik på heltid

en full-time early childhood education and care; full-time ECEC

määritelmä

[varhaiskasvatus](#), johon [lapsen](#) on sovittu osallistuvan 35 tuntia tai enemmän viikossa

huomautus

Kokoaikainen varhaiskasvatus on [varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin](#) liittyvä käsite ja siitä on säädetty varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaissa (1503/2016).

Kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa oleva lapsi voi päiväkohtaisesti olla joko [osapäiväisessä](#) tai [kokopäiväisessä varhaiskasvatuksessa](#).

Käsitteen tunnus: c404

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaaviot: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#) ja [Varhaiskasvatuksen maksut](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

415

### osa-aikainen varhaiskasvatus

sv småbarnspedagogik på deltid

en part-time early childhood education and care; part-time ECEC

määritelmä

**varhaiskasvatus**, johon *lapsen* on sovittu osallistuvan alle 35 tuntia viikossa

huomautus

Osa-aikainen varhaiskasvatus on **varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin** liittyvä käsite ja siitä on säädetty varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaissa (1503/2016).

Osa-aikaisessa varhaiskasvatuksessa oleva lapsi voi päiväkohtaisesti olla joko **osapäiväisessä** tai **kokopäiväisessä varhaiskasvatuksessa**.

Käsitteen tunnus: c940

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaaviot: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#) ja [Varhaiskasvatuksen maksut](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

416

### kokopäiväinen varhaiskasvatus; kokopäivähoito

sv heldagsverksamhet inom småbarnspedagogik; heldagsvård

en full-day early childhood education and care; full-day ECEC

not: full-time early childhood education and care

määritelmä

**varhaiskasvatus**, johon *lapsen* on sovittu osallistuvan yli 5 tuntia päivässä

huomautus

Kokopäiväisen varhaiskasvatuksen raja, yli viisi tuntia päivässä, perustuu varhaiskasvatusasetuksen (753/2018) mukaiseen henkilöstömitoitukseen.

Varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaan varhaiskasvatus saa pääsääntöisesti kestää enintään kymmenen tuntia yhtäjaksoisesti.

Käsitettä kokopäiväinen varhaiskasvatus käytetään varhaiskasvatuksen tiedontuotannossa.

Kokopäiväinen varhaiskasvatus voi olla varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (1503/2016) mukaan joko **kokoaikaista** tai **osa-aikaista varhaiskasvatusta**.

**full-day early childhood education and care vs. full-time early childhood education and care:** Englannin termit full-day early childhood education and care ja full-time early childhood education and care voisivat periaatteessa viitata samaan käsitteeseen, ja varhaiskasvatuslain (540/2018) englanninkielisessä käännöksessä on käytetty kokopäiväisestä varhaiskasvatuksesta vastinetta full-time early childhood education and care. Lakikäännöksen julkaisemisen jälkeen opetus- ja kulttuuriministeriössä on kuitenkin linjattu, että termiä full-day early childhood education and care käytetään käsitteestä kokopäiväinen varhaiskasvatus ja termiä full-time early childhood education and care varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (1503/2016) mukaisesta käsitteestä **kokoaikainen varhaiskasvatus**.

Vertaa **kokoaikainen varhaiskasvatus**.

Käsitteen tunnus: c1591

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<vaka2021> ruotsia päivitetty

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

**Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 17.1.2022:** Perustelu full-day- ja full-time -termiversioiden välillä on hyödyllinen, vaikka vaka-lakikäännös tullaan muuttamaan (eli lakikäännökseen tulee kokopäiväisen vastineeksi full-day). Muokataan huomautusta, kun lakikäännös on muutettu.



417

**osapäiväinen varhaiskasvatus**

ei: osapäivähoito

sv halvdagsverksamhet inom småbarnspedagogik; halvdagsvård

en part-day early childhood education and care; part-day ECEC; ~ half-day early childhood education and care; ~ half-day ECEC

määritelmä

*varhaiskasvatus*, johon *lapsen* on sovittu osallistuvan 5 tuntia tai vähemmän päivässä

huomautus

Osapäiväisen varhaiskasvatuksen raja viisi tuntia tai vähemmän päivässä perustuu varhaiskasvatusasetuksen (753/2018) mukaiseen henkilöstömitoitukseen. Käsitettä käytetään varhaiskasvatuksen tiedontuotannossa.

Termejä osapäivähoito ja halvdagsvård on käytetty aikaisemmin lainsäädännössä.

Käsitteen tunnus: c405

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<vaka2021> ruotsia päivitetty

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

418

**osaviikkoinen varhaiskasvatus**

sv småbarnspedagogik under en del av veckan

en part-weekly early childhood education and care; part-weekly ECEC

määritelmä

*varhaiskasvatus*, johon *lapsen* on sovittu osallistuvan vain tiettyinä viikonpäivinä

huomautus

Osaviikkoisen varhaiskasvatuksen viikonpäivät sovitaan asiakaskohtaisesti.

Käsitteen tunnus: c941

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

419

**päivittäinen varhaiskasvatus**

sv småbarnspedagogik som ordnas dagligen

en daily early childhood education and care; daily ECEC

määritelmä

*varhaiskasvatus*, johon *lapsen* on sovittu osallistuvan kaikkina arkipäivinä

huomautus

Käsitteen tunnus: c1595

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

420

**varhaiskasvatuspäivä**

sv dag inom småbarnspedagogik; småbarnspedagogisk dag  
en day in early childhood education and care; early childhood education and care day; day in ECEC; ECEC day

määritelmä

päivä, jona *lapsen* on sovittu osallistuvan *varhaiskasvatukseen*

huomautus

Lapsen varhaiskasvatuspäivät ja säännölliset poissaolopäivät sovitaan aina etukäteen.

Käsitteen tunnus: c943

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

421

**varhaiskasvatuksen toimintapäivä**

sv verksamhetsdag inom småbarnspedagogik  
en operating day of the early childhood education and care unit

määritelmä

päivä, jona *varhaiskasvatuksen toimipaikka* tarjoaa *varhaiskasvatusta*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1596

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

422

**varhaiskasvatuksen vuorohoito; vuorohoito**

ei: vuoropäivähoito (vanhentunut)

sv skiftomsorg inom småbarnspedagogik; skiftomsorg; skiftesvård inom småbarnspedagogik; skiftesvård

en flexibly scheduled early childhood education and care; flexibly scheduled ECEC; non-standard hour early childhood education and care; non-standard hour ECEC; ~ extended hours in ECEC (1)

not: shift care in early childhood education and care; shift care in ECEC

määritelmä

*varhaiskasvatus*, jota järjestetään myös *varhaiskasvatuksen toimipaikkojen* normaalin aukioloajan lisäksi

huomautus

Varhaiskasvatuksen vuorohoitoa järjestetään tarpeen mukaan myös illalla, yöllä, viikonloppuna tai arkipyhinä. Varhaiskasvatuksen toimipaikkojen normaali aukioloaika on yleensä kello 6.00 ja 18.00 välinen aika maanantaista perjantaihin.

Varhaiskasvatuksen vuorohoidon muotoja ovat *ympäri vuorokautinen varhaiskasvatus*, *varhaiskasvatuksen viikonloppuhoito* ja *varhaiskasvatuksen iltahoito*.

Käsitteen tunnus: c406

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<vaka2021> ruotsia päivitetty

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

423

**ympäri vuorokautinen varhaiskasvatus; ympärivuorokautinen hoito**

ei: ympärivuorokautinen päivähoido (vanhentunut)

sv småbarnspedagogisk verksamhet dygnet runt; dygnet runt vård

en 24/7 early childhood education and care; 24/7 ECEC; ECEC services which operate 24/7; around-the-clock early childhood education and care

määritelmä

[varhaiskasvatuksen vuorohoito](#), jota järjestetään kaikkina vuorokauden aikoina ja kaikkina viikonpäivinä

huomautus

Tarpeen mukaan [lapsi](#) voi osallistua ympärivuorokautiseen varhaiskasvatukseen myös useita vuorokausia peräkkäin.

Käsitteen tunnus: c407

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<vaka2021> ruotsia päivitetty

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<varhaiskasvatus englanti kesken>

**Liisi Hakalisto, OKM, 2021:** Ehdotus: around-the-clock early childhood education and care. Käsitettä ei vakalaissa. Tässä käännosehdotus keskustelun pohjaksi ja paranneltavaksi.

**Varhaiskasvatuksen englannin kieliryhmä 14.3.2022:** Riina kysy Liisiltä, käytetäänköhänen ehdottamaansa around-the-clock, jos käytetään, laitetaan sallittavaksi tai rather than; pohditaan Liisin tietojen pohjalta

424

**varhaiskasvatuksen viikonloppuhoito; viikonloppuhoito**

sv småbarnspedagogik under veckoslut; vård under veckoslut

en weekend care in early childhood education and care; weekend care in ECEC

määritelmä

[varhaiskasvatuksen vuorohoito](#), jota järjestetään perjantai-illan ja maanantaiaamun välisenä aikana

huomautus

Käsitteen tunnus: c1598

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

425

**varhaiskasvatuksen iltahoito; iltahoito; ~ varhaiskasvatuksen laajennettu aukiolo**

sv kvällsvård inom småbarnspedagogik; kvällsvård

en evening care in early childhood education and care; evening care in ECEC; ~ extended hours in ECEC (2)

määritelmä

[varhaiskasvatuksen vuorohoito](#), jota järjestetään normaalin aukioloajan lisäksi myös kello 18.00 ja 22.00 välisenä aikana

huomautus

Ilmaus varhaiskasvatuksen laajennettu aukiolo viittaa toimintaan, jossa varhaiskasvatusta tarjotaan illasta pidennetyllä aukioloajalla maanantaista perjantaihin.

Käsitteen tunnus: c1599

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

426

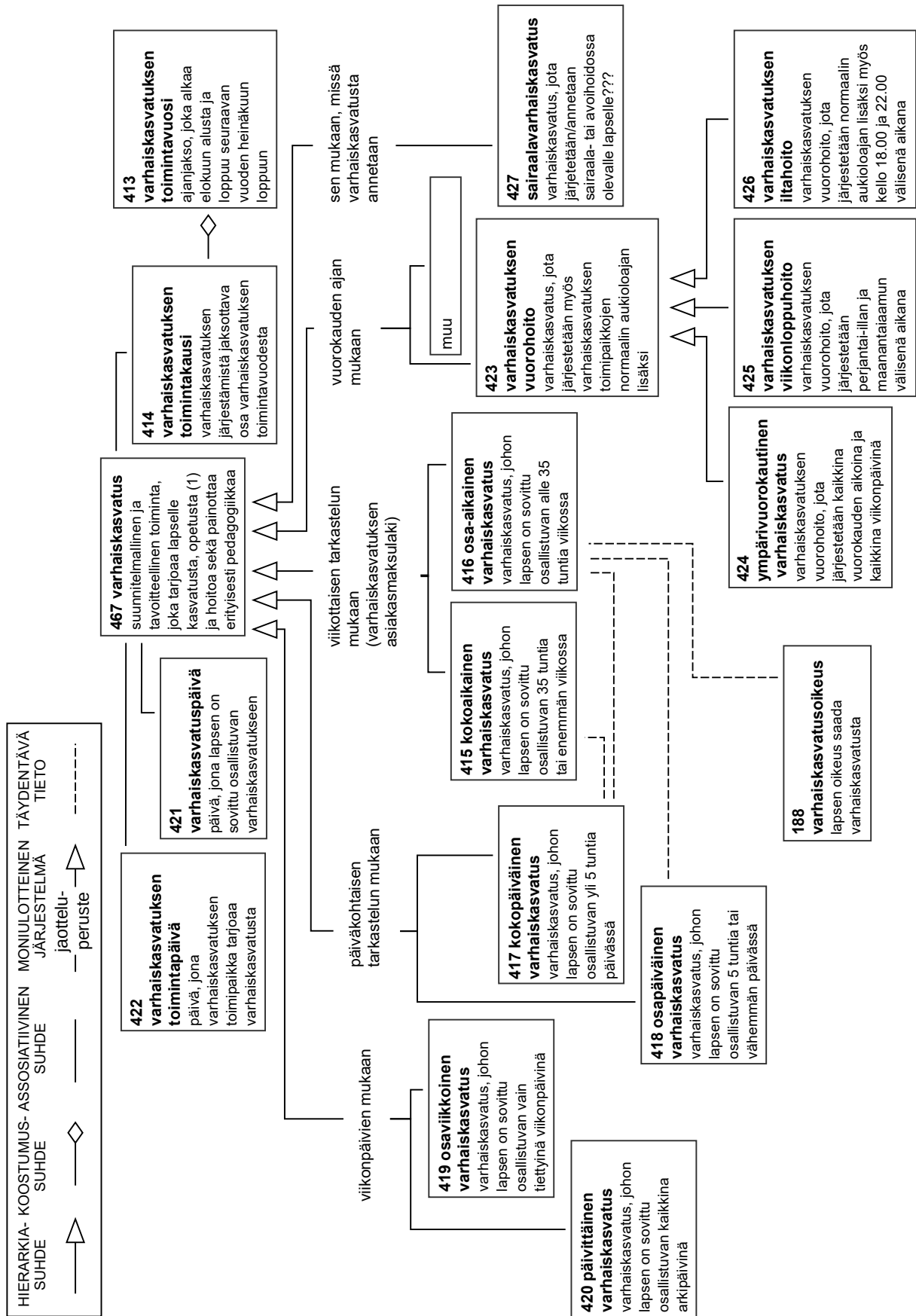
**sairaalavarhaiskasvatus**

huomautus

Väliraportista: [https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163069/OKM\\_2021\\_30.pdf?sequence=1&isAllowed=y](https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163069/OKM_2021_30.pdf?sequence=1&isAllowed=y)

<vaka2022>

Mahdollinen uusi käsite



Käsitekaavio 47. Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja.

## 6.2 Opetus (1)

427

### ryhmäopetus

sv gruppundervisning

en team study

määritelmä

*opetusryhmälle (2)* tarkoitettu *opetus (1)*

huomautus

Ryhmäopetusta ovat esimerkiksi pienryhmäopetus, seminaariopetus, ryhmässä suoritettavat harjoitukset, lukupiiri ja vertaisryhmäopetus.

Käsitteen tunnus: c413

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä ja Opetus \(1\)](#)

428

### luokkaopetus

sv klassundervisning

en class teaching

määritelmä

*oppilaitoksen* tiloissa annettava *ryhmäopetus*

huomautus

Käsitteen tunnus: c414

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Opetus \(1\)](#)

429

### yksilöopetus

sv individuell undervisning

määritelmä

yhdelle *oppijalle* tarkoitettu *opetus (1)*

huomautus

Käsitteen tunnus: c415

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä ja Opetus \(1\)](#)

**Ruotsi:** Terminologi 28.12.2012: Tarkistettava onko ruotsin vastine ok

430

### luento-opetus

sv föreläsningsundervisning; föreläsning

en lecture; lectures; instruction given in the form of lectures

määritelmä

luentoina järjestettävä *opetus (1)*

huomautus

Käsitteen tunnus: c416

Luokka: <vapaa sivistystyö>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opetus \(1\)](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

431

### tukiopetus

sv stödundervisning

en remedial teaching

määritelmä

**opetus (1)**, joka on tarkoitettu tilapäistä tai lyhytaikaista tukea opinnoissaan tarvitsevalle **oppilaalle**

huomautus

Oppilaalla, joka on tilapäisesti jäänyt jälkeen opinnoissaan tai muutoin tarvitsee **oppimisessaan** lyhytaikaista tukea, on oikeus saada tukiopetusta heti, kun oppimiseen liittyvät vaikeudet on havaittu. Tukiopetuksella voidaan myös ehkäistä vaikeuksia ennakolta. Tukiopetus on **opetuksen eriyttämisen** muoto, jolle ovat ominaisia yksilöllisesti suunnitellut tehtävät, ajankäyttö ja **ohjaus**. Sitä voidaan antaa **yleistä**, **tehostettua** ja **erityistä tukea (1)** saavalle oppilaalle.

Tukiopetuksen antamiseen ei tarvita erityistä päätöstä kuten esimerkiksi **erityisopetuksen (1)** antamiseen.

Käsitteen tunnus: c417

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: **Opetus (1)** ja **Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa**

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (stödundervisning)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (remedial teaching)

432

### osa-aikainen erityisopetus

sv specialundervisning på deltid; deltidsspecialundervisning

en part-time special needs education

määritelmä

**opetus (1)**, jota annetaan **yleisen**, **tehostetun** tai **erityisen tuen (1)** piirissä olevalle, **oppimisessaan** tai koulunkäynnissään lieviä vaikeuksia omaavalle **oppilaalle** muun opetuksen (1) ohessa

huomautus

Osa-aikaista erityisopetusta annetaan esimerkiksi **oppijalle**, jolla on vaikeuksia yksittäisissä **oppiaineissa**, opiskelutaidoissa, sosiaalisissa taidoissa tai koulunkäynnissä. Sitä annetaan joustavin järjestelyin samanaikaisopetuksena, pienryhmässä tai **yksilöopetuksena**.

Käsitteen tunnus: c418

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: **Opetus (1)** ja **Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa**

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

433

**erityisopetus (1)**

sv specialundervisning (1)

en special needs education (1)

määritelmä

*opetus (1)*, jota annetaan *erityisen tuen (1)* piirissä olevalle *perusopetuksen oppilaalle* osana erityistä tukea (1)

huomautus

Perusopetuksessa erityisopetus on erityisen tuen (1) keskeinen pedagoginen osa-alue.

Sellaisen oppilaan, jolle on tehty erityisen tuen päätös, opetus (1) ja muu tuki annetaan hänelle laaditun *henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman* mukaisesti.

Perusopetuksen erityisopetuksessa (1) voidaan poiketa *oppiaineista* ja niitä koskevasta valtakunnallisesta *tuntijaosta* sen mukaan kuin erityistä tukea koskevassa päätöksessä määrätään. Perusopetuksen erityisopetus (1) voidaan järjestää joko muun opetuksen (1) yhteydessä tai osittain tai kokonaan *erityisluokalla* tai muussa soveltuvassa paikassa.

Käsitteen tunnus: c419

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaaviot: *Opetus (1)* ja *Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa*

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Terminologin kysymys 29.12.2020:** Tulisiko OKSAan lisätä erityisopetus ammatillisen koulutuksen käsitteenä? Tai vähintään tarkistaa, sopiiko OKSAssa oleva erityisopetus (1) (joka on perusopetuksen käsite) tai erityisopetus (2) (joka on lukion käsite) myös ammatilliselle koulutukselle (ehkä jotenkin muokattuna). Erityisopetukseen viitataan mm. käsitteen "*erityisopetuksena järjestettävä ammatillinen koulutus*" määritelmässä ja huomautuksessa sekä käsitteen "*erityiset opetusjärjestelyt*" huomautuksessa. Nyt viittaukset poistettu, sillä johtivat perusopetuksen kannalta määriteltyyn erityisopetus-käsitteeseen.

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (specialundervisning)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (special needs education)



434

**erityisopetus (2)**

sv specialundervisning (2)  
en special needs education (2)

määritelmä

*opetus (1)*, jonka tarkoituksena on tukea lukio-opintojen suorittamisessa *lukiokoulutuksen opiskelijaa*, jolla on oppimisvaikeuksien vuoksi haasteita suoriutua opinnoistaan

huomautus

Lukiolain (714/2018) mukaan opiskelijalla, jolla on kielellisten erityisvaikeuksien tai muiden oppimisvaikeuksien vuoksi vaikeuksia suoriutua opinnoistaan, on oikeus saada erityisopetusta (2) ja muuta *oppimisen tukea* yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti. Mahdollinen tuen tarve kirjataan opiskelijan *henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan* sisältyvään opiskelusuunnitelmaan. Tuen tarvetta seurataan opintojen ajan.

Ks. myös *erityisopettaja*.

Käsitteen tunnus: c1659

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: *Opetus (1)* ja *Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa*

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

**Terminologin kysymys 29.12.2020:** Tulisiko OKSAan lisätä erityisopetus ammatillisen koulutuksen käsitteenä? Tai vähintään tarkistaa, sopiiko OKSAssa oleva erityisopetus (1) (joka on perusopetuksen käsite) tai erityisopetus (2) (joka on lukion käsite) myös ammatilliselle koulutukselle (ehkä jotenkin muokattuna). Erityisopetukseen viitataan mm. käsitteen "*erityisopetuksena järjestettävä ammatillinen koulutus*" määritelmässä ja huomautuksessa sekä käsitteen "*erityiset opetusjärjestelyt*" huomautuksessa. Nyt viittaukset poistettu, sillä johtivat perusopetuksen kannalta määriteltyyn erityisopetus-käsitteeseen.

435

**starttiluokka; starttiopetus**

sv startklass  
en start class

määritelmä

*koulunkäynnin aloittamisen lykkäämisen* tapauksessa järjestettävä, *perusopetuksessa* tarvittavien valmiuksien kehittämiseen tähtäävä *opetus (1)*

huomautus

Perusopetuslain (628/1998, 27 §) mukaan *opetuksen järjestäjä* voi psykologisten ja tarvittaessa lääketieteellisten selvitysten perusteella antaa lapselle luvan aloittaa perusopetus vuotta säädettyä myöhemmin.

Ks. myös *oppivelvollisuus*.

Käsitteen tunnus: c451

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: *Opetus (1)*

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englantia kesken>

**VAKA-sanastotyöryhmän terminologin kommentti 4.7.2016:** Tämäkin on kai vain tarkastettava VAKAssa. Laitaisin kysymyksen kuuluuko tämä esi- vai perusopetuksen puolelle. Jos kukaan on sitä miettinyt.

436

**joustava perusopetus**

sv flexibel grundläggande utbildning

en flexible basic education; flexible comprehensive education

määritelmä

*perusopetuksen vuosiluokkien 7–9* yhteydessä järjestettävä *opetus (1)* ja *oppimisen* ja kasvun tuki, jonka tavoitteena on vähentää perusopetuksen keskeyttämistä ja ehkäistä syrjäytymistä

huomautus

Joustava perusopetus järjestetään *opetussuunnitelman perusteiden* mukaan.

Joustava perusopetus järjestetään pienryhmämuotoisesti koulussa ja muissa *oppimisympäristöissä* moniammatillista yhteistyötä sekä tuki- ja neuvontapalveluita käyttäen.

Ks. myös *perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu*.

Käsitteen tunnus: c453

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

437

**verkko-opetus**

sv nätbaserad undervisning; nätundervisning; webbaserad undervisning; ~ webbkurs; ~ e-kurs;  
~ kurs via Internet

en online teaching; web-based teaching; ~ e-teaching; ~ computer-aided teaching

määritelmä

tietoverkossa tai sen avulla toteutettu *opetus (1)*

huomautus

Yleisimmin verkko-opetus tapahtuu internetin kautta tai avulla.

Käsitteen tunnus: c427

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

<kieliversiointiin korkeakoulu>

438

**aineenopetus**

sv ämnesundervisning

en subject teaching

määritelmä

tiettyyn *oppiaineeseen* liittyvä, kyseiseen oppiaineeseen pätevöityneen *aineenopettajan* antama *opetus (1)*

huomautus

*Perusopetuksessa* aineenopetusta on pääosin *vuosiluokilla 7–9*; tätä alemmilla vuosiluokilla lähes kaikkien oppiaineiden opetusta (1) antaa *luokanopettaja*. *Lukiokoulutuksessa* kaikkien oppiaineiden opetus (1) on aineenopetusta.

Käsitteen tunnus: c428

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

439

**korvaava opetus**

sv ersättande undervisning

määritelmä

*perusopetuksen oppilaalle* jonkin *oppiaineen* opetuksen (1) sijaan järjestettävä *opetus (1)* tai *ohjaus*

huomautus

Korvaavaa opetusta saava oppilas vapautuu korvatus oppiaineen opetuksesta (1).

Käsitteen tunnus: c429

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

440

**kaksikielinen opetus**

sv tvåspråkig undervisning; undervisning på två språk

en bilingual education; bilingual instruction

määritelmä

*opetus (1)*, jossa käytetään kahta kieltä

huomautus

*Perusopetuksen* kaksikielisessä opetuksessa osa *opetuksesta (1)* annetaan jollain muulla kielellä kuin *koulun opetuskielellä*. Opetusta (1) voidaan myös antaa pääosin tai kokonaan muulla kuin koulun opetuskielellä.

Ks. myös *opetuskieli (2)*.

Käsitteen tunnus: c438

Luokka: <perusopetus>

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (undervisnings på två språk)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (bilingual instruction)

441

**kielikylpy**

sv språkbad *n*

en language immersion

määritelmä

kielenopetusmenetelmä, jossa on tavoitteena opetella muuta kieltä kuin *oppijan* äidinkieltä siten, että kyseistä kieltä käytetään tarkoituksellisesti oppijan toimintaympäristössä

huomautus

Kielikylpyä voidaan käyttää esimerkiksi *varhaiskasvatuksessa* sekä *esi-* ja *perusopetuksessa*.

Perusopetuksessa järjestettävässä kielikylpyopetuksessa oppija oppii usein lukemaan ja kirjoittamaan suoraan opeteltavalla kielellä ja eri *oppiaineita* opetetaan opeteltavalla kielellä.

Ks. myös *kielisuihku*.

Käsitteen tunnus: c439

Luokka: <varhaiskasvatus>, <esiopetus>, <perusopetus>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<kieliversiointiin perusopetus>

442

**kielisuihku**

sv språkdusch  
en language shower

määritelmä

*kielikylvyn* kevyt muoto, jossa *oppijan* kosketukset opetettavaan kieleen ovat lyhyitä ja tapahtuvat muun toiminnan ohessa

huomautus

Kielisuihkussa kosketukset kieleen voivat tapahtua esimerkiksi laulujen, leikkien tai lorujen avulla.

Kielisuihku-käsitettä ei ole määritelty varhaiskasvatuksen lainsäädännössä eikä varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa.

Käsitteen tunnus: c1056

Luokka: <varhaiskasvatus>, <perusopetus>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken>

443

**vuosiluokka** <perusopetus>; **vuosikurssi (1)** <lukiokoulutus>; **vuositaso** <lukiokoulutus>

sv årskurs (1)

en grade (1) <perusopetus>; year <lukiokoulutus>

määritelmä

joukko, joka muodostuu samassa koulunkäynnin tai *opiskelun* vaiheessa olevista *oppilaista*

huomautus

Vuosiluokan muodostavat esimerkiksi tietyn *peruskoulun (1)* kuudensien *luokkien* oppilaat.

*Perusopetuksen* käsite vuosiluokka on määritelty perusopetusasetuksen (852/1998) 2 §:ssä.

Termillä vuosiluokka viitataan perusopetuksen *opetussuunnitelman perusteissa* myös toiseen käsitteeseen eli *lukuvuoden* mittaiseen jaksoon, jollaisiin perusopetuksen *oppimäärän* suorittaminen on jaettu; esim. ”ensimmäisen vuosiluokan oppimäärä”, ”seitsemännen vuosiluokan oppimäärä”.

Käsitteen tunnus: c1049

Luokka: <perusopetus> <lukiokoulutus>

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

444

**luokka** <perusopetus>; **opetusryhmä (1)** <perusopetus>; **ryhmänohjausryhmä** <lukiokoulutus>; **lähiohjausryhmä** <lukiokoulutus>; < **opiskelijaryhmä** <lukiokoulutus>; < **ryhmä** <ammattillinen koulutus, lukiokoulutus>

sv klass; > sammansatt klass <yhdysluokka>

en class <perusopetus>; homeroom group <lukiokoulutus>; < group <ammattillinen koulutus>; > multi-grade class <yhdysluokka>  
not: tutor group

määritelmä

joukko, joka muodostuu samassa koulunkäynnin tai *opiskelun* vaiheessa olevista, hallinnollisesti saman *opettajan* valvontaan kuuluvista *oppilaista* tai *opiskelijoista*, tai *ammattillisessa koulutuksessa* joukko opiskelijoita jotka hankkivat samaa osaamista ja kuuluvat hallinnollisesti saman opettajan valvontaan

huomautus

Pienessä *peruskoulussa (1)* voi olla esimerkiksi vain yksi 3. luokka; suuremmassa oppilaat on jaettu esim. luokkiin 3A ja 3B. Yhden luokan oppilaat voivat muodostaa *opetusryhmän (2)*, tai luokan oppilaat voivat jakaantua eri *opetusryhmiin (2)* esimerkiksi valinnaisten kielten *opettamista* varten.

Yhdysluokalla tarkoitetaan *perusopetuksen opetusryhmää (2)*, joka muodostuu kahden tai useamman peräkkäisen *vuosiluokan* oppilaista, esimerkiksi pienen peruskoulun (1) yhdistetty viides ja kuudes luokka.

*Lukiokoulutuksen* osalta terminkäyttö vaihtelee. Lukiokoulutuksen *opetussuunnitelman perusteissa* käytetään termiä *ryhmänohjaus*, ja siitä johdettu termi ryhmänohjausryhmä on suhteellisen yleinen.

**homeroom group**: Tässä sanastossa on pyritty antamaan käsitteille ensisijaisesti brittienglannin mukaiset vastineet. ”Homeroom group” on amerikanenglannin termi. Sitä on kuitenkin päädytty suosittamaan Suomen lukiokoulutuksen ryhmänohjausryhmän vastineeksi sen vuoksi, että Suomen järjestelmä poikkeaa tältä osin niin paljon brittijärjestelmästä, ettei brittienglannista löydy kuvaavaa termiä tälle käsitteelle.

**group**: Englannin termi group viittaa laajempaan käsitteeseen kuin suomen luokka; *koulutuksen (1)* alalla group viittaa mihin tahansa opetusryhmään.

Ks. myös *luokanvalvoja*; *ryhmänohjaaja*.

Käsitteen tunnus: c445

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsitteekaavio: [Opetus \(1\)](#)

<po en 2022>

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Lukion englannin kielityöryhmän kysymys ammatillisen englannin työryhmälle 21.4.2020**: Onko ammatillisessa käytössä jokin täsmällisempi termi kuin ”group”? Meillä oli aluksi lukiokoulutuksessa vain tuo ”group”, mutta löysimme sitten tarkemman ilmaisun ”homeroom group”.

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (sammansatt klass)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (multi-grade class)

445

**opetusryhmä (2)**

sv undervisningsgrupp  
en teaching group  
not: study group

määritelmä

joukko, joka muodostuu yhtä aikaa opetettavista *oppilaista* tai *opiskelijoista*

huomautus

Opetusryhmä (2) voi muodostua esimerkiksi yhden tai useamman *luokan* tai *oppilaitoksen* oppilaista tai tietyn *oppiaineen* valinneista oppilaista tai opiskelijoista.

**study group**: Englannin termin study group käyttöä opetusryhmä-käsitteen vastineena ei suositella, sillä se viittaa myös toiseen käsitteeseen, tiettyä aihetta opiskelemaan kokoontuvien, toisiaan tukevien henkilöiden ryhmään.

Käsitteen tunnus: c444

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

446

**erityisluokka**

sv specialklass  
en special needs class

määritelmä

*opetusryhmä (2)*, joka muodostuu *erityistä tukea (1)* tarvitsevistä *oppilaista*

huomautus

Erityisluokan oppilaat voivat opiskella samalla *vuosiluokalla* tai erityisluokka voi muodostua useamman luokka-asteen oppilaista.

Käsitteen tunnus: c434

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

447

**opetusryhmäkoko**

sv undervisningsgruppens storlek  
en teaching group size

määritelmä

yhteen *opetusryhmään (2)* kuuluvien *oppilaiden* tai *opiskelijoiden* määrä

huomautus

Käsitteen tunnus: c446

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

448

**vuosikurssi (2)**

sv årskurs (2)

en students who begin their studies in the same year; student year group

määritelmä

joukko *opiskelijoita*, jotka ovat aloittaneet opintonsa *koulutusorganisaatiossa* samana vuonna

huomautus

Esimerkiksi vuosikurssi 2002 eli vuonna 2002 aloittaneet.

Käsitteen tunnus: c1052

Luokka: <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

449

**varhaiskasvatusympäristö**

sv småbarnspedagogisk miljö

en early childhood education and care environment; ECEC environment

määritelmä

*varhaiskasvatuksen* fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja digitaalisen ympäristön kokonaisuus, joka on kehittävä, *oppimista* edistävä sekä terveellinen ja turvallinen

huomautus

Varhaiskasvatusympäristössä tulee ottaa huomioon *lapsen* ikä, kehitys ja muut edellytykset ja sen tulee suojata väkivallalta, kiusaamiselta ja muulta häirinnältä.

Varhaiskasvatusympäristö kattaa myös piha-alueet ja muun lähiympäristön. Toimitilojen ja toimintavälineiden on oltava asianmukaisia ja niissä on huomioitava esteettömyys.

Vertaa *oppimisympäristö*.

Käsitteen tunnus: c1600

Luokka: <varhaiskasvatus>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

450

**oppimisympäristö; opiskeluympäristö**

sv lärmiljö; lärandemiljö; inlärningsmiljö

en learning environment

määritelmä

fyysisen tai digitaalisen ympäristön, psyykkisten tekijöiden, sosiaalisten suhteiden ja pedagogisten ratkaisujen kokonaisuus, jossa *opetus (1)*, *ohjaus*, *opiskelu* ja *oppiminen* tapahtuvat

huomautus

Oppimisympäristöjä voivat olla esimerkiksi *oppilaitos*, työpaikka ja erilaiset verkkoympäristöt.

Säädöksissä (kuten perusopetuslaki 628/1998 ja laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017) käytetään termiä opiskeluympäristö; esimerkiksi säädetään oikeudesta turvalliseen opiskeluympäristöön.

Vrt. *opetustila*.

Käsitteen tunnus: c244

Luokka: <yleinen/yhteinen>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiolaki>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

451

**nivelvaihe; siirtymävaihe <varhaiskasvatus>**

sv etappmål *n*; övergångsskede *n*; övergångsperiod (?)

en transition phase; transition

määritelmä

vaihe, jossa henkilö siirtyy *opetuksen (1)* vaiheesta toiseen niin että opetuksen (1) menetelmät, sisällöt, tavoitteet tai *opiskelumuoto (1)* muuttuvat merkittävästi, tai jossa henkilö siirtyy *koulutusasteelta* toiselle tai *koulutuksesta (1)* työelämään

huomautus

Nivelvaiheina voidaan pitää esimerkiksi *varhaiskasvatukseen* kuuluvan *esiopetuksen* aloittamista sekä siirtymistä esiopetuksesta perusopetuksen alkuopetukseen, *perusopetuksen* toiselta *vuosiluokalta* kolmannelle, *perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulusta perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 kouluun* ja perusopetuksesta sitä seuraavaan koulutukseen (1).

Käsitteen tunnus: c246

Luokka: <varhaiskasvatus>, <esiopetus>, <perusopetus>

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus> <kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken> <varhaiskasvatus ruotsi kesken>

**Ruotsi: Terminologi 27.12.2012:** Mikä ruotsin vastineista laitetaan ensisijaiseksi? Ovatko ruotsin termit sellaisia, että niistä kutakin käytetään vain jossakin tietyssä yhteydessä (esim. termiä etappmål kun siirrytään perusopetuksen toiselta vuosiluokalta kolmannelle ja termiä övergångsperiod kun siirrytään koulutusasteelta toiselle)? Ovatko jotkut termivaihtoehdoista sellaisia että ne pitäisi poistaa? Termiä övergångsperiod on käytetty Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa 2004 termin "siirtymävaihe" käännoksenä ("Erilaisia kodin ja koulun vuoropuhelua tukevia yhteistyömuotoja tulee kehittää koko perusopetuksen ajan ja erityisesti siirryttäessä kouluasteelta toiselle tai muissa *siirtymävaiheissa.*" -> "Olika samarbetsformer som stöder dialogen mellan hemmet och skolan skall utvecklas under hela den grundläggande utbildningen och speciellt vid övergången från en skolviv till en annan eller under andra *övergångsperioder.*")

**Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 17.1.2022:** Käyttävätkö muut koulutusasteet nivelvaiheen synonyymina termiä siirtymävaihe? (Varhaiskasvatuksessa käytetään.)

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (övergångsskede; etappmål)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (transition phase; transition point)

452

<perusopetus, lukiokoulutus>

**toimintakulttuuri**

sv verksamhetskultur

en school ethos; school values, practices and procedures <selittävä vastine>; school culture

not: operating culture

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu *oppilaitoksessa* vallitsevista ajattelu-, käyttäytymis- ja toimintamalleista ja joka on määritetty *opetussuunnitelman perusteissa*

huomautus

Toimintakulttuuriin sisältyvät myös oppilaitoksen työn laadun perustana olevat säännöt, arvot, periaatteet ja kriteerit.

Käsitteen tunnus: c447

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>





## 6.2.1 Opetusmuotokäsitteitä

**OKSA-jaos 29.3.2019:** koulutustarjonnan uudistamisessa tulisi varmistaa, että koodistokäsitteistä käytetyt termit ovat ajan tasalla

**OKSA-jaos 29.3.2019:** Palataan OKSAn koodistokäsitteisiin (opetusmuoto, opiskelumuoto (2), opetustapa, opetusajankohta) myöhemmin koulutustarjontauudistuksen yhteydessä. Laila Purasen mukaan käsitteiden tulisi olla selvillä alkusyksystä 2019. Saisiko Laila myös käsitelistausten nykyisin käytössä olevista käsitteistä?

**OKSA-jaos 29.3.2019:** Koodistokäsitteet tulevat esiin myös eHOKSin yhteydessä!

**OKSA-jaos 28.8.2020:** Koodistokäsitteistä ei ole varsinaisesti tullut palautetta, joten julkaistaan OKSAn 2. laitoksessa kuten nyt ovat. Koodistokäsitteiden omistajuus epäselvä!

453

<koodistot>

**opetusmuoto; opiskelumuoto (1)** <opiskelijan näkökulmasta tarkasteltaessa>

sv undervisningsform

en mode of teaching

määritelmä

tapa, jolla *opetus (1)* ja *opiskelu* järjestetään ja johon sisältyvät käytettävät toimintatavat, välineet, ajankohdat ja paikat

huomautus

Opetusmuotoa voidaan kuvata *opiskelumuodon (2)*, *opetustavan* ja *opetusajankohdan* yhdistelminä; esimerkiksi ohjattu opiskelu *lähiopetuksena* iltaisin.

Näkökulman mukaan (esim. opettaja/opiskelija) käsitteestä opetusmuoto käytetään myös termiä opiskelumuoto (1). Vrt. myös näkökulma yhtäältä termeissä päivä- ja iltaopetus sekä *monimuoto-opetus* ja toisaalta termeissä päivä- ja iltaopiskelu sekä monimuoto-opiskelu.

Varhaiskasvatuksen puolella tätä käsitettä vastaa käsite *varhaiskasvatuksen toimintamuoto*, ks. myös käsitteen *varhaiskasvatus* kohdalla oleva huomautus.

Vrt. *opetuksen järjestämismuoto*; *koulutuksen järjestämismuoto*.

Käsitteen tunnus: c420

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Englannin kielityöryhmän kommentti:** englanti ok, kun opiskelumuoto korjattu (erotettu eri käsitteeksi)

**Merja Flemingin kommentti 14.12.2016:** Opetusmuoto ja opiskelumuoto ovat eri käsitteitä; tulee jakaa kahdeksi ja tehdä määritelmät sen mukaan. Kyseessä ei ole pelkkä näkökulmaero [opettaja/opiskelija].

**OKSA-jaoksen kysymys korkeakoulujen englannin kielityöryhmälle 15.6.2018:** Jos opetusmuoto- ja opiskelumuoto-termeillä/-käsitteillä on jokin muu kuin näkökulmaero, niin siitä tarvittaisiin lisäselvitystä tai esimerkkejä.

454

<koodistot>

**opiskelumuoto (2)**

sv studieform

en form of learning

määritelmä

*koulutuksen (2) osaamistavoitteiden (1)* saavuttamistapa, joka ilmaisee, onko *opiskelu* ohjattua vai itsenäistä

huomautus

Opiskelumuotoja (2) ovat ohjattu opiskelu ja itsenäinen opiskelu.

Käsitteen tunnus: c421

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

455

<koodistot>

**opetustapa**

sv undervisningssätt *n*

inte: undervisningsmetod

en form of instruction

määritelmä

*opetuksen (1)* muoto tarkasteltuna sen mukaan, missä ympäristössä tai millä välineillä *opettaja* ja *oppija* ovat yhteydessä toisiinsa ohjatun *opiskelun* aikana

huomautus

Opetustapoja ovat *lähi-* ja *etäopetus*.

Opetustapa-tiedon ruotsinkielisenä vastineena koodistoissa on suositeltavaa käyttää termiä undervisningssätt. Termiä undervisningsmetod ei tulisi tässä yhteydessä käyttää, sillä se kuuluu lähinnä pedagogiikan alaan ja viittaa opetusmetodiin.

Vrt. *verkko-opetus*.

Käsitteen tunnus: c422

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

456

<koodistot>

**opetusajankohta**

mieluummin kuin: opetusaika

sv undervisningstidpunkt

en time period when teaching takes place; > time period when instruction takes place

not: teaching time

määritelmä

ajankohta, jona *opetus (1)* tai *opettaminen* tapahtuu

huomautus

Opetusajankohta voi olla esimerkiksi päivä, ilta tai viikonloppu, jolloin kyseessä on vastaavasti päivä-, ilta- tai viikonloppuopetus.

Englanniksi voidaan käyttää termimuotoa "time of day or week day when *instruction* takes place", kun viitataan esimerkiksi *varhaiskasvatukseen*.

Englannin termi teaching time viittaa opetuksen (1) tai opettamisen keston, esim. kaksi tuntia.

Käsitteen tunnus: c423

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

457

**lähiopetus**

sv kontaktundervisning; närundervisning

en contact teaching

määritelmä

*opetus (1)*, jossa *opettaja* ja *oppija* ovat samassa tilassa

huomautus

Lähiopetus on yksi *opetustapa*.

Ks. myös *opetuksen järjestämismuoto*; *koulutuksen järjestämismuoto*

Käsitteen tunnus: c424

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <esiopetus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsitekaaviot: [Opetus \(1\)](#) ja [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

458

### etäopetus

sv distansundervisning

en distance teaching; remote teaching; distance education

määritelmä

*opetus (1)*, jossa *opettaja* ja *oppija* ovat fyysisesti eri tiloissa, mutta yhteydessä tieto- ja viestintätekniiikan välityksellä

huomautus

Etäopetus on yksi *opetustapa*.

Lähtökohtaisesti etäopetus on synkronista *opetusta (1)*: opettaja ja oppija ovat samanaikaisessa yhteydessä toisiinsa. Tällaisessa etäopetuksessa oppija voi siis valita etäyhteyspaikan, mutta opetuksen (1) aika on opetusjärjestelyissä määrätty.

Etäopetuksella voidaan kuitenkin tarkoittaa laajemmin kaikkea opetusta (1), jossa opettaja ja oppija ovat yhteydessä toisiinsa tieto- ja viestintätekniiikan välityksellä, riippumatta siitä onko tämä yhteys samanaikainen. Näin käytettynä käsitettä etäopetus voidaan ajatella yläkäsitteeksi muun muassa käsitteille *monimuoto-opetus* ja *verkko-opetus* (jonka piiriin puolestaan kuuluvat muun muassa kaikille avoimet verkkokurssit eli MOOCit).

Etäopetuksiksi voidaan mieltää myös opiskelua tukevien materiaalien avulla tapahtuva *opettaminen*, jossa opettajan rooli on minimoitu ja vuorovaikutus tapahtuu lähinnä oppijan ja opiskelumateriaalin välillä. Tästä esimerkkejä ovat aiemmillä vuosikymmenillä yleiset kirjekurssit sekä Yleisradion yhteistyössä *koulutustoimijoiden* kanssa tuottamat televisoidut opetusohjelmat.

Käsitettä etäopetus käytetään *toisen asteen koulutuksen*, *korkeakoulujen* ja *vapaan sivistystyön* lisäksi myös *aikuisen perusopetuksessa* mutta ei lasten ja nuorten *perusopetuksessa*. Viimeksi mainitun osalta ks. *etäyhteyksiä hyödyntävä opetus*.

Vrt. *opetuksen järjestämismuoto*; *koulutuksen järjestämismuoto*

Käsitteen tunnus: c425

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: *Opetus (1)* ja *Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä*

<kieliversiointiin ammatillinen>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

<korkeakoulut englanti kesken> <- korkeakoulujen englanti tarkistettava, koska käsittekuvaus muuttunut vuoden 2016 jälkeen

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (distansundervisning; distansstudier)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (distance learning)

459

### etäyhteyksiä hyödyntävä opetus

sv ~ fjärruppkoppling i undervisningen

määritelmä

*perusopetukseen* kuuluvaa *lähiopetusta* tietyissä erityistilanteissa täydentävä *opetus (1)*, jota *opettaja* antaa etäyhteyksiä hyödyntäen *lukuvuosisuunnitelman* mukaisina työaikoina

huomautus

Määritelmässä mainittu etäyhteys voidaan muodostaa tieto- ja viestintätekniiikan avulla, esimerkiksi videon tai tietokoneen välityksellä.

Perusopetuslain (628/1998) mukaan lasten ja nuorten perusopetus on annettava lähiopetuksena, eikä laki mahdollista opetuksen (1) järjestämistä sellaisena *etäopetuksena*, jossa *oppilas* itse voisi valita *opiskelun* ajan ja paikan. Tämän vuoksi lasten ja nuorten perusopetuksessa käytetään käsitteen etäopetus sijaan käsitettä etäyhteyksiä hyödyntävä opetus.

Etäyhteyksiä hyödyntävää opetusta voidaan käyttää täydentämään lähiopetusta. Etäyhteyksiä hyödyntämällä voidaan tukea esimerkiksi harvemmin opiskeltujen kielten, uskontojen ja valinnaisten aineiden opetusta (1). Etäyhteyksiä hyödyntävällä opetuksella voidaan edistää myös oppilaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia monipuoliseen ja laadukkaaseen perusopetukseen koulun koosta ja sijainnista riippumatta.

Esimerkiksi pandemiasta johtuvien poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen aikana perusopetukseen kuuluva opetus (1) voidaan järjestää osittain tai kokonaan etäyhteyksiä hyödyntävänä opetuksena, kunhan perusopetuksessa annettavaa opetusta (1) koskevat edellytykset (opettajan antama opetus lukuvuosisuunnitelmassa määriteltynä työaikoina) täyttyvät.

Käsitteen tunnus: c1889

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**OKSA-jaos 11.3.2022:** määritellään tämä käsite erillään etäopetus-käsitteestä; Riina muotoilee määritelmäluonnoksen

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 28.3.2022:** Tarkistatteko määritelmäluonnoksen ja huomautukset (osa huomautuksista on jo muokattukin Mikan ja Erjan maaliskuisten kommenttien perusteella).'

**OKSA-jaos 1.4.2022:** Terminologin luonnosteleva määritelmä käytävä läpi juristin kanssa ettei esitetä tulkintaa jonka takana ei voida seistä. Mika palaa asiaan.

460

**monimuoto-opetus; ~ sulautuva opetus; > hybridiopetus; joustava hybridiopetus; HyFlex**

sv flerformsundervisning

en blended teaching; &gt; hybrid teaching

not: multiform teaching (obsolete)

määritelmä

*opetus* (1), joka toteutetaan yhdistämällä *etäopetusta* ja *lähiopetusta* sekä ohjattua opiskelua ja *opiskelijoiden* itsenäistä työskentelyä

huomautus

Monimuoto-opetukseen voi sisältyä eri *opetustapoja* (lähi- ja *etäopetus*) ja *opiskelumuotoja* (2) (ohjattua ja itsenäistä opiskelua).

Termit monimuoto-opetus, sulautuva opetus ja hybridiopetus ovat eri aikoina syntyneitä tai käyttöön otettuja nimityksiä. Monimuoto-opetus on termeistä vanhin ja hybridiopetus tuorein. Termit viittaavat lähes samaan käsitteeseen, mutta painotukset poikkeavat jonkin verran.

Käsitteen **monimuoto-opetus** syntymisen taustalla on ollut tarve organisoida *opetusta* (1) tarkoituksenmukaisella tavalla tilanteessa jossa muun muassa internet ja tietoliikenneyhteyksien nopeutuminen ovat mahdollistaneet aiempaa huomattavasti laajemman *etäopetuksen*.

Käsitteeseen **sulautuva opetus** liittyy kokonaisvaltaisempaa pedagogista suunnittelua kuin käsitteeseen monimuoto-opetus: sulautuvassa opetuksessa oppimisympäristöt pyritään sulauttamaan uudeksi kokonaisuudeksi. Sulauttamisen kohteena voivat olla muun muassa lähi- ja etäopetuksen ja ohjatun opiskelun ja opiskelijoiden itsenäisen työskentelyn lisäksi muun muassa synkroninen ja asynkroninen opetus, oppilaitoksessa tapahtuva opetus ja *työelämässä oppiminen*, opetuksen eri menetöt sekä tiedon ja toiminnan eri muodot. Sulautuva opetus toteutetaan yleensä opettajakeskeisesti. Vaikka käsitteiden monimuoto-opetus ja sulautuva opetus välille on mahdollista tehdä eroja, esimerkiksi tietojärjestelmissä näitä termejä saatetaan käyttää täysin synonyymisesti.

Termillä **hybridiopetus** viitataan monimuoto-opetusta suppeampaan käsitteeseen, sillä hybridiopetus tapahtuu pääasiassa ohjatusti eikä siihen yhdistetä opiskelijoiden itsenäistä työskentelyä. Hybridiopetuksella tarkoitetaan lähi- ja etäopetusta yhdistävää opetusta, jota annetaan joko niin, että opettaja opettaa samanaikaisesti lähiopetukseen osallistuvia oppijoita ja etäyhteyden kautta osallistuvia oppijoita (oppijat voivat valita, kummalla tavalla osallistuvat) tai sitten niin, että opettaja antaa opetusta vuoroin lähiopetuksena ja vuoroin etäyhteyksien kautta. Edellinen vaihtoehto voi olla opettajan työn kannalta hyvin haastava: on pyrittävä ottamaan huomioon yhtä aikaa sekä lähi- että etäopetuksessa olevien oppijoiden tarpeet. Jälkimmäisessä vaihtoehdossa opettaja voi paremmin etukäteen suunnitella, mikä osa opetuksesta kannattaa antaa lähiopetuksena ja mikä etäopetuksena. Hybridiopetus soveltuu lähinnä pienille opetusryhmille, se ei skaalaudu laajalle osallistujajoukolle [TERMINOLOGI: MISTÄ SYYSTÄ? ja mitkä opetusmuodot sopivat laajoille joukoille?].

**joustava hybridiopetus:** Hybridiopetuksessa on mahdollista käyttää myös menetelmiä, joiden avulla etäopetuksessa olevat opiskelijat voivat opiskella *opetusajankohdasta* riippumattomasti eri opiskelumuodon (2) (itsenäinen opiskelu) mukaan kuin lähiopetuksessa opiskelevat (jotka opiskelevat ohjatusti). Tällaisia menetelmiä käyttävästä hybridiopetuksesta voidaan käyttää termiä joustava hybridiopetus (engl. hybrid flexible, HyFlex). Joustava hybridiopetus on lähestulkoon sama käsite kuin monimuoto-opetus.

Käsitteen tunnus: c426

Luokka: &lt;ammattillinen koulutus&gt;, &lt;lukiokoulutus&gt;, &lt;korkeakoulutus&gt;, &lt;vapaa sivistystyö&gt;

Käsitteekaaviot: [Opetus \(1\)](#) ja [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

&lt;kieliversiointiin korkeakoulutus&gt;

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 22.4.2022:** Onko käsite käytössä vst:ssä (Tero?)?**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 22.4.2022:** Tarkistatteko, onko käsitteistä monimuoto-opetus ja sulautuva opetus ja niiden yhtäläisyyksistä ja eroista kirjattu järkevää? Pohjautuu viime kokouksessa puhuttuun.**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 22.4.2022:** Onko käsitteen monimuoto-opetus syntymisestä huomautuksessa sanottu asiasisällöllisesti oikein, tai tarvitaanko tällaista taustatietoa sanastossa kertoa? Onko monimuoto-opetusta ollut ennen internetiä ja nopeita tietoliikenneyhteyksiä?**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 22.4.2022:** Tarkistatteko, onko se, mitä hybridiopetuksesta on huomautukseen kirjattu (viime kokouksen perusteella), järkevää ja olennaista? Tarkoituksena olisi siis saada sanastoon ne tiedot, jotka auttavat hahmottamaan hybridiopetuksen ja monimuoto-opetuksen ja/tai sulautuvan opetuksen välisiä yhtäläisyyksiä ja eroja.

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 22.4.2022:** Mikä tekee hybridiopetuksesta sellaista, että se ei sovellu laajoille opiskelijajoukoille? Ja mitkä opetusmuodot sopivat laajoille joukoille?

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 22.4.2022:** Tarkistatteko vielä onko oikein tulkittu, että termi joustava hybridiopetus tai HyFlex viittaa samaan käsitteeseen kuin termi monimuoto-opetus (mitä eroa näette näillä olevan?)?

461

### **etäopiskelu**

en distance learning

määritelmä

*opiskelu*, jossa opettaja ja oppija ovat fyysisesti eri tiloissa, mutta yhteydessä tieto- ja viestintätekniiikan välityksellä

huomautus

Käsitteen tunnus: c1920

Ks. myös *etäopetus*.

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsitteekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 22.4.2022:** Tarvitaanko opiskelu-loppuisia käsitteitä (etäopiskelu, monimuoto-opiskelu ja hybridiopiskelu) määritellä, kun on määritelty opetus-loppuiset käsitteet? Mietin myös, onko esim. englannin distance learning sama kuin etäopiskelu vai viittaako distance learning jotenkin oppimiseen? Oppimisen lukuisat alakäsitteet olemme rajanneet OKSAn ulkopuolelle.

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 22.4.2022:** Terminologi laatinut määritelmäluonnoksen etäopetus-käsitteen määritelmän pohjalta. Onko ok?



462

**monimuoto-opiskelu; > hybridiopiskelu**sv ~ blandade lärmiljöer *pl*

en blended learning; hybrid learning

määritelmä

**opiskelu**, joka toteutetaan yhdistämällä *lähiopetusta* ja *etäopetusta* sekä ohjattua opiskelua ja opiskelijoiden itsenäistä työskentelyä

huomautus

Monimuoto-opiskeluun voi sisältyä eri *opetustapoja* (*lähi-* ja *etäopetus*) ja *opiskelumuotoja* (2) (ohjattua ja itsenäistä opiskelua).

**Monimuoto-opiskeluun** voi sisältyä esimerkiksi opettajan luentoja luentosalissa ja opettajan tekemiä videoita verkossa, keskusteluja ja ryhmätöitä verkossa, tenttejä tenttisalissa ja verkossa, tuutorin ohjaamaa opintoryhmätyöskentelyä, tutustumiskäyntejä ja itsenäistä opiskelua (esimerkiksi esseen kirjoittamista ja tentteihin valmistautumista kotona).

**Hybridiopiskelu** on monimuoto-opiskelua suppeampi käsite. Sillä tarkoitetaan -- [KÄYKÖ TÄHÄN HYBRIDIOPETUKSESTA KIRJOITETTU HUOMAUTUS MUOKATTUNA?]

Vrt. *monimuoto-opetus*.

Käsitteen tunnus: c1059

Luokka: &lt;ammattillinen koulutus&gt;, &lt;lukiokoulutus&gt;, &lt;korkeakoulut&gt;

Käsitekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

odottaa käsittelyä / käsittelyyn lisä 2019

&lt;kieliversiointiin korkeakoulut&gt; &lt;kieliversiointiin ammatillinen&gt;

&lt;ammattillinen ruotsi kesken&gt; &lt;ammattillinen englanti kesken&gt;

&lt;korkeakoulut ruotsi kesken&gt; &lt;korkeakoulut englanti kesken&gt;

**Suvi Remes 3.8.2016:** Olen saanut toiveen, että seuraavat käsitteet määriteltäisiin ja lisättäisiin OKSA-sanastoon: monimuoto-opiskelu ja päiväopinnot (engl. daytime studies). Kata, onko teillä OPH:ssa näille olemassa olevia määritelmiä (kun esiintyvät ainakin Opintopolussa koodistoarvoina jo)? Jos ei, niin muotoillaan J.

**Terminologin kysymys 19.8.2016:** Monimuoto-opetus ja monimuoto-opiskelu on mainittu käsitteen opetusmuoto yhteydessä. Nämä ovat myös sanaston hakemistossa ja niistä on viittaus "ks. opetusmuoto". Tarvitaanko monimuoto-opiskelu kuitenkin määritellä myös erikseen?

**OKSA-jaos 15.6.2018:** Kysymys, lisätäänkö tämä käsite OKSAan, jäi vielä auki. Käsite liittyy *opetusmuoto*-käsitteeseen; tämän käsitteen OKSAan ottaminen riippuu siitä, mitä opetusmuoto-käsitteelle tehdään.

**OKSA-jaos 10.9.2021:** Viitearkkitehtuurissa opiskelumuotoja ovat lähi-, etä- ja hybridiopiskelu. Viitearkkitehtuuri sanallistettu kuitenkin oppijälähtöisesti; keskustellaan OKSAn näkökulma. -- **Totti T, helmikuu 2022:** Yleispätevämpi ja selkeämpi ymmärretty olisi jako lähi-, etä- ja monimuoto-opiskelu.

**OKSA-jaos 15.10.2021:** Vertaa käsite hybridiopetus (hybrid learning), jolla tarkoitetaan ryhmä + verkko (=etäopetus, käy myös puhelin)

**Blended learning:** "Blended learning combines in-person teaching with asynchronous learning methods, where students work on online exercises and watch instructional videos during their own time."

**Hybrid learning:** "Hybrid learning is a teaching method where teachers instruct in-person and remote students at the same time. In hybrid learning models, asynchronous teaching methods can be used to supplement synchronous, face-to-face instruction."

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 1.11.2021:** Käsitteelle on nyt kaksi vaihtoehtoista määritelmää. Ensimmäinen perustuu OKSAn käsitteen monimuoto-opetus määritelmään. Jälkimmäinen on tavallaan vain muotoiltu eri tavalla, käsitteiden opiskelumuoto (2) ja opetustapa avulla. Kumpi näistä vaihtoehdoista vaikuttaa toimivammalta? Monimuoto-opetuksen ja monimuoto-opiskelun määritelmien kannattaa varmaan muuten olla samanlaiset, mutta toinen on toimintana opetusta ja toinen opiskelua (näkökulmaero opettaja vs. opiskelija)?

**Tero ja Riina -valmistelupalaveri 2.11.2021:** hybridiopetus tai -opiskelu olisi opetustapa; monimuoto-opetus tai -opiskelu tarkistettava: Opintopolussa monimuoto on sekä opiskelumuoto että opetustapa

**Tero ja Riina -valmistelupalaveri 2.11.2021:** ehdotetaan jaokselle, että pidetään sekä monimuoto-opetus että -opiskelu

**<https://www.uhr.se/>: blandade lärmiljöer / blended learning**: Definition: utbildningsform där fysiska moment varvas med digitala verktyg och moment (synkrona eller asynkrona) i avsikt att främja lärande genom att ta tillvara fördelar med de olika formaten

Anmärkning: Det kan till exempel handla om klassrumsundervisning och en digital lärplattform som inte behöver användas synkront. Den engelska termen används ibland även på svenska. Blandade lärmiljöer ska inte förväxlas med hybridundervisning.

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 29.12.2021**: Onko nykyinen määritelmä ok? Vrt. Ruotsin UHR:n määritelmä.

**OKSA-jaos 28.1.2022**: lukio: itsenäisesti suoritettavat opinnot, lähiopetuksessa suoritettavat opinnot, "etäopetus toteutetaan monimuoto-opetuksena" -- **Totti T, helmikuu 2022**: tarkoittaa että siihen sisältyy myös synkronista/kontaktiopiskelua jokin osa.

**OKSA-jaos 28.1.2022**: <https://opintopolku.fi/wp/aikuiskoulutus/mietitko-aikuiskoulutusta/opiskelumuodot/monimuoto-opiskelu/>

**OKSA-jaos 28.1.2022**: Totti, Tuula ja Mikko selvittävät monimuoto-opiskelua ja hybridiopiskelua (ja monipaikkaista opiskelua, onko synonyymi hybridiopiskelulle)

**OKSA-jaos 11.3.2022 / Totti**: monimuodossa ja hybridissä samat välineet ja organisoidut toiminnan muodot

**OKSA-jaos 11.3.2022**: ei kuitenkaan ole konsensusta, että nämä kaksi olisivat synonyymit

**OKSA-jaos 11.3.2022**: pandemian myötä hybridi on alkanut tarkoittaa "osa läsnä ja osa etänä samassa hetkessä"

**OKSA-jaos 11.3.2022**: valmisteluryhmä: Tuula, Mikko, Ilmari, Totti

**<https://www.uhr.se/>: hybridundervisning / hybrid teaching**:

Definition: undervisningsform där vissa studenter deltar fysiskt på plats och andra digitalt på distans vid ett och samma undervisningstillfälle (synkront)

Anmärkning: Hybridundervisning kan till exempel innebära att vissa studenter sitter tillsammans i ett fysiskt rum, medan andra studenter går in i ett virtuellt mötesrum, där också läraren och en annan dator i det fysiska rummet är inloggade. Hybridundervisning ska inte förväxlas med blandade lärmiljöer.

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 29.12.2021**: Näettekö, että hybridiopiskelussa (tai -opetuksessa) on kyse aina eri opetustapojen (lähi- ja etäopetus) samanaikaisesta (synkronisesta) käytöstä? Tähän viittaisi Ruotsin UHR:n määritelmä "undervisningsform där vissa studenter deltar fysiskt på plats och andra digitalt på distans vid ett och samma undervisningstillfälle (synkront)"? Vai voiko olla, kuten huomautusluonnoksessa on hahmoteltu, eli että "Hybridiopiskelussa opettaja voi opettaa lähiopetukseen ja etäopetukseen osallistuvia opiskelijoita samaan aikaan tai käyttää menetelmiä, joiden avulla etäopetuksessa olevat opiskelijat voivat opiskella opetusajankohdasta riippumattomasti ja käyttää eri opiskelumuotoa2 (itsenäistä opiskelua) kuin lähiopetuksessa opiskelevat (jotka opiskelevat ohjatusti)."

**OKSA-jaos 28.1.2022**: Ovatto hybridiopiskelu ja monipaikkainen opiskelu synonyymeja? Selvitetään. Jos ovat synonyymeja, voisiko omakielinen "monipaikkainen opiskelu" olla ensisijainen termi?

**OKSA-jaos 28.1.2022**: Onko hybridiopiskelu myös lukiokoulutuksen puolella käytettävä käsite? Mikko selvittää.

**Totti T, helmikuu 2022**: Piirremäärittelyn perusteella ne [monimuoto-opiskelu ja hybridiopiskelu] ovat synonyymeja. Hybridiovetusta/opiskelua käytetään kuitenkin myös (ongelmallisella) tavalla, jossa korostuu logistiikka eikä pedagogiikka: että se on opettajajohtoista luennointia salille ja verkon yli, siis lähiopetuksen jakamista saliin ja verkkoon.

**Totti T, helmikuu 2022**: Pedagogisesti perusteltu hybridiovetus tarkoittaa ohjelmallisesti läpisuunniteltua opintojaksoa, jossa läsnäolo ja etäosallistuminen vuorottelevat tarkoituksenmukaisella ja tasa-arvoistavalla tavalla, ja toiminnan aktiviteetit suunnitellaan läsnä olevan ja verkossa yksin/ryhminä toimivan opiskelumuodon vahvuuksia ja mahdollisuuksia hyödyntäen. Nämä ovat tunnuspiirteitä myös monimuoto-opetukselle.

**Totti T, helmikuu 2022**: Jos osallistumismuodon määrää lisätään, siirrytään HyFlex-opiskelumuotoon. Siihen voi sisältyä myös asynkronisen osallistumisen mahdollistavia osatoteutuksia. Kuten monimuoto-opetuksessakin. [https://figshare.com/articles/figure/Modes\\_of\\_learning\\_FINAL/16624510](https://figshare.com/articles/figure/Modes_of_learning_FINAL/16624510)

**Totti T, helmikuu 2022**: vaihtoehtoisista määritelmistä jälkimmäinen on täsmällisempi.

**Totti T, helmikuu 2022:** Huomautuksen jälkiosa "tai käyttää menetelmiä, joiden avulla etäopetuksessa olevat opiskelijat voivat opiskella opetusajankohdasta riippumattomasti ja käyttää eri opiskelumuotoa (2) (itsenäistä opiskelua) kuin lähiopetuksessa opiskelevat (jotka opiskelevat ohjatusti)" viitanee enempi HyFlex-opiskeluun.

**Totti T, helmikuu 2022:** Monipaikkaisuus:

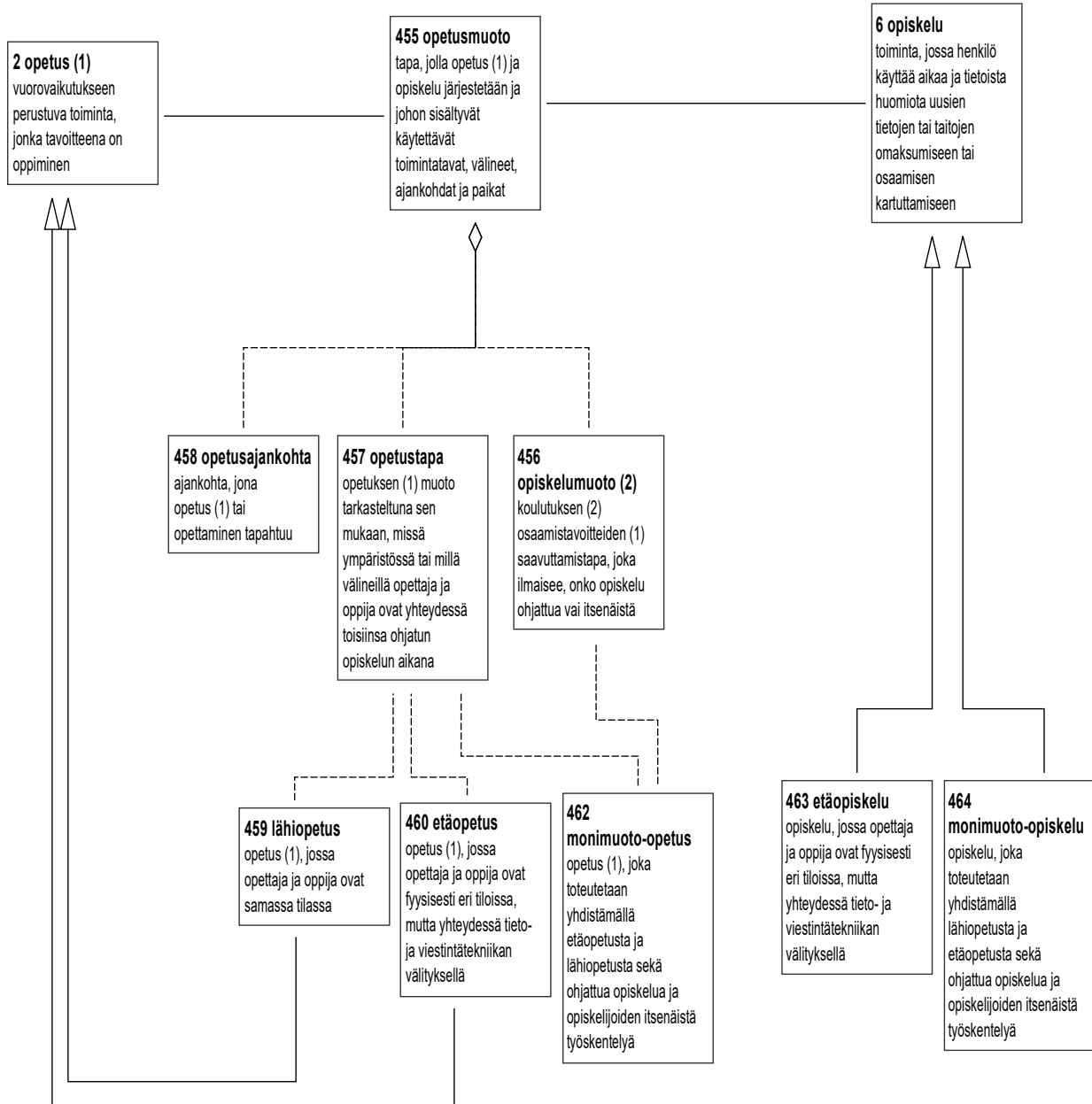
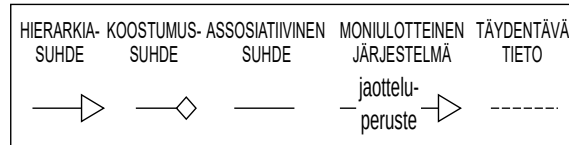
- on toteutuva piirre hybridi- ja monimuoto-opiskelussa. Mutta monipaikkaopetukselle ei tällä nimellä löydy hyvin määriteltyä merkitystä. Pelkkä logistinen näkökulma ei ehkä ole riittävä, vaikka suomalainen vastine on kuvaava?

- mainitaan kerran opiskelun yhteyssä Sitran selvityksessä  
<https://media.sitra.fi/2017/02/27172901/SelvityksiC3A454-2.pdf>

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 22.4.2022:** Tarvitaanko opiskelu-loppuisia käsitteitä (etäopiskelu, monimuoto-opiskelu ja hybridiopiskelu) määritellä, kun on määritelty opetus-loppuiset käsitteet? Mietin myös, onko esim. hybrid learning sama kuin hybridiopiskelu vai viittaako hybrid learning jotenkin oppimiseen? Oppimisen lukuisat alakäsitteet olemme rajanneet OKSAn ulkopuolelle.

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 22.4.2022:** Terminologi laatinut määritelmäluonnoksen *monimuoto-opetus*-käsitteen määritelmän pohjalta. Onko ok?

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 22.4.2022:** Ovatko monimuoto-opiskelun ja hybridiopiskelun väliset yhtäläisyydet ja erot samat kuin monimuoto-opetuksen ja hybridiopetuksen väliset yhtäläisyydet ja erot?



**Käsitekaavio 49. Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä.**

**OKSA-jaos 1.4.2022:** Kaavion opiskelukäsitteet: olisi lisättävä etäopiskelu ja kenties lähiopiskelu, jotta olisi symmetrinen. Pohditaan lisätäänkö puuttuvat opiskelukäsitteet vai jätetäänkö opiskelukäsitteet kokonaan pois. Riina valmistelee.

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 22.4.2022:** Tarvitaanko opiskelu-loppuisia käsitteitä (etäopiskelu, monimuoto-opiskelu ja hybridiopiskelu) määritellä, kun on määritelty opetus-loppuiset käsitteet?

## 6.3 Koulutus (1)

### 6.3.1 Koulutus (1) luonteen, koulutusasteen ja koulutuslajin mukaan

463

#### yleissivistävä koulutus

sv allmänbildande utbildning

en general education

määritelmä

*koulutus (1)*, jonka tarkoituksena on antaa tietoja ja taitoja, jotka auttavat toimimaan ja vaikuttamaan yhteiskunnassa

huomautus

Yleissivistävää koulutusta ovat *esiopetus*, *perusopetus*, *lukiokoulutus* ja muut ei-ammattilliset opinnot esimerkiksi *vapaan sivistystyön oppilaitoksissa*.

Vrt. *ammattillinen koulutus*.

Käsitteen tunnus: c448

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: *Kasvatus, opetus ja koulutus*, *Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan*, *Työpaikalla järjestettävä koulutus* ja *Perusopetuksen lajeja*

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

464

**ammattillinen koulutus; ammattikoulutus**

sv yrkesutbildning

en vocational education and training; vocational upper secondary education and training; VET  
not: upper secondary vocational education <sanajärjestyksen vuoksi hylättävä muoto>; technical vocational education and training <käytössä ensisijaisesti Euroopan ulkopuolella>; TVET <käytössä ensisijaisesti Euroopan ulkopuolella>

määritelmä

*koulutus (1)*, jonka tarkoituksena on tuottaa ammatillista osaamista ja tukea *elinikäistä oppimista* sekä ammatillista kasvua

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa voi suorittaa *ammattillisia perustutkintoja* sekä *ammatti-* ja *erikoisammattitutkintoja*.Ammatillisessa koulutuksessa voi *tutkinnon* suorittamisen lisäksi suorittaa *tutkinnon osia, työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta* tai työhön ja itsenäiseen elämään *valmentavan koulutuksen osia* sekä *muuta ammatillista koulutusta*.

Ammatillisen koulutuksen tarkoitus ja tavoitteet on tarkemmin kuvattu ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017).

**vocational education and training:** Myös termi vocational education and training viittaa nimenomaan toisen asteen ammatilliseen koulutukseen, vaikkei termissä ole eksplisiittisesti mukana koulutusastetta ("upper secondary"). Sana "vocational" assosioituu *toisen asteen koulutukseen; korkeakouluissa (1)* käytetään sanaa "professional".**upper secondary vocational education:** Ammatillinen koulutus -käsitteen englanninkielisessä vastineessa on vaihtelevaa sanajärjestystä: vocational upper secondary education vs. upper secondary vocational education. Myös *lukiokoulutus*-käsitteen englanninkielisessä vastineessa sanajärjestys vaihtelee: general upper secondary education vs. upper secondary general education. On tarkoituksenmukaista, että näiden kahden käsitteen englanninkielisissä vastineissa on yhdenmukainen sanajärjestys. Kielenkäytön yhtenäistämiseksi on suositettavaa käyttää yleisempiä muotoja vocational upper secondary education ja general upper secondary education.**technical vocational education and training (TVET):** Termiä technical vocational education and training käytetään ammatillisen koulutuksen englanninkielisenä vastineterminä erityisesti Euroopan ulkopuolella. Termillä tarkoitetaan (sanasta "technical" huolimatta) laajasti koko ammatillista koulutusta, ei pelkästään tekniikan alan *koulutusta (1)*.

Käsitteen tunnus: c449

Luokka: &lt;ammattillinen koulutus&gt;

Käsitteekaaviot: *Kasvatus, opetus ja koulutus, Koulutusjärjestelmä, Muu koulutuksen henkilöstö, Ammatillisten tutkintojen rakenne, Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö, Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan, Työpaikalla järjestettävä koulutus, Ammatillisen koulutuksen lajeja, Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa ja Tutkintoon johtamattomat koulutukset (2)*

&lt;kieliversiointiin ammatillinen&gt; &lt;kieliversiointiin lukiokoulutus&gt;

&lt;ammattillinen ruotsi kesken&gt;

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle ja ammatilliselle koulutukselle 14.9.2020:** Onko ok, että ammatillisen koulutuksen määritelmässä on mainittuna *elinikäinen oppiminen*? OKSA-jaos totesi 28.8.2020, että ammatillisen koulutuksen aiemmassa lainsäädännössä oli maininta elinikäisestä oppimisesta, mutta sitä ei ole enää nykyisessä laissa.**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 25.8.2021:** Huomautuksessa mainitaan valmentava koulutus; miten muokataan?**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 25.8.2021:** Huomautuksessa mainitaan valmentavan koulutuksen osa; miten muokataan?**Terminologin kysymys itselleen 11.12.2021:** Mitä tehdään huomautuksessa olevalle valmentavan koulutuksen osa -viittaukselle? Muutetaanko viittaamaan käsitteeseen "koulutuksen osa" vai säilyykö käsite valmentavan koulutuksen osa vai...?

465

**vapaa sivistystyö; vapaa sivistystyön koulutus**

sv fritt bildningsarbete

en liberal adult education

määritelmä

kaikille avoin, omaehtoinen ja vapaatavoitteinen [koulutus \(1\)](#)

huomautus

Vapaa sivistystyö on [tutkintoon](#) johtamatonta koulutusta (1). Vapaa sivistystyö voi olla luonteeltaan esimerkiksi harrastuspohjaista.

Vapaasta sivistystyöstä säädetään vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa ([632/1998](#)).

Vapaan sivistystyön järjestämiseen vaaditaan [oppilaitoksen ylläpitämislupa](#), ks. [vapaa sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjä](#).

Käsitteen tunnus: c463

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsitekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#), [Koulutus \(1\)](#) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan ja [Koulutus \(1\)](#) tutkintotavoitteisuuden mukaan

<lukiolaki>

**Terminologin kysymys vapaan sivistystyön englannin työryhmälle 12.2.2019:** Tämä käsite esiintyy lukiolaissa, ja lukion englannin työryhmä hyväksyi tämän vastineen, koska se on vakiintunut. Pulmana on, että eihän VST rajoitu vain aikuisiin. Onko teillä kantaa, tai parempaa ehdotusta englanninkieliseksi termiksi?

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (fritt bildningsarbete)



466

### varhaiskasvatus

ei: päivähoito (2) (vanhentunut)

sv småbarnspedagogik; småbarnspedagogisk verksamhet (1); förskola /SE/  
inte: dagvård (föräldrad)

en early childhood education and care; ECEC; < early years education <kansainvälisissä yhteyksissä käytetty termi; voi sisältää varhaiskasvatuksen lisäksi esiopetusta ja alkuopetusta>  
not: daycare (obsolete); kindergarten (1) (obsolete); playschool (1); preschool (1)

määritelmä

suunnitelmallinen ja tavoitteellinen toiminta, joka tarjoaa *lapselle kasvatusta, opetusta (1)* ja *hoitoa* sekä painottaa erityisesti pedagogiikkaa

huomautus

*Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja* ovat *päiväkotitoiminta*, *perhepäivähoito* ja *avoin varhaiskasvatustoiminta*. Opetuksen (1) ja *koulutuksen (1)* puolella käsitettä varhaiskasvatuksen toimintamuoto vastaa käsite *opetusmuoto*.

**early years education:** Englanninkielistä termiä early years education esiintyy kansainvälisissä yhteyksissä. Se on kuitenkin käsitteenä laajempi kuin Suomen varhaiskasvatus; early years education voi käsittää varhaiskasvatuksen lisäksi *esiopetusta* ja alkuopetusta (eli *perusopetuksen* ensimmäisen ja toisen vuosiluokan *opetusta (1)*) vastaavaa toimintaa.

Käsitteen tunnus: c125

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaaviot: *Kasvatus, opetus ja koulutus, Koulutusjärjestelmä, Varhaiskasvatuksen toimintamuodot, Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja ja Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan*

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<varhaiskasvatus ruotsi kesken>

**Lukion englannin kielityöryhmä 17.8.2018:** englannin vastineiden kohdalle olisi hyvä jotenkin (esim. tähdellä??) merkitä, että kun käsitteestä puhutaan englanniksi, olisi hyvä mainita ikävuodet joihin tähän osallistutaan.

**Lukion englannin kielityöryhmä 17.8.2018:** Näin erityisesti varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kohdalla; toinen aste ei niinkään, koska siellä on myös aikuisopiskelijoita.

<vaka021)

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (småbarnsfostran)

**Riinan kysymys varhaiskasvatuksen ruotsin työryhmälle 21.3.2022:** Opetushallinnon sanastossa on vastineena småbarnsfostran, pitäisikö se merkitä vanhentuneeksi tai muuten hylättäväksi?

467

### täydentävä varhaiskasvatus

sv kompletterande småbarnspedagogik

en supplementary early childhood education and care; supplementary ECEC

määritelmä

*varhaiskasvatus*, johon *lapsi* voi osallistua ennen oppivelvollisuusiä *esiopetuksen*, *esiopetuksen tavoitteet* saavuttavan toiminnan tai *perusopetuksen* lisäksi

huomautus

Täydentävä varhaiskasvatus järjestetään varhaiskasvatuslain (540/2018) perusteella.

*Aamu- ja iltapäivätoimintaa* järjestetään perusopetuksen *oppilaille*.

Käsitteen tunnus: c1669

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: *Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan*

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021> ruotsi päivitetty

468

**erityisvarhaiskasvatus; varhaiserityiskasvatus; erityisopetus varhaiskasvatuksessa**

<vaka2022>

Mahdollinen uusi VAKA-käsite

469

**esiopetus**

ei: esikouluopetus (vanhentunut)

sv förskoleundervisning

en pre-primary education; < preschool (3) <kansainvälisissä yhteyksissä käytettävä käsite, joka viittaa esiopetuksen lisäksi osaan varhaiskasvatuksesta>

määritelmä

*varhaiskasvatukselle* ominaisia toimintatapoja hyödyntävä *koulutus (1)*, johon osallistutaan pääsääntöisesti *oppivelvollisuuden* alkamista edeltävänä vuonna ja jonka tavoitteena on edistää lapsen oppimisedellytyksiä

huomautus

Esiopetuksesta on säädetty perusopetuslaissa (628/1998). Perusopetuslain (6 §) mukaan esiopetuksessa olevalla lapsella on oikeus myös varhaiskasvatukseen.

Kunta voi järjestää esiopetuksen itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa tai hankkia sen muulta julkiselta tai yksityiseltä palveluntuottajalta.

Esiopetusta voi järjestää kunta tai yksityinen *perusopetuksen* järjestäjä, jolla on *opetuksen järjestämisluvan* myötä oikeus järjestää myös esiopetusta.

Esiopetusta voidaan antaa *päiväkodissa* tai *peruskoulussa (1)*.

Määritelmän sana ”pääsääntöisesti” viittaa siihen, että nk. *pidennetyin oppivelvollisuuden* piirissä olevilla *oppilailla* esiopetus kuuluu oppivelvollisuuden alkuun.

**pre-primary education:** Esimerkiksi Britannian, Ranskan tai Yhdysvaltain

*koulutusjärjestelmissä* ei ole Suomen esiopetusta vastaavaa, nimenomaan vuotta ennen oppivelvollisuuskäynnin annettavaa, koulutusta (1). Termi pre-primary education on luotu kuvaamaan Suomen esiopetus-käsitettä, mutta jotta termi ymmärrettäisiin oikein kansainvälisissä yhteyksissä, sen yhteydessä kannattaa mainita, että Suomessa esiopetukseen osallistutaan vuosi ennen oppivelvollisuuskäynnin alkua ja oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna, jona *lapsi* täyttää seitsemän vuotta. (Pelkkä termi pre-primary education saattaa kansainvälisissä yhteyksissä herättää mielikuvan esiopetuskäynnin nuoremmille lapsille annettavasta *varhaiskasvatuksesta*.)

**preschool:** Kansainvälisissä yhteyksissä ja monien maiden koulutusjärjestelmissä käytetään käsitettä preschool, mutta preschool kattaa Suomen esiopetusta vastaavan koulutuksen (1) lisäksi 2,5- tai 3-vuotiaille ja sitä vanhemmille lapsille annettavan varhaiskasvatuksen. Tämän vuoksi myös termi preschool Suomen esiopetuksen vastineena kaipaa usein tarkennusta siitä, missä iässä Suomessa esiopetukseen osallistutaan.

Käsitteen tunnus: c450

Luokka: <varhaiskasvatus>, <esiopetus>, <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Kasvatus, opetus ja koulutus](#), [Koulutusjärjestelmä](#), [Muu koulutuksen henkilöstö](#) ja [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

<po en 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (pre-primary education)

470

**perusopetus; peruskoulu (2)**

sv grundläggande utbildning; grundskola (2)

en primary and lower secondary education; basic education; comprehensive education; comprehensive school education &lt;nimenomaan koulussa annettava perusopetus&gt;

määritelmä

kaikille tarkoitettu [yleissivistävä koulutus](#), jonka lakisääteinen [oppimäärän](#) laajuus on yhdeksän vuotta huomautus

Perusopetusta annetaan [peruskouluissa \(1\)](#). Sen lisäksi sitä voidaan antaa myös [kansanopistoissa](#), aikuislukioissa tai muissa [oppilaitoksissa](#). Perusopetukseen osallistumalla tai hankkimalla muulla tavoin vastaavat tiedot suoritetaan perusopetuslakiin (628/1998) perustuva oppimäärä.

Perusopetus antaa [jatko-opintokelpoisuuden \(1\) toisen asteen koulutukseen](#).

**primary and lower secondary education:** Ilmaisua ”primary and lower secondary education” on suositettava englannin vastine Suomen perusopetus-käsitteelle, sillä se antaa oikean mielikuvan käsitteestä myös Suomen [koulutusjärjestelmää](#) tuntemattomalle vastaanottajalle. Tätä ilmaisua kannattaa kuitenkin tarpeen mukaan täydentää Suomessa usein käytetyllä perusopetuksen vastineella ”basic education”, jonka voi kirjoittaa esimerkiksi sulkuihin: ”primary and lower secondary education (basic education)”.

**basic education:** Perusopetuksesta käytetään monissa yhteyksissä englanniksi sanasanaista käännöstä basic education. Englannin yleiskielessä basic education -termillä viitataan kuitenkin [oppimisen](#) alkeisiin (esim. lukemaan oppiminen, yhteen- ja vähennyslaskun oppiminen), joten jos termiä käytetään kansainvälisissä yhteyksissä, kannattaa varmistaa, että käsitteen sisältö on vastaanottajalle selvä (esimerkiksi käyttämällä monissa maissa tunnettua ilmaisua ”primary and lower secondary education”).

**comprehensive education:** Suomessa perusopetukseen osallistutaan oppivelvollisuusikäisenä, ja [oppivelvollisuus](#) alkaa sinä vuonna, jona [lapsi](#) täyttää seitsemän vuotta. Oppivelvollisuus päättyy, kun perusopetuksen oppimäärä on suoritettu tai kun oppivelvollisuuden alkamisesta on kulunut kymmenen vuotta. Tämä tieto voi olla hyödyllistä mainita, kun Suomen perusopetus-käsitteestä puhutaan kansainvälisissä yhteyksissä, sillä muissa maissa comprehensive education -tason [koulutukseen \(1\)](#) osallistuvat saattavat olla eri ikäisiä (usein vuotta nuorempia) kuin Suomessa.

**comprehensive school education:** Englannin termillä comprehensive school education viitataan perusopetukseen, jota annetaan nimenomaan peruskouluissa (1) (vrt. esim. kotiopetus).

Ks. myös [perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulu](#), [perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu](#).

Käsitteen tunnus: c452

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>

Käsitteekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Kasvatus, opetus ja koulutus](#), [Koulutusjärjestelmä](#), [Muu koulutuksen henkilöstö](#), [Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö](#), [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#), [Perusopetuksen lajeja ja Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu](#)

<po sv 2022 tayd>

<lukiolaki>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

471

**toisen asteen koulutus**

sv utbildning på andra stadiet

en upper secondary education

määritelmä

*perusopetuksen* jälkeen annettava *ammattillinen koulutus* tai *lukiokoulutus*

huomautus

Käsitteen tunnus: c455

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: *Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä*, *Koulutusjärjestelmä*, *Muu koulutuksen henkilöstö ja Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan*

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammattillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

472

**lukiokoulutus; lukio (2)**

sv gymnasieutbildning

en general upper secondary education

not: upper secondary general education <sanajärjestyksen vuoksi hylättävä muoto>

määritelmä

*perusopetuksen oppimäärään* perustuva *yleissivistävä koulutus*, joka antaa valmiudet aloittaa *opiskelu yliopistossa* tai *ammattikorkeakoulussa*

huomautus

Lukiokoulutus antaa myös valmiudet aloittaa opiskelu lukiokoulutuksen *oppimäärään* perustuvassa *ammattillisessa koulutuksessa*.

Lukiokoulutuksen päätteeksi suoritetaan *ylioppilastutkinto*.

Lukiokoulutusta annetaan pääasiassa *lukioissa (1)*.

**general upper secondary education:** Suomessa suoraan *perusopetuksesta* lukiokoulutukseen jatkavat *opiskelijat* ovat lukiokoulutuksen aikana tyypillisesti 16–19 vuoden ikäisiä. Tämä tieto voi olla hyödyllistä mainita, kun Suomen lukiokoulutus-käsitteestä puhutaan kansainvälisissä yhteyksissä, sillä muissa maissa upper secondary education -tason *koulutukseen (1)* osallistuvat saattavat olla eri ikäisiä (usein vuotta nuorempia) kuin Suomessa.

**upper secondary general education:** Lukiokoulutus-käsitteen englanninkielisessä vastineessa on vaihtelevaa sanajärjestystä: general upper secondary education vs. upper secondary general education. Myös *ammattillinen koulutus* -käsitteen englanninkielisessä vastineessa sanajärjestys vaihtelee: vocational upper secondary education vs. upper secondary vocational education. On tarkoituksenmukaista, että näiden kahden käsitteen englanninkielisissä vastineissa on yhdenmukainen sanajärjestys. Kielenkäytön yhtenäistämiseksi on suositettavaa käyttää yleisempiä muotoja general upper secondary education ja vocational upper secondary education.

Ks. myös *perusopetus*.

Käsitteen tunnus: c456

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: *Koulutusjärjestelmä*, *Muu koulutuksen henkilöstö*, *Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö ja Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan*

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

473

**korkeakoulutus**

sv högskoleutbildning; utbildning på högskolenivå  
en higher education; tertiary education

määritelmä

[toisen asteen koulutuksen](#) jälkeen [korkeakoulussa \(1\)](#) annettava [koulutus \(1\)](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c457

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Koulutusjärjestelmä](#) ja [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

474

**ammattikorkeakoulutus**

sv yrkeshögskoleutbildning  
en university of applied sciences education; education provided by universities of applied sciences  
not: polytechnic education (obsolete)

määritelmä

[ammattikorkeakoulussa](#) annettava [korkeakoulutus](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c459

Käsittekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

475

**yliopistokoulutus**

sv universitetsutbildning  
en university education

määritelmä

[yliopistossa](#) annettava [korkeakoulutus](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c458

Käsittekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

476

**taiteen perusopetus**

sv grundläggande konstundervisning  
en basic education in arts

määritelmä

[peruskoulun \(1\)](#) ulkopuolinen, ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettu eri taiteenalojen [koulutus \(1\)](#), joka ei johda [tutkintoon](#)

huomautus

Taiteen perusopetusta annetaan mm. musiikkioppilaitoksissa, kuvataidekouluissa, tanssioppilaitoksissa ja käsityökouluissa.

Käsitteen tunnus: c462

Käsittekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#) ja [Koulutus \(1\) tutkintotavoitteisuuden mukaan](#)

<kieliversiointiin vst>

<vst ruotsi kesken> <vst englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (grundläggande konstundervisning)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (basic education in the arts)

477

**avoin korkeakouluopetus**

sv öppen högskoleundervisning

en open higher education studies

määritelmä

[tutkintovaatimusten](#) mukainen [korkeakoulutus](#), jota tarjotaan henkilöille, joilla pääsääntöisesti ei ole tutkinnonsuorittamisoikeutta

huomautus

Käsitteen tunnus: c431

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Koulutus \(1\)](#) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan

<kieliversiointiin korkeakoulut>

478

**avoin yliopisto-opetus**

sv öppen universitetsundervisning

en open university studies

määritelmä

[yliopistossa](#) annettava [avoin korkeakouluopetus](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c432

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutus \(1\)](#) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan

<kieliversiointiin korkeakoulut>

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (open university instruction)

479

**avoin ammattikorkeakouluopetus**

sv öppen yrkeshögskoleundervisning

en open university of applied sciences studies; open UAS studies

not: open polytechnic education (obsolete)

määritelmä

[ammattikorkeakoulussa](#) annettava [avoin korkeakouluopetus](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c433

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutus \(1\)](#) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan

<kieliversiointiin korkeakoulut>

480

**aikuiskoulutus**

sv vuxenutbildning

en adult education and training

määritelmä

aikuisille suunniteltu ja järjestetty *koulutus (1)*

huomautus

Aikuiskoulutusta järjestetään kaikilla koulutuksen (1) osa-alueilla. Se voi olla esimerkiksi *täydennyskoulutusta* tai *tutkintoon* johtavaa tai valmistavaa koulutusta (1). Aikuiskoulutus voi olla omaehtoista koulutusta (1), *henkilöstökoulutusta* tai *työvoimakoulutusta*.

Käsite *ammattillinen aikuiskoulutus* poistui käytöstä, kun ammatillisesta koulutuksesta annettu laki (531/2017) tuli voimaan 1.1.2018.

Käsitteen tunnus: c464

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: *Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä*, *Koulutustarjonta ja opetustarjonta* ja *Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan*

<kieliversiointiin korkeakoulut>





## 6.3.2 Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan eli tutkintoon johtavat ja tutkintoon johtamattomat koulutukset (1)

481

### tutkintokoulutus; > tutkintoon johtava koulutus

sv examensutbildning; examensinriktad utbildning; utbildning som leder till examen  
 en > programme leading to a general upper secondary qualification <lukiokoulutus>; > education and training to complete a qualification <ammattillinen koulutus>; > degree programme (4) <korkeakoulutus>; > graduate programme <ylempään korkeakoulututkintoon tai jatkotutkintoon johtava koulutus>; > graduate studies <ylempään korkeakoulututkintoon tai jatkotutkintoon johtavat opinnot>; > postgraduate programme <ylempään korkeakoulututkintoon tai jatkotutkintoon johtava koulutus>

määritelmä

*tutkintoon* tai – *ammattillisessa koulutuksessa* myös – *tutkinnon osaan* johtava *koulutus (1)*

huomautus

**programme / studies:** Englannin sana programme viittaa määrämuotoiseen koulutukseen (1); studies voi olla vähemmän määrämuotoinen kokoelma opintoja.

**graduate programme, graduate studies:** Englannin termit graduate programme ja graduate studies viittaavat yleisesti ainoastaan *ylempään korkeakoulututkintoon* ja *jatkotutkintoihin* johtavaan koulutukseen (1) tai opintoihin, eivät muuhun tutkintokoulutukseen.

Käsitteen tunnus: c1488

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaaviot: [Opiskelijan rooleja](#) ja [Koulutus \(1\) tutkintotavoitteisuuden mukaan](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin korkeakoulutus>

<lukiolaki>

<korkeakoulutus englantia kesken> <korkeakoulutus ruotsia kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsia kesken>

**Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin kieliryhmälle 24.1.2019:** Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok ammatillisen koulutuksen kannalta? Tarvitaanko vastine myös suppeammalle käsitteelle "tutkinnon osaan johtava koulutus"?

**Päivi Creber, VNK, 3.4.2019:** Andrew Carnegie-Brown on täällä englannin asiantuntijana EU-puheenjohtajuuden ajan. Kysäisin häneltä graduate studies -juttua. Kävimme yhdessä läpi monen eri maan yliopistojen graduate studies -ohjelmia/osastoja/henkilöstöä (Singapore, USA, Kanada, Etelä-Afrikka, Britannia). Kaikissa graduate studies viittasi ylempään korkeakoulututkintoon ja jatko-opintoihin sen jälkeen. Sitä näytetään käytettävänä lyhyempänä versiona sanasta postgraduate studies. Tätä tukee ainakin yksi sanakirjavastine. Substantiivin määrittäenä graduate on Collins Cobuild -sanakirjan mukaan yksiselitteisesti sama kuin postgraduate, esimerkkeinä graduate students in the philosophy department ja the graduate prospectus.

**Terminologin kysymys korkeakoulujen englannin työryhmälle 3.5.2019:** Lukion englannin työryhmä haki tälle käsitteelle vastinetta lukiokoulutuksen näkökulmasta, mutta törmäsi myös korkeakoulukontekstissa käytettäviin vastineisiin (graduate programme, graduate studies ja postgraduate programme). Mitä mieltä olette näistä vastineista, niiden suositeltavuusjärjestyksestä ja niitä koskevista huomautuksista?

**Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin työryhmälle 3.5.2019:** Lukion ruotsin työryhmä haki tälle käsitteelle vastineita. Ovatko nämä löydetty vastineet (examensutbildning; examensinriktad utbildning; utbildning som leder till examen) ok myös korkeakoulukontekstiin? Vrt. myös englannin vastineet, joissa on omat terminsä korkeakoulututkintoon johtavalle koulutukselle.

**Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020:** Pitäisikö sanastoon lisätä termi "valmistava tutkintokoulutus"? Esiityy VET-laissa pykälässä 33. -- **Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 9.3.2020:** Olisiko siis olennaista käyttää eri verbiä (johtaa vs. valmistaa)? Tulisiko ammatillisen koulutuksen osalta ottaa suomenkieliseksi termiksi "tutkintoon valmistava koulutus"?

**Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020:** englannin termeissä on ammatillisen osalta "education and training to complete a qualification". Vrt. ammatillinen koulutus = vocational education and training. Miten saadaan ero näkyviin ja samalla säilytettyä VET-ajatus termin käännöksessä?

**Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020:** pitäisikö tässä ("education and training to complete a qualification") olla myös "or a unit of a qualification", kun määritelmän mukaan voi olla tutkinnon osa...?

482

### **muuntokoulutus**

sv examensinriktad fortbildning

en retraining and upgrading of qualifications

määritelmä

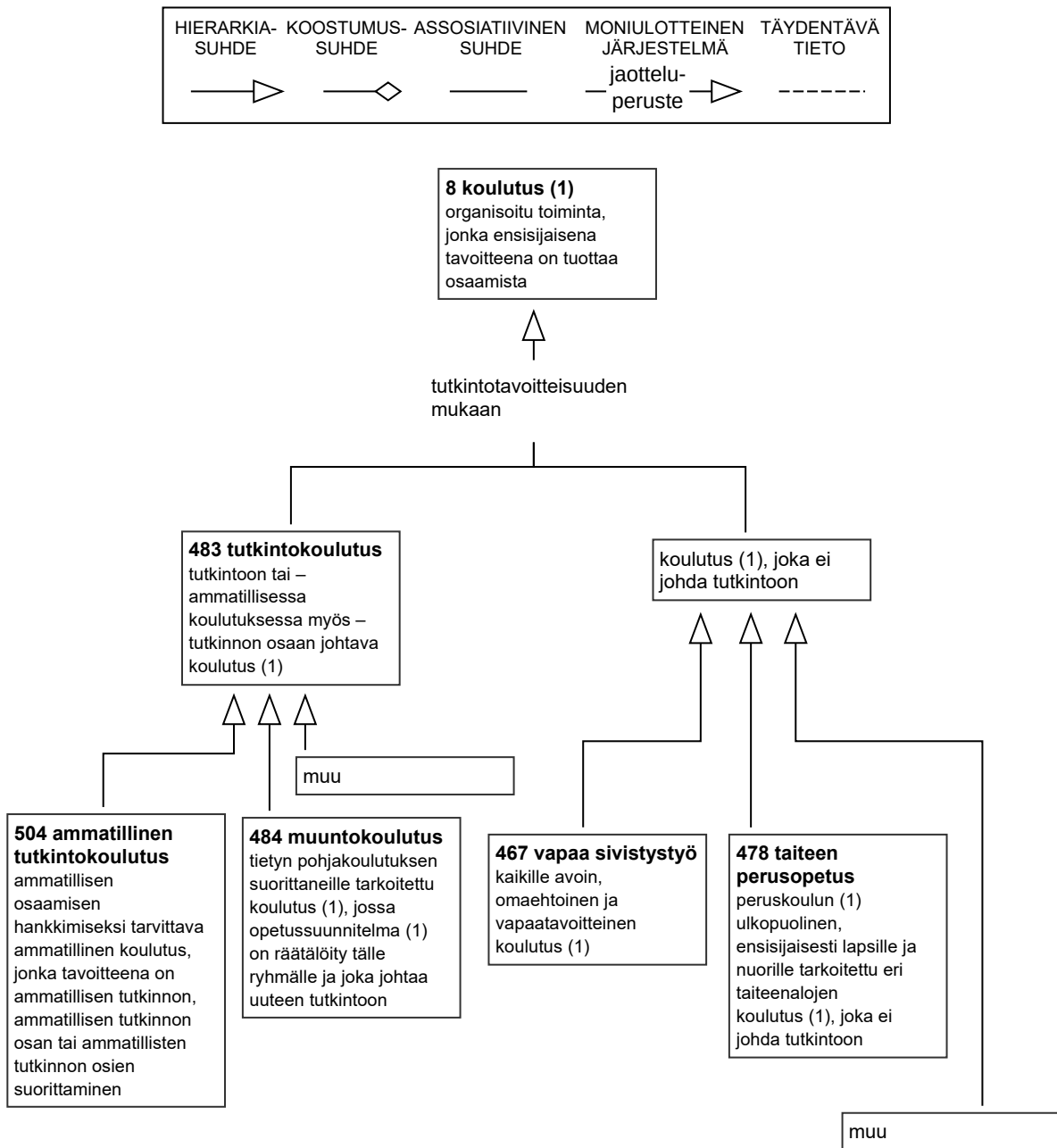
tietyn *pohjakoulutuksen* suorittaneille tarkoitettu *koulutus (1)*, jossa *opetussuunnitelma (1)* on räätälöity tälle ryhmälle ja joka johtaa uuteen *tutkintoon*

huomautus

Esimerkki muuntokoulutuksesta on insinööritutkintoon johtava kaivosalan *koulutus (2)*, joka on tarkoitettu henkilöille, jotka ovat suorittaneet insinööri (AMK)- tai DI-tutkinnon kone- ja tuotantotekniikan, sähkötekniikan tai tuotantotalouden alalta.

Käsitteen tunnus: c461

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\) tutkintotavoitteisuuden mukaan](#)



**Käsittekaavio 51. Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan.**

tarkistettava / käsitteeseen yht 2020

**Terminologi-Riinan kommentti 26.11.2020:** Pitäisikö tämän kaavion käsitteitä ja kaavion "Tutkintoon johtamattomat koulutukset (2)" käsitteitä yhdistää yhteen kaavioon tai erottaa eri kaavioihin?? Toisaalta OKSAn 2. laitokseen jäivät vielä auki ammatillisen koulutuksen käsitteet "ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus" ja "työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus": muutetaanko ne olemaan koulutus (2):ia ammatillisen koulutuksen eli koulutus (1):n sijaan.

### 6.3.3 Koulutus (1) järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan

483

#### tilauskoulutus

sv uppdragsutbildning

en commissioned education

määritelmä

yhteisötilaajan rahoittamana opiskelijaryhmälle järjestettävä [tutkintokoulutus](#)

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan [ammattillisen koulutuksen](#) järjestäjä voi järjestää tilauskoulutuksena [koulutuksen järjestämisluvassa](#) määrättyjä [ammattillisia tutkintoja](#) ja [tutkinnon osia](#) sekä niihin valmistavaa [tutkintokoulutusta](#).

Yliopistolain (558/2009) ja ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan [yliopisto](#) ja [ammattikorkeakoulu](#) voivat järjestää tilauskoulutuksena [korkeakoulututkintoon](#) johtavaa [koulutusta \(1\)](#).

Tilauskoulutuksen tilaajan on oltava yhteisö (ei yksittäinen henkilö).

Yliopistolain (558/2009), ammattikorkeakoululain (932/2014) ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) säännösten mukaan tilauskoulutuksen voi tilata ja rahoittaa Suomen valtio, toinen valtio, kansainvälinen järjestö taikka suomalainen tai ulkomainen julkisyhteisö, säätiö tai yksityinen yhteisö.

[Lukiokoulutuksessa](#) tilauskoulutusta saa järjestää [koulutuksen järjestäjä](#), jonka [koulutuksen järjestämislupa](#)n sisältyy lupa järjestää [IB-tutkintoon](#) johtavaa koulutusta (1).

[Ammattikorkeakouluissa](#) tilauskoulutuksena annettavan [opetuksen \(1\)](#) on liityttävä [ammattikorkeakoulun toimiluvassa](#) määrättyyn koulutustehtävään.

[Yliopistoissa](#) tilauskoulutuksena annettavan opetuksen (1) on liityttävä sellaiseen perus- tai jatkokoulutukseen, jossa yliopistolla on tutkinnonanto-oikeus.

[Korkeakoulujen \(1\)](#) on perittävä tilauskoulutuksen tilaajalta koulutuksen järjestämisestä vähintään siitä aiheutuvat kustannukset kattava maksu. Koulutuksen tilaajalla on oikeus periä tilauskoulutukseen osallistuvilta [opiskelijoilta](#) koulutuksen sijaintivaltion lainsäädännön tai oman käytäntönsä mukaisia maksuja.

Käsitteen tunnus: c1299

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Koulutus \(1\) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken> <korkeakoulutus ruotsi kesken>

<korkeakoulutus englantia kesken>

**Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin kielityöryhmälle 3.12.2018:** Onko korkeakoulujen puolesta uppdragsutbildning ok? Esiintyy myös yo-laissa 558/2009.

484

#### henkilöstökoulutus

sv personalutbildning

en personnel training

määritelmä

työnantajan [henkilöstölleen](#) järjestämä tai hankkima [koulutus \(1\)](#)

huomautus

Henkilöstökoulutuksen voi rahoittaa työnantaja kokonaan tai osittain. Henkilöstökoulutus voi saada myös julkista rahoitusta; vrt. [julkisrahoitteinen henkilöstökoulutus](#).

Vrt. omaehtoinen koulutus, jonka sisällön [opiskelija](#) itse valitsee [koulutustarjonnasta](#).

Käsitteen tunnus: c1300

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan](#)

**Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 29.9.2020:** pidetään mukana, katsotaan pitääkö OKSAn tietoja muuttaa

485

**julkisrahoitteinen henkilöstökoulutus**

sv offentligfinansierade personalutbildning; offentligt finansierade personalutbildning; > statligt finansierade personalutbildning

määritelmä

*henkilöstökoulutus*, joka on osin työnantajan rahoittamaa ja osin julkisesti rahoitettua

huomautus

Käsitteen tunnus: c1095

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Koulutus \(1\) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Harjoittelija Riikka Suursalmi-Seppälä, TSK, kommentti ruotsin kielityöryhmille (kesä 2018):**

"Statligt finansierade personalutbildning" vain siinä tapauksessa, että rahoitus tulee valtiolta.

486

**oppivelvollisuuteen kuuluva koulutus**

määritelmä

*koulutus (1)*, jossa henkilö suorittaa *oppivelvollisuuttaan*

huomautus

Oppivelvollisuuslain (1214/2020) mukaan oppivelvollisuuteen kuuluvaa koulutusta (1) voivat olla *perusopetus* ja sen jälkeen suoritettava *toisen asteen tutkintoon* tähtäävä *koulutus (1)* tai viimeksimainitulle vaihtoehtoisesti esimerkiksi *tutkintokoulutukseen valmentava koulutus, työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus* tai tietyissä tapauksissa *aikuiden perusopetus*.

Käsitteen tunnus: c1340

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <oppivelvollisuuskoulutus>

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

487

### **täydennyskoulutus**

sv fortbildning (1)

en continuing education; continuing professional development; in-service training <toisen asteen koulutus>; further training <toisen asteen koulutus>  
rather than: extension studies

määritelmä

aikaisempaa *koulutusta (2)* tai *pätevyyttä* täydentävä ja ajanmukaistava *koulutus (1)*

huomautus

Täydennyskoulutus on yleistermi, jolla voidaan viitata hyvin monenlaisiin, muun muassa *toisen asteen oppilaitoksissa*, *yliopistoissa* ja *ammattikorkeakouluissa* järjestettäviin *koulutuksiin (2)*.

Täydennyskoulutuksella ei tarkoiteta *erillisiä opintoja*, esim. *aineenopettajaksi* pätevoittäviä erillisiä opintoja.

Englanninkielisellä termillä extension studies on eri maissa eri merkityksiä, minkä vuoksi sen käyttöä täydennyskoulutuksen vastineena ei suositella.

Vrt. *korkeakoulujen täydennyskoulutus*, *ammattillinen lisäkoulutus*.

Käsitteen tunnus: c460

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: *Koulutustoiminta* ja *Koulutus (1) oppivelvollisuuden kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

**Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä OKSA-jaokselle 25.3.2021:** Jatkuvan oppimisen sanastoon tämän käsitteen määritelmään lisättiin sana osaaminen: "aikaisempaa osaamista, koulutusta2 tai pätevyyttä täydentävä ja ajanmukaistava koulutus1". Onko muutos ok myös OKSAan?

**Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä OKSA-jaokselle 25.3.2021:** Jatkuvan oppimisen sanastoon huomautusta muokattiin seuraavasti: "Täydennyskoulutuksia voidaan järjestää toisen asteen oppilaitoksissa, yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa sekä muissa viranomaisen hyväksymissä organisaatioissa. Täydennyskoulutuksina pidetään esimerkiksi työtehtäviin tarvittavien lupien tai todistusten saamiseksi järjestettäviä lyhyitä koulutuksia (2)." Halutaanko OKSAssa tehdä vastaavat muokkaukset?

488

### **korkeakoulujen täydennyskoulutus**

sv högskolornas fortbildning; fortbildning (2)

en academic continuing education

määritelmä

*korkeakoulututkinnon* suorittaneelle tarjottava, liiketaloudellisin perustein järjestettävä, asiakkaalle maksullinen *täydennyskoulutus*

huomautus

Täydennyskoulutuksen kesto vaihtelee yhden päivän mittaisesta *koulutuksesta (2)* usean *lukukauden* mittaiseen koulutukseen (2). Täydennyskoulutusta järjestetään avoimina ohjelmina sekä *henkilöstökoulutuksena*, joka suunnitellaan vastaamaan asiakkaan osaamistarpeisiin.

Käsitteen tunnus: c891

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: *Koulutus (1) oppivelvollisuuden kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

489

### työvoimakoulutus

ei: työvoimapolitiittinen koulutus (vanhentunut)

sv arbetskraftsutbildning

en labour market training

määritelmä

**koulutus (1)**, jonka toteutus perustuu työ- ja elinkeinohallinnon ennakoititoimintaan sekä työ- ja elinkeinoelämän tarpeista lähtien tuotettuun suunnitelmaan

huomautus

Työvoimakoulutus voi olla **ammattillista koulutusta** tai sitä voidaan järjestää **korkeakouluissa (1)**.

Työvoimakoulutuksen **opiskelijat** valitaan työ- ja elinkeinoviranomaisen toteaman koulutustarpeen perusteella. Työvoimakoulutusta järjestetään ensisijaisesti työttömille ja työttömyysuhan alaisille henkilöille.

Työvoimakoulutuksesta ja **opiskelijavalinnasta** säädetään julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa (916/2012).

Käsitteen tunnus: c466

Käsittekaavio: **Koulutus (1) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan**

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <amatillinen ruotsi kesken>

tarkistettava / käsittelyyn

tarkistettava / käsittelyyn tarkistettavat 2019

#### **Luonnos ehdotukseksi julkisista rekrytointi- ja osaamispalveluista annettavaksi laiksi:**

"Kasvupalvelukoulutuksena tarjottaisiin ammatillisesti suuntautunutta koulutusta, jonka tavoitteena ei ole tutkinnon tai sen osan suorittaminen. Lisäksi kasvupalvelukoulutuksena voitaisiin tarjota yrittäjyyskoulutusta ja kotoutumisen edistämistä annetun lain 17 §:ssä tarkoitettua kotoutumiskoulutusta. Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 5 luvun 1 §:n 2 momentista poiketen kasvupalvelukoulutuksena ei voitaisi järjestää koulutusta, jonka tavoitteena olisi ammatillisen tutkinnon tai sen osan suorittaminen. Toisen asteen ammatillisen koulutuksen reformin yhteydessä tutkintoon johtava ammatillinen koulutus esitetään siirrettäväksi opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnon alan järjestämisvastuulle. Tutkintoon johtavan koulutuksen järjestämisestä säädettäisiin ammatillisesta koulutuksesta annettavassa laissa, jonka mukaan ammatilliseen tutkintoon johtavaa koulutusta järjestettäisiin työvoimakoulutuksena. Erotuksena ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettua työvoimakoulutuksesta maakunnan järjestämästä nykyistä työvoimakoulutusta vastaavasta koulutuksesta käytettäisiin nimitystä kasvupalvelukoulutus.

**Terminologin kysymys 23.5.2017:** Pitäisikö määritelmässä sanoa, että työvoimakoulutus on tutkintoon johtavaa koulutusta? (Onko näin tosiaan myös korkeakouluissa annettavassa työvoimakoulutuksessa?) Vrt. kasvupalvelukoulutus, joka ei johda tutkintoon.

**Terminologi Mari Suhonen 31.8.2017:** TEM:n TE digi -sanastotyöpajassa oltiin vahvasti sitä mieltä, että tutkintotavoitteinen työvoimakoulutus on OKM:n/opetushallinnon käsite eikä TE-käsite. Tämä käsite liittyy näihin maakuntien ja kasvupalvelujen uudistuksiin.

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (arbetskraftsutbildning)





### 6.3.4 Työpaikalla järjestettävän koulutuksen peruskäsitteitä

490

#### työpaikalla järjestettävä koulutus <sääöksissä>; työpaikalla opiskelu; ~ työelämässä oppiminen; ~ työpaikalla oppiminen

ei: ~ työssäoppiminen <työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan käsite>; ~ työssä oppiminen <työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan käsite>; työharjoittelu (2) <termi vanhentunut ammatillisen koulutuksen kontekstissa> (vanhentunut)

sv utbildning som ordnas på en arbetsplats <sääöksissä>; UA (1); ~ lärande i arbetslivet <työelämässä oppiminen>

hellre än: ~ inläring i arbetslivet <työelämässä oppiminen>; ~ inläring i yrkeslivet <työelämässä oppiminen>

inte: ~ inläring i arbetet <työssäoppiminen työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla>; ~ lärande i arbetet <työssäoppiminen työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla>; ~ IA <työssäoppiminen työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla>; ~ LIA <työssäoppiminen työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla>

en workplace education and training

määritelmä

**koulutus (1)**, jossa *opiskelijan osaamisen hankkiminen* tapahtuu pääosin työelämässä käytännön työtehtävien yhteydessä

huomautus

Työpaikalla järjestettävä koulutus kattaa *ammattillisesta koulutuksesta* annetussa laissa (531/2017) säädetyt muodot eli *koulutussopimukseen perustuvan koulutuksen* ja *oppisopimuskoulutuksen*. Lisäksi työpaikalla järjestettävä koulutus voi käsittää muita muotoja, joista sovitaan *koulutuksen järjestäjän* ja työpaikan edustajan kesken ja jotka kirjataan *henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan*.

**työelämässä oppiminen, työpaikalla oppiminen:** Lähikäsitteet työelämässä oppiminen ja työpaikalla oppiminen poikkeavat käsitteestä työpaikalla järjestettävä koulutus (eli työpaikalla opiskelu). Työpaikalla järjestettävä koulutus on koulutuksen järjestäjän ja työpaikan organisoimaa toimintaa: määrämuotoista, sovittua, suunnitelmallista, tavoitteellista ja ohjattua. Sen sijaan työelämässä oppiminen ja työpaikalla oppiminen ovat yksilön toimintaa, jota tapahtuu, vaikka kyse olisi suunnitelmallisesta osaamisen hankkimisesta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on hyväksynyt, että termejä työelämässä oppiminen ja työpaikalla oppiminen voidaan käyttää esimerkiksi yrityksille suunnatussa viestinnässä viittaamaan työpaikalla järjestettävään koulutukseen silloin, kun asiayhteydestä on selvää, että kyse on nimenomaan työpaikalla järjestettävästä koulutuksesta.

**työssäoppiminen, työssä oppiminen:** Termejä työssäoppiminen ja työssä oppiminen ei suositella käytettäväksi *ammattillisen koulutuksen* yhteydessä, sillä työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla (mm. hallituksen esityksessä 93/2018 julkisista rekrytointipalveluista ja osaamisen kehittämisspalveluista annettavaksi laiksi) näitä termejä käytetään eri merkityksessä.

**työharjoittelu:** Termi työharjoittelu on vanhentunut tässä määritellyyn käsitteeseen viittaavana nimityksenä ammatillisen koulutuksen yhteydessä.

**inläring / lärande:** Ruotsin sana inläring assosioituu yleensä yksisuuntaiseen, *opettajalta* opiskelijalle tapahtuvaan *opettamiseen*, joten termin käyttöä ei suositella, kun puhutaan nykyisestä ammatillisesta koulutuksesta oppimiskäsityksineen. Sana lärande puolestaan viittaa *oppimiseen*, joka ei välttämättä tapahdu tiettyyn aikaan tiettyssä paikassa, vaan prosessina, ja joka voi tapahtua yksin tai ryhmässä.

Käsitteen tunnus: c1709

Käsitteekaavio: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kommentti OKSA-jaokselle 15.12.2020:** Nimitys "työpaikalla järjestettävä koulutus" kuulostaa paljon laajemmalta kuin on tarkoitettu (koulutussopimuskoulutus ja oppisopimuskoulutus). Voidaanko termille tehdä jotain vielä tässä vaiheessa?

**Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kommentti OKSA-jaokselle 15.12.2020:** Tämänhetkiset määritelmät eivät tuo eroa työpaikalla järjestettävän koulutuksen ja työvoimakoulutuksen välille: myös työvoimakoulutuksessa osaaminen hankitaan pääosin työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä.

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 30.4.2021:** Jatkuvan oppimisen sanastossa muokattiin tämän käsitteen tietoja. Pohdittava, ovatko muutokset tai osa niistä tarpeen myös OKSAssa.

1) Jatkuvan oppimisen sanastossa muokattiin käsitteen määritelmää seuraavaan muotoon: "opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle kuuluva ammatillinen koulutus tai työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalle kuuluva koulutus (1), jossa opiskelijan osaamisen hankkiminen tapahtuu pääosin työelämässä käytännön työtehtävien yhteydessä". Tämä siksi, että saataisiin tarkennetuksi eroa käsitteiden työpaikalla järjestettävä koulutus ja työharjoittelu välillä. Muokataanko myös OKSAn määritelmää seuraavasti: "ammatillinen koulutus, jossa opiskelijan osaamisen hankkiminen tapahtuu pääosin työelämässä käytännön työtehtävien yhteydessä"? Näin saataisiin näkyviin ero, että työharjoittelu on korkeakouluopintoihin liittyvää.

2) Muut muutokset koskevat termejä työssäoppiminen ja työssä oppiminen ja niihin liittyvää huomautusta. Nämä termit on Jatkuvan oppimisen sanastossa merkitty sallittaviksi synonyymeiksi (eikä hylättäviksi termimuodoiksi, kuten OKSAssa). Niitä koskeva huomautusteksti kuuluu seuraavasti: "työssäoppiminen, työssä oppiminen: Työssäoppiminen ja työssä oppiminen ovat työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla käytettyjä nimityksiä käsitteestä työpaikalla järjestettävä koulutus." Onko OKSAn termisuositusta tarpeen muuttaa? Ehkä riittäisi suositusmerkintä "mieluummin kuin", ja selitykseksi, että termejä ei suositella käytettäväksi OKM:n hallinnonalalla, sillä ne ovat TEMin hallinnonalalla käytettyjä nimityksiä.

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 27.9.2021:** Jatkuvan oppimisen sanastossa käsite "työelämässä oppiminen" erotettiin käsitteestä työpaikalla järjestettävä koulutus erilliseksi käsitteeksi. Toimitaanko OKSAssa niin vai pidetäänkö nämä käsitteet kuten ovat?

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (arbetslivsorienterad inläring)

**Riinan kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 21.3.2022:** Tämän käsitteen ruotsin vastineet on käyty läpi Parasta DigiTukea -hankkeen ruotsin työryhmässä, mutta tarkistattekko vielä, onko Opetushallinnon sanaston vastine "arbetslivsorienterad inläring" lainkaan tarpeen?

491

### **koulutussopimus**

sv utbildningsavtal; UA (2)

en training agreement

määritelmä

*koulutustoimijan* ja työpaikan välinen kirjallinen määräaikainen sopimus *opiskelijan osaamisen hankkimisesta* työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä

huomautus

*Ammatillisessa koulutuksessa* koulutussopimukseen kuuluu, että opiskelija hankkii osaamista työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä ilman, että on työsuhteessa työpaikkaan.

*Yliopistoissa* koulutussopimuksia tehdään esimerkiksi lääkäreiden *erikoistumiskoulutuksen* suorittamiseksi kliinisessä ympäristössä. Yliopistojen sopimuksiin kuuluu, että opiskelija solmii työnantajaansa normaalin työsuhteen.

*Ammatillisessa tutkintokoulutuksessa* ja *valmentavassa koulutuksessa* koulutussopimus sovitaan *henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman* mukaisesti *tutkinnonosa-* tai koulutuksenosakohtaisesti. Koulutussopimukseen liitetään opiskelijan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma siltä osin kuin se koskee koulutussopimukseen perustuvaa *koulutusta (2)*. Henkilökohtaisesta osaamisen kehittämissuunnitelmasta ilmenevät ne käytännön työtehtävät, joita tekemällä opiskelija voi saavuttaa tavoitteeksi asetetun osaamisen.

Vrt. *oppisopimus*.

Käsitteen tunnus: c1232

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#) ja [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

**Terminologin kysymys oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmälle 11.12.2021:** Huomautuksessa mainitaan valmentava koulutus; miten muokataan? Korvataan TUVAlla ja TELMAlla? Vai onko TUVAssa ja TELMAssa koulutussopimusta?

492

**koulutussopimukseen perustuva koulutus**

sv utbildning som grundar sig på utbildningsavtal

en training based on a training agreement

määritelmä

*koulutus (1)*, jossa *opiskelijan osaamisen hankkiminen* järjestetään työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä ja jossa perustana on *koulutustoimijan* ja työpaikan välinen *koulutussopimus*

huomautus

Koulutussopimus on käytössä sekä ammatillisessa koulutuksessa että *yliopistoissa*. Näin ollen koulutussopimukseen perustuva koulutus voi olla *ammatillista koulutusta* tai *korkeakoulutusta*.

Käsitteen tunnus: c1710

Käsittekaavio: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

493

**oppisopimus**

sv läroavtal; LA

en apprenticeship agreement

määritelmä

*ammatillisen koulutuksen opiskelijan* ja työnantajan välinen kirjallinen määräaikainen sopimus, jonka perusteella järjestetään *oppisopimuskoulutusta*

huomautus

Oppisopimuksesta tulee ilmetä sopimuksen voimassaoloaika, sovellettava työaika ja opiskelijan palkkauksen perusteet. Oppisopimukseen tulee myös liittää *henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma* siltä osin kuin suunnitelma koskee oppisopimuskoulutusta.

Joskus näkee käytettävän termiä yrittäjän oppisopimus, mutta termi on virheellinen, sillä yrittäjälle ei solmita varsinaista oppisopimusta, vaan tehdään ainoastaan sopimus *oppisopimuskoulutuksen* järjestämisestä. Ks. myös *yrittäjän oppisopimuskoulutus*.

Käsitteen tunnus: c1430

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#) ja [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

494

### **oppisopimuskoulutus**

sv läroavtalsutbildning

en apprenticeship training

määritelmä

[\*ammattillinen koulutus\*](#), jossa [\*opiskelijan osaamisen hankkiminen\*](#) järjestetään pääosin tai kokonaan työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä ja jossa opiskelija on työnantajaan työsopimussuhteessa, virkasuhteessa tai virkasuhteeseen verrattavassa julkisoikeudellisessa palvelussuhteessa tai toimii yrittäjänä

huomautus

Määritelmän sana 'pääosin' viittaa siihen, että oppisopimuskoulutuksessa työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä tapahtuvaa oppimista täydennetään tarvittaessa muissa [\*oppimisympäristöissä\*](#), kuten [\*oppilaitoksessa\*](#), tapahtuvalla osaamisen hankkimisella. Tässä mielessä oppisopimuskoulutus poikkeaa [\*koulutussopimukseen perustuvasta koulutuksesta\*](#).

Yrittäjälle voidaan järjestää oppisopimuskoulutusta omassa yrityksessään, jos ammatillisen [\*koulutuksen järjestäjä\*](#) ja yrittäjä siitä kirjallisesti sopivat (eli tekevät sopimuksen oppisopimuskoulutuksen järjestämisestä).

Oppisopimuskoulutuksessa olevan [\*opiskelijan\*](#) viikoittaisen työajan tulee olla keskimäärin vähintään 25 tuntia.

Työpaikalla järjestettävää oppisopimuskoulutusta täydennetään muissa [\*oppimisympäristöissä\*](#) tapahtuvalla osaamisen hankkimisella.

Oppisopimuskoulutuksessa opiskelijan tulee olla 15 vuotta täyttänyt. Oppisopimuskoulutus perustuu työnantajan ja opiskelijan väliseen [\*oppisopimukseen\*](#) sekä [\*koulutuksen järjestäjän\*](#) ja työnantajan väliseen sopimukseen oppisopimuskoulutuksen järjestämisestä.

Vrt. [\*koulutussopimus\*](#).

Käsitteen tunnus: c483

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#), [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Ammattillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (läroavtalsutbildning)

495

### **työsuhteeseen perustuva oppisopimuskoulutus**

sv läroavtalsutbildning som grundar sig på arbetsavtalsförhållande

en apprenticeship training based on an employment relationship

määritelmä

[\*oppisopimuskoulutus\*](#), jossa [\*opiskelija\*](#) on työnantajaan työsopimussuhteessa

huomautus

Käsitteen tunnus: c1711

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

496

### **virkasuhteeseen perustuva oppisopimuskoulutus**

sv läroavtalsutbildning som grundar sig på tjänsteförhållande  
en apprenticeship training based on a public service relationship

määritelmä

[oppisopimuskoulutus](#), jossa [opiskelija](#) on työnantajaan virkasuhteessa

huomautus

Käsitteen tunnus: c1712

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englantia kesken>

**Ville, Sanastokeskus:** englanninkielinen vastine johdettu OKM:n OKM-training\_agreement-lomakkeesta, jossa "virkasuhteinen" = "public service relationship"

497

### **virkasuhteeseen verrattavaan julkisoikeudelliseen palvelussuhteeseen perustuva oppisopimuskoulutus**

sv läroavtalsutbildning som grundar sig på ett offentligt anställningsförhållande som kan jämföras med ett tjänsteförhållande

en apprenticeship training based on a comparable service relationship in a public corporation

määritelmä

[oppisopimuskoulutus](#), jossa [opiskelija](#) on työnantajaan virkasuhteeseen verrattavassa julkisoikeudellisessa palvelussuhteessa

huomautus

Käsitteen tunnus: c1713

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englantia kesken>

**Ville, Sanastokeskus:** englanninkielinen vastine johdettu OKM:n OKM-training\_agreement-lomakkeesta, jossa "virkasuhteeseen verrattavassa julkisoikeudellisessa palvelussuhteessa" = "comparable service relationship in a public corporation"

498

### **yrittäjän oppisopimuskoulutus**

sv läroavtalsutbildning för företagare; företagarens läroavtalsutbildning

en entrepreneur's apprenticeship training

määritelmä

[oppisopimuskoulutus](#), jossa [opiskelija](#) toimii yrittäjänä ja työpaikkana on opiskelijan yritys

huomautus

[Ammatillisen koulutuksen](#) opiskelijalle, joka toimii yrittäjänä, voidaan järjestää oppisopimuskoulutusta omassa yrityksessään, jos ammatillisen [koulutuksen järjestäjä](#) ja yrittäjä siitä kirjallisesti sopivat. Yrittäjän oppisopimuskoulutuksessa toisessa yrityksessä tai organisaatiossa toimiva kokenut yrittäjä tai työntekijä toimii opiskelijan [mentorina](#).

Käsitteen tunnus: c1714

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englantia kesken>

499

### osaamisperusteisuus

sv ~ kompetensbaserat lärande *n*

en ~ competence-based

määritelmä

pedagogista toimintaa ohjaava periaate, jonka mukaan *koulutuksessa (1)* tärkeintä on se, että *oppija* saavuttaa hänelle tavoitteeksi asetetun osaamisen, ei se, millä tavoin ja minkä ajan kuluessa osaaminen on hankittu

huomautus

Osaamisperusteisen pedagogiikan mukaan koulutuksessa (1) ei pyritä opiskelemaan tiettyjä *oppiaineita* ja suorittamaan vakiomäärää opintoja, vaan tärkeintä on, että oppijalle tavoitteeksi asetettu osaaminen tulee *koulutuksen (2)* aikana hankittua. Lähtökohtana on oppijan aikaisemmin hankittu *tutkinnon* kannalta olennainen osaaminen, jonka päälle kerrytetään tarvittavin osin uutta osaamista. Oppijat voivat saavuttaa osaamisensa erilaisissa *oppimisympäristöissä* (ei esimerkiksi pelkästään oppilaitoksessa), keskenään eri tavoin ja eri tahdissa.

Ammatillinen osaaminen on kokonaisuus, joka muodostuu ammatissa tarvittavista tiedoista ja taidoista ja niiden soveltamisesta käytännön työtehtäviin.

Käsitteen tunnus: c1715

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (kompetensbaserings)



### 6.3.5 Perusopetuksen lajeja

500

#### **painotettu opetus**

sv betonad undervisning

en ~ weighted-curriculum

määritelmä

*perusopetus*, jossa jonkin *oppiaineen*, *aineryhmän* tai muun sisältöalueen *opetusta (2)* annetaan enemmän ja vaativammin tavoittein kuin muussa perusopetuksessa

huomautus

Esimerkkejä painotusalueista ovat musiikki, kuvataide, ilmaisutaito, matemaattis-luonnontieteelliset aineet ja liikunta. Painotettua opetusta annetaan esimerkiksi musiikin, kuvataiteen, ilmaisutaidon ym. erikoisluokilla.

Ks. myös *oppilasvalinta*.

Käsitteen tunnus: c435

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetuksen lajeja](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

501

#### **sairaalaopetus**

sv sjukhusundervisning

en hospital education

määritelmä

*perusopetus*, jota annetaan *peruskoulun (1) oppilaalle* sairaala- tai avohoidon aikana

huomautus

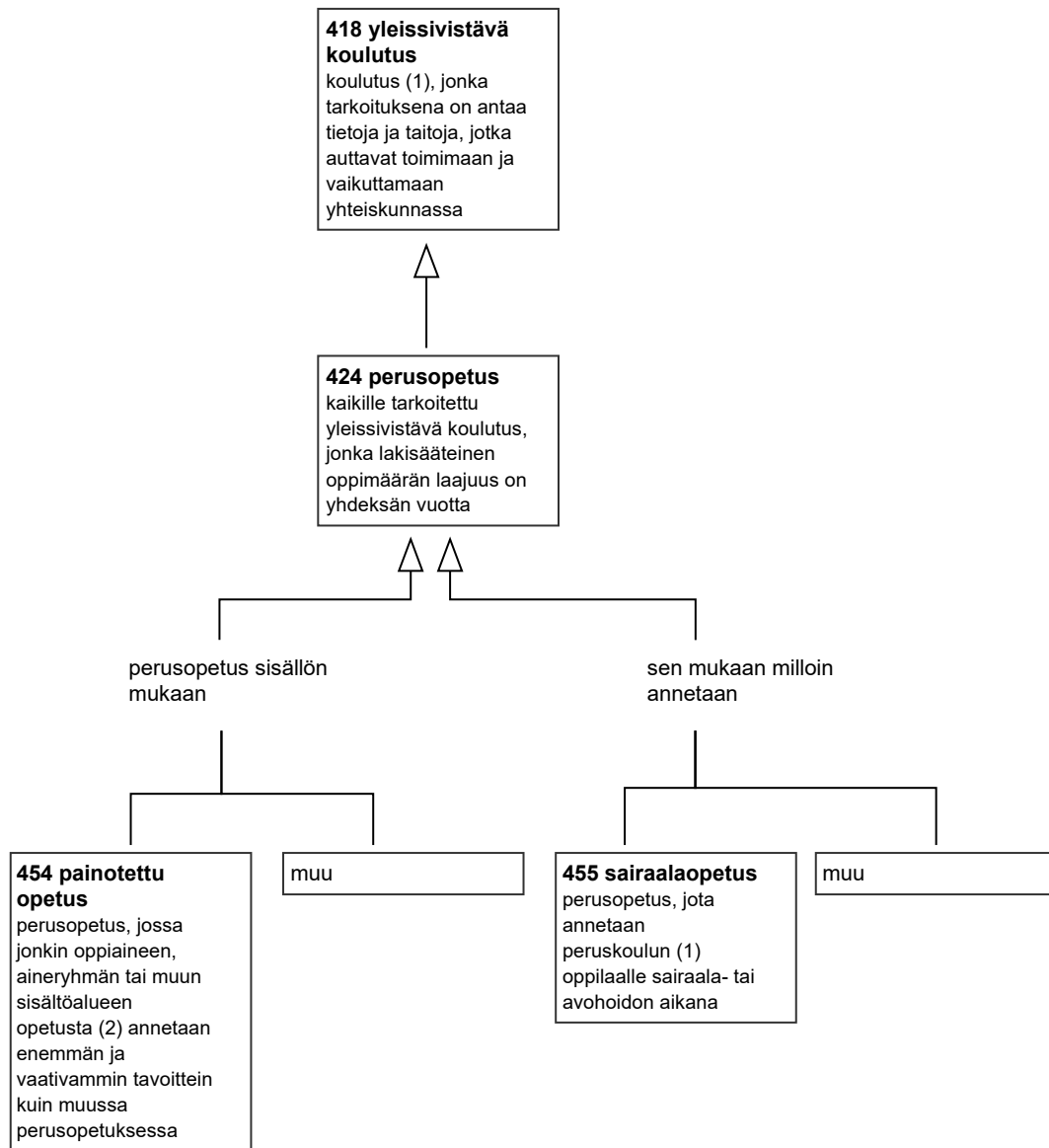
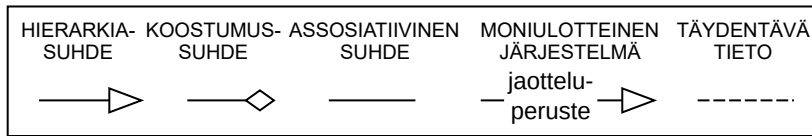
Käsitteen tunnus: c437

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetuksen lajeja](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>





**Käsitekaavio 54.** Perusopetuksen lajeja.

### 6.3.6 Ammatillisen koulutuksen lajit ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 mukaisesti

502

#### ammatillinen tutkintokoulutus

sv yrkesinriktad examensutbildning

määritelmä

ammatillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava [ammatillinen koulutus](#), jonka tavoitteena on [ammatillisen tutkinnon](#), ammatillisen [tutkinnon osan](#) tai ammatillisten tutkinnon osien suorittaminen

huomautus

Vrt. [tutkintokoulutus](#).

Käsitteen tunnus: c1213

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Koulutus \(1\) tutkintotavoitteisuuden mukaan](#), [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#), [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\) ja Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

**Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020:** Tällä käsitteellä ei ole OKSAssa englannin vastinetta. Vocational education and training to complete a qualification?

**Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020:** Pitäisikö sanastoon lisätä termi "workplace education and training" = workplace education and training (VET-laki 51§)? --

**Riinan kommentti 9.3.2020:** Tämä käsite (työpaikalla järjestettävä koulutus) on jo määritelty Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanastossa; se on tulossa osaksi OKSAA. Merkkasin tuohon sanastoon tämän englannin vastineen "workplace education and training".

503

#### muu ammatillinen koulutus

sv övrig yrkesutbildning

en other vocational education and training; other VET

määritelmä

[ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus](#) tai [ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1218

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

**Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020:** OKSA-jaoksen kokouksessa 30.10.2020 (johon Tomi osallistui) keskusteltiin OKSAn käsitteiden koulutus (1) ja koulutus (2) alakäsitevalikoimasta. Todettiin, että on epäloogista ja -systemaattista, jos esim. lukiokoulutukseen valmistava koulutus on yhdentyypinen koulutus (2) ja ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus on yhdentyypinen koulutus (1). Sovittiin, että ammatillisen koulutuksen puolella kuuden käsitteen määritelmiä muokattaisiin niin, että niiden yläkäsitteeksi tulee koulutus (2), jotta saadaan OKSAn sisäinen systematiikka toimimaan. Ehtisittekö kommentoida, ovatko seuraavien käsitteiden määritelmämuutokset ok: valmentava koulutus, ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus, työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus, muu ammatillinen koulutus, ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus ja ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus?

**Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020:** muu ammatillinen koulutus, UUSI MÄÄRITELMÄEHDOTUS: tutkintoon johtamaton ammatillinen koulutus, jonka puitteissa järjestetään ammatillista osaamista syventävää tai täydentävää koulutusta ja ammatilliseen tehtävään valmistavaa koulutusta

504

**ammattillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus**

sv utbildning som fördjupar eller kompletterar yrkeskompetensen

en advanced or supplementary vocational education and training; advanced or supplementary VET

määritelmä

**ammattillinen koulutus**, jonka tavoitteena ei ole *tutkinnon* tai *tutkinnon osan* suorittaminen ja joka syventää tai täydentää ammatillista osaamista

huomautus

Käsitteen tunnus: c1219

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

**Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020:** OKSA-jaoksen kokouksessa 30.10.2020 (johon Tomi osallistui) keskusteltiin OKSAn käsitteiden koulutus (1) ja koulutus (2) alakäsitevalikoimasta. Todettiin, että on epäloogista ja -systemaattista, jos esim. lukiokoulutukseen valmistava koulutus on yhdentyypinen koulutus (2) ja ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus on yhdentyypinen koulutus (1). Sovittiin, että ammatillisen koulutuksen puolella kuuden käsitteen määritelmiä muokattaisiin niin, että niiden yläkäsitteeksi tulee koulutus (2), jotta saadaan OKSAn sisäinen systematiikka toimimaan. Ehtisittekö kommentoida, ovatko seuraavien käsitteiden määritelmämuutokset ok: valmentava koulutus, ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus, työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus, muu ammatillinen koulutus, ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus ja ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus?

**Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020:** ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus, UUSI MÄÄRITELMÄEHDOTUS: ammatilliseen koulutukseen kuuluva koulutus (2), jonka tavoitteena ei ole tutkinnon tai tutkinnon osan suorittaminen ja joka syventää tai täydentää ammatillista osaamista

505

**ammattilliseen tehtävään valmistava koulutus**

sv utbildning som förbereder för yrkesuppgifter

en education (and training?) for a particular vocational task

määritelmä

**ammattillinen koulutus**, jonka tavoitteena ei ole *tutkinnon* tai *tutkinnon osan* suorittaminen ja joka valmistaa ansio- ja liikennelentäjän, lennonjohtajan tai kaupunkiraideliikenteen kuljettajien tehtäviin

huomautus

Käsitteen tunnus: c1220

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

tarkistettava / käsitteeseen amm 2019

**Terminologi Seija Suonuuti 3.2.2017:** Kommentti: Jatkossa voisi miettiä yleisempää määritelmää. Esimerkiksi ”-- valmistaa tiettyyn ammatilliseen tehtävään, joka ei ole tarpeeksi laaja tai soveltuva tutkintoon ja johon voi saada valtion rahoitusta”.

**Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020:** On nyt laissa näin: ”education (and training?) for a particular vocational task”. Seija ottanee kantaa?

**Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020:** OKSA-jaoksen kokouksessa 30.10.2020 (johon Tomi osallistui) keskusteltiin OKSAn käsitteiden koulutus (1) ja koulutus (2) alakäsitevalikoimasta. Todettiin, että on epäloogista ja -systemaattista, jos esim. lukiokoulutukseen valmistava koulutus on yhdentyypinen koulutus (2) ja ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus on yhdentyypinen koulutus (1). Sovittiin, että ammatillisen koulutuksen puolella kuuden käsitteen määritelmiä muokattaisiin niin, että niiden yläkäsitteeksi tulee koulutus (2), jotta saadaan OKSAn sisäinen systematiikka toimimaan. Ehtisittekö kommentoida, ovatko seuraavien käsitteiden määritelmämuutokset ok: valmentava koulutus, ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus, työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus, muu ammatillinen koulutus, ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus ja ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus?

**Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020:** ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus, UUSI MÄÄRITELMÄEHDOTUS: ammatilliseen koulutukseen kuuluva koulutus (2), jonka tavoitteena ei ole tutkinnon tai tutkinnon osan suorittaminen ja joka valmistaa ansio- ja liikennelentäjän, lennonjohtajan tai kaupunkiraideliikenteen kuljettajien tehtäviin

506

(vanhentunut)

<ammattillinen koulutus>

**valmentava koulutus**

sv handledande utbildning; förberedande utbildning

en preparatory education and training

määritelmä

*ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus* tai *työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus*

huomautus

Valmentavista koulutuksista ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus korvautui *tutkintokoulutukseen valmentavalla koulutuksella* oppivelvollisuuslain (1214/2020) voimaantulon myötä 1.8.2021 alkaen. Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus jäi tällöin edelleen voimaan.

Käsitteen tunnus: c1221

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

**OKSA-jaos 30.10.2020:** Tämän käsitteen määritelmää pitää laajentaa: tulee sisältää maahanmuuttajien AMK-koulutukseen valmentava jne.

**OKSA-jaos 30.10.2020:** jatkuvan oppimisen sanastosta saadaan määritelmän pohjaa

**OKSA-jaos 30.10.2020:** oppivelvollisuuden laajentamisen yhteydessä tarkistettava tämän käsitteen tiedot

**OKSA-jaos 10.9.2021 / Tomi:** Käsiteversiointi (valmentava koulutus 1 ja valmentava koulutus 2) tarvitaan, jotteivat vanhat tietomallit mene rikki. Vanhoissa lähteissä ilmaisu "valmentava koulutus" viittaa edelleen tähän käsitteeseen (yhteinen yläkäsite VALMalle ja TELMalle), nykyisin taas eri käsitteeseen.

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 5.10.2021:** Ratkaisun taustaksi vielä kysymys, että tarvitaanko tietomalleissa jatkuvasti viitata myös vanhentuneisiin käsitteisiin? Maallikko voisi kuvitella, että tietomallit pyrittäisiin päivittämään niin, että viittaukset olisivat ajantasaisiin käsitteisiin. Tai ehkä kysymys voisi kuulua, *miten kauan* on tarvis viitata myös vanhentuneisiin käsitteisiin.

**Piritta Sirvio, OKM, 26.11.2021:** Tätä on aiemmin käytetty kattokäsitteenä lakiteknisistä syistä. Kuitenkin TUVA ja TELMA ovat varsin eriluonteisia, joten vaikka kummankin nimessä on valmentava koulutus, niin ehkei tarvita niputtaa niitä yhteen (sekoittaa enemmän kuin selventää). Tämän käsitteen voisi poistaa, ts. merkitä vanhentuneeksi.

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.12.2021:** Piritta Sirvion mukaan tämän käsitteen voi merkitä OKSAssa vanhentuneeksi. Tällöin vielä kysymys kaaviosta "ammattillisen koulutuksen lajeja", jossa esiintyy käsite valmentava koulutus. Mitkä ovat ammatillisen koulutuksen lajit nykyisin? Ammatillinen tutkintokoulutus, muu ammatillinen koulutus ja mitä muuta? Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus?

507

**koulutuksen osa; valmentavan koulutuksen osa**

sv del i den handledande utbildningen; utbildningsdel

en unit of preparatory education and training (?); education and training unit

määritelmä

arvioitava osaamisen kokonaisuus, jollaisista *tutkintokoulutukseen valmentava koulutus* muodostuu

huomautus

Esimerkkejä koulutuksen osista ovat *tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen osa* "opiskelu- ja urasuunnittelutaidot" ja *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen osa* "ammattillisen toimintakyvyn vahvistaminen" (???)

Vrt. käsite *tutkinnon osa*, jollaisista *ammattillinen tutkintokoulutus* muodostuu.

Käsitteen tunnus: c1491

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitteekaavio: [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 25.8.2021:** Huomautuksessa mainitaan ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus. Pitäisikö korvata esim. käsitteellä tutkintokoulutukseen valmentava koulutus? Vai poistetaanko maininta vain kokonaan?

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 25.8.2021:** Määritelmässä mainitaan valmentava koulutus; miten muokataan?

**OKSA-jaos 10.9.2021:** Palataan tähän käsitteeseen, kun käsite valmentava koulutus on käsitelty.

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle ja oppivelvollisuuden laajentuminen -**

**pikkusanastotyöryhmälle 11.12.2021:** Viime palaverissamme todettiin, että käsitteen valmentava koulutus voi merkitä OKSAssa vanhentuneeksi. Piritta Sirvio ja Katri Kuukka olivat sitä mieltä, että käsitteen "valmentavan koulutuksen osa" sijaan voi määritellä käsitteen "koulutuksen osa", jonka määritelmä voisi olla "arvioitava osaamisen kokonaisuus, jollaisista tutkintokoulutukseen valmentava koulutus muodostuu". Vielä kysymys, ovatko TELMAN osat "koulutuksen osia" vai "valmentavan koulutuksen osia"? Pohdin, onko OKSAssa tärkeä näkyä, että ammatillisessa koulutuksessa on olemassa "tutkinnon osia" ja toisaalta "valmentavan koulutuksen osia" (TELMA). Vrt. esim. *ammattillinen koulutus* -käsitteen huomautus, jossa todetaan: "Ammatillisessa koulutuksessa voi tutkinnon suorittamisen lisäksi suorittaa tutkinnon osia, työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta tai työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen osia sekä muuta ammatillista koulutusta."

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle ja oppivelvollisuuden laajentuminen -**

**pikkusanastotyöryhmälle 11.12.2021:** Vai voisiko olla, että ammatillisessa koulutuksessa on nykyisin "tutkinnon osia" ja toisaalta "koulutuksen osia" (TELMA ja jos TUVAssa suoritetaan ammatillisia opintoja)?

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle ja oppivelvollisuuden laajentuminen -**

**pikkusanastotyöryhmälle 11.12.2021:** Jos myös TELMAssa on "koulutuksen osia", niin lisättävä TELMA määritelmään. Jos TELMAssa ei ole "koulutuksen osia", niin muokattava huomautusta jossa mainitaan edelleen TELMA.

**Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021:** *koulutuksen osa* -käsitteestä esimerkkejä (TUVA):

Kaikille yhteinen koulutuksen osa: • Opiskelu- ja urasuunnittelutaidot (2-10 viikkoa)

Valinnaiset koulutuksen osat, joista opiskelija suorittaa vähintään kaksi: • Perustaitojen vahvistaminen (1-30 viikkoa) • Ammatillisen koulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen (1-30 viikkoa) • Lukiokoulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen (1-30 viikkoa) • Arjen taidot ja yhteiskunnallinen osallisuus (1-20 viikkoa) • Työelämätaidot ja työelämässä tapahtuva oppiminen (1-20 viikkoa) • Valinnaiset opinnot (1-10 viikkoa)

**Terminologin huomautus itselleen 5.4.2022:** Jos valmentavan koulutuksen osa -käsite halutaan pitää, niin palauta tietue c1491 valmentavan koulutuksen osa -käsitteeksi ja tee koulutuksen osa -käsitteelle uusi tietue uudella ID:llä. Ja jos valmentava koulutus merkitään vanhentuneeksi, niin tee silloinkin ID:llä c1491 olevasta tietueesta se vanhentunut tietue (valmentavan koulutuksen osa) ja anna uusi ID tietueelle koulutuksen osa. Tarkista myös kaavio(t): `/*/DIAG[contains(.,'koulutuksen osa')]`

508

**ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus; VALMA**

ei: ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava koulutus (vanhentunut)

sv utbildning som handleder för grundläggande yrkesutbildning; utbildning som handleder för yrkesutbildning

en preparatory education and training for VET; preparatory education and training for vocational education and training; preparatory education for vocational training

määritelmä

*tutkintoon* johtamaton *ammattillinen koulutus*, joka antaa *opiskelijalle* valmiuksia *ammattilliseen tutkintokoulutukseen* hakemiseksi sekä vahvistaa opiskelijan edellytyksiä suorittaa *ammattillinen tutkinto*

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 mukaan ammatillisen *koulutuksen järjestäjät* voivat järjestää tutkintoon johtamattomana *valmentavana koulutuksena* ammatilliseen koulutukseen valmentavaa koulutusta sekä *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta*.

Ennen ammatillista perusopetusta koskevan lain (630/1998) vuonna 2015 voimaantullutta muutosta koulutuksen järjestäjät saattoivat lain nojalla järjestää seuraavia ammatilliseen koulutukseen hakeutumista edistäviä *koulutuksia (2): ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus, maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus, kotitalousopetus*, valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus 1. (nk. valmentava I) sekä *oppisopimuskoulutuksen* ennakkopakso. Elokuussa 2015 voimaan tulleen lakimuutoksen jälkeen nämä koulutukset (2) sisältyivät ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaan koulutukseen.

Ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus korvautuu *tutkintokoulutukseen valmentavalla koulutuksella* oppivelvollisuuslain (1214/2020) voimaantulon myötä eli 1.8.2021 alkaen. Oppivelvollisuuslain mukaista oppivelvollisuutta voi kuitenkin suorittaa myös ammatilliseen koulutukseen valmentavassa koulutuksessa siirtymäkauden ajan eli 31.7.2022 saakka.

Ks. myös *hakeutuminen*.

Käsitteen tunnus: c861

Luokka: &lt;ammattillinen koulutus&gt;

Käsitekaavio: [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#)

&lt;amm sv 2022&gt;

&lt;kieliversiointiin ammatillinen&gt;

&lt;ammattillinen ruotsi kesken&gt; &lt;ammattillinen englanti kesken&gt;

tarkistettava / käsitteeseen tarkistettavat 2019

**Lukion englannin kielityöryhmän (Anu Halvari, OPH) kysymys ammatillisen koulutuksen englannin kielityöryhmälle 5.12.2018:** Pitääkö "valmentavien" koulutusten englannin vastineiden poiketa jotenkin "valmistavien" koulutuksen englannin vastineista? Siis jotain sellaista kuin "coaching(???) vs. "preparatory". Tämä jää ammatillisen koulutuksen englannin työryhmän pohdittavaksi.

**Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020:** OKSA-jaoksen kokouksessa 30.10.2020 (johon Tomi osallistui) keskusteltiin OKSAn käsitteiden koulutus (1) ja koulutus (2) alakäsitevalikoimasta. Todettiin, että on epäloogista ja -systemaattista, jos esim. lukiokoulutukseen valmistava koulutus on yhdentyypinen koulutus (2) ja ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus on yhdentyypinen koulutus (1). Sovittiin, että ammatillisen koulutuksen puolella kuuden käsitteen määritelmiä muokattaisiin niin, että niiden yläkäsitteeksi tulee koulutus (2), jotta saadaan OKSAn sisäinen systematiikka toimimaan. Ehtisittekö kommentoida, ovatko seuraavien käsitteiden määritelmämuutokset ok: valmentava koulutus, ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus, työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus, muu ammatillinen koulutus, ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus ja ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus?

**Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020:** *ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus*, *UUSI MÄÄRITELMÄEHDOTUS*: ammatilliseen koulutukseen kuuluva, tutkintoon johtamaton koulutus (2), joka antaa opiskelijalle valmiuksia ammatilliseen tutkintokoulutukseen hakemiseksi sekä vahvistaa opiskelijan edellytyksiä suorittaa ammatillinen tutkinto

**Oppivelvollisuuden laajentaminen -kartoitus, TH, kevät 2021:** Merkitään vanhentuneeksi, linkitys TUVA-koulutus käsitteeseen

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 18.6.2021:** Käsitteen korvautumisesta tutkintokoulutukseen valmentava koulutus -käsitteellä kirjoitettu huomautus. Tarkistattekko ja muokkaatte?

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (utbildning som handleder för yrkesutbildning)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (preparatory education for vocational training)

509

**työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus; TELMA**

sv utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv

en preparatory education and training for work and independent living

määritelmä

*tutkintoon* johtamaton *ammattillinen koulutus*, joka antaa sairauden tai vamman vuoksi *erityistä tukea (2)* tarvitsevalle *opiskelijalle* henkilökohtaisten tavoitteiden ja valmiuksien mukaista *opetusta (1)* ja *ohjausta*

huomautus

Oppivelvollisuuslain (1214/2020) mukaan työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus on yksi tapa suorittaa *oppivelvollisuutta*.

Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus sisältää ennen elokuussa 2015 voimaan tullutta ammatillista perusopetusta koskevan lain (630/1998) muutosta järjestetyn työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan ja kuntouttavan opetuksen ja ohjauksen (nk. valmentava II; ks. *vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus*).

Ammatillista perusopetusta koskevan lain (630/1998) elokuussa 2015 voimaan tulleen muutoksen mukaan ammatillisen *koulutuksen järjestäjät* saattoivat järjestää tutkintoon johtamattomana valmentavana koulutuksena ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaa koulutusta (nyk. ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus) sekä työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta.

Käsitteen tunnus: c862

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\)](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

**Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020:** OKSA-jaoksen kokouksessa 30.10.2020 (johon Tomi osallistui) keskusteltiin OKSAn käsitteiden koulutus (1) ja koulutus (2) alakäsitevalikoimasta. Todettiin, että on epäloogista ja -systemaattista, jos esim. lukiokoulutukseen valmistava koulutus on yhdentyypinen koulutus (2) ja ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus on yhdentyypinen koulutus (1). Sovittiin, että ammatillisen koulutuksen puolella kuuden käsitteen määritelmiä muokattaisiin niin, että niiden yläkäsitteeksi tulee koulutus (2), jotta saadaan OKSAn sisäinen systematiikka toimimaan. Ehtisittekö kommentoida, ovatko seuraavien käsitteiden määritelmämuutokset ok: valmentava koulutus, ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus, työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus, muu ammatillinen koulutus, ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus ja ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus?

**Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020:** työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus, UUSI MÄÄRITELMÄEHDOTUS: ammatilliseen koulutukseen kuuluva, tutkintoon johtamaton koulutus (2), joka antaa sairauden tai vamman vuoksi erityistä tukea (2) tarvitsevalle opiskelijalle henkilökohtaisten tavoitteiden ja valmiuksien mukaista opetusta (1) ja ohjausta

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv)



510

**ammattillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava koulutus**

sv utbildning som behövs för förvärvande av yrkeskompetens; utbildning för förvärvande av yrkeskompetens

en education required for achieving vocational competence

määritelmä

*ammattillinen koulutus*, jota ammatillisen koulutuksen *opiskelija* tarvitsee *tutkinnon perusteissa* tai *valmentavan koulutuksen perusteissa* edellytetyt osaamisen osoittamiseksi tai muun ammatillisen osaamisen hankkimiseksi

huomautus

Ammatillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava koulutus tarkoittaa kaikkea ammatillista koulutusta, jossa opiskelija hankkii häneltä puuttuvaa, *henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman* mukaista osaamista. Kuten ammatillinen koulutus yleensä, ammatillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava koulutus voi olla *ammattillista tutkintokoulutusta*, *valmentavaa koulutusta* tai *muuta ammatillista koulutusta*.

Ammatillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava koulutus voidaan toteuttaa työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä järjestettävänä tai *koulutuksen järjestäjän* omissa *oppimisympäristöissä* annettavana *koulutuksena* (1).

Ks. myös *osaamisen osoittaminen*, *osaamisen hankkiminen*.

Käsitteen tunnus: c1302

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 23.1.2020:** Työryhmänne oli pohtinut, että laissa 531/2017 ”osaamisen hankkiminen” voitaisiin kääntää ”acquiring competence”. Pitäisikö tätä samaa termiä käyttää myös ”ammattillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava koulutus”-termin englanninkielisessä vastineessa? Nyt se on ”education required for achieving vocational competence”.

**Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020:** vai acquiring vocational competence? Achieve = sisältää konnotaation ”saavuttaminen” kun taas acquire on mielestäni ”hankkiminen” -- **Riinan kommentti 9.3.2020:** Tästä muistaakseni puhuttiin kokouksessamme 18.2.2020, ja silloin päädyttiin siihen, että tässä yhteydessä achieving olisi ok?

**Terminologin kysymys oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmälle 11.12.2021:** Määritelmässä ja huomautuksessa mainitaan valmentava koulutus; miten muokataan? Korvataan TUVAlla??

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (utbildning för förvärvande av yrkeskompetens)

**Riinan kysymys ammatillisen ruotsin kielityöryhmälle 21.3.2022:** Parasta DigiTukea -projektin ruotsin työryhmä päätyi suosittamaan ”utbildning som behövs för förvärvande av yrkeskompetens”. Entä Opetushallinnon sanastossa oleva ”utbildning för förvärvande av yrkeskompetens”, onko se sallittava synonyymi vai tarvitaanko sitä lainkaan?

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (education required for achieving vocational competence)

511

**urheilijan ammatillinen koulutus**

sv yrkesutbildning för idrottare

en vocational education and training for athletes

määritelmä

*ammattillinen koulutus*, jossa *opiskelijalle* tarjotaan *opiskelun* ohella mahdollisuus urheilulajiin valmentautumiseen

huomautus

Urheilijan ammatillista koulutusta järjestetään niissä *koulutusorganisaatioissa*, joilla on *erityinen koulutustehtävä* tällaisen *koulutuksen (1)* järjestämiseksi.

Käsitteen tunnus: c485

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Ammattillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

512

**erityisopetuksena järjestettävä ammatillinen koulutus**

sv yrkesutbildning som anordnas som specialundervisning

määritelmä

*ammattillinen koulutus*, joka on tarkoitettu erityisopetusta tarvitseville *opiskelijoille*

huomautus

*Koulutuksen järjestäjällä* tulee olla *erityinen koulutustehtävä* erityisopetuksen järjestämiseen, jotta se voi suunnata *hakukohteita* erityisopetuksena järjestettäviksi. Myös koulutuksen järjestäjä, jolla ei ole erityistä koulutustehtävää erityisopetuksen järjestämiseen, voi järjestää ammatillista koulutusta erityisopetuksena erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille.

Käsitteen tunnus: c486

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Ammattillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Terminologin kysymys 29.12.2020:** Tulisiko OKSAan lisätä erityisopetus ammatillisen koulutuksen käsitteenä? Tai vähintään tarkistaa, sopiiko OKSAssa oleva *erityisopetus (1)* (joka on perusopetuksen käsite) tai *erityisopetus (2)* (joka on lukion käsite) myös ammatilliselle koulutukselle (ehkä jotenkin muokattuna). Erityisopetukseen viitataan mm. käsitteen "erityisopetuksena järjestettävä ammatillinen koulutus" määritelmässä ja huomautuksessa. Nyt viittaukset poistettu, sillä johtivat perusopetuksen kannalta määriteltyyn erityisopetus-käsitteeseen.

513

<ammattillinen koulutus>

**opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot**

sv studier som stöder studiefärdigheterna

en studies supporting learning skills

määritelmä

osana *ammattillista tutkintokoulutusta* järjestettävät opinnot, joiden tarkoituksena on mahdollistaa *tutkinnon* tai *tutkinnon osan* suorittaminen tai ammatilliseen tutkintokoulutukseen osallistuminen ja *osaamisen osoittaminen näytössä* silloin, kun *opiskelijalla* ei ole riittäviä opiskeluvalmiuksia

huomautus

Opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot perustuvat kunkin opiskelijan yksilöllisiin tarpeisiin.

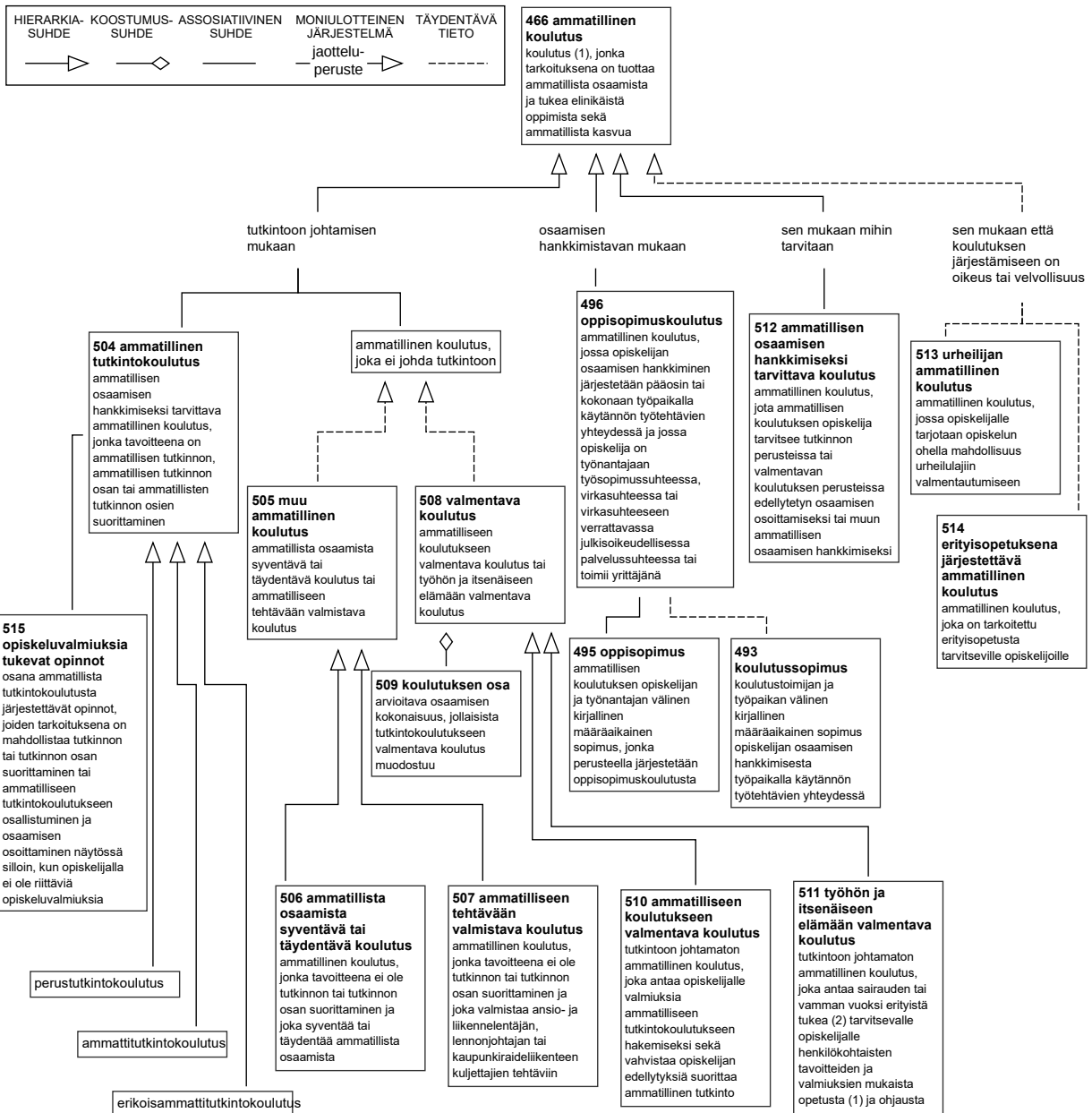
Käsitteen tunnus: c1303

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>



**Käsittekaavio 55. Ammatillisen koulutuksen lajeja.**

### 6.3.7 Ammatillisen koulutuksen lajit, järjestämismuodot ja -tavat ennen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 voimaantuloa

514

(vanhentunut)

#### ammatillinen peruskoulutus

sv grundläggande yrkesutbildning

en vocational upper secondary education and training; vocational upper secondary education

määritelmä

[ammatilliseen perustutkintoon](#) johtava tai valmistava [ammatillinen koulutus](#)

huomautus

Ammatillinen peruskoulutus antaa laaja-alaiset ammatilliset perusvalmiudet ja yleisen [jatko-opintokelpoisuuden \(1\) korkeakouluihin \(1\)](#).

Ammatillista peruskoulutusta järjestävät esimerkiksi [ammatilliset oppilaitokset](#), [ammatilliset erityisoppilaitokset](#) ja [kansanopistot](#).

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c481

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englantia kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (grundläggande yrkesutbildning)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (vocational upper secondary education and training)

515

(vanhentunut)

#### ammatillinen lisäkoulutus

sv yrkesinriktad tilläggsutbildning

en vocational further education and training

määritelmä

[ammatillinen koulutus](#), joka valmistaa [ammatti-](#) tai [erikoisammattitutkintoon](#), tai ei [tutkintoon](#) valmistava ammatillinen jatko- ja [täydennyskoulutus](#)

huomautus

Ammatin- ja erikoisammattitutkinto suoritetaan aina [näyttötutkintona](#).

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c482

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englantia kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (yrkesinriktad tilläggsutbildning)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (vocational further education and training)

516

(vanhentunut)

**ammattillinen aikuiskoulutus**

sv yrkesinriktad vuxenutbildning

en vocational upper secondary education for adults; vocational adult education and training

määritelmä

aikuisille suunnattu ja järjestetty *ammattillinen koulutus*

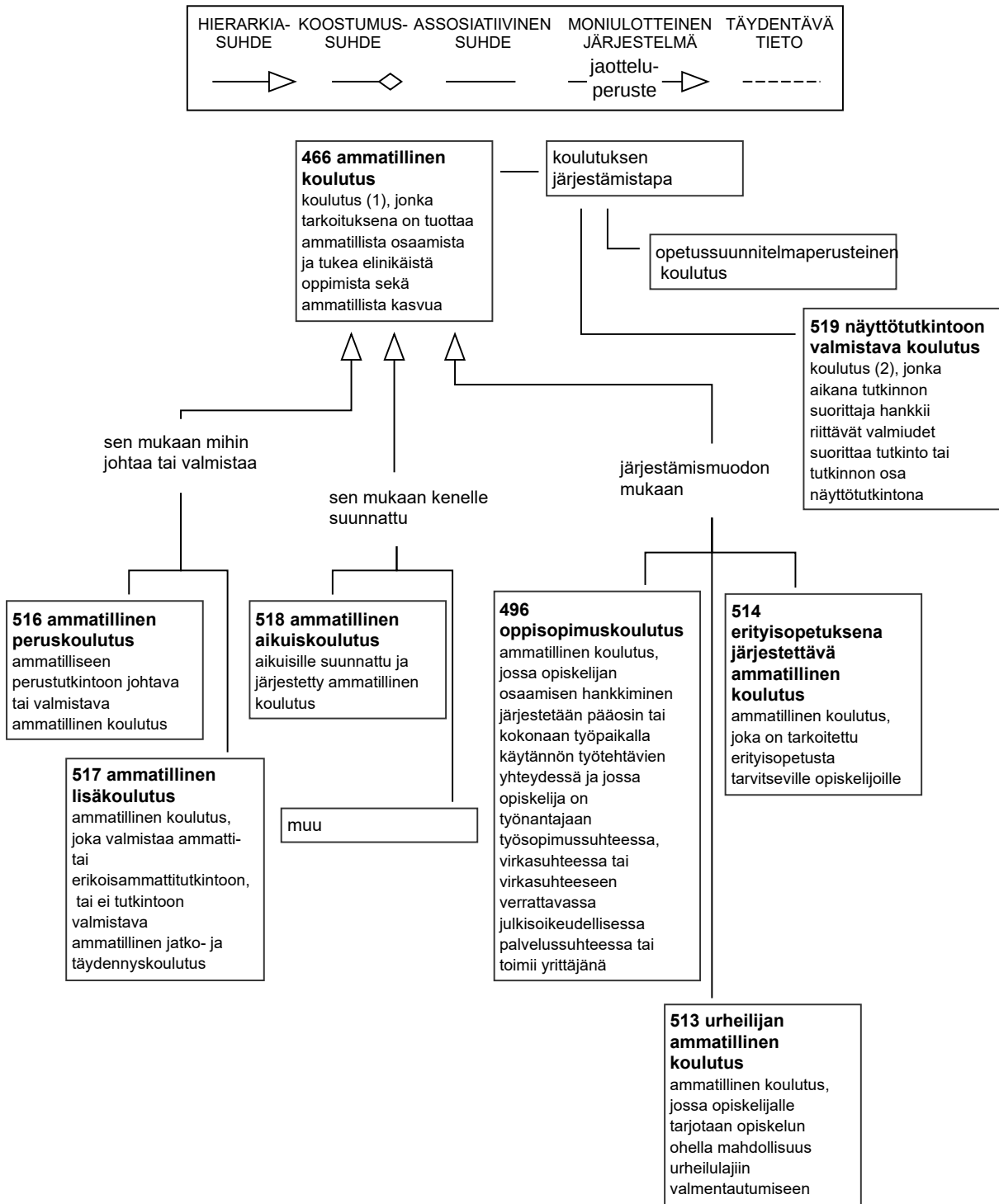
huomautus

Ammatillisessa aikuiskoulutuksessa voi suorittaa *ammattillisen perustutkinnon*, *ammattitutkinnon*, *erikoisammattitutkinnon* tai osan jostain tutkinnosta (ks. *tutkinnon osa*). Opintoja voi tehdä työn ohessa, *oppisopimuskoulutuksena*, *työvoimapoliittisena koulutuksena* tai *henkilöstökoulutuksena*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c484

Käsittekaavio: [Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)



**Käsittekaavio 56.** Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa.

## 6.4 Koulutus (2)

517

(vanhentunut)

### **näyttötutkintoon valmistava koulutus**

sv utbildning som förbereder för fristående examen

en preparatory training for a competence-based qualification

määritelmä

*koulutus (2)*, jonka aikana *tutkinnon suorittaja* hankkii riittävät valmiudet suorittaa *tutkinto* tai *tutkinnon osa näyttötutkintona*

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c474

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

518

### **erilliset opinnot *pl***

sv fristående studier utan rätt att avlägga examen

en non-degree studies

määritelmä

*koulutus (2)*, joka suoritetaan *erillisen opiskeluoikeuden* perusteella

huomautus

Käsitteen tunnus: c478

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

519

### **erikoistumiskoulutus**

ei: erikoistumisopinnot *pl* (vanhentunut)

sv specialiseringsutbildning; specialiseringsstudier *pl*

en professional specialisation education; specialist education; specialist training <lääketieteen koulutukset>

määritelmä

ammattillista kehittymistä ja erikoistumista edistävä *koulutus (2)*, jollaisia *yliopistot* ja *ammattikorkeakoulut* järjestävät *korkeakoulututkinnon* suorittaneille, työelämässä jo toimineille henkilöille ja niille, joilla *korkeakoulu (1)* toteaa muutoin olevan opintoja varten riittävät tiedot ja valmiudet

huomautus

Käsitteen tunnus: c477

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

520

### **koulutuskokeilu**

sv utbildningsförsök

en education trial; education pilot; training trial <toisen asteen koulutus>  
rather than: educational trial

määritelmä

toiminta, jolla selvitetään *koulutuksen (2)*, *tutkinnon* tai *ammattillisen koulutuksen osaamisalan* toimivuutta ja sitä, miten se vastaa siihen kohdistuviin tarpeisiin tai vaatimuksiin

huomautus

Koulutuskokeilussa *koulutustoimijalle* voidaan myöntää *opetuksen järjestämislupa* tai *koulutuksen järjestämislupa* kyseessä olevan koulutuksen (2) järjestämiseksi esimerkiksi muutaman *lukuvuoden* ajan.

Englannin termit education trial ja education pilot ovat synonyymisia ilmauksia. Kuitenkin esimerkiksi pääministeri Juha Sipilän hallitus (v. 2015–2019) käytti termiä education pilot, kun viitattiin hallituksen kokeilukulttuurin mukaisiin, pienimuotoisiin ja lyhytkestoisiin koulutuskokeiluihin.

Termiä education trial voi käyttää kaikilla *koulutusasteilla*, termiä training trial puolestaan käytetään vain *toisen asteen koulutuksessa*.

Käsitteen tunnus: c480

Luokka: <yleinen/yhteinen>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

521

### **työpaikkaohjaajakoulutus**

sv arbetsplatshandledarutbildning

en workplace instructor training

määritelmä

*koulutus (2)*, jonka tavoitteena on tuottaa työelämässä toimivalle henkilölle valmiudet toimia *työpaikkaohjaajana*

huomautus

*Koulutuksen järjestäjät* järjestävät työpaikkaohjaajakoulutuksia. Työpaikkaohjaajien on suositeltavaa osallistua työpaikkaohjaajakoulutukseen, mutta osallistumista ei edellytetä.

Käsitteen tunnus: c1717

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

522

### **osaamisen arvioijan perehdytys**

sv introduktion av bedömare

määritelmä

*koulutuksen järjestäjän* vastuulla oleva perehdytys, jonka tavoitteena on varmistaa, että *osaamisen arviointia (2)* suorittavalla henkilöllä on tähän tarvittava osaaminen

huomautus

*Ammattillisesta koulutuksesta* annetun lain (531/2017, 54 §) mukaan koulutuksen järjestäjällä on velvoite järjestää perehdytys *osaamisen arvioijille*. Vrt. *työpaikkaohjaajakoulutus*, jonka järjestämistä suositellaan.

Käsitteen tunnus: c1718

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>



523

**perusopetuksen lisäopetus; lisäopetus; 10. luokka; kymppiluokka**

sv påbyggnadsundervisning efter den grundläggande utbildningen; tionde klass

en voluntary additional basic education

määritelmä

*lukuvuoden* kestävä vapaaehtoinen, yleissivistävä *koulutus (2)*, joka on tarkoitettu *perusopetuksen päättötodistuksen* samana tai edellisenä vuonna saaneille

huomautus

Perusopetuksen lisäopetuksen laajuus on vähintään 1100 tuntia.

Perusopetuksen lisäopetus korvautuu *tutkintokoulutukseen valmentavalla koulutuksella* oppivelvollisuuslain (1214/2020) voimaantulon myötä eli 1.8.2021 alkaen. Oppivelvollisuuslain mukaista *oppivelvollisuutta* voi kuitenkin suorittaa myös perusopetuksen lisäopetuksessa siirtymäkauden ajan eli 31.7.2022 saakka.

Käsitteen tunnus: c430

Luokka: <perusopetus>

Käsitteekaavio: [Koulutus \(2\)](#) -käsitteen alakäsitteitä

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (påbyggnadsundervisning efter den grundläggande utbildningen)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (voluntary additional basic education)

524

### **aikuisten perusopetus**

ei: oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetus (vanhentunut)

sv grundläggande utbildning för vuxna

en basic education for adults

määritelmä

[perusopetuksen päättötodistuksen](#) saamiseen tähtäävä [koulutus \(2\)](#), joka on tarkoitettu 17 vuotta täyttäneille henkilöille, jotka eivät ole suorittaneet perusopetuksen [oppimäärää](#)

huomautus

Aikuisten perusopetus koostuu [opiskelijan](#) osaamistarpeen mukaan alku- ja päättövaiheen tai ainoastaan päättövaiheen [opetuksesta \(1\)](#). Opiskelijan osaamistarpeen mukaan alkuvaihe voi sisältää lisäksi lukutaitovaiheen.

Aikuisten perusopetuksessa voi perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisen sijaan opiskella myös yksittäisiä perusopetuksen oppimäärään kuuluvia [oppiaineita](#) (nk. aineopiskelija) tai korottaa perusopetuksen oppimäärään kuuluvan oppiaineen [arvosanaa](#).

**oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetus:** Perusopetuslaki (628/1998) käytti vuoteen 2020 saakka termiä oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetus, koska termi aikuisten perusopetus ei sopinut tapaukseen, jossa opiskelija oli oppivelvollisuusiän ylittänyt (eli esimerkiksi 17-vuotias) muttei kuitenkaan vielä aikuinen eli 18 vuotta täyttänyt. Oppivelvollisuuslain (1214/2020) käyttämä termi on kuitenkin aikuisten perusopetus.

Ks. myös [oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksen alkuvaihe](#), [oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksen päättövaihe](#), [oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksen lukutaitovaihe](#).

Käsitteen tunnus: c479

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (grundläggande utbildning för vuxna)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (basic education for adults)

525

### **aikuisten perusopetuksen alkuvaihe**

sv inledningsskedet *n* i den grundläggande utbildningen för vuxna

en introductory phase to basic education for adults

määritelmä

[aikuisten perusopetuksen](#) vaihe, jossa annettavan [opetuksen \(2\)](#) tavoitteena on antaa [oppijalle](#) sellaiset tiedot ja taidot, että hänellä on mahdollisuus jatkaa opintojaan [aikuisten perusopetuksen päättövaiheessa](#)

huomautus

Aikuisten perusopetuksen alkuvaihe voi sisältää lukutaitovaiheen (ks. [aikuisten perusopetuksen lukutaitovaihe](#)).

Käsitteen tunnus: c1643

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (inledningsskedet i den grundläggande utbildningen för vuxna)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (introductory phase to basic education for adults)

526

**aikuisten perusopetuksen lukutaitovaihe**

sv läskunnighetsskedet i den grundläggande utbildningen för vuxna

en literacy training phase of basic education for adults

määritelmä

*aikuisten perusopetuksen alkuvaiheeseen* mahdollisesti sisällytettävä vaihe, jossa annettava *opetus (2)* on tarkoitettu henkilöille, joilla ei ole luku- ja kirjoitustaitoa tai joiden luku- ja kirjoitustaito ovat puutteellisia

huomautus

Aikuisten perusopetuksen lukutaitovaihe sisältää luku- ja kirjoitustaidon alkeita, numeerisia perustaitoja ja kotoutumista tukevia sisältöjä.

Vrt. *vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus*.

Käsitteen tunnus: c1644

Luokka: <perusopetus>

Käsitteekaavio: [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (läskunnighetsskedet i den grundläggande utbildningen för vuxna)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (literacy training phase of basic education for adults)

527

**aikuisten perusopetuksen päättövaihe**

sv sluskskedet i den grundläggande utbildningen för vuxna

en final phase of basic education for adults

määritelmä

*aikuisten perusopetuksen* vaihe, jossa annettavan *opetuksen (2)* tavoitteena on *perusopetuksen* koko *oppimäärän* suorittaminen ja *päättötodistuksen* saaminen ja joka on tarkoitettu henkilöille, joilla on opinnoista suoriutumiseen riittävät opiskelutaidot sekä riittävä *opetuskielen (1)* hallinta

huomautus

Aikuisten perusopetuksen päättövaiheen opinnot vastaavat perusopetuksen *vuosiluokkien* 7–9 opintoja.

Aikuisten perusopetuksen päättövaiheessa voi perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisen sijaan opiskella myös yksittäisiä perusopetuksen oppimäärään kuuluvia *oppiaineita* (nk. aineopiskelija) tai korottaa perusopetuksen oppimäärään kuuluvan oppiaineen *arvosanaa*.

Käsitteen tunnus: c1645

Luokka: <perusopetus>

Käsitteekaavio: [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

<po en 2022>

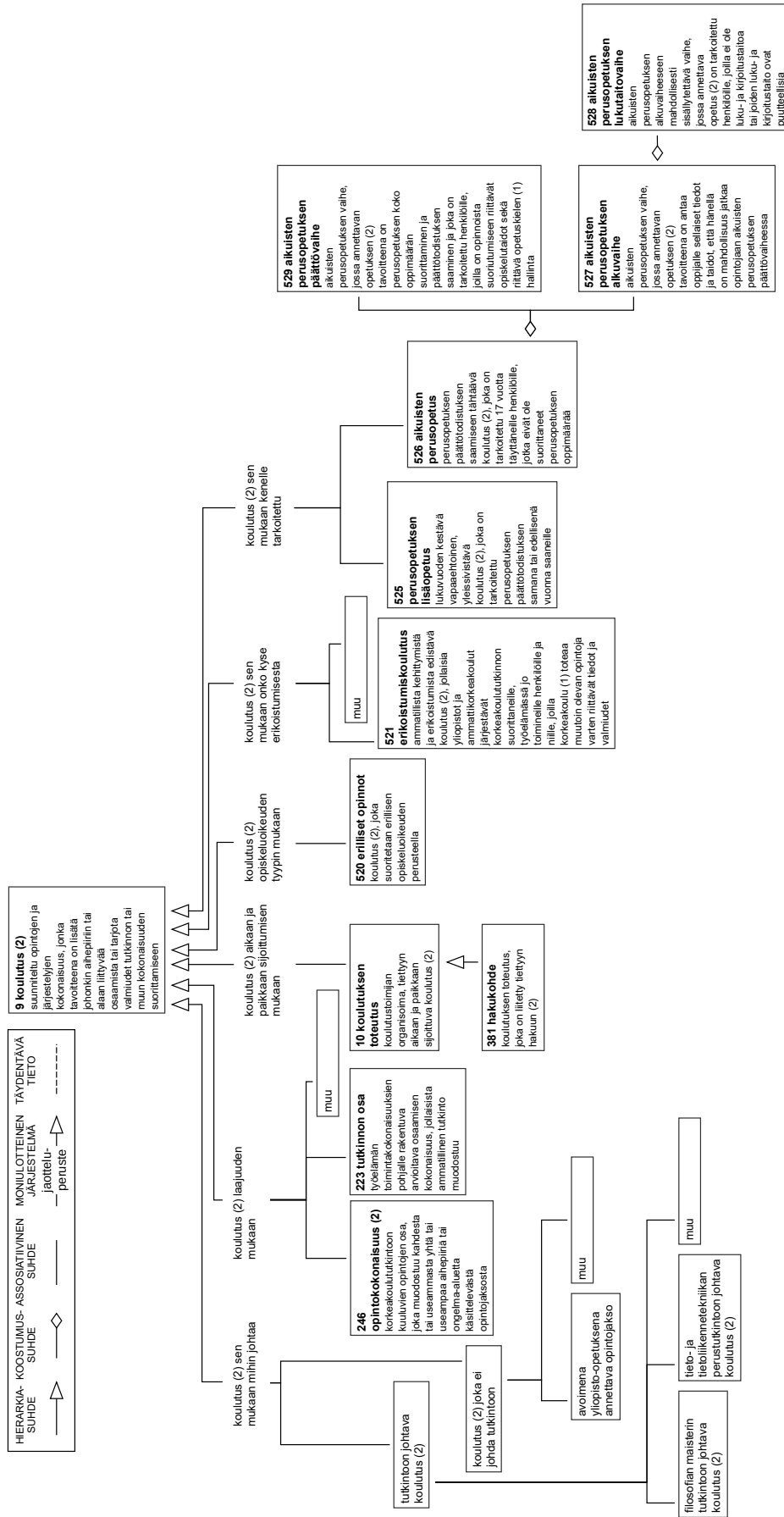
<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (sluskskedet i den grundläggande utbildningen för vuxna)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (final phase of basic education for adults)



Käsitekaavio 57. Koulutus (2) -käsitteen alakäsitteitä.

**Terminologi-Riinan kommentti 8.7.2020:** Muutettu kaaviossa "Tutkintoon johtamattomat koulutukset (2)" olleiden käsitteiden (kuten perusopetukseen valmistava opetus, lukiokoulutukseen valmistava koulutus, vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus, aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus jne.) yläkäsitteeksi koulutus (1) koulutus (2):n sijaan. Syynä se, että ammatillisen koulutuksen puolella käsitteet "amatilliseen koulutukseen valmentava koulutus" ja "työhön ja itsenäiseen elämään valmistava koulutus" (ja niiden yhteinen yläkäsite "valmentava koulutus") oli määritelty yhdentyypiseksi ammatilliseksi koulutukseksi, ja ammatillinen koulutus on koulutus (1):ä. On vaikeaa ajatella (ainakaan terminologin ilman asiantuntijoiden tukea), missä kohtaa ammatillisen koulutuksen lajit konkretisoituvat yhdentyypiseksi koulutus (2):ksi (= "suunniteltu opintojen ja järjestelyjen kokonaisuus, jonka tavoitteena on lisätä johonkin aihepiiriin tai alaan liittyvää osaamista tai tarjota valmiudet tutkinnon tai muun kokonaisuuden suorittamiseen"). Ja eikö toisaalta vaikkapa "lukiokoulutukseen valmistavaa koulutusta" voida ajatella yhtä hyvin koulutus (1):nä kuin koulutus (2):na?? Riippuu näkökulmasta, nähdäänkö se "toimintana, jonka tavoitteena on lisätä osaamista" vai "suunniteltuna opintojen ja järjestelyjen kokonaisuutena". Vai?

**Terminologi-Riinan kommentti 8.7.2020:** Samalla kun teki tuon muutoksen em. kaavion käsitteisiin (ja antoi uuden kaavion nimeksi "Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan"), piti tehdä remonttia moneen koulutus (2):n alakäsitteeseen ja muuttaa ne koulutus (1):n alakäsitteiksi. Tässä saattoi mennä rikki jotain, mikä oli aikanaan pohdittu Suvi Remeksen ja Katarina Revon kanssa... Mutta nämä (= kaikki koulutus 1:n ja koulutus 2:n alakäsitteet) pitäisi joskus käydä läpi jonkun työryhmän kanssa niin että olisivat yhtenäisesti, sillä Suvin ja Katan kanssa aikanaan ajateltu linja on muutenkin saattanut vuosien saatossa pettää.

**Terminologi-Riinan kommentti 8.7.2020:** Esimerkiksi "täydennyskoulutus" ja "henkilöstökoulutus" on (alusta lähtien) määritelty koulutus (1):nä. Missä se ratkaiseva ero (vaikkapa "lukiokoulutukseen valmistavaan koulutukseen") on? Se että lukiokoulutukseen valmistavalla koulutuksella on opetussuunnitelman perusteet, ei riitä, koska myös perusopetuksella ja lukiokoulutuksella on opetussuunnitelman perusteet.

**Terminologi-Riinan kommentti 8.7.2020:** Koulutus (2):n alakäsitteiksi on nyt jäänyt opintokokonaisuus, tutkinnon osa ja koulutuksen toteutus, ja "konkreettisempina" alakäsitteinä on nyt ainoastaan erilliset opinnot ja erikoistumiskoulutus. Tosin ei liene mitään varmuutta, että jälkimmäiset tulisi määritellä nimenomaan koulutus (2):na eikä niitä missään tapauksessa voisi ajatella koulutus (1):nä. Keskusteltava korkeakoulujen asiantuntijoiden kanssa (Totti, Ilmari, Lara?).

## 6.4.1 Tutkintoon johtamattomia koulutuksia (2)

528

### perusopetukseen valmistava opetus

sv undervisning som förbereder för grundläggande utbildning

en preparatory education for basic education

määritelmä

*koulutus (2)*, jota järjestetään esi- ja perusopetusikäisille maahanmuuttajataustaisille lapsille ja nuorille ja jonka tarkoituksena on antaa *oppijalle* kielelliset ja muut tarvittavat valmiudet *esiopetukseen* tai *perusopetukseen* siirtymistä varten

huomautus

Käsitteen tunnus: c1633

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\)](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Riina Kosunen Katri Kuukalle, OPH, 8.6.2020:** Onko niin, että sekä termistä "perusopetukseen valmistava opetus" että termistä "lukiokoulutukseen valmistava koulutus" on jätetty pois sana "maahanmuuttajille", mutta kuitenkin sekä perusopetukseen valmistavan opetuksen" että "lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen" määritelmässä kuuluu olla, että opetuksen/koulutuksen kohderyhmänä ovat nimenomaan "maahanmuuttajataustaiset lapset" tai "maahanmuuttajat ja vieraskieliset"? -- **Katri Kuukka 18.6.2020:** Määritelmässä voi edelleen olla, mutta tuo LUVa tosiaan poistuu syksystä 2022.

529

### lukiokoulutukseen valmistava koulutus

ei: maahanmuuttajien ja vieraskielisten lukiokoulutukseen valmistava koulutus (vanhentunut)

sv utbildning som förbereder för gymnasieutbildning

en preparatory education for general upper secondary education

not: course preparatory to general upper secondary education <kielellisesti virheellinen muoto>; instruction preparing for general upper secondary education; instruction preparatory to general upper secondary education <kielellisesti virheellinen muoto>; preparatory education for general upper secondary education for immigrants and foreign-language speakers (obsolete)

määritelmä

[koulutus \(2\)](#), jota järjestetään maahanmuuttajille ja vieraskielisille ja jonka tarkoituksena on antaa [oppijalle](#) kielelliset ja muut tarvittavat valmiudet [lukiokoulutukseen](#) siirtymistä varten

huomautus

Lukiokoulutukseen valmistava koulutus korvautuu [tutkintokoulutukseen valmentavalla koulutuksella](#) oppivelvollisuuslain (1214/2020) voimaantulon myötä eli 1.8.2021 alkaen.

Oppivelvollisuuslain mukaista [oppivelvollisuutta](#) voi kuitenkin suorittaa myös lukiokoulutukseen valmistavassa koulutuksessa siirtymäkauden ajan eli 31.7.2022 saakka.

Käsitteen tunnus: c469

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

530

### tutkintokoulutukseen valmentava koulutus; toisen asteen tutkintokoulutukseen valmentava koulutus; TUV-koulutus; < nivelvaiheen koulutus

määritelmä

[koulutus \(2\)](#), jota järjestetään henkilöille, jotka ovat suorittaneet [perusopetuksen oppimäärän](#) tai sitä vastaavan aiemman oppimäärän ja jotka tarvitsevat parantaa valmiuksiaan hakeutua [lukiokoulutukseen](#) tai [ammattilliseen tutkintokoulutukseen](#) tai suorittaa [toisen asteen tutkinto](#)

huomautus

Tutkintokoulutukseen valmistavasta koulutuksesta annetun lain (1215/2020) mukaan tutkintokoulutukseen valmistavan koulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiuksia hakeutua lukiokoulutukseen tai ammatilliseen tutkintokoulutukseen, ohjata opiskelijaa jatko-opinto- ja työelämäsuunnitelman laadintaan sekä vahvistaa opiskelijan edellytyksiä suorittaa lukiokoulutuksen oppimäärä ja sen päätteeksi suoritettava [ylioppilastutkinto](#) taikka [ammattillinen tutkinto](#).

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus on tarkoitettu sellaisille [oppivelvollisille](#) ja muille ilman toisen asteen tutkintoa oleville henkilöille, jotka tarvitsevat valmentavaa koulutusta; opiskelijoille, joiden äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai saame; sekä opiskelijoille, jotka ovat suorittaneet perusopetuksen tai sitä vastaavan koulutuksen muulla kielellä kuin suomeksi, ruotsiksi tai saameksi.

Tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen on yhdistetty aiemmat perusopetuksen ja toisen asteen tutkintotavoitteisen koulutuksen väliin sijoittuneet nivelvaiheen koulutukset eli [perusopetuksen lisäopetus](#), [lukiokoulutukseen valmistava koulutus](#) ja [ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus](#).

Tutkintoon valmistavan koulutuksen kesto on enintään vuosi, mutta opiskelija voi siirtyä jo aiemmin opiskelemaan lukio- tai ammatilliseen koulutukseen.

Käsitteen tunnus: c1688

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <oppivelvollisuuskoulutus>

Käsittekaaviot: [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\)](#) ja [Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

531

(vanhentunut)

**aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutus**

sv utbildning i läs- och skrivfärdigheter för vuxna invandrare

en literacy training for adult migrants

määritelmä

[koulutus \(2\)](#), jota järjestetään oppivelvollisuusiän ylittäneille maahanmuuttajille ja jonka tarkoituksena on, että [oppija](#) oppii suomen tai ruotsin kielen alkeet sekä luku- ja kirjoitustaidon perusteet

huomautus

Käsite aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutus on vanhentunut 1.1.2018.

Aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutus oli työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla järjestetty koulutus (2), joka oli tarkoitettu oppijoille, jotka eivät osanneet lukea millään kielellä tai osasivat lukea muulla kuin latinalaisella kirjaimistolla, mutta lukutaito ei ollut riittävä tietoyhteiskunnan vaatimusten näkökulmasta. Vuoden 2018 alussa aikuisten luku- ja kirjoitustaidon koulutus siirrettiin opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle osaksi [koulutusjärjestelmää](#).

Vuoden 2018 alusta lähtien aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutus on korvautunut käsitteillä [oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksen lukutaitovaihe](#) sekä [vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus](#). Myös [aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksessa](#) on mahdollisuus vahvistaa latinalaisen kirjaimiston hallintaa.

Käsitteen tunnus: c471

Luokka: ?

532

**vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus**

sv utbildning i grundläggande litteracitet inom fritt bildningsarbete

en literacy training in liberal adult education

määritelmä

[koulutus \(2\)](#), jota annetaan [vapaan sivistystyön oppilaitoksissa](#) maahanmuuttajille kotoutumisen tueksi ja jonka tarkoituksena on kehittää [oppijan](#) luku- ja kirjoitustaitoa

huomautus

Luku- ja kirjoitustaidon kehittämisen ohella vapaan sivistystyön lukutaitokoulutuksen tavoitteena on tutustuttaa oppijaa suomalaiseen yhteiskuntaan, kulttuuriin ja arkielämään.

Vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus on tarkoitettu kotoutumisen tueksi sellaisille maahanmuuttajille, joilla ei omassa kotimaassaan tai muualla ole ollut mahdollisuutta saada riittävästi koulutusta ja yleissivistystä, jotta he voisivat selviytyä [opiskelun](#), työssäkäynnin sekä käytännön arjen toimintojen haasteista suomalaisessa yhteiskunnassa.

Opetushallitus on antanut vapaan sivistystyön lukutaitokoulutukseen opetussuunnitelmasuosituksen, joka tuli voimaan 1.1.2018.

Käsitteen tunnus: c1646

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsitekaavio: [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\)](#)

<kieliversiointiin vst>

<vst ruotsi kesken> <vst englanti kesken>

533

**kotoutumiskoulutus; aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus**

sv integrationsutbildning av vuxna invandrare; integrationsutbildning

en integration training for adult migrants; integration training for migrants

määritelmä

*koulutus (2)*, jota järjestetään oppivelvollisuusiän ylittäneille maahanmuuttajille ja jonka tarkoituksena on kehittää *oppijan* suomen tai ruotsin kielen taitoa ja muita kotoutumista edistäviä valmiuksia, jotka tukevat henkilön pääsyä opintoihin ja työelämään sekä osallistumista yhteiskunnan toimintaan

huomautus

Kotoutumiskoulutukseen sisältyy 1) suomen tai ruotsin kielen *opetusta (1)*; 2) ammatillisten ja muiden työelämässä tarvittavien valmiuksien opetusta (1), ammatillista suunnittelua ja *ohjausta* jatko-opintoihin, työllistymistä edistäviin palveluihin tai työmarkkinoille; 3) muuta opetusta, joka edistää yhteiskunnallisia valmiuksia. Kotoutumiskoulutuksen sisällöt määräytyvät Opetushallituksen antamien *opetussuunnitelman perusteiden* ja Opetushallituksen suositusten mukaisesti.

Kotoutumiskoulutuksen kielellisenä tavoitteena on, että henkilö saavuttaa suomen tai ruotsin kielessä toimivan peruskielitaidon.

Kotoutumiskoulutus toteutetaan pääsääntöisesti *työvoimakoulutuksena*.

Vrt. *oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksen lukutaitovaihe, vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus*.

Käsitteen tunnus: c472

Luokka: ?

Käsittekaavio: [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\)](#)

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 20.2.2020:** Mille koulutusasteelle tämän käsitteen ajatellaan kuuluvan? Pitäisikö perustaa uusi aihepiiriluoikka ”työvoimakoulutus” (tm.)? -- **OKSA-jaos 15.5.2020:** Todettiin, että ei sovi nykyisiin luokkiin.

**Terminologin kysymys englannin kielityöryhmälle 30.4.2020:** Tämän käsitteen englannin termissä on käytetty sanaa ”migrant”; joissakin muissa maahanmuuttajille tarkoitetuissa koulutuksissa ”immigrant”.

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (integrationsutbildning)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (integration training for migrants)





valmentava koulutus” ja ”työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus”: muutetaanko ne olemaan koulutus (2):ia ammatillisen koulutuksen eli koulutus (1):n sijaan.

**Oppivelvollisuuden laajentaminen -kartoitus, TH, kevät 2021:** Huomio: käsittekaavio tutkintoon johtamattomat koulutukset tarkistettava

**Terminologin kysymys 18.5.2021:** Tästä kaaviosta poistetaan varmaankin ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus ja lukiokoulutukseen valmentava koulutus. Tarvitaanko muita muokkauksia?

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 7.6.2021:** Poistettu kaaviosta vanhentuvat käsitteet valmentava koulutus, ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus ja lukiokoulutukseen valmistava koulutus. Tarkistuspyyntö: onhan kaavio nyt ok?

#### 6.4.1.1 Ennen vuotta 2015 järjestettyjä tutkintoon johtamattomia, ammatilliseen koulutukseen hakeutumista edistäviä koulutuksia (2)

**Terminologi-Riinan kysymys 10.7.2020:** Ks. kommentit kaavion ”Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan” kohdalta. Onko tässä luvussa olevat ammatillisen koulutuksen käsitteet syytä määritellä nimenomaan koulutus (2):n alakäsitteinä, vai olisiko syytä noudattaa samaa linjaa kuin kaaviossa ”Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan”, jossa valmentava koulutus on määritelty yhdentyypisenä ammatillisena koulutuksena eli sitä kautta tutkintoon johtamattomana koulutus (1):nä?

534

(vanhentunut)

**ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus; ammattistartti**

sv orienterande och förberedande utbildning före den grundläggande yrkesutbildningen; utbildning som förbereder för grundläggande yrkesutbildning

en preparatory training and guidance for vocational upper secondary education; pre-vocational programme; preparatory education for vocational studies

määritelmä

[koulutus \(2\)](#), jonka tavoitteena on täydentää [oppijan](#) valmiuksia hakeutua [ammatilliseen perustutkintoon](#) johtavaan koulutukseen (2) sekä tukea ja vahvistaa oppijan edellytyksiä suorittaa ammatillinen perustutkinto

huomautus

[Ammatilliseen koulutukseen](#) ohjaavan ja valmistavan koulutuksen tavoitteena on tarjota [opiskelijalle ammatillisessa peruskoulutuksessa](#) tarvittavat perustiedot ja -taidot ja yksilöllistä tukea vastuulliseksi ja tasapainoiseksi ihmiseksi ja aktiiviseksi yhteiskunnan jäseneksi kehittymiseen.

Ammatilliseen koulutukseen ohjaavaa ja valmistavaa koulutusta voidaan järjestää esimerkiksi opiskelijoille, joilla on heikko [perusopetuksen päättötodistuksen](#) keskiarvo tai joilla ei ole riittäviä valmiuksia ammatilliseen koulutukseen [hakeutumiseen](#) tai opinnoista suoriutumiseen. Kohderyhmään voivat lukeutua muun muassa maahanmuuttajat ja vammaiset.

Ennen elokuussa 2015 voimaan tullutta muutosta lakiin [630/1998 koulutuksen järjestäjät](#) saattoivat lain nojalla järjestää seuraavia ammatilliseen koulutukseen hakeutumista edistäviä koulutuksia (2): ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus, [maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus](#), [kotitalousopetus](#), [vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus](#) 1. (ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus eli nk. valmentava I) sekä [oppisopimuskoulutuksen](#) ennakkopakso. Elokussa 2015 voimaan tulleen lakimuutoksen jälkeen nämä koulutukset (2) sisältyivät ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaan koulutukseen (jonka nimi muuttui ammatillisesta koulutuksesta annetun lain [531/2017](#) myötä [ammatilliseen koulutukseen valmentavaksi koulutukseksi](#)).

Käsitteen tunnus: c476

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

535

(vanhentunut)

**maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus**

sv förberedande utbildning för grundläggande yrkesutbildning för invandrare

en preparatory education for immigrants for vocational education and training

määritelmä

**koulutus (2)**, jota järjestetään maahanmuuttajille ja jonka tarkoituksena on antaa *oppijalle* kielelliset ja muut tarvittavat valmiudet *ammattilliseen peruskoulutukseen* siirtymistä varten

huomautus

Ennen elokuussa 2015 voimaan tullutta muutosta lakiin 630/1998 *koulutuksen järjestäjät* saattoivat lain nojalla järjestää seuraavia *ammattilliseen koulutukseen hakeutumista* edistäviä koulutuksia (2): *ammattilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus*, maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus, *kotitalousopetus*, ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus (nk. valmentava I; ks. *vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus*) sekä *oppisopimuskoulutuksen* ennakkopakso. Elokuussa 2015 voimaan tulleen lakimuutoksen jälkeen nämä koulutukset (2) sisältyivät ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaan koulutukseen (jonka nimi muuttui ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 myötä *ammattilliseen koulutukseen valmentavaksi koulutukseksi*).

Käsitteen tunnus: c470

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

536

(vanhentunut)

<ammattillinen peruskoulutus>

**kotitalousopetus**

sv undervisning i huslig ekonomi

en course in home economics

määritelmä

**tutkintoon** johtamaton **koulutus (2)**, jonka tavoitteena on antaa *oppijalle* kotitalouden hoitamisessa sekä hyvinvoinnin edistämiseksi tarvittavia käytännön tietoja ja taitoja

huomautus

Tässä määritelty kotitalousopetus ei tarkoita *perusopetuksen* kotitalous-*oppiainetta*.

Ennen elokuussa 2015 voimaan tullutta muutosta lakiin 630/1998 *koulutuksen järjestäjät* saattoivat lain nojalla järjestää seuraavia *ammattilliseen koulutukseen hakeutumista* edistäviä koulutuksia (2): *ammattilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus*, *maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus*, kotitalousopetus, ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus (nk. valmentava I; ks. *vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus*) sekä *oppisopimuskoulutuksen* ennakkopakso. Elokuussa 2015 voimaan tulleen lakimuutoksen jälkeen nämä koulutukset (2) sisältyivät ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaan koulutukseen (jonka nimi muuttui ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 myötä *ammattilliseen koulutukseen valmentavaksi koulutukseksi*).

Käsitteen tunnus: c467

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen><ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (undervisning i huslig ekonomi, hushållsskola)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (course in home economics)

537

(vanhentunut)

**vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus**

sv undervisning och handledning i tränings- och rehabiliteringssyfte

en rehabilitative instruction and guidance for the disabled

määritelmä

*opetus (1)* ja *ohjaus*, joiden tarkoituksena on täydentää *oppijan* valmiuksia hakeutua *ammattilliseen perustutkintoon* johtavaan *koulutukseen (2)* sekä tukea ja vahvistaa oppijan edellytyksiä suorittaa ammatillinen perustutkinto, tai joiden tarkoituksena on antaa *erityistä tukea (2)* runsaasti tarvitsevalle oppijalle lisää valmiuksia, mahdollisuuksia ja edellytyksiä *ammattilliseen peruskoulutukseen*, työhön ja itsenäiseen elämään

huomautus

Vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus on vammaisille *opiskelijoille* järjestettävää *tutkintoon* johtamatonta *koulutusta (2)*. Se voi olla ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaa ja kuntouttavaa opetusta ja ohjausta (nk. valmentava I) tai työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa ja kuntouttavaa opetusta ja ohjausta ( nk. valmentava II).

Ennen elokuussa 2015 voimaan tullutta muutosta lakiin *630/1998 koulutuksen järjestäjät* saattoivat lain nojalla järjestää seuraavia *ammattilliseen koulutukseen hakeutumista* edistäviä koulutuksia (2): *ammattilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus, maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus, kotitalousopetus*, ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus (nk. valmentava I) sekä *oppisopimuskoulutuksen* ennakkopakso. Elokuussa 2015 voimaan tulleen lakimuutoksen jälkeen nämä koulutukset (2) sisältyivät ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaan koulutukseen (jonka nimi muuttui ammatillisesta koulutuksesta annetun lain *531/2017* myötä *ammattilliseen koulutukseen valmentavaksi koulutukseksi*).

Käsitteen tunnus: c475

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen><ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (undervisning och handledning för handikappade studerande i tränings- och rehabiliteringssyfte)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (rehabilitative instruction and guidance for the disabled)

## 6.5 Opiskelu-oikeuteen liittyviä toimenpiteitä

538

**opiskelu-oikeus; opinto-oikeus; opiskelupaikka; > tutkintoon johtava opiskelu-oikeus;  
> tutkintoon johtava opinto-oikeus; > tutkinnonsuoritusoikeus; > rajattu opiskelu-oikeus;  
> rajattu opinto-oikeus**

sv studierätt; studieplats <opiskelupaikasta>  
inte: examensrätt

en right to study; student place <opiskelupaikasta>  
rather than: study right  
not: study entitlement; study place

määritelmä

oikeus suorittaa *tutkinto* tai osallistua *koulutukseen (2)* tai *opetukseen (1)*

huomautus

Yliopistolaissa (558/2009) ja ammattikorkeakoululaissa (932/2014) säädellään tutkintoon johtavia opiskelu-oikeuksia. Yliopistolain ja ammattikorkeakoululain mukaan opiskelu-oikeuden määritelmä on siis yllä annettua suppeampi: opiskelu-oikeudella tarkoitetaan nimenomaan oikeutta suorittaa tutkinto (ei oikeutta osallistua koulutukseen (2) tai opetukseen (1)).

*Ammatillisessa koulutuksessa* ja *lukiokoulutuksessa* opiskelu-oikeus syntyy, kun *koulutuksen järjestäjä* ottaa *hakijan opiskelijaksi*. Opiskelu-oikeus alkaa *koulutuksen järjestäjän* päättämänä ajankohtana.

*Lukiokoulutuksessa* opiskelijan opiskelu-oikeus alkaa koulutuksen järjestäjän päättämänä ajankohtana. Opiskelu-oikeus päättyy, kun opiskelija saa opintonsa suoritetuiksi, mutta kuitenkin viimeistään neljän vuoden kuluttua opintojen aloittamisesta tai opiskelijalle mahdollisesti myönnettävän lisäajan jälkeen. Opiskelu-oikeus voi päättyä myös siihen, että opiskelija menettää opiskelu-oikeutensa (ks. *opiskelu-oikeuden menettänyt*) tai siihen, opiskelija itse eroaa eli luopuu opiskelu-oikeudestaan (vrt. *eroamisesta ilmoittaminen*).

**tutkintoon johtava opiskelu-oikeus; tutkintoon johtava opinto-oikeus;**

**tutkinnonsuoritusoikeus** sekä **rajattu opiskelu-oikeus; rajattu opinto-oikeus**: Termin opiskelu-oikeus käyttöyhteydessä täytyy erikseen tarkentaa, onko kyse tutkintoonjohtavasta oikeudesta (termit "tutkintoon johtava opiskelu-oikeus", "tutkintoon johtava opinto-oikeus" ja "tutkinnonsuoritusoikeus") vai oikeudesta osallistua *koulutukseen (2)* tai *opetukseen (1)* (termit "rajattu opiskelu-oikeus" ja "rajattu opinto-oikeus").

**opiskelupaikka**: Termit opiskelu-oikeus ja opiskelupaikka ovat (ainakin lähes) synonyymeja, mutta niillä on hiukan eri käyttökontekstit. Esimerkiksi puhutaan *opiskelupaikan vastaanotosta* eikä opiskelu-oikeuden vastaanotosta.

**examensrätt**: Ruotsin termiä examensrätt käytetään joskus virheellisesti viittaamaan opiskelu-oikeuteen, vaikka se merkitsee tutkinnon myöntämislupaa.

**study place**: Englannin termi study place sisältää myös viittauksen fyysiseen paikkaan, joten sen käyttöä ei suositella suomen opiskelupaikka-termin vastineena.

Ks. myös *opiskelu-oikeuden päättymisen*.

Käsitteen tunnus: c487

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: *Opiskelu-oikeuteen liittyviä toimenpiteitä*, *Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä* ja *Opiskelun keskeytyminen*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Terminologin kommentti lukion ruotsin kielityöryhmälle 11.2.2018**: Korkeakoulujen ruotsin työryhmä antanut ruotsin vastineen/vastineet; varmistatteko että ok lukiokoulutuksen näkökulmasta?

**Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin ja englannin kielityöryhmille 30.6.2020**:

Suomenkielisiin synonyymeihin on lisätty termit tutkintoon johtava opiskelu-oikeus; tutkintoon johtava opinto-oikeus; tutkinnonsuoritusoikeus sekä rajattu opiskelu-oikeus; rajattu opinto-oikeus. Olisiko näille tarpeen hakea ruotsin- ja englanninkieliset vastineet?

539

### opiskeluvoikeuden tila

sv studierättens status

en status of the right to study  
not: study entitlement status

määritelmä

*oppijan opiskeluvoikeudelle* tietojärjestelmään määritetty tila

huomautus

Opiskeluvoikeuden tiloja voivat olla esimerkiksi aktiivinen, optio, päättynyt, passivoitu, luopunut ja peruutettu. Tilaa "aktiivinen" tarkennetaan *lukukausi-ilmoittautumisen tila* -tiedolla.

Käsitteen tunnus: c488

Käsittekaavio: [Opiskeluvoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

540

### opiskeluvoikeuden väliaikainen keskeyttäminen <ammatillinen koulutus, lukiokoulutus>

en ~ put studies on hold *verb*

määritelmä

*ammatillisen koulutuksen* tai *lukiokoulutuksen koulutuksen järjestäjän* toimenpide, jolla *opiskelijan opiskeluvoikeus* keskeytetään väliaikaisesti

huomautus

Kun opiskeluvoikeus keskeytetään väliaikaisesti, opiskelijan opiskeluvoikeus säilyy, mutta hän ei aktiivisesti opiskele keskeytyksen aikana. Vrt. *opiskeluvoikeuden menettänyt*, joka menettää opiskeluvoikeutensa kokonaan.

Opiskeluvoikeuden väliaikainen keskeyttäminen tehdään käytännössä yleensä *opiskelijan hakemuksesta*.

*Korkeakouluiissa (1)* opiskeluvoikeuden väliaikainen keskeyttäminen -käsitettä vastaa lähinnä käsite *poissaolevaksi ilmoittautuminen*.

Ks. myös *väliaikaisesti keskeyttänyt*.

Käsitteen tunnus: c1628

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Opiskeluvoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#) ja [Opiskelun keskeyttäminen](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

**Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 24.6.2020:** Lukion englannin kielityöryhmän valitsema termi; sopiiko ammatilliselle?

**OKSA-jaos 19.3.2021:** Tero selvittää tarvitaanko OKSAan lisätä aiempien käsitteiden lisäksi oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen vai selvittääkö aiempien käsitteiden päivittämisellä

**OKSA-jaos 19.3.2021:** myös käsite "opiskeluvoikeuden menettäminen", 8 §

**OKSA-jaos 19.3.2021:** 1214/2020, 7 § ja 8 § selvitettävä juristeilta

541

### opiskeluoroikeuden peruuttaminen

sv indragning av studierätten

en revocation of the right to study; revoking the right to study

määritelmä

*koulutusorganisaation* tai *koulutuksen järjestäjän* toimenpide, jolla soveltumattomaksi osoittautuneen *opiskelijan opiskeluoroikeus* peruutetaan

huomautus

Opiskeluoroikeuden peruuttaminen voi tulla kysymykseen *koulutuksessa (2)*, johon liittyy alaikäisten turvallisuutta, potilas- tai asiakasturvallisuutta taikka liikenteen turvallisuutta koskevia vaatimuksia. Peruuttaminen voidaan tehdä esimerkiksi, jos opiskelija on vaarantamalla toistuvasti tai vakavasti toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden osoittautunut ilmeisen soveltumattomaksi toimimaan koulutukseen (2) liittyvissä käytännön tehtävissä tai jos hän on terveydentilansa vuoksi soveltumaton. Opiskeluoroikeuden peruuttamisesta on säädetty ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017), yliopistolaissa (558/2009) ja ammattikorkeakoululaissa (932/2014).

Opiskeluoroikeuden peruuttaminen voidaan tehdä myös kurinpidollistyyppisestä syystä.

Opiskeluoroikeus voidaan peruuttaa esimerkiksi tapauksessa, jossa opiskelijan *opiskelijavalinnassa* käyttämä dokumentaatio todetaan vilpilliseksi.

Käsitteen tunnus: c489

Luokka: <amatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Opiskeluoroikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#) ja [Opiskelun keskeytyminen](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin amatillinen>

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle (lukio) 13.5.2019:** Onko tämä käsite käytössä lukiokoulutuksessa? Nyt käsite merkitty vain korkeakoulujen ja amatillisen käsitteeksi. Ovatko käsitteen tiedot (termi, määritelmä, huomautus) lukion kannalta ok?

542

### opiskeluoroikeuden palauttaminen

sv återställande n av studierätten

en reinstatement of the right to study <peruutetun opiskeluoroikeuden palauttamisesta>; ~ readmission <menetetyn opiskeluoroikeuden palauttamisesta>

määritelmä

*koulutusorganisaation* tai *koulutuksen järjestäjän* päätös, jolla *opiskelijan* peruutettu *opiskeluoroikeus* palautetaan

huomautus

Peruutettu opiskeluoroikeus (ks. *opiskeluoroikeuden peruuttaminen*) tulee palauttaa, jos *opiskelija* osoittaa, ettei opiskeluoroikeuden peruuttamisen aiheuttaneita syitä enää ole.

Termillä opiskeluoroikeuden palauttaminen viitataan joskus myös menetetyn opiskeluoroikeuden (ks. *opiskeluoroikeuden menettäminen*) takaisin antamiseen, vaikka esimerkiksi *amatillisessa koulutuksessa* ja yliopistolaissa (558/2009) sillä tarkoitetaan nimenomaan peruutetun opiskeluoroikeuden palauttamista.

Englanniksi (peruutetun) opiskeluoroikeuden palauttamisesta käytetään termiä reinstatement of the right to study (esimerkiksi *yliopistolain 558/2009 englanninkielisessä käännöksessä*).

Menetetyn opiskeluoroikeuden takaisin hakemisesta puolestaan käytetään epävirallisesti termiä reapplication ja menetetyn opiskeluoroikeuden palauttamisesta termiä readmission.

Käsitteen tunnus: c491

Luokka: <amatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskeluoroikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>



543

### opiskeluoikeuden menettäminen

sv förlust av studierätten

en forfeiture of the right to study <lukiokoulutus, korkeakoulut>

määritelmä

*koulutuksen järjestäjän* toimenpide, joka seuraa säännösten noudattamatta jättämisestä ja jossa *opiskelija* menettää *opiskeluoikeutensa*

huomautus

Lukiolain (714/2018) mukaan opiskelija menettää opiskeluoikeutensa, jos hän ei ole suorittanut opintojaan laissa säädettyssä ajassa tai hänelle mahdollisesti myönnettyssä lisäajassa. Opiskeluoikeutensa menettää myös opiskelija, joka pätevää syytä ilmoittamatta on poissa *opetuksesta (1)*, mikäli on ilmeistä, ettei hänen tarkoituksenaan ole jatkaa opintoja.

*Korkeakoulun (1)* opiskelija voi menettää *opiskeluoikeutensa* esimerkiksi mikäli hän on laiminlyönyt yliopistolain mukaisen ilmoittautumisvelvollisuuden (ks. *opiskelijaksi ilmoittautuminen (1)*) tai ei ole suorittanut opintojaan säädettyssä ajassa.

Menetetty opiskeluoikeus on mahdollista saada takaisin.

Ks. myös *opiskeluoikeuden menettänyt*.

Vrt. *ammattillisen koulutuksen* käsite *eronneeksi katsominen*.

Käsitteen tunnus: c490

Luokka: <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: *Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan*, *Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä* ja *Opiskelun keskeytyminen*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

544

### eroamisesta ilmoittaminen <ammattillinen, lukiokoulutus>; eroaminen <ammattillinen, lukiokoulutus>; opiskeluoikeudesta luopuminen <korkeakoulut>

sv avstå sin studierätt *verb*

en waiver of the right to study <korkeakoulut>; renouncement of the right to study <korkeakoulut>

määritelmä

*opiskelijan* toimenpide, jossa opiskelija ilmoittaa *koulutuksen järjestäjälle* eroavansa tai *korkeakoululle (1)* luopuvansa *opiskeluoikeudestaan*

huomautus

Ks. myös *eronnut* (eli opiskeluoikeudesta luopunut).

Käsitteen tunnus: c504

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: *Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä* ja *Opiskelun keskeyttäminen*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Terminologin kysymys lukion englannin työryhmälle 6.11.2020:** Nämä englannin vastineet ovat korkeakoulujen englannin työryhmän työstämät. Varmistus: sopivatko lukionkin näkökulmasta? Vrt. *eronnut*, jonka enkun vastineet ovat ”student who has waived the right to study”; ”student who has relinquished the right to study” ja hylättävä ”student who has resigned”.



545

### opiskeluoikeuden päättyminen

sv studierättens upphörande

en termination of the right to study

määritelmä

*opiskelijan opiskeluoikeuden* loppuminen

huomautus

*Lukiokoulutuksessa* opiskeluoikeuden päättymisen perusteita ovat *eroamisesta ilmoittaminen*, *opiskeluoikeuden menettäminen* sekä se, että opiskelija on suorittanut *koulutuksen (2)*, johon hänet on otettu opiskelijaksi. Lukiolain (714/2018) mukaan *koulutuksen järjestäjä* antaa opiskeluoikeuden päättymisestä erillisen päätöksen.

*Ammatillisessa koulutuksessa* opiskeluoikeuden päättymisen perusteita ovat opiskelijan *eronneeksi katsominen* sekä se, että opiskelija on suorittanut *tutkinnon, tutkinnon osan* tai koulutuksen (2), johon hänet on otettu opiskelijaksi. *Työvoimakoulutuksessa* opiskeluoikeus päättyy *koulutuksen järjestäjän* ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai työ- ja elinkeinotoimiston sopimana ajankohtana.

*Korkeakouluissa (1)* opiskeluoikeuden päättymisen perusteita ovat *opiskeluoikeudesta luopuminen*, *opiskeluoikeuden menettäminen* sekä se, että opiskelija on suorittanut tutkinnon tai koulutuksen (2), johon hänet on otettu opiskelijaksi.

Käsitteen tunnus: c1615

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

**Terminologin kysymys lukiokoulutukselle 27.9.2019:** Ammatillinen koulutus lisäsi päättymisen perusteisiin ”tai kun henkilö on suorittanut tutkinnon, tutkinnon osan tai koulutuksen (2), johon hänet on otettu opiskelijaksi”. Voiko tämän (tai vastaavan) katsoa pätevän myös lukiokoulutukseen? (Ks. lukiota koskeva huomautus.)

546

**lisääjän myöntäminen opiskeluoikeuteen; opiskeluoikeuden jatkaminen <korkeakoulut>**

ei: suoritusajan pidennys <lukiokoulutus> (vanhentunut)

sv förlängning av studierätt <korkeakoulut>; förlängning av studietid <korkeakoulut>; ~ fortsatt studierätt <korkeakoulut>

en extension of the right to study <lukiokoulutus, korkeakoulut>; extension of the time for completing studies <lukiokoulutus>

määritelmä

*koulutusorganisaation* toimenpide, jolla opintojen suorittamisen sallittua kestoa tai *opiskeluoikeuden* kestoa jatketaan *opiskelijan* hakemuksesta

huomautus

*Lukiokoulutuksessa* opiskelijalla on oikeus suorittaa lukiokoulutuksen *oppimäärä* enintään neljässä vuodessa, jollei *koulutuksen järjestäjä* myönnä opiskelijalle sairauden, vamman tai muun erityisen syyn vuoksi lisääntymä opintojen loppuun saattamiseen.

*Korkeakoulutuksessa* opiskelijan on opiskeluoikeuden jatkamista koskevan hakemuksen yhteydessä esitettävä suunnitelma opintojen loppuun saattamisesta. Opiskeluoikeutta voidaan jatkaa, mikäli opiskelijalla on suunnitelman perusteella mahdollisuus saattaa opintonsa loppuun kohtuullisessa ajassa. Yliopistolain (558/2009) mukaan opiskeluoikeutta voidaan *korkeakoulussa (1)* jatkaa korkeintaan kaksi vuotta tavoiteaikaa pidemmäksi.

Käsitteen tunnus: c892

Luokka: <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

**Terminologin kysymys lukion ruotsin kielityöryhmälle 19.11.2018:** Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok lukiokoulutuksen kannalta?

**Lukion ruotsin kielityöryhmä 29.11.2018:** Missä tästä on säädetty? Lukiolaista ei löydy. OPS-perusteet?

**Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019:** Mats selvittää mitä ilmaisua käytetty. Ja voihan mukaan ottaa kaksikin vastinetta, mietitään järjestys.

**Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019:** kysymys OKSAn lukiotyöryhmälle: pitäisikö suomen termiä ("suoritusajan pidennys") muuttaa uuden lukiolain mukaiseksi, esim. "lisääjän myöntäminen suoritusajaksi"? Tämä vaikuttaa siihen, mikä termi valitaan ruotsinkieliseksi vastineeksi. -- **Lukion sanastotyöryhmän kommentti englannille 21.5.2019:** Muutettu ensisijaiseksi suomen termiksi "lisääjän myöntäminen opiskeluoikeuteen".

**Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019:** palataan ruotsin vastineeseen

547

**ensisijainen opiskeluoikeus**

sv primär studierätt

en primary right to study

määritelmä

useasta yhdessä *korkeakoulussa (1)* samaan aikaan voimassaolevasta *opiskeluoikeudesta* se, jonka *opiskelija* ilmoittaa ensisijaiseksi

huomautus

Eri tavoitetutkintoihin tähtäävistä, samassa korkeakoulussa (1) samaan aikaan voimassaolevista opiskeluoikeuksista vain yksi voi kunakin ajanjaksona olla ensisijainen.

Käsitteen tunnus: c493

Käsittekaavio: [Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

548

**erillinen opiskeluoikeus; erillinen opinto-oikeus**

sv separat studierätt

en non-degree right to study; right to complete non-degree studies

not: separate non-degree right to study

määritelmä

ajallisesti rajattu *opiskeluoikeus*, joka oikeuttaa *opiskelijan* suorittamaan rajatun määrän *korkeakoulun (1) tutkintoon* kuuluvia opintoja ilman tutkinnonsuoritusoikeutta

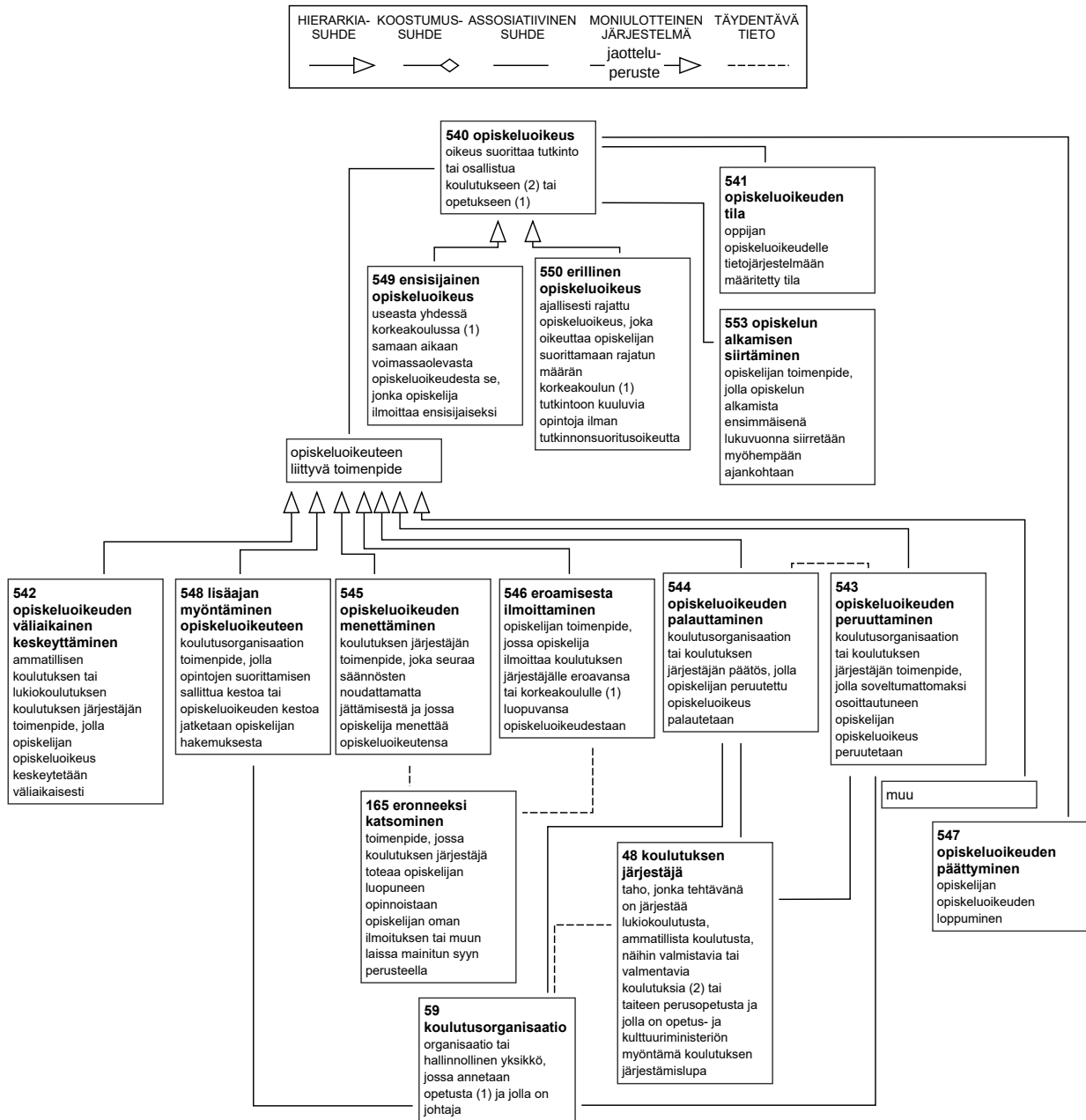
huomautus

Käsitteen tunnus: c494

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>



**Käsittekaavio 59. Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä.**

## 6.6 Ilmoittautuminen

549

### oppilaaksi ilmoittautuminen

sv anmälning (1)

määritelmä

toimenpide, jolla *oppilasvalintaa* käyttävään *esi-* tai *perusopetukseen* hyväksytty *oppilas* ilmoittaa, aikooko hän osallistua *opetukseen* (1)

huomautus

Käsitteen tunnus: c495

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

550

### opiskelijaksi ilmoittautuminen (1)

ei: kirjoittautuminen (vanhentunut)

sv anmälning (2)

inte: inskrivning (1)

en enrolment

not: registration (2)

määritelmä

toimenpide, jolla *opiskelupaikan* vastaanottanut *hakija* ilmaisee *korkeakoululle* (1) aloittavansa *opiskelun*, minkä jälkeen hänet merkitään korkeakoulun (1) opiskelijarekisteriin *opiskelijaksi*

huomautus

Henkilön on tehtävä opiskelijaksi ilmoittautuminen (1), kun hän saa uuden *opiskeluoikeuden*.

Opiskelijaksi ilmoittautumisen (1) yhteydessä korkeakouluopiskelija tekee *lukuvuosi-ilmoittautumisen* läsnä olevaksi tai, mikäli laissa määritellyt ehdot täyttyvät, poissa olevaksi. Poissaolon syistä säädetään yliopistolaissa (558/2009) ja ammattikorkeakoululaissa (932/2014).

Mikäli korkeakouluopiskelijalla ei ole aiempia opiskeluoikeuksia, opiskelijaksi ilmoittautumisen (1) tuloksena tapahtuu *kirjoilletulo*.

*Lukiokoulutuksessa* ei ole erillistä "opiskelijaksi ilmoittautuminen"-toimenpidettä, vaan *opiskelupaikan vastaanotto* kattaa myös *oppilaitoksen* opiskelijaksi ilmoittautumista vastaavan toimenpiteen.

**enrolment, registration:** Englannin registration-termiä käytetään ilmoittautumisesta *lukuvuosille* tai *lukukausille* (ks. *lukuvuosi-ilmoittautuminen* ja *lukukausi-ilmoittautuminen*), kun taas opiskelijaksi ilmoittautuminen (1), engl. enrolment, tehdään vain kerran, opintojen alussa.

Ks. myös *opiskelupaikan vastaanotto*.

Myös *vapaassa sivistystyössä* käytetään termiä opiskelijaksi ilmoittautuminen, mutta sillä viitataan eri käsitteeseen; ks. *opetukseen ilmoittautuminen*.

Käsitteen tunnus: c496

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

551

**opiskelun alkamisen siirtäminen**

sv skjuta upp studiestarten *verb*

en deferral of the start of studies; postponement of the start of studies

määritelmä

*opiskelijan* toimenpide, jolla *opiskelun* alkamista ensimmäisenä *lukuvuonna* siirretään myöhempään ajankohtaan

huomautus

Opiskelun alkamisen siirtäminen on mahdollista ainoastaan laissa säädetyistä syistä.

Opiskelun alkamisen siirtäminen tapahtuu ilmoittautumalla ensimmäiseksi lukuvuodeksi - tai poikkeuksellisesti ensimmäiseksi *lukukaudeksi* - poissa olevaksi (ks. *lukukausi-ilmoittautuminen*).

Vrt. *poissaoleva opiskelija*.

Käsitteen tunnus: c492

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Opiskelu-oikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

552

<korkeakoulut>

**kirjoilletulo**

sv inskrivning (2); inskrivning i matrikeln <historiallinen, juhlallinen>

en entry into the student register

määritelmä

henkilön ensimmäinen kirjaaminen *korkeakoulun* (1) opiskelijarekisteriin *tutkintoon* johtavien opintojen aloittamisen yhteydessä

huomautus

Ks. myös *opiskelijaksi ilmoittautuminen* (1).

Käsitteen tunnus: c500

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Ilmoittautumiskäsitteitä](#) ja [Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

553

**lukuvuosi-ilmoittautuminen**

mieluummin kuin: läsnäoloilmoittautuminen (1)

sv läsårsanmälan /FI/

en registration for the academic year

rather than: annual registration

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu tietyn *lukuvuoden lukukausia* koskevista *lukukausi-ilmoittautumisista*

huomautus

*Opiskelijan* velvollisuudesta ilmoittautua joka lukuvuosi säädetään yliopistolaissa (558/2009) ja ammattikorkeakoululaissa (932/2014).

Lukuvuosi-ilmoittautumisella opiskelija voi ilmoittautua lukuvuoden lukukausiksi läsnä [olevaksi tai, mikäli laissa mainitut ehdot täyttyvät, poissaolevaksi. Poissaolon syistä säädetään yliopistolaissa ja ammattikorkeakoululaissa.

Lukuvuosi-ilmoittautuminen voi kohdistua *korkeakouluun* (1) tai tiettyyn *opiskelu-oikeuteen*.

Käsitteen tunnus: c883

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

554

**lukukausi-ilmoittautuminen**

mieluummin kuin: läsnäoloilmoittautuminen (2)

sv terminsanmälan

en registration for the academic term

määritelmä

toimenpide, jolla *opiskelija* ilmoittaa olevansa läsnä tai poissa tietyn *lukukauden* ajan

huomautus

Käsitteen tunnus: c497

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Ilmoittautumiskäsitteitä](#) ja [Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

555

**poissaolevaksi ilmoittautuminen**

sv anmäla sig som frånvarande *verb*

en register as non-attending *verb*

määritelmä

*lukukausi-ilmoittautuminen*, jolla *korkeakoulun (1) opiskelija* ilmoittaa olevansa *lukukauden* poissa

huomautus

Korkeakoulujen (1) poissaolevaksi ilmoittautuminen -käsitettä vastaa *toisen asteen*

*koulutuksessa* lähinnä käsite *opiskeluvoikeuden väliaikainen keskeyttäminen*.

Ks. myös *väliaikaisesti keskeyttänyt; poissaoleva opiskelija*.

Käsitteen tunnus: c1660

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

556

**lukukausi-ilmoittautumisen tila; ~ lukuvuosi-ilmoittautumisen tila**

sv status för terminsanmälan

en registration status for the academic term; ~ registration status for the academic year

määritelmä

*opiskelijan lukukausi-ilmoittautumiselle* tietojärjestelmään määritetty tila

huomautus

Lukukausi-ilmoittautumisen tila liittyy tarkentavana tietona *opiskeluvoikeuden tilaan* ”aktiivinen”.

Lukukausi-ilmoittautumisen tiloja ovat ”läsnä”, ”poissa” ja ”poissa, ei kuluta opintoaikaa”.

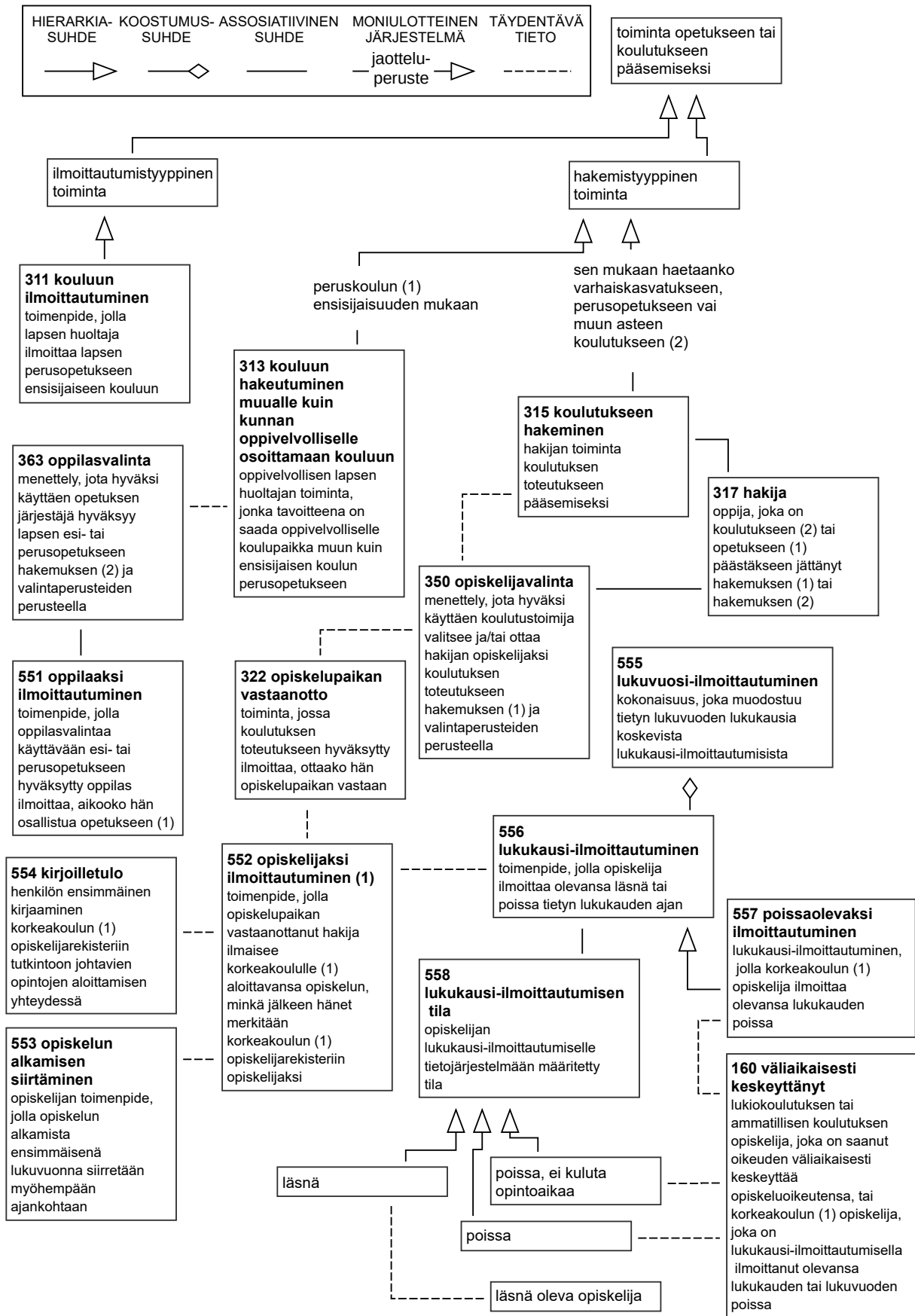
Lukuvuosi-ilmoittautumisen tila muodostuu tietyn *lukuvuoden* lukukausi-ilmoittautumisten

tilatiedoista.

Käsitteen tunnus: c884

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)



Käsittekaavio 60. Ilmoittautumiskäsitteitä.

557

<korkeakoulut>

**kirjoilletulopäivämäärä; kirjoihintulopäivämäärä**

sv inskrivningsdatum *n*

en date of entry into the student register

määritelmä

päivämäärä, jona *opiskelijan kirjoilletulo* on opiskelijarekisterin merkinnän mukaan tapahtunut

huomautus

Käsite kirjoilletulopäivämäärä on eri kuin käsite *opiskeluoikeuden alkamispäivämäärä*.

Käsitteen tunnus: c501

Käsitekaavio: [Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

558

**lukukausi-ilmoittautumispäivämäärä; ~ lukuvuosi-ilmoittautumispäivämäärä**

sv datum *n* för terminsanmälan

en date of registration for the academic term; ~ date of registration for the academic year

not: enrolment date

määritelmä

päivämäärä, jona *opiskelija* on opiskelijarekisterin merkinnän mukaan tehnyt *lukukausi-ilmoittautumisen*

huomautus

Tietojärjestelmiin merkitään hienomman jaon mukainen tieto eli tieto lukukausi-ilmoittautumisesta. Lukuvuosi-ilmoittautumispäivämäärä päätellään lukukausi-ilmoittautumispäivämääristä. Lukuvuosi-ilmoittautumispäivämäärä on siis päivämäärä, jona opiskelija on opiskelijarekisterin merkinnän mukaan tehnyt tiettyyn *lukuvuoteen* liittyvät lukukausi-ilmoittautumiset.

Käsitteen tunnus: c499

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

559

<korkeakoulut>

**opiskeluoikeuden alkamispäivämäärä**

sv startdatum *n* för studierätten

en start date of the right to study

määritelmä

päivämäärä, jona *opiskelijan opiskeluoikeus* on *korkeakoulun (1)* opiskelijarekisterin merkinnän mukaan alkanut

huomautus

Opiskeluoikeus alkaa korkeakoulussa (1) yleensä ensimmäinen elokuuta tai ensimmäinen tammikuuta.

Käsitteen tunnus: c502

Käsitekaavio: [Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>



560

**opintojen aloittamispäivämäärä**

sv studiernas startdatum *n*

en start date of studies

määritelmä

päivämäärä, jona *opiskelija* on *korkeakoulussa* (1) ensimmäistä kertaa läsnä olevana

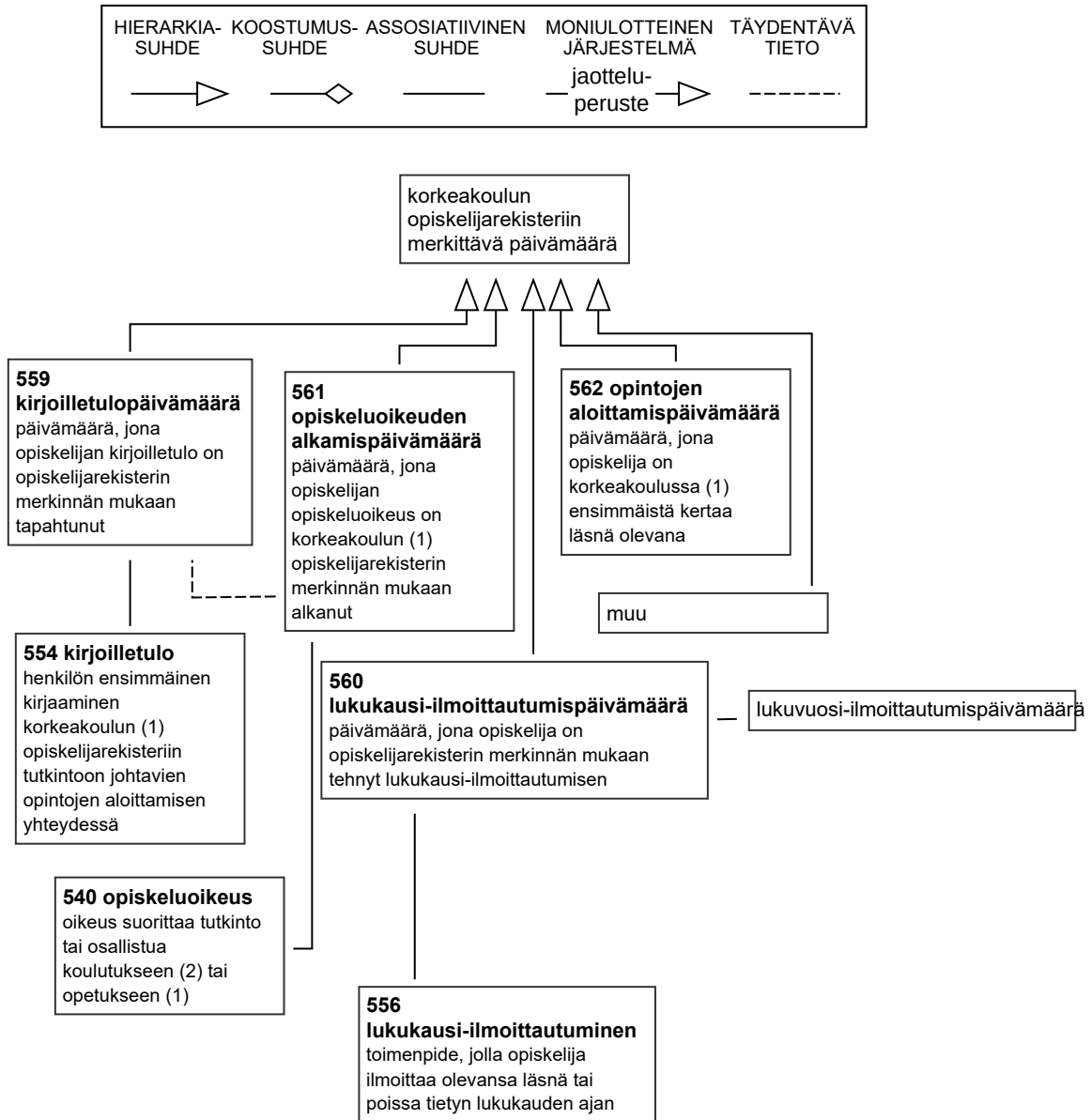
huomautus

Käsitteen tunnus: c908

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä](#)

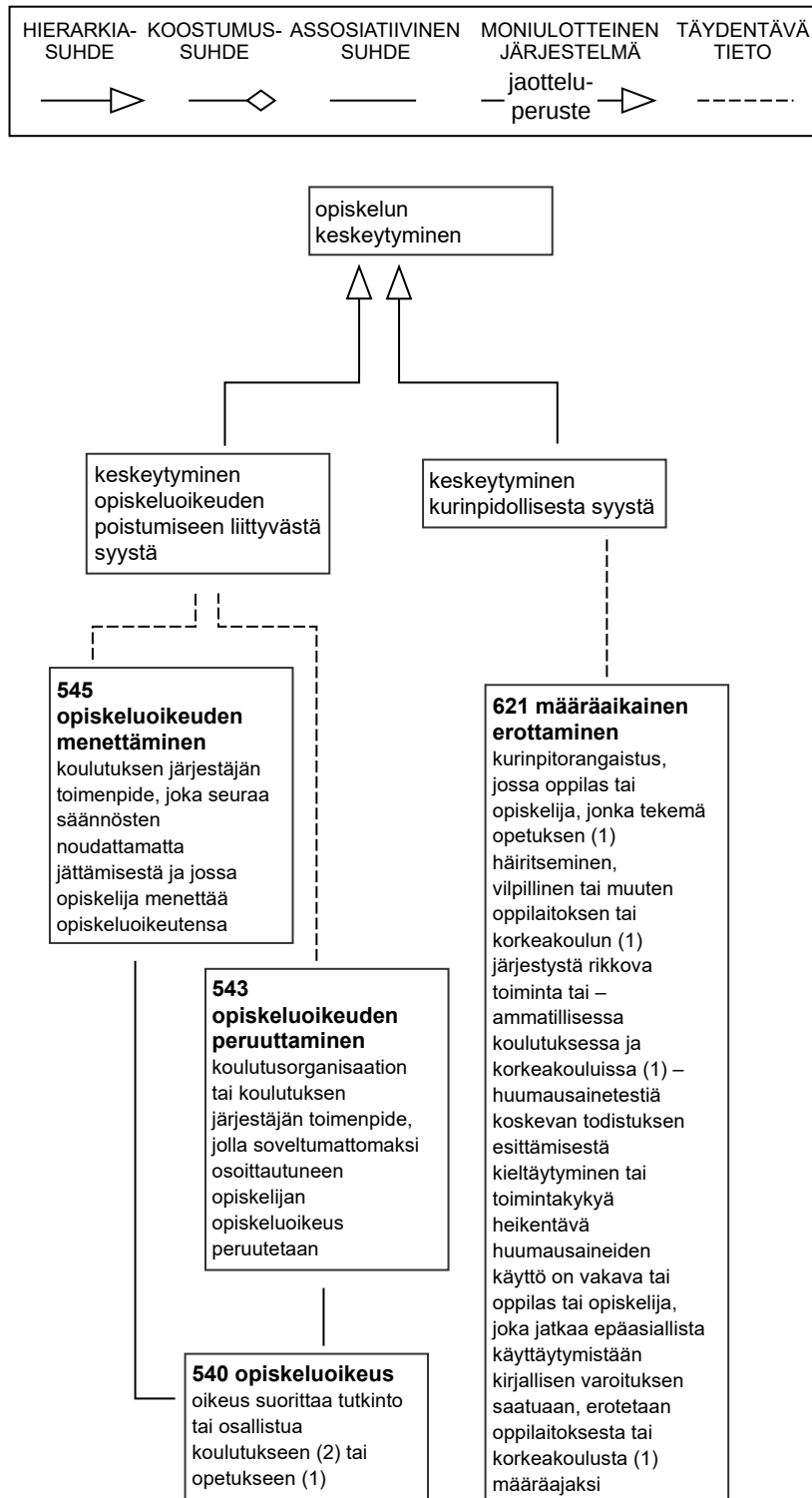
<kieliversiointiin korkeakoulut>



**Käsittekaavio 61.** Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä.

## 6.7 Opintojen keskeytyminen ja keskeyttäminen

### 6.7.1 Opiskelun keskeytyminen



**Käsittekaavio 62. Opiskelun keskeytyminen.**

## 6.7.2 Oppivelvollisuuden suorittamisen tai muun opiskelun keskeyttäminen

561

### esiopetuksen keskeyttäminen

sv avbrytande *n* av förskoleundervisning

määritelmä

tilanne, jossa *lapsi* lakkaa osallistumasta *esiopetukseen*

huomautus

Käsitteen tunnus: c877

Luokka: <esiopetus>

Käsittekaavio: [Opiskelun keskeyttäminen](#)

562

(vanhentunut)

### koulunkäynnin keskeyttäminen

sv avbrytande *n* av skolgång

määritelmä

tilanne, jossa *oppilas* lakkaa suorittamasta *oppivelvollisuuttaan*

huomautus

Käsite koulunkäynnin keskeyttäminen vanhentui oppivelvollisuuslain (1214/2020) voimaantulon myötä eli 1.8.2021 alkaen.

Vrt. [oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen](#).

Käsitteen tunnus: c503

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**OKSA-jaos 23.4.2021:** ”lakkaa suorittamasta”, mistä ilmaisu peräisin? Ja sopiiko etenään nykyiseen oppivelvollisuuslakiin

**OKSA-jaos 23.4.2021:** korvataanko tämä käsitteellä ”oppivelvollisuuteen kuuluvien opintojen suorittamisen keskeyttäminen”? Tero tarkistaa juristeilta.

**OKSA-jaos 23.4.2021:** Kysymystä ei tarvitse miettiä, jos käsite poistuu.

**OKM:n juristien kysymys OKSA-jaokselle 14.6.2021:** Tarvitaanko OKSAan vanhentuvan käsitteen koulunkäynnin keskeyttäminen tilalle käsite oppivelvollisuuden luvattomalle keskeyttämiselle ([oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen](#) on ”luvallista”)? Jos tarvitaan, termi voisi olla esim. ”oppivelvollisuuden luvaton keskeyttäminen”, ja käsite olisi yhteinen kaikille oppivelvollisuuteen kuuluville koulutuksille.

563

### **oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen**

määritelmä

*koulutuksen järjestäjän* tai *oppivelvollisen* asuinkunnan toimenpide, jolla mahdollistetaan se, että oppivelvollinen keskeyttää oppivelvollisuuden suorittamisen määräajaksi

huomautus

Oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen koskee kaikkia oppivelvollisuuteen kuuluvia opintoja.

Oppivelvollisen oikeudesta keskeyttää oppivelvollisuuden suorittaminen määräajaksi tai toistaiseksi on säädetty oppivelvollisuuslaissa (1214/2020, 7 §). Oppivelvollisella on oikeus keskeyttää oppivelvollisuuden suorittaminen määräajaksi esimerkiksi oppivelvollisuuden suorittamisen estävän pitkäaikaisen sairauden tai vamman vuoksi.

Oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä päättää *opetuksen järjestäjä, koulutuksen järjestäjä* tai asuinkunta.

Ks. myös *oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttänyt*.

Käsitteen tunnus: c1791

Luokka: <perusopetus> <lukiokoulutus> <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: *Opiskelun keskeyttäminen*

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammattillinen> <kieliversiointiin perusopetus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

564

(vanhentunut)

### **opintojen työvoimapoliittinen keskeyttäminen**

sv < avbrott i studierna

en temporary discontinuation of the right to study on employment policy grounds

määritelmä

toimenpide, jossa yliopisto-opiskelija ilmoittaa luopuvansa *opiskeluoikeudestaan* väliaikaisesti vähintään vuoden ajaksi, jona aikana häntä ei työttömyysturvalain mukaan pidetä päätoimisena *opiskelijana*

huomautus

Työttömyysturvalain (1290/2002) mukaan yliopisto-opiskelijaa, joka on keskeyttänyt opintonsa vähintään vuoden ajaksi, ei keskeytysaikana pidetä päätoimisena opiskelijana.

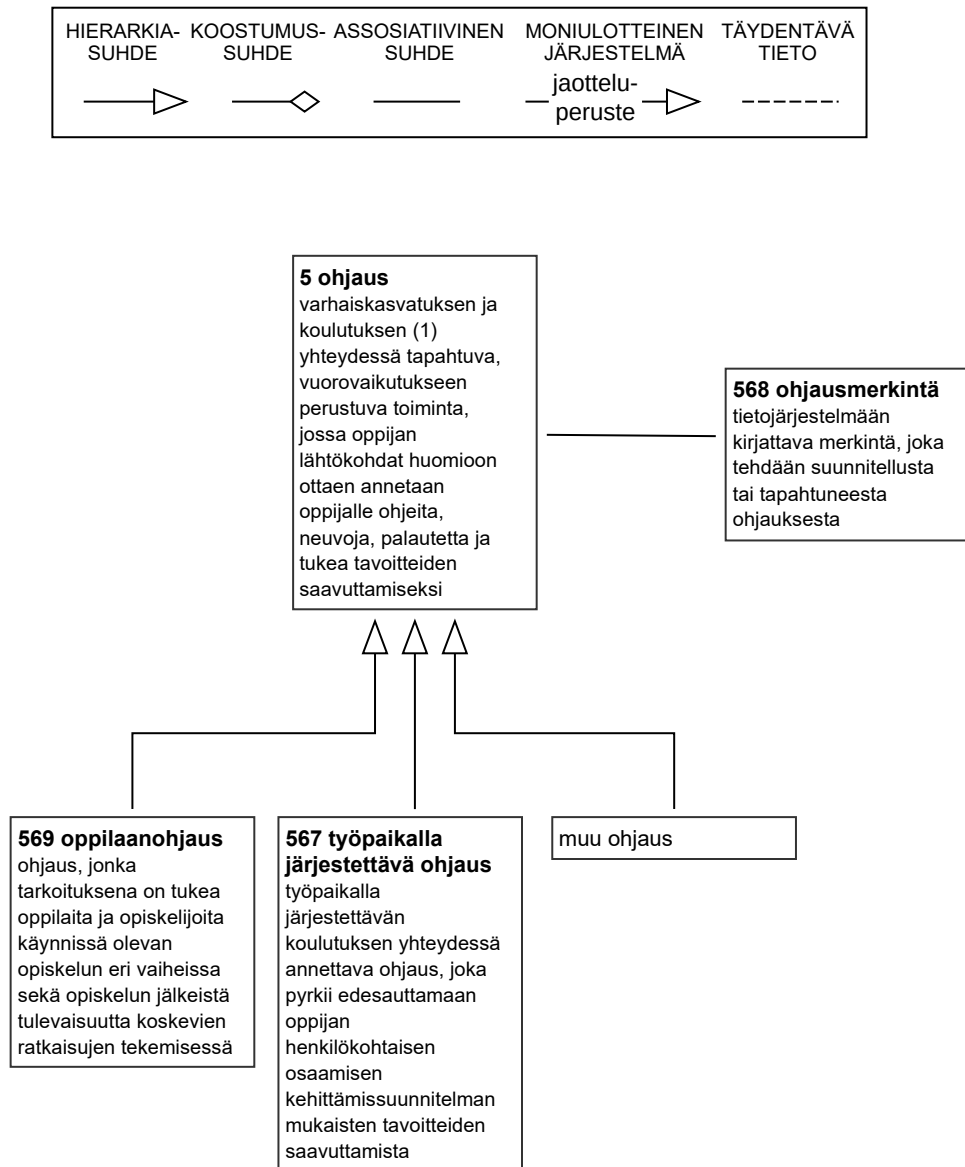
Vrt. *opiskeluoikeudesta luopuminen*.

Käsitteen tunnus: c506

<kieliversiointiin korkeakoulutus>



## 6.8 Ohjaus



**Käsitekaavio 64. Ohjauskäsitteitä.**

565

**työpaikalla järjestettävä ohjaus; työpaikkaohjaus**

sv arbetsplatshandledning

en workplace tutoring

määritelmä

*työpaikalla järjestettävän koulutuksen* yhteydessä annettava *ohjaus*, joka pyrkii edesauttamaan *oppijan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman* mukaisten tavoitteiden saavuttamista

huomautus

Työpaikalla järjestettävän ohjauksen tavoitteena on ohjata *opiskelijaa osaamisen hankkimisessa* ja valmistaa opiskelijaa *näyttöön*.

Työpaikalla järjestettävää ohjausta voivat antaa *työpaikkaohjaaja* ja *oppilaitosohjaaja*.

Käsitteen tunnus: c1720

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#) ja [Ohjauskäsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

566

**ohjausmerkintä; ohjauskirjaus**

sv dokumentering av handledning

määritelmä

tietojärjestelmään kirjattava merkintä, joka tehdään suunnitellusta tai tapahtuneesta *ohjauksesta*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1721

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Ohjauskäsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

## 6.9 Opiskelun tuki

**Seija-terminologin kysymys 16.1.2017:** Eikö näitä lukuja saisi (myöhemmässä vaiheessa) yhdisteltyä tai osaa käsitteistä siirrettyä muualle?

## 6.9.1 Oppilaan ohjaus ja opinto-ohjaus

567

**oppilaanohjaus** <perusopetus>; **opinto-ohjaus (1)** <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; **opintoneuvonta** <korkeakoulut>; > **opinto-ohjaus (2)** <yliopistot>; ~ **opiskelijaneuvonta** <korkeakoulut>

sv elevhandledning <perusopetus>; studiehandedning <amatillinen koulutus, lukiokoulutus>; < studierådgivning <korkeakoulut>

en guidance for studies (1) <lukiokoulutus>; study guidance <lukiokoulutus, korkeakoulut>; student advice <korkeakoulut>; academic advice <yliopistojen opinto-ohjaus (2)>; > guidance counselling <lukiokoulutus; oppiaineeseen rinnastettava opinto-ohjaus>

määritelmä

**ohjaus**, jonka tarkoituksena on tukea *oppilaita* ja *opiskelijoita* käynnissä olevan *opiskelun* eri vaiheissa sekä opiskelun jälkeistä tulevaisuutta koskevien ratkaisujen tekemisessä

huomautus

Tässä määriteltyyn ohjaustoimintaan sisältyy *perusopetuksessa* ja *lukiokoulutuksessa* myös opintoja: perusopetuksessa kaikille yhteiseen *oppiaineeseen* rinnastettava oppilaanohjauksen *oppimäärä* ja *lukiokoulutuksessa oppiaineeseen* rinnastettava opinto-ohjauksen pakollinen *oppimäärä*.

*Perusopetuksen* oppilaanohjaukseen, *amatillisen koulutuksen* opinto-ohjaukseen (1) ja *lukiokoulutuksen* opinto-ohjaukseen (1) kuuluu oppilaiden ja opiskelijoiden tukeminen opintojen etenemisessä, auttaminen oppimisongelmissa sekä henkilökohtainen ohjaus.

Perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa ohjaus on oppilaiden, *oppilaitoksen henkilöstön* ja *huoltajien* yhteistoimintaa. Perusopetuksen oppilaanohjaus ja lukiokoulutuksen opinto-ohjaus (1) tutustuttaa *oppijoita* myös työntekoon järjestämällä tutustumiskäyntejä yrityksiin ja toteuttamalla käytännön tutustumista työelämään.

Ammatillisessa koulutuksessa opinto-ohjauksen (1) tavoitteena on muun muassa turvata opintojen sujuminen, tukea ja edistää henkilökohtaista kehitystä ja ammatillista kasvua sekä antaa tietoa työmarkkinoista, työllisyystilanteesta, työllistymismahdollisuuksista ja jatko-opintoihin *hakeutumisesta*.

*Lukiokoulutuksen* osalta vertaa myös opinto-ohjausta (1) laajempi käsite *opintojen ohjaus*. Jälkimmäiseen sisältyy opinto-ohjauksen (1) lisäksi henkilökohtaista ja muuta opintoihin ja jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää ohjausta.

*Korkeakouluiissa (1)* käytetään termiä opintoneuvonta. Opintoneuvonnan tavoitteena on neuvoa opiskelijoita opiskeluun liittyvissä kysymyksissä (esimerkkinä *pääaineen* vaihtamiseen tai tietyn *siuvaineen* saamiseen liittyvät menettelyt).

*Yliopistoissa* käsite opinto-ohjaus (2) on suppeampi kuin tässä määritelty käsite opintoneuvonta. Yliopistojen opinto-ohjauksella (2) tarkoitetaan kunkin *opintoalan* toimintaa, jota voi tehdä *professori* tai muu *opetushenkilöstön* edustaja.

Korkeakoulujen (1) käsite opiskelijaneuvonta on tässä määriteltyä laajempi käsite, johon sisältyy esimerkiksi *opiskelijavaihtoa* koskeva neuvonta.

**studierådgivning**: Ruotsin termi studierådgivning viittaa tässä määriteltyä laajempaan käsitteeseen, esimerkiksi opintososiaalisiin teemoihin liittyvään ohjaamiseen.

**guidance counselling**: Termi guidance counselling viittaa yhtäältä *lukiokoulutuksen oppiaineeseen* rinnastettavaan opinto-ohjaukseen ja toisaalta *opinto-ohjaajan* tekemään ryhmä- tai henkilökohtaiseen ohjaukseen, joka liittyy em. oppiaineeseen rinnastettavaan opinto-ohjaukseen.

Käsitteen tunnus: c902

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <amatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitteekaavio: [Ohjauskäsitteitä](#)

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>



**Terminologin kysymys lukion sanastotyöryhmälle 28.9.2020:** Pahoittelut että palataan tähän, mutta kun käsitteiden tietoja on tässä välillä muokattu, niin tarkistattekko vielä kerran, ovatko tämän opinto-ohjaus (1) -käsitteen tiedot ok, kun niitä vertaa käsitteeseen [opintojen ohjaus](#)? Näiden käsitteiden erohan vaikuttaa olevan veteen piirretty viiva, mutta onko ero nyt kuvattu siten kuin haluamme/kykenemme sen sanastossa kuvaamaan?

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (elevhandledning)

## 6.9.2 Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut

568

**opintososiaalinen etu** <perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus>; **opintososiaalinen etuus** <ammatillinen koulutus>; ~ **opintososiaalinen palvelu**

sv studiesocial förmån

en social benefit for students

määritelmä

lakisääteinen etu, jolla ylläpidetään ja edistetään [perusopetuksen oppilaan](#) tai [toisen asteen koulutuksen opiskelijan](#) oppimista, terveyttä ja hyvinvointia

huomautus

Etuudella tarkoitetaan taloudelliselta arvoltaan määriteltävissä olevaa hyödykettä, joka myönnetään saajan aseman tai elämäntilanteen perusteella ennalta määritellyin perustein. Etuudet eivät aina ole rahamääräisiä, mutta niiden rahallinen arvo on laskettavissa. [Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 4. laitos (TSK 49, 2017).] Etu puolestaan on yleiskielen sana ja viittaa hyödylliseen tai myönteiseen asiaan ottamatta kantaa siihen, voidaanko asian taloudellista arvoa määrittää. Opetus- ja koulutuslalla termejä opintososiaalinen etu ja opintososiaalinen etuus käytetään kuitenkin osin synonyymisesti.

Opintososiaaliset edut tai opintososiaaliset etuudet on laaja käsite, ja nämä edut tai etuudet voivat olla myös palveluita (nk. opintososiaaliset palvelut). Esimerkkejä opintososiaalisista palveluista ovat [opiskeluhoolto](#) sekä niihin sisältyvät [opiskeluterveydenhuolto](#) ja [kouluterveydenhuolto](#).

[Perusopetukseen](#), [lukiokoulutukseen](#) ja [ammatilliseen perustutkintoon](#) johtavaan [ammatilliseen koulutukseen](#) sekä [valmentavaan koulutukseen](#) liittyviä opintososiaalisia etuja ovat esimerkiksi [opetuksen \(1\)](#) ja [kouluaterian](#) maksuttomuus.

Ammatilliseen koulutukseen ja lukiokoulutukseen liittyviä opintososiaalisia etuuksia ovat esim. avustajapalvelut ja erityiset apuvälineet sekä ammatillisessa koulutuksessa lisäksi [oppisopimuskoulutuksessa](#) päiväraha ja korvaus majoitus- ja matkakustannuksista.

Vertaa Kelan maksamat opintoetudet eli etuudet, joilla tuetaan [peruskoulun \(1\)](#) jälkeisiä päätoimisia opintoja. Kelan myöntämiä opintoetuuksia ovat opintotukeen kuuluvat opintoraha, opintotuen asumislisä ja opintolainan valtiontakaus sekä koulumatkatuki, ateriatuki ja korkoavustus.

Käsitteen tunnus: c636

Luokka: <perusopetus>, <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut ja Etuuksia ja korvauksia työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa](#)

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Terminologin kysymys lukion ruotsin kielityöryhmälle 19.11.2018:** Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok lukiokoulutuksen kannalta?

**Terminologin kysymys oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmälle 11.12.2021:** Huomautuksessa mainitaan valmentava koulutus; miten muokataan? Korvataan TUVAlla ja/tai TELMAlla?

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (studieförmån)

569

**oppilashuolto** <esiopetus, perusopetus>; **opiskelijahuolto** <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>;  
**opiskeluhoito** <yhteinen nimitys oppilashuollolle ja opiskelijahuollolle>

sv elevvård <esiopetus, perusopetus>; studerandevård <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; elevhälsa  
 <opiskeluhoito>

en student welfare <oppilashuolto, opiskelijahuolto ja niiden yhdessä muodostama opiskeluhoito>; ~ student  
 welfare body <opiskeluhoitoryhmä>  
 not: pupil and student welfare <opiskeluhoito>; student care services

määritelmä

**oppilaitoksessa** tapahtuva toiminta, jonka tavoitteena on edistää **esiopetuksessa** olevan lapsen, **perusopetuksen oppilaan** tai **lukiokoulutuksen** tai **ammattillisen koulutuksen opiskelijan oppimista** ja tukea hänen fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointiaan

huomautus

Esiopetuksessa oppilashuollon palveluita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä terveydenhoitopalvelut, jotka järjestetään terveydenhuoltolain mukaisina ikäryhmälle suunnattuina lastenneuvolapalveluina.

Perusopetuksen oppilashuollon palvelut muodostuvat **kouluterveydenhuollon** sekä **koulukuraattorin** ja **koulupsykologin** palveluista.

Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijahuollon palvelut muodostuvat **opiskeluterveydenhuollon** palveluista sekä opiskeluhoillon **kuraattorin** ja **psykologin** palveluista.

Psykologi- ja kuraattoripalveluilla tarkoitetaan opiskeluhoillon psykologin ja kuraattorin antamaa koulunkäynnin ja **opiskelun** tukea ja **ohjausta**, joilla edistetään koulu- ja opiskeluyhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä **oppijoiden** perheiden ja muiden läheisten kanssa ja tuetaan oppijoiden **oppimista** ja hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia.

Oppilas- ja opiskelijahuolto on maksutonta.

**oppilashuolto, opiskelijahuolto, opiskeluhoito**: Oppilas- ja opiskelijahuollosta on säädetty laissa **1287/2013**. Laissa käytetään termiä opiskeluhoito, jolla viitataan sekä perusopetuslain (**628/1998**) mukaiseen oppilashuoltoon että lukiolain (**714/2018**) ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (**531/2017**) mukaiseen opiskelijahuoltoon.

Käsitteen tunnus: c508

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut](#)

<po en 2022>

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>  
 <kieliversiointiin ammatillinen>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <ammattillinen ruotsi kesken>

**Lukion englannin kielityöryhmän kysymys perusopetuksen kielityöryhmälle 26.11.2018**: pupil welfare –termi pohdittavaksi perusopetuksen kielityöryhmälle. Olisiko tarpeen ottaa sanastoon oppilashuollon englanninkieliseksi vastineeksi pupil welfare? Käyttöalaksi kuitenkin pitäisi ehkä merkitä vain ”esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-6”? Eli perusopetuksen vuosiluokilla 7-9 ei enää käytettäisi pupil-termiä? Onko pulmallista, että termiä pitäisi vaihtaa perusopetuksen sisällä vuosiluokkien 6 ja 7 välillä...?

**Lukion englannin kielityöryhmän kysymys perusopetuksen kielityöryhmälle 26.11.2018**:

Amerikanenglannista ”pupil” on hävinnyt, ja mm. somen kautta amerikanenglanti on vaikuttanut myös brittienglantiin, niin että brittienglannissakin pupil harvinaistunut.

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (student welfare services)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (pupil welfare; student welfare)

570

### **kouluterveydenhuolto**

sv skolhälsovård

en school health care; school health service

määritelmä

toiminta, jonka tarkoituksena on seurata ja tukea *perusopetuksen oppilaiden* kasvua, kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia sekä ennaltaehkäistä heidän sairauksiaan

huomautus

Kouluterveydenhuollon tehtäviin kuuluu myös tarjota ja järjestää tukea oppilaiden tarpeen mukaan, tukea vanhempia heidän kasvatustehtävässään sekä varmistaa kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuus ja yhteisön hyvinvointi.

Kouluterveydenhuoltoon kuuluvat muun muassa *koululääkärin* ja *kouluterveydenhoitajan* tekemät terveystarkastukset, terveysneuvonta ja suun terveyden huolto.

*Esiopetuksessa* yksilölliset terveystarkastukset ja yksilöllinen terveysneuvonta järjestetään terveydenhuoltolain (1326/2010) mukaisina lastenneuvolapalveluina.

Kouluterveydenhuollon palveluiden järjestämisvastuu on *peruskoulun (1)* sijaintikunnalla.

Kouluterveydenhuollosta säädetään terveydenhuoltolaissa (1326/2010).

Käsitteen tunnus: c198

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Muu koulutuksen henkilöstö](#) ja [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (Opetushallinnon sanastossa kouluterveydenhoito = skolhälsovård)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (Opetushallinnon sanastossa kouluterveydenhoito = school health service)

571

### **opiskeluterveydenhuolto**

mieluummin kuin: opiskelijaterveydenhuolto

sv studerandehälsovård <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; studenthälsovård <korkeakoulut>

en student health care; student health service

määritelmä

toiminta, jonka tarkoituksena on edistää *toisen asteen oppilaitosten* ja *korkeakoulujen (1) opiskelijoiden* terveyttä, ennaltaehkäistä heidän sairauksiaan sekä parantaa ja hoitaa sairaita opiskelijoita

huomautus

Opiskeluterveydenhuollon palvelut kuuluvat *lukioiden (1)*, *ammattillista koulutusta* antavien *oppilaitosten* sekä *korkeakoulujen (1) opiskelijoille*. Opiskeluterveydenhuoltoon sisältyvät opiskelijoiden terveyden ja opiskelukyvyn edistäminen, oppilaitosympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä opiskeluyhteisön hyvinvoinnin turvaaminen ja parantaminen, terveyden- ja sairaanhoitopalvelut, opiskelijan *erityisen tuen (2)* ja tutkimuksen tarpeen varhainen tunnistaminen ja tarvittaessa tutkimuksiin ja hoitoon ohjaaminen.

Opiskeluterveydenhuollosta säädetään terveydenhuoltolaissa (1326/2010) ja korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetussa laissa (695/2019).

Käsitteen tunnus: c199

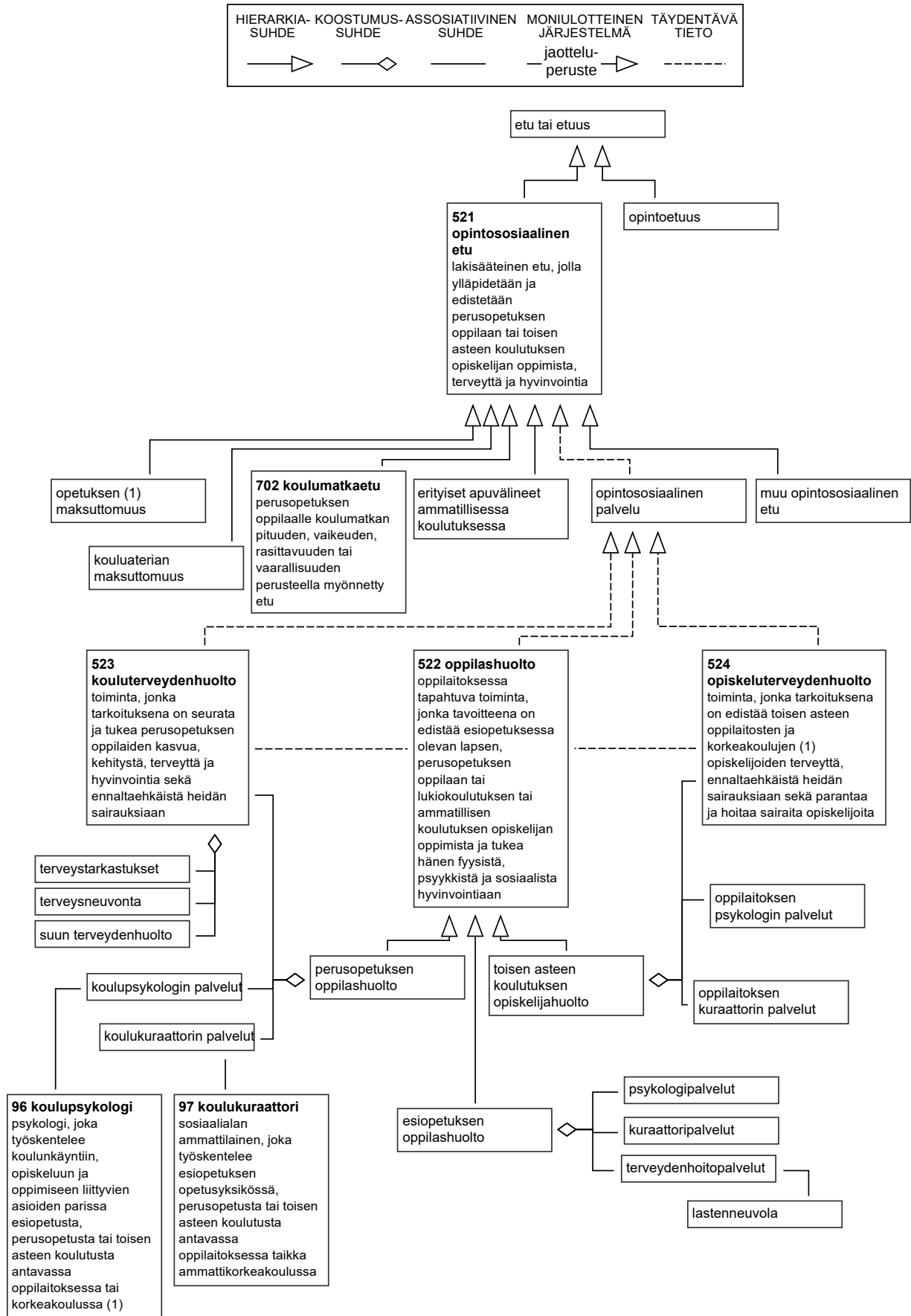
Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Muu koulutuksen henkilöstö](#) ja [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (student health service)



Käsitekaavio 65. Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut.

## 6.9.2.1 Työpaikalla järjestettävään koulutukseen liittyviä etuuksia ja korvauksia

572

### opiskelijan ateriakorvaus; ruokaraha

sv måltidsersättning för studerande

määritelmä

*opiskelijan* ateriointikulujen kattamiseen tarkoitettu korvaus, joka maksetaan *ammattilliseen perustutkintoon* johtavan *koulutuksen (2)* opiskelijalle sellaisina opiskelupäivinä, joina opiskelija on ollut oikeutettu *maksuttomaan ateriaan* mutta ei ole voinut käyttää tätä oikeuttaan

huomautus

Opiskelijan ateriakorvausta maksetaan muun muassa *työpaikalla järjestettävän koulutuksen* ajalta.

Vrt. käsite *maksuton ateria*.

Tässä määriteltyä käsitettä ei tule sekoittaa toiseen ateriakorvaus-nimiseen käsitteeseen, jolla tarkoitetaan esimerkiksi työnantajan työntekijälle maksamaa kustannusten korvausta ateriointikuluista, jotka johtuvat työmatkasta.

Käsitteen tunnus: c1724

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Etuuksia ja korvauksia työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021:** ateriakorvauksesta ei säädetä missään. Ateriakorvaus käytössä työpaikalla järjestettävän koulutuksen yhteydessä, mutta käytännöt vaihtelevat. Voisi harkita, pitäisikö käsite poistaa OKSAsta kokonaan.

573

### koulutuskorvaus

sv utbildningsersättning

en financial compensation for education and training

määritelmä

korvaus, jota *koulutuksen järjestäjä* maksaa työnantajalle *oppisopimuskoulutuksesta* aiheutuvista kustannuksista

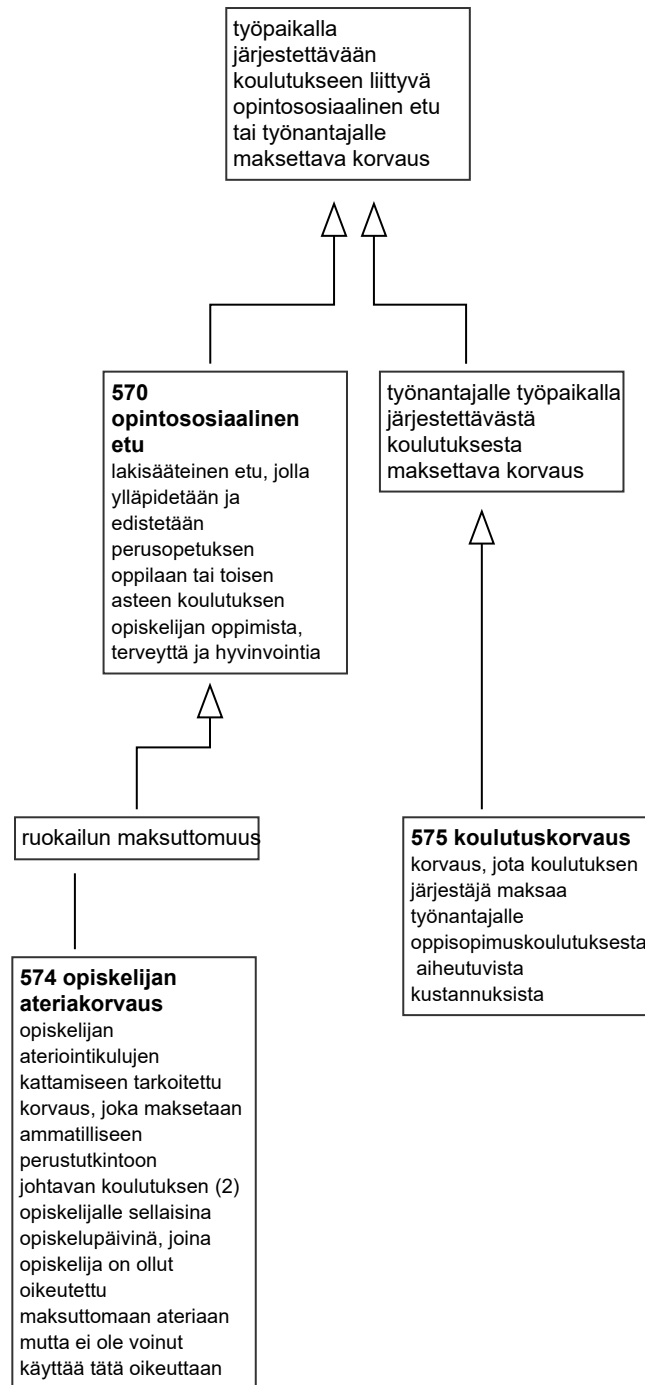
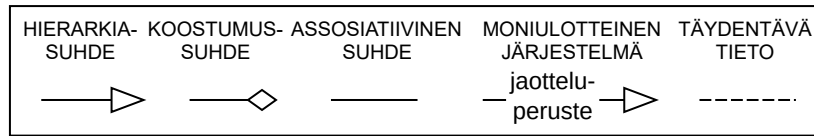
huomautus

Koulutuksen järjestäjä maksaa koulutuskorvausta oppisopimuskoulutuksen järjestämistä koskevan sopimuksen mukaisesti.

Käsitteen tunnus: c1726

Käsitekaavio: [Etuuksia ja korvauksia työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019



**Käsitekaavio 66.** Etuuksia ja korvauksia työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa.

### 6.9.3 Muut opiskelua tukevat palvelut

574

#### opiskelun tukipalvelut

sv stödtjänster för studerande

en ancillary student support services; non-academic student support services <korkeakoulut>  
rather than: study support services; student services  
not: academic support services

määritelmä

*koulutusorganisaation* tarjoamat, varsinaista *opiskelua* tukevat palvelut

huomautus

Esimerkkejä opiskelun tukipalveluiksi luettavista *korkeakoulujen (1)* palveluista ovat opiskelijapalvelut, terveydenhuoltopalvelut (ks. *opiskeluterveydenhuolto*), esteettömyyspalvelut, vakuutuspalvelut, vapaa-ajanpalvelut ja liikuntapalvelut.

Monissa *korkeakouluissa (1)* opiskelun tukipalveluihin sisältyvät myös tieto- ja viestintäteknikan tukipalvelut.

Käsitteen tunnus: c509

Luokka: <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

### 6.9.4 Lapsen, oppilaan ja opiskelijan tukeminen varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa

575

#### varhaiskasvatuksessa annettava tuki

sv stöd inom småbarnspedagogik

en support provided in early childhood education and care; support provided in ECEC

määritelmä

tuki, jonka lähtökohtana ovat *varhaiskasvatuksessa* olevan *lapsen* vahvuudet sekä *oppimiseen*, kehitykseen ja hyvinvointiin liittyvät tarpeet

huomautus

*Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden* ja varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaan lapsen tarvitsema tuki kirjataan *lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan*. Siihen kirjataan varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen liittyvät vastuut ja työnjako, tukitoimenpiteet sekä niiden toteuttamistapa ja arviointi.

Varhaiskasvatuksessa annettava tuki rakentuu lasten yksilöllisiin tarpeisiin vastaamisesta sekä yhteisöllisistä ja oppimisympäristöihin liittyvistä ratkaisuista.

Käsitteen tunnus: c1851

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<vaka2022>

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

576

#### tuen tarpeen arviointi

<vaka2022>

Mahdollinen uusi VAKA-käsite

**Seija:** pitäisikö olla tarkempi termi?

577

**tuen vaikuttavuuden arviointi**

<vaka2022>

Mahdollinen uusi VAKA-käsite

**Seija:** pitäisikö olla tarkempi termi?

578

**päätös annettavasta tuesta**

<vaka2022>

Mahdollinen uusi VAKA-käsite

**Seija:** pitäisikö olla tarkempi termi?

579

**tuen päätöksen muutoksenhaku**

<vaka2022>

Mahdollinen uusi VAKA-käsite

**Seija:** pitäisikö olla tarkempi termi? Onko tarpeen?

580

**varhaiskasvatuksen tukipalvelut; tukipalvelut**

<vaka2022>

Mahdollinen uusi VAKA-käsite

**Seija:** verrattava muihin tukipalvelukäsitteisiin. Ehdotettu tarkempaa termiä.

581

**varhaiskasvatuksen tukitoimenpiteet; tukitoimenpiteet**

<vaka2022>

Mahdollinen uusi VAKA-käsite

582

**pedagogiset toimenpiteet; pedagogiset järjestelyt; pedagogiset ratkaisut**

<vaka2022>

Mahdollinen uusi VAKA-käsite

583

**rekenteelliset toimenpiteet; rakenteelliset järjestelyt; rakenteelliset ratkaisut**

<vaka2022>

Mahdollinen uusi VAKA-käsite

584

**hoidolliset toimenpiteet; hoidolliset järjestelyt; hoidolliset ratkaisut**

<vaka2022>

Mahdollinen uusi VAKA-käsite

585

**moniammatillinen yhteistyö; monialainen yhteistyö**

<vaka2022>

Mahdollinen uusi VAKA-käsite



586

**inklusiivisuus**

<vaka2022>

Mahdollinen uusi VAKA-käsite

587

**pedagoginen dokumentointi**

<vaka2022>

Mahdollinen uusi VAKA-käsite

588

**kolmiportainen tuki varhaiskasvatuksessa; kolmitasoinen tuki varhaiskasvatuksessa**

huomautus

Väliraportista [https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163069/OKM\\_2021\\_30.pdf?sequence=1&isAllowed=y](https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163069/OKM_2021_30.pdf?sequence=1&isAllowed=y)

<vaka2022>

Mahdollinen uusi VAKA-käsite

589

**tukimuoto**

<vaka2022>

Mahdollinen uusi VAKA-käsite

**Seija:** Myös muiden koulutusasteiden tukia on määritelty tukimuodon kautta. Tämä pitää määritellä pää-OKSAssa tai rajata vain varjaiskasvatukseen. Riittäisikö apukäsite, kun muuallakaan ei ole nähty tarpeelliseksi?

590

<varhaiskasvatus>

**yleinen tuki varhaiskasvatuksessa**

huomautus

Varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on oikeus saada hänen yksilöllisen kehityksensä, oppimisensa tai hyvinvointinsa edellyttämää tukea heti tuen tarpeen ilmettyä osana varhaiskasvatuksen perustoimintaa.

<vaka2022>

Mahdollinen uusi käsite. Verrattava yleisiin tukikäsitteisiin.

591

<varhaiskasvatus>

**tehostettu tuki varhaiskasvatuksessa**

en intensified support

huomautus

Jos 1 momentissa tarkoitettu tuki ei ole riittävää tai lapsi tarvitsee vahvempaa tukea, on tukea tehostettava lapsen yksilöllisten tarpeiden mukaan

<vaka2022>

Mahdollinen uusi käsite. Verrattava yleisiin tukikäsitteisiin.

592

<varhaiskasvatus>

**erityinen tuki varhaiskasvatuksessa**

<vaka2022>

Mahdollinen uusi käsite. Verrattava yleisiin tukikäsitteisiin.

593

<varhaiskasvatus>

**vaativa erityinen tuki varhaiskasvatuksessa**

en highly intensive (special) support

huomautus

Jos 2 momentissa tarkoitettu tuki ei ole riittävää tai lapsi tarvitsee tukea vammasta, sairaudesta, kehityksen viivästyisestä tai muusta lapsen oppimisen ja kehityksen tuentarpeesta johtuen, on tukea annettava yksilöllisesti suunniteltuna erityisenä tukena.

Väliraportista: [https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163069/](https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163069/OKM_2021_30.pdf?sequence=1&isAllowed=y)

OKM\_2021\_30.pdf?sequence=1&isAllowed=y

<vaka2022>

Mahdollinen uusi käsite. Verrattava yleisiin tukikäsitteisiin.

594

**yleinen tuki**

sv allmänt stöd *n*

en general support

määritelmä

kaiken *kasvatuksen* ja *opetuksen* (1) osana *opettajan arvioinnin* (2) perusteella annettava tuki, jonka tehtävänä on tukea *oppijaa* tavoitteiden saavuttamisessa

huomautus

*Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden* (2014) mukaan yleinen tuki on ensimmäinen keino vastata *oppilaan* tuen tarpeeseen. Tämä tarkoittaa yleensä yksittäisiä pedagogisia ratkaisuja sekä ohjaus- ja tukitoimia, joilla tilanteeseen vaikutetaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa osana *peruskoulun* (1) arkea. Perusopetuslain (628/1998, 30 §) mukaan *oppimisen* ja koulunkäynnin tukea annetaan heti tuen tarpeen ilmetessä, eikä tuen aloittaminen edellytä erityisiä tutkimuksia tai päätöksiä.

Yleisen tuen aikana voidaan käyttää kaikkia tukimuotoja lukuun ottamatta *erityisen tuen* (1) päätökseen perustuvaa *erityisopetusta*. Tuen tarpeen kasvaessa ja oppilaan tarvitessa suunnitelmallista tukea hänen tulee saada *tehostettua tukea*.

Käsitteen tunnus: c510

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<po en 2022>

<vaka2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (allmänt stöd)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (general support)

595

**tehostettu tuki**

sv intensifierat stöd *n*

en intensified support

määritelmä

tuki, jota annetaan [oppijalle](#), joka tarvitsee [yleistä tukea](#) voimakkaampaa, säännöllisempää ja suunnitelmallista tukea

huomautus

Perusopetuslain ([628/1998, 16a §](#)) mukaan [oppilaalle](#), joka tarvitsee [oppimisessaan](#) tai koulunkäynnissään säännöllistä tukea tai samanaikaisesti useita tukimuotoja, on annettava tehostettua tukea hänelle tehdyn [oppimissuunnitelman](#) mukaisesti.

Tehostettu tuki sisältää erityisesti [tukiopetusta](#) ja [osa-aikaista erityisopetusta](#), [opetukseen \(1\)](#) osallistumisen edellyttämiä tulkitsemis- ja avustajapalveluita, muita opetuspalveluita, erityisiä apuvälineitä, [oppilashuollon](#) palveluita sekä tarvittavia pedagogisia järjestelyjä. Tehostetun tuen ja oppimissuunnitelman keskeisestä sisällöstä määrätään [opetussuunnitelman perusteissa](#).

Käsitteen tunnus: c511

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<po en 2022>

<vaka2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (intensifierat stöd)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (intensified support)

**Riinan kommentti perusopetuksen ruotsin ja englannin kielityöryhmille 22.3.2022:** Jos olen ymmärtänyt oikein, varhaiskasvatukseen voisi tulla neljä tukikäsitettä: yleinen tuki, tehostettu tuki, erityinen tuki ja vaativa erityinen tuki varhaiskasvatuksessa (?). Lisäksi ammatillisessa koulutuksessa on käsitteet erityinen tuki (2) ja vaativa erityinen tuki. Vakan, perusopetuksen ja ammatillisen koulutuksen tukikäsitteiden ruotsin ja englannin vastineet kannattaisi tietysti sovittaa yhteen, mikäli mahdollista. Vakan tukikäsitteitä määritellään kuitenkin vasta kevään 2022 aikana.

596

<esiopetus, perusopetus>

**erityinen tuki (1)**

sv särskilt stöd *n*

en special support

määritelmä

tuki, jota annetaan *esiopetuksen* ja *perusopetuksen oppijalle*, jonka kasvun, kehityksen tai *oppimisen* tavoitteiden saavuttaminen ei toteudu riittävästi *tehostetun tuen* avulla

huomautus

Perusopetuksessa peruste sille, että *oppilas* kuuluu erityisen tuen (1) piiriin, voi olla esimerkiksi vammaisuus, sairaus, kehityksessä viivästyminen tai tunne-elämän häiriö.

Perusopetuslain (628/1998, 17 §) mukaan erityinen tuki (1) muodostuu *erityisopetuksesta (1)* ja muusta *oppilaan* tarvitsemasta, perusopetuslain mukaan annettavasta tuesta.

Erityisen tuen (1) antamiseksi *opetuksen järjestäjän* tulee tehdä kirjallinen päätös.

Erityisopetus (1) ja oppilaan saama muu tuki muodostavat järjestelmällisen kokonaisuuden.

Käytettävissä ovat kaikki perusopetuslain mukaiset tukimuodot. Erityinen tuki (1) järjestetään joko yleisen *oppivelvollisuuden* tai *pidennetyin oppivelvollisuuden* piirissä. Erityistä tukea saava oppilas opiskelee joko oppiaineittain tai toiminta-alueittain. Mikäli oppilas opiskelee *oppiaineittain*, hän opiskelee eri oppiaineissa joko yleisen tai yksilöllistetyn *oppimäärän* mukaisesti.

*Perusopetuksen* erityistä tukea varten oppilaasta tehdään *pedagoginen selvitys*, minkä jälkeen tehdään erityistä tukea koskeva hallintopäätös.

Perusopetuksen oppilaalle laaditaan *henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma*, josta käy ilmi erityistä tukea koskevan päätöksen mukaisen *opetuksen (1)* ja muun tuen antaminen.

Käsitteen tunnus: c512

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>

Käsitteekaavio: *Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa*

<po en 2022>

<vaka2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Terminologin kysymys perusopetuksen englannin kielityöryhmälle 28.1.2019:** Ammatillisen koulutuksen puolella erityinen tuki -käsitteen englanninkielinen vastine ehdotus näyttää olevan ”special needs support” (en tiedä, jääkö tämä lopulliseksi). Mutta onko perusteltua, että perusopetuksen erityinen tuki -käsitteellä ja ammatillisen koulutuksen erityinen tuki -käsitteellä on eri vastineet englanniksi?

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (särskilt stöd)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (special support)

**Riinan kommentti perusopetuksen ruotsin ja englannin kielityöryhmille 22.3.2022:** Jos olen ymmärtänyt oikein, varhaiskasvatukseen voisi tulla neljä tukikäsitettä: yleinen tuki, tehostettu tuki, erityinen tuki ja vaativa erityinen tuki varhaiskasvatuksessa (?). Lisäksi ammatillisessa koulutuksessa on käsitteet erityinen tuki (2) ja vaativa erityinen tuki. Vakan, perusopetuksen ja ammatillisen koulutuksen tukikäsitteiden ruotsin ja englannin vastineet kannattaisi tietysti sovittaa yhteen, mikäli mahdollista. Vakan tukikäsitteitä määritellään kuitenkin vasta kevään 2022 aikana.

597

**pedagoginen arvio tehostettua tukea varten**

sv pedagogisk bedömning för intensifierat stöd

en pedagogical evaluation

määritelmä

asiakirja, joka sisältää kuvauksen [oppijan oppimisen](#) ja koulunkäynnin tilanteesta, oppimisvalmiuksista ja erityistarpeista, hänen saamastaan [yleisestä tuesta](#) sekä arvon tarvittavista tukijärjestelyistä ja [tehostetun tuen](#) tarpeesta

huomautus

Tehostetun tuen aloittaminen ja käsittely moniammatillisessa oppilashuoltotyössä perustuu kirjalliseen pedagogiseen arvioon. Arvion laativat [oppilaan opettaja](#) tai opettajat yhdessä, ja tarvittaessa muut asiantuntijat yhteistyössä oppilaan ja [huoltajan](#) kanssa. Pedagogisessa arviossa kuvattavat asiat, kuten oppimisen ja koulunkäynnin tilanne kokonaisuutena, oppilaan saaman [yleisen tuen](#) vaikutukset sekä arvio tarvittavista tukijärjestelyistä, sisältyvät [opetussuunnitelman perusteisiin](#).

Käsitteen tunnus: c513

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken>

**Ruotsi:** Terminologi 30.12.2012: Ruotsin termi on terminologin (lähteiden perusteella) muodostama, pitäisi natiivin tarkistaa!

598

**pedagoginen selvitys erityistä tukea varten**

sv pedagogisk utredning för särskilt stöd

en pedagogical investigation for the type of support to be provided for the pupil

määritelmä

asiakirja, joka sisältää kuvauksen [oppijan oppimisen](#) ja koulunkäynnin tilanteesta, oppimisvalmiuksista ja erityistarpeista, hänen saamastaan [tehostetusta tuesta](#) sekä arvon tarvittavista tukijärjestelyistä ja [erityisen tuen \(1\)](#) tarpeesta

huomautus

Pedagogisessa selvityksessä arvioidaan [oppilaan](#) erityisen tuen (1) tarvetta. Pedagoginen selvitys tehdään ennen erityistä tukea koskevaa päätöstä.

Käsitteen tunnus: c515

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

599

**perusopetuksen yksilöllistetty oppimäärä**

sv individualiserad lärokurs i den grundläggande utbildningen  
en individualised curriculum

määritelmä

*oppimäärä*, joka on määritelty *erityistä tukea (1)* saavan *oppilaan* tavoitetasolle hänen omien edellytystensä mukaiseksi

huomautus

Käsitteen tunnus: c516

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Ruotsi:** Terminologiharjoittelija 30.12.2012: Ruotsin termi on terminologin (lähteiden perusteella) muodostama, pitäisi natiivin tarkistaa!

600

**pidennetty oppivelvollisuus**

sv förlängd läroplikt  
en extended compulsory education

määritelmä

*oppivelvollisuus*, joka alkaa vuotta säädettyä aiemmin

huomautus

Jos *perusopetukselle* säädettyjä tavoitteita ei lapsen vammaisuuden tai sairauden vuoksi ilmeisesti ole mahdollista saavuttaa yhdeksässä vuodessa, oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna, jona *lapsi* täyttää kuusi vuotta. Pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluvat vaikeasti vammaiset ja sairaat lapset. Päätös pidennetystä oppivelvollisuudesta tehdään pääsääntöisesti ennen oppivelvollisuuden alkamista. Lapselle tehdään aina myös päätös *erityisestä tuesta (1)*.

Käsitteen tunnus: c517

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

601

**toiminta-alueittain järjestetty opetus**

sv undervisning enligt verksamhetsområde

määritelmä

oppiainejaon sijasta käytettävä *perusopetuksen* järjestämistapa, jota voidaan käyttää vammaisen tai vakavasti sairaan *oppilaan* kohdalla ja josta tehdään päätös *erityisen tuen (1)* päätöksessä

huomautus

Vaikeimmin kehitysvammaisten *oppilaiden opetus (1)* voidaan järjestää oppiainejaon sijasta *koulutuksen järjestäjän* toiminta-alueittain. Myös muulla tavoin vammaisen tai vakavasti sairaan oppilaan opetus (1) voi olla perusteltua järjestää toiminta-alueittain. Perusopetuksen *opetussuunnitelmaan (1)* kuuluvat toiminta-alueet ovat motoriset taidot, kieli ja kommunikaatio, sosiaaliset taidot, päivittäisten toimintojen taidot ja kognitiiviset taidot.

Käsitteen tunnus: c518

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

602

**erityiset opetusjärjestelyt** <perusopetus>; **erityiset opetus- ja opiskelijärjestelyt** <ammattillinen koulutus>

sv särskilda undervisningsarrangemang

määritelmä

hallintopäätökseen perustuva *opetuksen (1)* järjestäminen toisin kuin laissa ja sen nojalla säädetään tai määrätään

huomautus

*Perusopetuksessa* erityisiä opetusjärjestelyitä voidaan käyttää, kun kyse on *erityistä tukea (1)* saavasta *oppilaasta*. Tällaisen oppilaan erityisistä opetusjärjestelyistä määrätään erityisen tuen päätöksessä.

Erityisiä opetusjärjestelyjä voidaan käyttää myös tietyissä muissa perusopetuslain (628/1998) mukaisissa tilanteissa, kuten jos oppilaalla katsotaan joltakin osin ennestään olevan perusopetuksen *oppimäärää* vastaavat tiedot ja taidot, jos perusopetuksen oppimäärän suorittaminen olisi oppilaalle joltakin osin kohtuutonta tai jos järjestelyt ovat perusteltuja oppilaan terveydentilaan liittyvistä syistä. Erityisistä opetusjärjestelyistä tehdään hallintopäätös, minkä jälkeen oppilaalle laaditaan *oppimissuunnitelma*.

*Ammatillisessa koulutuksessa* erityisiä opetus- ja opiskelijärjestelyitä voidaan käyttää, kun on kyse erityisopetuksessa olevasta *opiskelijasta*.

Erityisiä opetus- ja opiskelijärjestelyitä voidaan käyttää myös tietyissä muissa ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaisissa tilanteissa, kuten jos *opiskelijalla* katsotaan joltakin osin ennestään olevan tutkinnon sisältämiä opintoja vastaavat tiedot ja taidot, jos *tutkinnon* sisältämien opintojen suorittaminen olisi opiskelijalle olosuhteet ja aikaisemmat opinnot huomioon ottaen joltakin osin kohtuutonta tai jos järjestelyt ovat perusteltuja opiskelijan terveydentilaan liittyvistä syistä.

Ammatillisessa koulutuksessa erityisten opetus- ja opiskelijärjestelyiden käyttämisen tavoitteena on, että opiskelija voi suorittaa *tutkinnon* tai *koulutuksen (2)*, vaikka hän joiltakin osin ei voi saavuttaa *tutkinnon perusteiden* tai koulutuksen (2) perusteiden mukaisia *ammattitaitovaatimuksia* tai *osaamistavoitteita (2)*. Ammattitaitovaatimuksista ja osaamistavoitteista (2) voidaan poiketa vain siinä määrin kuin se on välttämätöntä.

Käsitteen tunnus: c519

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Terminologin kysymys 29.12.2020:** Tulisiko OKSAan lisätä erityisopetus ammatillisen koulutuksen käsitteenä? Tai vähintään tarkistaa, sopiiko OKSAssa oleva erityisopetus (1) (joka on perusopetuksen käsite) tai erityisopetus (2) (joka on lukion käsite) myös ammatilliselle koulutukselle (ehkä jotenkin muokattuna). Erityisopetukseen viitataan mm. käsitteen "erityisopetuksena järjestettävä ammatillinen koulutus" määritelmässä ja huomautuksessa sekä käsitteen "erityiset opetusjärjestelyt" huomautuksessa. Nyt viittaukset poistettu, sillä johtivat perusopetuksen kannalta määriteltyyn erityisopetus-käsitteeseen.

603

<amatillinen koulutus>

**erityinen tuki (2); amatillisen koulutuksen erityinen tuki**

sv särskilt stöd *n* (2)

en special needs support

määritelmä

tuki ja siihen liittyvät erityiset opetus- ja opiskelijajärjestelyt, jota annetaan *amatillisen koulutuksen opiskelijalle* silloin, kun hän tarvitsee pitkäaikaista tai säännöllistä *oppimisen* ja *opiskelun* tukea oppimisvaikeuksien, vamman, sairauden tai muun syyn vuoksi

huomautus

Erityinen tuki (2) on opiskelijan tavoitteisiin ja valmiuksiin perustuvaa suunnitelmallista ja pedagogista tukea.

Käsitteen tunnus: c1306

Luokka: <amatillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, amatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#) ja [Henkilökohtaistaminen amatillisessa koulutuksessa](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

**Terminologin kysymys amatillisen koulutuksen englannin kielityöryhmälle 28.1.2019:**

Perusopetuksen puolella erityinen tuki -käsitteen englanninkielinen termiehdotus näyttää olevan "special support" (en tiedä, jääkö tämä lopulliseksi). Mutta onko perusteltua, että perusopetuksen erityinen tuki -käsitteellä ja amatillisen koulutuksen erityinen tuki -käsitteellä on eri vastineet englanniksi?

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (särskilt stöd)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (special support)

604

<amatillinen koulutus>

**vaativa erityinen tuki**

sv krävande särskilt stöd *n*

en intensive special needs support

määritelmä

*erityinen tuki (2)*, jota annetaan *amatillisen koulutuksen opiskelijalle* silloin, kun hänellä on vaikea vamma tai sairaus, joiden vuoksi hän tarvitsee yksilöllistä, laaja-alaista ja monipuolista tukea

huomautus

Vaativaa erityistä tukea voivat antaa vain vaativan erityisen tuen tehtävän saaneet *koulutuksen järjestäjät*.

Käsitteen tunnus: c1307

Luokka: <amatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, amatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken>



605

### osaamisen arvioinnin mukauttaminen

sv anpassning av bedömningen av kunnandet

en adjustment of competence assessment

määritelmä

järjestely, jossa [erityistä tukea \(2\)](#) saavan [opiskelijan ammatillisen perustutkinnon perusteiden](#) mukaista [osaamisen arviointia \(2\)](#) muutetaan laatimalla opiskelijalle yksilöllinen osaamisen arviointi (2), jossa otetaan huomioon opiskelijan henkilökohtaiset tavoitteet ja valmiudet

huomautus

[Ammatillisessa koulutuksessa](#) erityisen tuen (2) tavoitteena on, että opiskelija voi saavuttaa [tutkinnon perusteiden](#) tai [koulutuksen \(2\)](#) perusteiden mukaiset [ammattitaitovaatimukset](#) ja [osaamistavoitteet \(2\)](#). Erityistä tukea (2) saavan opiskelijan osalta ammatillisen perustutkinnon perusteiden mukaista osaamisen arviointia (2) voidaan mukauttaa laatimalla opiskelijalle yksilöllinen osaamisen arviointi (2). Osaamisen arviointia (2) voidaan mukauttaa vain siinä määrin, kuin se on opiskelijan henkilökohtaiset tavoitteet ja valmiudet huomioon ottaen välttämätöntä.

Käsitteen tunnus: c881

Luokka: <amatillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#) ja [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

**Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 21.1.2020:** Kääntäjät pohtivat tätä. Adjust vai adapt?

606

### oppimisen tuki

en support for learning

määritelmä

tuki, jonka tarkoituksena on tukea lukio-opintojen suorittamisessa [lukiokoulutuksen opiskelijaa](#), jolla on oppimisvaikeuksien vuoksi haasteita suoriutua opinnoistaan

huomautus

Yksi lukiokoulutuksessa käytetty oppimisen tuen muoto on [erityisopetus \(2\)](#). Muita tuen muotoja ovat esimerkiksi [aineenopettajan](#) antama pedagoginen tuki, erilaiset opetusjärjestelyt ja [ylioppilaskokeen](#) suorittamiseen annettava lisäaika.

Käsitteen tunnus: c1686

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>



## 6.9.5 Turvallisuuteen ja työrauhaan liittyvät ja kurinpidolliset toimenpiteet

### 6.9.5.1 Kurinpito

**Lukion englannin kielityöryhmä 26.11.2018:** Englannissa useita pääsanavaihtoehtoja: action, procedure, proceedings, measures; miten valita näistä kurinpidolle, kurinpitotoimille ja –rangaistuksille sopivat?

**Lukion englannin kielityöryhmä 26.11.2018:** Näitä on tarpeen verrata yleishallintotoimenpiteiden englanninkielisiin nimityksiin. Merja ja Niina-terminologi vertaavat näitä VNK:n Yleishallintotermit-sanastoon.

**Lukion englannin kielityöryhmä 14.9.2020:** Kurinpitokäsitteiden enkun vastinetyöryhmä oli VNK:ssa, mutta se ei ehtinyt työtään loppuun.

**Lukion englannin kielityöryhmä 14.9.2020:** Merja tehnyt lukiolain käännökseen jotkin ratkaisut kurinpitokäsitteiden vastineille (eivät välttämättä samat joihin OKSassa päädytään); niitä päivitetään myöhemmin jos tarvis. Lukiolain termit tulevat LOPSiin (Anu Halvari).

**Lukion englannin kielityöryhmä 14.9.2020 / Merja Fleming:** Palataan kurinpitokäsitteiden englannin vastineisiin, kun VNK:n kieli- ja käännöstoimialan muutoksenhakukäsitteitä pohtinut ryhmä saa aikaa tämän pohtimiseen.</COMM>

607

#### kurinpito

sv disciplin

en discipline

määritelmä

*opetuksen (1)* yhteydessä *oppilasta* tai *opiskelijaa* kohtaan käytettävä menettely, joka tähtää järjestyksen ylläpitämiseen, *oppimisympäristön* turvallisuuteen ja *vilppiä* koskevien sääntöjen noudattamiseen

huomautus

Ks. myös *järjestyssäännöt*.

Käsitteen tunnus: c522

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin perusopetus>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

608

**vilppi**

sv fusk

en cheating

määritelmä

tahallinen, epärehellinen teko tai keino, jonka tarkoituksena on antaa väärä kuva *oppijan* omasta tai toisen henkilön osaamisesta taikka tutkittavaa aihetta koskevista havainnoista tai tutkimustuloksista

huomautus

Korkeakouluopinnoissa vilpin eri muotoja ovat esimerkiksi tenttivilppi eli luntaaminen (ruots. luntning, engl. cheating), plagiointi (ruots. plagiering, engl. plagiarism) eli luvaton toisen julkituoman tutkimussuunnitelman, käsikirjoituksen, artikkelin tai muun tekstin tai sen osan esittäminen omana, autoplagiointi (engl. autoplagiarism) eli omien töiden kierrättäminen uusissa *opintosuorituksissa*, sepittäminen (engl. fabrication) eli tekaistujen havaintojen tai tulosten esittäminen tiedeyhteisölle, havaintojen vääristely (engl. misrepresentation, falsification) eli alkuperäisten havaintojen tarkoituksellinen muokkaaminen tai esittäminen niin, että havaintoihin perustuva tulos vääristyy, ja anastaminen (engl. misappropriation) eli luottamuksella esitetyn aineiston luvaton esittäminen tai esittäminen omassa nimissään.

Käsitteen tunnus: c1530

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin perusopetus>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

609

**järjestyssäännöt; järjestysmääräykset**

sv ordningsregler; ordningsstadga; ordningsbestämmelser

en rules; rules of procedure; rules and regulations; > school rules <perusopetus, toisen asteen koulutus>;

> school rules and regulations <perusopetus, lukiokoulutus>

not: school ordinance

määritelmä

*koulutuksen järjestäjän oppilaitokselle* hyväksymät tai *korkeakoulun (1)* itselleen hyväksymät säännöt, joilla edistetään sisäistä järjestystä, *opiskelun* esteetöntä sujumista sekä *opiskeluympäristön* ja yhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä

huomautus

Järjestyssääntöjen loukkaaminen voi johtaa *kurinpitokeinojen* käyttöön.

Käsitteen tunnus: c1309

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Terminologin kysymys lukion ruotsin kielityöryhmälle 19.11.2018:** Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok lukiokoulutuksen kannalta?

**Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 10.1.2020:** Työryhmänne on miettinyt, että englannin vastineiksi tulisi rules tai rules of procedure. OKSAssa on myös lukion englannin työryhmän pohtima vastine rules and regulations. Onko se ok myös ammatillisen koulutuksen näkökulmasta? Otetaanko mukaan sekä rules of procedure että rules and regulations?

**Ammattillisen englannin kielityöryhmä 16.1.2020:** 'Rules' ammatillisen koulutuksen näkökulmasta riittävä. Katsottava myös lukiokoulutuksen näkökulma.

610

<opetus ja koulutus>

**kurinpitokeino** <perusopetus, ammatillinen, lukiokoulutus, korkeakoulut>; **kurinpitotoimenpide** <perusopetus, korkeakoulut>

sv disciplinär åtgärd

en disciplinary action (1); disciplinary measure

määritelmä

keino *kurinpidon* toteuttamiseksi

huomautus

Kurinpitokeinot voidaan jakaa lievempiin keinoihin ja *kurinpitorangeistuksiin*.

*Perusopetuksessa*, *lukiokoulutuksessa* ja *ammattillisessa koulutuksessa* lievempiä kurinpitokeinoja ovat esimerkiksi *oppijan* poistaminen *opetustilasta* sekä *opetukseen osallistumisen epääminen*.

Perusopetuslain (628/1998) mukaan *opetuksen järjestäjän* tulee *opetussuunnitelman* (2) yhteydessä laatia ja ohjeistaa suunnitelma kurinpitokeinojen ja *kasvatuskeskustelun* käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista.

Käsitteen tunnus: c1310

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsitteekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<lukiolaki>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Lukion englannin kielityöryhmän kommentti ammatillisen englannin työryhmälle 22.10.2020:**

Merja Flemingin selvittelyn mukaan kurinpitokeinosta käytetään sekä action että measure, joten pelkällä lukiokoulutuksen englannin työryhmällä ei kannata yrittää suosittaa vain jompaa kumpaa. Pidetään siis ainakin toistaiseksi molemmat.

611

<opetus ja koulutus>

### **kurinpitörangaistus**

sv disciplinärt straff *n*; disciplinstraff *n*

en sanction; disciplinary sanction; < disciplinary action (2)  
rather than: punishment

määritelmä

*kurinpitokeino*, jota käytetään vakavassa tai toistuvassa rikkomuksessa ja jossa *opiskelijaa* tai *oppilaan huoltajaa* on kuultava ennen toimenpiteitä

huomautus

Perusopetuslain (628/1998) mukaan kurinpitörangaistuksia ovat *kirjallinen varoitus* ja *määräaikainen erottaminen*.

Lukiolain (714/2018) mukaan kurinpitörangaistuksia ovat *kirjallinen varoitus* ja *määräaikainen erottaminen*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan kurinpitörangaistuksia ovat kirjallinen varoitus, määräaikainen erottaminen sekä *asuntolasta erottaminen*.

Yliopistolain (558/2009) mukaisia kurinpitörangaistuksia ovat kirjallinen varoitus ja opiskelijan määräaikainen erottaminen. Opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta päättää *yliopiston rehtori* ja opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta yliopiston hallitus. Ennen asian ratkaisemista on kurinpitörangaistukseen syynä oleva teko tai laiminlyönti yksilöitävä, hankittava tarpeellinen selvitys sekä varattava opiskelijalle tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

*Perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa* kurinpitörangaistusten antamista voivat rajoittaa syytteen vireilläolo ja tuomioistuinten ratkaisut.

Käsitteen tunnus: c1311

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<lukiokoulutus englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Lukion englannin kielityöryhmä 14.9.2020:** action/sanction: uudessa lukiolaissa kurinpitörangaistus oli luontevampaa kääntää action kuin sanction, joten OKSAssa on tarpeen selostaa, että joissakin konteksteissa on luontevampaa jotain ja joissakin jotain muuta...

**Lukion englannin kielityöryhmä 14.9.2020 / Merja Fleming:** Palataan kurinpitokäsitteiden englannin vastineisiin, kun VNK:n kieli- ja käännöstoimialan muutoksenhakukäsitteitä pohtinut ryhmä saa aikaa tämän pohtimiseen.

## 6.9.5.2 Kurinpitokeinoja perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, lukiokoulutuksessa ja korkeakouluissa

612

### **kasvatuskeskustelu**

sv fostrande samtal

en disciplinary educational discussion

määritelmä

toimenpide, jossa *opetusta (1)* häirinneen tai muutoin *peruskoulun (1)* järjestystä rikkoneen, vilpillisesti menetelleen tai epäkunnioittavasti käyttäytyneen *oppilaan* kanssa keskustellen yksilöidään tämän teko tai laiminlyönti, tarvittaessa selvitetään sen syyt ja seuraukset sekä keinot oppilaan käyttäytymisen ja hyvinvoinnin parantamiseksi

huomautus

Kasvatuskeskustelusta on säädetty perusopetuslain muuttamisesta annetussa laissa (1267/2013). Kasvatuskeskustelu on yllä mainitussa tapauksessa ensisijainen toimenpide. Keskustelu kestää yhteensä enintään kaksi tuntia, ja se voidaan järjestää kerralla tai useassa osassa. Kasvatuskeskusteluun määrää *peruskoulun (1) opettaja* tai *rehtori*.

Ks. myös *vilppi*.

Vrt. *kurinpito*.

Käsitteen tunnus: c523

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (fostrande samtal)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (disciplinary educational discussion)

613

### **jälki-istunto**

sv kvarsittning

en detention

määritelmä

*perusopetuksessa* käytettävä *kurinpitokeino*, jossa *oppilas opetuksen (1)* häiritsemisen, *oppilaitoksen* järjestyksen rikkomisen tai *vilpin* käytön vuoksi määrätään jäämään *oppilaitoksen* tiloihin normaalin koulupäivän päättymisen jälkeen

huomautus

Jälki-istunto on perusopetuslain (628/1998) mukainen kurinpitokeino. Jälki-istunnon pituus voi olla enintään kaksi tuntia. Jälki-istunnossa voidaan teettää kirjallisia tai suullisia tehtäviä ja harjoituksia. Tehtävien ja harjoitusten tulee olla *kasvatusta*, opetusta (1) ja kehitystä tukevia, oikeassa suhteessa oppilaan tekoon tai laiminlyöntiin sekä ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle sopivia.

Käsitteen tunnus: c524

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

614

**poistumismääräys; oppilaan poistumaan määrääminen** <perusopetus>; **opiskelijan poistumaan määrääminen** <ammattillinen koulutus, lukiokoulutus, korkeakoulutus>

sv bestämmelse om att lämna utrymmet; uppmaning att avlägsna sig

en order to leave; ~ order someone to leave *verb*

määritelmä

*kurinpitokeino*, jossa *opetusta* (1) häiritsevä, väkivaltaisesti tai uhkaavasti käyttäytyvä tai turvallisuutta vaarantava *oppilas* tai *opiskelija* määrätään poistumaan luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta (1) annetaan, taikka *koulutusorganisaation* järjestämästä tilaisuudesta

huomautus

Käsitteen tunnus: c1538

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin perusopetus>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

615

**oppilaan poistaminen; opiskelijan poistaminen**

sv avlägsnande av en elev; avlägsnande av en studerande

en > removal from the class <poistaminen oppitunnilta>; > removal from the premises <poistaminen koulun alueelta>

määritelmä

*kurinpitokeino*, jossa *oppilas* tai *opiskelija*, joka ei noudata *poistumismääräystä*, poistetaan luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa *opetusta* (1) annetaan, taikka *oppilaitoksen* järjestämästä tilaisuudesta, tarvittaessa käyttäen tarpeellisia voimakeinoja

huomautus

Oppilaan poistaminen on käytössä *perusopetuksessa*, *lukiokoulutuksessa* ja *ammattillisessa koulutuksessa*. Näiden *koulutusasteiden* lainsäädännön mukaan *rehtorilla* ja *opettajalla* on lisäksi oikeus poistaa oppilaitoksen alueelta oppilas tai opiskelija, joka ei poistu alueelta saatuaan tiedon *opetukseen osallistumisen epäamisestä*.

Perusopetuslaissa (628/1998), lukiolaissa (629/1998) ja ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) todetaan, että jos poistettava *oppija* koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, *rehtorilla* ja *opettajalla* on oikeus käyttää sellaisia oppijan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppijan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen.

Käsitteen tunnus: c1540

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin perusopetus>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>



616

### opetukseen osallistumisen epääminen

sv ~ förvägra (någon) rätt att delta i undervisning *verb*; förvägrande av rätten till undervisning  
en banning a student from attending instruction

määritelmä

*kurinpitokeino*, jossa *oppilaan* tai *opiskelijan* häiritsevän, uhkaavan tai väkivaltaisen käyttäytymisen vuoksi häneltä kielletään *opetukseen (1)* osallistuminen

huomautus

Opetukseen osallistumisen epääminen on perusopetuslain (628/1998), lukiolain (629/1998) ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) sekä ammattikorkeakoululain (932/2014) ja yliopistolain (558/2009) mukainen kurinpito- ja turvaamiskeino. Opetukseen osallistumisen epääminen voidaan tehdä vain lain nojalla.

*Perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa* ja *korkeakouluissa (1) oppijan* osallistuminen opetukseen (1) voidaan evätä, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan tai opiskelijan tai *oppilaitoksessa*, korkeakoulussa (1) tai muussa *opetustilassa* työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi tai jos opetus (1) tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan tai opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

*Perusopetuksessa* oppilaan osallistuminen opetukseen (1) voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi.

*Lukiokoulutuksessa* ja *ammatillisessa koulutuksessa* opiskelijan osallistuminen opetukseen (1) voidaan evätä enintään kolmeksi työpäiväksi.

Vrt. *poistumismääräys, oppilaan poistaminen*.

Käsitteen tunnus: c527

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>  
<kieliversiointiin ammatillinen>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <lukiokoulutus englanti kesken> <lukiolaki englanti kesken>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

**Lukion englannin kielityöryhmä 26.11.2018:** Merja vertaa yo-lakiin, amk-lakiin ja vaka-lakiin

**Lukion englannin kielityöryhmä 26.11.2018:** palataan

617

### kirjallinen varoitus

sv skriftlig varning

en written warning

not: written caution

määritelmä

*kurinpitorangaistus*, jossa *oppilaalle* tai *opiskelijalle* annetaan asiakirja, jossa todetaan hänen *opetusta (1)* häiritsevä, vilpillinen tai muuten *oppilaitoksen* tai *korkeakoulun (1)* järjestystä rikkova toimintansa tai – *ammattillisessa koulutuksessa* ja korkeakouluissa (1) – huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisestä kieltäytymisensä tai toimintakykyä heikentävä huumausaineiden käyttämisensä sekä varoitetaan häntä toiminnan tai menettelyn mahdollisista seurauksista

huomautus

Kirjallinen varoitus on käytössä *perusopetuksessa*, *ammattillisessa koulutuksessa*, *lukiokoulutuksessa*, *ammattikorkeakouluissa* ja *yliopistoissa*.

Perusopetuslain (628/1998) ja lukiolain (629/1998) mukaan kirjallinen varoitus voi seurata *opetuksen (1)* häiritsemisestä, koulun järjestyksen rikkomisesta ja vilpillisestä menettelystä.

Ammattillisessa koulutuksessa, yliopistossa ja ammattikorkeakoulussa opiskelijalle voidaan ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017), yliopistolain (558/2009) tai ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan antaa kirjallinen varoitus, jos opiskelija häiritsee opetusta, käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti, menettelee vilpillisesti tai muuten rikkoo oppilaitoksen tai korkeakoulun (1) järjestystä, kieltäytyy huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisestä tai on selvityksen perusteella käyttänyt huumausaineita muihin kuin lääkinnällisiin tarkoituksiin siten, että hänen toimintakykynsä on heikentynyt.

Ammattillisessa koulutuksessa kirjallinen varoitus voidaan antaa myös *koulutuksen järjestäjän* asuntolassa asuvalle, jos hän käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti asuntolan tiloissa tai rikkoo asuntolan järjestystä.

**written caution:** Englannin termin written caution käyttöä kirjallisen varoituksen vastineena ei suositella, sillä termi viittaa poliisiin liittyvissä yhteyksissä eri käsitteeseen.

Ks. myös *vilppi*.

Käsitteen tunnus: c529

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammattillinen>  
<kieliversiointiin korkeakoulut>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

618

**opiskeluoikeuden pidättäminen; ~ pidättää oikeus opiskeluun** *verbi*

sv avstängning från studierna; avhållande *n* från studierätt; avhållande *n* från studierna; ~ avhålla från studier *verb*

en suspension of a student from school

määritelmä

*koulutusorganisaation* tai *koulutuksen järjestäjän kurinpitotoimenpide*, jolla *ammattillisen koulutuksen* tai *korkeakoulun (1) opiskelijan opiskeluoikeus* pidätetään, kunnes opiskelija suostuu todistamaan täyttävänsä opiskeluoikeuden säilyttämisen edellytykset terveydentilan, toimintakyvyn ja mahdollisen rikostaustan osalta, tai jolla *lukiokoulutuksen* opiskelijan opiskeluoikeus pidätetään siihen saakka, kunnes opiskelija ei enää ole tutkimuksen alaisena rikoksesta

huomautus

*Ammatillisessa koulutuksessa* ja *korkeakouluissa (1)* opiskeluoikeuden pidättäminen tulee ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017), ammattikorkeakoululain (932/2014) ja yliopistolain (558/2009) mukaan kyseeseen tapauksessa, jossa opiskelija kieltäytyy tietyistä em. laeissa tarkoitetuista terveydentilansa tai toimintakykynsä toteamiseksi suoritettavista tarkastuksista tai tutkimuksista tai em. laeissa tarkoitetusta rikosrekisteriotteen nähtäväksi antamisesta. Opiskeluoikeus voidaan pidättää siihen saakka, kunnes opiskelija suostuu tarvittaviin tarkastuksiin tai tutkimuksiin tai rikosrekisteriotteen toimittamiseen nähtäväksi.

Lukiolain (629/1998) mukaan lukiokoulutuksessa opiskeluoikeuden pidättäminen tulee kyseeseen tapauksessa, jossa opiskelija on tutkimuksen alaisena rikoksesta ja jos pidättäminen on opiskelijan tekemäksi epäiltyyn rikokseen tai siihen liittyviin seikkoihin nähden perusteltua.

Käsitteen tunnus: c1539

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin korkeakoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

**Lukion ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 26.11.2018:** Tulisiko termeille "opiskeluoikeuden pidättäminen" ja "pidättää oikeus opiskeluun" antaa synonyymiksi myös "koulutuksesta pidättäminen"? 714/2018, 41 §:ssä mainitaan "pidättää oikeus opiskeluun" ja 714/2018, 50 §:ssä "koulutuksesta pidättäminen". Onko kyseessä sama asia?

**Terminologin kysymys lukiokoulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 4.9.2018:** Onko tarpeen ottaa mukaan muoto "avhålla från studier" (vastineeksi suomen ilmaisulle "pidättää oikeus opiskeluun"), käytetäänkö tuollaista muotoa joskus?

**Lukion ruotsin kielityöryhmä 29.11.2018:** pohdittiin, onko eroa opiskeluoikeuden pidättämisellä ja opiskelusta pidättämisellä tms.

**Lukion ruotsin kielityöryhmä 29.11.2018:** Riina, kysy tästä Matti Sillanmäeltä OKM:stä. Palataan kysymykseen.

**Lukion sanastotyöryhmä 21.5.2019:** maallikkoarvio on, että 41 §:ssä oleva opiskeluoikeuden pidättäminen ja 50 §:ssä oleva koulutuksesta pidättäminen olisivat sama asia

**Lukion sanastotyöryhmä 21.5.2019:** tästä kannattaa kysyä Matti Sillanmäeltä (on juristi)

**Terminologin kysymys Matti Sillanmäelle, OKM, 27.5.2019:** OKSAn ruotsin kielityöryhmä, joka pohtii käsitteiden vastineita ruotsiksi, totesi työssään, että laissa 714/2018, 41 §:ssä, mainitaan "pidättää oikeus opiskeluun" ja saman lain 50 §:ssä mainitaan "koulutuksesta pidättäminen". Työryhmä tarvitsisi tietää, onko kyseessä sama asia (siis onko lukiolain kontekstissa opiskeluoikeuden pidättäminen = koulutuksesta pidättäminen).

**Matti Sillanmäki, OKM, 28.5.2019:** Kyllä, 41 § opiskeluoikeuden pidättäminen / "pidättää oikeus opiskeluun" ja 50 §:ssä mainittu koulutuksesta pidättäminen tarkoittaa samaa asiaa. Lain 42 §:ssä käytetään myös käsitettä "opiskelusta pidättäminen".

619

<perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus, korkeakoulut>

**määräaikainen erottaminen**

sv avstängning för viss tid; uppsägning för viss tid

en suspension; suspension for a fixed term; suspension for a fixed period

määritelmä

*kurinpitorangaistus*, jossa *oppilas* tai *opiskelija*, jonka tekemä *opetuksen (1)* häiritseminen, vilpillinen tai muuten *oppilaitoksen* tai *korkeakoulun (1)* järjestystä rikkova toiminta tai – *ammattillisessa koulutuksessa* ja korkeakouluissa (1) – huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisestä kieltäytyminen tai toimintakykyä heikentävä huumausaineiden käyttö on vakava tai oppilas tai opiskelija, joka jatkaa epäasiallista käyttäytymistään *kirjallisen varoituksen* saatuaan, erotetaan *oppilaitoksesta* tai *korkeakoulusta (1)* määräajaksi

huomautus

Määräaikainen erottaminen merkitsee opiskelijalle *opiskeluoikeuden menettämistä* määräaikaisesti.

Perusopetuslain (628/1998) mukaan oppilas, jonka opetuksen (1) häiritseminen, muu oppilaitoksen järjestyksen rikkominen tai vilpillinen menettely on vakava, samoin kuin oppilas, joka jatkaa aiempaa epäasiallista käyttäytymistään *jälki-istunnon* tai kirjallisen varoituksen saatuaan, voidaan erottaa määräaikaisesti, enintään kolmeksi kuukaudeksi.

*Ammattillisessa koulutuksessa* opiskelija voidaan erottaa oppilaitoksesta enintään yhdeksi vuodeksi. Ks. myös *asuntolasta erottaminen*.

Lukiolain (629/1998) mukaan opiskelija voidaan erottaa oppilaitoksesta enintään yhdeksi vuodeksi.

*Yliopistossa* ja *ammattikorkeakoulussa* opiskelija voidaan erottaa enintään yhdeksi vuodeksi.

Ks. myös *vilppi*.

Käsitteen tunnus: c530

Luokka: <perusopetus>, <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: *Opiskelun keskeytyminen* ja *Kurinpitoon liittyviä käsitteitä*

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>  
<kieliversiointiin korkeakoulut>

<lukiokoulutus englanti kesken> <lukiolaki englanti kesken>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Lukion englannin kielityöryhmä 26.11.2018:** Merja tutkii yo-lain ja amk-lain

**Lukion englannin kielityöryhmä 26.6.2019:** "for a fixed term": ei ehkä tarvita?

**Lukion englannin kielityöryhmä 26.6.2019:** Merjan evästys: katsotaan myös yo-lain en-käännöksestä

**yo-laki 558/2009, 45 §**, en-käännös: "he or she may be suspended from the university for a fixed period of one year at most"

**Lukion englannin kielityöryhmä 22.10.2020:** Käsitteen tiedot päivitettävä suomeksi; ainakin lukiokoulutuksen lakiviittaus on vanhaan lakiin. Riina laita viestiä Anulle, Mikolle ja Akille.

**Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 22.10.2020:** miten määräaikainen erottaminen ja *opiskeluoikeuden pidättäminen* eroavat? englannin vastineet riipuvat tästä erosta. käykö sama termi kumpaankin?

**Terminologin kysymys lukion englannin työryhmälle ja OKSA-jaokselle ja lukion suomen työryhmälle 6.11.2020:** Itse pohdin tässä nyt, voisiko opiskeluoikeuden pidättäminen olla englanniksi suspension of the right to study ja määräaikainen erottaminen jotain sellaista kuin suspension (for a fixed period?) of a student from school.

620

### asuntolasta erottaminen

sv uppsägning från elevhemmet <lukiokoulutus>; uppsägning från internatboendet <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>

inte: uppsägning från studieboenden

en denial of access to dormitory accommodation

määritelmä

*kurinpitorangaistus*, jossa *opiskelija*, jonka tekemä *oppilaitoksen* tai *koulutuksen järjestäjän* asuntolan järjestyksen rikkominen tai vilpillinen menettely on vakava tai joka jatkaa epäasiallista käyttäytymistään *kirjallisen varoituksen* saatuaan, erotetaan *koulutuksen järjestäjän* asuntolasta

huomautus

Asuntolasta erottamista voidaan käyttää *lukiokoulutuksessa* ja *ammattillisessa koulutuksessa*, ja lukiolain (714/2018) ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan se voidaan tehdä määräajaksi tai opintojen jäljellä olevaksi ajaksi.

**uppsägning från studieboenden:** Termiä uppsägning från studieboenden ei tule käyttää asuntolasta erottamisen vastineena, sillä sana studieboend viittaa ylipäänsä opiskelija-asuntoon, ei pelkästään asuntolaan.

Ks. myös *vilppi*.

Käsitteen tunnus: c528

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>



## 6.10 Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa

621

<ammatillinen koulutus>

### henkilökohtaistaminen

sv personlig tillämpning

en personalisation

määritelmä

toiminta, jossa tehdään *opiskelijan* aiemmin hankkiman *osaamisen tunnistaminen* ja *tunnustaminen* sekä suunnitellaan opiskelijan tarvitseman *osaamisen hankkiminen* ja *osoittaminen* ja tarvittavat ohjaus- ja tukitoimet

huomautus

Määritelmän ilmaisu ”suunnitellaan opiskelijan tarvitseman osaamisen hankkiminen ja osoittaminen” kattaa tarvittaessa *ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeamisen* ja *osaamisen arvioinnin mukauttamisen*.

Henkilökohtaistaminen tehdään opiskelijan esittämien asiakirjojen ja muiden selvitysten perusteella. Henkilökohtaistamisessa otetaan huomioon opiskelijan edellytykset ja valmiudet sekä hänen *urasuunnitelmansa*.

Määritelmässä mainittuihin ”tarvittaviin ohjaus- ja tukitoimiin” voivat opiskelijan tarpeesta riippuen sisältyä myös *opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot* ja *erityinen tuki (2)*.

Henkilökohtaistamisesta laaditaan *henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma*.

Ennen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantuloa henkilökohtaistamisella tarkoitettiin ”näyttötutkintoon tai siihen valmistavaan *koulutukseen (2)* hakeutumisen, näyttötutkinnon suorittamisen ja tarvittavan ammattitaidon hankkimisen suunnittelua ja toteuttamista asiakaslähtöisesti”. Lain (531/2017) mukaisesti vuoden 2018 jälkeen ei ole enää näyttötutkintojärjestelmää eikä näyttötutkintoja, joten henkilökohtaistamisen käsite on muuttunut yllä kuvatun kaltaiseksi.

Käsitteen tunnus: c440

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englantia kesken>

622

### urasuunnitelma

sv karriärplan

en career plan (new term)

määritelmä

*henkilökohtaiseen osaamiseen kehittämissuunnitelmaan* sisältyvä suunnitelma, joka koskee toimenpiteitä, joilla edistetään *opiskelijan* työllistymistä tai jatko-opintoihin sijoittumista välittömästi *tutkinnon* tai *koulutuksen (2)* suorittamisen jälkeen

huomautus

Opiskelijan tavoitteena voi olla esimerkiksi työllistyminen määrättyihin työtehtäviin, yrittäjäyys tai jatko-opinnot.

Urasuunnitelma koskee opiskelijan opintojen aikaisen *osaamisen hankkimisen* sisällön ja toteutuksen suunnittelua sekä yksilöllisten valintojen tekemistä, jotta yksilön osaaminen vastaisi työelämän tarpeita ja edesauttaisi työllistymistä. Toisaalta urasuunnitelmaan voi sisältyä jatko-opintosuunnitelma taikka suunnitelma työelämään siirtymiseksi tai työuralla etenemiseksi.

Opetushallituksen ohjeistuksen mukaan urasuunnitelman sisältöön vaikuttavista tekijöistä sovitaan opintojen aloittamisesta lähtien tutkinnon suorittamisen loppuun asti.

Käsitteen tunnus: c1728

Käsittekaavio: [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

623

**ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen; ammatillisen tutkinnon ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen**

sv avvikelse från kraven på yrkesskicklighet eller målen för kunnandet

en exception to vocational competence requirements or to key competence requirements

määritelmä

järjestely, jossa *ammattillisen perustutkinnon* suorittajan ei tarvitse osoittaa jotakin *tutkinnon perusteiden* edellyttämää osaamista

huomautus

Ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen tehdään osana *henkilökohtaistamista*. Siitä on tehtävä päätös, josta *opiskelijalla* on oikeus hakea oikaisua.

Ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen on mahdollista siinä tapauksessa, että *tutkinnon perusteiden* tai *valmentavan koulutuksen perusteiden* mukaiset *ammattitaitovaatimukset* tai *osaamistavoitteet (2)* ovat joko olosuhteet tai aiemmin hankittu osaaminen huomioiden joltakin osin *opiskelijalle* kohtuuttomia tai jos poikkeaminen on perusteltua opiskelijan vammaan tai terveydentilaan liittyvistä syistä.

Esimerkiksi maahanmuuttanut, joka ei ole koskaan opiskellut ruotsin kieltä, voi suorittaa vastaavan osaamispistemäärän suomen kieltä tai omaa äidinkieltään.

Käsitteen tunnus: c1308

Luokka: <amatillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

**Ammatillisen englannin kieliryhmä 9.1.2020:** exception to vocational competence requirements or recognition of professional qualificationskey competence requirements

**Terminologin kysymys oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmälle 11.12.2021:** Huomautuksessa mainitaan valmentavan koulutuksen perusteet; miten muokataan? Korvataan *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen perusteilla*?

624

(vanhentunut)

**hakeutumisen henkilökohtaistaminen**

sv personlig tillämpning vid ansökan

määritelmä

*henkilökohtaistamisen* osa, jossa *näyttötutkintoon* tai siihen valmistavaan *koulutukseen (1)* *hakeutuminen* suunnitellaan ja toteutetaan asiakaslähtöisesti

huomautus

Hakeutumisen henkilökohtaistamisessa selvitetään *hakijan* näyttötutkinnon suorittamiseen ja *opiskeluun* vaikuttavat lähtökohdat, soveltuva *tutkinto*, aiemmin hankittu osaaminen, koulutustarve sekä *ohjauksen* ja *erityisen tuen (2)* tarve. Hakeutumisvaiheeseen sisältyy hakijan saavutetun *osaamisen tunnistaminen* sekä osoitetun *osaamisen tunnustaminen*.

Henkilökohtaistaminen alkaa viimeistään silloin, kun *koulutuksen järjestäjä* vastaanottaa *hakemuksen (1)* ja käsittelee sen.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c441

Luokka: <amatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>



625

(vanhentunut)

### **tutkinnon suorittamisen henkilökohtaistaminen**

sv personlig tillämpning vid genomförandet av examen

määritelmä

*henkilökohtaistamisen* osa, jossa *näyttötutkinnon* suorittaminen suunnitellaan ja toteutetaan asiakaslähtöisesti

huomautus

Tutkinnon suorittamisen henkilökohtaistamisessa etsitään *tutkinnon suorittajalle* soveltuvat ja perustellut tutkintosuoritustavat ja toteutetaan ne. Henkilökohtaistetussa tutkinnon suorituksessa noudatetaan *tutkinnon perusteissa* määriteltyjä *ammattitaitovaatimuksia*, *arviinnin (2)* kriteereitä sekä *ammattitaidon osoittamistapoja*. Tutkintosuorituksiksi hyväksytään myös aikaisemmin osoitettu osaaminen (vrt. *osaamisen tunnustaminen*).

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c442

Luokka: <amatillinen koulutus>

<kieliversiointiin amatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englantia kesken>

626

(vanhentunut)

### **tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistaminen**

sv personlig tillämpning vid anskaffandet av behövlig yrkesskicklighet

määritelmä

*henkilökohtaistamisen* osa, jossa *näyttötutkintoon* liittyvä tarvittavan ammattitaidon hankkiminen suunnitellaan ja toteutetaan asiakaslähtöisesti

huomautus

Tarvittavan ammattitaidon hankkiminen tarkoittaa *opiskelijan* osaamisen täydentämistä niiltä osin kuin tavoitteena oleva osaaminen tai ammattitaito on vielä vajaa.

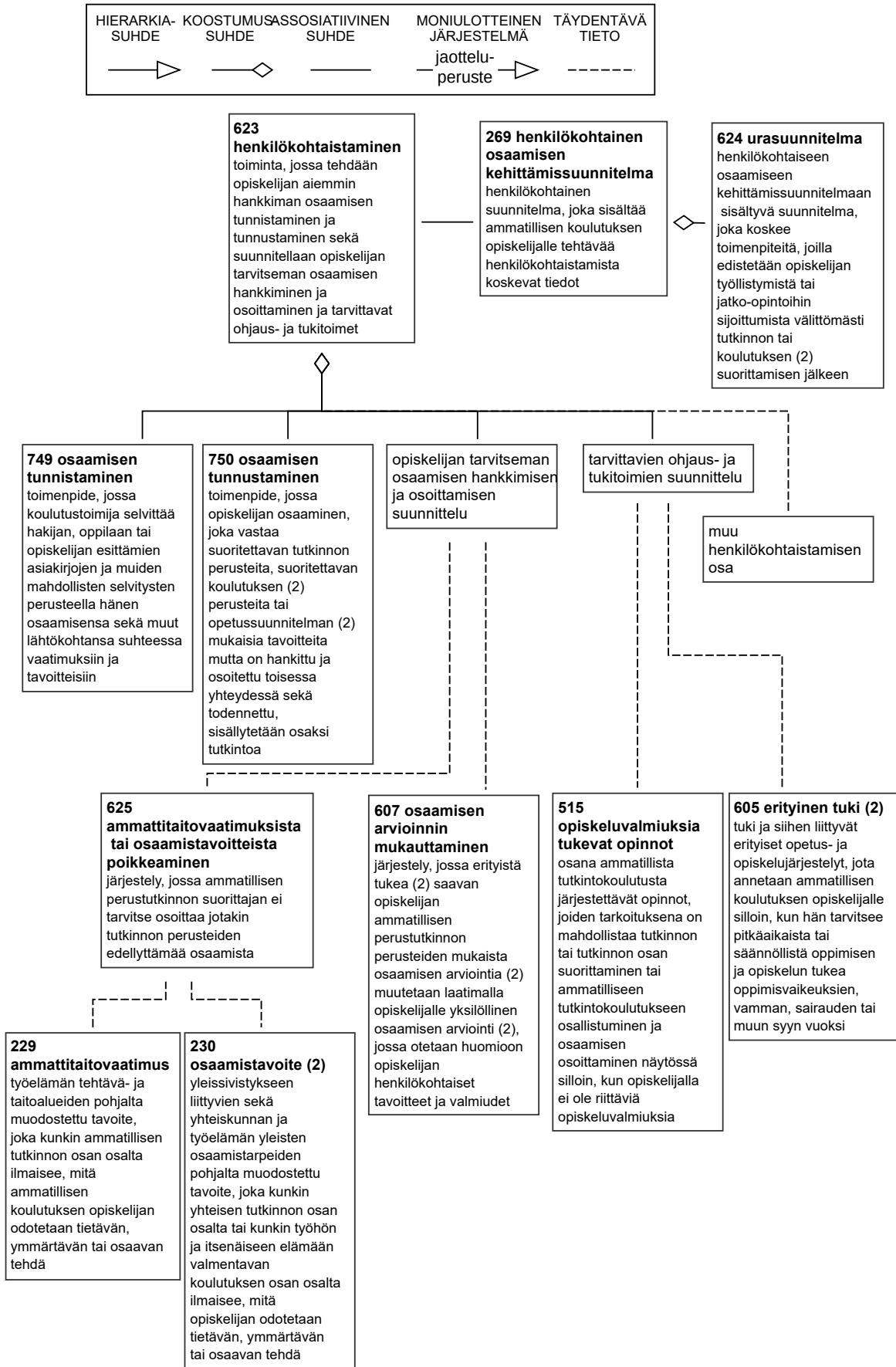
Tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistaminen tarkoittaa sellaisten joustavien opiskelijajärjestelyjen ja oppimismahdollisuuksien suunnittelua ja toteutusta sekä *oppimisympäristöjen* valintaa, joissa otetaan huomioon *opiskelijan* elämän- ja työtilanne, aikaisemmin hankittu osaaminen ja todetut oppimistarpeet ja oppimisvalmiudet. Ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisessa käytetään *ohjauksen*, neuvonnan ja *opetuksen (1)* menetelmiä sekä erilaisia tukitoimia.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c443

Luokka: <amatillinen koulutus>

<kieliversiointiin amatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englantia kesken>



**Käsitekaavio 69. Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa.**

## 6.11 Opiskelijaliikkuvuus

627

### opiskelijaliikkuvuus

sv studentmobilitet; studerandemobilitet; studentrörlighet

en student mobility; &gt; credit mobility (1); &gt; degree mobility

määritelmä

toiminta, jossa *opiskelija* tekee *tutkintoonsa* tai *henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaansa* sisältyviä opintoja muualla kuin varsinaisessa *oppilaitoksessaan*, *korkeakoulussaan* (1) tai koulutustyöpaikassaan tai jossa opiskelija suorittaa koko tutkintonsa maassa, johon on muuttanut opintojen suorittamista varten ja joka on muu kuin se maa, jossa hän on suorittanut *hakukelpoisuuden* antavan *pohjakoulutuksensa*

huomautus

Opiskelijaliikkuvuus on käsite, joka kattaa esimerkiksi kansainvälisen *opiskelijavaihdon*, kotimaisen opiskelijaliikkuvuuden (esimerkiksi korkeakoulujen (1) välisiin sopimuksiin perustuva kotimainen liikkuvuus, ks. *joustava opiskeluoikeus*) ja tutkintoon johtavan kansainvälisen opiskelijaliikkuvuuden.

Tutkinnon suorittamisen sisällä tapahtuvaa opiskelijaliikkuvuutta ovat mm. kansainvälinen *opiskelijavaihto* sekä *oppilaitoksen* tai korkeakoulun (1) ulkopuolella suoritettava *työharjoittelu*.

Opiskelijaliikkuvuudesta, jossa opiskelija suorittaa toisen maan oppilaitoksessa tai korkeakoulussa (1) osan lähtömaan tutkintoonsa sisältyvistä opinnoista, käytetään englanniksi termiä *credit mobility*.

Opiskelijaliikkuvuudesta, jossa opiskelija suorittaa koko tutkintonsa muussa maassa kuin siinä jossa on suorittanut korkeakoulun (1) hakukelpoisuuden antavan pohjakoulutuksensa, käytetään englanniksi termiä *degree mobility*.

Ruotsin yhdyssana-alkuosa "student-" on modernimpaa kieltä kuin "studerande-". Edellistä muotoa käytetään esimerkiksi opiskelijaviestinnässä, jälkimmäistä esimerkiksi *yliopistojen* johtosäännöissä.

Käsitteen tunnus: c531

Luokka: &lt;amatillinen koulutus&gt;, &lt;lukiokoulutus&gt;, &lt;korkeakoulut&gt;

Käsittekaavio: [Opiskelijaliikkuvuus](#)

&lt;kieliversiointiin korkeakoulut&gt;

&lt;kieliversiointiin amatillinen&gt; &lt;amatillinen ruotsi kesken&gt; &lt;amatillinen englanti kesken&gt;

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019

tarkistettava / käsittelyyn amm 2019

**Parasta digitukea -sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 18.6.2019:** OKSAn opiskelijaliikkuvuus-käsitteen määritelmässä kohta "suorittaa tutkintoonsa sisältyviä opintoja muualla kuin varsinaisessa oppilaitoksessaan" ei päde amatilliseen, vrt. oppisopimus ja koulutussopimus. Kuitenkin myös amatillisessa koulutuksessa on käytössä käsite opiskelijaliikkuvuus. Joten OKSAn opiskelijaliikkuvuus-käsitteen tiedot pitäisi tarkistaa amatillisen koulutuksen kannalta. -> **OKSA-jaos** lisäsi määritelmään "koulutustyöpaikassaan"

**Parasta digitukea -sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 14.10.2019:** Onko tämänhetkisen määritelmän mukaan opiskelijaliikkuvuuden alainen sellainen ulkomailta Suomeen [esim. humanitaarisen kriisin takia] muuttanut henkilö, joka on suorittanut lähtömaassaan pohjakoulutuksen ja hankkii tutkinnon Suomessa?

**Parasta digitukea -sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 14.10.2019:** määritelmässä on käytetty sanaa "suorittaa": amatillisessa opiskelija ei välttämättä tee suorituksia: ulkomailta voidaan oppia asioita, mutta näyttö järjestetään Suomessa. Silti kyse on liikkuvuudesta. Voisiko määritelmässä olla "opiskelee"?

**Parasta digitukea -sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 14.10.2019:** Sopisiko määritelmäksi "toiminta, jossa opiskelija opiskelee tutkintoonsa tai henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaansa sisältyviä opintoja muualla kuin varsinaisessa oppilaitoksessaan, korkeakoulussaan (1) tai koulutustyöpaikassaan tai jossa opiskelija suorittaa koko tutkintonsa muussa maassa kuin siinä jossa on suorittanut hakukelpoisuuden antavan pohjakoulutuksensa ja tutkinnon suorittamisen alkaessa vaihtaa opintojen vuoksi maata"? Jälkimmäisen tarkennuksen on tarkoitus sulkea pois esim. muista syistä tulleet maahanmuuttajat, jotka alkavat opiskella Suomessa.

628

**opiskelijavaihto; oppilasvaihto** <lukiokoulutus>

sv studentutbyte; studerandeutbyte *n*

en student exchange; credit mobility (2) <tilastot>

määritelmä

toiminta, jossa *opiskelija* suorittaa osan yhden maan *oppilaitoksen* tai *korkeakoulun* (1) *tutkinnosta* toisen maan oppilaitoksessa tai korkeakoulussa (1)

huomautus

Opiskelijavaihto-termin englanninkielinen vastine on student exchange. Euroopan komission alainen tilastotietoa tuottava Eurostat käyttää kuitenkin termiä credit mobility erottaakseen käsitteen nk. degree mobility -käsitteestä (ks. määritelmät kohdasta *opiskelijaliikkuvuus*).

Ruotsin yhdyssana-alkuosa ”student-” on modernimpaa kieltä kuin ”studerande-”. Edellistä muotoa käytetään esimerkiksi opiskelijaviestinnässä, jälkimmäistä esimerkiksi *yliopistojen* johtosäännöissä.

Käsitteen tunnus: c532

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#) ja [Opiskelijaliikkuvuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

629

**vaihto-opiskelija; vaihto-oppilas** <lukiokoulutus>

sv utbytesstudent; utbyteselev <lukiokoulutus>

en exchange student

määritelmä

*opiskelija*, joka osallistuu *opiskelijavaihtoon*

huomautus

Käsitteen tunnus: c533

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Opiskelijan rooleja](#) ja [Opiskelijaliikkuvuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

630

**lähtevä vaihto-opiskelija**

sv utresande utbytesstudent

en outgoing exchange student

määritelmä

*vaihto-opiskelija*, joka lähtee *oppilaitoksesta* tai *korkeakoulusta* (1) *opiskelijavaihtoon* toiseen maahan

huomautus

Käsitteen tunnus: c534

Käsittekaavio: [Opiskelijaliikkuvuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

631

**saapuva vaihto-opiskelija**

mieluummin kuin: tuleva vaihto-opiskelija

sv inkommande utbytesstudent

en incoming exchange student

määritelmä

*vaihto-opiskelija*, joka saapuu *opiskelijavaihtoon oppilaitokseen* tai *korkeakouluun* (1) toisesta maasta

huomautus

Termiä tuleva vaihto-opiskelija ei suositella sen monitulkintaisuuden vuoksi.

Käsitteen tunnus: c535

Käsittekaavio: [Opiskelijaliikkuvuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

632

**joustava opiskeluoikeus; joustava opinto-oikeus; JOO**

sv flexibel studierätt

määritelmä

määräaikainen *opiskeluoikeus*, joka mahdollistaa suomalaisen *yliopiston opiskelijalle tutkintoonsa* sisällytettävien opintojen suorittamisen toisessa suomalaisessa yliopistossa

huomautus

Joustavaa opiskeluoikeutta koskeva kansallinen sopimus, nk. JOO-sopimus, on tehty 11. kesäkuuta 2003. JOO-sopimuksen piiriin kuuluvat perustutkinto- ja jatkotutkinto-oikeuden saaneet opiskelijat. Joustavan opiskeluoikeuden tarkoittamat opinnot ovat lähtökohtaisesti sellaisia, joita ei ole tarjolla opiskelijan kotiyliopistossa, mutta jotka on mahdollista ja tarkoituksenmukaista liittää osaksi opiskelijan tutkintoa. JOO-opinnot ovat opiskelijalle maksuttomia, mutta opiskelijan kotiyliopisto sitoutuu suorittamaan korvauksen joustavan *opiskelijaliikkuvuuden* kustannuksista kohdeyliopistolle. JOO-opiskelijaksi pääseminen edellyttää kotiyliopiston puolta ja kohdeyliopiston vahvistusta määräaikaiselle *opiskeluoikeudelle*. Yliopistoilla on myös alueellisia JOO-sopimuksia yhteistyöyliopistojen ja *ammattikorkeakoulujen* kanssa.

Joustavan opiskeluoikeuden käyttäminen on *kotimaista opiskelijaliikkuvuutta*.

Käsitteen tunnus: c903

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskelijaliikkuvuus](#)

633

<ammatillinen koulutus>

**ulkomaanjakso**

sv period av utbildning utomlands

määritelmä

*ammatillisen koulutuksen opiskelijan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelmaan* kirjattu ajanjakso, jonka aikana opiskelijan *osaamisen hankkiminen* tapahtuu ulkomailla

huomautus

Osaamisen hankkiminen ulkomailla voi tapahtua *koulutussopimuksen* perusteella tai muulla sovitulla tavalla, kuten *opiskelijavaihdossa*.

Tietojärjestelmissä oletuksena on, että osaamisen hankkiminen tapahtuu kotimaassa, ja tämän vuoksi tietojärjestelmissä rajataan erikseen ainoastaan ne tapaukset, joissa osaamisen hankkiminen tapahtuu ulkomailla.

Käsitteen tunnus: c1729

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>



## 6.12 Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu

634

### työelämään tutustuminen; TET

sv praktisk arbetslivsorientering; orientering i arbetslivet

en period of work experience

määritelmä

*perusopetukseen* kuuluva jakso, jonka aikana *oppilas* tutustuu työelämään ja ammatteihin aidossa työympäristössä

huomautus

Käsitteen tunnus: c536

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (praktisk arbetslivsorientering; orientering i arbetslivet)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (period of work experience)

635

**työharjoittelu (1)** <korkeakoulut>; **korkeakouluharjoittelu** <korkeakoulut>; **työssäoppiminen** <vapaa sivistystyö>; ~ **koulutussopimukseen perustuva koulutus** <ammattillinen koulutus>

sv arbetspraktik <korkeakoulut>; praktik <korkeakoulut>; högskolepraktik <korkeakouluharjoittelu>; inläring i arbetet <ammattillinen koulutus>

en traineeship <korkeakoulut>; placement; traineeship for university students <yliopistojen korkeakouluharjoittelu>; internship /US/ <korkeakoulut, erityisesti lääketiede ja eläinlääketiede>; on-the-job learning <ammattillinen koulutus>; on-the-job training <ammattillinen koulutus>; job placement; work-study (?)

määritelmä

tavoitteellinen *oppiminen*, joka tapahtuu työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä

huomautus

*Ammattikorkeakouluissa* ja *yliopistoissa* käytetään termejä työharjoittelu ja korkeakouluharjoittelu.

Käsitteen tunnus: c537

Luokka: <yleinen/yhteinen>?, <vapaa sivistystyö>, <korkeakoulut>

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019 (kielityöryhmät)

tarkistettava / käsittelyyn amm 2019

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut englanti kesken>

**Englannin kielityöryhmä 17.2.2016:** Tarkistettava amk-terminkäyttö: Miten korkeakouluharjoittelu käännetään amk-puolella, kun yo-puolella se käännetään traineeship for university students?

**Englannin kielityöryhmä 8.4.2016:** Merja Flemingin selvitys:

teaching practice (opetusharjoittelu)

practical traineeship (yleensä)

**Englannin kielityöryhmä 8.4.2016:** kopioi tähän Suvin muistiinpanot (hahmottelua siitä onko työssäoppiminen ym. yläkäsite)

**Englannin kielityöryhmä 8.4.2016:** työelämäjakso -> vaaditaan kaikilta, ei välttämättä olla korkeakouluharjoittelua

**Englannin kielityöryhmä 8.4.2016:** huom. että oppisopimus ja kisällioppiminen -> **OKSA-jaosto /**

**Kari Korhonen 22.4.2016:** asiaa käsitellään ammatillisen koulutuksen reformissa

**OKSA-jaoston kokous 22.4.2016:** harjoittelujen mahdollisia jakoperusteita:

-- työsuhde (oppisopimuskoulutus, korkeakouluharjoittelu) vs ei työsuhdetta

-- opintoihin sisältyvyys vs ei

-- ohjausvastuu (koulutusorganisaatio vs työnantaja)

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle ja ammatilliselle koulutukselle 12.10.2017:** Otetaanko ammatillisen koulutuksen puolelta (lähi)synonymiksi "koulutussopimukseen perustuva koulutus" ja jos, voisiko kertoa tarkemmin, miten poikkeaa muiden asteiden työharjoittelu-käsitteestä? Ainakaan koulutussopimukseen perustuvassa koulutuksessa ei ole työsopimusta/työsuhdetta, kuten oppisopimuskoulutuksessa tai korkeakouluharjoittelussa.

**Terminologi Seija Suonuutin kysymys kesäkuu 2017:** Onko harkittu ratkaisu, että työharjoittelua ei ole määriteltä yhdeksi tyypiksi harjoitteluksi, vrt. *kliininen harjoittelu*, *auskultointi (1)* ja *opetusharjoittelu*, jotka ovat kaikki harjoitteluja? Voisiko työharjoittelun määritelmä olla esim. "harjoittelu, jonka tarkoituksena on työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä tapahtuva tavoitteellinen oppiminen"?

**OKSA-jaoston kokous 22.4.2016:** palataan syksyllä

**Englannin kielityöryhmän kommentti 6.10.2017:** Entä (EU-konteksteissa käytettävä ja esim. IATE-termipankin antama) "work placement"?

**Englannin kielityöryhmän kommentti 6.10.2017:** Onko käytössä eri vastineita sen mukaan, onko harjoittelu pakollinen vai vapaaehtoinen? (Vaihtoehtojahan englannin vastineissa riittää, esim. traineeship, practical training...)



**Englannin kielityöryhmän kommentti 6.10.2017:** Myös suomenkielinen termistö vakiintumatonta. Esim. HY:ssä käytössä oleva ”työelämäjakso” - onko sama asia kuin työharjoittelu?

**Englannin kielityöryhmän kommentti 6.10.2017:** Termit työharjoittelu, korkeakouluharjoittelu ym. ovat kyllä erittäin tärkeitä ja tulevat usein vastaan, joten vastineita kaivattaisiin. Palataan asiaan kuitenkin vasta, kun OKSA-jaos on käsitellyt asiaa lisää.

**Terminologi Mari Suhonen, Sanastokeskus, 13.12.2017:** Teimme TE digissä pieniä muutoksia seuraaviin OKSAsta lainattuihin käsitteisiin: oppisopimus, työharjoittelu. Muutokset liittyvät työelämän näkökulmaan. Jos ja kun työt jatkuvat, olisi hyvä käsitellä näitä jotenkin yhdessä.

**Terminologi Päivi Kouki, Sanastokeskus, 21.9.2020:** Työllisyyspalveluiden sanastossa on määritelty oppisopimussuhde ja työharjoittelusuhde.

**Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 11.11.2019:** Enää ei liene järkevää pitää koulutussopimukseen perustuva koulutus -termiä työharjoittelun lähisynonyymina? Se on määritelty erikseen Parasta DigiTukea -sanastossa: ”koulutus (1), jossa opiskelijan osaamisen hankkiminen järjestetään työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä ja jossa perustana on koulutuksen järjestäjän ja työpaikan välinen koulutussopimus”. Ehkä riittää vain tehdä viittaus työharjoittelu-käsitteen kohdalta: ”Ks. myös koulutussopimukseen perustuva koulutus”?

**Terminologi 25.9.2020:** Työharjoittelu-käsite jätetty pois OKSAn 1. julkaisusta, koska käsittekuvaus kesken. Julkaisua varten on luotu käsitettä kaaviossa edustava apukäsite.

**Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kommentti OKSA-jaokselle 20.4.2021:** Jatkuvan oppimisen sanastoa varten tämän käsitteen OKSAsta lainattua luonnosmääritelmää muokattiin seuraavaan muotoon: ”korkeakoulutukseen sisältyvä, kestoaltaan määritelty tavoitteellisen oppimisen jakso, jossa oppiminen tapahtuu työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä”. Tällä määritelmämuodolla pyrittiin saamaan esiin ero käsitteen työpaikalla järjestettävä koulutus ja työharjoittelu välillä. Muokataanko myös OKSAn työharjoittelun määritelmäluonnosta tähän suuntaan?

**Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kommentti OKSA-jaokselle 20.4.2021:** Myös huomautuksia täydennettiin Jatkuvan oppimisen sanastoa varten seuraavilla kappaleilla:

1. huomautus: Korkeakoulutukseen liittyvä työharjoittelu on pääosin palkallista. Työharjoittelusta tehdään sopimus korkeakoulun, työnantajaorganisaation ja opiskelijan välillä, ja harjoitteluun voi liittyä myös harjoittelijan ja työnantajaorganisaation välinen sopimus.

2. huomautus: Toisen asteen koulutuksessa ja työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla tätä käsitettä vastaa osittain käsite työpaikalla järjestettävä koulutus / työssäoppiminen.

636

### **kliininen harjoittelu**

sv klinisk praktik  
en clinical training

määritelmä

lääketieteen tai terveysalan *korkeakoulututkintoon* johtavan *koulutuksen (2)* tai erikoislääkärikoulutuksen aikana aidossa toimintaympäristössä tapahtuva harjoittelu

huomautus

Käsitteen tunnus: c1033

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

637

**auskultointi (1); tuomioistuinharjoittelu**

sv auskultering  
en court training

määritelmä

oikeustieteen *ylemmän korkeakoulututkinnon* jälkeen tuomioistuimessa suoritettavissa oleva harjoittelu

huomautus

Auskultointi (1) pätevittää varatuomariksi, ja siinä perehdytään kärjäoikeuden, hovioikeuden ja hallinto-oikeuden lainkäyttötehtäviin.

Käsitteen tunnus: c538

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitteekaavio: [Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

638

**opetusharjoittelu**

ei: auskultointi (2) (vanhentunut)

sv undervisningspraktik  
en teaching practice

not: teacher training

määritelmä

opettajankoulutukseen kuuluva, *oppilaitoksessa* tapahtuva *opettamisen* harjoittelu

huomautus

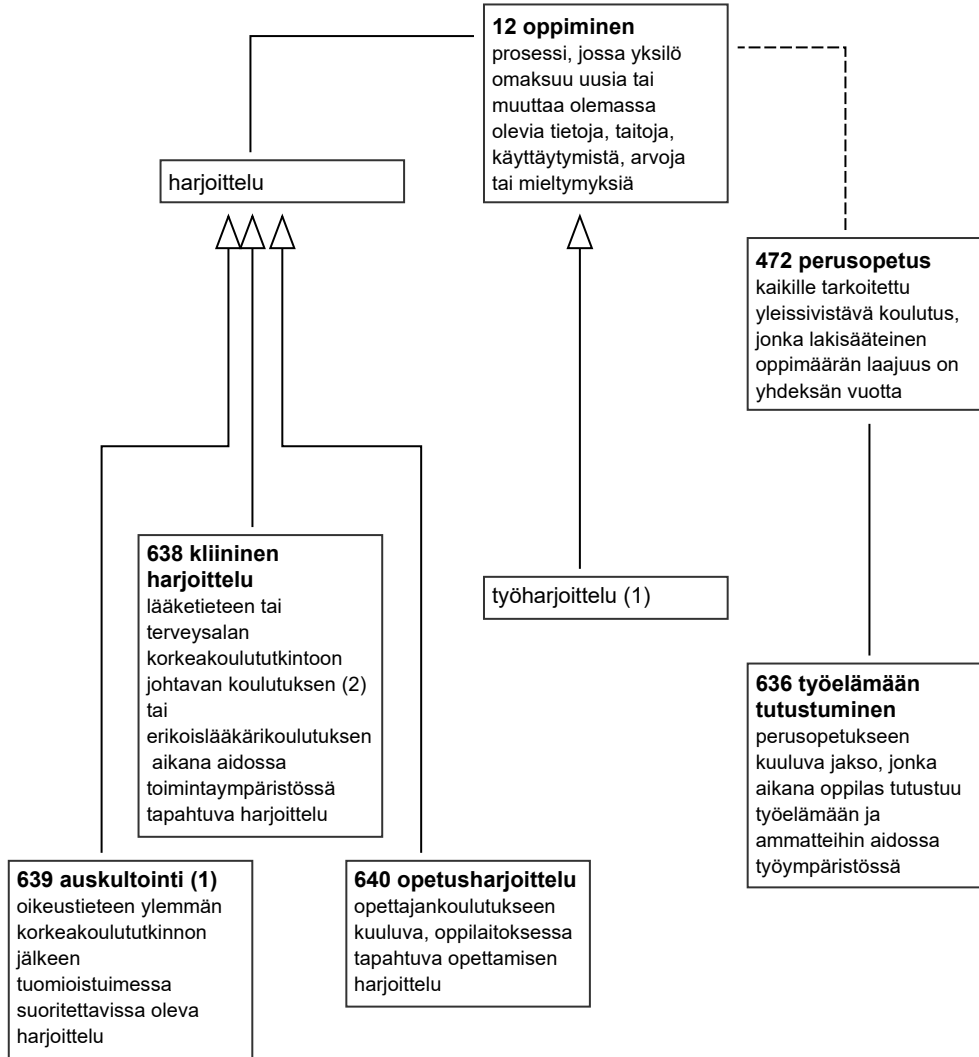
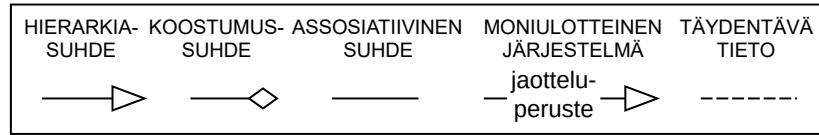
Käsitteen tunnus: c904

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitteekaavio: [Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

**OKSA-jaosto 22.4.2016:** erotettu eri käsitteiksi



**Käsitekaavio 71.** Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu.

**HUOM!** Työharjoittelu kaaviossa apukäsitteenä, koska käsitteen käsittely on kesken eikä se ehdi ensimmäiseen julkaisuun.

## 6.13 Oppilaan suoritukset, arvosanat ja näytöt

### 6.13.1 Todistus

639

#### **todistus (1)**

määritelmä

jonkin seikan todistava asiakirja

huomautus

Todistus toimii OKSA-sanastossa yläkäsitteenä niin koulutusjärjestelmän mukaiseen koulutukseen kuin myös koulutusjärjestelmän ulkopuoliseen koulutukseen liittyville todistuksille. Todistus- käsitteen alakäsitteitä ovat myös esimerkiksi työtodistus, pätevyystodistus, mutta niitä ei ole määritelty tässä sanastossa.

Käsitteen tunnus: c1867

Käsittekaavio: [Todistus](#)

**Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet-teemasanastotyöryhmälle 29.4.2022:** Mitä mieltä olette jotenkin tähän tapaan kuvatun geneerisen todistus-käsitteen ottamisesta OKSAan? Ehdotan terminologina tällaisen lisäämistä, koska vaikuttaa, että kaikki määriteltäviksi tulevat todistus-käsitteet eivät mene OKSAn aiemman todistus-yläkäsitteen alle.

640

**todistus**

sv betyg

en certificate; diploma (3); report card; ~ licence

määritelmä

*koulutusjärjestelmän* mukaiseen *opetukseen (1)* ja *koulutukseen (1)* liittyvä asiakirja, joka todistaa tällaiseen *opetukseen (1)* tai *koulutukseen (1)* osallistumisesta, *koulutuksen (2)*, *tutkinnon*, *oppimäärän* tai *näytön* suorittamisesta, *oppimisen* tai opintojen etenemisestä tai muusta *oppijan* koulutusprosessiin liittyvästä tapahtumasta tai seikasta

huomautus

*Esiopetuksessa* käytettävä todistustyyppi on *lukuvuoden* päätteeksi annettava esiopetuksen *osallistumistodistus*.

*Perusopetuksessa* käytettävät todistustyyppit ovat *lukuvuositolistus*, *välitolistus*, *päättötolistus* ja *erotodistus* sekä *erityiseen tutkintoon* liittyvät todistukset eli *tolistus perusopetuksen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta*, *tolistus osittain suoritettusta perusopetuksen oppimäärästä* ja *tolistus perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisesta*.

*Ammatillisessa koulutuksessa* todistustyyppit ovat *tutkintotodistus*, *tolistus suoritetuista tutkinnon osista*, *tolistus opiskelijan* osaamisesta, *tolistus suoritettua valmentavasta koulutuksesta*, *tolistus suoritetuista koulutuksen osista* ja *tolistus koulutukseen osallistumisesta* (yhtäältä *tutkintokoulutukseen* ja toisaalta *valmentavaan koulutukseen* osallistumisesta). Lisäksi ammatillisessa koulutuksessa voidaan antaa *tolistus* osaamisesta.

*Lukiokoulutuksessa* käytettävät todistustyyppit ovat *päättötolistus*, *tolistus lukion oppiaineen oppimäärän suorittamisesta* ja *erotodistus*. Päättötolistukseen voi sisältyä liitteinä muita *tolistuksia*.

*Korkeakouluissa (1)* käytettäviin todistustyyppihin kuuluu muiden muassa *tutkintotodistus*. Lisäksi korkeakouluissa (1) annetaan *tolistuksia* esimerkiksi *erikoistumiskoulutuksen* suorittamisesta. Korkeakoulun (1) opiskelijalle voidaan antaa *tolistus* suoritetuista opinnoista myös *opiskelun* kestäessä. *Yliopistojen* ja *ammattikorkeakoulujen* *tolistuksista* säädetään *asetuksissa 794/2004* ja *1129/2014*.

*Vapaa sivistystyössä* yleisimmin käytettävä todistustyyppi on *osallistumistodistus*. Käytössä on myös *tolistus opiskelijan osaamisesta*.

Käsitteen tunnus: c1386

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: [Todistus](#) ja [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

&lt;amm sv 2022&gt;

&lt;po sv 2022&gt;

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>  
<kieliversiointiin korkeakoulutus>

&lt;perusopetus ruotsi kesken&gt; &lt;perusopetus englanti kesken&gt;

&lt;lukiokoulutus ruotsi kesken&gt;

&lt;ammattillinen ruotsi kesken&gt; &lt;ammattillinen englanti kesken&gt;

&lt;korkeakoulutus ruotsi kesken&gt; &lt;korkeakoulutus englanti kesken&gt;

**OKSA-jaos 15.5.2020:** korkeakouluissa *tolistuksista* on säädetty myös, Ilmarilta tieto mitä ja missä

**OKSA-jaos 15.5.2020:** vapaa sivistystyö: Tero pyytää Annikalta tietoa

**Annika Bussman, OKM, 15.5.2020:** Käsitteäkseni [VST:ssä] yleisimmin tänään annetaan *tolistuksia*, jotka sisältävät tietoja koulutuksen nimestä, koulutuksen laajuudesta ja mahdollisesti kurssin osa-alueet lueteltuna ja niiden laajuudet lueteltuna, mikäli on kyseessä pitkä kokopäiväinen koulutus. Poikkeuksena tästä annetaan tietyissä tapauksissa *tolistuksia*, joissa osaaminen on arvioitu, joko numero-asteikolla tai hyväksyty – hylätty asteikolla, eli käytännössä *tolistus* hyväksytystä suorituksesta. Liikunnan koulutuskeskuksissa järjestetään muun muassa lukukauden kestävä kokopäiväinen linja, kaikille opistoille yhteisen opetussuunnitelman pohjalta, jossa on numeroarviointi.

Tämä tulee nyt muuttamaan työryhmätyön johdosta, eli moni oppilaitos työstää nyt opetussuunnitelmiaan siten, että ne pohjautuvat osaamisen kuvaamiseen ja yhä enemmän ryhdytään myös arvioimaan koulutusta. Kuulin viime viikolla, että Helsingfors arbis ja käsittääkseni myös Helsingin työväenopisto ovat molemmat muuttamassa koko koulutustarjontansa kuvaustapaa osaamisperusteiseksi jo ensi syksyksi, mikä on aika hurja juttu. Tämä ei kuitenkaan vielä tarkoita, että kaikkea arvioitaisiin, mutta peruspalikat laaditaan siis siten, että voidaan myös lähteä arvioimaan, mikäli tämä nähdään tarkoituksenmukaiseksi. Eli jos mietit Kosken osalta mitä tarkoittaa, niin he eivät ole tehneet mitään päätöstä Koskeen viemisestä, mutta katsovat, että uusi kuvaustapa palvelee heidän tavoitteitaan nostaa paremmin esille mitä koulutuksissa on tarkoitus oppia.

Eli tällä hetkellä siis pääasiassa todistuksia osallistumisesta ja jatkossa liikutaan suuntaan todistuksia osaamisesta.

**Terminologin kysymys Annika Bussmanille (vst) 14.9.2020:** Onko vapaan sivistystyön huomautus ok? Muotoiltu Annikan 15.5.2020 viestissään antamien tietojen pohjalta.

**Terminologin kysymys kielityöryhmille (perusopetus, lukio, ammatillinen, korkeakoulut) 10.9.2020:** Käsite lisätty OKSAan syksyllä 2020. Ruotsin- ja englanninkieliset vastineet tulisi täydentää eri koulutusasteiden näkökulmasta.

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 12.10.2021:** Huomautuksessa mainitaan todistus suoritetusta valmentavasta koulutuksesta ja valmentava koulutus. Kun nämä käsitteet on käsitelty, palattava tarkistamaan ovatko nämä viittaukset ok.

**Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet-teemasananastotyöryhmälle 29.4.2022:** Viime kokouksessa muokkasimme Ilmarin kanssa määritelmän niin, että mainitaan eksplisiittisesti, että käsite liittyy koulutusjärjestelmän mukaiseen opetukseen ja koulutukseen. Tarkistatteko, että muokkaus on toteutettu ok?

**Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet -pikkusanastotyöryhmälle 29.4.2022:** Terminologiselta kannalta pelkkä termi "todistus" OKSAssa ei ole enää riittävän täsmällinen vaan sitä kannattaisi tarkentaa. OKSAssahan on määritelty tai ollaan nyt määrittelemässä käsitteitä kielitodistus, osallistumistodistus, osaamismerkki ja osaamistodistus, jotka ovat kyllä yhdentyypisiä "todistuksia" mutta eivät ole pelkästään koulutusjärjestelmän mukaisiin koulutuksiin liittyviä käsitteitä.

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (betyg)

641

#### **päättötodistus**

ei: päästötodistus (vanhentunut)

sv avgångsbetyg *n*

en school-leaving certificate; diploma (2)

määritelmä

*todistus* tietyn *koulutuksen* (2) koko *oppimäärän* suorittamisesta

huomautus

Käsite päättötodistus on käytössä mm. *perusopetuksessa*, *lukiokoulutuksessa* sekä *taiteen perusopetuksessa* (kuten musiikki- ja tanssiopistoissa).

Ks. myös *perusopetuksen päättötodistus*, *lukion päättötodistus*.

Käsitteen tunnus: c539

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaaviot: [Todistus](#) ja [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<lukiolaki>

642

**todistus suoritetuista opinnoista (1) <lukiokoulutus>**

sv betyg *n* över slutförda studier <lukiokoulutus>

en transcript of completed studies <lukiokoulutus>; > transcript of completed study units <lukiokoulutus; opintojaksoista>

määritelmä

*todistus*, jossa on tieto *oppilaan* tai *opiskelijan opintosuorituksista*

huomautus

Suoritetuista opinnoista voidaan antaa todistus opintojen aikana tai keskeytyneen *koulutuksen (2)* jälkeen.

*Lukiokoulutuksessa* todistus suoritetuista opinnoista (1) ei kuulu lukiokoulutuksen *opetussuunnitelman perusteissa* lueteltuihin todistustyyppisiin, mutta lukiokoulutuksessa voidaan antaa todistus suoritetuista opinnoista (1) esimerkiksi jos opiskelija opiskeluaikanaan tarvitsee todisteen opiskelijastatuksesta.

*Tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta oppija* saa *todistuksen suoritetuista koulutuksen osista*. Lisäksi opiskelija saa erillisen todistuksen koulutuksen (2) aikana suoritetuista perusopetuksen, lukiokoulutuksen tai ammatillisen koulutuksen opinnoista.

**transcript of completed studies / transcript of completed study units:** *Lukiokoulutuksessa* englanninkielinen termi transcript of completed studies on suositettavampi (kuin transcript of completed study units), sillä opintosuoritukset eivät välttämättä ole *opintojaksoja*.

Vrt. *ammatillisen koulutuksen* käsitteet *todistus suoritetuista tutkinnon osista* ja *todistus suoritetuista koulutuksen osista*.

Vrt. *opintosuoritusote*, *erotodistus*.

Käsitteen tunnus: c546

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Todistus](#)

**Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021:** TUVAssa "todistus suoritetuista koulutuksen osista". Opiskelija saa lisäksi erillisen todistuksen tai opintosuoritusotteen koulutuksen aikana suoritetuista perusopetuksen, lukiokoulutuksen tai ammatillisen koulutuksen opinnoista. Eli TUVAssa-koulutuksessa suoritetuista lukio-opinnoista saa "todistuksen suoritetuista opinnoista" koulutuksen aikana suoritetuista lukiokoulutuksen opinnoista.

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 29.3.2022:** Lisätty TUVAssa koskeva huomautus. Pitäisikö käsitteen "luokkaa" laajentaa nykyisestä <lukiokoulutus>-merkinnästä? Esim. merkinnällä <tutkintokoulutukseen valmentava koulutus>?

643

**opintosuoritusote; opintorekisteriote; ote opintosuoritusrekisteristä**

sv studieprestationsutdrag *n*; utdrag över studieprestationer); drag över studieprestationer

en transcript of study records

määritelmä

*koulutustoimijan* antama asiakirja, jossa on tieto *opiskelijan* rekisteröidyistä *opintosuorituksista*

huomautus

*Lukiokoulutuksessa* käsite opintosuoritusote on käytössä, mutta siitä ei ole säädetty lukiolainsäädännössä.

*Tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta oppija* saa *todistuksen suoritetuista koulutuksen osista*. Lisäksi opiskelija saa erillisen todistuksen koulutuksen (2) aikana suoritetuista perusopetuksen, lukiokoulutuksen tai ammatillisen koulutuksen opinnoista; näistä ammatillisen koulutuksen opinnot ilmenevät opintosuoritusotteelta.

*Korkeakouluissa (1)*: Tarvitessaan todisteen opintosuorituksistaan opiskelija voi ladata *korkeakoulun (1)* tietojärjestelmästä epävirallisen sähköisen opintosuoritusotteen tai tilata virallisen, allekirjoituksella ja korkeakoulun (1) leimoilla varmennetun opintosuoritusotteen.

Vrt. *todistus suoritetuista opinnoista (1)* ja *erotodistus*.

Käsitteen tunnus: c1625

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Todistus](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

**Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021:** TUVAssa "todistus suoritetuista koulutuksen osista". Opiskelija saa lisäksi erillisen todistuksen tai opintosuoritusotteen koulutuksen aikana suoritetuista perusopetuksen, lukiokoulutuksen tai ammatillisen koulutuksen opinnoista. Eli TUVAssa-koulutuksessa suoritetuista ammatillisen koulutuksen opinnoista saa opintosuoritusotteen.

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 29.3.2022:** Lisätty TUVAssa koskeva huomautus. Pitäisikö käsitteen "luokkaa" laajentaa nykyisestä <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>-merkinnästä? Esim. merkinnällä <tutkintokoulutukseen valmentava koulutus>?

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (utdrag över studieprestationer)

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (drag över studieprestationer)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (transcript of record)



644

**todistus suoritetuista tutkinnon osista; todistus tutkinnon osan suorituksesta**

sv betyg *n* över avlagda examensdelar; betyg *n* över avlagd examensdel

en certificate of completed qualification units

määritelmä

*todistus*, jonka *koulutuksen järjestäjä* antaa *opiskelijalle ammatillisen tutkinnon osan* tai osien suorittamisesta

huomautus

Ennen 1.1.2018 voimaan astunutta ammatillisen koulutuksen reformia todistuksen suoritetuista tutkinnon osista antoi *tutkinnon suorittajalle tutkintotoimikunta*.

Vrt. *todistus suoritetuista koulutuksen osista* sekä *todistus suoritetuista opinnoista (1)*.

Käsitteen tunnus: c547

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Todistus](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (betyg över avlagda examensdelar)

645

**todistus suoritetuista koulutuksen osista**

määritelmä

*todistus*, jonka *koulutuksen järjestäjä* antaa *opiskelijalle tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen osan* tai osien tai *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen osan* tai osien suorittamisesta

huomautus

Vrt. *todistus suoritetuista tutkinnon osista* sekä *todistus suoritetuista opinnoista (1)*.

Käsitteen tunnus: c1682

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Todistus](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

**OKSA-jaos 10.9.2021:** Myös *pienet osaamiskokonaisuudet* saattavat aiheuttaa tarvetta muokata sisältöä niin että kattaa muutakin valmentavaa koulutusta

**OKSA-jaos 10.9.2021:** [https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/todistusmaarays\\_oph-54-2018.pdf](https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/todistusmaarays_oph-54-2018.pdf) → tästä pitäisi olla uudempi määräys, voimaan 2/2021

<https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Todistusm%C3%A4%C3%A4r%C3%A4ys%20OPH-2147-2020.pdf>

<https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/todistuksiin-ja-niiden-liitteisiin-merkittavat-tiedot-0>

Tuulalta tieto, kumpi ylläolevista kahdesta on voimassaoleva!

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.12.2021:** Pitäisikö tämän käsitteen käyttöalaksi/luokaksi merkitä ammatillisen lisäksi perusopetus ja lukiokoulutus? Siis TUVA-koulutuksen takia. Vai lisätäänkö omaksi luokakseen TUVA-koulutus? (**Huom.**, **terminologi**: tee vastaava muokkaus kaikkiin tietueisiin, joissa mukana TUVA-koulutuksen näkökulma.)

646

**todistus suoritetusta koulutuksesta; > todistus suoritetusta valmentavasta koulutuksesta**

<ammattillinen koulutus>

sv betyg *n* över slutförd utbildning

en certificate of completed education and training; > certificate of completed preparatory education and training <todistus suoritetusta valmentavasta koulutuksesta>

määritelmä

**todistus**, joka annetaan *tutkintoon* johtamattoman *koulutuksen (2)* suorittamisesta

huomautus

Esimerkkejä *tutkintoon* johtamattomista koulutuksista (2), joista saa todistuksen, ovat *tutkintokoulutukseen valmentava koulutus* ja *työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus*.

*Korkeakoulujen (1)* puolelta esimerkki *tutkintoon* johtamattomasta koulutuksesta (2), josta saa todistuksen, ovat *yliopistossa* suoritettavat erilliset *opettajan* pedagogiset opinnot.

Vrt. *tutkintokoulutuksesta* annettava *tutkintotodistus*.

Käsitteen tunnus: c545

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: **Todistus**

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle (erit. ammatillinen) 11.4.2022:** Tälle käsitteelle on suppeammaksi synonyymiksi annettu "todistus suoritetusta valmentavasta koulutuksesta", joka on merkitty ammatillisessa koulutuksessa käytettäväksi termiksi. Entä nyt, kun kun oppivelvollisuuslain ja TUVA-koulutuksen myötä käsite *valmentava koulutus* merkitään OKSassa vanhentuneeksi: millä tavalla termiä todistus suoritetusta valmentavasta koulutuksesta halutaan jatkossa käyttää? Jatkaako tämä nimitys olemassaoloon? Jos jatkaa, viitataan sillä sekä *tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen* että *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaan koulutukseen*?

**Terminologin kysymys oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmälle 11.12.2021:** Marraskuussa todettiin, että esimerkiksi TUVAsta ja TELMAsta saa todistuksen suoritetusta koulutuksesta. Entä OKSassa oleva termi "todistus suoritetusta valmentavasta koulutuksesta", onko se mielestänne edelleen relevantti vai poistetaanko tai merkitään vanhentuneeksi? Nythän OKSAan oliin merkitsemässä käsitettä valmentava koulutus vanhentuneeksi (aiempi lakitekninen kattokäsite), mutta silti TUVAn ja TELMAN yhteydessä voi tietysti mahdollisesti käyttää joko termiä "todistus suoritetusta koulutuksesta" tai termiä "todistus suoritetusta valmentavasta koulutuksesta".

647

**tutkintotodistus**

sv examensbetyg *n*

en qualification certificate <ammattillinen koulutus>; degree certificate <korkeakoulut>; degree diploma <korkeakoulut>; < certificate (2)

määritelmä

suoritetusta *tutkinnosta* annettava *todistus*

huomautus

Tutkintotodistus on käsitteenä käytössä *lukiokoulutuksessa*, *ammattillisessa koulutuksessa* ja *korkeakouluissa (1)*. Lukiokoulutuksessa tutkintotodistuksena pidetään *ylioppilastutkintotodistusta*.

Tutkintotodistuksiin voidaan rinnastaa myös *perusopetuksen päättötodistus* ja *lukion päättötodistus*, mutta ne eivät ole tutkintotodistuksia, sillä *perusopetuksen* tai lukiokoulutuksen *oppimäärän* suorittamista ei tavata pitää tutkinnon suorittamisena.

**certificate, diploma:** Englannin termeillä certificate ja diploma viitataan todistuksen lisäksi joskus myös tutkintoon. Certificate viittaa myös muihin todistuksiin kuin tutkintotodistukseen, mutta sitä voidaan käyttää termin tutkintotodistus käännöksenä, kun kontekstista on muuten selvää, että kyseessä on tutkintotodistus (esim. käännettäessä tutkintotodistuksen otsikkoa).

Vrt. *todistus suoritetusta koulutuksesta*.

Käsitteen tunnus: c550

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: *Todistus*, *Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset*, *Tutkintotodistus* ja *Tutkinto*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

**Terminologin kommentti ammatillisen ruotsin kielityöryhmälle 11.2.2018:** Korkeakoulujen ja lukion ruotsin työryhmä antanut ruotsin vastineen/vastineet; varmistatteko että ok lukiokoulutuksen näkökulmasta?

**Anu Halvari:** LOPSissa "tutkinto" vain viittauksena ylioppilastutkintoon. (LL2018 myös muihin tutkintoihin)

**Totti T., huhtikuu 2020:** Lukion päättötodistuksella on sidos hakukelpoisuuteen esim. amk-opintoihin.

648

<amatillinen koulutus>

### **todistus osaamisesta; todistus opiskelijan osaamisesta**

määritelmä

*todistus*, joka osoittaa, mitä *amatillisen koulutuksen opiskelija* tietää, ymmärtää tai osaa tehdä sen jälkeen kun on suorittanut *amatillisen tutkinnon* tai *tutkinnon osan* siten, että *osaamisen arviointia* (2) on mukautettu tai *ammattitaitovaatimuksista* tai *osaamistavoitteista* (2) on poikettu ja todetaan ettei opiskelija ole saavuttanut tutkinnon osien keskeisiä ammattitaitovaatimuksia tai osaamistavoitteita (2)

huomautus

*Amatillisessa koulutuksessa* todistus opiskelijan osaamisesta voidaan antaa, kun on kyseessä *osaamisen arvioinnin mukauttaminen* tai *ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen*. Amatillisen *koulutuksen järjestäjä* arvioi, onko opiskelija saavuttanut *tutkinnon osien* keskeiset *ammattitaitovaatimukset* ja *osaamistavoitteet* (2). Jos opiskelija ei ole saavuttanut tutkinnon osien keskeisiä ammattitaitovaatimuksia tai osaamistavoitteita (2), koulutuksen järjestäjä ei voi antaa *tutkintotodistusta*. Jos opiskelija ei ole saavuttanut tutkinnon osien keskeisiä ammattitaitovaatimuksia tai osaamistavoitteita (2), koulutuksen järjestäjä antaa opiskelijalle todistuksen siitä opiskelijan osaamisesta, jonka hän on osoittanut.

Käsitteen tunnus: c1687

Luokka: <amatillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Todistus](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja amatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin vst>

<vst ruotsi kesken> <vst englanti kesken>

**OKSA-jaos 12.6.2020:** Tuula tarkistaa amatillisen lainsäädännön

**OKSA-jaos 12.6.2020:** e-perusteissa löytyy amatillisesta, kun on mukautettu ja on poikettu vaatimuksista, kun ei voida antaa todistusta tutkinnon osasta

**OKSA-jaos 12.6.2020:** Riina muotoilee määritelmäluonnoksen amatillisen näkökulmasta, palataan muihin asteisiin elokuussa

**Terminologin kysymys amatilliselle, korkeakouluille ja vapaalle sivistystyölle 30.6.2020:** Miten terminologin hahmottelemaa määritelmää pitää koulutusasteenne näkökulmasta muokata?

**Terminologin kysymys amatilliselle 30.6.2020:** Onko (amatillisen koulutuksen osalta) totta, että tutkinnon osa on pitänyt "suorittaa hyväksytysti" - suorittaako opiskelija hyväksytysti jos ei saavuta keskeisiä ammattitaitovaatimuksia?

**Terminologin kysymys amatilliselle, korkeakouluille ja vapaalle sivistystyölle 30.6.2020:** Pitäisikö määritelmässä mainittua kohtaa "hankkinut osaamista" tarkentaa: "hankkinut osaamista, joka on tunnustettu ja tunnustettu"?

**Seija Rasku elokuva 2020:** amatillisessa koulutuksessa todistus opiskelijan osaamisesta annetaan nimenomaan silloin, kun opiskelija ei saavuta tutkinnon osan keskeisiä osaamistavoitteita tai ammattitaitovaatimuksia mukauttamisen tai poikkeamisen vuoksi. Hänelle ei näin ollen voi antaa todistusta suoritetusta tutkinnon osasta tai tutkintotodistusta, vaan hän saa todistuksen osaamisestaan (= siitä osaamisesta, jonka on osoittanut). Tuo kaavailun määritelmän alkuosa on siis ok, mutta jälkimmäinen osa ("sen jälkeen, kun on suorittanut hyväksytysti") ei istu amatilliseen.

**OKSA-jaos 28.8.2020:** Käsite on olemassa paitsi amatillisessa, myös vapaassa sivistystyössä.

**OKSA-jaos 28.8.2020:** Tomi, Tuula, Seija ja Riina laativat määritelmän joka sopii amatilliseen koulutukseen (ja toistaiseksi vain siihen).

**Annika Bussman, OKM, 12.6.2020:** VST-laissahan on kovin vähän pykälää sisällöistä. oppivelvollisuus uudistuksessa sinne on tulossa tällainen pykälä: 25 g § Todistukset ja osaamisen arviointi Tämän luvun mukaiseen koulutukseen osallistumisesta opiskelijalle annetaan todistus. Opetushallitus määrää opetussuunnitelman perusteissa todistuksiin merkittävistä tiedoista ja todistusten liitteistä. Kansanopiston ylläpitäjän tulee antaa opiskelijan pyynnöstä todistus suoritetuista opinnoista, jos opiskelija eroaa tai keskeyttää koulutuksen suorittamisen. Opiskelijan osaamista arvioidaan vertaamalla sitä opetussuunnitelman perusteissa määrättyyn osaamiseen. Arvioinnin tulee kattaa kaikki suoritettavan opetussuunnitelman perusteiden mukaiset vaatimukset ja tavoitteet. Opiskelijalle on annettava mahdollisuus itsearviointiin. Itsearviointi ei vaikuta osaamisen arviointiin. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty. Kansanopiston ylläpitäjän tulee järjestää mahdollisuus osaamisen uusimiseen, jos opiskelijan osaamisen arviointi on hylätty

**Annika Bussman, OKM, 12.6.2020:** Myös meidän työryhmän työn tuloksena koulutus tulee menemään yhä enemmän siihen suuntaan, että osaamista arvioidaan ja minusta silloin nimenomaan annetaan osaamisesta todistus. Sanoitus tässä pykäläluonnoksessa ole aivan kohdallaan, mutta minusta tämä todistus osaamisesta on juuri se tapa miten meidän pitäisi vst:ssä ilmaista asia, kun koulutusta nyt kehitetään osaamisperusteiseen suuntaan

**Annika Bussman, OKM, 12.6.2020:** [pykäläluonnostekstissä olisi ollut hyvä] kirjoittaa todistus osaamisesta, koska siitä tässä on kyse. Joten minusta vst saisi olla tuossa kohdassa mainittuna, jos se tulee oksaan.

**Terminologin kysymys ammatilliselle (Tomi, Tuula, Seija Rasku) 18.9.2020:** Kommentoitteko käsitteen määritelmää ja huomautusta? Olen hyvin epävarma monesta määritelmän kohdasta (esim. voidaanko sanoa, että opiskelija "suorittaa" tutkinnon tai tutkinnon osan, jos tehdään mukauttaminen ja/tai poikkeaminen), joten muokausehdotukset tai -kehotukset ovat tervetulleita!

**OKSA-jaos 19.2.2021:** Korkeakoulujen käsitteenä "todistus osaamisesta" olisi eri käsite kuin ammatillisen alalla määritelty → ei määritellä ainakaan toistaiseksi korkeakoulujen käsitteenä.

649

**osallistumistodistus; > todistus tutkintokoulutukseen osallistumisesta** <ammattillinen koulutus>;  
**> todistus valmentavaan koulutukseen osallistumisesta** <ammattillinen koulutus>

sv intyg *n* över deltagande i förskoleundervisningen <esiopetus>; intyg *n* över deltagande i...; intyg *n* över deltagande i övrig yrkesutbildning

en certificate of attendance; certificate of participation in VET <ammattillinen koulutus>; > certificate of participation in education and training to complete a qualification <todistus tutkintokoulutukseen osallistumisesta>; > certificate of participation in preparatory education and training <todistus valmentavaan koulutukseen osallistumisesta>

määritelmä

*todistus opetukseen (1)* tai *koulutukseen (2)* osallistumisesta

huomautus

*Esiopetuksessa* on käytössä *lukuvuoden* päätteeksi annettava esiopetuksen osallistumistodistus.

Osallistumistodistus annetaan myös esimerkiksi *perusopetukseen valmistavaan opetukseen* osallistumisesta, maahanmuuttajien oman äidinkielen *opetukseen (2)* osallistumisesta ja *muuhun ammatilliseen koulutukseen* osallistumisesta.

*Ammatillisessa koulutuksessa* ovat käytössä käsitteet todistus *tutkintokoulutukseen* osallistumisesta ja todistus *valmentavaan koulutukseen* osallistumisesta.

Käsitteen tunnus: c549

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Todistus](#)

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (intyg över deltagande i...)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (certificate of attendance)

<po en 2022>

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken>

**Osaamiskokonaisuudet-teemasananastyöryhmä 7.2.2022:** (Totin selvityksessä korkeakouluista): osallistumistodistukseen liittyy vähemmän vaatimuksia: "tiedon äärellä oltu". Liittyy siis käsitteeseen oppimiskokemus.

**Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet-teemasananastyöryhmälle 23.2.2022:** Tulisiko tämän käsitteen kuvausta muokata viime kokouksessa keskustellun perusteella? Määritelmässä puhutaan opetukseen (1) ja koulutukseen (2) osallistumisesta, mutta pitäisikö olla myös jotain koulutusjärjestelmän ulkopuolista, "tiedon äärellä oltu", kuten Totti sanoi viime kokouksessamme?

**Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet-teemasananastyöryhmälle 23.2.2022:**

Määritelmäksi esimerkiksi "todistus opetukseen (1) tai koulutukseen (2) tai tietoa tai osaamista tarjoavaan tilaisuuteen tai tilanteeseen osallistumisesta"? Ja huomautukseen, että opetus ja koulutus voivat olla koulutusjärjestelmään sisältyvää opetusta tai koulutusta tai sitten järjestelmän ulkopuolista. Huom. tällöin yläkäsite "todistus" ei voisi rajautua pelkästään koulutusjärjestelmään.

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle (erit. ammatillinen) 11.4.2022:** Huomautuksessa mainitaan todistus valmentavasta koulutuksesta, miten muokataan? Korvataanko ilmauksella "todistus työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaan koulutukseen osallistumisesta"?

**Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet-teemasananastyöryhmälle 29.4.2022:** Ilmari oli sitä mieltä, että nykyinen määritelmä riittää kattamaan myös esim. videon katsomisen, josta saa osallistumistodistuksen (videon katsominen voidaan lukea opetuksiksi tai koulutuksiksi). Lisäksi käsitteitä opetus (1) ja koulutus (2) ei ole rajattu koulutusjärjestelmään, joten määritelmän pitäisi toimia myös koulutusjärjestelmän ulkopuolisissa tapauksissa (esim. Tieturin koulutus).

**Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet-teemasananastyöryhmälle 29.4.2022:** MUTTA: Tämän käsitteen yläkäsite "todistus" on rajattu vain koulutusjärjestelmän mukaisiin koulutuksiin. Tässä kohtaa siis paljastuu, että OKSAssa tarvittaisiin geneerinen yläkäsite "todistus", jonka kuvaus ei ota kantaa todistuksen koulutusjärjestelmän mukaisuuteen tai koulutusjärjestelmän ulkopuolella olemiseen.

**Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet-teemasanastotyöryhmälle 29.4.2022:** Ilmarin kanssa todettiin viime kerralla, että osallistumistodistuksia antavat koulutusjärjestelmään kuuluvien toimijoiden lisäksi myös koulutusjärjestelmän ulkopuoliset toimijat. Tulisiko tämä mainita huomautuksissa?

650

### **osaamismerkki**

en competence badge (?); open badge

määritelmä

sähköisessä, kuvallisessa/visuaalisessa(?) muodossa oleva merkki/todistus/*osaamistodistus*/??, jolla myöntäjätaho todistaa, että henkilö on osallistunut tietoa, taitoa tai *osaamista* tuottavaan toimintaan tai saavuttanut tietyt kriteerit täyttävän *osaamisen*

vanha: sähköisessä muodossa oleva, visuaalinen dokumentti, jolla jokin taho todistaa, että henkilö on saavuttanut tietyt kriteerit täyttävän osaamisen

huomautus

Osaaminen voi liittyä esimerkiksi tietoon, taitoon, pätevyyteen, rooliin, tehtävään tai asenteeseen.

Osaamismerkki koostuu kuvasta ja siihen liitetystä metatiedoista. Metatiedoista selviää mm. merkin nimi, merkin myöntäjän tiedot ja osaamiskriteerit.

Osaamismerkkejä on otettu käyttöön ja voidaan hyödyntää monella eri sektorilla, esimerkiksi työelämässä työntekijöiden perehdyttämisessä sekä yhdistys- ja järjestötoiminnan toimijoiden osaamisen tunnistamisessa ja tunnustamisessa.

Käsitteen tunnus: c1818

Luokka:

Käsitekaaviot: [Todistus](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

**OKSA-jaos 23.4.2021:** Tarvitaanko OKSAan? On mm. käsitteeseen *pieni osaamiskokonaisuus* liittyvä käsite.

**Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 15.6.2021:** Voitaisiinko esim. käsitteen pieni osaamiskokonaisuus huomautusteksteissä antaa esimerkkejä, millainen/minkäniminen määritelmässä mainittu "todistus" voi olla: sertifikaatti, lupa (ajolupa), kortti (tulityö), passi (hygienia), todistus, diplomi, osaamismerkki...?

**Osaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmä 29.6.2021:** Suomessa osaamismerkkejä myöntää esim. TIEKE

**Osaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmä 29.6.2021:** Onko osaamismerkeillä laajuus? Vrt. pienille osaamiskokonaisuuksille määriteltävä laajuus.

**OKSA-jaos 15.10.2021:** Vakiintumatonta: miten myönnetään, kuka myöntää, merkin sisältö. Moni järjestelmä myöntää näitä, mutta mikään ei virallinen; tällä ei ole julkisesti tunnustettua leimaa. Onko niin, ettei erilaisia osaamismerkkejä edes haluta yhtenäistää?

**OKSA-jaos 15.10.2021:** kuitenkin merkin funktio on ymmärretty melko yhtenäisesti

**OKSA-jaos 15.10.2021:** vaikea suhde opintopistepohjaiseen ajattelutapaan

**OKSA-jaos 15.10.2021:** Tälle voi tehdä yleispätevän määritelmän, mutta onko tarvetta määritellä käsite OKSAssa?

**OKSA-jaos 15.10.2021:** Osaamismerkki liittyy pieneen osaamiskokonaisuuteen, joten käsitellään sen yhteydessä: katsotaan silloin sisällytetäänkö OKSAan geneerisellä määritelmällä tai ainakin käsitekaavioon.

**Terminologin kysymys (Jonna, Ilmari, Totti) 11.1.22:** Onko teidän nähdäksenne tarpeen tarkastella tai valmistella seuraavia kahta käsitettä korkeakoulunäkökulmasta (eli meidän työryhmällämme): osaamistodistus ja osaamismerkki? Vai kannattaako ne käsitellä alusta saakka laajemmassa (= usean koulutusasteen yhteisessä) työryhmässä?

**Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet -pikkusanastotyöryhmälle 4.2.2022:** Olisiko tarpeen antaa esimerkkejä korkeakoulujen käytöstä tälle käsitteelle? Mikähän olisi mahdollisimman yleispätevä esimerkki?

**Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet -pikkusanastotyöryhmälle 14.3.2022:** Onko osaamismerkki yhdentyypinen todistus, kuvamuotoinen todistus? Vai onko osaamismerkki yhdentyypinen merkki? Erotetaanko käsitteistössämme merkit (kuvamuotoisista) todistuksista? (Ainakin uintimerkin voi varmaan erottaa todistuksista, mutta onko osaamismerkki samalla tavalla merkki kuin uintimerkki?) Joillakin korkeakouluilla oliko ajatus, että osaamismerkki on yhdentyypinen osaamistodistus, osaamistodistuksen alalaji?

**Terminologin kysymys (Jonna, Ilmari, Totti) 14.3.22:** Totin korkeakouluilta saamissa kommentteissa todetaan, että osaamismerkki on osaamistodistuksen erityistapaus. Yksi mahdollisuus on siis laittaa osaamismerkkin yläkäsitteeksi osaamistodistus... Mutta päteekö tämä aina?



**Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet-teemasanastotyöryhmälle 29.4.2022:** Ilmarin kanssa todettiin viime kerralla, että osaamismerkkejä antavat koulutusjärjestelmään kuuluvien toimijoiden lisäksi myös koulutusjärjestelmän ulkopuoliset toimijat. Tulisiko tämän näkyä huomautuksissa?

651

**kielitodistus**

sv språkintyg *n*; > intyg *n* över avlagd allmän språkexamen <yleisestä kielitutkinnosta>

en certificate of language proficiency; language proficiency certificate

määritelmä

*todistus*, joka osoittaa henkilön osaavan tiettyä kieltä määrätyllä tasolla

huomautus

Käsitteen tunnus: c559

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Todistus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

**Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet-teemasanastotyöryhmälle 29.4.2022:** Ilmarin kanssa todettiin viime kerralla, että kielitodistuksia antavat koulutusjärjestelmään kuuluvien toimijoiden lisäksi myös koulutusjärjestelmän ulkopuoliset toimijat. Tulisiko tämän näkyä huomautuksissa?

652

### osaamistodistus

en certificate of competence (?)

määritelmä

asiakirja, joka osoittaa todeksi lyhytkestoisen *koulutuksen (2)* avulla tai työelämässä tai vapaa-ajan toiminnassa saavutetun *osaamisen*

huomautus

Osaamistodistuksena voi toimia lyhytkestoisen *koulutuksen (2)*, kuten *opintojakson* tai opintojakson osan, suorittamisesta myönnetty todistus, tai työtodistus. Myös pätevyystodistus voi samalla toimia osaamistodistuksena.

Esimerkki osaamistodistuksesta voi olla *ammattikorkeakoulussa* verstastilan työkonoiden käyttöön perehdyttävän *opintojakson* suorittamisesta myönnettävä todistus.

Osaamistodistuksia on eriluonteisia. Esimerkiksi monet luvat, kuten ajolupa tai lupa henkilönostimen käyttöön rakennustyömaalla, toimivat samalla myös osaamistodistuksina.

Osaamistodistuksina toimivien asiakirjojen nimitykset vaihtelevat; nimityksiä voivat olla esimerkiksi todistus, diplomi, sertifikaatti, kortti (kuten tulityökortti), passi (kuten hygieniapassi) ja *osaamismerkki*.

Käsitteen tunnus: c1829

Luokka:

Käsittekaaviot: [Todistus](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

**Sanastotyöryhmä 4.9.2020:** Liittyy myös micro credentials -käsitteeseen, joka on myös todiste osaamisesta. Esim. rakentamisessa todistus, joka ilmaisee että osaa tehdä tiettyä vaihetta.

**KMP maaliskuu 2021:** todistus, joka osoittaa todeksi viranomaisen tai lainsäädännön edellyttämän kelpoisuuden tai rekisteröintiä edellyttävän pätevyyden tai muun valmiuden suoritua erilaisista tehtävistä ja rooleista

**Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 13.4.2021:** Määritelmä on terminologin luonnos. Miten muokataan? Onko kyseessä mikä hyvänsä osaaminen, vai liittyykö osaamistodistus nimenomaan tiettyssä oppimisympäristössä saavutettuun osaamiseen?

**Sanastotyöryhmä 15.6.2021:** osaamistodistuksen ja pätevyystodistuksen ero? Jos lainsäädännössä edellytetään tiettyä pätevyyttä, nimetään todistus pätevyystodistukseksi.

**KMP elokuu 2021:** edelleen mietin tuota maaliskuussa laatimaani määritelmää - henkilön koulutuksessa (2) hankkiman tai muuten ansiotyön vaatimukset täyttävän osaamisen oikeaksi todistava asiakirja

**Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 27.9.2021:** Onko niin, että osaamistodistus on tavallaan roolikäsite: koulutukseen liittyvät todistukset, työtodistukset ja pätevyystodistukset (tai muun muassa nämä) voivat toimia osaamistodistuksen roolissa? Käsitteen tietoja muokattu nyt tämänsuuntaisesti. Kommentoitteko käsitteen tietoja (määritelmä, huomautukset)?

**Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.10.2021:** lukion päättötodistus ei ole osaamistodistus

**Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.10.2021:** osaamistodistus liittyy pieniin osaamiskokonaisuuksiin (tutkinnon osaa pienempää osaamista) (eri koulutusasteiden yhteinen käsite)

**Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.10.2021:** työpajatoiminnassa osaamistodistuksia

**Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.10.2021:** VST:n puolella myös alettu puhua osaamistodistuksista

**Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.10.2021:** entä työnantajan antama suositus, onko osaamistodistus?

**Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.10.2021:** Riina vie tämän käsitteen OKSAan ja pienen osaamiskokonaisuuden määrittelytyöryhmälle. Jatkuvan oppimisen sanaston todistuskäsitteisiin vain maininta osaamistodistuksesta.

**OKSA-jaos 15.10.2021:** Millainen käsitesuhde on käsitteiden osaamistodistus ja osaamismerkki välillä? Onko esim. osaamismerkki yhdyntyyppinen osaamistodistus?

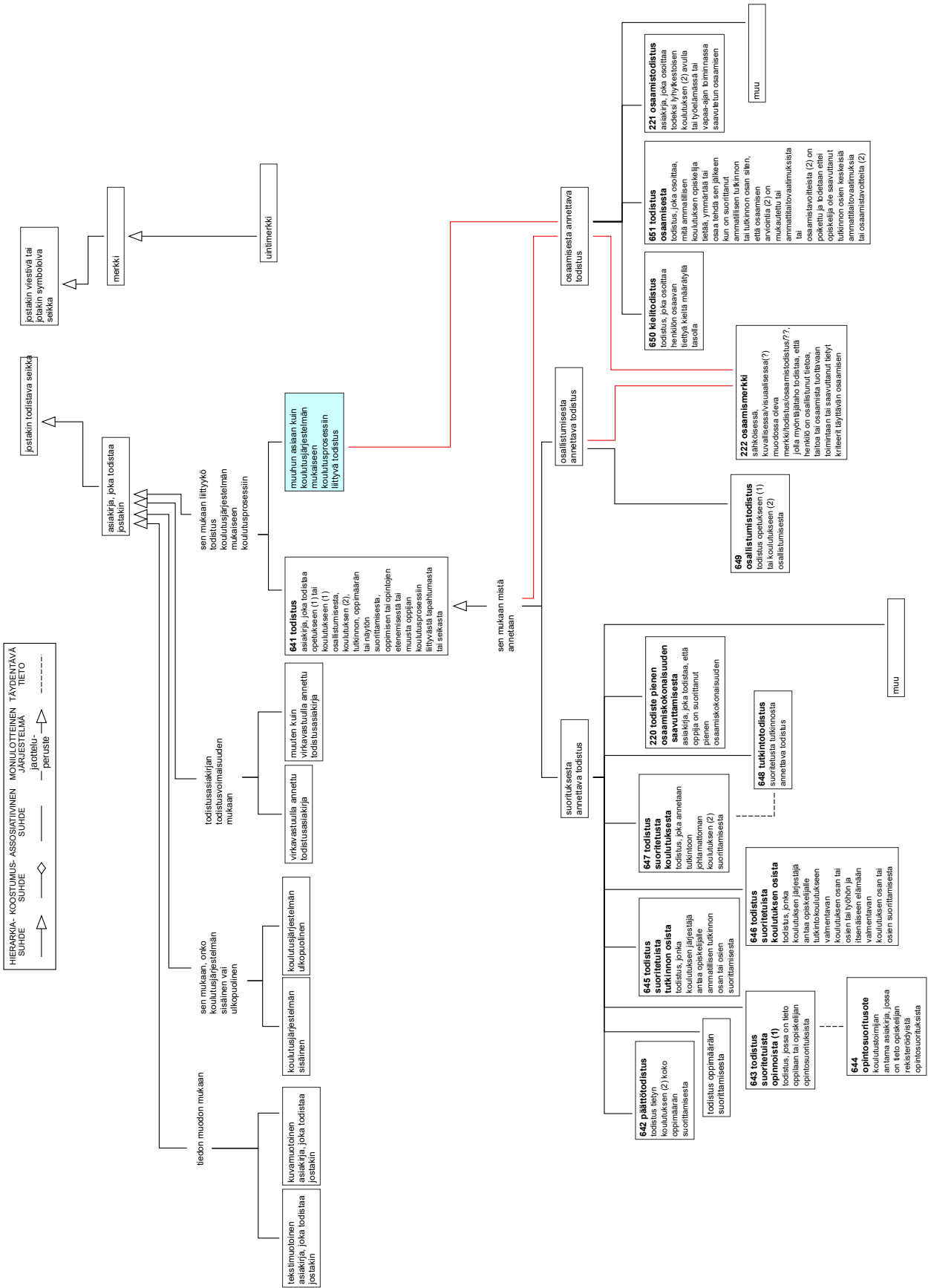
**OKSA-jaos 15.10.2021:** käsitellään pienten osaamiskokonaisuuksien yhteydessä

**Terminologin kysymys (Jonna, Ilmari, Totti) 11.1.22:** Onko teidän nähdäksenne tarpeen tarkastella tai valmistella seuraavia kahta käsitettä korkeakoulunäkökulmasta (eli meidän työryhmällämme): osaamistodistus ja osaamismerkki? Vai kannattaako ne käsitellä alusta saakka laajemmassa (= usean koulutusasteen yhteisessä) työryhmässä?

**Terminologin kysymys (Jonna, Ilmari, Totti) 2.2.22:** Tuleeko osaamistodistus OKSAn käsitteen *todistus* vieruskäsitteeksi? Koska osaamistodistushan ei välttämättä todista "koulutusprosessiin liittyvästä tapahtumasta tai seikasta", joten ei ehkä käy OKSAssa määritellyn todistus-käsitteen alakäsitteeksi - vai käykö?? (Käy ainakin, jos todistus-käsitteen määritelmää muokataan.) Pitäisikö todistus-käsittekaaviossa olla siis yhtäältä koulutukseen, opiskeluun, oppimiseen ym. liittyvät todistukset ja toisaalta koulutuksen ulkopuolella hankittuun osaamiseen liittyvät todistukset?

**Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet -pikkusanastotyöryhmälle 4.2.2022:** Onko tarpeen/mahdollista tarkentaa, millaisista opintojaksoista voi saada osaamistodistuksia? Entä tulisiko mainita jotain käsitteiden osaamistodistus ja *moduuli (2)* tai osaamistodistus ja *pieni osaamiskokonaisuus* välisestä suhteesta?

**Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet-teemasananastotyöryhmälle 29.4.2022:** Ilmarin kanssa todettiin viime kerralla, että osaamistodistuksia antavat koulutusjärjestelmään kuuluvien toimijoiden lisäksi myös koulutusjärjestelmän ulkopuoliset toimijat. Tulisiko tämän näkyä huomautuksissa?



Käsitekaavio 72. Todistus.

Terminologin kommentti itselleen 23.2.2022: Muuta alimman hierarkiatason käsitteiden viivat nuoliksi, jos pidetään nämä käsitesuhteet

**Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet -pikkusanastotyöryhmälle 14.3.2022:** Todistus-käsitettä jaettu alakäsitteisiin erilaisin jaotteluperustein, kuten viime kokouksessa puhuttiin. Kuitenkin ainakin toistaiseksi vaikuttaisi, että ainoastaan jaotteluperusteen "sen mukaan liittykö todistus koulutusjärjestelmän mukaiseen koulutusprosessiin" alle tulee käsitteitä. Onko kommentteja tähän kaavioon yleisellä tasolla? (Ainakin osaamismerkki-käsitteen sijoittuminen kaavioon on epäselvää...)

**Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet -pikkusanastotyöryhmälle 14.3.2022:** Ovatko mielestänne merkit (kuten uimamaisterin merkki) yhdyntyyppisiä todistuksia? Itse aloin ajatella, että todistukset (joiden tarkoitus on osoittaa jotakin todeksi) ja merkit (joiden tehtävänä on viestittää jotakin) olisivat ehkä kaksi erillistä käsittehierarkiaa. (Mutta minne kuuluu osaamismerkki, onko se todistus vai merkki?)

653

#### **välitodistus**

sv mellanbetyg *n*  
en interim report card  
rather than: intermediate report

määritelmä

[perusopetuksessa lukuvuoden](#) aikana, muulloin kuin lopussa, annettava [todistus](#)

huomautus

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden](#) mukaan lukuvuoden aikana voidaan antaa välitodistuksia [opetuksen järjestäjän opetussuunnitelmassa](#) päätettävällä tavalla. Välitodistuksen sisällöstä määrätään perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa.

Vrt. [lukuvuositolistus](#) sekä mm. [lukiokoulutuksessa](#) käytettävä käsite [opintosuoritusote](#).

Käsitteen tunnus: c558

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<po en 2022>

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Lukion englannin kielityöryhmän kysymys perusopetuksen englannin kielityöryhmälle 7.5.2020:** Ehdotamme englannin termiksi "interim report card"; POPS 2014:n englannin käännöksessä on "intermediate report". Mitä mieltä olette?

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (intermediate report)

654

#### **lukuvuositolistus**

sv läsårsbetyg *n*  
en school year report card

määritelmä

[perusopetuksessa lukuvuoden](#) päättyessä annettava [todistus](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c557

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (läsårsbetyg)

655

**perusopetuksen päättötodistus**

sv avgångsbetyg *n* från den grundläggande utbildningen

en primary and lower secondary education certificate; basic education certificate  
not: final certificate

määritelmä

[päättötodistus perusopetuksen](#) koko [oppimäärän](#) suorittamisesta

huomautus

Käsitteen tunnus: c540

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (avgångsbetyg från den grundläggande utbildningen)

656

**lukion päättötodistus**

sv avgångsbetyg *n* från gymnasiet

en general upper secondary education certificate  
not: high school diploma /US/

määritelmä

[päättötodistus lukiokoulutuksen](#) koko [oppimäärän](#) suorittamisesta

huomautus

Amerikanenglannin termi high school diploma viittaa suunnilleen Suomen lukion päättötodistusta vastaavaan käsitteeseen Yhdysvalloissa. Termiä ei kuitenkaan voi käyttää suomalaisesta lukion päättötodistuksesta.

Ks. myös [lukio \(1\)](#).

Käsitteen tunnus: c541

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#) ja [Tutkintotodistus](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

657

**todistus perusopetuksen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta**

sv betyg *n* i en ämneslärokurs i den grundläggande utbildningen

määritelmä

[todistus perusopetuksen](#) jonkin [oppiaineen oppimäärän](#) suorittamisesta

huomautus

Käsitteen tunnus: c542

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

658

**todistus osittain suoritetusta perusopetuksen oppimäärästä**

sv betyg *n* över delvis fullgjord lärokurs i den grundläggande utbildningen

määritelmä

*todistus perusopetuksen oppimäärän* osan suorittamisesta

huomautus

Todistus voidaan antaa esimerkiksi yhden *vuosiluokan* oppimäärän suorittamisesta.

Käsitteen tunnus: c543

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

659

**todistus perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisesta**

sv betyg *n* över fullgjord lärokurs i alla ämnen i den grundläggande utbildningen; betyg över slutförd lärokurs i alla ämnen i den grundläggande utbildningen; betyg *n* från hela lärokursen i den grundläggande utbildningen

en certificate of completion of the basic education syllabus

määritelmä

*todistus perusopetuksen* koko *oppimäärän* suorittamisesta

huomautus

Käsitteen tunnus: c544

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (betyg över fullgjord lärokurs i alla ämnen i den grundläggande utbildningen; betyg över slutförd lärokurs i alla ämnen i den grundläggande utbildningen)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (certificate of completion of the basic education syllabus)

660

**todistus lukion oppiaineen oppimäärän suorittamisesta**

sv betyg *n* över en slutförd lärokurs i ett läroämne inom gymnasieutbildningen

en certificate for completion of a subject syllabus

määritelmä

*todistus lukiokoulutuksen* jonkin *oppiaineen oppimäärän* suorittamisesta

huomautus

Käsitteen tunnus: c887

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

661

<lukiokoulutus>

**todistus suullisesta kielitaidosta; todistus suullisen kielitaidon kokeen suorittamisesta**

sv intyg *n* över muntlig språkfärdighet

en certificate of oral skills

määritelmä

**todistus**, joka annetaan *lukion päättötodistuksen* liitteenä kielen suullisen kielitaidon kokeen suorittamisesta

huomautus

Käsitteen tunnus: c1057

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

662

**lukiodiplomitodistus**

en certificate of a general upper secondary school diploma

määritelmä

**todistus**, joka annetaan *lukion päättötodistuksen* liitteenä *lukiodiplomin* suorittamisesta

huomautus

Käsitteen tunnus: c1678

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

hyväksytty

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

663

**puheviestintätaitojen päättökokeen todistus; puhvi-todistus <arkikielessä>**

en certificate of final examination for oral communications skills

not: certificate for puhvi test; puhvi certificate

määritelmä

**todistus**, joka annetaan *lukiokoulutuksen* aikana puheviestintätaitojen päättökokeen suorittamisesta

huomautus

Puheviestintätaitojen päättökoe (engl. final examination for oral communications skills) on Opetushallituksen vuosittain lukiolaisille ja *ammattillisen peruskoulutuksen opiskelijoille* laatima koe, jossa arvioidaan opiskelijan puhe- ja vuorovaikutustaitoja. Kokeen järjestämisestä päätetään paikallisesti.

**certificate for puhvi test; puhvi certificate:** Näitä termimuotoja ei tulisi käyttää, sillä englannin kielen termissä ei pitäisi käyttää suomenkielistä lyhennettä.

Käsitteen tunnus: c1680

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>



664

**erotodistus** <perusopetus, lukiokoulutus>; > **todistus lukiosta eroamisesta** <lukiokoulutus>; > **todistus suoritetuista opinnoista (2)** <lukiolaissa 714/2018>

sv skiljebetyg *n*

en certificate of termination of studies <perusopetus, lukiokoulutus>

rather than: > proof of completed study units <lukiokoulutus>

not: certificate of resignation; > certificate of resignation from general upper secondary school <lukiokoulutus>

määritelmä

**todistus**, josta ilmenevät todistuksen antamisajankohtaan mennessä suoritettut opinnot ja joka annetaan *perusopetuksen oppilaalle*, joka vaihtaa toiseen *peruskouluun (1)*, eroaa koulusta kesken perusopetuksen *oppimäärän* suorittamista tai ei ole saanut *oppivelvollisuutta* suoritetuksi oppivelvollisuusiän aikana, taikka *lukiokoulutuksen opiskelijalle*, joka eroaa *lukiosta (1)* ennen lukiokoulutuksen koko oppimäärän suorittamista tai jonka *opiskeluoikeus* on päättynyt kesken lukiokoulutuksen

huomautus

Perusopetuksen erotodistuksesta säädetään perusopetusasetuksessa (852/1998).

*Lukiokoulutuksen* erotodistuksesta säädetään lukioasetuksessa (810/1998).

**certificate of resignation; certificate of resignation from general upper secondary school:**

Erotodistuksen vastineena ei pitäisi käyttää sanan "resignation" sisältäviä termejä, sillä verbi "resign" viittaa työstä irtisanoutumiseen, ei *opiskelupaikan* jättämiseen, ja lisäksi 'resignation' tapahtuu aina henkilön omasta aloitteesta.

Käsitteen tunnus: c548

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsitteekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>



665

**ylioppilastutkintotodistus**

sv studentexamensbetyg *n*  
en matriculation examination certificate

määritelmä

*tutkintotodistus ylioppilastutkinnon* suorittamisesta

huomautus

Ks. myös *lukion päättötodistus*.

Käsitteen tunnus: c551

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: [Hakukelpoisuus](#), [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset ja Tutkintotodistus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

666

(vanhentunut)

**ammattillisen peruskoulutuksen päättötodistus**

sv avgångsbetyg *n* från grundläggande yrkesutbildningen (?)  
en vocational upper secondary certificate

määritelmä

*ammattillisen peruskoulutuksen tutkintotodistuksen* osa, johon on merkitty tiedot kaikkien *ammattilliseen perustutkintoon* kuuluvien *tutkinnon osien* suorittamisesta

huomautus

Toisen osan ammatillisen peruskoulutuksen tutkintotodistuksesta muodostaa *näyttötodistus*.

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c886

Käsittekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

ruotsi tarkistettava (termi terminologin itse muodostama)

**OPH / Westerholm 13.11.2015:**

Examensbetyg från den grundläggande yrkesutbildningen  
examensbetyg = avgångsbetyg + yrkesprovsbetyg

Ammattillisen peruskoulutuksen tutkintotodistus  
tutkintotodistus = päättötodistus + näyttötodistus

**Maarit Luhtala** selvitti ammatillisen opolta 26.3.2019, että ammatillisessa koulutuksessa on nykyisin tutkintotodistus = näytöt + opintokortti

667

(vanhentunut)

**näyttötodistus**

sv yrkesprovsbetyg *n*  
en certificate of skills demonstration

määritelmä

*ammattillisen peruskoulutuksen tutkintotodistuksen* osa, johon on merkitty *opiskelijan* hyväksytysti suorittamat *näytöt*

huomautus

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c552

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

668

(vanhentunut)

### **näyttötutkintotodistus**

sv betyg *n* över fristående examen

en competence-based qualification; certificate of skills demonstration

määritelmä

*tutkintotodistus ammatillisen tutkinnon* suorittamisesta *näyttötutkintona*

huomautus

Näyttötutkintotodistuksen voi saada *ammattillisen perustutkinnon*, *ammattitutkinnon* tai *erikoisammattitutkinnon* suorittamisesta.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c553

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kommentti 27.4.2017:** Merja tiedustelee OKM:stä tätä ammatillisen koulutuksen reformiin liittyen.

**Terminologin kysymys englannin kielityöryhmälle 22.8.2017:** Termi competence-based qualification on tällä hetkellä sekä *näyttötutkinnon* että näyttötutkintotodistuksen englanninkielisenä vastineena. Onko ok näin? Jos, niin täytyy merkitä homonyyminumerot (competence-based qualification (1) ja competence-based qualification (2)).

669

(vanhentunut)

### **ammattikirja**

sv yrkesbevis

en certificate of vocational skills

määritelmä

Opetushallituksen hyväksymä asiakirja, jonka voi saada *ammattillisen perustutkinnon*, *ammattitutkinnon* tai *erikoisammattitutkinnon* hyväksytysti suorittanut henkilö ja johon tehty merkintä *tutkinnosta* tai *tutkinnon osasta* on erilliseen todistukseen verrattava *todistus* tutkinnon tai sen osan suorittamisesta

huomautus

Ammattikirjaan merkitään seuraavat tiedot: ammattikirjan haltija henkilötunnuksineen, suoritettut tutkinnot ja tutkinnon osat, muut *koulutukset (2)* ja *pätevyyydet* sekä työ- ja muut palvelussuhteet.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c554

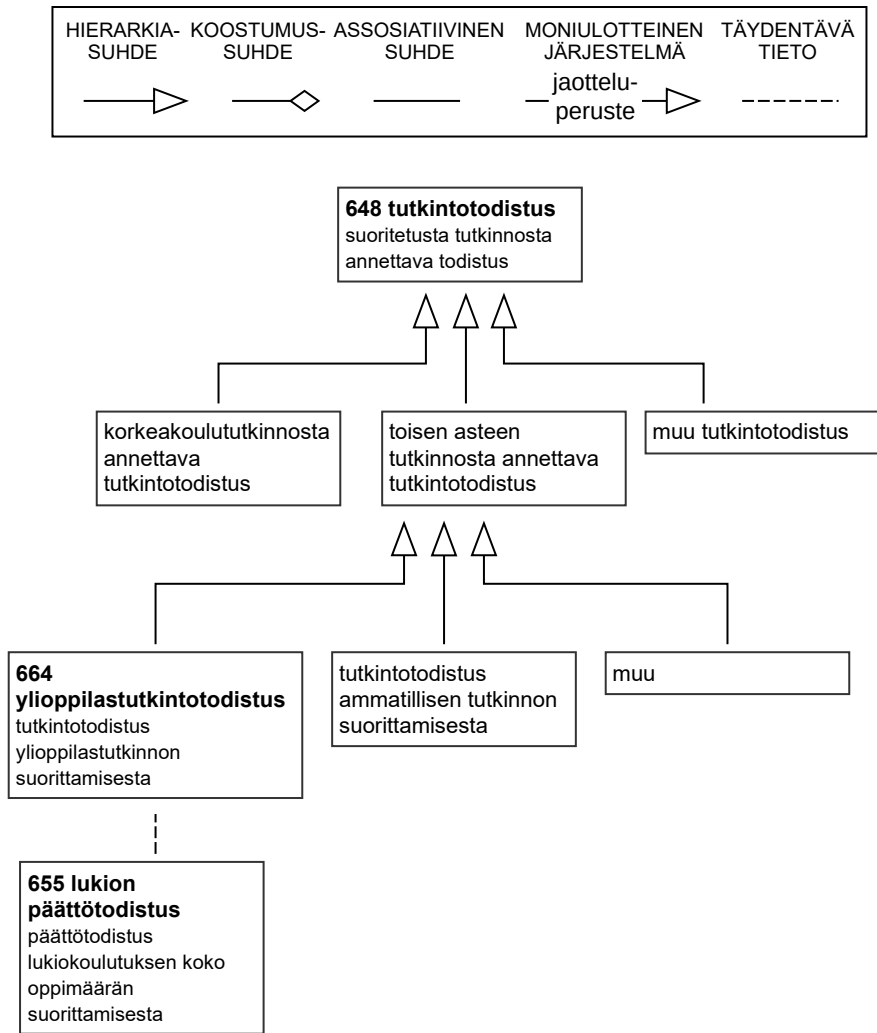
Luokka: <ammattillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (yrkesbevis)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (certificate of vocational skills)



**Käsitekaavio 74. Tutkintotodistus.**

## 6.13.2 Tutkinto

670

### tutkinto

sv examen

en qualification (1); degree (1) <korkeakoulut>; < certificate (1) <sekä tutkinnosta että todistuksesta>; < diploma (1) <sekä tutkinnosta että todistuksesta>; ~ studies (3) <tutkinnon edellytyksenä oleva koulutus (2)>

määritelmä

*opetuksesta (1)* vastaavan viranomaisen vahvistamien vaatimusten mukainen suoritus, josta tehdään hallintopäätös

huomautus

Tutkinnon saaminen edellyttää A) jonkin *koulutuksen (2)* suorittamista ja/tai B) osallistumista *tutkintotilaisuuteen* ja tilaisuudessa annetun suorituksen hyväksymistä. Esimerkiksi filosofian maisterin tutkinto edellyttää tietyn koulutuksen (2) läpikäymistä, kun taas esimerkiksi *näyttö* edellyttää tutkintotilaisuuteen osallistumista ja tilaisuudessa annetun suorituksen hyväksymistä. *Ylioppilastutkinto* puolestaan edellyttää kumpaakin: A) *lukiokoulutuksen* suorittamista sekä B) tutkintotilaisuuteen osallistumista ja suorituksen hyväksymistä.

Se, mitä viranomaisen vahvistamien vaatimusten mukaisia suorituksia pidetään tutkintoina, perustuu osin konventioihin. Esimerkiksi *perusopetuksen* ja lukiokoulutuksen koko *oppimääriä* ei pidetä tutkintoina eikä niiden suorittamista tutkinnon suorittamisena.

**certificate, diploma:** Englannin termit certificate ja diploma viittaavat tutkinnon lisäksi todistukseen (ks. *tutkintotodistus*).

**studies:** Englanniksi suomen tutkinto-termin vastineena voidaan joissakin tilanteissa käyttää myös termiä studies. Tällöin on yleensä kyseessä terminologisesti epätäsmällinen kielenkäyttö, jossa suomen termillä tutkinto viitataan tutkinnon edellytyksenä olevaan *koulutukseen (2)*.

Käsitteen tunnus: c560

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: *Koulutusjärjestelmä*, *Tutkintorakenne*, *Tutkinnon rakenne (osien pakollisuuden mukaan)*, *Osaamiskokonaisuuksia*, *Ammatillisten tutkintojen rakenne*, *Osaamistavoitteet*, *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1)*, *koulutuksessa (1)*, *opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan*, *Tutkinto*, *Ulkomainen tutkinto*, *Aiemmat ammatilliset tutkinnot ja Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

671

### tutkintonimike

sv examensbenämning; ~ akademisk grad

en qualification title <toisen asteen koulutus>; degree title <korkeakoulut>

määritelmä

nimike, jota henkilö voi käyttää suoritettuaan sen käyttöön oikeuttavan *tutkinnon*

huomautus

*Ammatillisten perustutkintojen* sekä *ammatti-* ja *erikoisammattitutkintojen* osalta tutkintonimikkeistä on 1.8.2015 lähtien päättänyt Opetushallitus.

*Ammattikorkeakoulujen* osalta tutkintonimikkeistä säädetään asetuksella (1129/2014).

*Yliopistoissa* tutkintonimikkeiden säätely ei ole yhtä yksityiskohtaisella tasolla kuin ammattikorkeakouluissa. Esimerkkejä yliopistojen tutkintonimikkeistä ovat filosofian maisteri, tekniikan tohtori ja proviisori.

Epätäsmällisessä kielenkäytössä termiä tutkintonimike käytetään joskus myös viitattaessa tutkinnon nimeen. Tutkinnon nimi ja tutkintonimike ovat kuitenkin kaksi eri käsitettä. Esimerkki tutkinnon nimestä on ”filosofian maisterin tutkinto” ja esimerkki tutkintonimikkeestä ”filosofian maisteri”.

Ruotsin termi akademisk grad ei viittaa tutkintonimikkeeseen eikä tutkintoon, vaan arvoon (esimerkiksi kunniatohtorin arvo).

Käsitteen tunnus: c588

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Tutkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken>

672

(vanhentunut)

### perusasteen tutkinto

sv examen på grundstadiet; examen på grundnivå <Tilastokeskus>

en comprehensive school qualification; basic education qualification

määritelmä

*perusopetuksen oppimäärän* mukainen *tutkinto*

huomautus

Käsite perusasteen tutkinto on ollut käytössä aiemmin muun muassa tilastoinnissa, mutta koska *perusopetuksen oppimäärää* ei pidetä *tutkintona*, käsitteen perusasteen tutkinto käyttöä ei harhaanjohtavuuden vuoksi enää suositella.

Käsitteen tunnus: c561

Luokka: <yleinen/yhteinen>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

673

### toisen asteen tutkinto

sv examen på andra stadiet

en upper secondary qualification

määritelmä

*toisen asteen koulutuksessa* suoritettava *tutkinto*

huomautus

Toisen asteen tutkintoja ovat esimerkiksi *lukiokoulutuksen tutkinnot* (*ylioppilastutkinto*, *EB-tutkinto*, *IB-tutkinto*, *Reifeprüfung-tutkinto*) ja *amatillinen tutkinto*.

Käsitteen tunnus: c562

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaaviot: [Tutkinto](#), [Toisen asteen tutkinnot](#) ja [Aiemmat ammatilliset tutkinnot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

674

**korkeakoulututkinto**

sv högskoleexamen

en > university degree <yliopistotutkinto>; > university of applied sciences degree <ammattikorkeakoulututkinto>; academic degree; degree (2)  
rather than: higher education degree  
not: polytechnic degree <ammattikorkeakoulututkinto> (obsolete)

määritelmä

*toisen asteen tutkinnon* jälkeen *korkeakoulussa (1)* suoritettava *tutkinto*

huomautus

Käsitteen tunnus: c573

Käsitekaaviot: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#), [Tutkinto](#), [Korkeakoulututkinto](#) ja [Aiemmat ammatilliset tutkinnot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

675

**kielitutkinto**

sv språkexamen

en language proficiency test (2)

määritelmä

kielitaidon osoittamiseen tarkoitettu *tutkinto*

huomautus

Kielitutkintoja ovat *yleiset kielitutkinnot* ja *valtionhallinnon kielitutkinto*.

Viranomaisten määrittelemien kielitutkintojen lisäksi on olemassa esimerkiksi kaupallisten tahojen järjestämiä kokeita, kuten TOEFL-kielikoe.

Käsitteen tunnus: c581

Käsitekaavio: [Tutkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

676

**yleinen kielitutkinto**

sv allmän språkexamen

en national certificate of language proficiency  
not: national language examination

määritelmä

kielitaidon hankkimistavasta riippumaton, toiminnallisen kielitaidon osoittamiseksi järjestetty *kielitutkinto*

huomautus

Yleisellä kielitutkinnolla mitataan viestinnällistä kielitaitoa tehtävissä, joita aikuinen voi kohdata henkilökohtaisissa, julkisissa, *koulutukseen (1)* ja työhön liittyvissä kielenkäyttötilanteissa, joissa puhutaan, kuunnellaan, kirjoitetaan tai luetaan vierasta kieltä joko Suomessa tai ulkomailla.

Yleisen kielitutkinnon voi suorittaa seuraavissa kielissä: englanti, espanja, italia, ranska, ruotsi, saame, saksa, suomi, venäjä (tilanne v. 2014).

Englannin sana examination viittaa koetilaisuuteen, joten termimuotoa national language examination ei suositella yleisen kielitutkinnon vastineeksi.

Käsitteen tunnus: c582

Käsitekaavio: [Tutkinto](#)



677

**valtionhallinnon kielitutkinto**

sv språkexamen för statsförvaltningen  
en public administration language examination  
rather than: > state administration language examination

määritelmä

julkishallinnon *henkilöstöltä* vaadittavan toisen kotimaisen kielen hallinnan osoittamiseen tarkoitettu *kielitutkinto*

huomautus

Laissa julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta (424/2003) käsitteestä käytetään termiä valtionhallinnon kielitutkinto. Tutkintoa käytetään kuitenkin nykyisin paitsi valtion, myös esimerkiksi kuntien ja evankelis-luterilaisen kirkon palveluksessa olevalta henkilöstöltä vaadittavan kielitaidon osoittamiseen. Tässä mielessä termi on suppea.

Valtionhallinnon kielitutkinnosta suositellaan käyttämään englanninkielistä termiä public administration language examination mieluummin kuin termiä state administration language examination, sillä edellinen kattaa valtionhallinnon lisäksi muun julkishallinnon, kuten kunnallishallinnon ja kirkon. Termiä state administration language examination on kuitenkin käytetty lain 424/2003 englanninkielisessä käännöksessä.

Käsitteen tunnus: c583

Käsitteekaavio: [Tutkinto](#)

678

**auktorisoidun kääntäjän tutkinto**

sv examen för auktoriserade translatorer  
en examination for authorised translators; authorised translators' examination

määritelmä

*tutkinto*, joka järjestetään auktorisoidun kääntäjän ammatinharjoittamisessa tarvittavan kieli-, kääntämis- ja muun taidon osoittamiseksi

huomautus

Käsitteen tunnus: c584

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitteekaavio: [Tutkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

679

(vanhentunut)

**opetussuunnitelmaperusteinen tutkinto**

sv läroplansbaserad examen

määritelmä

*opetussuunnitelmaan (2)* perustuvana *koulutuksena (2)* suoritettava *tutkinto*

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c589

680

(vanhentunut)

**näyttötutkinto**

sv fristående examen

en competence-based qualification; competence-based vocational qualification for adults

määritelmä

ammattitaidon hankkimistavasta riippumaton *tutkinto*, jossa ammattitaito osoitetaan työtä tekemällä *tutkintotilaisuudessa*

huomautus

Näyttötutkintona on mahdollista suorittaa *ammattillinen perustutkinto*, *ammattitutkinto* tai *erikoisammattitutkinto*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c590

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

681

<perusopetus, lukiokoulutus>

**erityinen tutkinto**

sv särskild examen

en separate examination <perusopetus, lukiokoulutus>

not: special examination

määritelmä

tietojen ja taitojen hankkimistavasta riippumaton *tutkinto*, jossa osoitetaan tietojen ja taitojen vastaavan *perusopetuksen* tai *lukiokoulutuksen oppimäärää* tai jommankumman oppimäärän osaa

huomautus

Erityisestä tutkinnosta on säädetty perusopetuslaissa (628/1998) ja -asetuksessa (852/1998) sekä lukiolaissa (714/2018) ja -asetuksessa (810/1998).

Käsitteen tunnus: c580

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Tutkinto](#)

<po en 2022>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**24.9.2020:** Määrittely ok arviointiryhmälle, ei muutoksia. Lisätty lakilinkit.

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (separate basic education examination)

682

**kaksoistutkinto**

sv dubbelexamen

en ~ parallel studies to complete two or more qualifications <toisen asteen koulutus>; > double degree <korkeakoulut>; > dual degree <korkeakoulut>

määritelmä

*koulutusorganisaatioiden* väliseen sopimukseen perustuva kahden eri *tutkinnon* muodostama kokonaisuus

huomautus

Yleiskielessä sanalla kaksoistutkinto viitataan usein nimenomaan *ylioppilastutkinnosta* ja *ammattillisesta perustutkinnosta* muodostuvaan kokonaisuuteen. Lainsäädännöstä ei kuitenkaan löydy kaksoistutkinnolle tällaista määritelmää. Yleiskielen ilmaus kaksoistutkinto on tässä tapauksessa myös osin harhaanjohtava, sillä kyseessä on kaksi erillistä tutkintoa.

*Korkeakouluissa (1)* termillä kaksoistutkinto puolestaan tarkoitetaan useimmiten nimenomaan kansainvälistä kaksoistutkintoa eli kaksoistutkintoa, jonka *opiskelija* saa kahden eri maissa sijaitsevan korkeakoulun (1) opintojen suorittamisesta.

Vrt. myös termi kolmoistutkinto, jolla viitataan *lukiokoulutuksen oppimäärän, ylioppilastutkinnon* ja *ammattillisen perustutkinnon* muodostamaan kokonaisuuteen. Termi kolmoistutkinto ei esiinny lainsäädännössä, mutta sitä käytetään yleiskielessä. Termi on myös osin harhaanjohtava, sillä lukiokoulutuksen oppimäärä ei ole tutkinto.

Ks. myös *yhdistelmäopinnot*.

Käsitteen tunnus: c1038

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Tutkinto](#) ja [Ulkomainen tutkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>



### 6.13.2.1 Toisen asteen tutkinnot

683

#### lukiokoulutuksen tutkinto

sv gymnasieexamen  
en general upper secondary qualification

määritelmä

*ylioppilastutkinto* tai *tutkinto*, jonka suorittaminen tuottaa samat oikeudet kuin ylioppilastutkinnon suorittaminen

huomautus

Lukiokoulutuksen tutkinnot ovat *toisen asteen tutkintoja*. Lukiokoulutuksen tutkinnot antavat keskenään yhteneväiset *jatko-opintokelpoisuudet (1)*.

Lukiokoulutuksen tutkintoja ovat ylioppilastutkinnon lisäksi *EB-tutkinto*, *IB-tutkinto*, *Reifeprüfung-tutkinto* ja *DIA-tutkinto*.

Käsitettä lukiokoulutuksen tutkinto käytetään tilastoissa.

Ruotsin termi gymnasieexamen pienellä alkukirjaimella kirjoitettuna viittaa tässä määriteltyyn käsitteeseen; isolla alkukirjaimella kirjoitettuna se viittaa ahvenanmaalaiseen tutkintoon (*Gymnasieexamen*). Myös Ruotsissa termi gymnasieexamen on käytössä merkityksessä 'lukiokoulutuksen tutkinto'.

Ks. myös *lukiokoulutus*.

Käsitteen tunnus: c563

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <lukiokoulutus>

Käsitteekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

**Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019:** Pyydetään Pamelan kanta tähän. Palataan.

684

#### ylioppilastutkinto

sv studentexamen; finländsk studentexamen  
en matriculation examination; Finnish matriculation examination; national school-leaving examination <selittävä käännös>

määritelmä

*lukiokoulutuksen oppimäärän* mukainen valtakunnallinen yleissivistävä *tutkinto*

huomautus

Ylioppilastutkinto laaditaan valtakunnallisesti ja sen kokeet tarkastetaan keskitetysti yhtenäisin perustein. Ylioppilastutkintoon kuuluu vähintään neljä koetta. Kokeita järjestetään keväisin ja syksyisin. Kokelas saa suorittaa tutkinnon kerralla tai osina enintään kolmena peräkkäisenä tutkintokertana.

**finländsk studentexamen:** Ruotsinruotsalaiselle yleisölle viestittäessä voi olla tarpeen käyttää pelkän termin "studentexamen" sijaan täsmällisempää synonyymia "finländsk studentexamen", jottei käsite sekoittuisi Ruotsin studentexamen-käsitteeseen. Ruotsissa ei ole suomalaistyyppistä lukiokoulutuksesta erillistä ylioppilastutkintoa kokeineen, vaan kun *opiskelija* on suorittanut kaikki *lukiokoulutuksen kurssit (1)*, hän saa ylioppilastutkinnon. Ruotsissa on erikseen vapaaehtoinen nk. högskoleprov, jota voidaan käyttää pyrittäessä *korkeakoulutukseen*.

Käsitteen tunnus: c564

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <lukiokoulutus>

Käsitteekaaviot: [Toisen asteen tutkinnot](#) ja [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

**Terminologin kysymys Nordisk mobilitet -projektille (Mari Suhonen) 16.6.2016:** Olisiko sinulla kanavia kysyä tuon [Ruotsin systeemiä selvittävän] huomautuksen asiasisällön oikeellisuudesta? Jos ei - tai jos menee vaikeaksi - niin ei mitään! (Varmaan ainakin pitäisi kääntää huomautus ruotsiksi, jos haluaisi asiasisältöön kommentteja, vai?)

685

**EB-tutkinto; European Baccalaureate -tutkinto**

sv European Baccalaureate-examen; Europaskolornas European Baccalaureate -examen; EB-examen

en European Baccalaureate diploma <tutkinto ja tutkintotodistus>; EB diploma <tutkinto ja tutkintotodistus>; ~ European Baccalaureate certificate <päättötodistus>; ~ EB certificate <päättötodistus>; < European Baccalaureate

määritelmä

suomalaista [ylioppilastutkintoa](#) vastaava [Eurooppa-koulujen tutkinto](#), joka suoritetaan kaksivuotisen [lukiokoulutuksen](#) päätteeksi

huomautus

**European Baccalaureate:** Englannin termi European Baccalaureate viittaa paitsi EB-tutkintoon myös tämän tutkinnon suorittaneeseen henkilöön.

Käsitteen tunnus: c565

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

686

**IB-tutkinto; International Baccalaureate -tutkinto**

sv International Baccalaureate-examen; IB-examen

en International Baccalaureate diploma <tutkinto ja tutkintotodistus>; IB diploma <tutkinto ja tutkintotodistus>; ~ International Baccalaureate certificate <todistus osin suoritetusta IB-tutkinto-ohjelmasta>

määritelmä

suomalaista [ylioppilastutkintoa](#) vastaava kansainvälinen englanninkielinen [tutkinto](#), johon johtavaa [opetusta \(1\)](#) annetaan Suomessa [erityisen koulutustehtävän](#) saaneissa [lukioissa \(1\)](#)

huomautus

Englannin termi International Baccalaureate viittaa paitsi IB-tutkintoon myös tämän tutkinnon suorittaneeseen henkilöön.

**International Baccalaureate diploma, International Baccalaureate certificate:**

Englanninkieliset termit International Baccalaureate diploma ja International Baccalaureate certificate viittaavat eri käsitteisiin. IB diploma annetaan [opiskelijalle](#), joka suorittaa koko IB-tutkinto-ohjelman eli kuusi ainetta, kun taas IB certificate annetaan opiskelijalle, joka suorittaa ohjelman vain osittain (esimerkiksi viisi ainetta).

Käsitteen tunnus: c566

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

687

**Reifeprüfung-tutkinto; Abiturprüfung-tutkinto**

sv Reifeprüfung-examen; RP-examen

en Reifeprüfung diploma

määritelmä

suomalaista [ylioppilastutkintoa](#) vastaava Saksan ulkomaankouluissa suoritettava vanhempi [tutkinto](#)

huomautus

Suomessa Reifeprüfung -tutkinnon voi suorittaa Helsingin Saksalaisessa koulussa, jossa [koulutusorganisaation opetuskieli](#) on saksa.

Reifeprüfung-tutkinnon korvaa kevästä 2019 lukien [DIA-tutkinto](#).

Käsitteen tunnus: c567

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

688

**DIA-tutkinto; Deutsche Internationale Abitur -tutkinto**

sv Deutsche Internationale Abitur-examen; DIA-examen

en German International Abitur Diploma

määritelmä

suomalaista [ylioppilastutkintoa](#) vastaava Saksan ulkomaankouluissa suoritettava uusi [tutkinto](#), joka korvaa [Reifeprüfung-tutkinnon](#)

huomautus

Suomessa DIA-tutkinnon voi suorittaa Helsingin Saksalaisessa koulussa, jossa [koulutusorganisaation opetuskieli](#) on saksa. DIA-tutkintoon tähtäävä [koulutus \(2\)](#) on alkanut lukuvuonna 2016–2017.

DIA-tutkinto korvaa [Reifeprüfung-tutkinnon](#) kevästä 2019 lukien.

Käsitteen tunnus: c1498

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

689

**Gymnasieexamen**

sv Gymnasieexamen

en Gymnasieexamen diploma; general upper secondary school Gymnasieexamen diploma

not: Gymnasieexamen high school diploma

määritelmä

ahvenanmaalaisen Ålands lyceum -lukion myöntämä [tutkinto](#), joka yhdessä kansallisen [ylioppilastutkinnon](#) kanssa muodostaa yleissivistävän [lukiokoulutuksen tutkinnon](#), tai Ålands yrkesgymnasium -ammattilukion myöntämä tutkinto, joka yhdessä [näyttötutkinnon](#) kanssa muodostaa ammattisuuntautuneen lukiokoulutuksen tutkinnon

huomautus

[Opiskelija](#) voi käyttää Gymnasieexamen-tutkinnosta saamaansa [todistusta](#) (gymnasieexamensbetyg) esimerkiksi hakeutuessaan opiskelemaan Ruotsiin.

Käsitteen tunnus: c568

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

690

**ammattillinen tutkinto**

sv yrkesinriktad examen

en vocational qualification

määritelmä

ammattillisen osaamisen kohottamiseen ja ylläpitämiseen sekä ammattitaidon osoittamiseen tarkoitettu [tutkinto](#)

huomautus

Ammatillisia tutkintoja ovat [ammattillinen perustutkinto](#), [ammattitutkinto](#) ja [erikoisammattitutkinto](#).

Käsitteen tunnus: c569

Käsitekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Ammatillisten tutkintojen rakenne](#), [Osaamistavoitteet](#), [Toisen asteen tutkinnot](#) ja [Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

**OKM:n kääntäjien kommentti englannin vastineista 21.4.2017:** vocational qualification. yleiskielinen termi, ei varsinainen tutkintotaso; käsittää ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon ja erikoisammattitutkinnon

691

### ammattillinen perustutkinto

sv yrkesinriktad grundexamen  
en initial vocational qualification

määritelmä

[ammattillinen tutkinto](#), jossa osoitetaan laaja-alaiset ammatilliset perusvalmiudet alan eri tehtäviin sekä erikoistuneempi osaaminen ja työelämän edellyttämä ammattitaito vähintään yhdellä työelämän toimintakokonaisuuteen liittyvällä osa-alueella

huomautus

Ks. myös tilastokäsite ammatillisen koulutuksen tutkintotyyppi.

Käsitteen tunnus: c570

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen englanti kesken>

692

### ammattitutkinto

sv yrkesexamen  
en further vocational qualification

määritelmä

[ammattillinen tutkinto](#), jossa osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka on [ammattillista perustutkintoa](#) syvällisempää tai kohdistuu rajatumpiin työtehtäviin

huomautus

Ks. myös tilastokäsite ammatillisen koulutuksen tutkintotyyppi.

Käsitteen tunnus: c571

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

**OKM:n kääntäjien kommentti englannin vastineista 21.4.2017:** further vocational qualification (OPH). Perustermi on noin; erilaisten tutkintojen nimet rakennetaan Further Qualification in/for, esim. Further Qualification in Food Processing, Further Qualification for Car Mechanics  
[http://www.oph.fi/saadokset\\_ja\\_ohjeet/kaannossuosituksia](http://www.oph.fi/saadokset_ja_ohjeet/kaannossuosituksia)

**Terminologin kysymys englannin kielityöryhmälle 23.8.2017:** Onko tarkoitus, että laitetaan huomautukseen tietoa tarkempien tutkintonimien rakenteesta ja esimerkkejä vastineista (kuten Further Qualification in Food Processing, Further Qualification for Car Mechanics)?

693

### erikoisammattitutkinto

sv specialyrkesexamen  
en specialist vocational qualification

määritelmä

[ammattillinen tutkinto](#), jossa osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka on [ammattitutkintoa](#) syvällisempää ammatin hallintaa tai monialaista osaamista

huomautus

Ks. myös tilastokäsite ammatillisen koulutuksen tutkintotyyppi.

Käsitteen tunnus: c572

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>





### 6.13.2.2 Korkeakoulututkinto

694

#### ammattikorkeakoulututkinto

sv yrkeshögskoleexamen

en bachelor's degree (2); Bachelor's degree (2)

not: first-cycle polytechnic degree (obsolete); polytechnic Bachelor's degree (obsolete)

määritelmä

alin [ammattikorkeakoulussa](#) suoritettava [korkeakoulututkinto](#)

huomautus

Termin bachelor's degree / Bachelor's degree kirjoitusmuoto (pieni vs. iso alkukirjain) vaihtelee kansainvälisesti ja myös Ison-Britannian sisällä. Nykyinen suuntaus englannin kielessä kuitenkin on, että isoja alkukirjaimia sisältävistä muodoista siirrytään kohti pienillä kirjaimilla kirjoitettuja muotoja. Tämän vuoksi tässä sanastossa on annettu ensisijaiseksi pienellä kirjaimella alkava muoto. Kuitenkin mm. monissa ammattikorkeakouluissa Suomessa käytetään edelleen isolla B-kirjaimella alkavaa muotoa.

Englannin termin bachelor's degree kirjoittaminen pienellä b:llä koskee kuitenkin ainoastaan yläkäsitetä, tässä tapauksessa käsitettä ammattikorkeakoulututkinto. Kun puhutaan ammattikorkeakoulututkinnon alakäsitteistä ja [tutkintojen](#) nimistä, esim. Bachelor of Health Care, on kunkin nominin alussa käytettävä isoa alkukirjainta.

Käsitteen tunnus: c575

Käsittekaaviot: [Korkeakoulututkinto](#) ja [Aiemmat ammatilliset tutkinnot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

695

#### alempi korkeakoulututkinto

sv lägre högskoleexamen

en bachelor's degree (1); Bachelor's degree (1); first-cycle degree

not: lower university degree

määritelmä

alin [yliopistossa](#) suoritettava [korkeakoulututkinto](#)

huomautus

Termin bachelor's degree / Bachelor's degree kirjoitusmuoto (pieni vs. iso alkukirjain) vaihtelee kansainvälisesti ja myös Ison-Britannian sisällä. Nykyinen suuntaus englannin kielessä kuitenkin on, että isoja alkukirjaimia sisältävistä muodoista siirrytään kohti pienillä kirjaimilla kirjoitettuja muotoja. Tämän vuoksi tässä sanastossa on annettu ensisijaiseksi pienellä kirjaimella alkava muoto. Kuitenkin mm. monissa [korkeakouluissa \(1\)](#) Suomessa käytetään edelleen isolla B-kirjaimella alkavaa muotoa.

Englannin termin bachelor's degree kirjoittaminen pienellä b:llä koskee kuitenkin ainoastaan yläkäsitetä, tässä tapauksessa käsitettä alempi korkeakoulututkinto. Kun puhutaan alemman korkeakoulututkinnon alakäsitteistä ja [tutkintojen](#) nimistä, esim. Bachelor of Arts, on kunkin nominin alussa käytettävä isoa alkukirjainta.

Englannin termi first-cycle degree (samoin kuin second-cycle degree ja third-cycle degree) on peräisin Bolognan prosessista eli vuonna 1999 käynnistetyistä eurooppalaisen korkeakoulualan luomisesta, johon kuului mm. kolmiportaisen [tutkintorakenteen \(2\)](#) (alempi ja [ylempi korkeakoulututkinto](#) sekä [jatkotutkinnot](#)) vakiinnuttaminen. Termiä first-cycle degree voidaan käyttää niputtavana yläkäsitteenä esimerkiksi puhuttaessa useiden eri alojen keskenään samantasoista tutkinnoista.

Käsitteen tunnus: c574

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

696

### ylempi ammattikorkeakoulututkinto

sv högre yrkeshögskoleexamen

en master's degree (2); Master's degree (2)

not: second-cycle polytechnic degree (obsolete); polytechnic Master's degree (obsolete)

määritelmä

[ammattikorkeakoulututkinnon](#) tai muun soveltuvan korkeakoulututkinnon pohjalta [ammattikorkeakoulussa](#) suoritettava [korkeakoulututkinto](#)

huomautus

Termin master's degree / Master's degree kirjoitusmuoto (pieni vs. iso alkukirjain) vaihtelee kansainvälisesti ja myös Ison-Britannian sisällä. Nykyinen suuntaus englannin kielessä kuitenkin on, että isoja alkukirjaimia sisältävistä muodoista siirrytään kohti pienillä kirjaimilla kirjoitettuja muotoja. Tämän vuoksi tässä sanastossa on annettu ensisijaiseksi pienellä kirjaimella alkava muoto. Kuitenkin mm. monissa [korkeakouluissa \(1\)](#) Suomessa käytetään edelleen isolla M-kirjaimella alkavaa muotoa.

Englannin termin master's degree kirjoittaminen pienellä m:llä koskee kuitenkin ainoastaan yläkäsitetä, tässä tapauksessa käsitettä ylempi ammattikorkeakoulututkinto. Kun puhutaan ylempään ammattikorkeakoulututkinnon alakäsitteistä ja [tutkintojen](#) nimistä, esim. Master of Business Management, on kunkin nominin alussa käytettävä isoa alkukirjainta.

Käsitteen tunnus: c577

Käsitekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

697

### ylempi korkeakoulututkinto

sv högre högskoleexamen

en master's degree (1); Master's degree (1); second-cycle degree

not: higher university degree

määritelmä

[alempaan korkeakoulututkinnon](#) tai vastaavien opintojen pohjalta [yliopistossa](#) suoritettava [korkeakoulututkinto](#)

huomautus

Termin master's degree / Master's degree kirjoitusmuoto (pieni vs. iso alkukirjain) vaihtelee kansainvälisesti ja myös Ison-Britannian sisällä. Nykyinen suuntaus englannin kielessä kuitenkin on, että isoja alkukirjaimia sisältävistä muodoista siirrytään kohti pienillä kirjaimilla kirjoitettuja muotoja. Tämän vuoksi tässä sanastossa on annettu ensisijaiseksi pienellä kirjaimella alkava muoto. Kuitenkin mm. monissa [korkeakouluissa \(1\)](#) Suomessa käytetään edelleen isolla M-kirjaimella alkavaa muotoa.

Englannin termin master's degree kirjoittaminen pienellä m:llä koskee kuitenkin ainoastaan yläkäsitetä, tässä tapauksessa käsitettä ylempi korkeakoulututkinto. Kun puhutaan ylempään korkeakoulututkinnon alakäsitteistä ja [tutkintojen](#) nimistä, esim. Master of Arts, on kunkin nominin alussa käytettävä isoa alkukirjainta.

Englannin termi second-cycle degree (samoin kuin first-cycle degree ja third-cycle degree) on peräisin Bolognan prosessista eli vuonna 1999 käynnistetystä eurooppalaisen korkeakoulualan luomisesta, johon kuului mm. kolmiportaisen [tutkintorakenteen \(2\)](#) (alempi ja ylempi korkeakoulututkinto sekä [jatkotutkinnot](#)) vakiinnuttaminen. Termiä second-cycle degree voidaan käyttää niputtavana yläkäsitteenä esimerkiksi puhuttaessa useiden eri alojen keskenään samantasoisista tutkinnoista.

Käsitteen tunnus: c576

Käsitekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

698

**jatkotutkinto**

sv påbyggnadsexamen; forskarexamen  
 en third-cycle degree; ~ licentiate and doctoral degrees *pl*; ~ licentiate or doctoral degree rather than: < postgraduate degree

määritelmä

*ylemmän korkeakoulututkinnon* jälkeen *yliopistossa* suoritettava *korkeakoulututkinto*

huomautus

Jatkotutkintoja ovat *tohtorin tutkinnot* ja *liseniaatin tutkinnot* lukuun ottamatta eläinlääketieteen, hammaslääketieteen ja lääketieteen lisensiaatin tutkintoja.

Termiä jatkotutkinto käytettiin myös *ammattikorkeakoulujen* jatkotutkintokokeilussa (v. 2002–2005). Tästä kokeilusta annetussa laissa tarkoitettuja ammattikorkeakoulujen jatkotutkintoja olivat ammattikorkeakoulun liiketalouden jatkotutkinto, ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalan jatkotutkinto ja ammattikorkeakoulun tekniikan jatkotutkinto. Kokeilun jälkeen ammattikorkeakouluihin vakiintui kuitenkin termin jatkotutkinto sijaan termi *ylempi ammattikorkeakoulututkinto*. Ylempi ammattikorkeakoulututkinto vastaa yliopistojen *ylempää korkeakoulututkintoa*.

Englannin postgraduate-termiä käytettäessä tulee ottaa huomioon, että sillä voidaan viitata tässä määritellyn jatkotutkinnon lisäksi myös ylempään korkeakoulututkintoon (esim. maisterin tutkinto).

Käsitteen tunnus: c593

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

699

**liseniaatin tutkinto; lisensiaatintutkinto**

sv licentiatexamen  
 en licentiate degree; Licentiate degree; interim degree preceding the doctorate <kuvaileva vastine>; pre-doctoral degree <kuvaileva vastine>

määritelmä

*yliopistossa* suoritettava alempi *jatkotutkinto*

huomautus

Lisensiaatin tutkinto on jatkokoulutuksen välitutkintona toiseksi ylin *korkeakoulututkinto*.

Poikkeuksia ovat lääketieteen, hammaslääketieteen ja eläinlääketieteen alat, joilla lisensiaatin tutkinto on *ylempi korkeakoulututkinto*. Näiden alojen lisensiaatintutkinnot ovat laajempia kuin tavanomainen ylempi korkeakoulututkinto, maisterintutkinto.

Jatkokoulutukseen otettu *opiskelija* voi suorittaa lisensiaatin tutkinnon, kun hän on suorittanut yliopiston määräämän osan jatkokoulutukseen kuuluvista opinnoista, *tutkintoon* mahdollisesti sisältyvän *erikoistumiskoulutuksen* sekä laatinut *opinnäytetyönä* lisensiaatintutkimuksen, jossa opiskelija osoittaa hyvää perehtyneisyyttä tutkimusalaansa sekä valmiutta itsenäisesti ja kriittisesti soveltaa tieteellisen tutkimuksen menetelmiä. Musiikin, teatterin ja tanssin alalla lisensiaatintutkimuksen voi korvata myös julkisilla opin- ja taidonnäytteillä.

Termin licentiate degree / Licentiate degree kirjoitusmuoto (pieni vs. iso alkukirjain) vaihtelee kansainvälisesti ja myös Ison-Britannian sisällä. Nykyinen suuntaus englannin kielessä kuitenkin on, että isoja alkukirjaimia sisältävistä muodoista siirrytään kohti pienillä kirjaimilla kirjoitettuja muotoja. Tämän vuoksi tässä sanastossa on annettu ensisijaiseksi pienellä kirjaimella alkava muoto.

Englanniksi ensisijainen termi on licentiate degree, mutta mikäli tarvitaan kuvailevaa vastinetta, niin voidaan käyttää muotoja 'interim degree preceding the doctorate' tai 'pre-doctoral degree'.

Käsitteen tunnus: c578

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

700

**tohtorin tutkinto**

sv doktorsexamen  
en doctoral degree; doctorate; Doctor's degree  
rather than: PhD /US/

määritelmä

*yliopistossa* suoritettava ylin *jatkotutkinto*

huomautus

Tohtorin tutkinto koostuu tieteellisen tai taiteellisen jatkokoulutuksen opinnoista sekä julkisesti puolustetusta väitöskirjatutkimuksesta tai kuvataiteen, musiikin, taideteollisella ja teatteri- ja tanssialalla väitöskirjalle vaihtoehtoisesti julkisesta opin- ja taidonnäytteestä. Tutkintoon liittyvissä opinnoissa ja *opinnäytetöissä* tulee *tutkinnon* suorittajan osoittaa hyvää perehtyneisyyttä omaan tutkimusalaan sekä valmiutta itsenäisesti ja kriittisesti soveltaa tieteellisen tutkimuksen menetelmiä.

Yhdysvalloissa termiä PhD käytetään tohtorin tutkinto -käsitteen vastineena (ei esimerkiksi vain filosofian tohtorin tutkinto -käsitteen vastineena).

Käsitteen tunnus: c579

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

701

**yhteistutkinto**

sv gemensam examen  
en joint degree

määritelmä

*korkeakoulututkinto*, jonka *opiskelija* saa kahden tai useamman *korkeakoulun* (1) yhdessä kehittämän ja järjestämän *koulutusohjelman* (2) suorittamisesta

huomautus

Yhteistutkinnon suorittamisesta annetaan yksi *tutkintotodistus*. Kun kahden tai useamman korkeakoulun (1) yhdessä järjestämän koulutusohjelman (2) suorittaminen tuottaa kaksi tutkintotodistusta, kyseessä on *kaksoistutkinto*.

Käsitteen tunnus: c888

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

702

<korkeakoulut>

**koulutusohjelma (2); ~ tutkinto-ohjelma**

sv utbildningsprogram *n* (2)

en degree programme (3); degree studies

määritelmä

kokoelma opintoja, joiden perusteella *opiskelija* saa *korkeakoulututkinnon*

huomautus

*Korkeakouluissa* (1) termillä koulutusohjelma (2) viitataan tapaan järjestää *tutkintoon* johtavat opinnot. Opintojen järjestäminen koulutusohjelmapohjaisesti on vaihtoehto oppiainepohjaiselle järjestämiselle.

Joskus termejä koulutusohjelma (2) ja tutkinto-ohjelma käytetään synonyymisesti, mutta usein näitä käsitteitä pidetään toistensa lähikäsitteinä tai jompaa kumpaa käsitettä pidetään toisen yläkäsitteenä.

Esimerkiksi Tampereen yliopistossa tutkinto-ohjelmaksi kutsutaan tutkintoon johtavaa koulutusohjelmaa (2). Tällöin tutkinto-ohjelma on koulutusohjelman (2) hierarkkinen alakäsite.

Jossakin korkeakoulussa (1) puolestaan koulutusohjelma (2) (kuten sähkötekniikan koulutusohjelma) voi koostua useista tutkinto-ohjelmista (kuten sähkötekniikan kandidaattiohjelmasta ja sähkötekniikan DI-ohjelmasta). Tällaisessa tapauksessa koulutusohjelma (2) voidaan hahmottaa tutkinto-ohjelman koostumussuhteiseksi yläkäsitteeksi.

Vrt. toisen asteen *ammattillisen koulutuksen osaamisala*, josta käytetään myös termiä koulutusohjelma (1).

Vrt. *erikoistumiskoulutus*.

Käsitteen tunnus: c300

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

703

**maisteriohjelma**

sv magisterprogram

en Master's degree programme; Master's programme

määritelmä

*koulutusohjelma* (2), joka tähtää *ylempään korkeakoulututkintoon* ja pohjautuu *alempaan korkeakoulututkintoon* tai sitä tasoltaan vastaavaan *koulutukseen* (2) ja johon on erillinen *opiskelijavalinta*

huomautus

Opetusministeriön asetuksessa [767/2008](#) on lueteltu maisteriohjelmat, jotka kussakin *yliopistossa* voi suorittaa. Asetuksessa mainittujen maisteriohjelmien lisäksi on olemassa muita maisterivaiheen *koulutuksia* (2), joihin on erilliset opiskelijavalinnat. Myös niistä käytetään arkikielessä termiä maisteriohjelma.

Käsitteen tunnus: c301

Käsitekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

704

### ensimmäisen syklin tutkinto

en first-cycle degree

määritelmä

Bolognan prosessissa käyttöön otetun korkeakoulututkintojen kolmiportaisen luokituksen ensimmäiselle tasolle kuuluva eli [alempaa korkeakoulututkintoa](#) vastaava [korkeakoulututkinto](#)

huomautus

Ensimmäisen syklin tutkinnot ovat laajuudeltaan tyypillisesti 180–240 opintopistettä (ECTS); vähintään 60 opintopistettä lukuvuotta kohti. Useimmiten ensimmäisen syklin tutkinnon suorittaminen vaatii 3–4 lukuvuoden opiskelua.

Tavallinen esimerkki ensimmäisen syklin tutkinnosta on kandidaatin tutkinto.

Käsitteen tunnus: c1500

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

**OKSA-jaos / Ilmari 24.11.2017:** Sanastoon voisi lisätä myöhemmin Bolognan [korkeakoulututkintojen?] luokittelun: ensimmäisen, toisen ja kolmannen syklin tutkinto.

**Terminologin kysymys 28.11.2017:** Tai riittäisikö näistä huomautus käsitteen [korkeakoulututkinto](#) kohdalla?

**OKSA-jaos 12.11.2021:** Lisätään käsite OKSAan, Riina työstää eteenpäin

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 7.3.2022:** Kommentoitteko määritelmä- ja huomautusluonnoksia? Pohjautuvat Wikipediaan, joten kannattaa olla kriittinen.

**Terminologin kysymys 22.1.2022:** Tarvitaanko määritellä/kuvata Bolognan prosessi?

**Terminologin luonnosta 22.1.2022:** Bolognan prosessi on Euroopan maiden ministerikokousten sarja, joka käynnistyi Bolognan julistukseksi kutsutun asiakirjan allekirjoittamisesta Bolognassa vuonna 1999. Bolognan prosessin alkuperäisenä tarkoituksena oli lisätä eurooppalaisen korkeakoulutuksen kilpailukykyä ja vetovoimaa muihin maanosiin verrattuna. Tavoitteeseen on pyritty muun muassa yhdenmukaistamalla tutkintorakenteita, luomalla yhteinen opintojen mitoitussjärjestelmä ja lisäämällä opiskelijoiden liikkuvuutta.

**Terminologin kysymys korkeakouluille 22.1.22:** Määritelmässä ei ehkä pelkkä "luokituksen ensimmäiselle tasolle kuuluminen" riitä, jos on tullut myös short cycle (lyhyen syklin???) -tutkinnot tai -koulutusohjelmat? Siksi mietin, pitäisikö tasoa kuvata "alemman korkeakoulututkinnon vastaamisella". Mitä mieltä olette? Tai sitten EQF:n tasolla (taso 6)?

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle/korkeakouluille 22.4.2022:** Mikä suhde on yhtäältä käsitteillä [alempi](#) ja [ylempi korkeakoulututkinto](#) ja jatkotutkinto ja sitten toisaalta ensimmäisen, toisen ja kolmannen syklin tutkinto? Voiko jälkimmäiset määritellä edellisten avulla? (Ainakin käsitteiden alempi korkeakoulututkinto ja ylempi korkeakoulututkinto kohdalla olevat huomautukset Bolognasta ja sykleistä kannattaa varmaan poistaa tai siirtää käsitteiden ensimmäisen, toisen ja kolmannen syklin kohdalle.)

705

### toisen syklin tutkinto

en second-cycle degree

määritelmä

Bolognan prosessissa käyttöön otetun korkeakoulututkintojen kolmiportaisen luokituksen toiselle tasolle kuuluva eli *ylempää korkeakoulututkintoa* vastaava *korkeakoulututkinto*

huomautus

Toisen syklin tutkinnot ovat laajuudeltaan tyypillisesti 60–120 opintopistettä (ECTS); vähintään 60 opintopistettä lukuvuotta kohti. Toisen syklin tutkinnon suorittaminen vaatii useimmiten 1–2 lukuvuoden opiskelua ensimmäisen syklin tutkinnon suorittamisen jälkeen.

Tavallinen esimerkki toisen syklin tutkinnosta on maisterin tutkinto.

Käsitteen tunnus: c1501

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

**OKSA-jaos / Ilmari 24.11.2017:** Sanastoon voisi lisätä myöhemmin Bolognan [korkeakoulututkintojen?] luokittelun: ensimmäisen, toisen ja kolmannen syklin tutkinto.

**Terminologin kysymys 28.11.2017:** Tai riittäisikö näistä huomautus käsitteen [korkeakoulututkinto](#) kohdalla?

**OKSA-jaos 12.11.2021:** Lisätään käsite OKSAan, Riina työstää eteenpäin

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 7.3.2022:** Kommentoitteko määritelmä- ja huomautusluonnoksia? Pohjautuvat Wikipediaan, joten kannattaa olla kriittinen.

706

### kolmannen syklin tutkinto

en third-cycle degree

määritelmä

Bolognan prosessissa käyttöön otetun korkeakoulututkintojen kolmiportaisen luokituksen kolmannelle tasolle kuuluva eli *jatkotutkintoa* vastaava *korkeakoulututkinto*

huomautus

Kolmannen syklin tutkinnoissa on suuria alakohtaisia kesto- ja kattavuuseroja, joten niille on vaikea ilmoittaa laajuuden vaihteluväliä. Joidenkin maiden tohtoritutkinnoilla on kuitenkin vähimmäislaajuus; useimmiten 120–420 opintopistettä (ECTS).

Kolmannen syklin tutkinto edellyttää tavallisesti 2–4 lukuvuoden opiskelua, josta pääosan muodostaa ohjauksessa tehtävä oma tutkimus.

Käsitteen tunnus: c1502

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

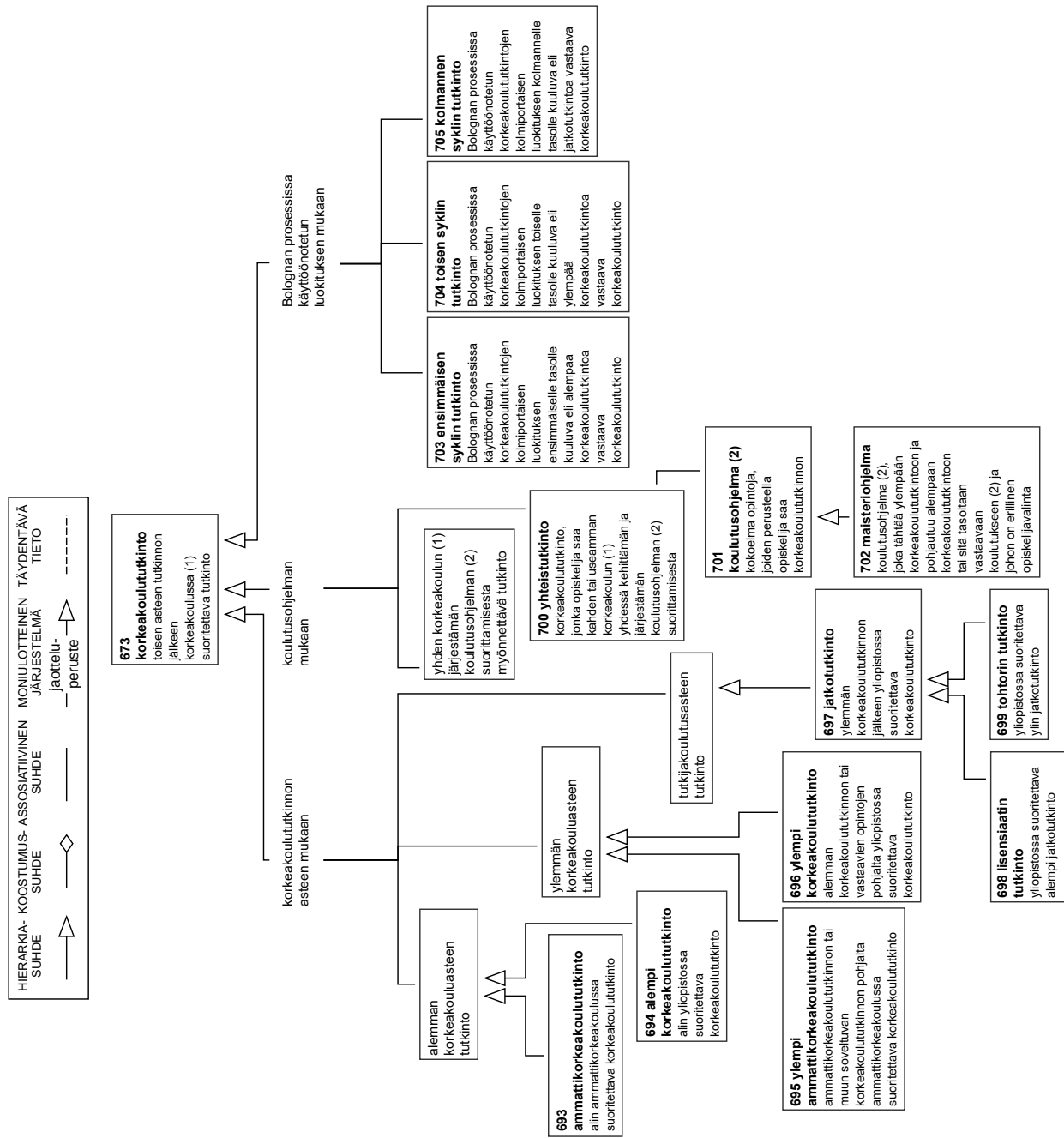
**OKSA-jaos / Ilmari 24.11.2017:** Sanastoon voisi lisätä myöhemmin Bolognan [korkeakoulututkintojen?] luokittelun: ensimmäisen, toisen ja kolmannen syklin tutkinto.

**Terminologin kysymys 28.11.2017:** Tai riittäisikö näistä huomautus käsitteen [korkeakoulututkinto](#) kohdalla?

**OKSA-jaos 12.11.2021:** Lisätään käsite OKSAan, Riina työstää eteenpäin

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 7.3.2022:** Kommentoitteko määritelmä- ja huomautusluonnoksia? Pohjautuvat Wikipediaan, joten kannattaa olla kriittinen.





Käsittekaavio 77. Korkeakoulututkinto.

### 6.13.2.3 Ulkomainen tutkinto

707

#### ulkomainen tutkinto

mieluummin kuin: ulkomailla suoritettu tutkinto

sv examen som avlagts utomlands; utomlands avlagd examen; > utländsk utbildning som i landet i fråga ger behörighet för motsvarande högskolestudier <Helsingin yliopisto>

en foreign qualification; foreign diploma; foreign degree <korkeakoulut>

määritelmä

muun maan kuin Suomen *koulutusjärjestelmässä* suoritettu *tutkinto*

huomautus

Ulkomainen tutkinto voi tuottaa *hakijalle hakukelpoisuuden koulutukseen (2)* Suomessa.

Yliopistolain (558/2009) mukaan pelkästään *alempaan korkeakoulututkintoon* tai sekä alempaan että *ylempään korkeakoulututkintoon* johtaviin opintoihin voidaan ottaa *opiskelijaksi* henkilö, joka on suorittanut ulkomaisen koulutuksen (2), joka asianomaisessa maassa antaa *kelpoisuuden* vastaaviin korkeakouluopintoihin.

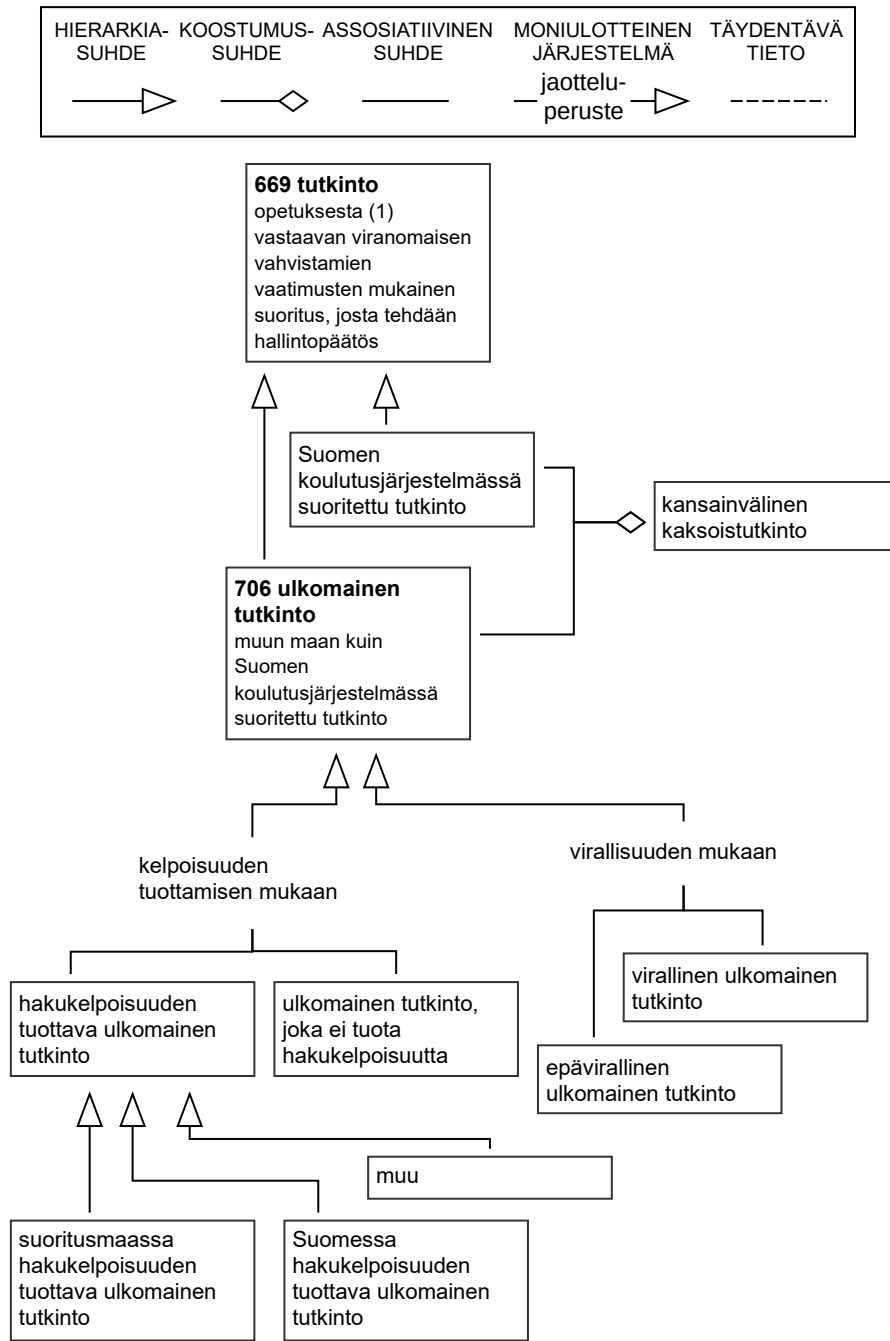
Ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan *ammattikorkeakoulututkintoon* johtaviin opintoihin voidaan ottaa opiskelijaksi henkilö, joka on suorittanut ulkomaisen koulutuksen (2), joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden korkeakouluopintoihin.

Käsitteen tunnus: c591

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Tutkinto](#) ja [Ulkomainen tutkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>



**Käsitekaavio 78. Ulkomainen tutkinto.**

### 6.13.2.4 Aiemmat ammatilliset tutkinnot

708

(vanhentunut)

#### kouluasteen tutkinto

sv examen på skolstadiet

määritelmä

ammattillisten *oppilaitosten* aikaisempien, alemman asteen opintolinjojen *tutkinto*

huomautus

Käsite kouluasteen tutkinto poistui käytöstä 1990-luvun puolivälissä *ammattillisen koulutuksen* rakenneuudistuksen myötä. Nykyisin kouluasteen tutkintoja vastaavat *toisen asteen tutkinnot*.

*Ammatillisten oppilaitosten* aiemmat opintolinjat alimmasta ylimpään olivat kouluaste, opistoaste ja ammatillinen korkea-aste.

Ks. myös *opistoasteen tutkinto*, *ammattillisen korkea-asteen tutkinto*.

Käsitteen tunnus: c585

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Aiemmat ammatilliset tutkinnot](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

709

(vanhentunut)

#### opistoasteen tutkinto

sv examen på institutnivå; institutexamen

määritelmä

ammattillisten *oppilaitosten* aikaisempien, keskimmäisen asteen opintolinjojen *tutkinto*

huomautus

Opistoasteen *koulutuksen (1)* sisäänotto päättyi 1990-luvun lopussa *ammattillisen koulutuksen* rakenneuudistuksen myötä. Nykyisin opistoasteen tutkintoja vastaavat lähinnä *toisen asteen tutkinnot* ja *ammattikorkeakoulututkinnot*.

Opetushallinnon koulutusasteluokituksessa opistoasteen tutkinnot ovat käytössä edelleen.

*Ammatillisten oppilaitosten* aiemmat opintolinjat alimmasta ylimpään olivat kouluaste, opistoaste ja ammatillinen korkea-aste.

Ks. myös *kouluasteen tutkinto*, *ammattillisen korkea-asteen tutkinto*.

Käsitteen tunnus: c586

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Aiemmat ammatilliset tutkinnot](#)

710

(vanhentunut)

#### ammattillisen korkea-asteen tutkinto

sv examen inom yrkesutbildning på högre nivå

määritelmä

ammattillisten *oppilaitosten* aikaisempien, ylimmän asteen opintolinjojen *tutkinto*

huomautus

Ammattillisen korkea-asteen *koulutuksen (1)* sisäänotto päättyi 1990-luvun lopussa *ammattillisen koulutuksen* rakenneuudistuksen myötä. Nykyisin ammatillisen korkea-asteen tutkintoja vastaavat lähinnä *ammattikorkeakoulututkinnot*.

Opetushallinnon koulutusasteluokituksessa ammatillisen korkea-asteen tutkinnot ovat käytössä edelleen.

*Ammatillisten oppilaitosten* aiemmat opintolinjat alimmasta ylimpään olivat kouluaste, opistoaste ja ammatillinen korkea-aste.

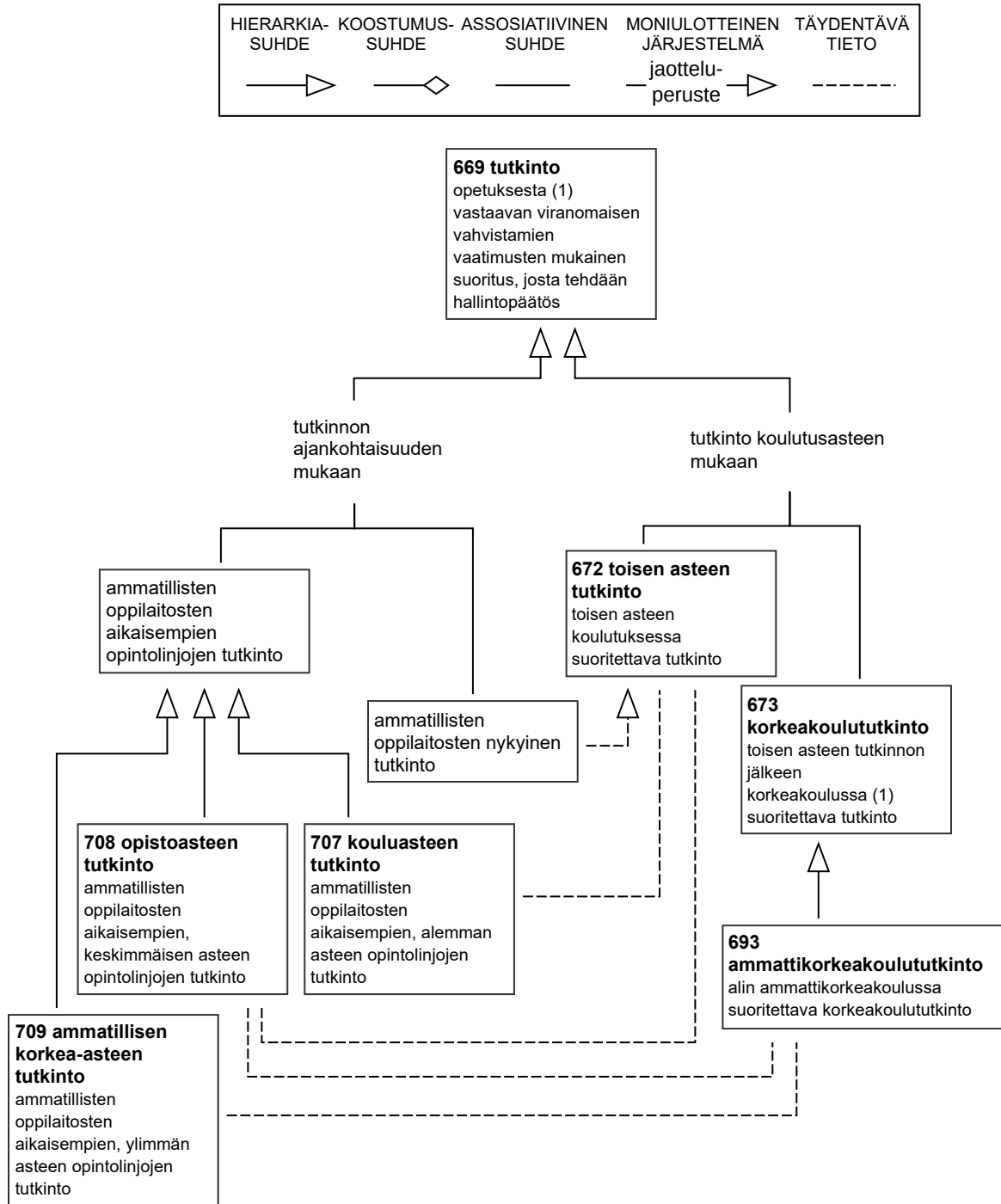
Ks. myös *kouluasteen tutkinto*, *opistoasteen tutkinto*.

Käsitteen tunnus: c587

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Aiemmat ammatilliset tutkinnot](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>



**Käsitekaavio 79. Aiemmat ammatilliset tutkinnot.**

### 6.13.3 Opintosuorituksia

711

#### opintosuoritus

sv studieprestation

en completed study unit <suoritettu opintojakso>; completed course <suoritettu opintojakso korkeakoulussa>; completed credit <lukiokoulutus, korkeakoulutus>; completed unit (?) <ammattillinen koulutus>; performance; study attainment <erityisesti säädöksissä>; successful pass <hyväksyty opintosuoritus, esim. ylioppilastutkinnon koe>; ~ assessment result

määritelmä

*oppijan koulutukseen (2)* liittyvä suoritus, jonka laajuus on määritetty ja joka arvioidaan

huomautus

Opintosuorituksen laajuus voidaan ilmaista esimerkiksi *opintopisteinä (1)*, *opintopisteinä (2)*, *opintoviikkoina* tai *osaamispisteinä*.

Opintosuoritus-käsitteelle tarvitaan englanniksi useita eri vastinetermejä, joita kutakin käytetään hiukan eri konteksteissa. Käyttöesimerkkejä:

[opiskelijan omassa tietojärjestelmänäkymässä, jossa opintosuoritukset pisteinä:] 'completed study units: --' tai 'completed courses: --'

fi: Mattin opintosuoritus liittyy kokonaisuuteen "Maantieteen perusopinnot".

en: Matti's study attainment is a part of the module 'Basic Studies in Geography'.

fi: *Opettaja* syöttää tulevaisuudessa opintosuoritukset itse tietojärjestelmään.

en: In the future, the teacher enters the assessment results to the data system.

fi: *Opiskelijalla* on hyväksyty opintosuoritus *opintojaksosta* "Johdatus kasvatustieteeseen".

en: The student has successfully passed the course 'Introduction to Educational Science'.

fi: Voitko tulostaa minulle opintosuoritusotteeni?

en: Can you print me my transcript of study records, please?

Vrt. *opintosuoritusote*.

Ks. myös *arviointi (2)*.

Käsitteen tunnus: c624

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaaviot: [Varhaiskasvatuksessa](#), [opetuksessa \(1\)](#), [koulutuksessa \(1\)](#), [opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus \(1\) ja koulutus \(1\) kielen mukaan](#) ja [Opintosuorituksia](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammattillinen>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

#### Terminologin kommentti/kysymys ammattillisen koulutuksen englannin kielityöryhmälle

**29.8.2017:** OKSA-jaoksessa esitettiin kysymysmerkillä, että ammattillisen koulutuksen "opintosuorituksesta" käyttämä englannin vastine olisi "completed unit". Termi täytyy tarkistaa ammattillisen koulutuksen englantia tuntevalta.

712

**opinnäytetyö; ~ opinnäyte**

sv lärdomsprov *n*; examensarbete *n* <akademisk>; ~ vetenskapligt arbete *n* <akademisk>  
en final project <lähinnä toisen asteen koulutus>; thesis <lähinnä korkeakoulut>; thesis project <lähinnä korkeakoulut>

määritelmä

*opiskelijan koulutuksen (1)* aikana hankkimaan tietoa ja osaamista kokoava ja osoittava kirjallinen tai muu työ

huomautus

*Ammatillisessa koulutuksessa* opinnäytetyö voi olla esimerkiksi *opiskelijan* suunnittelema ja tekemä tuote, portfolio tai esitys. *Korkeakouluissa (1)* opinnäytetöitä ovat esimerkiksi pro gradu- ja diplomityöt sekä väitöskirjat.

Opinnäyte-termiä käytetään usein opinnäytetyö-termin synonyymina. Toisaalta opinnäyte-termillä voidaan viitata opinnäytetyön koostumussuhteiseen yläkäsitteeseen (opinnäyte voi koostua useista opinnäytetöistä). Kolmanneksi opinnäyte-termillä voidaan viitata *tutkinnon* osaan, jonka suorittamistapa on opinnäytetyön tekeminen.

Ruotsin termi lärdomsprov on käytössä myös akateemisessa ympäristössä; esim. Åbo Akademi viittaa tällä termillä pro gradun ja *kypsyysnäytteen* muodostamaan kokonaisuuteen.

Helsingin yliopisto käyttää opinnäytetyöstä (esim. pro gradu) ruotsiksi vastinetta examensarbete.

Englannin kielessä sana thesis viittaa kirjalliseen tuotokseen. Tämän vuoksi thesis-sanaa ei voi käyttää (ainakaan yksinään), jos opinnäytetyökokonaisuus sisältää kirjallisen työn lisäksi myös muuta.

Ruotsin termillä "vetenskapligt arbete" viitataan tietoa ja osaamista kokoavaan ja osoittavaan *opintojaksoon* tai *kurssiin (3)*.

Käsitteen tunnus: c606

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitteekaavio: [Opintosuorituksia](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

713

**kypsyysnäyte; maturiteetti**

sv mognadsprov *n*; mogenhetsprov *n*  
inte: maturitetsprov *n* (föråldrad)

en maturity essay; maturity test

määritelmä

kirjallinen työ, jolla *korkeakoulun (1) opiskelija* osoittaa perehtyneisyytensä *opinnäytetyönsä* alaan sekä *tutkintoa* varten vaadittavan suomen tai ruotsin kielen taitonsa

huomautus

Kypsyysnäyte muodostuu lyhyehköstä opinnäytetyön alaan liittyvästä esseekirjoitelmasta. Kypsyysnäytteellä pyritään varmentamaan opinnäytetyön ja sen tekijän yhteys.

Kypsyysnäyte vaaditaan *ammattikorkeakoulututkintoa* sekä *alempaa korkeakoulututkintoa* ja *ylempää korkeakoulututkintoa* varten. Kun kypsyysnäyte edellytetään jo alempaa korkeakoulututkintoa varten, sillä usein kuitataan myös ylempään tutkintoon liittyvä näytevaatimus.

Mikäli *yliopiston* opiskelijalta ei tutkintoa varten vaadita suomen tai ruotsin kielen taitoa, yliopisto määrää kypsyysnäytteen kielestä erikseen.

Mikäli *ammattikorkeakoulun* opiskelijalta ei tutkintoa varten vaadita suomen tai ruotsin kielen taitoa, ammattikorkeakoulu päättää kypsyysnäytteestä.

Käsitteen tunnus: c1050

Luokka: <korkeakoulut>

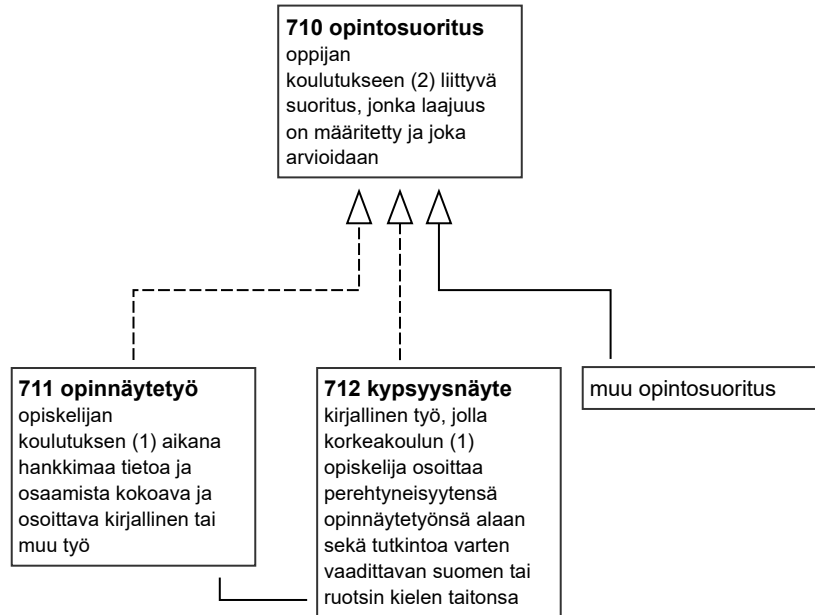
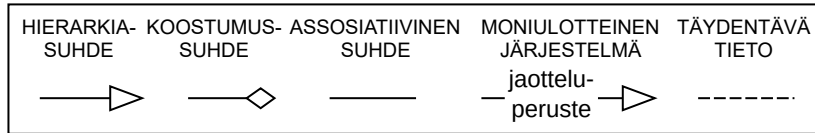
Käsittekaavio: [Opintosuorituksia](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken>

**Terminologin kysymys ruotsin kielityöryhmälle 5.12.2017:** Olisin vielä kysynyt tarkennusta kypsyysnäytteen vastineisiin mogenhetsprov ja maturitetsprov. Ovatko kumpikin tosiaan hylättäväksi merkittäviä termimuotoja? Ja onko kumpikin myös vanhentunut termimuoto? -- **Puck Sumelius 5.12.2017:** Tässä näkyy käytäntö vaihtelevan, huomaan Google-haun perusteella. HY:n ruotsin kääntäjät käyttävät vain mognadsprov. Muualla HY:ssä saattaa olla kaksi muuta vielä käytössä, mutta ainakin minun korvissani maturitetsprov tuntuu hieman vanhanaikaiselta. Päädyn siihen, että vannomatta paras – voin kysellä hieman HY:n ulkopuolisilta tutuilta, miten tämän asian laita oikein on. Älä hylkää kumpaakaan.





**Käsitekaavio 80. Opintosuorituksia.**

### 6.13.4 Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa

714

<ammatillinen koulutus>

#### osaamisen osoittaminen

sv påvisande av kunnandet

en demonstration of competence

not: skills demonstration (obsolete)

määritelmä

toiminta, jolla [ammatillisen tutkintokoulutuksen](#) tai [tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelija](#) osoittaa [ammatillisen tutkinnon perusteissa](#) tai tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteissa määritellyn ammattitaidon tai osaamisen

huomautus

Osaamisen osoittaminen voi tapahtua [näytön](#) kautta tai muulla tavalla.

Käsitteen tunnus: c1317

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

715

<amatillinen koulutus>

**näyttö**

ei: näyttökoe (vanhentunut)

sv yrkesprov *n*

en competence demonstration

määritelmä

toiminta, jossa *opiskelija* osoittaa käytännön työtehtäviä tekemällä, miten hyvin hän on saavuttanut *amatillisen tutkinnon perusteissa* määritellyn keskeisen ammattitaidon ja osaamisen

huomautus

Ammatilliset tutkinnot (*amatillinen perustutkinto*, *ammattitutkinto* ja *erikoisammattitutkinto*) suoritetaan näytön avulla.

Näyttö arvioidaan suhteessa tutkinnon perusteissa määriteltyihin *arviointikriteereihin*.

Näyttö on yhdenlaista *osaamisen osoittamista*.

Näyttö korvaa *amatillisen koulutuksen* aikaisemmat käsitteet *ammattiosaamisen näyttö* ja *tutkintotilaisuus*.

Ks. myös *osaamisen arviointi (2)*.

Käsitteen tunnus: c1318

Luokka: <amatillinen koulutus>

Käsitteekaavio: [Tutkinnon suorittaminen amatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

**Merjan kysymys amatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020:** Vrt. *osaamisen osoittaminen*, jonka englannin vastine on demonstration of competence. Vaikea tehdä eroa englanniksi pelkällä sanajärjestyksellä...

**Terminologin kysymys 9.3.2020:** Onko mahdollista muodostaa osaamisen osoittamiselle ja näytölle eri englanninkieliset vastineet? Jos ei, niin sitten pitää vain laittaa competence demonstration (1) ja competence demonstration (2), mutta tämä ei tietysti toimi käännöstekstissä.

**Arviointisanastotyöryhmän ja Seija-terminologin kysymys amatilliselle koulutukselle 15.6.2020:** Olisiko tarpeen lisätä näyttö-käsitteen kohdalle viittaus käsitteeseen arviointiaineisto? Viittaus voisi tulla esim. sitä kautta, että laissa säädetään (141 §) näyttöön liittyvän arviointiaineiston säilyttämisestä.

716

### **näyttöympäristö**

sv yrkesprovsmiljö; omgivning där yrkesprovet genomförs; miljön för examenstillfället; > plats för yrkesprovet <fyysinen paikka>

en environment for competence demonstration

määritelmä

ympäristö, jossa *opiskelija* osoittaa ammatillisen osaamisen käytännön työtehtäviä tekemällä

huomautus

Näyttöympäristö on paikka, jossa *näyttö* suoritetaan.

Tavoitteena on, että näyttöympäristö on mahdollisimman autenttinen eli ensisijaisesti todellinen työympäristö tai, mikäli se ei ole mahdollista, mahdollisimman pitkälle todellista työympäristöä vastaava.

Näyttöympäristönä toimii usein työpaikka, mutta perustellusta syystä näyttöympäristö voi olla myös muu paikka, esimerkiksi *oppilaitoksen* oma ympäristö tai simulaattori.

Käsitteen tunnus: c1730

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitteekaavio: [Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (miljön för examenstillfället)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (authentic environment for competence demonstration)

717

(vanhentunut)

### **ammattiosaamisen näyttö**

sv yrkesprov *n*

määritelmä

*ammatillisessa peruskoulutuksessa* käytettävä *tutkinnon osien arviointimenetelmä (2)*, jossa *opiskelija* osoittaa osaamisensa käytännön työtehtäviä tekemällä

huomautus

*Erityistä tukea (2)* tarvitseva opiskelija voi suorittaa näytön mukautetuin ammattitavoittein ja *arviointikriteerein*; ks. *osaamisen arvioinnin mukauttaminen*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite *näyttö*.

Käsitteen tunnus: c604

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

**Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020:** "vocational skills demonstration" - tätä on käytetty OPH:n nettisanastoissa. Miten erotetaan ammattitaidon hankkiminen ja osaamisen hankkiminen englanniksi?

718

(vanhentunut)

<ammattillisen koulutuksen näyttötutkinnot>

**tutkintotilaisuus**

sv examenstillfälle *n*

en demonstration of skills

määritelmä

tilaisuus, jossa *näyttötutkinnon* suorittaja osoittaa *tutkinnon perusteissa* määritellyn, tiettyyn *tutkinnon osaan* liittyvän ammattitaidon

huomautus

Tutkintotilaisuuksia järjestetään tutkinnonosittain.

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite *näyttö*.

Käsitteen tunnus: c605

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

719

(vanhentunut)

**näyttötutkinnon tutkintosuoritus**

sv examensprestation vid fristående examen

en execution

määritelmä

*näyttötutkinnon* suorittajan *tutkintotilaisuudessa* antama osoitus *tutkinnon perusteissa* vaadittavasta ammattitaidosta

huomautus

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c619

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

720

<ammattillinen koulutus>

**ammattitaidon osoittamistavat**

sv olika sätt *n pl* att visa yrkesskicklighet; sätt *n pl* att visa yrkesskickligheten

en method of demonstrating competence

määritelmä

määräys siitä, miten *ammattillisten tutkinnon osien* edellyttämä ammattitaito osoitetaan

huomautus

Ammattitaito osoitetaan *ammattiosaamisen näytöissä* tai *tutkintotilaisuuksissa*.

Käsitteen tunnus: c620

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<amm sv 2022>

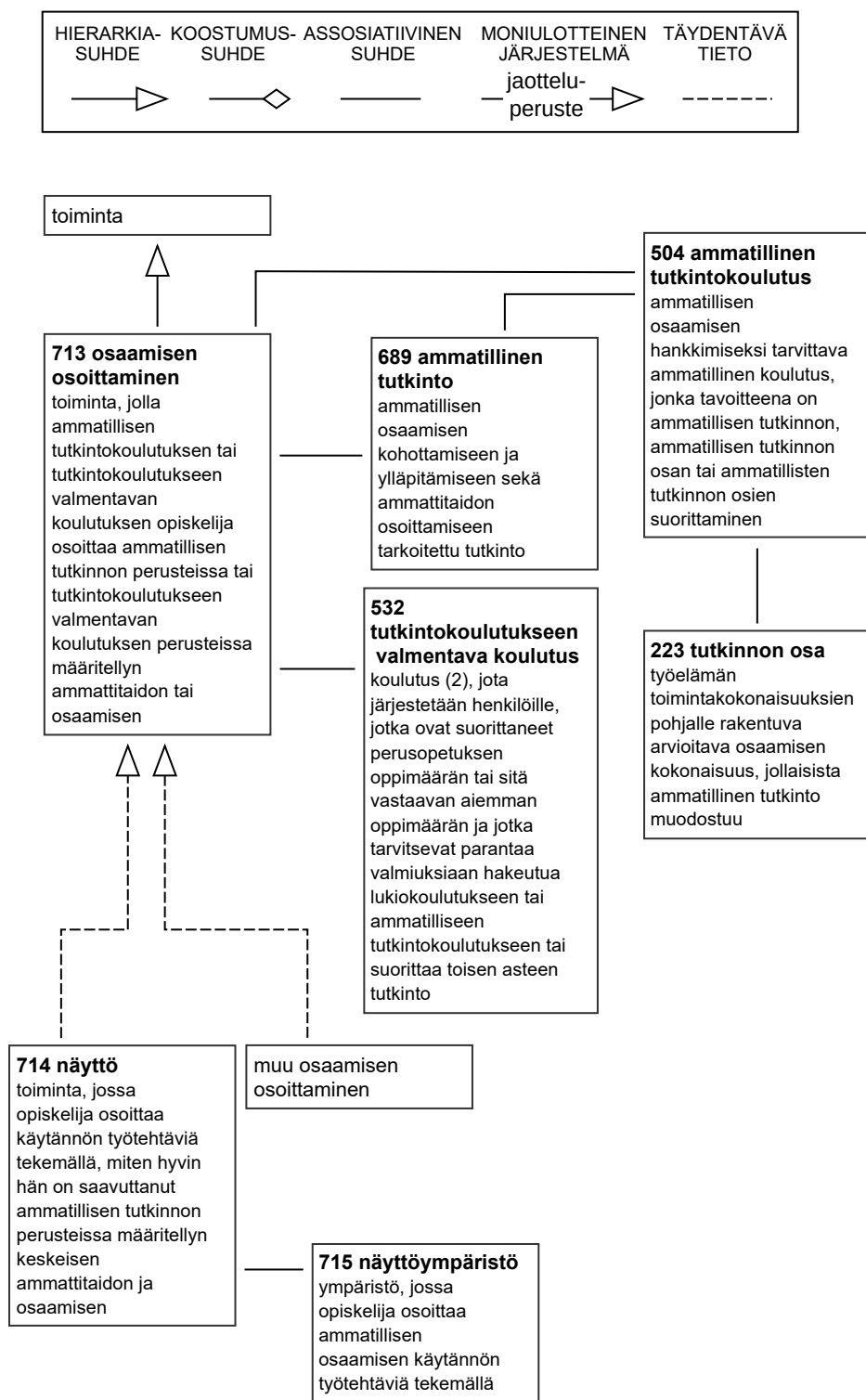
<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 10.1.2020:** Työryhmä sopinut, että "ammattitaidon osoittaminen" käännetään laissa 531/2017 englanniksi "demonstration of vocational skills". Tämän pohjalta tulisi varmaan muodostaa myös tämän ammattitaidon osoittamistavat -käsitteen englannin vastine.

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (sätt att visa yrkesskickligheten)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (method of demonstrating competence)



**Käsitekaavio 81.** Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa.

**Oppivelvollisuuden laajentaminen -kartoitus, TH, kevät 2021:** Huomio: käsitekaavio tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa tarkistettava

**Terminologin kysymys 11.3.2021:** Mitä kohtia kaaviossa muokattava? Valmentava koulutus varmaan ainakin.

**OKSA-jaos 21.5.2021:** valmentava koulutus poistuu; Riina poista kaaviosta

### 6.13.5 Oppilaan ja opiskelijan suorituksen arviointi

721

**arviointi (2); oppilaan arviointi; opiskelijan arviointi; opintosuorituksen arviointi <korkeakoulut>; > arvostelu**

- sv bedömning; elevbedömning <oppilaan arviointi>; bedömning av eleven <oppilaan arviointi>; bedömning av den studerande <opiskelijan arviointi>; bedömning av studieprestationer <opintosuorituksen arviointi korkeakouluissa>  
 inte: utvärdering (2); evaluering (2)
- en assessment (1); pupil assessment <oppilaan arviointi>; student assessment <opiskelijan arviointi>; > assessment of learning; > assessment of learning outcomes <oppimistulosten arviointi>; > assessment for learning <formatiivisessa arvioinnissa>; > marking <arvostelu>; > grading <arvostelu>  
 not: evaluation (2)

määritelmä

**arviointi (1)**, jonka tavoitteena on *oppilaan* tai *opiskelijan oppimisen*, osaamisen tai *oppimistulosten* arvottaminen

huomautus

Perusopetuslain (628/1998) mukaan oppilaan arvioinnissa arvioidaan oppilaan oppimista, työskentelyä, käyttäytymistä ja *opintosuorituksia*.

Arviointia (2) voidaan tehdä opintojen aikana ja opintojen päättyessä (nk. *päättöarviointi*). Opintojen aikaista arviointia (2) on esimerkiksi kokeen tai tentin pisteyttäminen ja kurssiarvosanan antaminen.

Arvioinnin (2) tyyppejä ovat *numeerinen arviointi* ja *sanallinen arviointi*.

Termiä arvostelu käytetään suppeammassa merkityksessä; esimerkiksi kokeen arvostelu.

Englannin termi assessment viittaa tavoitteen ja tuloksen vertailuun mittausten perusteella, joten se voidaan kääntää suomeksi paitsi sanalla ”arviointi”, myös sanalla ”mittaaminen”.

**assessment / evaluation:** Kun on kyse yksilön oppimisen, osaamisen tai oppimistulosten arvioinnista (2), englannin kielessä käytetään termiä assessment, ei evaluation. Englannin termi evaluation tarkoittaa arvottavaa analyysia, ja koulutuksen alalla evaluation liittyy lähinnä järjestelmän *arviointiin (1)* (esimerkiksi *koulutuksen arviointi*).

**assessment / evaluation:** Esimerkki englannin termien evaluation ja assessment käytöstä opetus- ja koulutusalailla:

fi: Tämän oppimisen ja osaamisen arviointiin perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa kohdentuneen arvioinnin tarkoituksena on [--].

en: The purpose of this evaluation focusing on the assessment of learning and competence in basic education and general upper secondary education is to [--].

Käsitteen tunnus: c594

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Luokka: <arviointi>

Käsitteekaaviot: *Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi*, *Muutoksenhaku arviointiin (2)*, *Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen*, *Arviointi* ja *Arviointeihin liittyviä käsitteitä*

<po en 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus englanti kesken>

<lukiolaki>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Terminologin kommentti ammatillisen ruotsin kielityöryhmälle 22.2.2019:** Korkeakoulujen ja lukion ruotsin työryhmä antanut ruotsin vastineen/vastineet; varmistatteko että ok ammatillisen koulutuksen näkökulmasta?

**Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 18.12.2018:** suomenkielisistä synonyymeista puuttuu ”oppimisen arviointi” (engl. assessment of learning). Tätä termiä käytetty LOPSissa. Tulisiko se lisätä myös OKSAan, samoin kuin englanninkielinen vastine? -- **Najat Ouakrim-Soivio 11.2.2019:** HUOM! Assessment for learning tarkoittaa oppimisen aikaista arviointia, osaamisen arviointi on puolestaan assessment of learning. En missään tapauksessa käyttäisi englanninkielisiä käsitteitä vaan oppimisen arvioinnin synonyyminä formatiivista arviointia ja osaamisen arvioinnin synonyyminä summatiivista arviointia. -- **OKSA-jaos 15.2.2019:** Tässä käsitteessä lienee yhdistetty oppimisen aikainen eli formatiivinen arviointi ja oppimistulosten arviointi eli summatiivinen arviointi. Voisiko tämä toimia yhteisenä yläkäsitteenä näille molemmille?

**Hyväksytty** arviointityöryhmän kokouksessa 15.6.2020

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (pupil assessment; student assessment)

**Riinan kysymys perusopetuksen ja ammatillisen koulutuksen englannin kielityöryhmille 21.3.2022:** Tarvitaanko tehdä ero pupil ja student (perusopetus vs. toisen asteen koulutus)?

722

### arviointiaineisto

sv bedömningsmaterial *n*; evalueringsmaterial *n*

en evaluation data; > assessment data <oppilaan, opiskelijan tai opintosuorituksen arviointi>

määritelmä

kaikki [arvioinnissa \(1\)](#) tai [arvioinnissa \(2\)](#) käytetty ja sitä varten kerätty tieto ja materiaali tai annettu näyttö, johon arviointi (1) tai arviointi (2) perustuu

huomautus

Arviointiaineisto voi olla tuotettu esimerkiksi myös kyselyillä, haastatteluilla tai muilla [arviointimenetelmillä \(1\)](#).

Arviointiaineistoa voi olla esimerkiksi kirjallinen tai muuten tallennettu opintoja tai osaamista koskeva aineisto.

Määritelmässä käytetty sana näyttö on merkitykseltään laajempi kuin [ammattillisessa koulutuksessa](#) käytettävä käsite [näyttö](#).

Käsitteen tunnus: c609

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

**Kysymys arviointisanastoryhmän kokouksessa 15.6.2020:** Pitäisikö ammatillisen koulutuksen osalta arviointiaineiston ja näytön välillä olla suhde? Termi näyttö esiintyy myös yleissivistävässä koulutuksessa, mutta käsite ei ole sama kuin ammatillisessa koulutuksessa. Voisiko joku ammatillisen koulutuksen asiantuntija ottaa kantaa? Laissa on näytön kohdalla viittaus arviointiaineiston säilyttämisestä. **Jan** voisi kysyä Karvissa. Toisaalta näyttö on tässä määritelmässä yleisemmässä merkityksessä ja sitä ei linkitetä näyttö-käsitteeseen.

**Vastaus 2.7. Janilta:** Tällaisen vastauksen sain: Itse miellen asian seuraavasti: näyttö on toiminnallinen tilanne, jossa opiskelija osoittaa osaamisensa työtehtäviä tekemällä aidoissa työelämän tilanteissa. Arviointiaineisto on taas puolestaan se, johon kirjataan opiskelijan näytöstä tai muusta arviointimenetelmästä (esim. koe) saama arvosana sekä arvioinnin perustelut. Koulutuksen järjestäjien tulee lain mukaan säilyttää tätä aineistoa vähintään puoli vuotta mahdollisten opiskelijan pyytämien tarkistus- ja oikaisupyynnöiden vuoksi.

**Vastaus ammatillisen koulutuksen työryhmältä 8.7.2020:** Arviointisanastotyöryhmä kysyi OKSAn ammatillisen koulutuksen työryhmältä 15.6.2020, olisiko tarpeen lisätä ammatillisen koulutuksen näyttö-käsitteen kohdalle viittaus käsitteeseen "arviointiaineisto". Viittaus voisi tulla esim. sitä kautta, että laissa säädetään (141 §) näyttöön liittyvän arviointiaineiston säilyttämisestä. Ammatillisen koulutuksen sanastotyöryhmä ei 26.6. pidetyssä kokouksessaan nähnyt järkeväksi lisätä huomautusta näyttö-käsitteen kohdalle, vaan osaamisen arviointi (c1099) -käsitteen kohdalle. Sinne lisättiin huomautus: "Osaamisen arviointi tehdään arviointiaineiston pohjalta." **Lisäksi:** "Arviointiaineisto-käsitteen määritelmässä on ok käyttää näyttö-sanaa yleisemmässä merkityksessä kuin ammatillisessa koulutuksessa määritelty näyttö-käsite. Kuitenkin ammatillisen koulutuksen sanastotyöryhmä ehdottaa, että arviointiaineisto-käsitteen (c609) kohdalle merkittäisiin esim. viimeiseksi huomautukseksi seuraava: "Määritelmässä käytetty sana 'näyttö' on merkitykseltään laajempi kuin ammatillisessa koulutuksessa käytettävä käsite /näyttö/."

**Seija 5.8.2020:** Kirjattu ehdotus uudeksi huomautukseksi ammatillisen koulutuksen työryhmän mukaan.

**Hyväksytty** arviointityöryhmän kokouksessa 17.8.2020



723

**arviointikriteeri; arvioinnin kriteeri** <ammattillinen koulutus>; **arviointiperuste** <lukiokoulutus>

sv bedömningskriterium *n*; utvärderingskriterium *n*; kriterium *n* för bedömning; kriterium *n* för utvärdering

en > evaluation criterion <arvioinnin (1) kriteeri>; > assessment criterion <arvioinnin (2) kriteeri>

määritelmä

peruste, jonka avulla *arvioinnin (1)* tai *arvioinnin (2)* kohteen tai kohteiden arvo, tila tai keskinäinen järjestys määritetään

huomautus

Arvioinnissa (1) ja arvioinnissa (2) käytetään usean arviointikriteerin kokonaisuutta.

Toiminnan arvioinnissa (1) arviointikriteerit kertovat millaista toimintaa, tulosta tai laatutasoa tavoitellaan.

Arviointikriteeri on *varhaiskasvatuksessa laatuindikaattoria* tarkemmin määrittävä tai erotteleva ominaisuus.

*Oppilaan* tai *opiskelijan* arvioinnissa (2) arviointikriteerit määrittelevät eri *arvosanoihin* vaadittavan osaamisen tason. Arviointikriteerit on määritelty esimerkiksi *perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa* ja *lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa*. Vertaa *päättöarvioinnin kriteeri*.

*Ammatillisessa koulutuksessa* arvioinnin kriteereitä ovat *osaamisen arvioinnissa (2)* käytettävät kuvaukset kunkin *arvosanan* edellyttämästä osaamisesta. Määritelmässä mainittu ”kohteiden keskinäisen järjestyksen määrittäminen” ei päde ammatilliseen koulutukseen, sillä ammatillisessa koulutuksessa *arvioinnin (2)* tarkoitus on osoittaa *opiskelijan* osaamisen taso suhteessa ennalta määrättyihin arvioinnin kriteereihin, ei esimerkiksi asettaa opiskelijoita paremmuusjärjestykseen.

**evaluation criterion:** Esimerkki termin käytöstä: ”One evaluation criterion used in evaluating learning outcomes is the number of students who enter higher education.”

**assessment criterion:** Esimerkki termin käytöstä: ”When assessing a pupil’s knowledge and skills for the purpose of issuing reports and certificates, assessment criteria derived from the objectives defined in the core curriculum are used.”

Käsitteen tunnus: c613

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsitteekaaviot: *Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi*, *Arviointi* ja *Laatukäsitteitä*

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiokoulutus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Hyväksytty arviointityöryhmässä 17.8.2020 ja tarkennettu 2.9.2020**

724

<perusopetus>

### **päätöarvioinnin kriteeri**

sv kriterium *n* vid slutbedömning

en final assessment criteria

määritelmä

*arviointikriteeri*, jota käytetään *perusopetuksen oppilaan* kunkin *oppiaineen* päätöarvosanaa muodostettaessa ja joka perustuu oppiaineelle määriteltyihin *arvosanoihin* vaadittavaan tieto- ja taitotasoon

huomautus

*Arvioinnissa (2)* käytetään usean arviointikriteerin kokonaisuutta.

Perusopetuksen *yhteisten oppiaineiden* päätöarvioinnin kriteerit on määritelty perusopetuksen *opetussuunnitelman perusteissa*.

Perusopetuksen päätöarvioinnin kriteerit arvosanoille 5, 7, 8 ja 9 otetaan käyttöön 1.8.2021 alkaen. Tätä aikaisemmin kriteerit on määritelty vain arvosanalle 8.

Käsitteen tunnus: c614

Luokka: <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020.**

725

### **arvosana; > numeroarvosana**

sv vitsord *n*; > siffervitsord *n* <numeroarvosana>

en grade (2); mark; > matriculation examination grade <ylioppilastutkinnon arvosana>; > matriculation examination test grade <ylioppilaskokeen arvosana>

määritelmä

*arvioinnin (2)* tuloksena *oppilaalle* tai *opiskelijalle* annettava, järjestetystä joukosta valittava numeerinen tai sanallinen ilmaus

huomautus

Numeromuotoinen arvosana voidaan antaa esimerkiksi asteikolta 4–10 (*perusopetus* ja *lukiokoulutus*) tai 1–5.

Esimerkki sanallisen ilmauksen muotoisesta arvosanasta on magna cum laude approbatur.

Käsitteen tunnus: c617

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen](#)

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Ei muutoksia arviointisanastoryhmässä

726

**arvosana-asteikko**

sv vitsordsskala; betygsskala  
hellre än: bedömningskala

en grading scale; marking scale; assessment scale

määritelmä

asteikko, joka määrittää *arvosanojen* keskinäisen järjestyksen ja suhteet

huomautus

Eri *koulutusasteilla* käytetään eri asteikkoja. Esimerkiksi *perusopetuksessa* käytetään numeroasteikkoa 4–10.

Arvosana-asteikoista on säädetty lainsäädännössä, esimerkiksi perusopetusasetuksessa (1998/852) ja asetuksessa lukiokoulutuksesta (1998/810).

Ruotsin termi bedömningskala viittaa mihin tahansa arviointiasteikkoon.

Käsitteen tunnus: c618

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Hyväksytty** arviointisanastotyöryhmässä 19.10.2020

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (bedömningskala; betygsskala)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (assessment scale)

727

**arviointimenetelmä (2)**

sv bedömningsmetod; metod för bedömning; utvärderingsmetod

en assessment method; evaluation method

määritelmä

*oppilaan* tai *opiskelijan oppimisen*, osaamisen tai *oppimistulosten arvioinnissa (2)* käytettävä kohdekohtainen *arviointimenetelmä (1)*

huomautus

Käsitteen tunnus: c610

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Hyväksytty** arviointityöryhmän kokouksessa 15.6.2020 ja 2.9.2020 (määritelmän muokkaus)

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (bedömningsmetod; utvärderingsmetod)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (assessment method; evaluation method)

728

### osaamisen arviointi (1)

määritelmä

*oppilaan* tai *opiskelijan* tiedollisen ja taidollisen osaamisen tason *arviointi (2)*

huomautus

*Perusopetuksessa* osaamisen arvioinnissa (1) käytetään perusopetuksen *opetussuunnitelman perusteissa* määriteltyjä, tavoitteista johdettuja *arviointikriteereitä* kuudennen *vuosiluokan* päätteeksi annettavassa arvioinnissa (2) ja *päättöarvioinnissa*.

Käsitteen tunnus: c1736

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Käsitteekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

### Hyväksytty arviointiryhmässä 2.9.2020

729

<ammattillinen koulutus>

### osaamisen arviointi (2)

sv bedömning av kunnandet

en competence assessment

määritelmä

*ammattillisen tutkintokoulutuksen* tai *valmentavan koulutuksen opiskelijan* osaamisen olemassaolon ja tason *arviointi (2)*

huomautus

Osaamisen arviointi (2) tapahtuu vertaamalla osaamista *tutkinnon perusteissa* tai *koulutuksen (2)* perusteissa määrättyihin *ammattitaitovaatimuksiin* tai *osaamistavoitteisiin (2)* ja niiden *arviointikriteereihin*.

*Erityistä tukea (2)* saavalle opiskelijalle voidaan laatia yksilöllinen osaamisen arviointi (2) (ks. *osaamisen arvioinnin mukauttaminen*). Lisäksi ammattitaitovaatimuksista ja osaamistavoitteista (2) on mahdollista poiketa (ks. *ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen*).

Osaamisen arviointia (2) tehdään *osaamisen tunnistamisen* ja *osaamisen tunnustamisen* yhteydessä sekä erilaisten osaamisen osoittamistapojen, kuten *näyttöjen*, yhteydessä.

Osaamisen arviointi (2) tehdään *arviointiaineiston* pohjalta.

Käsitteen tunnus: c1099

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitteekaaviot: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#), [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#), [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#), [Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

730

<oppijan arviointi>

**sanallinen arviointi**

sv verbal bedömning; verbalt omdöme

en written assessment; verbal assessment

määritelmä

[arviointi \(2\)](#), jonka tulos ilmaistaan tekstinä

huomautus

Sanallinen arviointi voidaan ilmaista yhteydestä riippuen määrättyssä muodossa tai yksilöllisenä tekstinä.

Käsitteen tunnus: c595

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

<po en 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020**

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (verbal assessment)

731

**numeerinen arviointi**

sv numerisk bedömning

en numerical assessment

määritelmä

[arviointi \(2\)](#), jonka tulos ilmaistaan numerona *arvosana*-asteikolla

huomautus

Käsitteen tunnus: c1535

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020**

732

**päätösarviointi**

sv slutbedömning  
en final assessment

määritelmä

opintojen päättyessä tehty [arviointi \(2\)](#)

huomautus

[Perusopetuksessa](#) päätösarvioinnin tehtävänä on määrittää, kuinka hyvin ja missä määrin [oppilas](#) on saavuttanut perusopetuksen [opetussuunnitelman perusteissa oppiaineille](#) asetetut tavoitteet perusopetuksen päättyessä.

Käsitteen tunnus: c1423

Luokka: <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englantia kesken>

**Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020**

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (slutbedömning)

733

**itsearviointi (2); oppilaan itsearviointi; opiskelijan itsearviointi**

sv självbedömning; självvärdering (2); självutvärdering; självvärdering (2)  
en self-assessment

määritelmä

[arviointi \(2\)](#), jossa [oppilas](#) tai [opiskelija](#) itse arvottaa [oppimistaan](#), osaamistaan tai työskentelyään

huomautus

Itsearvioinnin (2) tulee tapahtua suhteessa tavoitteeseen ja perustellusti.

Vrt. [itsearviointi \(1\)](#), jossa arvioinnin kohde on yleisempi.

Käsitteen tunnus: c616

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Arviointi](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englantia kesken>

**Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019:** kysytään vielä Pamelalta

**Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019:** självbedömning olisi ensisijainen termi

**Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019:** entä värdering ja utvärdering? Ovatko esim. joillakin toisilla koulutusasteilla käytössä, esim. perusopetus?? Kysytään tosiaan Pamelalta näistä.

**Hyväksytty arviointisanastoryhmässä 19.10.2020**

734

<varhaiskasvatus, opetus ja koulutus>

### palaute

sv respons

en feedback

määritelmä

[oppimisesta](#), osaamisesta, työskentelystä tai toiminnasta saatava kommentti tai arvio, joka tukee kohteen kehittymistä tai kehittämistä

huomautus

Palaute voi olla luonteeltaan hyvin erilaista ja se voi olla henkilökohtaista tai kohdistua esim. [koulutuksen](#) tai [varhaiskasvatuksen järjestäjään](#) tai [koulutukseen \(1\)](#).

Palaute voi olla positiivista tai negatiivista.

Jotta palautetta voidaan saada tai antaa, tavoitteen saavuttamista on pitänyt ensin arvioida.

Palautetta voidaan käsitellä palautekeskustelussa tai siitä voidaan laatia palauteraportti.

Palaute on osa [formatiivista arviointia](#).

Käsitteen tunnus: c1737

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Arviointi](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Hyväksytty** arviointityöryhmän kokouksessa 15.6.2020

735

### vertaispalaute

en peer feedback

määritelmä

[palaute](#), jonka ryhmän jäsenet antavat toisilleen

huomautus

Esimerkiksi [oppilaan](#) tai [opiskelijan](#) toisen oppilaan tai opiskelijan [oppimisesta](#), osaamisesta tai työskentelystä antama palaute.

Vertaispalautteen tavoite oppilaan ja opiskelijan työskentelyssä on myös kehittää palautetaitoja.

Vertaispalaute on lähellä [vertaisarviointia \(1\)](#).

[Perusopetuksessa itsearviointi \(2\)](#) ja vertaispalaute ovat osa [formatiivista arviointia](#).

Käsitteen tunnus: c1739

Luokka: <arviointi>

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Arviointi](#)

<arviointi ruotsi kesken>

Käsite erotettu vertaisarvioinnin (1) käsitteestä omaksi käsitteekseen arviointityöryhmän kokouksessa 7.5.2020. Siirretään ehkä jatkossa muiden palautekäsitteiden yhteyteen?

**Terminologin kommentti 12.5.2020:** Korkeakouluissa on käytössä lähikäsite **vertaisoppiminen**, jolla tarkoitetaan yhteisöllistä työtapaa, jossa oleellista on toiselta yhteisöltä oppiminen, aktiivinen vuorovaikutus ja yhteiseen kehittämiseen sitoutuminen. Vertaisoppiminen on parhaimmillaan osa pitkäkestoista kehittämiskumppanuutta. (Korkeakoulujen auditointikäsikirja 2019 - 2024, Karvi Julkaisut 19:2019). Vastavuoroinen oppimisprosessi, jossa organisaatiot tai yhteisöt jakavat tietoa, osaamista ja kokemuksia. Vertaisoppimisessa organisaatio voi saada vertaispalautetta omasta toiminnastaan sekä uusia oivalluksia ja ideoita oman organisaation ja sen toiminnan kehittämiseen. Vertaisoppimista voi tapahtua eri tasoilla: yksilö, organisaatio tai verkostot. (Karvi.fi: Arvioinnin ja laadunhallinnan tuen käsitteet). **Vertaisoppiminen lisätään sanastoon, jos OKSA-työryhmä niin päättää. Ei kuulu arviointiryhmän rajaukseen.** Välitetty pääryhmälle / Riina Kosuselle

<arviointi ruotsi kesken>

**Hyväksytty** arviointityöryhmän kokouksessa 28.5.2020. Tarkistettu 17.8.2020.

736

<ammatillinen koulutus>

### palaute osaamisen kehittymisestä

sv respons på hur kunnandet utvecklats

määritelmä

*ammatillisen koulutuksen opiskelijalle* annettava *palaute*, jolla ohjataan ja kannustetaan *henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman* tavoitteiden saavuttamiseen sekä kehitetään edellytyksiä *itsearviointiin (2)*

huomautus

Opiskelijan osaamisen kehittymistä arvioi ja siitä palautetta voi antaa esimerkiksi *opetuksesta (2)* vastaava *opettaja* tai *työpaikkaohjaaja*. Palaute osaamisen kehittymisestä annetaan *ammatillisen tutkintokoulutuksen* aikana tai *ammatillisen tutkinnon* suorittamisen ja *osaamisen arvioinnin (2)* yhteydessä.

Ks. myös *näyttö*.

Käsitteen tunnus: c1313

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

**OKSA-jaos / Tim L. 15.2.2019:** Kun OKSAn arviointiluvut ovat valmiit, niin tämän käsitteen kohdalle lisätään viittaus käsitteeseen 'opintojen/opetuksen/oppimisen aikainen arviointi' (mikä käsitteen termiksi sitten lopullisessa arviointiluvussa tuleekaan, 'formatiivinen arviointi' vai??)

737

### tieteellisen julkaisun vertaisarviointi; vertaisarviointi (2)

sv referentgranskning

en peer review

määritelmä

menettely, jossa tutkimustuloksia julkaiseva taho pyytää tieteenalan asiantuntijoita ennakoita arvioimaan julkaistavaksi tarjotun käsikirjoituksen tieteellisen julkaisukelpoisuuden

huomautus

Tieteellisen julkaisun vertaisarvioinnilla pyritään varmistamaan, että tutkimustulokset ovat valideja, ajanmukaisia ja kiinnostavia. Vertaisarviointi (2) liittyy myös julkaisukanavien tasoluokitusvaatimuksiin.

Vertaisarviointia (2) voivat käyttää esimerkiksi lehdet, konferenssit ja kirjankustantajat.

Käsitteen tunnus: c1547

Luokka: <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut englanti kesken> <korkeakoulut ruotsi kesken>

**Korkeakoulujen pikkusanastotyöryhmä 5.4.2019:** käsite liittyy tähän lukuun vain assosiaation kautta. Tässä ei ole kyse vuorovaikutteisesta toiminnasta, jollaista tässä luvussa määritelty vertaisarviointi on.



738

(vanhentunut)

<ammattillisen koulutuksen näyttötutkinnot>

**arviointikeskustelu**

sv bedömningssamtal *n*; utvärderingssamtal *n*

en assessment discussion

määritelmä

keskustelu, joka käydään [tutkinnon suorittajan](#) sekä opetusalan ja työelämän edustajien välillä osana [arviointia \(2\)](#)

huomautus

Arviointikeskustelu käydään esimerkiksi [tutkintotilaisuuden](#) arvioinnin (2) yhteydessä.

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c607

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammattillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (bedömningssamtal)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (assessment discussion)

739

(vanhentunut)

**näyttötutkinnon arviointikokous**

sv bedömningsmöte *n*

määritelmä

kokous, jossa työnantaja, työntekijöitä ja [opettajia](#) edustavat, [tutkintotoimikunnan](#) hyväksymät arvioijat tekevät [arviointiaineiston](#) perusteella esityksen [tutkinnon osan arvioinnista \(2\)](#) tutkintotoimikunnalle

huomautus

Arvioijilla tarkoitetaan henkilöitä, jotka arvioivat [opiskelijan](#) oppimista, osaamista tai tutkintosuoritusta.

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c608

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammattillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

740

(vanhentunut)

**tutkinnon osan arviointisuunnitelma**

sv bedömningsplan för examensdel

määritelmä

suunnitelma [tutkinnon osan arvioinnin \(2\)](#) tekemisestä ja [arviointimenetelmistä \(2\)](#)

huomautus

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c611

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammattillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

741

(vanhentunut)

<ammattillinen koulutus>

**arviointiesitys**

sv bedömningsförslag *n*

määritelmä

työnantajia, työntekijöitä ja *opettajia* edustavan arvioijaryhmän tekemä tutkinnonosakohtainen esitys, joka tehdään *tutkintotoimikunnalle* päätöksentekoa varten ja joka perustuu kattaviin *näyttötutkintojen tutkintosuoritusten arviointeihin (2)*

huomautus

Arvioijaryhmä esittää tutkintotoimikunnalle, miltä osin *opiskelijan todennettu osaaminen* soveltuu tunnustettavaksi vastaamaan suoritettavan *tutkinnon tutkinnonosia*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c615

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>



### 6.13.5.1 Muutoksenhaku arviointiin (2)

742

#### arvioinnin tarkistaminen

sv kontroll av bedömningen  
en rectification of assessment (1)

määritelmä

ratkaisu, jossa [osaamisen arvioijat opiskelijan](#) kirjallisesta pyynnöstä tarkistavat [osaamisen arviointia \(2\)](#) tai hylkäävät pyynnön

huomautus

Jos [ammattillisen tutkintokoulutuksen](#) opiskelija on tyytymätön arvioinnin tarkistamista koskevaan päätökseen, hän voi pyytää [arvioinnin oikaisua](#) asianomaiselta [työelämätoimikunnalta](#).  
[Valmentavan koulutuksen](#) opiskelija pyytää arvioinnin oikaisua [rehtorilta](#).

Ks. myös [arvioinnin tarkistuspyyntö](#).

[Perusopetuksessa ammattillisen koulutuksen](#) käsitettä arvioinnin tarkistaminen vastaa lähinnä käsite [arvioinnin uusiminen \(1\)](#).

[Yliopistojen](#) ja [ammattikorkeakoulujen](#) osalta vrt. [arvioinnin oikaisu](#).

Käsitteen tunnus: c1314

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 21.1.2020:** Työryhmänne ehdottama termimuoto "request for rectification of assessment" kuulostaa terminologisesti ajateltuna ennemminkin arvioinnin tarkistuspyynnöltä kuin arvioinnin tarkistamiselta...? Voisiko OKSAssa olla "arvioinnin tarkistuspyyntö" = "request for rectification of assessment" ja "arvioinnin tarkistaminen" = "rectification of assessment"? Tällöin pitäisi vielä ottaa huomioon, että "rectification of assessment" on OKSAssa tällä hetkellä myös "arvioinnin oikaisun" englannin vastineena (sellaisessa tapauksessa, että arvioinnin oikaisussa on kyse virheellisten tietojen korjaamisesta). Eli tarvittaisiin homonyyminumerot (1 ja 2).

**Lukion englannin kielityöryhmän kommentti ammatillisen englannin työryhmälle 19.5.2020:**

Näkisimme, että rectification-ilmaisu olisi hyvä muuttaa (vrt. muut koulutusasteet, joilla rectification-termi on vaihdettu muihin ilmaisuihin).

**Terminologin kysymys oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmälle 11.12.2021:**

Huomautuksessa mainitaan valmentava koulutus; miten muokataan? Korvataan TELMAlla?

743

#### arvioinnin tarkistuspyyntö

sv begäran om kontroll av bedömningen  
en request for rectification of assessment

määritelmä

kirjallinen pyyntö, jolla [ammattillisen koulutuksen opiskelija](#) hakee [arvioinnin tarkistamista](#) saamaansa [osaamisen arviointiin \(2\)](#)

huomautus

Mikäli opiskelija on tyytymätön osaamisen arviointiin (2), hän voi tehdä [osaamisen arvioijille](#) arvioinnin tarkistuspyynnön.

[Perusopetuksessa](#) ammatillisen koulutuksen käsitettä arvioinnin tarkistuspyyntö vastaa lähinnä käsite arvioinnin uusimispyyntö.

[Yliopistojen](#) ja [ammattikorkeakoulujen](#) osalta vrt. [arvioinnin oikaisupyntö](#).

Käsitteen tunnus: c1315

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

**Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020:** Tämän englannin vastine pitää tarkastaa Päivi Koskelaiselta.

744

**arvioinnin uusiminen (1)**

sv ombedömning

en reassessment

not: revised decision on assessment

määritelmä

ratkaisu *huoltajan*, *oppilaan* tai *opiskelijan* pyyntöön tehdä uusi sellainen *arviointi (2)*, johon liittyy opinnoissa etenemistä tai (*perusopetuksessa*) *vuosiluokalle* jättämistä koskeva päätös, tai ratkaisu huoltajan, oppilaan tai opiskelijan pyyntöön tehdä uusi *päätösarviointi*

huomautus

Arvioinnin uusimista (1) voi itse pyytää 15 vuotta täyttänyt oppilas.

Perusopetuksessa ja *lukiokoulutuksessa* arvioinnin uusimista (1) koskevan ratkaisun antaa *oppilaitoksen rehtori*.

Ratkaisu voi olla uuden arvioinnin (2) tekeminen tai pyynnön hylkääminen.

*Ammatillisessa koulutuksessa* perusopetuksen käsitettä arvioinnin uusiminen (1) vastaa lähinnä *arvioinnin tarkistaminen*.

*Yliopistojen* ja *ammattikorkeakoulujen* osalta vrt. *arvioinnin oikaisu*.

Käsitteen tunnus: c601

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Hyväksytty** arviointisanastotyöryhmässä 19.10.2020

745

**arvioinnin oikaisuvaatimus** <perusopetus, lukiokoulutus, korkeakoulutus>; **arvioinnin oikaisuapyyntö** <ammattillinen koulutus, korkeakoulutus>

sv begäran om omprövning; ~ begära omprövning av bedömningen *verb*

en request for an administrative review of an assessment

not: claim for a revised assessment; request for rectification of an assessment; appeal (2) <valitus>; challenge <yleiskieltä>

määritelmä

pyyntö, jolla *arvioinnin uusimiseen (1)*, *arvioinnin tarkistamiseen* tai – *korkeakoulussa (1)* – opintosuorituksen *arviointiin (2)* tai *opintosuorituksen hyväksilukemiseen* tyytymätön *huoltaja* tai *oppija* hakee oikaisua arvioinnin uusimista (1), arvioinnin tarkistamista, *opintosuorituksen* arviointia (2) tai *hyväksilukemista* koskevaan päätökseen

huomautus

Arvioinnin oikaisuvaatimuksen tai -pyynnön voi tehdä oppilaan huoltaja tai 15-vuotias tai sitä vanhempi *oppilas* tai *opiskelija* itse.

*Perusopetuksessa* ja *lukiokoulutuksessa* arvioinnin oikaisuvaatimus osoitetaan aluehallintovirastolle.

*Ammatillisessa tutkintokoulutuksessa* arvioinnin oikaisuapyyntö on myös oltava kirjallinen, ja pyyntö osoitetaan ammatillista koulutusta koskevan lain mukaisesti *työelämätoimikunnalle* ja *valmentavassa koulutuksessa rehtorille*.

*Yliopistossa* ja *ammattikorkeakoulussa* opiskelija voi yliopistolain 558/2009 ja ammattikorkeakoululain 932/2014 mukaan suullisesti tai kirjallisesti pyytää oikaisua *opintosuorituksensa arviointiin (2)* tai muualla suoritettujen opintojensa tai muulla tavoin osoitetun osaamisensa hyväksilukemiseen. Opintosuorituksen arviointia (2) koskeva oikaisuapyyntö on tehtävä arvostelun suorittaneelle *opettajalle*. Hyväksilukemista koskeva oikaisuapyyntö on tehtävä päätöksen tehneelle henkilölle.

*Yliopistossa* ja *ammattikorkeakoulussa* arvioinnin oikaisuapyyntö johdosta tehtyyn päätökseen (*arvioinnin oikaisu*) saa vaatia oikaisua tutkintolautakunnalta tai muulta siihen tehtävään määrättyiltä toimielimeltä siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

Käsitteen tunnus: c1316

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus> <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <ammattillinen ruotsi kesken>

<ammattillinen englanti kesken>

**Ammatillisen englannin kielityöryhmä 9.1.2020:** arvioinnin oikaisu = request for review of assessment

**Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 10.1.2020:** Työryhmänne ehdottama termimuoto "request for review of assessment" kuulostaa ennemminkin arvioinnin oikaisuapyyntöltä eikä arvioinnin oikaisulta...? OKSAssa arvioinnin oikaisuapyyntö englannin vastineena on ollut "request for an administrative review of an assessment". Voisiko OKSAssa tämän pitkän muodon sijaan tai synonyymiksi siis ottaa lyhyemmän (ja hiukan epätarkemman) muodon "request for review of assessment"? Kumpi muoto otetaan ensisijaiseksi?

**Terminologin kysymys oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmälle 11.12.2021:** Huomautuksessa mainitaan valmentava koulutus; miten muokataan? Korvataan TELMAlla?

746

**arvioinnin oikaisu**

- sv omprövning av bedömning; rättelse av bedömning; > rättelse av bedömning av kunnande  
<ammattillinen koulutus, osaamisen arvioinnin oikaisu>
- en administrative review of an assessment; ~ correction of an assessment <virheellisten tietojen korjaaminen>  
not: revised decision; rectification of assessment (2); assessment rectification

määritelmä

ratkaisu [arvioinnin oikaisuvaatimukseen tai -pyyntöön](#)

huomautus

[Perusopetuksessa](#) ja [lukiokoulutuksessa](#) kirjallinen [arvioinnin oikaisuvaatimus](#) osoitetaan aluehallintovirastolle. Aluehallintoviraston ratkaisuna voi olla kyseisen [arvioinnin uusimista \(1\)](#) koskevan hallintopäätöksen muuttaminen, hallintopäätöksen kumoaminen, arvioinnin oikaisua koskevan vaatimuksen hylkääminen tai asian palauttaminen [rehtorille](#) uudelleen käsiteltäväksi.

[Ammatillisessa koulutuksessa](#) arvioinnin oikaisu koskee vain [osaamisen arviointia \(2\)](#) ja [ammattillisen koulutuksen järjestäjä](#) voidaan perustellusta syystä myös edellyttää asettamaan uudet [osaamisen arvioijat](#).

[Yliopistossa](#) ja [ammattikorkeakoulussa opiskelija](#) voi yliopistolain 558/2009 ja ammattikorkeakoululain 932/2014 mukaan pyytää oikaisua [opintosuorituksensa arviointiin \(2\)](#) tai muulla suoritettujen opintojensa tai muulla tavoin osoitetun osaamisensa [hyväksilukemiseen](#) (ks. [arvioinnin oikaisu](#)).

Yliopistossa ja ammattikorkeakoulussa arvioinnin oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn arvioinnin oikaisuun saa vaatia oikaisua tutkintolautakunnalta tai muulta siihen tehtävään määrättyä toimielimeltä siten kuin hallintolaissa säädetään.

Käsitteen tunnus: c602

Luokka: &lt;perusopetus&gt;, &lt;lukiokoulutus&gt;, &lt;ammattillinen koulutus&gt;, &lt;korkeakoulutus&gt;

Luokka: &lt;arviointi&gt;

Käsittekaavio: [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

&lt;po en 2022&gt;

&lt;amm sv 2022&gt;

&lt;po sv 2022&gt;

&lt;kieliversiointiin korkeakoulutus&gt;

&lt;kieliversiointiin lukiokoulutus&gt;

&lt;kieliversiointiin perusopetus&gt; &lt;perusopetus ruotsi kesken&gt; &lt;perusopetus englanti kesken&gt;

&lt;kieliversiointiin ammatillinen&gt; &lt;ammattillinen ruotsi kesken&gt;

**OKSAn ja Opetushallinnon sanaston harmonisointi:** Lukion englannin kielityöryhmä 26.6.2019: rectification: tämä termi peräisin Opetushallinnon sanastosta. Kuitenkin sopii yhteyteen, jossa pyydetään esim. virheellisten tietojen korjaamista, ei niinkään hyvä tähän. Anu Halvari puhuu rectification-termistä OPH:ssa, onko harkittu ratkaisu vai voidaanko OPH:n sanastossakin korvata review'illä.

**Lukion englannin kielityöryhmä 26.6.2019:** Anu H. toivoo, että pidetään rectification toistaiseksi sallittavana synonyymina. Huom. Merja ja Päivi näkevät, että rectification olisi oikeastaan eri käsitteen termi, arvioinnin oikaisu (2) –käsitteen (jollaista ei ole OKSAssa) vastine.

**Ammatillisen englannin kielityöryhmä 9.1.2020:** request for review of assessment

**Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 10.1.2020:** Työryhmämme ehdottama termimuoto "request for review of assessment" kuulostaa ennemminkin arvioinnin oikaisuvaatimuksesta eikä arvioinnin oikaisusta...? OKSAssa arvioinnin oikaisu englannin vastineena on ollut "administrative review of an assessment", "administrative review of a reassessment" ja "rectification of an assessment". Mitkä kaikki näistä muodoista halutaan pitää mukana? Otetaanko OKSAssa mukaan myös lyhyempi (ja hiukan epätarkempi) muoto "review of assessment"? Mikä termimuodoista tulee ensisijaiseksi? Halutaanko/tarvitaanko mukaan myös tuo "rectification of an assessment" - työryhmänne on ehdottanut, että käsitteen "arvioinnin tarkistaminen" vastineeksi tulisi "rectification of assessment".

**Ammatillisen englannin työryhmän kommentti lukion englannin ryhmälle 20.2.2020:**

Muuttaisimme rectification-termin muotoon correction, sillä rectification on OKSAssa käytössä eri käsitteen ([arvioinnin tarkistaminen](#)) vastineena.

**Lukion englannin kielityöryhmä 19.5.2020:** Pohdittiin, onko lukion englannin termi "administrative review of a reassessment" vai "administrative review of an assessment". Lukiokoulutuksessahan oikaisuvaatimus ei koske alkuperäistä arviointia, kuten vaikkapa korkeakouluissa, vaan arvioinnin \_uusimista\_. Mutta pitäisikö englannin termin olla sama kaikille koulutusasteille, vai olisiko hyvä, että englannin termeissä näkyisivät nämä erot...? Merja pyytää kommentit (ainakin) tähän kohtaan VNK:n Päivi Koskelaiselta; Riina, muistuta Merjaa.

**Lukion englannin kielityöryhmä 19.5.2020:** Käännösmuisteista löytyy myös esim. "rectification of decision" (päätöksen oikaisu). "Rectification" laitettiin hylättäväksi, tämä pätee ainakin lukion puolella, ammatillisella täytyy vielä käydä tästä keskustelu (Merja, Tomi, Seija).

**Lukion englannin kielityöryhmän kysymys ammatillisen englannin työryhmälle 19.5.2020:** Ainakin lukiokoulutuksen puolella on todettu, että "rectification of assessment" ei ole juridisessa mielessä hyvä käännös, vaan se laitettiin hylättäväksi vastineeksi. Kannattaisiko myös ammatillisen koulutuksen puolella ottaa käyttöön termi "administrative review of an assessment" ja merkitä "rectification of assessment" hylättäväksi?

**Hyväksytty** arviointisanastotyöryhmässä 26.10.2020

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (rättelse av bedömning)

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (rättelse av bedömning av kunnande)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (rectification of assessment)





### 6.13.5.2 Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen

747

**suorituksen uusiminen; opintosuorituksen uusiminen; arvioinnin uusiminen (2)** <laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017>; **osaamisen osoittamisen uusiminen** <ammatillinen koulutus>

sv omtagning; omtagning av bedömningen <laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017>

en ~ resit a test *verb* <kokeen uusiminen>; ~ resit an exam *verb* <kokeen uusiminen>; ~ retake a test *verb* <kokeen uusiminen>; ~ retake an exam *verb* <kokeen uusiminen>

määritelmä

toiminta, jossa *oppilas* tai *opiskelija* tekee *opintosuorituksensa* uudelleen tai osoittaa osaamisensa uudelleen ja saa siitä uuden *arvioinnin (2)* tai *osaamisen arvioinnin (1)*

huomautus

*Perusopetuksessa* suorituksen uusiminen tulee kyseeseen tilanteissa, joissa *oppija* ei ole suorittanut hyväksytysti *koulutukseen (2)* kuuluvia opintoja tai hänen *arviointinsa (2)* on hylätty.

*Ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjän* tulee järjestää *opiskelijalle* mahdollisuus osaamisen osoittamisen uusimiseen, jos opiskelijan *osaamisen arviointi (2)* on hylätty.

*Lukiokoulutuksessa* opiskelijalla on oikeus suorituksen uusimiseen sekä hylätyn että hyväksytyn opintosuorituksen kohdalla. Sekä hyväksytyn että hylätyn opintosuorituksen uusimisessa voi olla kyse myös *arvosanan korottamisesta*.

*Korkeakouluissa (1)* suorituksen uusiminen voi tulla kyseeseen sekä hylätyn että hyväksytyn opintosuorituksen kohdalla. Korkeakoulu (1) voi määrätä vähimmäis- ja enimmäismäärän *opetukseen (1)* liittyvien kuulusteluiden ja muiden opintosuoritusten uusimiskertoille.

Ks. myös *osaamisen osoittaminen*, *arvioinnin uusiminen (1)* ja *arvosanan korottaminen*.

Käsitteen tunnus: c600

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulu>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin korkeakoulu>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

<korkeakoulu englanti kesken> <korkeakoulu ruotsi kesken>

**Lukion englannin kieliryhmä 14.2.2020:** Eri koulutusasteille tarvitaan varmaan eri vastineet englanniksi. Lukiossa resit/retake a test/exam.

748

### arvosanan korottaminen

sv höjning av vitsord

en grade improvement; mark improvement; improving a grade; improving a mark; ~ raise a grade *verb*; ~ raise a mark *verb*

määritelmä

toiminta, jossa *oppilas* tai *opiskelija* uusii *arvioinnin* (2) tai *osaamisen arvioinnin* (1) perustana olleen *opintosuorituksen* tai muun *osaamisen osoittamisen* tai tekee lisäsuorituksen saadakseen korkeamman *arvosanan*

huomautus

*Perusopetuksessa* oppilas voi *opetukseen* (1) osallistumatta korottaa *lukuvuositodistukseen* merkittyä hylättyä arvosanaa. Hyväksytyt arvosanan korottamisesta ei ole erikseen säädetty, mutta *opetuksen järjestäjä* voi antaa tällaisen mahdollisuuden oppilaalle. Muu kuin perusopetuksen oppilas voi korottaa perusopetuksen arvosanojaan *tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa*,  *aikuisten perusopetuksessa* tai *erityisessä tutkinnossa*.

*Lukiokoulutuksessa* opiskelijalla on oikeus korottaa sekä hyväksytyä että hylättyä arvosanaa *suorituksen uusimisen* kautta.

*Ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjän* tulee järjestää opiskelijalle mahdollisuus osaamisen arvioinnin perusteella annetun hyväksytyt arvosanan korottamiseen (hylätyn arvosanan kohdalla käytetään käsitettä *osaamisen osoittamisen uusiminen*).

Korkeakouluissa (1) arvosanan korottaminen tapahtuu *suorituksen uusimisen* kautta.

Vrt. *suorituksen uusiminen*, *arvioinnin oikaisuvaatimus*.

Käsitteen tunnus: c603

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

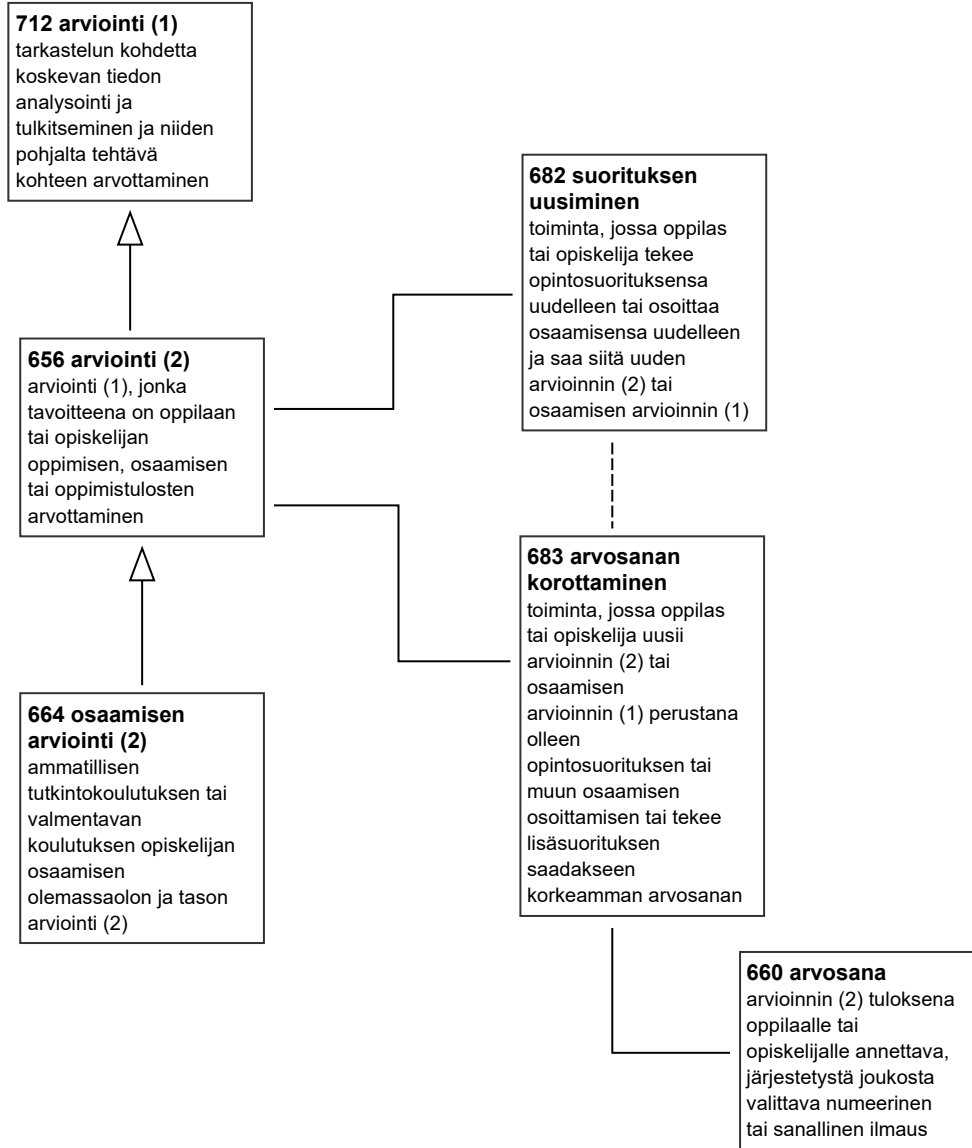
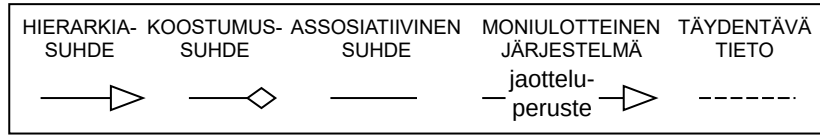
<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <ammattillinen ruotsi kesken>

**Terminologin kommentti ammatillisen englannin kielityöryhmälle 18.12.2018:** Korkeakoulujen ja lukion englannin työryhmät antaneet englannin vastineita; varmistatteko että ok ammatillisen koulutuksen näkökulmasta?

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 25.8.2021:** Huomautuksessa mainitaan perusopetuksen lisäopetus. Pitäisikö korvata esim. käsitteellä tutkintokoulutukseen valmentava koulutus? Vai poistetaanko vain kokonaan?

**OKSA-jaos 10.9.2021:** "Muu kuin perusopetuksen oppilas voi korottaa perusopetuksen arvosanojaan erityisessä tutkinnossa." Tässä oli aiemmin toisena vaihtoehtona perusopetuksen lisäopetus, mutta se poistettiin oppivelvollisuuslain myötä. Olisiko tähän lisättävä nykyisin, että korottaminen onnistuu myös TUVA-koulutuksessa? Kysymys Katri Kuukalle ja Riia Palmqvistille.



**Käsitekaavio 84.** Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen.

## 6.14 Opintosuorituksen hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen sekä tutkinnon tunnustaminen

749

### opinnollistaminen

- sv godkännande av kunnande som förvärvas utanför den formella utbildningen; godkännande av kunnande som förvärvas på annat sätt; godkännande av kunskaper som visats på annat sätt <selittävä käännös>
- en identification and documentation of planned learning; recognition of non-formal learning; recognition of informal learning; accreditation of experiential learning; accreditation of learning demonstrated in some other manner <selittävä käännös>

määritelmä

toimenpide, jossa sovitaan, että osaaminen, jota *opiskelija* tulee hankkimaan *oppilaitoksen* tai *korkeakoulun* (1) ulkopuolella muuten kuin opiskelemalla, tullaan dokumentoimaan, tunnistamaan (ks. *osaamisen tunnistaminen*) ja tunnustamaan (ks. *osaamisen tunnustaminen*) osaksi tavoitteena olevaa *tutkintoa*

huomautus

Opinnollistamisessa voidaan jo ennen osaamista tuottavaa toimintaa (esimerkiksi työ tai harrastustoiminta) pohtia, miten kyseinen toiminta olisi sellaista, että se edistäisi oppimistavoitteiden saavuttamista.

Opinnollistaminen eroaa *osaamisen tunnustamisesta* siten, että opinnollistamisesta sovitaan ennen osaamisen hankkimista (esimerkiksi työn aloittamista).

Käsitteen tunnus: c1636

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

**OKSA-jaoksen kommentti kielityöryhmille / terminologille 31.1.2020:** Tämä on AMKien käsite ja työpajojen. Näiltä voisi tiedustella sv- ja en-vastineita.

**Terminologin kysymys Glossary Groupille, erit. korkeakouluedustajille, 24.2.2020** (sähköposti): Mitä termiä/ilmiasua teidän korkeakoulussanne tai oppilaitoksessanne on käytetty ruotsin- ja englanninkielisenä vastineena tälle käsitteelle?

**HY / Irma Hallberg-Rautalin 28.2.2020:** "Termi on minulle ihan uusi, mutta huomasiin että tosiaan lääketieteellisessä tiedekunnassa käyttävät tuota termiä. Aallon sivuilta löysin tällöisen: <https://into.aalto.fi/display/enopisk/Accrediation+of+learning+demonstrated+in+some+other+manner>. Vilja ja Bill, onko tuttu asia? Selvittelen alkuviikosta lääkiksen opintohallinnosta josko heillä olisi jo käytössä englanninkielinen termi.

**Aalto / Vilja Pitkänen 28.2.2020:** "Moi, nopeana vastauksena Irmalle: meillä Aallossa tuo on hyväksilukujen yhteydessä käytössä, mutta mitään näppärää termiä ei ole, vaan juuri tuo selittävä hässäkkä minkä Irma löysitkin, mutta pohdintaa on ollut muistakin varianteista. Meillä on vähän kiireinen työrupeama menossa, mutta lupasimme Riinalle palata asiaan vähän tuonnempana."

**TY / Antti Koskinen 28.2.2020:** Täältä Turusta myös sellainen pikakommentti, että tuntuu vaikealta (tai jopa mahdottomalta) keksiä tuolle vähän keinotekoiselle uudissanalle mitään yhtä englannin sanaa vastineeksi, tai edes sopivaa fraasia. Meillä ei ole koettu tarvetta ko. termin käyttämiselle muutenkaan, ainakaan vielä.

**Yrkeshögskolan Novia / Thomas Böckelman 28.2.2020:** Tietääkseni meillä (yh Novia) ei ole käytetty termiä ainakaan missään yleisessä käytössä. Täytyypä kysyä omalta väeltä.

**HY / Puck Sumelius 28.2.2020:** Meilläkin (HY/Kielipalvelut/ruotsin käännökset) tätä ei ole mielestäni käytetty, AHOT on tietenkin tuttu. Huomasin, että Aallossa on käytössä "godkännande av kunskaper som förvärvats på annat sätt". Jos AHOT on "identifiering (och godkännade) av tidigare förvärvad kunskap" niin mikä ruotsin sana toisi esiin opinnollistamisen etukäteissuunnitteluaspektin? Minustakin koko sana on vähän keinotekoinen.

**Arcada / Lilian Sjöberg 2.3.2020:** Ei ole Arcadassa käytössä vielä. Olen itse miettinyt tätä asiaa toisessa yhteydessä, enkä keksinyt mitään hyvää sanaa. Suomeksi ei saisi keksiä mitään uutta termiä miettimättä samalla käännöksiä ☺, koska suomen rakenne mahdollistaa melkein rajattomasti uusia sanoja. AMK-puolella ainakin Laurea ja Humak käyttävät termiä work-based learning (<https://wiki.humak.fi/display/IE/Work-based+learning+guide>).

**Taideyliopisto / Minna Salomaa 2.3.2020:** Kysyin vastaavalta opintopäälliköltämme asiasta, on kuulemma tuttu termi mutta se ei ole meillä vakiintuneessa käytössä, enkä itse ole kääntänyt sitä mitään tekstiä varten. Käännöksessä täytyy varmaan tyytyä selittämiseen ja varautua siihen, ettei eroa ahotointiin saada itsestään selvästi esille.

**Aalto / Bill Hellberg 2.3.2020:** Kuten sanottiin, termi on tullut vastaan mutta mitään näppärä termi ei ole käytössä meillä Aallossa. Vaikka ei kysytty, annan joitakin ajatuksia mahdollisista uusista vastineista.

Work-based learning voi olla kelpo vastine. Jos on tärkeä tuo esille, että opinnollistaminen tapahtuu ennen suorittamista, pitäisikö olla intended/planned/target tai jokin vastaava? Määritelmässä mainitaan, että kyseessä voi olla myös harrastustoiminta, onko sitten work liian rajoitettu sana? Ajattelin, että ehkä riittää, jos sanotaan vaan learning, kunhan learning on dokumentoitu ja tunnistettu/tunnustettu. Tunnistettu ja tunnustettu ehkä sulattaisiin yhteen recognition-sanan alle. Joten (esim.): identification and documentation of planned learning (?)

Tämä on vaan tämän hetken heittoni. Hyvä vastine riippuu tietysti siitä, miten termi tulee olemaan käytetty, eli kenelle. Onko tärkeä, että termi avautuisi ulkomaasta tuleville maksaville opiskelijoille? Vai onko tärkeämpi, että on yksi, mieluummin lyhyt hallinnollinen termi, jolla olisi tietty vakio määritelmä ja olisi lähinnä vain koulutushallintoihmisten käytössä?

**Hämeen ammattikorkeakoulu / Irina Aittomäki 9.3.2020:** Meillä HAMKissa on käytetty myös jossain määrin work-based learning termiä, mutta juuri tuon saman problematiikan kanssa olemme painineet, ettei termi kata kuin murto-osan siitä, mitä suomenkielinen termi kattaa ja termin erottaminen työharjoitteluun liittyvistä ohjeistuksista on hankalaa. Mieluummin sisällyttäisin termin osaamisen tunnistamiseen.

Ehkä AHOTissakin on turha raahata mukana enää sanoja "aiemmin hankitun". Mitä tulevat tai nykyiset opiskelijat tekevät historiatiedolla, jos ajatusmaailma on muuttunut hyväksymään myös koulutuksen aikana hankitun osaamisen hyväksilukemisen ja näytön? Tarkoitan sitä, että onko tarve erottaa AHOT ja OT (? osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen) korkeakoulujen henkilökunnasta lähtöisin oleva tarve, jonka sisällyttäminen väkisin näihin termeihin tekee asiasta hyvin sekavan opiskelijoille? Voisiko määrittelyssä lukea jotenkin: aiempi termi AHOT.

Identification and recognition of learning kattaisi menneen ja tulevan osaamisen. Vaihtoehtona voisi olla Accreditation of learning. Näyttö (skills demonstration) ja hyväksiluku (credit transfer) kuuluvat osaamisen tunnistamiseen.

**Tampereen yliopisto / Anna Naukkarinen 9.3.2020:** Termi ei ole juurikaan esiintynyt käännöksissäni täällä Tampereen yliopistossa, mutta olen jossain yhteydessä kääntänyt sen "recognition of non-formal learning" (termiin sisältyi mm. tieteellisten käsikirjoitusten arviointia, konferenssiesityksiä, tutkimushankkeen suunnitteluun osallistumista yms.)

**Aalto / Vilja Pitkänen 9.3.2020:** OKSAn määritelmää katsoessa olennaista on se, että opinnollistaminen on muun kuin opintojen kautta saadun osaamisen, eli työkokemuksen tai muun tunnustamista osaksi tutkintoa. Siksi minusta ideaalitapauksessa [englanninkielisessä] termissä pitäisi näkyä se, että kyse *ei ole aiemmista opinnoista*. Toisin sanoen OKSAssa (ja näin myös Aallossa) aiempien *opintojen* tunnustaminen on *hyväksilukua*, kun taas *työ- tai muun kokemuksen laskeminen mukaan opintoihin* tai tavallaan "opinnoiksi muuttaminen" on *opinnollistamista*. Siitä näkökulmasta tämänhetkinen OKSAn englannin vastine hyväksiluvulle "accreditation of prior learning" on liian laaja, kun määritelmän mukaan puhutaan nimenomaan aiempien opintosuoritusten eli opintojen eikä minkä tahansa osaamisen hyväksiluvusta. Ennen kuin opinnollistamista oli keksitty termiksi, tämä ei tietenkään ollut ongelma, mutta nyt se vähän on. Eli pitäisi olla ylätermi "aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen", joka jakautuu hyväksilukuun ja opinnollistamiseen. Tai näin olen ymmärtänyt asian täällä Aallossa ja siltä se OKSAssakin näyttää.

**Aalto / Vilja Pitkänen 10.3.2020:** Minusta tässä vain on sellainen ristiriita, että hyväksiluku vaikuttaa tässä yläkäsitteeltä, jonka alle menee sekä aiempien opintojen että muun osaamisen tunnustaminen, mikä ei sitten taas vastaa OKSAn määritelmää. Myönnettäköön, että minusta Aallon termien käyttö on välillä minusta kähmäistä tai sitten en ymmärrä sitä. Välillä vaikuttaa siltä, että Aallossa opinnollistaminen olisi hyväksiluvun alakäsite, mutta sitten kuitenkin sanotaan, että opinnollistaminen ei ole hyväksilukua. Aallon hyväksilukuohjeissa sanotaan näin (boldaukset minun):

-- Muuten kuin muodollisessa koulutuksessa hankitun osaamisen tunnistamisessa noudatetaan Aalto-yliopistossa pääosin kahta vaihtoehtoista toimintamallia: Kun opiskelija tunnistaa saavuttaneensa jonkin Aallon kurssin osaamistavoitteet muualla kuin muodollisessa koulutuksessa, voi opiskelija hakea kurssin hyväksilukua. Silloin opiskelijan hankkimaa osaamista verrataan korvattaviksi esitettyjen kurssien osaamistavoitteisiin ja opiskelijalta voidaan edellyttää kirjallisen dokumentoinnin lisäksi näyttöä osaamisestaan. Lisänäyttönä voi olla esimerkiksi suullinen tai kirjallinen tentti, essee, portfolio tai harjoitustyö.

-- Aalto-yliopisto tunnistaa joitakin vakiintuneita tapoja (esimerkiksi Aalto-yhteisön luottamustoimet, harjoittelu) hankkia osaamista muodollisen koulutuksen ulkopuolella. Tällaisella tavalla hankittua osaamista varten on olemassa kursseja, joista opiskelija voi kokemuksensa pohjalta hakea opintopisteitä kurssille määritetyn suorittamistavan mukaisesti. Opinnollistamiseen voidaan myös käyttää ns. vaihtuvaisältöistä kurssikoodia, jolloin osaamista tarkastellaan suhteessa koulutusohjelman tai tutkinnon osaamistavoitteisiin. Tällä menettelyllä mikä tahansa tutkintoon soveltuva muualla hankittu osaaminen voidaan opinnollistaa ohjelmajohtajan päätöksellä. Kyse ei ole tällöin hyväksiluvusta.

**Aalto / Vilja Pitkänen 10.3.2020:** [po.] ohjeessa *ei ole mainintaa siitä, että opinnollistamisen tapauksessa pitäisi sopia asiasta etukäteen*. Voisin olla asiasta yhteydessä vielä meidän opintolakimiehiin, joiden kanssa näitä käännöksiä olemme pyöritelleet.

**Aalto / Vilja Pitkänen 9.3.2020:** Kun tutkimme tätä Aallon hyväksilukukäännöksiä varten, tuli vastaan erilaisia vastineita. Yksi oli tuo Annan mainitsema non-formal learning. Oli myös informal learning ja vähän lähteestä riippuen oli erilaisia rajanvetoja, mikä näiden kahden ero on. UK:ssa näytti olevan käytössä tällaiset kuin "accreditation of prior certificated learning" (APCL) joka on muodollisen oppimisen hyväksilukua ja "accreditation of prior experiential learning" (APEL) joka on työkokemuksen tms. muun osaamisen hyväksilukua. Minusta näissä ollaan oikeilla jäljillä siinä mielessä, että on tehty termittasolla ero opintojen ja muun osaamisen välillä. Emme kuitenkaan Aallossa päätyneet ottamaan näitä toistaiseksi tällaisenaan käyttöön, kun täällä on aiemmissa materiaaleissa käytetty mm. "muualla hankittua osaamista" ja "muuten osoitettua osaamista" ja ehkä vielä jotakin muutakin, ja opinnollistamisen suhde noihin oli osittain epäselvä. Siksi päädyimme siihen kauheaan selittävään rimpsuun, jonka Irmakin oli löytänyt 😊. Jos päätyisimme yhteiseen ratkaisuun jotenkin, todella mieluusti ehdottaisimme niitä käyttöön myös Aallossa.

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. korkeakouluille, 10.3.2020:** Glossary Groupin englannin jaoksella haasteita saada käsitteelle englannin vastinetta.

Pitääkö opinnollistamisen erota ensisijaisesti opintosuorituksen hyväksilukemisesta (opinnollistaminen kohdistuisi muuten kuin muodollisesti opiskelemalla saavutettuun osaamiseen ja hyväksilukeminen opintosuoritukseen) (Aallon näkökanta, ainakin mahdollisesti)

VAI

pitääkö opinnollistamisen erota ennen kaikkea osaamisen tunnustamisesta (opinnollistaminen on suunnittelua joka tapahtuu ennen osaamisen hankkimista, ja osaamisen tunnustaminen tapahtuu sitten osaamisen hankkimisen jälkeen) (OKSAn tämänhetkinen näkökanta)?

Korkeakouluissa tuntuu olevan käsitystä, että osaamisen tunnustaminen on yläkäsite, joka jakaantuu opinnollistamiseen (muuten kuin opiskelemalla saavutetun osaamisen tunnustaminen) ja opintosuorituksen hyväksilukemiseen.

**OKSA-jaos 12.6.2020:** kaaviomme pitää sinällään paikkansa [esim. Aallon kommentitkin huomioon ottaen], mutta organisaatiokohtaiset käytännöt voivat poiketa

**OKSA-jaos 12.6.2020 / Totti:** Voisi käsitellä yliopistojen OHA-forumissa. Totti ottaa esille siellä, Lara mukana käsittelyssä.

**OKSA-jaos 12.6.2020:** AMKeilla on oma OHA-forum, ja näillä myös yhteinen kokous

**Terminologin kysymys OKSAn ruotsin Glossary Groupille 24.8.2020:** Sain yhteydenoton Åbo Akademista, jossa hankkeessa "Yrittäjyysosaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen (AHOT) ja yrittäjyysosaamista kerryttävän työskentelyn opinnollistaminen" pohdittiin näin: "Varsinkin ruotsinkieliset käsitteet ovat tuottaneet meillekin päänvaivaa, koska yliopistossamme hankitun osaamisen tunnistamisesta ja opinnollistamisesta puhutaan vielä vähän. Hankitun osaamisen tunnistamisesta olemme Åbo Akademilla paremman puutteessa käyttäneet puhekielistä sanaa "ahotering". Hankkeen yhteydessä olemme taas kääntäneet suomenkieliset käsitteet seuraavasti: "Identifiering och erkännande av tidigare förvärvad entreprenörskapskunnande (AHOT) och tillgodoräknande av erfarenheter relaterade till entreprenörskapskunnande". "

Eli tuon hankkeen nimen käännöksen pohjalta "opinnollistamisen" ruotsinkielinen vastine olisi jotain sellaista kuin "tillgodoräknande av erfarenheter". Ja Glossary Groupin ruotsin asiantuntijoiden kesken on tähän saakka ollut esillä selittävä käännös "godkännande av kunskaper som visats på annat sätt". Olisiko kenellekään tullut mieleen mitään näppärää ja/tai informatiivista ilmaisua? Mietin itse, että olisiko se opinnollistamisen tiivistetty idea, joka pitäisi kääntää ruotsiksi, jotain sellaista kuin "osaamisen muuttaminen tunnustetuiksi opinnoiksi ennalta sovitusti". Hyvin kömpelön kouluruotsin pohjalta "konvertering av kunnande till studier som bestäm(t)s i förhand"??? (Tuossa tuo "som" kyllä näyttää viittaavan sanaan "studier", vaikka haluaisin sen viittaavan "konvertering"iin.)

**OHA-forum 18.9.2020:** OHA-forum (toimeksisaaneet Kati Toikkanen (TUNI) ja Soili Törmälä) selvittänyt vuonna 2019 kansallisia ahot-linjauksia yliopistoille. Tässä työssä Kati Toikkanen perehtynyt OKSAn käsitteiden (opinnollistaminen, osaamisen tunnistaminen, osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen) kuvauksiin ja toteaa, että käsittekuvaukset sopivat hyvin yhteen kansallisten ahot-linjauksien taustalla olevan ajattelun kanssa.

**Charlotta Wendelin, project manager, Handelshögskolan vid Åbo Akademi 17.12.2020:** Olemme Åbo Akademiella syksyn mittaan keskustelleet paljon näistä termeistä useiden henkilöiden kanssa ja yrittäneet keksiä niille ruotsinkieliset vastineet, jotka kuvaisivat näitä prosesseja/ilmiöitä mahdollisimman hyvin ja selkeästi. Kuten ensimmäisessä viestissäni mainitsin, olemme mukana OKM:n rahoittamassa kansallisessa opiskelijayrittäjyyden ja yrittäjyystaitojen kehittämishankkeessa (HOTIT OPIT, 2018-2020), jonka aikana olemme mm. kehittäneet yoop.fi -nimisen digityökalun (www.yoop.fi) yrittäjyysosaamisen ahotoinnin ja opinnollistamisen helpottamiseksi. Työkalun suomenkielistä sisältöä käännettäessä ruotsiksi havauduimme käännösfirman kanssa siihen, että ahotoinnista ja opinnollistamisesta puhutaan suomeksi usein samassa lauseessa, esim. näin: "Ahotoinnin- ja opinnollistamisen käytännöt vaihtelevat korkeakouluittain", joten totesimme tarvitsevamme ilmaisun ruotsiksi, joka kattaa nämä kaksi termiä. Emme nimittäin keksineet ahotoinnille ja opinnollistamiselle yksittäisiä termejä, vaan muokkasimme jo olemassa olevia selittäviä käännöksiä, jotka löytyvät OKSA:sta ja/tai lähettämästäsi viestistä. Ehdotuksemme ovat seuraavat:

**Osaamisen tunnustaminen (Ahotointi/Hottaus)**

#### **Erkännande av tidigare förvärvat kunnande**

Totesimme, että sana "tidigare" on hyvä olla mukana ilmaisussa, vaikka sana "förvärvat" viittaakin menneeseen aikaan, jotta käy selkeästi ilmi, että osaaminen on hankittu ennen tarkasteluhetkeä. Sana "kunnande" taas viittaa osaamiseen laajemmin eikä vain yksittäiseen taitoon (kompetens). Jos halutaan, niin koko ilmaisun voi myös kirjoittaa muotoon "identifiering och erkännande av...", vaikka tunnistaminen on edellytys tunnustamiselle, joten sanaa "identifiering" ei välttämättä tarvita (vrt. osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen).

#### **Opinnollistaminen**

##### **Godkännande av kunnande som förvärvats på annat sätt**

Totesimme, että sana "förvärva" pitäisi olla muodossa "förvärvats", jotta käy ilmi, että osaaminen hankitaan tarkasteluhetken jälkeen. Totesimme myös, että "på annat sätt" ilmaus kertoo jo, että osaaminen hankitaan muulla tavalla kuin muodollisessa koulutuksessa, joten ei ole tarvetta käyttää esim. ilmaisua "...som förvärvats utanför den formella utbildningen", jotta tämä käy ilmi. Kun puhutaan siitä, että opiskelija on jo opinnollistanut osaamistaan, niin ilmaisu pitää tietenkin muuttaa muotoon "godkännande av kunnande som förvärvats på annat sätt".

Yhteisnimike näille kahdelle:

#### **Tillgodoräknande av icke-formellt lärande**

Totesimme OKSA:n termejä analysoidessamme, että hyvä yhteisnimike ahotoinnille ja opinnollistamiselle voisi olla "tillgodoräknande av icke-formellt lärande". Tämä siitä syystä, että termit sisällyttäminen ja korvaaminen koskevat muodollista opetusta ja ahotointi (osaamisen tunnustaminen) ja opinnollistaminen viittaavat muodollisen opetuksen ulkopuolelta hankittuun/hankittavaan osaamiseen. Olemme tietoisia siitä, että on olemassa formaalia, non-formaalia ja informaalia oppimista, ja että ahotointi ja opinnollistaminen viittaavat niin non-formaaliin kuin informaaliinkin oppimiseen. Totesimme kuitenkin, että ilmaus "Tillgodoräknande av lärande som förvärvats utanför den formella utbildningen" on liian pitkä käytettäväksi, joten olemme sitä mieltä, että ns. maallikko ymmärtää ilmauksen ydinajatuksen sanasta "icke-formell", vaikka tieteellisestä näkökulmasta katsottuna sana itsessään ei ota huomioon esim. vapaa-ajalla hankittua osaamista (informaali oppiminen). Mainittakoon vielä, että sana "validering" nousi esiin monessa eri yhteydessä, mm. ehdotuksena tälle yhteisnimikkeelle, mutta tulimme siihen lopputulokseen, että "validering" viittaa pikemminkin itse tilaisuuteen (esim. näyttöpäivä tai keskustelu), jossa opetushenkilökunnan edustaja varmistaa, että opiskelijalla on väittämänsä osaamista ja näyttöä siitä.



**Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin työryhmälle 16.1.2021:** Åbo Akademista on ehdotettu kahta termiä/ilmaisua, godkännande av kunnande som förvärvas utanför den formella utbildningen ja godkännande av kunnande som förvärvas på annat sätt (perustelut yllä). Sopivatko nämä tai toinen niistä? Entä tarvitaanko muotoa "godkännande av kunskaper som visats på annat sätt" lainkaan?

**Terminologin kysymys korkeakoulujen englannin työryhmälle 16.1.2021:** Mitkä ehdotetuista muodoista pidetään OKSAssa mukana? Entä onko mitään apua ruotsin kielityöryhmän pohdinnoista (mm. Åbo Akademista saadut ehdotukset)?

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 16.1.2021:** Åbo Akademista saatiin kommentteja/ehdotuksia etenkin OKSAn ruotsinkielisiä vastinetermejä ajatellen. Mutta OKSA-jaokselta tarvittaisiin kommentteja, onko ruotsinkielisten termien taustalla oleva ajattelu ok. Voidaanko ajatella, että opintosuorituksen korvaaminen, opintosuorituksen hyväksilukeminen, osaamisen tunnustaminen ja opinnollistaminen ovat kaikki yhdentyypistä hyväksilukemista? Entä onko kommentteja ruotsinkieliseen vastineeseen "godkännande av kunnande som förvärvas utanför den formella utbildningen"?

**OKSA-jaos 9.3.2021:** ÅA:sta tullut ruotsin termiä koskeva ehdotus: On opinnollistaminen tuotakin, mutta hiukan yllättävä näkökulma, erilainen painotus kuin OKSAssa ajateltu. Totti käy keskustelua aiheesta korkeakoulujen, muidenkin kuin ÅA:n, kanssa.

**Tove Ahlskog-Pursiainen, Hanken, 10.3.2021:** Opinnollistaminen on edelleen mahdoton käännettävä J, ÅA:n ehdotus "godkännande av kunnande som förvärvas på annat sätt" varmaan paras mahdollinen.

**Terminologin kysymys Hankenille 12.3.2021:** Entä täsmällisempi vastine-ehdotus eli "godkännande av kunnande som förvärvas utanför den formella utbildningen"?

750

### osaamisen tunnistaminen

sv identifiering av kunnande

en identification of prior learning; identification of learning; identification of competence

määritelmä

toimenpide, jossa *koulutustoimija* selvittää *hakijan*, *oppilaan* tai *opiskelijan* esittämien asiakirjojen ja muiden mahdollisten selvitysten perusteella hänen osaamisensa sekä muut lähtökohtansa suhteessa vaatimuksiin ja tavoitteisiin

huomautus

*Ammatillisessa koulutuksessa* tapahtuvan osaamisen tunnistamisen yhteydessä 'osaaminen' viittaa myös ammattitaidon hankkimistavasta riippumattomaan osaamiseen, josta *oppijalla* ei ole asiakirjoja, jotka riittävästi ilmaisisivat taidon tason vastaavuutta *tutkinnon perusteissa* määrättyjen *ammattitaitovaatimusten* tai *osaamistavoitteiden (2)* kanssa.

Ammatillisessa koulutuksessa tapahtuvan osaamisen tunnistamisen yhteydessä *koulutuksen järjestäjän* edustaja selvittää hakijan tai opiskelijan saavuttaman osaamisen erilaisin menetelmin, mukaan lukien verkkosivusto [www.osaan.fi](http://www.osaan.fi). Niiltä osin kuin todennettu osaaminen vastaa suoritettavan *tutkinnon* osia tai *yhteisten tutkinnon osien* osa-alueita, osaaminen tunnustetaan osaksi tutkintoa. Jos opiskelijalla on asiakirjojen tai muiden selvitysten perusteella osaamista, jonka perusteella *tutkinto*, *tutkinnon osa* tai *yhteisten tutkinnon osien* osa-alue on mahdollista suorittaa ilman osaamisen hankkimista, koulutuksen järjestäjän tulee ohjata opiskelija osoittamaan osaamisensa (ks. *osaamisen osoittaminen*). Osaaminen osoitetaan vain siltä osin, kuin sitä ei ole aiemmin arvioitu ja todennettu.

**identification of prior learning:** Englannin termi identification of prior learning on peräisin Euroopan unionin teksteistä, mutta nykyisin sitä käytetään laajemminkin. Termin ilmaus "prior learning" ei viittaa siihen, että tunnistettavan osaamisen täytyisi olla hankittu esimerkiksi ennen *koulutuksen (2)* aloittamista, vaan siihen, että osaaminen on aina hankittu ennen tunnistamistoimenpidettä.

Ks. myös *osaamisen tunnustaminen*, *osaamisen arviointi (2)*.

Käsitteen tunnus: c628

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsitteekaaviot: [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#), [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>, <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken>

**OKSA-jaos 1.4.2022:** OPH:n juristilta yllättävää palautetta käsitteisiin osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen liittyen: toisin kuin (muun muassa OKSA-jaoksen keskusteluissa) on ajateltu, näihin ei välttämättä liittyisi aina hallintopäätöstä. Palataan, kun Mikko saanut asiasta tarkempaa tietoa.

751

**osaamisen tunnustaminen**

mieluummin kuin: aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen; AHOT; ahotointi

sv erkännande av kunnande

hellre än: erkännande av tidigare förvärvat kunnande; &gt; erkännande av tidigare förvärvat kompetens

en recognition of prior learning; accreditation of prior learning (2); recognition of learning;

recognition of competence; accreditation of competence

määritelmä

toimenpide, jossa *opiskelijan* osaaminen, joka vastaa suoritettavan *tutkinnon perusteita*, suoritettavan *koulutuksen (2)* perusteita tai *opetussuunnitelman (2)* mukaisia tavoitteita mutta on hankittu ja osoitettu toisessa yhteydessä sekä todennettu, sisällytetään osaksi *tutkintoa*

huomautus

Toisessa yhteydessä hankittu osaaminen tulee todentaa, mikä voi tapahtua esimerkiksi opiskelijan esittämällä *todistuksella*.

Esimerkiksi *korkeakoulujen (1)* osaamisen tunnustamisen prosessissa yksi tai useampi asiantuntija arvioi todennetun osaamisen ja valitun tutkinnon *tutkintovaatimusten* vastaavuuden sekä esittää tutkinnon myöntäjälle osaamisen tunnustamista tutkinnoksi tai sen osaksi.

*Osaamisen tunnistaminen* ja osaamisen tunnustaminen muodostavat yhdessä vastaavan toimenpiteen kuin *opintosuorituksen hyväksilukeminen*, mutta tunnistettava ja tunnustettava osaaminen voi olla muutakin kuin *opintosuorituksia*.

**aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen; AHOT; ahotointi:** Suomenkielinen termi aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen on tässä sanastossa merkitty epäsuositettavaksi termiksi, koska siitä saattaa syntyä virheellinen mielikuva, että tunnustettavan osaamisen täytyisi olla hankittu esimerkiksi ennen koulutuksen (2) aloittamista. (Osaaminen on kuitenkin aina hankittu ennen tunnustamistoimenpidettä.)

**erkännande av tidigare förvärvat kompetens:** Ruotsin sana kompetens (ilmauksessa "tidigare förvärvat kompetens") viittaa yksittäiseen taitoon. Taito-käsite on suppeampi kuin käsite osaaminen.

**recognition of prior learning, accreditation of prior learning (2):** Englannin termit recognition of prior learning ja accreditation of prior learning (2) ovat peräisin Euroopan unionin teksteistä, mutta nykyisin niitä käytetään laajemminkin. Termien ilmaus "prior learning" ei viittaa siihen, että tunnustettavan osaamisen täytyisi olla hankittu esimerkiksi ennen *koulutuksen (2)* aloittamista, vaan siihen, että osaaminen on aina hankittu ennen tunnustamistoimenpidettä.

Vrt. tutkinnon tunnustaminen.

Käsitteen tunnus: c629

Luokka: &lt;amatillinen koulutus&gt;, &lt;lukiokoulutus&gt;, &lt;korkeakoulutus&gt;

Käsittekaaviot: [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#), [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

&lt;kieliversiointiin korkeakoulutus&gt;

&lt;kieliversiointiin lukiokoulutus&gt;, &lt;kieliversiointiin ammatillinen&gt;

&lt;lukiolaki&gt;

&lt;amatillinen ruotsi kesken&gt;

**Terminologin kommentti lukion ruotsin kielityöryhmälle 11.2.2018:** Korkeakoulujen ruotsin työryhmä antanut ruotsin vastineen/vastineet; varmistatteko että ok lukiokoulutuksen näkökulmasta?

**HAMK / Irina Aittomäki 10.3.2020:** käytämme edelleen AHOT-termiä suomeksi ja englanniksi, mutta olen aiemminkin osallistunut vastaavanlaisen keskusteluun, jossa korkeakoulujen kesken vertailimme käsityksiämme siitä, onko nykyaikaista puhua AHOTista, HOTista vai jopa OTista. Tämän keskustelun osallistujat eivät tosin olleet kielenkääntäjiä tai terminologeja. Konsultoin tuolloin "osaamisen asiantuntijoita", mutta siitä huolimatta käytämme edelleen AHOTia (englanniksi RPL:ää, jota käyttää myös osa UK:n korkeakouluista). Olemme vain lisänneet mukaan kuvausta opinnollistamisesta, joka tuo mukaan näkökulman opintojen aikaisen osaamisen kertymisestä muulla tavalla kuin formaalissa korkeakoulutuksessa. <https://minedu.fi/documents/1410845/5554689/Alustus+2.+11.2017+LVN.pdf> Yläkäsitteenä AHOT häiritsee, koska se ei ohjaa opiskelijaa hakemaan osaamisen tunnistamista esim. opintojen ohella tehtävästä työstä tai ei-korkeakoulutasoisesta osaamisesta kuten puolustusvoimain palveluksesta tai partiotoiminnasta, joista meillä voi saada opintopisteitä. Lisäksi tuleviin kehityssuuntiin kuuluvat esiahotointi (joka nimi voisi olla jotain muuta) ja ristiinopiskelu, joka lisääntyy koko ajan.

**OHA-forum 18.9.2020:** Määritelmässä "tutkintovaatimusten" sijaan tulisi mahdollisesti puhua "opetussuunnitelmasta" ja/tai "osaamistavoitteista". [Tämä kysymys riittää ottaa keskusteluun vuoden 2021 puolella.]

**OKSA-jaos 1.4.2022:** OPH:n juristilta yllättävää palautetta käsitteisiin osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen liittyen: toisin kuin (muun muassa OKSA-jaoksen keskusteluissa) on ajateltu, näihin ei välttämättä liittyisi aina hallintopäätöstä. Palataan, kun Mikko saanut asiasta tarkempaa tietoa.

752

**oppijan arvio osaamisen tunnustamisen mahdollisuuksista (uudistermi); ~ esi-HOKS <ammatillinen koulutus>**

mielummin kuin: esiahotointi <korkeakoulut>

määritelmä

toiminta, jossa *oppija* vertaa jo hankittua tai tavoitteena olevaa osaamistaan tarjolla olevan *koulutuksen (2)* sisältöön ja arvioi mahdollisuuksia *osaamisen tunnustamiseen* tai *opintosuoritusten hyväksilukemiseen*

huomautus

Oppijan arvio osaamisen tunnustamisen mahdollisuuksista voi sisältää pohdintaa siitä, mihin vaihtoehtoiseen *oppilaitokseen* tai *koulutukseen (2)* hakemalla oppija voisi tarkoituksenmukaisesti saada hyväksiluetuksi olemassa olevaa tai tavoitteena olevaa osaamistaan.

*Korkeakoulun (1) opiskelija* voi tehdä arvion osaamisen tunnustamisen mahdollisuuksista (eli nk. esiahotointiin) ennen koulutusta (2), koulutuksen (2) aikana tai uuteen koulutukseen (2) hakeutuessaan.

Käsitteen tunnus: c1634

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

753

**ennakollinen hyväksilukeminen; ennakollinen hyväksiluku**

määritelmä

toimenpide, jossa *opiskelijan* kotikorkeakoulu päättää, että opinnot, jotka opiskelija tulee suorittamaan muussa *oppilaitoksessa* tai *korkeakoulussa (1)*, tullaan sisällyttämään osaksi opiskelijan tavoitteena olevaa *tutkintoa opintosuoritusten hyväksilukemisen* kautta

huomautus

Käsitteen tunnus: c1635

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

754

**opintosuorituksen hyväksilukeminen; opintosuorituksen hyväksiluku**sv tillgodoräknande *n* av studieprestation; tillgodoräknande av studier

en accreditation of prior learning (1); credit transfer

määritelmä

toimenpide, jossa *opiskelijan* aiempi *opintosuoritus* sisällytetään osaksi tavoitteena olevaa *tutkintoa*

huomautus

Opintosuorituksen hyväksilukeminen voi tapahtua *opintosuorituksen korvaamisen* tai *opintosuorituksen sisällyttämisen* kautta.*Ammatillisen koulutuksen* osalta käsite opintosuorituksen hyväksilukeminen on vanhentunut.Ammatillisessa koulutuksessa *osaamisen tunnistaminen* ja *osaamisen tunnustaminen*

muodostavat yhdessä vastaavan toimenpiteen kuin opintosuorituksen hyväksilukeminen, mutta tunnistettava ja tunnustettava osaaminen voi olla muutakin kuin opintosuorituksia.

*Lukiokoulutuksessa* lukiolain (714/2018) mukaan *koulutuksen järjestäjän* on tunnustettava toisessa lukiolain mukaista koulutusta antavassa *oppilaitoksessa* suoritettut lukiokoulutuksen *oppimäärään* kuuluvat opinnot hyväksilukemalla ne osaksi lukiokoulutuksen oppimäärää.**sisällyttää:** Opintosuorituksen hyväksilukeminen -käsitteen määritelmässä esiintyvää sanaa "sisällyttää" käytetään tässä sanastossa (ja ylipäänsä opintosuoritusten hyväksilukemisen ja osaamisen tunnustamisen yhteydessä) kahdessa merkityksessä. Laajemmin ajateltuna sisällyttäminen toimii opintosuorituksen korvaamisen ja opintosuorituksen sisällyttämisen yhteisenä yläkäsitteenä. Suppeammin ajateltuna sisällyttämisellä viitataan nimenomaan sanastossa määriteltyyn *opintosuorituksen sisällyttämiseen* (erotukseksi opintosuorituksen korvaamisesta).Ks. myös *osaamisen tunnustaminen*.

Käsitteen tunnus: c625

Luokka: &lt;lukiokoulutus&gt;, &lt;korkeakoulut&gt;

Käsittekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

&lt;kieliversiointiin korkeakoulut&gt; &lt;kieliversiointiin lukiokoulutus&gt;

&lt;lukiolaki&gt;

&lt;lukiokoulutus ruotsi kesken&gt;

&lt;korkeakoulut englanti kesken&gt;

**Ilmari Hyvönen 12.9.2019:** hiukan kyllä mietityttää tämä tutkintokeskeisyys. Eli voisi olla niin että hyväksiluetaan osaksi tutkinnon osaa, opintokokonaisuutta tms. tutkintoa pienempää moduulia.. mutta ei ehkä avata tätä nyt.**Totti Tuhkanen 12.9.2019:** OKSA on pääosiltaan tuotettu tutkintokeskeisen koulutusjärjestelmän aikana ja tarpeisiin. Nyt viritellään paradigmaan muutosta, ja se on haaste johdonmukaisen näkökulman säilyttämiselle. Asiasta on otettava koppi, mutta periaatteista on ryhmässä keskusteltava. Ilmarin ehdotus määrittelyratkaisuksi on mahdollinen sillä rajauksella, että en käyttäisi moduuli-termiä ennen kuin se on kk-tarpeisiin määritelty. (Löytyy OKSAsta lukiosanastosta).**Aalto / Vilja Pitkänen 9.3.2020:** OKSAn [opinnollistamisen] määritelmää katsoessa olennaista on se, että opinnollistaminen on muun kuin opintojen kautta saadun osaamisen, eli työkokemuksen tai muun tunnustamista osaksi tutkintoa. Siksi minusta ideaalitapauksessa [englanninkielisessä] termissä pitäisi näkyä se, että kyse ei ole aiemmista opinnoista. Toisin sanoen OKSassa (ja näin myös Aallossa) aiempien opintojen tunnustaminen on hyväksilukua, kun taas työ- tai muun kokemuksen laskeminen mukaan opintoihin tai tavallaan "opinnoiksi muuttaminen" on opinnollistamista. Siitä näkökulmasta tämänhetkinen OKSAn englannin vastine hyväksiluvulle "accreditation of prior learning" on liian laaja, kun määritelmän mukaan puhutaan nimenomaan aiempien opintosuoritusten eli opintojen eikä minkä tahansa osaamisen hyväksiluvusta. Ennen kuin opinnollistamista oli keksitty termiksi, tämä ei tietenkään ollut ongelma, mutta nyt se vähän on. Eli pitäisi olla ylätermi "aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen", joka jakautuu hyväksilukuun ja opinnollistamiseen. Tai näin olen ymmärtänyt asian täällä Aallossa ja siltä se OKSAssakin näyttää.

**Terminologi Riina Kosunen 9.3.2020:** Tosiaan osaamisen tunnistaminen ja osaamisen tunnustaminen voivat OKSAn mukaan kohdistua osaamiseen, joka on hankittu ”millä tavalla hyvänsä”, mutta opintosuorituksen hyväksiluku kohdistuu nimenomaan opintosuoritukseen. Tässä mielessä opintosuorituksen hyväksiluvun enkkuvastine ”accreditation of prior learning” on liian laaja, ja tämän me itse asiassa totesimme aikanaan Glossary Groupin korkeakoulukokouksessakin, mutta silloin oltiin sitä mieltä, että opintosuoritukselle on vaikea löytää hyvää vastinetta ja niinpä tuo prior learning saa olla. Mutta sittemmin tilanne on tosiaan tainnut muuttua, koska tämän jälkeen sanastoon on lisätty tuo ”osaamisen tunnistaminen”, joka sekoin on tuollaista accreditation/recognition-tyyppistä toimintaa mutta voi kohdistua myös vaikkapa työssä tai harrastuksessa hankittuun osaamiseen. Eli opintosuorituksen hyväksiluvulle tarvittaisiin ehkä täsmällisempi vastine? ”opintosuoritus” on OKSAssa ”completed study unit”, ”completed course” tai ”study attainment”. Mitä mieltä tosiaan olette Viljan mainitsemasta UK-termistä ”accreditation of certificated learning” opintosuorituksen hyväksilukemisen vastineena?

**Aalto / Vilja Pitkänen 10.3.2020:** sekä aiempien opintojen että muun osaamisen hyväksyminen osaksi tutkintoa vaatii ymmärtääkseni aiemman osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen. Siksi on epäloogista, jos hyväksiluvun määritelmässä ei ole [osaamisen tunnistamista ja tunnustamista] ja opinnollistamisen määritelmässä on.

**HAMK / Aittomäki 10.2.2020:** Jako on meilläkin selkeä tältä osin: vain korkeakoulutasoisista opinnoista voi saada hyväksiluvun ja kaikki muu osaaminen osoitetaan näytöllä. Hyväksiluku on siis osaamisen tunnustamisen alikäsite.

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. korkeakouluille, 10.3.2020:** Voiko ajatella - ja OKSAssa kuvata - että hyväksilukeminen on osaamisen tunnustamisen erikoistapaus, siis sellainen, jossa hyväksyminen kohdistuu nimenomaan opintosuoritukseen (eikä muulla tavoin hankittuun osaamiseen)? -- **Totti T., huhtikuu 2020:** Kiinnostava näkökulma.

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. korkeakouluille, 10.3.2020:** Tai jos noin ei voi ajatella, niin pitäisikö näkyä, että opintosuorituksen hyväksilukeminen edellyttää osaamisen tunnistamista ja osaamisen tunnustamista (vrt. Aallon kommentti yllä)? Nythän OKSAn huomautus vaikuttaa siltä kuin osaamisen tunnistaminen ja osaamisen tunnustaminen olisivat (vain?) ammatillisen koulutuksen käsitteitä ja että siellä osaamisen tunnistaminen ja osaamisen tunnustamisen muodostavat yhdessä [korkeakoulujen ja lukion] opintosuorituksen hyväksilukemista vastaavan käsitteen? Millä tavalla tai missä tilanteissa osaamisen tunnistaminen ja osaamisen tunnustaminen toteutuvat korkeakouluissa?

**OKSA-jaos 12.6.2020 / Totti:** Voisi käsitellä yliopistojen OHA-forumissa. Totti ottaa esille siellä, Lara mukana käsitelyssä.

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (tillgodoräkande av studier)

755

### opintosuorituksen korvaaminen

sv ersättande av studieprestation

en substitution of studies; substitution of a course; > substitution of a credit <korkeakoulut>

määritelmä

*opintosuorituksen hyväksilukemisen* muoto, jossa *opiskelijan* eri yhteydessä suorittaman *opintosuorituksen* todetaan vastaavan jotakin tavoitteena olevan *tutkinnon tutkintovaatimusten* kohtaa ja jossa kyseisen tutkintovaatimusten kohdan suorittaminen kokonaan tai osittain korvataan eri yhteydessä suoritettulla opintosuorituksella

huomautus

Esimerkiksi Helsingin yliopistossa matematiikkaa opiskeleva voi mahdollisesti korvata tutkintovaatimusten edellyttämän *opintojakson* Analyysi I Turun yliopistossa tehdyllä suorituksella Analyysi I.

*Ammatillisessa koulutuksessa* ei käytetä käsitteitä opintosuorituksen korvaaminen ja *opintosuorituksen sisällyttäminen*, vaan näitä vastaavan toimenpiteen muodostavat *osaamisen tunnistaminen* ja *osaamisen tunnustaminen*.

Käsitteen tunnus: c626

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitteekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

756

**opintosuorituksen sisällyttäminen**

sv inkluderande av studieprestation

en inclusion of studies; inclusion of a course; > inclusion of a credit

määritelmä

*opintosuorituksen hyväksilukemisen* muoto, jossa *opiskelijan* jossakin *koulutusorganisaatiossa* tekemä *opintosuoritus* sisällytetään osaksi toisen *koulutusorganisaation tutkintoa* ilman, että suoritus korvaa mitään sisällöllisesti tarkasti määriteltyä kohtaa *tutkintovaatimuksissa*

huomautus

Esimerkiksi opiskelija sisällyttää kauppatieteen *perusopinnot sivuaineeksi* tutkintoonsa *yliopistossa*, jossa ei järjestetä kauppatieteen *koulutusta (2)*.

**sisällyttäminen:** Opintosuorituksen sisällyttäminen -käsitteen nimityksessä esiintyvää sanaa "sisällyttäminen" käytetään tässä sanastossa (ja ylipäänsä opintosuoritusten hyväksilukemisen ja *osaamisen tunnustamisen* yhteydessä) kahdessa eri merkityksessä. Suppeammin ajateltuna sisällyttämisellä viitataan nimenomaan tässä määriteltyyn opintosuorituksen sisällyttämiseen (erotukseksi *opintosuorituksen korvaamisesta*). Laajemmin ajateltuna sisällyttäminen toimii opintosuorituksen korvaamisen ja opintosuorituksen sisällyttämisen yhteisenä yläkäsitteenä.

*Ammatillisessa koulutuksessa* ei käytetä käsitteitä opintosuorituksen sisällyttäminen ja *opintosuorituksen korvaaminen*, vaan näitä vastaavan toimenpiteen muodostavat *osaamisen tunnistaminen* ja *osaamisen tunnustaminen*.

Käsitteen tunnus: c627

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>



757

**tutkinnon tunnustaminen; tutkinnon rinnastaminen** <Opetushallituksen käyttämä termi>; **tutkinnon laillistaminen** <Valviran käyttämä termi>; > **ammattillinen tunnustaminen; > akateeminen tunnustaminen**

sv erkännande av examina

en recognition of qualifications

määritelmä

toimenpide, jossa selvitetään, millaisen *kelpoisuuden* tai *pätevyyden* jossakin maassa suoritettu *tutkinto* tai *opintosuoritus* antaa haettaessa työtä tai *opiskelupaikkaa* toisessa maassa, ja jonka lopputuloksena on asiaa koskeva (hallinto?) päätös

huomautus

Tutkinnon tunnustamisessa selvitetään työn tai opiskelupaikan hakemista varten muussa maassa suoritettua tutkinnon tai opintosuorituksen vastaavuus suomalaisen tutkinnon tai opintosuorituksen kanssa ja tehdään asiaa koskeva päätös. Tutkinnon tunnustamisen lopputuloksena on päätös tutkinnon tunnustamisesta.

Tutkinnon tunnustaminen eroaa käsitteistä *osaamisen tunnustaminen* ja *opintosuorituksen hyväksilukeminen* siten, että tutkinnon tunnustamisesta ei seuraa päätöstä tutkinnon, osaamisen tai opintosuorituksen hyväksilukemisesta osaksi laajempaa kokonaisuutta, vaan siinä tehdään ainoastaan päätös muussa maassa suoritettua tutkinnon tai opintosuorituksen vastaavuudesta suomalaisen tutkinnon tai opintosuorituksen kanssa.

Tutkinnon tunnustamisesta vastaa tilanteen mukaan työnantaja tai viranomainen (ns. ammatillinen tunnustaminen) tai koulutuksen järjestäjä (ns. akateeminen tunnustaminen). Joissakin tilanteissa tunnustamisen ehdoksi voidaan määrätä täydentäviä opintoja tai muita täydentäviä suorituksia. [lähde: Montonen/OPH]

**ammattillinen tunnustaminen:** Kun ulkomailla suoritettua tutkinnon tai opintosuorituksen perusteella haetaan työtä, puhutaan käsitteestä ammatillinen tunnustaminen. Mikäli haettuun tehtävään vaaditaan lain mukaan tietty tutkinto, opintosuoritus tai ammatinharjoittamisoikeus, tutkinnon tunnustamisesta vastaa viranomainen. Päätöksiä tekeviä viranomaisia ovat esimerkiksi Valvira (sosiaali- ja terveysala) ja Opetushallitus (mm. opetus- ja varhaiskasvatusala, yleinen virkakelpoisuus ja virkakelpoisuus oikeustieteellistä tutkintoa edellyttäviin tehtäviin). [lähde: Montonen/OPH]

Esimerkiksi Valvira voi hakemuksesta myöntää oikeuden harjoittaa Suomessa sosiaali- ja terveydenhuollon alan ammattia (kuten lääkäri tai geronomi) laillistettuna ammattihenkilönä henkilölle, jolle on jossakin muussa valtiossa kuin Suomessa suoritettua koulutuksen perusteella myönnetty tutkintotodistus tai muu asiakirja, joka kyseisessä valtiossa vaaditaan kyseiseen ammattiin.

**akateeminen tunnustaminen:** Kun ulkomailla suoritettua tutkinnon tai opintosuorituksen perusteella haetaan opiskelupaikkaa, puhutaan käsitteestä akateeminen tunnustaminen. Akateemisella tunnustamisella viitataan opinto-oikeuden myöntämiseen suomalaisiin opintoihin ulkomailla suoritettua *koulutuksen (2)* perusteella, sekä ulkomaisten opintojen hyväksilukemiseen osaksi Suomessa suoritettavaa tutkintoa. Näistä päätöksistä vastaavat *koulutuksen järjestäjät* ja *korkeakoulut (1)*.

Tutkinnon tunnustaminen on yleistermi. Samasta toiminnasta voidaan käyttää muitakin termejä, joista useat ovat peräisin lainsäädännöstä. Esimerkkejä synonyymisistä nimityksistä ovat tutkinnon rinnastaminen (Opetushallitus), tutkinnon laillistaminen (Valvira) ((ja *hyväksiluku* (koulutuksen järjestäjät)???)

Vrt. *opintosuorituksen hyväksilukeminen, osaamisen tunnustaminen*.

Käsitteen tunnus: c1035

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnustaminen ja tunnustaminen](#)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (recognition of qualifications)

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (erkännande av examina)

**Suvi 19.4.2016:** [http://www.oph.fi/koulutus\\_ja\\_tutkinnot/tutkintojen\\_tunnustaminen](http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/tutkintojen_tunnustaminen)

**Heli Hiltunen / Tilastokeskus, 12.10.2021:** Lupasin aiemmassa OKSAn kokouksessa selvittää tunnustettujen tutkintojen käsitteeseen liittyen sitä, mistä kaikkialta tulee Tilastokeskuksen tutkintorekisteriin tutkintoja. Lähteitä on kaksi: 1) Ulkomailla suoritettua ja Suomessa laillistettua terveydenhuollon tutkinnot (VALVIRA) Vuosittain n. 1000 tutkintoa. Päivitysaineistosta väestöön kuuluu 70-80 prosenttia. 2) Ulkomailla suoritettujen tutkintojen tunnustamis- ja rinnastamispäätökset (OPH) Vuosittain 600-800 tutkintoa. Osa tutkinnon tunnustamista hakeneista ei kuulu väestöön.



**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.11.2021:** OPH:lta saatujen muokkausten perusteella vaikuttaa siltä, että tähän käsitteeseen on toisaalta yhdistetty sekä ammatillinen tutkinnon tai opintosuorituksen tunnustaminen että akateeminen tunnustaminen, mutta toisaalta määritelmä ei nähdäkseni nykyisellään täysin kata akateemista tunnustamista (määritelmäluonnoksessa puhutaan opiskelupaikan hakemisesta, mutta ei muusta opintosuorituksen hyväksilukemisesta tai osaamisen tunnustamisesta osaksi suoritettavaa tutkintoa).

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.11.2021:** Onko OPH:n käyttämä käsite akateeminen tunnustaminen synonyymi OKSAssa aiemmin määritellylle käsitteelle *opintosuorituksen hyväksilukeminen* ja/tai *osaamisen tunnustaminen*? Onko toimiva lähestymistapa tehdä tutkinnon tunnustaminen -käsitteen määritelmästä niin laaja, että se kattaa sekä ammatillisen tutkinnon/opintosuorituksen tunnustamisen että opintosuorituksen hyväksilukemisen tai osaamisen tunnustamisen? Vai pidetäänkö nämä eri käsitteinä?

**OKSA-jaos 28.1.2022:** tutkinnon tunnustaminen on vain vastaavuuspäätöksiä kelpoisuuteen ja pätevytyteen liittyen, eli kun tehdään päätös siitä että joku vastaa jotain. Näistä ei seuraa sisällyttämispäätöksiä, tästä ero ahotointiin

**OKSA-jaos 28.1.2022:** akateeminen tunnustaminen: tätä tapahtuu sekä opiskelijavalintatilanteissa että opintosuorituksen hyväksilukemisessa

<https://www.oph.fi/fi/palvelumme/tutkintojen-tunnustaminen>

<https://www.oph.fi/fi/palvelut/tutkintojen-ja-opintojen-akateeminen-tunnustaminen>

**Terminologin kysymys Ilmarille ja Mikolle ja OKSA-jaokselle 14.2.2022:** Miten käsittekuvausta saataisiin muokattua niin, ettei siinä ole sisäistä ristiriitaa? Nyt ensimmäisessä huomautuskappaleessa todetaan, että tutkinnon tunnustaminen on eri käsite kuin opintosuorituksen hyväksilukeminen ja osaamisen tunnustaminen, mutta viimeisessä sanotaan, että hyväksiluku on yksi synonyyminen termi tutkinnon tunnustamiselle.

**Terminologin kysymys Ilmarille ja Mikolle ja OKSA-jaokselle 14.2.2022:** Lisäksi terminologin näkökulmasta vaikuttaa, että tuo mitä sanotaan akateemiseksi tunnustamiseksi ei ole tässä määritellyn tutkinnon tunnustamisen alakäsite, koska tutkinnon tunnustamisen määritelmässä ei mainita hyväksilukemista mutta akateemisen tunnustamisen kuvaukseen hyväksilukeminen sisältyy.

**OKSA-jaos 18.2.2022:** pohditaan, olisiko käsitettä supistettava ja rajattava: akateeminen tunnustaminen eri käsitteeksi kuin tutkinnon tunnustaminen? ja ammatillisesta tunnustamisesta pois työnantajan tekemä "tunnustaminen"?

**OKSA-jaos 1.4.2022:** Ilmarilta muotoilu akateemiseen tunnustamiseen liittyvän huomautuksen korjaamiseksi

**OKSA-jaos 1.4.2022:** Mikko saanut tiedon OPH:sta, että työnantajan rekrytoinnin yhteydessä tekemiä päätöksiä ei voi rinnastaa tutkinnon tunnustamiseen

Mikolta: "Rekrytointiprosessissa työnantajan tekemää arvioita rekrytoivan henkilön kelpoisuudesta ei voida nähdäkseni katsoa tutkinnon tunnustamista koskevaksi päätökseksi. Prosessissa ei myöskään laadita erillistä hallintopäätöstä yksittäisen hakijan kelpoisuudesta. Kysymyksestä voi halutessaan konsultoida vielä Carita Blomqvistiä."

**OKSA-jaos 1.4.2022:** Hyvä vuokaavio asiasta:

[https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/11439%20OPH%20Flow%20Chart%20FIN\\_korjattu\\_1.pdf](https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/11439%20OPH%20Flow%20Chart%20FIN_korjattu_1.pdf)

**OKSA-jaos 1.4.2022:** akateeminen tunnustaminen (OPH:n verkkosivun mukaan): ulkomaisten opintojen hyväksilukemista osaksi suomalaista tutkintoa

**OKSA-jaos 1.4.2022:** akateeminen → menee akatemisen henkilön pöydälle

**OKSA-jaos 1.4.2022:** ammatillinen ja akateeminen tunnustaminen vain tutkinnon tunnustamisen huomautuksiin -> **Riina**, poista erilliset tietueet

**Terminologin kysymys Ilmarille 26.4.2022:** Muokkasin akateemista tunnustamista koskevaa huomautustekstiä seuraavasti, kommentoitko:

**akateeminen tunnustaminen:** Kun ulkomailla suoritettua tutkintoa tai opintosuorituksen perusteella haetaan opiskelupaikkaa, puhutaan käsitteestä akateeminen tunnustaminen. Akateemisella tunnustamisella tarkoitetaan toimenpidettä, jossa koulutuksen järjestäjä tai korkeakoulu (1) selvittää hakijan muussa maassa suorittaman tutkinnon tai opintosuorituksen vastaavuuden suomalaisen tutkinnon tai opintosuorituksen kanssa ja tekee asiaa koskevan päätöksen. Akateemisen tunnustamisen perusteella hakijalle voidaan myöntää opinto-oikeus suomalaisiin opintoihin ulkomailla suoritettua koulutuksen (2) perusteella ja hänen ulkomailla suorittamansa opinnot voidaan mahdollisesti hyväksilukea osaksi Suomessa suoritettavaa tutkintoa (???)

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 26.4.2022:** Muokattava OKSA-jaoksen keskustelun pohjalta viimeistä huomautusta, jossa puhutaan tunnustamisen synonyymeista. Tulisiko termi "hyväksiluku" yksinkertaisesti poistaa tästä huomautuskappaleesta? Jos hyväksilukeminen ei milloinkaan ole tutkinnon tunnustamisen synonyymi (vaan voi tapahtua akateemisen tunnustamisen pohjalta??)?

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 26.4.2022:** Tehdäänkö tutkinnon tunnustamisesta aina hallintopäätös, olipa kyse sitten ammatillisesta tai akateemisesta tunnustamisesta? (Määritelmään siis "hallintopäätös" vai pelkkä "päätös"?)



## 6.15 Varhaiskasvatukseen, opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut

758

### varhaiskasvatuksen asiakasmaksu

sv klientavgift för småbarnspedagogik; kundavgift för småbarnspedagogik  
en early childhood education and care client fee; client fee for early childhood education and care; ECEC client fee

määritelmä

[varhaiskasvatuksesta](#) perittävä asiakasmaksu

huomautus

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu on aina lapsikohtainen ja kunta tekee siitä maksupäätöksen tai [yksityinen varhaiskasvatuksen palveluntuottaja](#) sopimuksen.

Laissa varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista (1503/2016) säädetään kunnan järjestämässä [päiväkotitoiminnassa](#) ja [perhepäivähoidossa](#) perittävistä asiakasmaksuista. Muusta kunnan järjestämästä varhaiskasvatuksesta, esimerkiksi [avoimesta varhaiskasvatustoiminnasta](#) kunta voi periä päättämänsä asiakasmaksun.

Käsitteen tunnus: c1602

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen maksut](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

759

### kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksu

sv klientavgift för småbarnspedagogik på heltid; kundavgift för småbarnspedagogik på heltid  
en client fee for full-time early childhood education and care; full-time ECEC client fee

määritelmä

[kokoaikaisesta varhaiskasvatuksesta](#) perittävä [varhaiskasvatuksen asiakasmaksu](#)

huomautus

Kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta on säädetty varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaissa (1503/2016).

Käsitteen tunnus: c1603

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen maksut](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

760

### osa-aikaisen varhaiskasvatuksen maksu

sv klientavgift för småbarnspedagogik på deltid; kundavgift för småbarnspedagogik på deltid  
en client fee for part-time early childhood education and care; part-time ECEC client fee

määritelmä

[osa-aikaisesta varhaiskasvatuksesta](#) perittävä [varhaiskasvatuksen asiakasmaksu](#)

huomautus

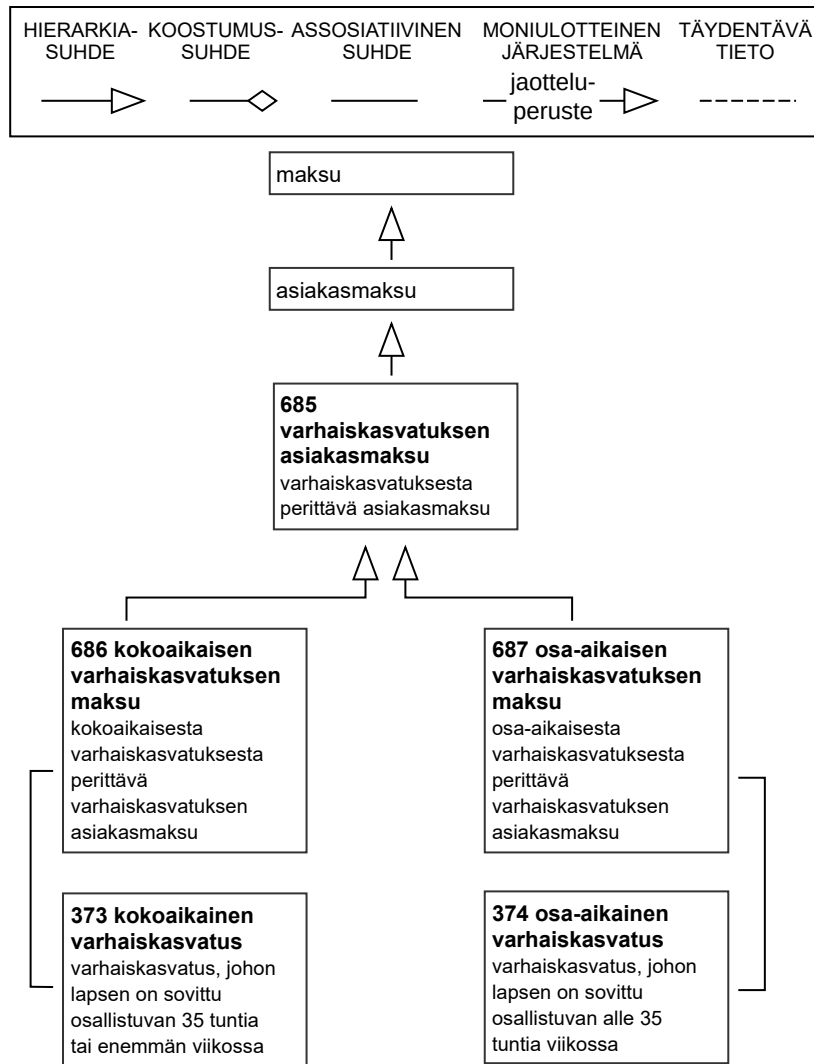
Osa-aikaisen varhaiskasvatuksen maksusta on säädetty varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain 6 §:ssä (1503/2016).

Käsitteen tunnus: c1604

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen maksut](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>



**Käsitekaavio 86.** Varhaiskasvatuksen maksut.

761

**opiskelumaksu; opintomaksu; opiskelijamaksu; maksu opetukseen osallistumisesta** <esim. aikuisten lukiokoulutuksessa aineopiskelijalta perittävä maksu>; **opetuksesta perittävä maksu** <korkeakoulut>; ~ **materiaalimaksu**

sv studieavgift

en > course fee <esim. aikuisten lukiokoulutuksessa aineopiskelijalta perittävä maksu opetukseen osallistumisesta>; > education and training fee <ammattillinen koulutus>; ~ materials fee <materiaalimaksu>

määritelmä

**koulutukseen (1)** osallistumisesta perittävä maksu

huomautus

*Toisen asteen koulutukseen (lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus)* liittyvä *opetus (1)* ja *ohjaus* on maksutonta, mutta *opiskelijoilta* voidaan periä esimerkiksi materiaalimaksuja.

*Ammattitutkintokoulutuksessa, erikoisammattitutkintokoulutuksessa ja muussa ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjä* voi periä opiskelijalta kohtuullisen opiskelumaksun, jolla katetaan osittain *koulutuksen (2)* järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia.

Aikuisten *lukiokoulutuksessa* yksittäisen *oppiaineen* opiskelijalta (nk. aineopiskelija) voidaan periä maksu opetukseen osallistumisesta.

Vapaan sivistystyön lainsäädännössä käytetään termiä opiskelumaksu, mutta yleiskielessä vapaan sivistystyön opiskelumaksuista käytetään nimityksiä kurssimaksu, *lukukausimaksu* ja lukuvuosimaksu. Vapaan sivistystyön koulutuksessa voi olla myös materiaalimaksuja.

Ammattikorkeakoulujen toiminnassa perittävistä maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1440/2014) mukaan *ammattikorkeakoulu* voi periä maksuja avoimista ammattikorkeakouluopinnoista ja *erillisellä opiskeluoikeudella* suoritettavista opinnoista.

Yliopistojen toiminnassa perittävistä maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1082/2009) mukaan *yliopisto* voi periä maksuja avoimista yliopisto-opinnoista ja *erillisellä opiskeluoikeudella* suoritettavista opinnoista.

*Korkeakouluissa (1)* voidaan edellä mainittujen opetuksesta perittävien maksujen lisäksi periä myös mm. materiaalimaksuja.

Käsitteen tunnus: c634

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin korkeakoulut>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 10.1.2017:** Onko tämä sellainen käsite, joka tulisi ottaa korkeakoulujen kielityöryhmien kieliversioitavaksi? Vai mille asteelle kuuluu (nyt merkitty lukio, ammatillinen, vapaa sivistystyö, vai onko kaikille yhteinen? Onko määritelmä ok?

**OKSA-jaos 28.8.2020:** Palataan tähän, sillä käsite menee osin uusiksi oppivelvollisuuden laajentamisen vuoksi. Joko syksyllä 2020 tai viimeistään vuoden 2021 alussa.

762

**lukukausimaksu; ~ lukuvuosimaksu**

sv termsavgift; ~ läsårsavgift <lukuvuosimaksu>  
 en tuition fee /GB/; ~ annual tuition fee <lukuvuosimaksu>  
 rather than: tuition (2) /US/

määritelmä

*koulutuksesta (1) lukukautta* kohti perittävä *opiskelumaksu*

huomautus

Termillä lukuvuosimaksu viitataan *lukuvuotta* kohti perittävään opiskelumaksuun.

Lainsäädännössä termi lukuvuosimaksu (tai lukukausimaksu) on käytössä ainoastaan *korkeakoulujen (1)* osalta. Kuitenkin myös muilla *koulutusasteilla* (esim. *perusopetuksessa erityisen koulutustehtävän* saaneilla *oppilaitoksilla* sekä *vapaassa sivistystyössä*) perittäviä maksuja voidaan nimittää lukukausi- tai lukuvuosimaksuiksi.

Suomen *korkeakouluissa (1)* lukukausimaksu on käytössä EU- ja ETA-alueen ulkopuolelta tuleville *opiskelijoille vieraskielisessä koulutuksessa*.

Englannin sana tuition viittaa *opettamiseen*. Amerikanenglannissa termi tuition viittaa myös *opetukseen (1)* liittyvään maksuun, kuten lukukausimaksuun; brittienglannissa tuition-sanan perään on lisättävä 'fee'. On suositettavampaa käyttää sanaa tuition *opettamisesta* ja tuition fee opetukseen liittyvästä maksusta, jotta käsitteiden välille saadaan tehtyä ero.

Käsitteen tunnus: c630

Luokka: <perusopetus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsitekaavio: [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

763

**lukuvuosimaksuvelvollisuus**

määritelmä

*opiskelijan* velvollisuus suorittaa lukuvuosimaksu

huomautus

Lukuvuosimaksulla tarkoitetaan *koulutuksesta (1) lukuvuotta* kohti perittävää *opiskelumaksua*, ks. *lukukausimaksu*.

Suomen *korkeakouluissa (1)* lukuvuosimaksu ja lukuvuosimaksuvelvollisuus liittyy *koulutukseen (1)*, joka on muun kuin suomen- tai ruotsinkielistä, johtaa *alempaan* tai *ylempään korkeakoulututkintoon* eikä ole *tilauskoulutusta*. Esimerkki tällaisesta koulutuksesta (1) on vieraskielinen perustutkintokoulutus, kuten englanninkielisen *maisteriohjelman koulutus (2)*.

Yliopistolain (558/2009) ja ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan opiskelijalla ei ole lukuvuosimaksuvelvollisuutta, mikäli hän on Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalainen tai mikäli hänet Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden muun sopimuspuolen kanssa tekemän sopimuksen mukaan rinnastetaan Euroopan unionin kansalaiseen, tai mikäli hän on edellä mainittujen perheenjäsen. Lukuvuosimaksuvelvollisuutta ei ole myöskään opiskelijalla, jolla on ulkomaalaislaissa tarkoitettu Euroopan unionin sininen kortti, jatkuva tai pysyvä oleskelulupa tai pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskelulupa tai jos hän on edellä mainittujen perheenjäsen.

Käsitteen tunnus: c1541

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

tarkistettava / käsittelyyn krk 2019

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

764

### lukuvuosimaksuvelvollinen opiskelija

määritelmä

*opiskelija*, jolla on *lukuvuosimaksuvelvollisuus*

huomautus

Lukuvuosimaksuvelvollisia ovat *korkeakoulujen (1) tutkinto-opiskelijat*, joilta korkeakoulu (1) lain mukaisesti perii *opiskelusta* lukuvuosimaksun.

Yliopistolain (558/2009) mukaan *yliopiston* on perittävä muuhun kuin suomen- tai ruotsinkieliseen *alempaan* tai *ylempään korkeakoulututkintoon* johtavaan *koulutukseen (2)* hyväksytyltä opiskelijalta vähintään 1 500 euron suuruinen maksu *lukuvuodessa*.

Ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan *ammattikorkeakoulun* on perittävä muuhun kuin suomen- tai ruotsinkieliseen *ammattikorkeakoulututkintoon* tai *ylempään ammattikorkeakoulututkintoon* johtavaan koulutukseen (2) hyväksytyltä opiskelijalta vähintään 1 500 euron suuruinen maksu lukuvuodessa.

Ks. myös *lukukausimaksu*.

Käsitteen tunnus: c1542

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: *Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

765

### tutkintomaksu

sv examensavgift

en qualification fee

määritelmä

*tutkintoon* osallistumisesta perittävä maksu

huomautus

Esimerkiksi *ylioppilastutkintoon* osallistuvalta tutkintomaksu peritään tutkintoon ilmoittautumisen yhteydessä.

Käsitteen tunnus: c631

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: *Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut*

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (examensavgift)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (qualification fee)

766

### ylioppilaskunnan jäsenmaksu

sv studentkårens medlemsavgift; studentkårsavgift

en student union membership fee

määritelmä

maksu, joka peritään *ylioppilaskunnan* jäsenyydestä

huomautus

Ylioppilaskunnan jäsenmaksu on *yliopistojen perustutkinto-opiskelijoille* pakollinen.

Käsitteen tunnus: c632

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: *Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut*

<kieliversiointiin korkeakoulut>



767

**opiskelijakunnan jäsenmaksu**

sv studerandekårens medlemsavgift; studerandekårsavgift  
en student association membership fee

määritelmä

maksu, joka peritään *opiskelijakunnan (1)* jäsenyydestä

huomautus

Käsitteen tunnus: c1051

Luokka: <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut englanti kesken> <korkeakoulut ruotsi kesken>

**Terminologin kysymys korkeakoulujen englannin työryhmälle 25.6.2018:** Onko ehdotettu englannin vastine ok?

**Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin työryhmälle 25.6.2018:** Ovatko em. ruotsinkieliset vastineet ok; ovat terminologin ”itse kehittämiä”?

768

**YTHS-maksu; Ylioppilaiden terveydenhuoltosäätiön maksu**

sv SHVS-avgift; avgift för studenternas hälsovårdsstiftelse  
en Finnish Student Health Service fee

rather than: FSHS fee

määritelmä

terveydenhuoltopalveluista *korkeakoulun (1) lukukausi-ilmoittautumisen* yhteydessä perittävä maksu

huomautus

YTHS-maksu on *opiskelijalle* pakollinen, jos hän ilmoittautuu läsnä olevaksi.

Käsitteen tunnus: c633

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: *Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

769

(vanhentunut)

**maksu tutkinnon järjestämisestä**

sv avgift för examensarrangemangen

määritelmä

maksu, joka voidaan periä *ammattitutkintoon* tai *erikoisammattitutkintoon* osallistuvalta, joka suorittaa *tutkinnon* osallistumatta tutkintoon valmistavaan *koulutukseen (2)*

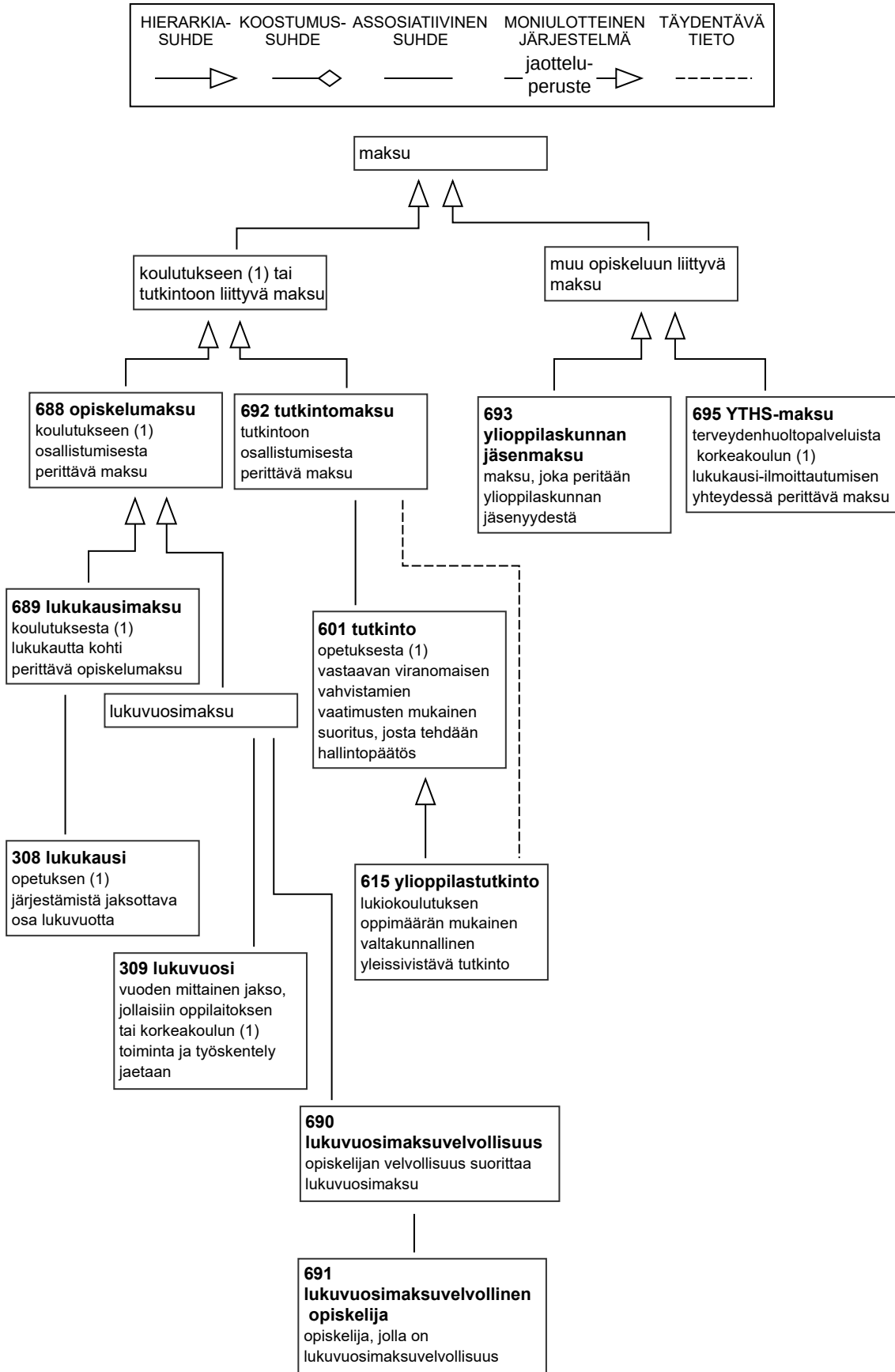
huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c635

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>



Käsitekaavio 87. Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut.

## 6.16 Muita koulutuksen toteuttamiseen/läpivientiin ja opintoprosesseihin liittyviä käsitteitä

770

### aamu- ja iltapäivätoiminta

sv morgon- och eftermiddagsverksamhet

en morning and afternoon activities

määritelmä

*perusopetuksen oppilaille* ennen koulupäivää tai sen jälkeen järjestettävä vapaaehtoinen toiminta

huomautus

Aamu- ja iltapäivätoiminta on tarkoitettu 1- ja 2-luokkalaisille sekä niille muiden *vuosiluokkien* oppilaille, jotka saavat *erityistä tukea (1)*.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä on säädetty perusopetuslaissa (628/1998).

Opetushallitus päättää aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteista.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa ovat esimerkiksi *koulun kerhotoiminta* ja *taiteen perusopetus*.

Toiminnan järjestäjinä voivat olla esimerkiksi *peruskoulut (1)*, kunnan nuorisopalvelut, järjestöt tai seurakunnat.

Käsitteen tunnus: c454

Käsittekaavio: [Muu koulutuksen henkilöstö](#)

771

### koulun kerhotoiminta

sv skolans klubbverksamhet

määritelmä

*perusopetuksen oppilaille* järjestetty vapaa-ajan toiminta, jonka lähtökohtana ovat *peruskoulun (1)* kasvatukselliset, opetukselliset ja ohjaukselliset tavoitteet

huomautus

Perusopetuslain (628/1998, 47 §) mukaan perusopetuksen yhteydessä voidaan oppilaille järjestää kirjastotoimintaa, kerhotoimintaa ja muuta *opetukseen (1)* läheisesti liittyvää toimintaa.

Koulun kerhotoimintaa järjestetään *perusopetuksen* yhteydessä oppituntien ulkopuolella.

Kerhotoiminnan tavoitteena on olla monipuolista, lasten ja nuorten kasvua tukevaa toimintaa, joka vakiintuu osaksi lasten ja nuorten iltapäivää.

Käsitteen tunnus: c876

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

772

### varhaiskasvatuksen ruokailu

sv måltider inom småbarnspedagogik

en meals *pl* in early childhood education and care; ECEC meals *pl*

määritelmä

*varhaiskasvatuksessa* olevalle *lapselle* järjestetty tarkoituksenmukainen ja ohjattu ruokailu

huomautus

Vertaa *kouluateria*.

Käsitteen tunnus: c976

Luokka: <varhaiskasvatus>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021> ruotsi päivitetty

773

**kouluateria** <perusopetus>; **maksuton ateria** <ammattillinen koulutus ja lukiokoulutus>; ~ **kouluruokailu** <perusopetus>; ~ **maksuton ruokailu** <ammattillinen koulutus ja lukiokoulutus>

sv skolmåltid  
en school meal

määritelmä

*oppilaitoksen oppilailleen* tai *opiskelijoilleen* maksutta tarjoama ateria

huomautus

Aterian järjestämisestä vastaa *opetuksen järjestäjä* tai *koulutuksen järjestäjä*, mutta käytännössä aterian tarjoaa oppilaitos.

*Esiopetuksessa* ja *perusopetuksessa* opetuksen järjestäjällä on velvollisuus järjestää oppilaille maksuton ateria työpäivittäin. Oikeus kouluateriaan koskee perusopetukseen valmistavan *opetuksen (1)* oppilaita, perusopetuksen ja *perusopetuksen lisäopetuksen* oppilaita sekä oppivelvollisuusikä yrittäneitä perusopetuksen opiskelijoita.

*Lukiokoulutuksessa* koulutuksen järjestäjällä on velvollisuus järjestää maksuton ateria päätoimisille opiskelijoille työpäivittäin. Velvollisuus järjestää maksuton ateria liittyy nuorten lukiokoulutukseen sekä toisaalta sisäoppilaitosmuotoisesti järjestettävään lukiokoulutukseen. Ks. tarkemmin lukiolaki 714/2018, 35 §.

*Ammatillisessa koulutuksessa* koulutuksen järjestäjällä on velvollisuus järjestää maksuton ateria muun muassa päätoimisille ammatillisen perustutkintokoulutuksen ja *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen* opiskelijoille sellaisina päivinä, joina opiskelijan on oltava läsnä koulutuksen järjestäjän osoittamassa koulutuspaikassa. *Oppivelvollisella* opiskelijalla on oikeus maksuttomaan ateriaan myös päätoimisessa ammattitutkintokoulutuksessa. Ks. tarkemmin laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017, 100 §.

*Ammatillisessa koulutuksessa* oikeus maksuttomaan ruokailuun ei kuitenkaan koske *oppisopimuskoulutuksen*, *työvoimakoulutuksen* eikä *henkilöstökoulutuksen* opiskelijoita.

*Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (1)* mukaan *peruskoulu (1)* määrittelee omassa *opetuksen järjestäjän opetussuunnitelmassaan* kouluruokailun keskeiset periaatteet sekä kuvaa järjestämisessä huomioon otettavat terveys-, ravitsemus- ja tapakasvatuksen tavoitteet.

Vrt. *varhaiskasvatuksen ruokailu*.

Käsitteen tunnus: c637

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <ammattillinen ruotsi kesken>  
<ammattillinen englanti kesken>

**Terminologin kysymys oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmälle 11.12.2021:**

Huomautuksessa mainitaan perusopetuksen lisäopetus. Pitäisikö korvata esim. käsitteellä tutkintokoulutukseen valmentava koulutus? Vai poistetaanko vain kokonaan?

774

### koulumatka

sv skolväg <koulumatka etäisyytenä tai konkreettinen tie tai reitti>; skolresa <koulumatka siirtymisenä paikasta toiseen>

en distance between home and school; distance between a student's home and school  
not: school travel

määritelmä

[oppilaan](#) tai [opiskelijan](#) matka asuinpaikasta [oppilaitokseen](#)

huomautus

[Perusopetuksessa](#) oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen, jos matka kodin ja koulupaikkakoulun välillä on yli viisi kilometriä tai jos matka on oppilaalle esimerkiksi liian vaarallinen.

Oppilas tai opiskelija voi koulumatkatukilain ([48/1997](#)) mukaan olla oikeutettu koulumatkatukeen (katso koulumatkatuki-käsitteen määritelmä [Kelan sanastosta](#)).

Käsitteen tunnus: c638

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

775

### koulumatkaetu

sv skolreseförmån (??); skolskjutsförmån

en school transport (?)

määritelmä

[perusopetuksen oppilaalle koulumatkan](#) pituuden, vaikeuden, rasittavuuden tai vaarallisuuden perusteella myönnetty etu

huomautus

Koulumatkaetu voidaan myöntää, jos [oppilaan](#) koulumatka on yli viisi kilometriä tai jos koulumatka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Koulumatkaetu voi olla maksuton kuljetus tai oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä avustus.

[Lukiokoulutuksessa](#) perusopetuksen koulumatkaetua vastaa Kelan maksama koulumatkatuki (katso koulumatkatuki-käsitteen määritelmä [Kelan sanastosta](#)).

Käsitteen tunnus: c639

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Lukion ruotsin kielityöryhmä 1.3.2019:** Perusopetuslaissa (628/1998) käytetään termiä "koulumatkaetu", onko se kuljetusedun synonyymi? Pitäisikö koulumatkaetu lisätä suomenkieliseksi termiksi?

**Lukion ruotsin kielityöryhmä 1.3.2019:** suomen termiä kuljetusetu ei löydy säädöksistä. Perusopetuslaissa "koulumatkaetu" on käännetty "stöd för skolresor".

**OKSA-jaksen kommentti lukion ruotsin työryhmälle 14.6.2019:** Suomen termimuoto "kuljetusetu" oli virheellinen, tarkoitus on olla perusopetuslain mukainen termi "koulumatkaetu".

**Anu Halvari / OPH:** koulukuljetus: school transport. Check Leo

776

**kuljetuspäätös**

sv beslut *n* om skolskjuts

määritelmä

*koulumatkaedun* myöntämistä koskeva päätös

huomautus

Kuljetuspäätös tehdään oppijakohtaisesti. Kuljetuspäätös tehdään myös väliaikaisesta kuljetusedusta, jollainen voi tulla kyseeseen esimerkiksi loukkaantumistapauksessa.

Käsitteen tunnus: c641

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Anu Halvari / OPH:** koulukuljetus: school transport. Check Leo

777

**kodin ja koulun yhteistyö** <perusopetus>; **kodin ja oppilaitoksen yhteistyö** <lukiokoulutus>

sv samarbete *n* mellan hem och skola <perusopetus>; samarbete *n* mellan hem och läroanstalt <lukiokoulutus>

en cooperation between home and school <perusopetus, lukiokoulutus>; home-school cooperation <perusopetus, lukiokoulutus>; ~ homes and schools working together

määritelmä

toiminta, jossa *huoltajilla* on mahdollisuus yhdessä *opettajan* ja *oppilaiden* kanssa osallistua *oppilaitoksen* opetus- ja kasvatustyön suunnitteluun ja *arviointiin (1)*

huomautus

*Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (1)* mukaan huoltajille tulee antaa tietoa *opetussuunnitelmasta (1)*, *opetuksen (1)* järjestämisestä, *oppilashuollosta* ja mahdollisuudesta osallistua kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön.

Käsitteen tunnus: c514

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

## 7 Varhaiskasvatus- ja koulutusjärjestelmän, oppimistulosten ja osaamisen arviointi

### 7.1 Arvioinnin peruskäsitteitä

778

#### arviointi (1)

sv utvärdering (1); evaluering (1)

en evaluation (1); > assessment (2) <oppijan, oppimisen tai opintosuorituksen arviointi>

määritelmä

tarkastelun kohdetta koskevan tiedon analysointi ja tulkitseminen ja niiden pohjalta tehtävä kohteen arvottaminen

huomautus

Arviointi (1) tehdään [arviointikriteerien](#) tai tavoiteasetannan perusteella.

Arviointi (1) voi kohdistua esimerkiksi toiminnan tai sen tulosten laatuun tai tehokkuuteen.

Opetustoimen alueella tehtävää arviointia (1) ovat mm. [opintosuoritusten](#) arviointi (ks. [arviointi \(2\)](#)) ja [koulutuksen arviointi](#).

**utvärdering / bedömning:** Ruotsin kielessä terminkäyttö poikkeaa suomen kielestä. Tässä määrittelystä yläkäsitteestä arviointi (1) sekä käsitteestä koulutuksen arviointi käytetään termiä utvärdering, kun taas mm. käsitteistä oppilaan arviointi, opiskelijan arviointi ja opintosuorituksen arviointi (ks. [arviointi \(2\)](#)) käytetään termiä bedömning.

**assessment (2):** Englannin termi assessment (2) viittaa ennen kaikkea mittausten perusteella tehtävään tavoitteen ja tuloksen vertailuun, ja suomeksi assessment käännetään usein sanalla mittaaminen. Termiä assessment käytetään myös käsitteen oppilaan arviointi / opiskelijan arviointi / opintosuorituksen arviointi (ks. [arviointi \(2\)](#)) englanninkielisenä vastineena.

Ks. myös [arviointikriteeri](#).

Käsitteen tunnus: c750

Luokka: <yhteinen/yleinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#), [Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen](#), [Arviointi](#), [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#) ja [Laatukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

**OKSA-jaoston kokous 22.4.2016:** Tero varmistaa vakan puolelta, tarvitaanko näitä (arviointi, auditointi, seuranta), mutta jos ei, niin voidaan jättää pois

**Terminologien (Riina Kosunen ja Seija Suonuuti) kommentti 16.8.2016:** käsite arviointi (1) tarvitaan monen muun käsitteen yläkäsitteenä, ei suositella jätettäväksi pois. Sen sijaan auditointi ja seuranta voidaan sanastotyön kannalta tarvittaessa jättää pois (jollei ole esim. vaarana, että alan kielenkäytössä käsitteet arviointi (1), auditointi ja seuranta sekoittuvat keskenään ja tarvitaan selvennystä).

**Terminologin kommentti (Seija):** siirretty tähän arviointisanastotyön ajaksi. Voidaan tarvittaessa siirtää takaisin kohtaan Oppilaan arviointi.

**Hyväksytty** arviointityöryhmän kokouksessa 7.5.2020

779

**seuranta**

sv uppföljning

en monitoring (?); follow-up (?)

määritelmä

tiedonkeruun perusteella tehtävä kohteen järjestelmällinen havainnointi

huomautus

Opetus- ja koulutussektorilla seurannan kohteena voivat olla yhtäältä *oppijoiden oppiminen*, osaaminen ja *oppimistulokset* ja toisaalta *opetukseen (1)* ja *koulutukseen (1)* liittyvä toiminta ja järjestelmät.

Seuranta ei ole luonteeltaan arvottavaa, vrt. *arviointi (1)*.

Käsitteen tunnus: c752

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

<arviointi ruotsi kesken>

<arviointi englanti kesken>

**Varhaiskasvatuksen sanastoryhmä 9.3.2016:** tämä on ok myös varhaiskasvatuksen näkökulmasta

**OKSA-jaoston kokous 22.4.2016:** termiä tarvitsee tarkentaa, tai sitten jätetään käsite kokonaan pois vakan osalta

**OKSA-jaoston kokous 22.4.2016:** Tero varmistaa vakan puolelta, tarvitaanko näitä (arviointi, auditointi, seuranta), mutta jos ei, niin jätetään pois

**Englannin kielityöryhmän kommentti 31.5.2016:** Merja selvittää, mitä Karvi käyttää, tarvitaan varmaan useita synonyymeja

**Englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaostolle 31.5.2016:** Määritelmässä "kohteen" on hyvin epämääräinen, kohdehan voi olla vaikka yksittäinen lapsi. Mitä tällä tarkemmin tarkoitetaan?

**OKSA-jaoksen kommentti korkeakoulujen englannin kielityöryhmälle 26.1.2018:** Seurannan kohteet ovat samat kuin arvioinnin (1) kohteet. Asiasta on kirjoitettu täsmentävä huomautus: "Opetus- ja koulutussektorilla seurannan kohteena voivat olla yhtäältä oppijoiden oppiminen, osaaminen ja oppimistulokset ja toisaalta opetukseen (1) ja koulutukseen (1) liittyvä toiminta ja järjestelmät."

**Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kommentti 2.2.2018:** Käsitteen esiintymiskontekstiin kaivataan täsmennystä, jotta englannin vastineet voidaan valita.

**Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kommentti 2.2.2018:** 'Student tracking' saa osumia UK:ssa. En tiedä, onko sama asia.

**Hyväksytty** arviointisanastotyöryhmässä 7.5.2020.



780

**kehittävä arviointi**

sv utvecklande utvärdering

en enhancement-led evaluation

määritelmä

[arviointin \(1\)](#) toimintaperiaate, jossa kehitetään toimintaa sitomalla yhteen arviointi (1) ja aktiivinen kehittäminen

huomautus

Kehittävä arviointi on osallistavaa ja sen perustana on arvioinnin (1) toteuttajan ja arviointiin osallistuvan välinen luottamus ja [koulutusorganisaation](#) vastuu toimintansa kehittämisestä.

Kehittävän arvioinnin menetelmät voidaan räätälöidä tapauskohtaisesti tukemaan [arviointien vaikuttavuutta](#) ja toiminnan kehittämistä jo arviointiprosessin aikana.

Kehittävän arvioinnin tuloksena osallistujat saavat [palautetta](#) toimintansa kehittämiskohteista, hyvistä käytänteistä ja vahvuuksista.

Käsitteen tunnus: c1742

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

**Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 2.9.2020**

781

**kansallinen arviointi; kansallisen tason arviointi**

sv nationell utvärdering

en national evaluation

määritelmä

[arviointi \(1\)](#), joka tehdään valtakunnallisesti samoilla yhteisillä periaatteilla

huomautus

[Kansallinen koulutuksen arviointikeskus](#) (Karvi) vastaa [varhaiskasvatuksen](#), [opetuksen \(1\)](#) ja [koulutuksen \(1\)](#) kansallisesta arvioinnista.

Kansallinen arviointi voi kohdistua esimerkiksi [koulutustoimijoihin](#) tai oppilas- tai opiskelijaryhmiin. Kansallinen arviointi voi olla myös esimerkiksi [teema-arviointia](#).

Kansallinen arviointi on [ulkoista arviointia](#).

Käsitteen tunnus: c1744

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

**Hyväksytty kokouksessa 7.5.2020**

782

**Kansallinen koulutuksen arviointikeskus; Karvi**

sv Nationella centret för utbildningsutvärdering  
en Finnish Education Evaluation Centre; FINEEC

määritelmä

*koulutuksen (1)* ja *varhaiskasvatuksen ulkoisen arvioinnin* riippumaton asiantuntijaorganisaatio, jonka tehtävät määritellään laissa

huomautus

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus tuottaa *arviointiin (1)* perustuvaa tietoa koulutuspoliittista päätöksentekoa ja koulutuksen (1) ja varhaiskasvatuksen kehittämistä varten.

Arviointikeskuksen päätehtävänä on toteuttaa koulutukseen (1) ja varhaiskasvatukseen sekä *varhaiskasvatuksen*, *opetuksen* ja *koulutuksen järjestäjien* ja *korkeakoulujen (1)* toimintaan sekä *vapaaseen sivistystyöhön* liittyviä arviointeja (1), tehdä *arviointisuunnitelman* mukaisia *oppimistulosten arviointeja*, tukea *varhaiskasvatuksen*, *opetuksen* ja *koulutuksen järjestäjiä* sekä korkeakouluja (1) arviointia (1) ja *laadunhallintaa* koskeissa asioissa sekä kehittää koulutuksen (1) ja varhaiskasvatuksen arviointia (1).

Arviointikeskuksesta on säädetty laissa Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta (2013/1295).

Käsitteen tunnus: c1745

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Arviointi](#)

<arviointi ruotsi kesken>

<arviointi englanti kesken>

**Hyväksytty** Arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020, tarkistettu Karvissa.

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (Nationella centret för utbildningsutvärdering)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (Finnish Education Evaluation Centre)

783

**arviointineuvosto**

sv utvärderingsrådet  
en Evaluation Council

määritelmä

valtioneuvoston nimittämä asiantuntijaelin, joka seuraa ja kehittää *Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen* toimintaa ja laatii toiminnan strategiset linjaukset sekä vastaa kansallisesta koulutuksen *arviointisuunnitelman* laatimisesta

huomautus

Arviointineuvostoilla on keskeinen rooli kansallisten arviointikohteiden määrittämisessä.

Arviointineuvoston kokoonpanosta, tehtävistä ja päätösvaltaisuudesta säädetään asetuksessa Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta (1317/2013).

Käsitteen tunnus: c1746

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Arviointi](#)

**Hyväksytty** Arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020, tarkistettu Karvissa.

784

**paikallinen arviointi; paikallisen tason arviointi**

sv lokal utvärdering

en local evaluation; local-level evaluation

määritelmä

*arviointi (1)*, joka tehdään alueellisesti tai yhden toimijan alueella

huomautus

Paikallinen arviointi voi olla esimerkiksi yhden *koulutuksen* tai *varhaiskasvatuksen järjestäjän* tai *palveluntuottajan* tekemä arviointi (1).

Käsitteen tunnus: c1747

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Arviointi](#)

**Hyväksytty kokouksessa 7.5.2020**

785

**toiminnan tasolla tehtävä arviointi; yksikössä tehtävä arviointi**

määritelmä

*paikallinen arviointi*, joka tehdään yhden toimijan alueella tai *varhaiskasvatuksen toimipaikassa* tai *koulutusorganisaation toimipisteessä*

huomautus

Toiminnan tasolla tehtävä arviointi on *itsearviointia (1)*.

Käsitteen tunnus: c1748

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Arviointi](#)

**Hyväksytty kokouksessa 7.5.2020**

786

<varhaiskasvatus>

**pedagogisen toiminnan arviointi**

sv utvärdering av den pedagogiska verksamheten

en evaluation of pedagogical activity

määritelmä

*toiminnan tasolla tehtävä arviointi*, joka tehdään *varhaiskasvatuksen toimipaikassa* tai *lapsiryhmässä*

huomautus

Pedagogisen toiminnan tasolla *arvioinnin (1)* kohteena on *varhaiskasvatushenkilöstön* toiminta ja *lapsen* kohtaama *varhaiskasvatuksen* laatu. Arvioinnin kohteena eivät ole lasten ominaisuudet, kehitys tai *oppiminen*.

Pedagogisen toiminnan arviointi on pääasiassa *itsearviointia (1)*.

Käsitteen tunnus: c1749

Luokka: varhaiskasvatus

Luokka: arviointi

Käsitekaavio: [Arviointi](#)

**Hyväksytty arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020**

**Kirsi Alila 22.1.2021:** Minusta pedagogisen toiminnan arviointi pitäisi ehdottomasti koskea muutakin [=muutakin koulutusasteita] kuin varhaiskasvatusta, mutta te osaatte sanoa, voinko sen vielä lisätä muille ja keskusteluttaa sen lisäämisestä tässä vaiheessa vai vasta myöhemmin. Yksi vaihtoehto toki on, että jos keskustelu tästä käsitteestä käydään muiden tahojen osalta myöhemmin, myös vakan osalta se käydään silloin samaan aikaan, eli jäisi nyt kokonaan pois. Minulle käy kuinka vaan.

787

**ulkoinen arviointi; ulkopuolinen arviointi**

sv extern utvärdering

en external evaluation; extern evaluation

määritelmä

**arviointi (1)**, jonka tekee kohteen ulkopuolinen arvioija

huomautus

**Varhaiskasvatus-** ja **koulutustoimijoita** on laeissa velvoitettu osallistumaan ulkoiseen arviointiin, esimerkiksi varhaiskasvatuslaki 540/2018, perusopetuslaki 628/1998, lukiolaki 714/2018, laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017, ammattikorkeakoululaki 932/2014, ja yliopistolaki 558/2009.

Kansallista koulutusta koskeva ulkoinen arviointi on laissa (2013/1295) säädetty **Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen** (Karvi) tehtäväksi.

Vertaa **itsearviointi (1)**.

Käsitteen tunnus: c1479

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: **Arviointi**

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

**Hyväksytty** arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020

788

### itsearviointi (1)

sv självbedömning; självvärdering (1); självvärdering (1); intern utvärdering  
en self-evaluation

määritelmä

arvioinnin (1) kohteen itse tekemä *arviointi (1)*

huomautus

Itsearviointin (1) kautta tuotetaan tietoa toiminnasta, *toimintakulttuurista* sekä vallitsevista arvoista ensisijaisesti toimijan sisäiseen käyttöön. Itsearviointi (1) auttaa tunnistamaan kehittämiskohteita sekä olemassa olevia vahvuuksia, joita voidaan edelleen hyödyntää systemaattisen kehittämisen tukena.

Itsearviointi (1) on keskeisessä asemassa laadun ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Itsearviointi (1) on osa *formatiivista arviointia*.

Esimerkiksi varhaiskasvatustalaki (540/2018) ja perusopetuslaki (628/1998) velvoittavat *koulutuksen järjestäjiä* oman toiminnan arviointiin (1).

Itsearviointi (1) on käytössä *oppilaiden* ja *opiskelijoiden* arvioinnissa. Vrt. *itsearviointi (2)*

Vertaa *ulkoinen arviointi*.

Käsitteen tunnus: c1029

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: *Arviointi*

<arviointi ruotsi kesken>

<arviointi englanti kesken>

**Terminologin kommentti 6.5.2016:** OKSAn puolella on käsitteet arviointi (1), arviointi (2) ja arviointi (3):

*arviointi (1)* on yleinen arviointi-käsite (arviointi (2):n ja arviointi (3):n yläkäsite)

*arviointi (2)*; opiskelijan/opintosuorituksen arviointi = oppilaan, opiskelijan tai tutkinnon suorittajan oppimisen, osaamisen tai oppimistulosten arvon määrittäminen (c594)

*arviointi (3)*; koulutuksen arviointi = toiminta, jossa selvitetään, missä määrin opetus (1) tai koulutus (1) on saavuttanut lainsäädännön mukaiset tavoitteensa (c642)

**Terminologin kysymys Karville 14.8.2018:** Tulisiko käsitteen *vertaisarviointi* (ID1094) olla tässä luvussa, jossa on yleisiä arviointikäsitteitä (kuten tekijän mukaan itsearviointi ja ulkopuolinen arviointi)? Onko vertaisarviointi sekä oppilaan/opiskelijan arvioinnin että koulutuksen arvioinnin muoto?

**Seija 22.4.2020:** Nyt esimerkeissä on vain varhaiskasvatus. Niitä voidaan joko muokata yleisemmiksi tai lisätä esimerkkejä muilta koulutusasteilta.

**Seija 15.5.2020:** Onko lasten, oppilaiden ja opiskelijoiden itsearviointi oikeasti aikaisemmin määriteltyä itsearviointi (2):sta? 28.5.2020: Todettiin, että lapset voi jättää pois itsearviointin yhteydessä.

**Hyväksytty** arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020

789

### vertaisarviointi (1)

sv kamratbedömning; kollegial bedömning; referentgranskning

en peer evaluation; peer assessment

määritelmä

**arviointi (1)**, jossa arvioitavat arvioivat toisiaan tai jossa arvioinnin (1) tekevät arvioitavia vastaavassa ryhmässä toimivat ulkoiset arvioijat

huomautus

Esimerkiksi *oppilaan* tai *opiskelijan* tekemä toisen oppilaan tai opiskelijan *oppimisen*, osaamisen tai työskentelyn vertaisarviointi (1).

Vertaisarvioinnin (1) tavoite oppilaan ja opiskelijan työskentelyssä on myös kehittää arviointitaitoja.

Vertaisarviointia (1) voidaan käyttää myös *varhaiskasvatus-* tai *koulutustoimijoiden* arvioinnissa.

Vrt. *tieteellisen julkaisun vertaisarviointi* ja *vertaispalaute*.

Käsitteen tunnus: c1094

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Arviointi](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**Ruotsin kielityöryhmä 6.2.2017:** Ehdotus OKSA-sanastoon/ kysymys OKSA-sanastojaostolle: pitäisikö sanastoon lisätä kamratbedömning / kollegial bedömning / referentgranskning ?

**OKSA-jaoston kokous 22.4.2016:** Tämä käsite mahdollisesti lisättävä arviointikäsitteisiin (itsearviointi, ulkopuolinen arviointi, vertaisarviointi...)

**OKSA-jaos 15.6.2018:** arviointikäsitteet yleensäkin kaipaavat Karvin osallistumista

**OKSA-jaos 15.6.2018:** pyydetään Karvia kommentoimaan OKSAn arviointikäsitelukuja ja ehdottamaan lisäysehdotuksia

**OKSA-jaos 15.6.2018:** Riina tekee arviointikäsitteisiin liittyvistä kysymyksistä Excel-taulukon joka lähetetään Karviin

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle ja Karville 14.8.2018:** Tulisiko vertaisarviointi-käsite olla sanastossa määritelty oppilaan/opiskelijan arvioinnin muotona vai koulutuksen arvioinnin muotona vai kenties sekä että?

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle ja Karville 14.8.2018:** Pidetäänkö vertaisarviointia ulkopuolisen arvioinnin muotona vai jaotellaanko erikseen itsearviointi, ulkopuolinen/ulkoinen arviointi ja vertaisarviointi?

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle ja Karville 14.8.2018:** Pitäisikö määritellä myös ulkopuolinen/ulkoinen arviointi -käsite?

**OKSA-jaos 24.8.2018:** Käsite on käytössä korkeakouluilla käytössä sekä tässä määritellyssä merkityksessä että liittyen tieteellisten artikkeleiden arvioimiseen julkaisua varten. Kun määritelmä on selvillä, näkee, tarvitaanko tieteellisten artikkeleiden tapaus määritellä eri käsitteenä.

**Totti Tuhkanen 24.9.2018:** Korkeakouluissa tieteelliseen julkaisemiseen liittyvä vertaisarviointi määritellään usein julkaisusarjakohtaisesti, kuten <https://aikakauskirjalahde.wordpress.com/vertaisarviointi/>, tai yliopisto/laitostasolla vahvistettuna tutkimuksen laadunvarmistusperiaatteena. Tieteellisten Seurain Valtuuskunta kuvaa va-toiminnan tiivistetysti: <https://www.tsv.fi/fi/palvelut/tunnus/lisatietoa-vertaisarvioinnista>

**Seija 12.5.2020:** Käsite on jaettu kahtia kokouksen 7.5.2020 päätöksen mukaisesti. Korkeakoulujen vertaisoppiminen on toistaiseksi jätetty pois, koska oppimiskäsitteet eivät kuulu arviointityöryhmän työn rajaukseen.

**Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 15.6.2020.** Tarkistettu 17.8.2020.

790

**systemaattinen arviointi**

sv systematisk utvärdering

en systematic evaluation

määritelmä

[arviointi \(1\)](#), jossa kohteesta kerätään tietoa suunnitelmallisesti eri tavoin ja menetelmin ja tietoa verrataan ennalta asetettuihin ominaisuuksiin ja tavoitteisiin

huomautus

Systemaattiseen arviointiin liittyy myös ajallinen suunnitelmallisuus ja toistettavuus.

Määriteltyjä tavoitteita voidaan kuvailla tarkemmin [laatuindikaattorien](#) avulla.

Systemaattisen arviointitiedon kerääminen edellyttää, että indikaattorit käsitteellistetään vielä arviointiperusteiksi, [arviointikriteereiksi](#).

Käsitteen tunnus: c1750

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

**Hyväksytty** arviointisanastotyöryhmässä 7.5.2020.

791

### diagnostinen arviointi

sv diagnostisk bedömning <oppilaan tai opiskelijan arviointi>; diagnostisk utvärdering  
en diagnostic assessment

määritelmä

etukäteen tehtävä *arviointi (1)*, jonka tarkoitus on selvittää *oppilaan* tai *opiskelijan* lähtötaso

huomautus

Diagnostisen arvioinnin tarkoitus on kartoittaa oppimisedellytyksiä ja sitä, miten oppilas tai opiskelija hallitsee arvioitavia tietoja ja taitoja.

Diagnostinen arviointi on tyypillistä myös oppimisvaikeuksien seulonnassa.

Diagnostiseen arviointiin voi liittyä *seurantaa*.

Käsitteen tunnus: c1041

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Arviointi](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**OKSA-jaosto 22.4.2016:** poistetaan diagnostinen, prognostinen, formatiivinen ja summatiivinen arviointi luvusta ”Oppilaan, opiskelijan tai tutkinnon suorittajan suorituksen arviointi” ja siirretään ehdolle lukuun ”Varhaiskasvatus- ja koulutusjärjestelmän, oppimistulosten ja osaamisen arviointi”

**OKSA-jaosto 20.5.2016 / Tomi Kytölä:** näitä käytetään ammatillisella puolella myös opiskelijan/opintosuorituksen arvioinnissa

**Seija 30.4.2020:** mukana on myös aikaisemmin kirjattu termi koulutuksen diagnostinen arviointi, mutta jos koulutuksen arvioinnilla arvioidaan tavoitteiden saavuttamista, voidaanko sitä tehdä lähtötason selvittämiseksi etukäteen?

### Hyväksytty arviointityöryhmässä 28.5.2020

**Riina-terminologin kysymys 23.2.2022:** Määritelmässä puhutaan oppilaan tai opiskelijan lähtötasosta, ja tämän vuoksi tulee mieleen, että käsitteen yläkäsite olisi *arviointi (2)* (= arviointi (1), jonka tavoitteena on oppilaan tai opiskelijan oppimisen, osaamisen tai oppimistulosten arvottaminen), mutta yläkäsitteeksi on kuitenkin valittu arviointi (1). Varmistus: onhan tämä harkittu ratkaisu? Jos diagnostinen arviointi liittyy oppijan (osaamisen?) lähtötasoon, niin silloinko se ei ole arviointi (2):a? Pohdin käsitteen diagnostinen arviointi ruotsin ja englannin vastineita: oppijan osaamisen tai oppimisen arvioinnista käytetään ruotsiksi bedömning ja englanniksi assessment; yleisemmästä (esim. koulutuksen) arvioinnista käytettäisiin utvärdering ja evaluation. Tarvitaanko diagnostisen arvioinnin vastineiksi ruotsiksi sekä utvärdering että bedömning ja englanniksi sekä evaluation että assessment, vai miten?

**Riina-terminologin kysymys 23.2.2022:** Näin maallikon/terminologin näkökulmasta diagnostinen ja formatiivinen arviointi kuulostavat nykymääritelmiensä perusteella arviointi (2):n alakäsitteiltä, mutta *summatiivisen arvioinnin* määritelmä on kirjoitettu yleisemmin, niin että se selvästi sopii arviointi (1):n alakäsitteeksi (ja sen erikoistapauksena on oppijan summatiivinen arviointi).



792

**formatiivinen arviointi; ohjaava arviointi**

sv formativ bedömning <oppilaan tai opiskelijan arviointi>; formativ utvärdering; formativ utvärdering av utbildning <koulutuksen arviointi>

en formative assessment

määritelmä

oppimisprosessin aikainen arviointi (1), jonka tarkoitus on ohjata ja tukea *oppilaan* tai *opiskelijan oppimisen* edistymistä suhteessa asetettuihin tavoitteisiin

huomautus

Formatiivinen arviointi auttaa oppilasta tai opiskelijaa ymmärtämään omaa oppimistaan, tunnistamaan vahvuuksiaan ja kehittämään työskentelyään asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Formatiiivinen arviointi on osa *opetusta (1)*.

*Itsearviointi (1)* ja *vertaispalautte* ovat osa formatiivista arviointia.

Käsitteen tunnus: c1043

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**OKSA-jaosto 22.4.2016:** poistetaan diagnostinen, prognostinen, formatiivinen ja summatiivinen arviointi luvusta "Oppilaan, opiskelijan tai tutkinnon suorittajan suorituksen arviointi" ja siirretään ehdolle lukuun "Varhaiskasvatus- ja koulutusjärjestelmän, oppimistulosten ja osaamisen arviointi"

**OKSA-jaosto 20.5.2016** / Tomi Kytölä: näitä käytetään ammatillisella puolella myös opiskelijan/opintosuorituksen arvioinnissa -> käsitellään tämä syksyllä, kun käsitellään muutakin ammatillista

**Hyväksytty** kokouksessa 28.5.2020

**Riina-terminologin kysymys 23.2.2022:** Määritelmän mukaan tämän on "tarkoitus ohjata ja tukea oppilaan tai opiskelijan oppimisen edistymistä", ja tämän vuoksi tulee mieleen, että käsitteen yläkäsite olisi *arviointi (2)* (= arviointi (1), jonka tavoitteena on oppilaan tai opiskelijan oppimisen, osaamisen tai oppimistulosten arvottaminen). Yläkäsitteeksi on kuitenkin valittu arviointi (1). Varmistus: onhan tämä harkittu ratkaisu? Jos formatiivinen arviointi liittyy oppijan oppimisen edistämiseen, niin silloinko se ei ole arviointi (2):a? Pohdin käsitteen formatiivinen arviointi ruotsin ja englannin vastineita: oppijan osaamisen tai oppimisen arvioinnista käytetään ruotsiksi bedömning ja englanniksi assessment; yleisemmästä (esim. koulutuksen) arvioinnista käytettäisiin utvärdering ja evaluation. Tarvitaanko formatiivisen arvioinnin vastineiksi ruotsiksi sekä utvärdering että bedömning ja englanniksi sekä evaluation että assessment, vai miten?

793

**prognostinen arviointi; koulutuksen prognostinen arviointi**

sv prognostisk utvärdering; prognostisk utvärdering av utbildning <koulutuksen arviointi>

määritelmä

*arviointi (1)*, joka pyrkii ennustamaan nykytilan perusteella tulevaa

huomautus

Suomalaisessa *koulutusjärjestelmässä* esimerkiksi *ylioppilastutkinnolla* ja *valintakokeilla* on prognostinen tehtävä.

Käsitteen tunnus: c1042

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

**OKSA-jaosto 22.4.2016:** poistetaan diagnostinen, prognostinen, formatiivinen ja summatiivinen arviointi luvusta "Oppilaan, opiskelijan tai tutkinnon suorittajan suorituksen arviointi" ja siirretään ehdolle lukuun "Varhaiskasvatus- ja koulutusjärjestelmän, oppimistulosten ja osaamisen arviointi"

**OKSA-jaosto 20.5.2016 / Tomi Kytölä:** näitä käytetään ammatillisella puolella myös opiskelijan/opintosuorituksen arvioinnissa -> käsitellään tämä syksyllä 2016, kun käsitellään muutakin ammatillista

**Terminologin kysymys 26.5.2016:** Tarvitaanko siis luoda sanastoon mm. käsitteet *prognostinen arviointi (1)*, joka on opiskelijan/opintosuorituksen arviointia, ja *prognostinen arviointi (2)*, joka on koulutuksen arviointia? Eli luodaanko kaikista näistä käsitteistä kaksi homonyymista versiota?

**Arviointisanastoryhmä 28.5.2020:** Tämä ei ryhmän mielestä kuulu sen rajauksessa oleviin arviointikäsitteisiin. Pitäisi käsitellä ammatillisen koulutuksen puolella. Kahta käsitettä ei meistä tarvita ja määritelmäehdotuksesta on tehty yleinen. Samoin on tehty arviointisanastoryhmässä tässä yhteydessä oleville muille arviointikäsitteille.

**Riina- ja Seija-terminologit 5.6.2020:** Tämän kohdalta on poistettu CLAS <arviointi>, jotta Riinan ei tarvitse varoa muokkaamasta tietuetta. Mutta kuuluu siis toisen asteen koulutuksen ja korkeakoulujen arviointikäsitteistöön.

794

### summatiivinen arviointi

sv summativ bedömning <oppilaan tai opiskelijan arviointi>; summativ utvärdering <koulutuksen arviointi>  
en summative assessment

määritelmä

tarkastelujakson lopussa tehtävä *arviointi (1)*, jonka tarkoitus on selvittää, saavutettiin asetetut tavoitteet

huomautus

Summatiivinen arviointi voi kohdistua esimerkiksi *oppilaan* tai *opiskelijan* osaamiseen. Summatiivista arviointia käytetään esimerkiksi kuvaamaan, kuinka hyvin ja missä määrin oppilas tai opiskelija on saavuttanut *opetussuunnitelmassa (2)* asetetut tavoitteet.

Esimerkiksi perusopetusasetus (852/1998) velvoittaa antamaan kunkin *lukuvuoden* päättyessä oppilaalle *lukuvuositolustuksen*, joka perustuu summatiiviseen arviointiin. Myös opintojen päättyessä annettu *päättötodistus* perustuu summatiiviseen arviointiin.

*Koulutuksen (1)* summatiivisesta arvioinnista käytetään ruotsin termiä summativ utvärdering av utbildning.

Käsitteen tunnus: c1044

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<arviointi ruotsi kesken>

**OKSA-jaosto 22.4.2016:** poistetaan diagnostinen, prognostinen, formatiivinen ja summatiivinen arviointi luvusta "Oppilaan, opiskelijan tai tutkinnon suorittajan suorituksen arviointi" ja siirretään ehdolle lukuun "Varhaiskasvatus- ja koulutusjärjestelmän, oppimistulosten ja osaamisen arviointi"

**OKSA-jaosto 20.5.2016 / Tomi Kytölä:** näitä käytetään ammatillisella puolella myös opiskelijan/opintosuorituksen arvioinnissa -> käsitellään tämä syksyllä, kun käsitellään muutakin ammatillista

**Hyväksytty** kokouksessa 28.5.2020, tarkistettu vielä 17.8.2020

795

### koulutuksen arviointi; < arviointi (3)

sv utvärdering av utbildning; evaluering av utbildning  
en evaluation of education; < evaluation (3)

määritelmä

*arviointi (1)*, jossa selvitetään, missä määrin *opetus (1)* tai *koulutus (1)* on saavuttanut lainsäädännön mukaiset tavoitteensa

huomautus

Koulutuksen arviointi koskee kaikkia *koulutusasteita*. Koulutuksen arvioinnilla pyritään tukemaan *koulutuksen (1)* toteuttamista ja kehittämistä ja parantamaan *oppimisen* edellytyksiä.

*Koulutuksen järjestäjällä* voi olla velvollisuus arvioida järjestämänsä koulutusta (1) itse (ks. *itsearviointi (1)*) ja osallistua ulkopuolisen tahon tekemään koulutuksen arviointiin (1) (nk. *ulkoinen arviointi*).

Käsitteen tunnus: c642

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

**Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020**

796

### oppimistulosten arviointi

sv utvärdering av lärresultat; utvärdering av inlärningsresultat

en learning outcome evaluation; assessment of learning outcomes (??)

määritelmä

*opetussuunnitelman (1)* tavoitteiden saavuttamisen, *oppiaineen* osaamisen tason sekä *koulutuksen (2)* tasa-arvon toteutumisen *arviointi (1)*

huomautus

Oppimistulosten arviointi koostuu yleensä tehtäväsarjasta, joka voi kohdistua osaamisen eri osa-alueille.

*Esi-* ja *perusopetuksessa* kansallinen oppimistulosten arviointi kohdistuu *opetussuunnitelman perusteiden* tavoitteiden saavuttamiseen ja on yleensä *otantaperustaista arviointia*, jonka tulokset voidaan yleistää koskemaan koko ikäluokkaa.

PISA (Programme for International Student Assessment) on esimerkki kansainvälisestä oppimistulosten arvioinnista. PISA on OECD:n jäsenmaiden yhteinen tutkimusohjelma, joka tuottaa tietoa *koulutuksen (2)* tilasta ja tuloksista kansainvälisessä vertailukehyksessä. Muita esimerkkejä kansainvälisistä arvioinneista ovat TIMMS (Trends in International Mathematics and Science Study) ja PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study).

Käsitteen tunnus: c1752

Luokka: <arviointi>

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <esiopetus>, <perusopetus>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020**, lisätty huomautus 24.9.

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (utvärdering av inlärningsresultat)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (assessment of learning outcomes)

797

### otantaperustainen arviointi

määritelmä

*arviointi (1)*, jossa tarkastellaan vain osaa kohteista ja otoksen perusteella tehdään päätelmiä kokonaisuudesta

huomautus

*Kansallinen koulutuksen arviointikeskus* arvioi *oppimistuloksia* otantaperustaisesti. Kansalliset *oppimistulosten arvioinnit* eivät ensisijaisesti arvioi yksittäisiä kouluja, *oppilaita* tai *opiskelijoita*, vaan ne arvioivat *koulutusjärjestelmää*.

Otos on varsinaisen kohderyhmän osa, joka valitaan joko satunnaisotannalla tai systemaattisella otannalla. Otoksen edustavuus ratkaisee, kuinka tarkasti tulokset kuvaavat koko kohderyhmää.

Käsitteen tunnus: c1754

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

**Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020**

798

**kriteeriperustainen arviointi; kriteeriperusteinen arviointi**

sv ; > kriterielrelaterad bedömning <oppilaan arviointi>

en criterion-referenced evaluation; > criterion-referenced assessment <oppilaan arviointi>

määritelmä

**arviointi (1)**, jossa kohdetta verrataan ennalta määriteltyihin **arviointikriteereihin**

huomautus

Esimerkiksi **varhaiskasvatuksessa arvioinnin (1)** kohteena olevaa toimintaa verrataan arviointikriteereihin ja sen perusteella päätellään, miten toiminta toteutuu.

**Perusopetuksessa yhteisten oppiaineiden päättöarvioinnin kriteerit** on määritelty perusopetuksen **opetussuunnitelman perusteissa**.

**Oppilaan** tai **opiskelijan arvioinnissa (2)** arviointikriteerit määrittelevät eri **arvosanoihin** vaadittavan osaamisen tason

Toiminnan laatua ja tuloksia verrataan yleensä yhdessä sovittuihin arviointikriteereihin.

Käsitteen tunnus: c1756

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: **Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi** ja **Arviointi**

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Seija 28.4.2020:** Tästä puuttuvat muut koulutusasteet, koska ne ovat tällä hetkellä arviointikäsitteistön rajauksen ulkopuolella.

**Hyväksytty** arviointityöryhmässä 2.9.2020

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (kriterielrelaterad bedömning)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (criterion-referenced assessment)

799

**teema-arviointi**

sv ; temautvärdering

en thematic evaluation; sector-specific evaluation; thematic review

määritelmä

**arviointi (1)**, joka kohdistuu johonkin sisällölliseen kokonaisuuteen tai aihepiiriin

huomautus

Teema-arviointi voi kohdistua **koulutusta (1)** tai **varhaiskasvatusta** käsitteleviin, yhteiskunnallisesti ajankohtaisiin ja kriittisiin teemoihin tai **koulutusjärjestelmän** osaan tai tilaan.

Käsitteen tunnus: c1758

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: **Arviointi**

**Hyväksytty** arviointityöryhmän kokouksessa 2.9.2020

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (temautvärdering)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (thematic review)



800

### arvioinnin vaikuttavuus

sv effekt

en impact; effectiveness

määritelmä

arviointitiedon hyödyntämisen aikaansaama ensi- tai toissijainen muutos

huomautus

*Arvioinnilla (1)* haetaan ensisijaisesti positiivista vaikuttavuutta. Vaikuttavuus voi olla suoraa tai epäsuoraa.

Arvioinnin vaikuttavuus voi ilmetä tietyllä aikajänteellä sekä *arvioinnin (1)* kohteille että päätöksenteossa ja kehittämisessä *koulutusjärjestelmän* eri tasoilla.

Esimerkki epäsuorasta vaikuttavuudesta on *ylioppilastutkinnon* kielikoetyyppien heijastuminen *oppimateriaaleihin* ja koetyyppien käyttö lukio-opetuksessa.

Arvioinnin vaikuttavuus on esimerkiksi myös yksi *Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen* strategisista tavoitteista.

Käsitteen tunnus: c1759

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

<arviointi englanti kesken>

<arviointi ruotsi kesken>

**Hyväksytty** arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020.

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (effekt)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (effectiveness)

801

### arvioinnin viitekehys

sv referensram

en framework of reference

määritelmä

*arvioinnin (1)* runkona toimivat ja sitä ohjaavat osaamisen ja laadun määrittelyt

huomautus

Arvioinnin viitekehys voi arvottaa eri osaamisen tasoja ja tavoitteita. Sen voivat muodostaa esimerkiksi laatustandardit, erilaisten osaamiskokonaisuuksien määrittelyt tai arviointi- tai laatukriteerit.

*Tutkintojen* viitekehuksesta säädetään tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehuksesta annetussa laissa (93/2017) sekä tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehuksesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (120/2017). Viitekehys perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston suositukseen eurooppalaisesta tutkintojen viitekehuksesta (European Qualifications Framework, EQF).

Muita arvioinneissa (1) käytettäviä viitekehymiä ovat esimerkiksi perusopetuksen laatukriteerit ja Varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin perusteet ja suositukset (Karvi 24:2018) sekä esimerkiksi myös kansainväliset varhaiskasvatuksen laadun teoreettinen viitekehys (European Quality Framework for Early Childhood and Care 2014) ja kielenopetuksessa käytettävä Eurooppalainen viitekehys (Common European Framework of Reference, CEFR).

Käsitteen tunnus: c1760

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi>

<arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

**Hyväksytty** arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020.

802

**arviointisuunnitelma**

sv utvärderingsplan

en evaluation plan

määritelmä

suunnitelma, joka sisältää [arvioinnin \(1\)](#) kohteet ja arviointien (1) aikataulun

huomautus

[Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen](#) toimintaa ohjaa koulutuksen arviointisuunnitelma, jonka opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa.

[Varhaiskasvatuksen](#) tai [koulutuksen järjestäjillä](#) tai palveluntuottajilla voi olla organisaatio- tai kuntakohtainen arviointisuunnitelma

Käsitteen tunnus: c1761

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi>

<arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

**Hyväksytty** arviointisanastotyöryhmän kokouksessa 24.9.2020.

803

**arviointiraportti**

sv utvärderingsrapport

en evaluation report

määritelmä

[arvioinnista \(1\)](#) ja sen tuloksista kirjoitettu raportti

huomautus

Arviointiraportit voivat olla paikallisesti, kansallisesti tai kansainvälisesti julkaistavia. Paikallisia raportteja julkaisevat esimerkiksi [varhaiskasvatuksen](#) ja [koulutuksen järjestäjät](#). Kansallisia arviointiraportteja julkaisee esimerkiksi [Kansallinen koulutuksen arviointikeskus](#).

Käsitteen tunnus: c1762

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi>

<arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

**Hyväksytty** arviointisanastotyöryhmässä 24.9.2020.



804

### arviointimenetelmä (1); arviointimetodi

määritelmä

menettelyiden ja menetelmien kokonaisuus, joiden avulla tuotetaan tietoa [arviointia \(1\)](#) tai [arviointia \(2\)](#) varten

huomautus

Eri arviointimenetelmiä (1) voidaan käyttää esimerkiksi [varhaiskasvatuksen](#), [koulutuksen \(2\)](#) tai [opetuksen \(1\)](#) toteuttamisen arviointiin (1) tai [oppilaan](#) tai [opiskelijan oppimisen](#) ja osaamisen arviointiin (2).

Arviointimenetelmien (1) käyttöön liittyviin kokonaisuuksiin, esimerkiksi arviointikriteeristöihin (ks. [arviointikriteeri](#)) tai [itsearviointiin \(1\)](#) kyselylomakkeisiin, voidaan joissain yhteyksissä viitata termillä arviointityökalu.

Vrt. [arviointimenetelmä \(2\)](#)

Käsitteen tunnus: c1763

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#), [Arviointi](#) ja [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi>

<arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

**Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 2.9.2020**

805

### arviointijärjestelmä (1)

määritelmä

tietojärjestelmä, jonka avulla kerätään arviointitietoja ja tuotetaan [arviointiin \(1\)](#) tai [arviointiin \(2\)](#) perustuvaa tietoa

huomautus

Esimerkki arviointijärjestelmästä (1) on [varhaiskasvatuksen](#) laadunarviointijärjestelmä.

Käsitteen tunnus: c1769

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

**Hyväksytty** arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020.

806

### arviointijärjestelmä (2); kansallinen laadun arviointijärjestelmä

määritelmä

kokonaisuus, jonka avulla [arviointeja \(1\)](#) toteutetaan ja arviointitietoa kerätään

huomautus

Yhtenäisellä arviointijärjestelmällä (2) pyritään suunnitelmalliseen ja kumuloituvaan arviointi- ja seurantatiedon tuotantoon. Kansallisella laadun arviointijärjestelmällä pyritään myös arviointien (1) luotettavuuden lisäämiseen.

Käsitteen tunnus: c1770

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#) ja [Laatukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

**Seija 13.5.2020:** Jaettu kahdeksi käsitteeksi kokouksen 7.5.2020 päätöksellä.

**Hyväksytty** arviointisanastotyöryhmässä 24.9.2020 ja tarkistettu laatukäsitteiden yhteydessä 24.9.2020



## 7.2 Laatu

807

### laadun arviointi

sv utvärdering av kvaliteten

en quality evaluation <varhaiskasvatus>; evaluation of quality <varhaiskasvatus>

määritelmä

**arviointi (1)**, jonka tavoitteena on laadun tarkastelu suhteessa asetettuihin kriteereihin

huomautus

*Varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen järjestäjien* tulee arvioida toimintaansa (esimerkiksi varhaiskasvatuslaki 540/2018, perusopetuslaki 628/1998, lukiolaki 714/2018, laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017, ammattikorkeakoululaki 932/2014 ja yliopistolaki 558/2009). *Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen* tehtävänä on tukea varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen järjestäjiä sekä *korkeakouluja (1)* arviointia (1) ja *laadunhallintaa* koskevilla asioilla (1295/2013, § 2).

Laatukriteeri on ominaisuus, joka on valittu laadun määrittämisen perusteeksi. Ks. myös *arviointikriteeri*.

Käsitteen tunnus: c1773

Luokka: <arviointi>

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Arviointi](#) ja [Laatukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

**Hyväksytty** arviointityöryhmässä 24.9.2020

808

### laadunarviointimalli

en quality assessment model

määritelmä

arviointimalli, jonka tukee *laadunhallintaa* ja laadun kehittämistä

huomautus

Laadunarviointimalli voi kohdistua esimerkiksi järjestäjätasolle tai pedagogiseen toimintaan esimerkiksi *varhaiskasvatuksessa*.

Esimerkki yleisesti käytetystä järjestäjätason laadunarviointimallista on CAF-arviointimalli (Common Assesment Framework, European Public Administration Network).

Käsitteen tunnus: c1774

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

**Hyväksytty 24.9.2020** arviointityöryhmän kokouksessa

809

**laatuindikaattori**

sv kvalitetsindikator

en quality indicator

määritelmä

laatulausuma, jolla kuvataan millaista toimintaa, tulosta tai laatutasoa tavoitellaan

huomautus

Laatuindikaattorit muunnetaan systemaattisen arviointitiedon keräämiseksi [arviointikriteereiksi](#).

[Varhaiskasvatuksessa](#) laatuindikaattori on kuvaus laadukkaan varhaiskasvatuksen olennaisista ja tavoiteltavista ominaisuuksista. Varhaiskasvatuksen laatuindikaattorit kuvaavat tavoitetason ja ne luovat pohjan kansallisesti yhtenäisille toimintatavoille ja periaatteille, joiden mukaisesti varhaiskasvatuksen [arviointia \(1\)](#) ja kehittämistä voidaan toteuttaa.

Käsitteen tunnus: c1775

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

**Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020**

810

**laadunhallinta**

sv kvalitetsledning; kvalitetssäkring

en quality management

määritelmä

toimenpiteet, joilla pyritään määrittämään ja saavuttamaan organisaation laatutavoitteet

huomautus

Laadunhallinta sisältää johtamista, suunnittelua, [arviointia \(1\)](#) ja toiminnan kehittämistä.

Laadunhallinta kattaa laadun suunnittelun ja ohjauksen, laadunvarmistuksen ja laadun parantamisen tai kehittämisen. Laadunhallinta on laadukasta organisaation johtamista, eikä sitä voi toteuttaa organisaation johtamisjärjestelmästä erillisenä.

[Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen](#) tehtävänä on tukea [varhaiskasvatuksen](#), [opetuksen](#) ja [koulutuksen järjestäjiä](#) sekä [korkeakouluja \(1\)](#) [arviointia \(1\)](#) ja laadunhallintaa koskevissa asioissa (1295/2013, § 2).

Käsitteen tunnus: c1776

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

**Hyväksytty 24.9.2020 arviointityöryhmän kokouksessa**

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (kvalitetssäkring)

811

**laadunhallintajärjestelmä; laatujärjestelmä; laadunvarmistusjärjestelmä**

sv kvalitetsstyrningssystem; kvalitetssystem

en quality management system

määritelmä

kokonaisuus, jonka avulla laatua hallitaan ja *laadunhallintaan* liittyvää tietoa kerätään ja käsitellään

huomautus

Laadunhallintajärjestelmä kattaa yleensä ainakin laadunhallinnan organisaatiosta, vastuunjaosta, menettelytavoista ja resursseista muodostuvan kokonaisuuden.

Vrt. *arviointijärjestelmä (2)*

Käsitteen tunnus: c1777

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

**Hyväksytty 24.9.2020** arviointityöryhmän kokouksessa

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (kvalitetssystem)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (quality management system)

812

**laatutekijä; laadun tekijä**

sv kvalitetsfaktor

en factor of quality; quality factor <varhaiskasvatus>

määritelmä

tekijä, joka kuvaa laatua tietyistä näkökulmista

huomautus

Käsitteen tunnus: c1778

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

**Hyväksytty** arviointisatsatöryhmässä 19.10.2020

813

**laadun rakennetekijä**

sv strukturell kvalitetsfaktor

en structural factor of quality; structural quality factor <varhaiskasvatus>

määritelmä

*varhaiskasvatuksen* tai *koulutuksen (2)* järjestämiseen liittyvä *laatutekijä*, jota määrää lainsäädäntö tai muu sääätely

huomautus

Laadun rakennetekijöitä voidaan säädellä esimerkiksi laeissa, asetuksissa tai muissa valtakunnallisissa asiakirjoissa, esimerkiksi *opetussuunnitelmissa (1)*.

Esimerkiksi *varhaiskasvatuksessa* laadun rakennetekijät liittyvät toiminnan puitteisiin, kuten varhaiskasvatuksen järjestämiseen, toimintamuotoihin, tiloihin ja turvallisuuteen, *varhaiskasvatushenkilöstön* ja *lasten* suhdelukuihin, *kelpoisuuksiin* ja henkilöstörakenteeseen.

Laadun rakennetekijät ovat suhteellisen pysyviä ja ne luovat reunaehdot pedagogisen toiminnan toteuttamiselle eli *laadun prosessitekijöille*.

Käsitteen tunnus: c1780

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

**Hyväksytty** arviointisatsatöryhmässä 26.10.2020

814

**laadun prosessitekijä**

sv process-relaterad kvalitetsfaktor

en process-related factor of quality; process-related quality factor <varhaiskasvatus>

määritelmä

**laatutekijä**, joka kuvaa miten toiminnalle asetettuja tavoitteita ja sisältöjä toteutetaan

huomautus

Esimerkiksi *varhaiskasvatuksessa* laadun prosessitekijät ovat pedagogiikan ydintoimintoja ja yksikön pedagogista *toimintakulttuuria* kuvaavia tekijöitä, joilla on suora yhteys *lapsen* kokemuksiin.

Esimerkiksi *varhaiskasvatuksessa* laadun prosessitekijät ovat pedagogista toimintakulttuuria, kuten vuorovaikutusta, pedagogista prosessia tai toiminnan sisältöjä kuvaavia tekijöitä, joilla on suora yhteys *lapsen* kokemuksiin, *oppimiseen*, kehitykseen ja hyvinvointiin.

*Laadun rakennetekijät* luovat reunaehdoja pedagogisen toiminnan toteuttamiselle eli laadun prosessitekijöille.

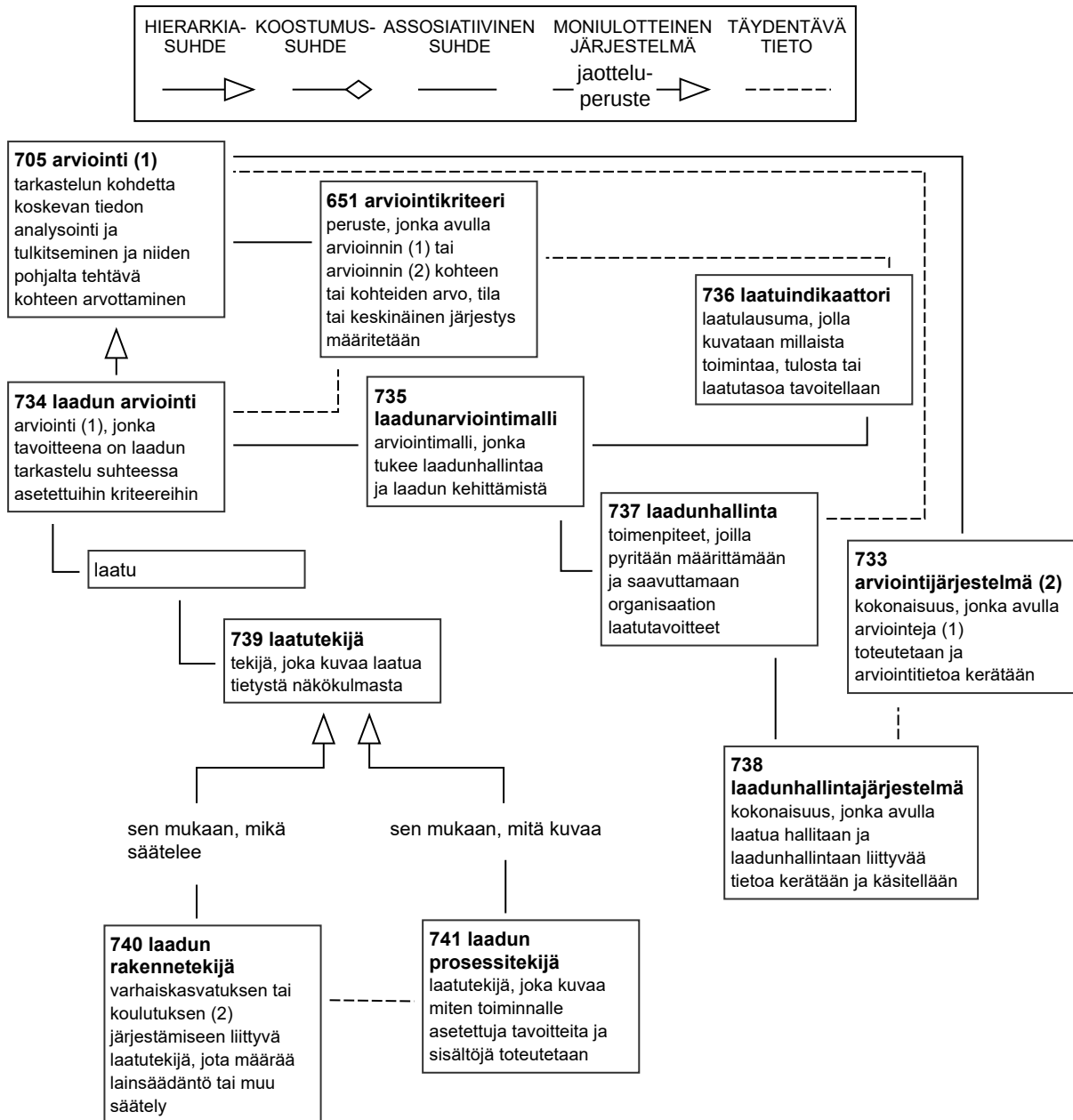
Käsitteen tunnus: c1782

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>

Luokka: <arviointi>

Käsitteekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

**Hyväksytty** arviointisansatotyöryhmässä 26.10.2020



Käsitekaavio 90. Laatukäsitteitä.

## 8 Muutoksenhaku

815

### muutoksenhaku

sv ändringssökande; sökande av ändring

en request for a review; review procedure; ~ appeal (1)

määritelmä

toimenpide, jolla tuomioistuimelta tai muulta muutoksenhakuviranomaiselta pyritään saamaan muutos hallintoviranomaisen tai tuomioistuimen ratkaisuun

huomautus

*Ammatillisessa koulutuksessa* muutoksenhaku osoitetaan hallinto-oikeudelle, jos se koskee *opiskelijalle* annettavaa *kirjallista varoitusta*, opiskelijan *määräaikaista erottamista*, asuntolasta erottamista, *opiskeluoikeuden* pidättämistä tai säädettyjä etuja ja oikeuksia.

*Ammatillisessa koulutuksessa* muutoksenhaku osoitetaan opiskelijoiden oikeusturvalautakunnalle, jos se koskee *opiskeluoikeuden peruuttamista* tai *opiskeluoikeuden palauttamista*.

Käsitteen tunnus: c1320

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 24.1.2020:** Onko tarpeen pitää OKSAssa muutoksenhakuun liittyviä käsitteitä? Jos on, tarvitsisiko niitä olla muitakin kuin vain muutoksenhaku ja oikaisuvaatimus? Kannattaisiko käsitteet erottaa omaksi muutoksenhaku-luvukseen OKSAn sisällä? Ovatko muutoksenhakukäsitteet yhteisiä kaikille koulutusasteille (tai ainakin perusopetus, lukio, ammatillinen, korkeakoulutus) vai onko näiden välillä eroja? -- **OKSA-jaos 24.4.2020:** Jos OKSAn muodostettaisiin "Muutoksenhaku"-luku, niin sen käsitteitä olisivat muutoksenhaku ja sen "alakäsitteet" oikaisuvaatimus ja valitus. Ja lisäksi kantelu. Näistä käsitteistä kaivataan myös kaaviota. Riina valmistelee.

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 24.1.2020:** Vrt. esim. Kelan sanasto, jossa on erillinen luku muutoksenhakukäsitteille. Tosin Kelakin on ollut sitä mieltä, etteivät käsitteet ole mitenkään Kela-spesifejä ja että oikeastaan ne kuuluisivat jonkun muun tehtäväksi (julkisen hallinnon yhteinen Ydinsanastoryhmä tmv.) hallinnonalojenvälisesti.

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 24.1.2020:** Muutoksenhaun määritelmä Kelan sanastossa: "menettely, jossa viranomaisen tai tuomioistuimen päätökseen haetaan muutosta". Onko OKM:n hallinnonalalla kuitenkin olennaista, että muutosta haetaan nimenomaan ja aina "tuomioistuimelta tai muulta muutoksenhakuviranomaiselta"?

**OKSA-jaos 24.4.2020:** Jos OKSAn muodostettaisiin "Muutoksenhaku"-luku, niin sen käsitteitä olisivat muutoksenhaku ja sen "alakäsitteet" oikaisuvaatimus ja valitus. Ja lisäksi kantelu. Näistä käsitteistä kaivataan myös kaaviota. Riina valmistelee.



816

**oikaisuvaatimus**

sv begäran om omprövning; rättelseyrkan; rättelseyrkande *n*  
 en request for an administrative review  
 not: claim for a revised decision

määritelmä

oikaisukeino, jossa hallintoviranomaiselle tehdään kirjallinen pyyntö viranomaisen päätöksen muuttamiseksi

huomautus

Hallintolain (434/2003) mukaan oikaisua saa vaatia laissa säädettyihin päätöksiin. Opetustoimen alalla päätöksistä, joihin saa vaatia oikaisua, on säädetty eri *koulutusasteita* koskevista laeissa.

*Varhaiskasvatuksessa* saa vaatia oikaisua *lapsen* varhaiskasvatusta koskevaan päätökseen kunnan toimielimeltä (varhaiskasvatuslaki 540/2018).

*Perusopetuksessa* saa vaatia oikaisua perusopetuslaissa (628/1998) tarkoitettuun päätökseen, joka koskee *oppilaaksi ottamista*, oikeutta saada uskonnon ja elämäkatsomustiedon *opetusta (1)*, *erityisen tuen (1)* järjestämistä, *erityisiä opetusjärjestelyjä*, *pidennettyä oppivelvollisuutta* tai perusopetuksen poikkeavaa aloittamisajankohtaa. Oikaisuvaatimus tehdään aluehallintovirastolle.

*Ammatillisessa koulutuksessa* saa vaatia oikaisua päätökseen, joka koskee *opiskelijaksi ottamista*, *opiskelijalle* annettavaa *erityistä tukea (2)* tai *osaamisen arvioinnin mukauttamista*, *ammattitaitovaatimuksista* ja *osaamistavoitteista (2)* poikkeamista, *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen* suoritusaikaa, opiskelijan *eronneeksi katsomista* tai huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisvelvollisuutta. Oikaisuvaatimus tehdään aluehallintovirastolle.

*Lukiokoulutuksessa* saa vaatia oikaisua esimerkiksi päätökseen, joka koskee *opiskelijaksi ottamista*, lisäajan myöntämistä opintoihin, *opiskeluvoikeuden* päättymistä, suoritettujen *opintosuoritusten hyväksilukemista*, *opiskelun* poikkeavaa järjestämistä tai oikeutta saada uskonnon tai elämäkatsomustiedon opetusta (1). Edellä mainittuja päätöksiä koskevat oikaisuvaatimukset tehdään aluehallintovirastolle.

Lukiokoulutuksessa oikaisuvaatimus voi koskea myös *ylioppilastutkintolautakunnan* tekemää päätöstä.

*Korkeakouluissa (1)* saa vaatia oikaisua päätökseen, joka koskee *opintosuorituksen* arvostelua tai *opiskelijavalintaa*. Oikaisuvaatimus tehdään korkeakoululle (1) itselleen.

Vrt. käsite *arvioinnin oikaisuvaatimus; arvioinnin oikaisupyyntö*.

Käsitteen tunnus: c1321

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

**OKSA-jaos 24.4.2020:** Näistä [muutoksenhakuun liittyivistä] käsitteistä kaivataan kaaviota.

## 9 Muita opetustoimeen liittyviä käsitteitä

817

### ammattiala

sv yrkesområde *n*; fackområde; bransch  
en vocational field (?)

määritelmä

luokka, jollaisiin ammatit jaotellaan sen perusteella, miten ne sijoittuvat yhteiskunnan tai työelämän aloille

huomautus

Ammattialoja ovat esimerkiksi elektroniikka, sähköteollisuus ja kauneudenhoitoala.

Käsitteen tunnus: c754

Luokka: <yleinen/yhteinen> <amatillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin amatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019 (kieliversiointi)

**Merja Flemingin kommentti 14.12.2016:** Termi "vocational field" on suppeampi kuin määritelmä. Mikä termi käytössä Tilastokeskuksessa?

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (yrkesområde; bransch)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (vocational field)

818

<koulutus, työnhaku>

### kelpoisuus

sv behörighet  
en eligibility (2); qualification (2); competence; ~ meet the requirements *verb*

määritelmä

ominaisuus, joka ilmentää sitä, että henkilö täyttää *koulutukseen (2)* tai työtehtävään valituksi tulemisen edellytykset

huomautus

Koulutukseen (2) liittyvien edellytysten täyttämiseen viitataan täsmällisemmin termillä *hakukelpoisuus*.

Työtehtävään liittyvien edellytysten täyttämässä voidaan joissakin tapauksissa erottaa toisistaan lähikäsitteet kelpoisuus ja *pätevyys*.

Ks. myös *pääsyyvaatimukset*.

Käsitteen tunnus: c755

<kieliversiointiin korkeakoulut>

819

### kokelasnumero

en matriculation examination candidate ID

määritelmä

tunnus, joka annetaan *ylioppilastutkintoon* osallistuvalla henkilöllä kunkin tutkintokerran yksilöimistä varten

huomautus

Vrt. *oppijanumero*, *opiskelijanumero*.

Käsitteen tunnus: c1683

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

820

### koulunkäyntihistoria

en student education record; education record

määritelmä

tieto *oppilaitoksista*, joissa *oppilas* on opiskellut

huomautus

Koulunkäyntihistoria on usein opintohallintojärjestelmään liittyvä, ja historiatietoja kerätään esimerkiksi koulunvaihtotilanteissa.

Käsitteen tunnus: c756

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

821

### lähtökoulu

määritelmä

*peruskoulu (1)*, josta *oppilas* siirtyy kesken *oppivelvollisuuden* suorittamisen toiseen peruskouluun (1) tai *perusopetuksen* päätyttyä jatko-opintoihin

huomautus

Käsitteen tunnus: c757

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken>

### Harjoittelija Riikka Suursalmi-Seppälä, TSK, kommentti perusopetuksen ruotsin

**kielityöryhmälle (kesä 2018):** edu.fi-sivustolla perusopetuksen oppilaan arviointia käsittelevän otsikon alla olevassa "erotodistus"-kohdassa puhutaan suomeksi lähtökoulusta, mutta ruotsinkielisessä vastaavassa tekstissä käytetään nimitystä "gammal skola". Ks.

[https://www.edu.fi/perusopetus/oppilaan\\_arviointi/ops2004/erotodistus](https://www.edu.fi/perusopetus/oppilaan_arviointi/ops2004/erotodistus) &

[https://www.edu.fi/planera/grundlaggande\\_utbildning/elevbedomningen/skiljebetyg](https://www.edu.fi/planera/grundlaggande_utbildning/elevbedomningen/skiljebetyg). Herää kysymys, pitääkö termi luoda itse, mikäli "den gamla skolan" on liian yleiskielinen.

822

### mukautettu arviointi

sv anpassad bedömning /SE/

huomautus

Käsitteen tunnus: c895

odottaa käsittelyä / käsittelyyn yht 2019

**Katarina Repo / OPH 21.12.2015:** Todennetun osaamisen rekisterin kehittämisen tiimoilta on noussut muutamia käsitetarpeita, jotka voin tässä luetella.

**Katarina Repo / OPH 21.12.2015:** mukautettu arviointi, mukautetut osaamistavoitteet, yms... nyt OKSAsta löytyy vain käsite *ammattillisen koulutuksen mukauttaminen* ja siinä viitataan näihin ja muihinkin mukautuskäsitteisiin. Näistä voisi ainakin keskustella, että lisätäänkö.

823

### mukautetut osaamistavoitteet

sv anpassade krav p/ på yrkeskicklighet

huomautus

Käsitteen tunnus: c896

odottaa käsittelyä / käsittelyyn yht 2019

**Katarina Repo / OPH 21.12.2015:** Todennetun osaamisen rekisterin kehittämisen tiimoilta on noussut muutamia käsitetarpeita, jotka voin tässä luetella.

**Katarina Repo / OPH 21.12.2015:** mukautettu arviointi, mukautetut osaamistavoitteet, yms... nyt OKSAsta löytyy vain käsite *ammattillisen koulutuksen mukauttaminen* ja siinä viitataan näihin ja muihinkin mukautuskäsitteisiin. Näistä voisi ainakin keskustella, että lisätäänkö.

824

### opetustila

sv undervisningslokal

hellre än: undervisningsutrymme

en teaching facilities; education facilities; > classroom <luokkahuone>; > lecture room <luentosali>

määritelmä

fyysinen tila, jossa *opetusta (1)* järjestetään

huomautus

Opetustiloja ovat esimerkiksi luokkahuone, luentosali ja auditorio.

Opetustila ja *opiskelutila* on tässä sanastossa määritelty fyysisiksi tiloiksi. Muut kuin fyysiset tilat kattava käsite on *oppimisympäristö*.

Käsitteen tunnus: c758

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

825

### opiskelutila

sv studierum *n*

en study facilities *pl*; learning facilities *pl*

määritelmä

fyysinen tila, joka on tarkoitettu *oppijan* itsenäiseen *opiskeluun*

huomautus

Esimerkkejä opiskelutiloista ovat ryhmätyöskentelytila ja mikroluokka.

Opiskelutila ja *opetustila* on tässä sanastossa määritelty fyysisiksi tiloiksi. Muut kuin fyysiset tilat kattava käsite on *oppimisympäristö*.

Käsitteen tunnus: c759

Luokka: <yleinen/yhteinen>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

826

### opiskelijakunta (1)

sv studerandekår (1)

en student association

rather than: student body (2); student union (2)

määritelmä

*ammattikorkeakoulun opiskelijoiden* julkisoikeudellinen yhteisö

huomautus

Ammattikorkeakoulun opiskelijakuntaan kuuluminen on vapaaehtoista; vrt. *yliopiston ylioppilaskunta*.

**student body (2), student union (2):** Opiskelijakunnan vastineina käytetään joskus myös termejä student body ja student union, mutta niiden käyttöä ammattikorkeakoulun opiskelijakunnan (1) englanninkielisenä vastineena ei suositella. Student body -termi viittaa *oppilaitoksen* kaikkien opiskelijoiden muodostamaan kokonaisuuteen, ja sitä käytetään perusasteen *oppilaskunnista* ja *toisen asteen oppilaitosten opiskelijakunnista (2)*. Student union puolestaan on *yliopistojen* vastaavan käsitteen, *ylioppilaskunnan*, englanninkielinen vastine.

Vrt. *oppilaskunta*, *ylioppilaskunta*.

Käsitteen tunnus: c774

Luokka: <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

827

### opiskelijanumero

sv elevnummer *n*; studienummer *n*; studentnummer *n* (1) <korkeakoulut>; studerandenummer *n* <lukiokoulutus, korkeakoulut>; ~ matrikelnummer <korkeakoulut juhlavissa yhteyksissä>  
inte: inlärandenummer (1)  
en student number

määritelmä

**koulutusorganisaation** sisäisessä käytössä oleva **opiskelijan** yksilöivä tunnus

huomautus

**Toisen asteen oppilaitoksissa** käytäntö vaihtelee: joissakin **oppilaitoksissa** on oppilaitoksen sisäisessä käytössä oleva opiskelijanumero, toisissa ei.

**studentnummer (1), studerandenummer, matrikelnummer**: Joissakin **yliopistoissa** termi matrikelnummer on täysi synonyymi termeille studentnummer (1) ja studerandenummer. Toisissa yliopistoissa matrikelnummer on puolestaan lähinnä historiallinen ja juhlavissa yhteyksissä käytettävä termi. Joissakin yliopistoissa studerandenummer- ja matrikelnummer-nimiset tunnukset muodostetaan keskenään eri tavalla.

Vrt. **oppijanumero**.

Käsitteen tunnus: c897

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin amatillinen>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

**Lukion sanastotyöryhmän kommentti lukion ruotsin kielityöryhmälle 21.5.2019**: YTL:ssä kokelailla on numerot (8 merkkiä pitkät), mutta YTL:n numero ei tietysti käsitteenä ole sama kuin koulutusorganisaation oma opiskelijanumero... Oppilaitoksilla lienee kyllä omilla järjestelmissään (esim. Vilmassa) oppilaitoskohtaiset numerot.

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 14.2.2020**: Onko niin, että perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja amatillisessa ei ole tällaista oppilaitoskohtaista numeroa (oppilasnumero tai opiskelijanumero)? Voidaanko OKSAan merkitä, että tämä käsite on käytössä vain korkeakouluissa? Muilla koulutusasteilla käytetään valtakunnallista ID:tä?

**OKSA-jaos 28.2.2020**: Toisella asteella käytäntö vaihtelee oppilaitoksittain, joissakin oppilaitoksissa opiskelijanumero on, toisissa ei. Pidetään tästä huolimatta käsite myös lukion ja amatillisen alalla käytössä olevana.

**Lukion ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 1.3.2019**: Missä tätä termiä käytetään (lukioyhteyksissä)? Mistä lähteistä ruotsin vastinetermejä kannattaa hakea tai kysyä? Oppilaitoksista?

**Lukion ruotsin kielityöryhmä 1.3.2019**: elevnummer: ei kuulosta sopivalta lukioon

**Lukion ruotsin kielityöryhmä 1.3.2019**: studienummer: kuulostaa oudolta

**Lukion ruotsin kielityöryhmä 1.3.2019**: studentnummer: olisi virheellinen lukioon

**Lukion ruotsin kielityöryhmä 1.3.2019**: studerandenummer: kuulostaa sopivimmalta/oikeimmalta lukioon; eri asia on, käytetäänkö tätä missään!

**Terminologin kysymys lukion ja amatillisen sv-kielityöryhmille 27.11.2020**: Merkitäänkö, että elevnummer on käytössä lukiossa/amatillisessa koulutuksessa? Entä studienummer?

828

### opiskelijapalautte

sv studentrespons  
en student feedback

määritelmä

toiminta, jossa *opetukseen (1)* tai *koulutuksen toteutukseen* osallistunut *oppija* antaa tietoa niitä koskevista näkemyksistään huomioonotettavaksi opetuksen (1) tai *koulutuksen (2)* arvioimisessa, suunnittelussa ja kehittämisessä, tai tällaisen toiminnan tulos

huomautus

Opetukseen (1) tai koulutuksen toteutukseen osallistunut *opiskelija* voi olla velvoitettu tai oikeutettu antamaan siitä *palautetta*.

Käsitteen tunnus: c623

<kieliversiointiin korkeakoulut>

829

### oppijanumero

sv studentnummer *n (2)* <lain 1058/1998 mukainen termi kaikille koulutusasteille>; nationellt elevnummer *n*  
inte: inlärandenummer *n (2)*  
en national learner ID

määritelmä

*oppijan* yksilöivä valtakunnallinen tunnus

huomautus

Oppijanumeroa voidaan käyttää yksilöintiin ja indeksointiin, ja sitä voivat käyttää niin *koulutuksen* ja *opetuksen järjestäjät* kuin viranomaisetkin.

Henkilölle luodaan oppijanumero, kun hän asioi ensimmäistä kertaa Opintopolku-palvelussa.

Oppijanumero on valtakunnallisesti yksikäsitteinen, joten sitä voidaan käyttää korvaamaan *koulutusorganisaatioiden* paikalliset *opiskelijanumerot* ja -tunnukset. Oppijanumero on 11 numeroa pitkä luku, jonka viimeinen numero on tarkistusmerkki. Teknisesti oppijanumero rakentuu osaksi JHS 159:n ohjeistamaa ISO OID -yksilöintitunnusta (International Standard Organization: Object Identifier). ISO OID -koodi on puurakenteinen hierarkia, jonka haara 1.2.246.562.24 on varattu oppijanumerolle.

**studentnummer (2), nationellt elevnummer:** Laissa 1058/1998 (laki opiskelijavalintarekisteristä, korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta ja ylioppilastutkintorekisteristä) oppijanumeron ruotsinkielisenä vastineena käytetään termiä studentnummer *koulutusasteesta* riippumatta. Tämän termin sijaan voi käyttää termiä nationellt elevnummer niissä yhteyksissä, joihin termi studentnummer ei konnotaatioidensa vuoksi sovi (ruotsin sana 'student' viittaa *ylioppilaaseen* ja korkeakouluopiskelijaan).

Käsitteen tunnus: c760

Luokka: <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

**OKSA-jaos 21.5.2021:** Oppijanumeron kuvausta tulee tarkistaa, mutta ei tehdä sitä nyt.

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.6.2021:** Mihin tarkistustarve liittyy, liittyikö se jotenkin koulutusjärjestelmän laajentamiseen lakisääteisestä? Syyn voisi kirjoittaa muistiin tulevaa käsittelyä varten.

**OKSA-jaos 11.6.2021:** Tämän käsitteen käytön laajentamista suunnitellaan nk. KOSKI-HE:ssa. Määritelmä voisi muuttua kattamaan oppijan lisäksi henkilökunnan jäsenet. Palataan kysymykseen vuodenvaihteen 2021-2022 jälkeen.

830

**oppilaskunta** <perusopetus>; **opiskelijakunta (2)** <lukiokoulutus, ammatillinen>

sv elevkår &lt;perusopetus&gt;; studerandekår (2) &lt;lukiokoulutus&gt;

en student body (1) &lt;perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus&gt;

määritelmä

*perusopetusta* antavan *oppilaitoksen oppilaista* tai *toisen asteen oppilaitoksen opiskelijoista* muodostuva yhteisö

huomautus

Perusopetuksessa oppilaskunta voi muodostua yhden *peruskoulun (1)* oppilaista tai olla useamman koulun yhteinen. Perusopetuslain (628/1998) mukaan oppilaskunnan tehtävänä on edistää oppilaiden yhteistoimintaa, vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista sekä kehittää oppilaiden ja *opetuksen järjestäjän* välistä yhteistyötä.*Ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjän* oppilaitoksella tulee olla opiskelijakunta (2). Koulutuksen järjestäjän eri oppilaitoksilla voi olla myös yhteinen opiskelijakunta (2). Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan opiskelijakunnan (2) tehtävänä on edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa, vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista sekä kehittää opiskelijoiden ja koulutuksen järjestäjän välistä yhteistyötä.*Lukiokoulutuksessa* jokaisella oppilaitoksella tulee olla opiskelijakunta (2). Koulutuksen järjestäjän eri oppilaitoksilla voi olla myös yhteinen opiskelijakunta. Lukiolain (714/2018) mukaan opiskelijakunnan (2) tehtävänä on edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa, vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista sekä kehittää opiskelijoiden ja koulutuksen järjestäjän välistä yhteistyötä. Opiskelijakunnat myös osaltaan valmistavat opiskelijoita aktiiviseen ja kriittiseen kansalaisuuteen.Oppilas- tai opiskelijakunta voi keskuudestaan valita hallituksen. Käsitteet oppilaskunta ja oppilaskunnan hallitus (*toisen asteen oppilaitoksissa* opiskelijakunta (2) ja opiskelijakunnan hallitus) sekaantuvat toisinaan keskenään.Vrt. *opiskelijakunta (1)*, *ylioppilaskunta*.

Käsitteen tunnus: c773

Luokka: &lt;perusopetus&gt;, &lt;lukiokoulutus&gt;, &lt;ammatillinen koulutus&gt;

&lt;po en 2022&gt;

&lt;kieliversiointiin perusopetus&gt; &lt;kieliversiointiin lukiokoulutus&gt; &lt;kieliversiointiin ammatillinen&gt;

&lt;perusopetus ruotsi kesken&gt; &lt;perusopetus englanti kesken&gt; &lt;ammatillinen ruotsi kesken&gt;

**Lukion englannin kielityöryhmän kysymys perusopetuksen englannin työryhmälle 1.4.2019:**

Onko perusopetuksessa ”pupil and student association” vai pelkkä ”student association”?

**OKSA-jaos 24.5.2019:** voisi kirjoittaa huomautukset, joissa kuvataan, mihin tarkoitukseen oppilaskunta/opiskelijakunta on. Riina luonnostelee huomautukset. Palataan tarkistamaan ne.**Terminologin kysymys lukiolle 4.6.2019:** Ovatko terminologin luonnostelemat huomautukset oman koulutusasteenne osalta ok?**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (student association)

831

**koulutusmateriaali; > kurssimateriaali**

sv utbildningsmaterial

en educational material; &gt; course material &lt;erityisesti korkeakoulut; kurssimateriaalista&gt;

määritelmä

aineisto, jota *opettaja* tai *oppija* käyttää *opetuksen (1)* yhteydessä

huomautus

Käsite koulutusmateriaali kattaa oppijan käyttämän *oppimateriaalin* ja opettajan käyttämän *opetusmateriaalin* (esim. tehtävien ratkaisut).Termillä kurssimateriaali viitataan esim. *korkeakoulun (1) opintojaksolla* käytettävään koulutusmateriaaliin.

Käsitteen tunnus: c1072

&lt;kieliversiointiin korkeakoulut&gt;



832

**opetusmateriaali**

sv undervisningsmaterial; ~ lärarens material

en teaching material; instructional material

määritelmä

aineisto, jota *opettaja* käyttää *opetuksen (1)* yhteydessä tai jonka avulla *opettaminen* tapahtuu

huomautus

Opettajan käyttämä opetusmateriaali voi poiketa *oppijan* käyttämästä *oppimateriaalista* esim. siten, että edellinen sisältää tehtävien ratkaisut.

Käsitteen tunnus: c1073

<kieliversiointiin korkeakoulut>

833

**oppimateriaali**

sv studiematerial; ~ elevens material

en learning material; study material

määritelmä

aineisto, jota *oppija* käyttää *opetuksen (1)* yhteydessä tai jonka avulla *oppiminen* tapahtuu

huomautus

Oppimateriaaleja voivat olla kirjat ja muut painotuotteet, audiovisuaaliset aineistot kuten televisio-ohjelmat sekä mm. erilaiset sähköiset aineistot.

Kullakin *opintojaksolla* käytettävä oppimateriaali voidaan mainita opetustarjontatietojen yhteydessä (kohdassa "kurssin kirjallisuus").

Käsitteen tunnus: c761

Luokka: <yleinen/yhteinen>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

834

<työnhaku>

**pätevyys; ammattipätevyys**

sv behörighet; kompetens

en professional competence; occupational competence; vocational competence; vocational skill

määritelmä

se, että henkilö täyttää työtehtävään liittyvät vaatimukset

huomautus

Työtehtävään liittyvien vaatimusten täyttämisen voidaan joissakin tapauksissa erottaa toisistaan lähikäsitteet *pätevyys* ja *kelpoisuus*.

Käsitteen tunnus: c763

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen englanti kesken> <ammatillinen ruotsi kesken>

**Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 10.1.2020:** Sovittu, että lain 531/2017 käännöksessä käytetään "ammattipätevyyden tunnustamisesta" vastinetta "recognition of professional qualifications". Pitäisikö tämä "professional qualification" ottaa mukaan myös tämän *pätevyys; ammattipätevyys* -käsitteen englannin vastineisiin?

**Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020:** Jos "professional" on pakko olla lain 531/2017 englannin käännöksessä, niin silloin olisi mielestäni syytä lisätä "ammattipätevyys" -termin yhdeksi vastineeksi tuo professional...

**Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän ja terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.10.2021:** Jatkuvan oppimisen sanastossa käsite on määriteltä eri tavalla, tulisiko OKSAn määritelmää muokata vastaavaan suuntaan?



835

**todennettu osaaminen**

sv intygande av yrkeskompetens

en ~ validation of learning

huomautus

Käsitteen tunnus: c898

odottaa käsittelyä / käsittelyyn yht 2019

**Katarina Repo / OPH 21.12.2015:** Todennetun osaamisen rekisterin kehittämisen tiimoilta on noussut muutamia käsitteitä, jotka voin tässä luetella.

**Katarina Repo / OPH 21.12.2015:** todennettu osaaminen: Mietittiin tätä siitä näkökulmasta, että pitäisi määritellä mitä tarkoittaa todennettu osaaminen. Todennettu osaaminen sisältää luvanvaraisen ja viranomaisen tunnustaman tutkinto- ja suoritustiedon. Ehkä se voisi maallikolle olla hyvä tarkenne kun esimerkiksi tutkinto-käsitteestä ei ehkä aukene kunnolla? Tästäkin voidaan keskustella, että tarvitaanko lisää.

**Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020:** validation of learning -> validation of competence (ammatillinen osaaminen)? learning olisi kai lähinnä todennettu oppiminen?

**Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020:** vrt. esim. kansallinen todennetun osaamisen rekisteri – national register of verified competence

836

**tutkimus- ja kehittämistoiminta; t&k-toiminta**

sv forsknings- och utvecklingsverksamhet; FoU

määritelmä

järjestelmällinen / suunnitelmallinen toiminta tiedon lisäämiseksi ja uusien sovellusten löytämiseksi tietoa käyttämällä

huomautus

Käsitteen tunnus: c768

Luokka: <korkeakoulut>

odottaa käsittelyä / käsittelyyn krk 2019

**Työryhmä 12.4.2013:** Otetaanko mukaan? Vrt. ammatillisessa koulutuksessa työelämän kehittämis- ja palvelutoiminta. Ammattikorkeakouluilla on kaikilla t&k-toimintaa (eli ei ole sidottu mihinkään erikseen määriteltyyn tehtävään, kuten toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa).

**OKSA-jaosto 20.5.2016:** Suvi R. välittää tämän TUHA-verkoston pohdittavaksi.

**KK valmisteluryhmä 9.9.2016:** Pitäisikö olla tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta?

**Terminologin kysymys 9.9.2016:** Onko Outi Tasalalla tietoa, onko TUHA-verkosto saanut tämän pohdittavakseen ja ovatko kommentoineet jotain käsitteen tarpeellisuudesta sanastossa?

**Outi Tasala 12.9.2016:** "tutkimus- ja kehittämistoiminta"-termin osalta sain seuraavan tiedon TUHA-ryhmän koordinaattorilta. Termi löytyy heiltä ja määrittely kuulemma tarketunee vielä:

järjestelmällistä / suunnitelmallista toimintaa tiedon lisäämiseksi ja uusien sovellusten löytämiseksi tietoa käyttämällä. Kriteeri on, että tavoitteena on oltava jotain olennaisesti uutta. T & K toimintaa sisältyy tavallisesti perustutkimus, soveltava tutkimus sekä kehittämissyö

**OKSA-jaosto 23.9.2016:** Käsitteellä on kuvaus TUHA-verkoston sanastossa. Ei sisällytetä tätä käsitettä ainakaan OKSAn ensimmäiseen julkaisuversioon.

837

### tutkinnon vahvistuspäivämäärä

huomautus

Käsitteen tunnus: c899

odottaa käsittelyä / käsittelyyn yht 2019

**Katarina Repo / OPH 21.12.2015:** Todennetun osaamisen rekisterin kehittämisen tiimoilta on noussut muutamia käsitetarpeita, jotka voin tässä luetella.

**Katarina Repo / OPH 21.12.2015:** Mietittiin, että [tutkinnon vahvistuspäivämäärä] pitäisi laittaa käsitteeksi ja määritellä, mitä oikeasti tarkoittaa vahvistuspäivämäärä. Esim. ammatillisella puolella pitäisi olla oppilaitoksen rehtorin allekirjoitus ja tutkintotoimikunnan puheenjohtajan allekirjoitus. Eli onko vahvistuspäivämäärä esimerkiksi sellainen päivä, jolloin allekirjoitukset on tehty tai tutkintosuoritus on sähköisesti hyväksytty.

838

### työkokemus

sv arbetserfarenhet

määritelmä

taitojen ja tietojen kokonaisuus, jonka työssäolo ja ammatillinen toiminta tuottaa

huomautus

Käsitteen tunnus: c748

839

### viittomakieli

sv teckenspråk *n*

en sign language

määritelmä

kuurojen käyttämä luonnollinen kieli, joka on käsien ja kehon sekä ilmeiden avulla osoitettujen merkkien järjestelmä

huomautus

*Perusopetuksessa* viittomakieli on äidinkieli ja kirjallisuus -*oppiaineen oppimäärä* sekä mahdollinen *koulutusorganisaation opetuskieli*.

Käsitteen tunnus: c749

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus>

odottaa käsittelyä / käsittelyyn yht 2019

UA 5.6.2012: perusopetus: äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen oppimäärä, mahdollinen opetuskieli

UA 5.6.2012: lukio: viittomakieltä käyttävä syntymäkuuro, varhaislapsuudessa kuuroutunut tai kuuroilta vanhemmilta äidinkielenään viittomakielen oppinut henkilö

**Terminologi 8.6.2012:** sijoitetaanko käsite julkishallinnon käsitteisiin (käsitettä ei ole JHSmetassa) vai esim. koulutustarjontaan? Vai käsitteen opetuskieli yhteyteen?

**Ophall\_sanasto\_sv\_tarkistettava** (teckenspråk)

**Ophall\_sanasto\_en\_tarkistettava** (sign language)

840

**ylioppilaskoe; ylioppilastutkinnon koe**

sv studentexamensprov *n*; prov *n* i studentexamen

en matriculation examination test; test

määritelmä

*ylioppilastutkinnon* myöntämisen edellytyksenä oleva koe

huomautus

Lukiolain (714/2018) mukaan ylioppilaskokeita järjestetään äidinkielessä ja kirjallisuudessa, toisessa kotimaisessa kielessä, vieraissa kielissä, matematiikassa ja reaaliaineissa. Jokainen ylioppilaskoe arvostellaan erikseen. Mikäli kokelas saa vähintään neljässä ylioppilaskokeessa hyväksytyin *arvosanan* tietyin lisäehdoin, hänelle myönnetään ylioppilastutkinto.

**matriculation examination test:** Esimerkiksi käsitteen ”äidinkielen (suomi) ylioppilaskoe” vastine englanniksi on ”matriculation examination test in Finnish language and literature”.

Käsitteen tunnus: c770

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

841

**ylioppilastutkintolautakunta**

sv studentexamensnämnden

en Matriculation Examination Board

määritelmä

opetus- ja kulttuuriministeriön alainen virasto, joka vastaa *ylioppilastutkinnon* johtamisesta, järjestämisestä ja toimeenpanosta sekä ylioppilastutkinnon hallinnosta

huomautus

Opetus- ja kulttuuriministeriö nimittää ylioppilastutkintolautakunnan jäsenet kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Lautakunnalla on oikeus ottaa apujäseniä.

Käsitteen tunnus: c771

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

842

**ylioppilastutkinnon suoritusvuosi**

sv år *n* då studentexamen har avlagts

en year of completion of the matriculation examination

määritelmä

vuosi, jona henkilölle on myönnetty *ylioppilastutkinto*

huomautus

Käsitteen tunnus: c772

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

843

**ylioppilaskunnan jäsen**

sv studentkårsmedlem

en student union member

huomautus

*Ylioppilaskunnan* jäsenyyden saa maksamalla jäsenmaksun. Jäsenyys oikeuttaa tiettyihin sosiaalipalveluihin ja taloudellisiin etuihin. Kaikkien *yliopistojen ylempää korkeakoulututkintoa* ja *alempaa korkeakoulututkintoa* suorittavien tulee maksaa *ylioppilaskuntien jäsenmaksu* ilmoittautuessaan läsnä olevaksi *opiskelijaksi*. *Jatkotutkintoa* suorittaville maksun suorittaminen on vapaaehtoista.

Käsitteen tunnus: c776

Luokka: <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

844

**ylioppilaskunta**

sv studentkår

en student union (1)

määritelmä

*yliopiston opiskelijoiden* julkisoikeudellinen yhteisö

huomautus

Yliopistolain (558/2009) mukaan ylioppilaskuntaan kuuluvat kaikki yliopiston opiskelijat, jotka on otettu opiskelijoiksi *alempaan korkeakoulututkintoon* tai *ylempään korkeakoulututkintoon* johtaviin opintoihin, lukuun ottamatta *tilauskoulutukseen* osallistuvia opiskelijoita.

Ylioppilaskunta voi hyväksyä jäsenikseen myös muita yliopiston opiskelijoita, esimerkiksi *jatko-opiskelijoita*.

Vrt. *oppilaskunta*, *opiskelijakunta (1)*.

Käsitteen tunnus: c775

Luokka: <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

## 10 Liite 2: European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS) -tietoelementtien nimiä ja sisältökuvauksia suomeksi

Tässä OKSA-sanaston liitteessä on annettu noin 45 European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS) -tietoelementin suomenkieliset nimet sekä lyhyet kuvaukset tietoelementtien sisällöstä. Tietoelementtien sisältökuvaukset on laadittu terminologisen sanastotyön periaatteista poikkeavalla tavalla.

### 10.1 Koulutustoimija (Learning Opportunity Provider)

845

#### **esteettömyys ja vammaisten tukipalvelut**

en GeneralInformationOnFacilitiesForStudentsWithSpecialNeeds

määritelmä

tietoa [koulutustoimijan](#) esteettömyydestä ja palveluista vammaisille [opiskelijoille](#)

huomautus

ECTS-tiedon kuvaus englanniksi: Descriptive information about facilities that would be useful to students with special needs contemplating study at an institution providing ECTS learning opportunities

Käsitteen tunnus: c777

<vaka2022>

846

#### **hakukohteeseen liittyvän organisaation nimi; organisaation nimi; koulutustoimija (ECTS-termi)**

en InstitutionName

määritelmä

[koulutustoimijan](#) yksilöivä tunnus

huomautus

Käsitteen tunnus: c778

847

#### **kansainväliset koulutusohjelmat; vieraskieliset koulutusohjelmat**

en GeneralInformationOnInternationalProgrammes

määritelmä

kuvaus kansainvälisille [opiskelijoille](#) suunnatuista [koulutusohjelmista \(2\)](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c779

848

### kieliopinnot

en GeneralInformationOnLanguageCourses

määritelmä

tietoa [koulutuksen järjestäjän](#) tarjoamista kieliopinnoista

huomautus

Käsitteen tunnus: c780

**Katarina Repo 21.12.2015:** Avointen korkeakoulujen tarjontaan ollaan lisäämässä seuraavanlaisia opintokokonaisuus-käsitteitä:

- Soveltavat opinnot
- Kieliopinnot
- Yleiset/yhteiset opinnot
- Vapaasti valittavat opinnot
- Ammattiopinnot

**Katarina Repo 21.12.2015:** Käsite kieliopinnot löytyy ECTS-luvusta, joten sen voisi käsitellä myös Suomen korkeakoulutuksen näkökulmasta.

**KK valmisteluryhmä 9.9.2016:** Ehdotus termiksi: "koulutuksen järjestäjän tarjoamat kieliopinnot"

**Terminologin kysymys 9.9.2016 Katalle (Slack):** Kysyisin, oliko ajatus siis, että varsinaisen määrittelevän sanaston puolelle lisättäisiin Suomen korkeakoulujen käsitteenä kieliopinnot? Toisaalta en tiedä, mikä käsite korkeakouluissa vastaa tätä ECTS:n "kieliopinnot"-tietoa. Osaatko sinä sanoa/ehdottaa...? Niin ja eikö käsitettä kieliopinnot (tms.) ole tarpeen määritellä muuten kuin korkeakoulujen näkökulmasta? Eli eikö esim. ammatillisessa tai lukiossa ole / voi olla tällaista käsitettä?

**Katarina Repo 12.9.2016:** ei kieliopinnot varmastikaan ole mikään kk-spesifi käsite mutta se on sattunut tulemaan tuon avoimen kk-tarjonnan kautta ehdolle

849

### opetuksen vastuuhenkilöt

en InstitutionAcademicAuthorities

määritelmä

tietoa [koulutuksen \(2\)](#) suunnittelun, toteutuksen ja korvaavuuksien määrittelystä vastaavista henkilöistä

huomautus

Käsitteen tunnus: c781

850

### opetuksen vuosikello

en InstitutionAcademicCalendar

määritelmä

[lukukausien](#) ja periodien sekä [opetustarjonnan](#) ajankohdat kertova [koulutustoimijan](#) kalenteri

huomautus

Käsitteen tunnus: c782

851

### opintojen rahoitus

en GeneralInformationOnFinancialSupport

määritelmä

tietoa opintotuesta, stipendeistä ja muusta rahoitukseen liittyvästä

huomautus

Käsitteen tunnus: c783

852

### opintojen tunnustamissäännöt organisaatiossa

en InstitutionMainUniversityRegulations

määritelmä

opintojen hyväksilukemista koskeva [koulutustoimijan](#) ohjeisto

huomautus

Käsitteen tunnus: c784

853

**opiskelijapalvelut; opintotoimisto; ~ hakutoimisto <ammattikorkeakoulut>**

en GeneralInformationOnStudentAffairsOffice

määritelmä

tietoa opiskelijapalveluiden yhteystiedoista ja palveluista

huomautus

Käsitteen tunnus: c785

854

**opiskelijaruokailu**

en GeneralInformationOnMeals

määritelmä

tietoa ruokailusta, opiskelijaravintoloista ja opiskelijalounaan hinnoista

huomautus

Käsitteen tunnus: c786

855

**organisaation ECTS-koordinaattori**

en InstitutionalEctsCoordinator

huomautus

ECTS User's Guide -dokumentissa ei ole nimetty/määritelty organisaation ECTS-koordinaattoria. Annettu tarkkuustaso kuvattavalle asialle on yleisempi: organisaation tiedoista tulee löytyä kuvaus [opiskelijalle](#) tarjottavista opintopalveluista. Kyseessä on siis [koulutustoimijan](#) itse määrittelemä ja asettama kansainvälisiin opintohallintoasioihin liittyvä vastuurooli.

Käsitteen tunnus: c787

856

**opintoihin liittyvät työharjoittelut**

en GeneralInformationOnInternships

määritelmä

tietoa siitä, miten [työharjoittelun](#) voi liittää opintoihin, mahdollisesta rahoituksesta ja [opintopisteistä \(2\)](#) sekä työpaikan hankkimismenettelyistä

huomautus

Käsitteen tunnus: c788

857

**organisaation yleiskuvaus**

en InstitutionGeneralDescription

määritelmä

[koulutustoimijaa](#) koskevaa tietoa, josta käy ilmi mm. organisaation tyyppi

huomautus

Käsitteen tunnus: c789

858

**opiskelijajärjestöt**

sv studentnätverk *n pl*

en GeneralInformationOnStudentAssociations

määritelmä

tietoa opiskelijajärjestöjen toiminnasta ja yhteistyöstä [korkeakoulun \(1\)](#) kanssa

huomautus

Käsitteen tunnus: c790

859

**terveydenhuoltopalvelut**

en GeneralInformationOnMedicalFacilities

määritelmä

tietoa opiskelijaterveydenhuollosta (ml. yhteystiedot ja hinnat) (ks. OKSA-sanaston käsite [opiskeluterveydenhuolto](#))

huomautus

Käsitteen tunnus: c791

860

**tietoa elämisen kustannuksista**

en GeneralInformationOnCostOfLiving

määritelmä

[opiskelijaa](#) ohjaavaa tietoa siitä, mihin kaikkeen opintojen rahoituksen tulisi riittää

huomautus

Käsitteen tunnus: c792

861

**tietoa opiskelijaliikkuvuudesta**

en GeneralInformationForMobileStudents

määritelmä

käytännön tietoa [vaihto-opiskelijoille](#), vaihtoon lähteville, koko [tutkinnon](#) suorittamista harkitseville ulkomailla asuville ja [yhteistutkinnoista](#) kiinnostuneille henkilöille (vrt. OKSA-sanaston käsite [opiskelijaliikkuvuus](#))

huomautus

Käsitteen tunnus: c793

**Ruotsi:** Terminologi 21.2.2013: Synergia-ryhmän mukaan ”opiskelijaliikkuvuudesta” on korkeakoulujen tietomallissa tähän asti käytetty termiä ”studerandemobilitet”; Synergia-ryhmän suositus on ”studentmobilitet”. Onko näillä termeillä jokin ero? Onko esim. studerandemobilitet termi, joka sopii myös muualle kuin korkeakouluihin?

862

**tietoa opiskelijaliikkunnasta**

en GeneralInformationOnSportsFacilities

määritelmä

tietoa [koulutustoimijan](#), [opiskelijajärjestöjen](#) ja muiden yhteistyötahojen [opiskelijoille](#) tarjoamista liikuntapalveluista

huomautus

Käsitteen tunnus: c794

863

**tietoa oppimisympäristöstä**

en GeneralInformationOnStudyFacilities

määritelmä

konkreettinen kuvaus [opetuksen \(1\)](#) fyysisistä (mm. tilat, välineet ja opetusmateriaalit) ja tietoteknisistä resursseista (vrt. OKSA-sanaston käsite [oppimisympäristö](#))

huomautus

Käsitteen tunnus: c795

864

**tietoa vakuutuksista**

en GeneralInformationOnInsurance

määritelmä

[koulutustoimijan](#) tarjoamaa tietoa [opiskelun](#) aikaisista vakuutuksista

huomautus

Käsitteen tunnus: c796



865

**valintamenettely (ECTS-termi)**

en InstitutionAdmissionProcedures

määritelmä

tietoa [opiskelijavalintojen](#) toteutuksesta

huomautus

Käsitteen tunnus: c797

866

**vapaa-ajanpalvelut**

en GeneralInformationOnExtraMuralAndLeisureFacilities

määritelmä

tietoa tarjolla olevista vapaa-aikaan liittyvistä palveluista

huomautus

Käsitteen tunnus: c798

## 10.2 Koulutus (Learning Opportunity)

867

**arviointikriteerit (ECTS-termi)**

en DegreeProgrammeExaminationAndAssesmentRegulations

määritelmä

sanallinen kuvaus arviointikriteereistä (vrt. OKSA-sanaston käsite [arviointikriteerit](#))

huomautus

Käsitteen tunnus: c799

868

**arviointimenetelmät (ECTS-termi)**

en CourseUnitAssessmentMethods

määritelmä

menetelmä, jolla [opiskelijan](#) osaaminen mitataan ja todetaan (vrt. OKSA-sanaston käsite [arviointimenetelmä \(2\)](#))

huomautus

Esimerkiksi kirjalliset kokeet, testit, haastattelut, portfolioit.

Käsitteen tunnus: c800

869

**jatko-opintomahdollisuudet**

en DegreeProgrammeAccessToFurtherStudies

määritelmä

tietoa mahdollisista jatko-opintoväylistä

huomautus

Käsitteen tunnus: c802

870

**koulutukselliset ja ammatilliset tavoitteet**

en DegreeProgrammeEducationAndProfessionalGoals

määritelmä

kuvaus siitä, mitä [oppija](#) tietää, ymmärtää tai kykenee tekemään [koulutuksen \(2\)](#) suoritettuaan (vrt. OKSA-sanaston käsite [osaamistavoitteet \(1\)](#))

huomautus

Käsitteen tunnus: c803

871

**koulutuksen nimi; tutkintoon johtavan koulutuksen nimi**

en DegreeProgrammeTitle

määritelmä

*koulutuksen (2)* yksilöivä, luonnollista kieltä oleva tunnus

huomautus

Käsitteen tunnus: c804

872

**koulutuksen rakenne (ECTS-termi)**

en DegreeProgrammeStructureDiagram

määritelmä

osat, joista *tutkintoon* johtavat tai *koulutukseen (2)* kuuluvat opinnot koostuvat (vrt. OKSA-sanaston käsite *tutkintorakenne (1)*)

huomautus

Koulutuksen rakenne esitetään kaaviona ja kuvauksena. Koulutuksen rakenne -tiedoista ilmenevät osat, joista opinnot koostuvat, sekä *tutkinnon osien* laajuudet ja mahdollisesti suoritusaikataulu.

Käsitteen tunnus: c805

873

**koulutuksen tyyppi**

en LearningOpportunityType

määritelmä

tieto siitä, minkä tyyppinen *koulutus (2)* on kyseessä

huomautus

Arvoja ovat esimerkiksi *tutkinto*, *tutkinnon osa*, *opintokokonaisuus (2)* ja *opintojakso*.

Käsitteen tunnus: c806

874

**koulutustunnus**

mieluummin kuin: koulutusmoduulitunnus

sv id *n* för utbildning

määritelmä

*oppilaitoksen* tai *korkeakoulun (1) koulutukselle (2)* antama tunnus

huomautus

Koulutustunnus voidaan antaa Learning Opportunitylle tai LO-instancelle.

Tunnuksen on oltava yksikäsitteinen kontekstissa, jossa sitä käytetään.

Käsitteen tunnus: c807

875

**kuvaus valmistumiseen vaadittavista oppinnäytetöistä; kuvaus valmistumiseen vaadittavista loppukokeista**

en DegreeProgrammeFinalExamination

määritelmä

sanallinen kuvaus *koulutuksen (2)* loppukokeista/opinnäytetyöstä

huomautus

Käsitteen tunnus: c808

876

**luennoitsija (ECTS-termi); opettaja (ECTS-termi)**

en Lecturer

määritelmä

*koulutuksen (2)* sisällöllisestä toteutuksesta vastaava henkilö

huomautus

Vrt. Opetus- ja koulutussanaston (OKSA) käsite *opettaja*.

Käsitteen tunnus: c809

877

**ohjeellinen suoritusvuosi**

en CourseUnitYearOfStudy

määritelmä

tieto siitä, millä *vuosiluokalla opintojakso* on tarkoitus suorittaa

huomautus

Käsitteen tunnus: c810

878

**opetuskieli (ECTS-termi); opetuskielet (ECTS-termi)**

en LanguageOfInstruction

määritelmä

kieli, jolla *opetusta (1)* annetaan (vrt. OKSA-sanaston käsite *koulutusorganisaation opetuskieli*)

huomautus

Käsitteen tunnus: c811

879

**opetusmenetelmät**

en CourseUnitTeachingMethods

määritelmä

kuvaus opetusmenetelmistä

huomautus

Käsitteen tunnus: c812

880

**opintojakso (ECTS-termi); kurssi (ECTS-termi); opinto (ECTS-termi)**

en CourseUnit

määritelmä

vrt. Opetus- ja koulutussanaston (OKSA) käsite *opintojakso*

huomautus

Käsitteen tunnus: c813

881

**opintojakson kuvaus**

en CourseUnitContent

määritelmä

kuvaus *opintojakson* sisällöstä

huomautus

Käsitteen tunnus: c814

882

**opintojakson nimi; kurssin nimi; opinnon nimi**

en CourseUnitTitle

määritelmä

*opintojakson* yksilöivä tunnus

huomautus

Käsitteen tunnus: c815

883

**opintojakson taso ; kurssin taso; opinnon taso**

en CourseUnitLevel

määritelmä

kansallisella tasolla käytetyn tasoluokituksen mukainen tieto

huomautus

Esimerkiksi *korkeakouluissa (1) perusopinnot, aineopinnot* ja *syventävät opinnot*.

Käsitteen tunnus: c816

884

**opintojakson tunnus; kurssin tunnus; opinnon tunnus**

en CourseUnitCode

määritelmä

*opintojakson*, kurssin tai opinnon yksiselitteisesti yksilöivä tunnus

huomautus

Käsitteen tunnus: c817

885

**opintojakson tyyppi <ECTS-termi>; kurssin tyyppi; opinnon tyyppi**

en CourseUnitType

määritelmä

*opintojakson*, kurssin tai opinnon pakollisuutta kuvaava tieto

huomautus

Käsitteen tunnus: c818

886

**oppimateriaali (ECTS-termi); > kirjallisuus**

en CourseUnitRecommendedReading

määritelmä

aineisto, jota käytetään *opetuksessa (1)* tai jonka avulla *oppiminen* tapahtuu (vrt. OKSA-sanaston käsite *oppimateriaali*)

huomautus

Käsitteen tunnus: c819

887

**pääsyvaatimukset; edellytykset**

en prerequisite

määritelmä

vaatimukset, jotka *hakijan* tai *opiskelijan* täytyy täyttää päästäkseen *koulutukseen (2)* tai tietyille *opintojaksolle*

huomautus

Esimerkiksi mitä opintoja tai millainen *työkokemus* hakijalla (1) on oltava.

Vrt. Opetus- ja koulutussanastossa (OKSA) määritelty osittain vastaava käsite *hakukelpoisuus*.

Käsitteen tunnus: c820

888

**toistuva opetuksen järjestämisaikajakso**

en CourseUnitTermPattern

huomautus

Esimerkiksi "syyslukukausittain", "joka toinen vuosi kevätlukukaudella", "vuosittain periodissa 2".

Käsitteen tunnus: c821

889

**tutkintonimike (ECTS-termi)**

en qualification (ECTS)

määritelmä

nimike, jota henkilö voi käyttää, kun hän on suorittanut jonkin *tutkinnon* (vrt. OKSA-sanaston käsite *tutkintonimike*)

huomautus

Käsitteen tunnus: c822

## 11 Lisättäväksi sovittuja käsitteitä

890

### osaamisprofiili

huomautus

Käsitteen tunnus: c1833

Luokka:

Käsittekaavio: [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

**25.8.2021 Jatkuvan oppimisen digi -arkkitehtuuriryhmä:** ehdotamme että OKSAan lisätään tämä käsite

**Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 13.9.2021:** Varmistettava, onko kyseessä tosiaan käsite osaamisprofiili vai oppimisprofiili. Osaamisprofiili kuulostaa "lopullisemmalta".

**OKSA-jaos 15.10.2021:** Osaamisprofiili on vakiintumaan päin oleva käsite, joten mieluummin se kuin oppimisprofiili (joka monimerkityksisempi)

**OKSA-jaos 15.10.2021:** sopii lisätä OKSAan, jos käsite tulee käyttöön uusissa palveluissa

891

### osaamisen kartoitus

huomautus

Käsitteen tunnus: c1834

Luokka:

Käsittekaavio: [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

**25.8.2021 Jatkuvan oppimisen digi -arkkitehtuuriryhmä:** ehdotamme että OKSAan lisätään tämä käsite

**OKSA-jaos 15.10.2021:** lisätään OKSAan

892

### suoritustapa

Luokka:

**Totti Tuhkanen 10.10.2017:** Koulutuksen toteutustietoja kuvaavassa M2R-skeemassa on kohdassa suoritustapa | tapa seuraavat arvot:

Kirjallinen tentti

Sähköinen tentti: luokat Exam-tentti, muu sähköinen tentti

Suullinen tentti

Essee

Harjoitustyö(t)

Tutkielma / opinnäytetyö

Projekti / käytännön työ

Työharjoittelu

Portfolio

Luento- / oppimispäiväkirja

Osallistuminen opetukseen

Seminaari

Näyttökoe

**OKSA-jaos 12.11.2021:** nykyisin nämä ovat suorituksen attribuutteja, eivät ehkä kaipaa syvällistä määrittelyä

**OKSA-jaos 12.11.2021:** tulisiko nämä olla OKSAssa jonkin käsitteen kohdalla, voisi auttaa harmonisointia ja yhtenäistää esim. arvojen nimityksiä

**OKSA-jaos 12.11.2021:** Jos vuonna 2022 koetetaan jälleen keskittyä OKSAn roolin löytämiseen digitalisaatiohankkeissa, tässä hyvä esimerkki siitä, mille tasolle käsitteiden määrittely terminologisessa sanastossa kannattaa viedä ja mikä jätetään koodistoihin.

**OKSA-jaos 12.11.2021:** suoritustapa-käsite lisätään OKSAan, nämä tulisivat sen huomautukseen esimerkkeinä koodiarvoista (linkitys Peppi- ym. maailmaan)

893

### korkea-asteen tutkinto

huomautus

Käsitteen tunnus: c1499

Luokka:

**Kata Repo 23.11.2017:** Onko käsite *toisen asteen tutkinto* käytössä? En pidä esimerkiksi *korkeakoulututkintoa* ja *toisen asteen tutkintoa* toisiinsa verrannollisina. Pitäisi ehkä puhua ”korkea-asteen tutkinnosta” jos haluttaisiin rinnastaa?

**Terminologin kysymys 28.11.2017:** Lisätäänkö sanastoon käsite korkea-asteen tutkinto? Joka voisi olla vieruskäsite käsitteille perusasteen tutkinto ja toisen asteen tutkinto, vai...?

**Tilastokeskus:** Korkea-asteen tutkinnon suorittaneet jaetaan alimman korkea-asteen, alemman korkeakouluasteen, ylemmän korkeakouluasteen ja tutkijakoulutusasteen suorittaneisiin.

Alimman korkea-asteen koulutus kestää 2-3 vuotta keskiasteen jälkeen. Näitä ovat esim. teknikon, merkonomin ja sairaanhoitajan tutkinnot, jotka eivät ole ammattikorkeakoulututkintoja.

Alempaan korkeakouluasteeseen luetaan ammattikorkeakoulututkinnot ja alemmat korkeakoulututkinnot.

Ylempään korkeakouluasteeseen luetaan ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot ja ylemmät korkeakoulututkinnot (maisteritutkinnot) sekä lääkäreiden erikoistumistutkinnot.

Tutkijakoulutusasteen tutkinnot ovat tieteellisiä lisensiaatin ja tohtorin tutkintoja.

**Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021:** Riina laittaa kysymyksen Ilmarille ja Totille, onko korkeakoulututkinto-kaavio ajan tasalla. ja tulisiko OKSAan korkeakoulututkinnon alakäsitteiksi lisätä Bolognan mukaiset syklit.

**OKSA-jaos 12.11.2021:** Lisätään käsite OKSAan, Riina työstää eteenpäin

## **12 Lisättäväksi ehdotettuja käsitteitä**

894

**osaaminen; ~ kompetenssi** <erityisesti kansainvälisissä yhteyksissä>

sv kompetens; kunnande

en competence

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu henkilöllä olevista tiedoista ja taidoista sekä valmiuksista käyttää niitä tiettyyn tarkoitukseen

huomautus

Osaamiseen sisältyvät henkilön tiedot ja taidot. Osaamiseen liittyvät myös henkilön käyttäytyminen, arvot, asenteet ja mieltymykset.

Määritelmässä käytetyllä sanalla valmiudet viitataan muun muassa arvoihin, asenteisiin ja käyttäytymiseen.

Määritelmässä mainittu "tietty tarkoitus" voi olla esimerkiksi työtehtävä tai ammatillinen tai henkilökohtainen kehittyminen.

Käsitteen tunnus: c95

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

Lähde: Jatkuvan oppimisen sanastoluonnos (kesäkuu 2021)

<kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin ammatillinen>

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.6.2021:** Jatkuvan oppimisen sanastossa on määritelty käsite osaaminen. Tulisiko käsite lisätä myös OKSAan? Ja jos lisätään, sopiiko sama käsittekuvaus kuin Jatkuvassa oppimisessa, vai tulisiko sitä muokata?

**OKSA-jaos 11.6.2021:** mahdollisesti tämän käsitteen voisi lisätä OKSAan, toki geneerinen

**OKSA-jaos 11.6.2021:** Kysymys: missä ja miten on määritelty tieto ja taito? Riina selvittää.

**OKSA-jaos 11.6.2021:** tulisiko koulutus/koulutusjärjestelmä mainita jotenkin ainakin huomautuksessa, ainakin OKSAN puolella?

**OKSA-jaos 11.6.2021:** myös muualla kuin koulutusjärjestelmässä hankittu osaaminen pyritään laajenevasti tunnustamaan

**OKSA-jaos 11.6.2021:** osaamis-käsite OKSAssa syytä pitää laajana, myös yleissivistävyyden kattavana, ei vain esim. työelämän tarvitsemia taitoja sisältävänä

**OKSA-jaos 11.6.2021:** chat: "Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja tilanteen edellyttämällä tavalla."

**Terminologin kommentti OKSA-jaokselle 30.12.2021:** "Osaaminen"-käsitettä, samoin kuin käsitteitä "tiedot" ja "taito", on alustavasti pohdittu TEM:n **Työllisyyspalvelujen sanastoluonnoksessa** (toukokuu 2021) **ESCO-luokituksen sanaston** pohjalta (alustavissa luonnoksissa näyttää muodostuvan kehä osaamisen ja taidon välille). Jos näitä käsitteitä määritellään OKSAssa, ne otetaan mielellään vastaan Työllisyyspalvelujen sanastossa.

- **tiedot:** määritelmä: oppimalla tapahtuneen asioiden omaksumisen tulos. huomautus: Tiedot muodostuvat työ- tai opintoalaan liittyvien faktojen, periaatteiden, teorioiden ja käytäntöjen kokonaisuudesta.

- **taito:** kyky soveltaa tietoja ja käyttää olemassa olevaa osaamista tehtävien suorittamiseen ja ongelmien ratkaisuun

- **osaaminen:** tietojen ja taitojen kokonaisuus

Tässä vaikuttaa olevan määrittelykehä taidon ja osaamisen käsitteiden välillä, täytyy kysyä tästä.

**ESCO-luokituksen sanasto:**

**knowledge:** "knowledge means the outcome of the assimilation of information through learning. Knowledge is the body of facts, principles, theories and practices that is related to a field of work or study."



**skill:** ESCO applies the same definition of "skill" as the European Qualifications Framework (EQF). According to this "skill means the ability to apply knowledge and use know-how to complete tasks and solve problems". They can be described as cognitive (involving the use of logical, intuitive and creative thinking) or practical (involving manual dexterity and the use of methods, materials, tools and instruments).

**competence:** ESCO applies the same definition of "competence" as the European Qualification Framework (EQF). According to this "competence means the proven ability to use knowledge, skills and personal, social and/or methodological abilities, in work or study situations and in professional and personal development." They are described in terms of responsibility and autonomy. While sometimes used as synonyms, the terms skill and competence can be distinguished according to their scope. The term skill refers typically to the use of methods or instruments in a particular setting and in relation to defined tasks. The term competence is broader and refers typically to the ability of a person - facing new situations and unforeseen challenges - to use and apply knowledge and skills in an independent and self-directed way.

**OKSA-jaos 12.11.2021:** mahdollisesti lisätään? Tai vähintään käydään kunnollinen keskustelu, kun mukana laajemmin edustava joukko jaoksen jäseniä.

**OKSA-jaos 12.11.2021:** alkuvuoteen 2022, kun saadaan Jatkuvan oppimisen sanaston lausuntopalaute mukaan ja kun ollaan lisäämässä Jatkuvan oppimisen sanaston käsitteitä OKSAan

**OKSA-jaos 12.11.2021:** toiveena, että mukana olisi myös käsitekaavio, kun näitä käsitteitä käsitellään

**OKSA-jaos 12.11.2021:** selvitettävä osaamisen suhde käsitteeseen kyvykkyys

**OKSA-jaos 12.11.2021:** osaaminen on yhtäältä yleiskielinen ilmaus, toisaalta käsitteelle voitaisiin määrittelemällä saada vakiinnutettu käsitteisisältö. Kuitenkin osaaminen-käsitteen määritelmältä puuttunee säädöspohja. Tosin EU:n käyttämä kompetenssi-käsite on kuvattu EY-säädöksissä.

**OKSA-jaos 12.11.2021:** yksi mahdollisuus olisi ottaa OKSAssa määriteltäviksi säädöspohjaiset osaamiskäsitteet, kuten perusopetuksen "laaja-alainen osaaminen" (transversal skills) ja ammatillisen koulutuksen "osaamisen hankkiminen"

**OKSA-jaos 12.11.2021:** Terminologin kommentti: Jos osaaminen-käsite määritellään, OKSAssa olisi käytävä läpi kaikki viittaukset ilmaisuun/käsitteeseen osaaminen ja tarkistettava, onko kyse OKSAssa määritellystä käsitteestä vai yleiskielisestä.

**OKSA-jaos 12.11.2021:** OKSAn koulutus (1) -käsitteen määritelmän mukaan osaaminen on koulutuksen (1) lopputuote

**OKSA-jaos 12.11.2021:** vrt. osaamismerkki

**Terminologin kommentti 30.12.2021:** Jatkuvan oppimisen sanastossa **kyvykkyys** on määritelty "organisaation kyky toimia tarkoituksenmukaisella tavalla tietyllä osa-alueella sekä hyödyntää osaamistaan ja muita resurssejaan, jotta tavoitteet saavutetaan". Eli "osaaminen" liittyy Jatkuvan oppimisen sanastossa yksilöön, "kyvykkyys" organisaatioon.

895

## osaamistaso

määritelmä

[oppilaan](#) tai [opiskelijan](#) osaaminen verrattuna määriteltyihin [arviointikriteereihin](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1785

Luokka: <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

**Seija 31.8.2020:** todella monessa määritelmässä on käytetty ilmaisua "osaamisen taso". Tätä on käytetty enemmän yleiskielisenä ja osaamistason lisääminen tarkoittaa, että nämä ilmaisut on käytävä läpi. Niitä on paljon myös ammatillisessa koulutuksessa. Mahtaako aika riittää tähän?

Jos käsite määritellään, sen linkkautuminen muihin käsitteisiin tulee esille, jos termi muissa määritelmissä muutetaan. Esim osaamisen arvioinnin määritelmä muuttuu "...tiedollisen ja taidollisen osaamistason arviointi".

**Ei määritellä arviointiryhmässä, päätös 24.9.2020.** Siirretään jatkokehityslistalle. Käsite esiintyy laajasti ja sanastossa viitataan usein osaamiseen, osaamisen tasoon ja osaamistasoon. Siirretään viimeistelyssä lukuun Lisättäväksi ehdotettuja käsitteitä.

**Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021:** voidaan mahdollisesti lisätä OKSAan, jos tämä koetaan tarvittavan myös määriteltynä käsitteenä eikä vain yleiskielisenä ilmaisuna (osaamisen taso). Tosiaan sOKSAn kohdat, joissa mainitaan "osaamisen taso" täytyy käydä läpi ja pohtia, onko niissä kyse tässä määritellystä käsitteestä vai onko ilmaus yleiskielisemmin käytetty.

**OKSA-jaos 12.11.2021:** ratkaistaan, kun käsitellään käsitettä osaaminen (Riina liittää siihen kokonaisuuteen)





896

## tutkintotavoitteet

huomautus

Käsitteen tunnus: c1492

odottaa käsittelyä

**VNK:n englannin kääntäjän Merja Flemingin kommentti 5.5.2017:** Minulla on yhtenä isona kokonaisuutena työn alla OKM:n uudet verkkosivut englanniksi. Siinä yhteydessä tuli mieleen, että OKSAssa ei taida olla termiä (korkeakoulujen) tutkintotavoitteet. Olisiko se mahdollisesti sellainen, joka voisi olla sanastossa? Ei haittaa jos ei sovi kokonaisuuteen, tuli vain mieleen.

**Tero ja Riina -valmistelupalaveri 2.11.2021:** Ratkaisua varten selvittävää, onko tutkintotavoitteet ministeriön strategisen ohjauksen välineisiin liittyvä käsite ("ministeriö ottaa/antaa tavoitteeksi että Suomessa valmistuu enemmän IT-alan ihmisiä")? Riina kysyy Totilta ja Ilmarilta. Sen jälkeen ratkaistaan, onko tälle tarvetta OKSAssa. Ei ehdoteta lisättäväksi.

**Totti 3.11.2021:** Tämän käsitteen pohtiminen on Ilmarin alaa. Mutta onhan se tulosohtausmekanismin peruskäsite. [--] Kyllä voisi sisältyä OKSAan.

**Ilmari 3.11.2021:** Tutkintotavoitteet ovat tosiaan yliopisto- ja ammattikorkeakoulutuksen laajuuden ohjauksen menettely, voi esimerkiksi kurkata sopimuksesta, luku 3.2  
<https://minedu.fi/documents/1410845/3992561/Helsingin+yliopisto+sopimus+2021-2024.pdf/0037ce7d-08bf-3e5b-f09e-2ea14760ba35/Helsingin+yliopisto+sopimus+2021-2024.pdf?version=1.1&t=1611840757037>

**Ilmari 3.11.2021:** Eli kyseessä on tulossopimuskausittain korkeakoulujen kanssa sovittavat suoritettujen tutkintojen ala- ja tasokohtaiset määrälliset tavoitteet. (ala siis koulutusala, luokituksena ns. OKM:n ohjauksen ala –luokitus)

**Ilmari 3.11.2021:** Teknisempi huomio on, että tutkintotavoitteet toimivat suoritettujen tutkintojen määrien perusteella allokoitavan korkeakoulujen perusrahoituksen "leikkurina", eli tavoitteen ylittävältä osin suoritettut tutkinnot eivät vaikuta rahoitukseen (yliopistoissa maisterintutkintojen osalta). ks. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190119#Pidm45237815597264> "

1) yliopistossa kalenterivuonna suoritettujen ylempien korkeakoulututkintojen lukumäärä lukuun ottamatta tilauskoulutuksessa suoritettuja tutkintoja, kuitenkin enintään sopimuskaudelle asetettua koulutusalaryhmittäistä tutkintotavoitetta vastaavaan rahoitusrajaan saakka;"

**OKSA-jaos 12.11.2021:** "jatkuvan oppimisen myötä tämä ei ole koko kuva korkeakoulujen toiminnasta" -tyyppinen tieto huomautukseen

**OKSA-jaos 12.11.2021:** strategisen ohjauksen luonne käsitteiden määrittelyn kautta näkyväksi

**OKSA-jaos 12.11.2021:** vieruskäsitteitä voisivat olla kasvatustavoitteet ym.

**OKSA-jaos 12.11.2021:** lyhyt linjaus- ja taustoituskeskustelu myöhemmässä OKSA-jaoksen kokouksessa: strategisen tason käsitteiden lisääminen OKSAan

897

### oppiarvo

määritelmä

varsinkin korkeakoulussa suoritettujen oppinnäytteiden perusteella saavutettu arvo

huomautus

Aiemmin esimerkiksi maisteri oli maksullinen arvonimi, jonka sai ylempään korkeakoulututkinnon suorittamisen jälkeen maksamalla pienen maksun. Maisterin arvonimen hankkimiseen oikeuttava tutkinto oli esimerkiksi humanistisella alalla filosofian kandidaatti (fil. kand. tai FK), ja tämä nimi tarkoitti silloin ylempää tutkintoa, ei alempaa kuten nykyisin. Alempaa tutkintoa kutsuttiin esimerkiksi humanistisilla aloilla nimellä humanististen tieteiden kandidaatti (hum. kand tai HuK), luonnontieteellisillä aloilla nimellä luonnontieteiden kandidaatti. [lähde: www.kirjastot.fi]  
Käsitteen tunnus: c1545

Luokka: <korkeakoulut>

odottaa käsittelyä / käsittelyyn krk 2019

odottaa käsittelyä / käsittelyyn yht 2019

**Sanastokeskus TSK:n työntekijän kommentti/kysymys 13.9.2018:** Onko oppiarvo sama vai eri käsite kuin *tutkintonimike*? Jos kyseessä on eri käsite, voisiko myös käsitteen oppiarvo määritellä? Tai jos oppiarvo on tutkintonimikkeen synonyymi, voisiko sen mainita tutkintonimikkeen kohdalla? Onko oppiarvo kenties vanhentunut termi?

**Korkeakoulusanasto:** ”Tutkinnon suorittaneelle voidaan myöntää oikeus käyttää tutkintoa vastaavaa, suoritettujen oppinnäytteiden perusteella saavutettua oppiarvoa, esimerkiksi humanististen tieteiden kandidaatin arvo, lääketieteen kandidaatin arvo, maisterin arvo (oikeustieteen maisterin arvo, filosofian maisterin arvo jne.), ekonomin arvo ja tohtorin arvo. Oppiarvoja ei käännetä.”

**Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021:** mahdollisesti ei lisättäväksi OKSAan?

**Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021:** Riina laittaa kysymyksen Ilmarille ja Totille, onko käsite vanhentunut, voiko jättää pois vai vaikuttaako tarpeelliselta

**Terminologin kysymys itselleen 5.1.2022:** Riina, selvitä muistiinpanoista mitä Totin ja Ilmarin kanssa keskusteltiin.

898

### ryhmänohjaus

en homeroom group guidance

määritelmä

*lukiokoulutukseen* kuuluva *ohjaus*, jota *ryhmänohjaaja* antaa *ryhmälleen*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1784

Luokka: <lukiokoulutus>

**Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 22.10.2020:** OKSAsta puuttuu tämä lukiokoulutuksessa tarpeellinen käsite. Sopiiko lisätä? Yllä oma luonnoksemme määritelmäksi.

**Mikko Hartikainen, OKSAn lukiotyöryhmän jäsen, OPH, 6.11.2020:** Nopeasti asiaa pohdittuani, lisäämiselle olisi ehkä hyvät perusteensa. Selkeästi määrittyvä ja laajasti vakiintunut käsite ryhmänohjaus lukiokoulutuksessa on. Käsittäkseni myös aikuisten perusopetuksessa se on ainakin jossain määrin käytössä. Oppivelvolliselle annettavassa perusopetuksessa ryhmänohjaus ei käsittäkseni ole perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 käsite, eikä myöskään perusopetuksen järjestämisessä käytössä yksiselitteisenä käsitteenä. On siis ennen kaikkea toisella asteella, lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa tunnistettu / käytetty termi.

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. ammatilliselle koulutukselle, 6.11.2020:** Tulisiko määritellä laajemmin, siis myös ammatillisen koulutuksen näkökulmasta? Eli pitäisikö esim. määritelmään kirjoittaa ”lukiokoulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen kuuluva ohjaus, jota --”?

**Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021:** voisiko mennä ohjaus-käsitteen suppeampana synonyymina?

**OKSA-jaos 12.11.2021:** Riina laittaa viestiä Mikolle ja Anulle, mitä mieltä ovat: voisiko tämän käsitteen tiedot esittää ohjaus-käsitteen kohdalla, vai onko tämän käsitteen kuvaus parempi olla erikseen? (Vai vaikuttaako kenties, että käsite kannattaisi jättää pois?)

899

## suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus

huomautus

Käsitteen tunnus: c1685

Luokka:

**Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 27.2.2020:** Kuulimme, ettei OKSAan ole otettu esim. yksittäisiä oppiaineita erillisinä käsitteinään. Ymmärrämme, ettei oppiaineita ole määritelty, mutta ehdottaisimme, että ylioppilastutkinnon eri kokeet (jotka osin ovat samoja kuin oppiaineet) otettaisiin mukaan ilman määritelmiä eli pelkillä ruotsin ja erityisesti(?) englannin vastinetermeillä varustettuina.

**Lukion sanastotyöryhmä 26.5.2020:** portugali, lyhyt oppimäärä / portugali, pitkä oppimäärä? Oppiaineet ja yo-tutkinnon kokeet tosiaan osin eri nimisiä.

**Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 27.2.2020:** Ylioppilaskokeiden kohdalla englannin termipulmia aiheuttaneet mm. "suomi tai ruotsi toisena kielenä", "suomi toisena kotimaisena kielenä", "reaaliaineet", "islamin uskonto" ("islam religion" vai pelkkä "islam"?) jne. -> **Lukion sanastotyöryhmä 26.5.2020:** nämä saattaisivat kaivata määrittelemistä/avaamista.

**OKSA-jaos 15.5.2020:** Todettiin, että on OKSAan on toivottu lisättäväksi käsitteitä, esim. oppiaineet tai yo.tutkinnon kokeet, joita ei kuitenkaan kannata määritellä, mutta joille tarvittaisiin luotettavasti selvitetty ruotsin ja englannin vastineet.

**OKSA-jaos 15.5.2020:** Keskusteltiin, voisivatko tällaiset käsitteet olla OKSAssa omana liitteenään tai voitaisiinko Opetushallinnon sanastoa (<http://www03.oph.fi/sanasto/>) päivittää ja viedä käsitteet osaksi sitä. Opetushallinnon sanasto pitäisi harmonisoida OKSA-sanaston vastineiden kanssa, nykyisellään Opetushallinnon sanasto vanhentunut. Käsitteitä on monessa paikassa ja ajantasalla pitäminen haastavaa, tämä haaste puoltaisi liitettä OKSA-sanastoon. VNK:n kääntäjillä kaikista ajantasaisimmat listaukset sv- ja en-vastineista; niitä kannattaa hyödyntää. Sovittiin, että Tuula Sumkin selvittää Opetushallinnon sanaston tilanteen ja tiedustelee ylläpidon tilannetta. Riina tiedustelee VNK:n kääntäjiltä listauksia.

**OKSA-jaos 9.3.2021:** Tässä mennään helposti oppiainekeskusteluun. Onko OKSAn rajauksen mukaista sisällyttää sanastoon käsitteitä, joilla ei ole terminologisia määritelmiä? Tero ottaa yhteyttä OPH:hon; palataan seuraavassa kokouksessa.

**Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021:** tämäntyyppiset käsitteet ovat enemmän OPH:n sanaston kaltaista käsitteistöä (ei määrittelevää tietoa vaan pelkät vastineet)

**Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021:** pelkät suomi-ruotsi- ja suomi-englanti-vastineparit tulisivat ehkä osaksi esim. MOTiin vietävää listaa, joka harmonisoitu OKSAn kanssa vastineiden osalta. Palataan tähän, kun päätetään OPH:n sanaston ja OKSAn harmonisoinnista.

**OKSA-jaos 12.11.2021:** tarkastellaan, kun Opetushallinnon sanaston ja OKSAn välinen vertailu on tehty

900

### auditointi

sv auditing

en auditing

määritelmä

toiminnan tai järjestelmän [arviointi \(1\)](#), jossa kohdetta verrataan toimijan itse laatimaan toiminnan tai järjestelmän standardin tai mallin mukaiseen kuvaukseen

huomautus

Käsitteen tunnus: c751

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

tarkistettava / käsittelyyn vaka 2019

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019

<kieliversiointiin korkeakoulut>

**Varhaiskasvatuksen sanastoryhmä 9.3.2016:** tämä on ok myös varhaiskasvatuksen näkökulmasta

**OKSA-jaoston kokous 22.4.2016:** termiä tarvitsee tarkentaa, tai sitten jätetään käsite kokonaan pois vakan osalta

**OKSA-jaoston kokous 22.4.2016:** Tero varmistaa vakan puolelta, tarvitaanko näitä (arviointi, auditointi, seuranta), mutta jos ei, niin jätetään pois vakan osalta

**Arviointityöryhmä 7.5.2020:** Jätetään hautumaan, kunnes ammatillinen ja korkeakoulutus ovat mukana. Keskeinen esim ammatillisella ja korkeakoulupuolella. Ehkä jatkossa varhaiskasvatuksessa. VAKAssa tehty kunnan laatustandardien tsekkaamisessa.

**OKSA-jaos 12.11.2021:** Jos ja kun arviointikäsitteitä tarkastellaan myös ammatillisen ja korkeakoulujen näkökulmasta, tämä voi osoittautua tarpeelliseksi. Palataan siinä vaiheessa.

## 12.1 Rahoitukseen liittyviä käsitteitä

901

### omaehtoinen koulutus (2)

sv frivillig utbildning; självständig utbildning (2); självständiga studier; utbildning på egen hand

en self-motivated education (2)

määritelmä

omaehtoinen koulutus (1), joka kustannetaan valtaosin valtion ja kuntien rahoituksella ja mahdollisesti pieneltä osin [opiskelumaksuilla](#)

huomautus

[Ammatillisen koulutuksen](#) ja [vapaa sivistystyön](#) rahoituksen näkökulmasta käsitteet omaehtoinen koulutus (2) ja [henkilöstökoulutus \(1\)](#) ovat vastinpari.

Käsitteen tunnus: c473

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <vapaa sivistystyö>

**OKSA-jaos 18.8.2017:** Riina viestittää Kari Korhoselle, että karsittiin omaehtoinen koulutus (2) ja [henkilöstökoulutus \(2\)](#) OKSAn ensimmäisestä julkaisusta; siirretään käsiteltäviksi siinä vaiheessa kun sanastoon lisätään muut rahoituskäsitteet.

OKSA-jaos 21.5.2021: OKSasta karsittiin pois käsite omaehtoinen koulutus (määritelmällä "muu kuin oppivelvollisuuteen kuuluva koulutus"). Tuntui oudolta ajatella, että esim. korkeakoulutus olisi omaehtoista koulutusta, ja muutenkin käsitteen koettiin enemmän sekoittavan kuin selventävän.

**Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 8.6.2021:** Tarvitaanko siis myöskään käsitettä omaehtoinen koulutus (2)? Tai jos tarvitaan, silloin täytyy ehkä lisätä myös omaehtoinen koulutus (1).

**Tero ja Riina -valmistelupalaveri 2.11.2021:** Ei ehdoteta tätä käsitettä lisättäväksi OKSAn ainakaan juuri nyt. Siirretään päätös tästä käsitteestä samaan yhteyteen, kun päätetään OKSAn mahdollisesti lisättävistä rahoituksen käsitteistä. (Pohdittava myös rahoituskäsitteistön ja valtionosuuskäsitteistön suhdetta.)

**OKSA-jaos 12.11.2021:** päätetään tästä käsitteestä kun käsitellään rahoituskäsitteitä kokonaisuutena



902

### henkilöstökoulutus (2)

sv personalutbildning

en staff-development and other training provided or purchased by employers; staff training

määritelmä

*henkilöstökoulutus*, joka on kokonaan tai osittain työnantajan rahoittamaa

huomautus

*Ammatillisen koulutuksen* ja *vapaan sivistystyön* rahoituksen näkökulmasta käsitteet henkilöstökoulutus (2) ja *omaehtoinen koulutus (2)* ovat vastinpari.

Käsitteen tunnus: c465

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <vapaa sivistystyö>

tarkistettava / käsittelyyn ammref 2018

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019

**Ammatillisen reformisanaston työryhmän kysymys OKSA-jaostolle 30.3.2017:** OKSA-jaostolle ehdotus: pidetään sanastossa myös käsite *henkilöstökoulutus (1)*, jota EI määritellä rahoituksen kautta vaan yksinkertaisesti ”työnantajan henkilöstölleen järjestämä tai hankkima koulutus (1)”. Tämä käsite on vastinpari OKSAn käsitteelle .

**Ammatillisen reformisanaston työryhmän kysymys OKSA-jaostolle 30.3.2017:** Ehdotetaan että vastinparin ”henkilöstökoulutus (1)” & ”omaehtoinen koulutus (1)” lisäksi tulee toinen vastinpari: ”henkilöstökoulutus (2)” (rahoituksen kautta määritelty) & ”omaehtoinen koulutus (2)”. Onko ok?

**Terminologin kysymys OKSA-jaostolle 7.4.2017:** Pitäisikö/voisiko tämän käsitteen nimetä täsmällisemmin, esim. ”työnantajan rahoittama henkilöstökoulutus”? Tai ”työnantajan kokonaan tai osittain rahoittama henkilöstökoulutus”?

**OKSA-jaos 18.8.2017:** Riina viestittää Kari Korhoselle, että karsittiin *omaehtoinen koulutus (2)* ja OKSAn ensimmäisestä julkaisusta; siirretään käsiteltäviksi siinä vaiheessa kun sanastoon lisätään muut rahoituskäsitteet.

**Tero ja Riina -valmistelupalaveri 2.11.2021:** Ei ehdoteta tätä käsitettä lisättäväksi OKSAn ainakaan juuri nyt. Siirretään päätös tästä käsitteestä samaan yhteyteen, kun päätetään OKSAn mahdollisesti lisättävistä rahoituksen käsitteistä. (Pohdittava myös rahoituskäsitteistön ja valtionosuuskäsitteistön suhdetta.)

**OKSA-jaos 12.11.2021:** päätetään tästä käsitteestä kun käsitellään rahoituskäsitteitä kokonaisuutena

903

### maksu hyväksytyt arvosanan korottamisesta

huomautus

Käsitteen tunnus: c1495

Luokka: <ammattillinen koulutus>

**Seija Rasku 7.11.2017:** Maksuihin liittyen ”maksu hyväksytyt arvosanan korottamisesta” voisi olla käsite, joka voitaisiin lisätä. Ks. laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017, 105 §.

**Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021:** Ehdotetaan, että päätös tämän käsitteen lisäämisestä tai poisjättämisestä tehdään samassa yhteydessä kun keskustellaan rahoituskäsitteistöstä kokonaisuutena.

**OKSA-jaos 12.11.2021:** päätetään tästä käsitteestä kun käsitellään rahoituskäsitteitä kokonaisuutena

904

**laskennallinen rahoitus**

en imputed funding

huomautus

Käsitteen tunnus: c1543

**Olga Lappi, OPH:n viestintä ja OPH:n sanastotyöryhmä, 14.6.2018:** Toinen hankaluus on "laskennallinen rahoitus"-termin käännöksen kanssa. Ministeriö käyttää "imputed funding". Tämä on ilmeisesti rahoitusalan perussanastoa, mutta meille aiemmin tuntematon. Olemme aikaisemmin käyttäneet "calculatory funding", joka on meidän mielestä paljon ymmärrettävämpi, mutta onko sillä sitten kovinkin eri merkitys?

**Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021:** Ehdotetaan, että päätös tämän käsitteen lisäämisestä tai poisjättämisestä tehdään samassa yhteydessä kun keskustellaan rahoituskäsitteistä kokonaisuutena.

**OKSA-jaos 12.11.2021:** päätetään tästä käsitteestä kun käsitellään rahoituskäsitteitä kokonaisuutena

# Englanninkielinen hakemisto / English index

Numbers in the index refer to the term record numbers.

|  |     |  |     |
|--|-----|--|-----|
| 24/7 early childhood education and care  | 423 | alumni   | 181 |
| 24/7 ECEC  | 423 | alumnus  | 181 |
| academic advice  | 567 | ancillary student support services   | 574 |
| academic continuing education  | 488 | annual plan for the implementation of the local curriculum                                 | 260 |
| academic degree  | 674 | annual registration  | 553 |
| academic staff   | 109 | annual tuition fee   | 762 |
| academic support services  | 574 | appeal (1)   | 815 |
| academic year  | 346 | appeal (2)   | 745 |
| academy  | 97  | applicant  | 315 |
| accepting a student place  | 320 | applicant category   | 353 |
| accepting an offer of admission  | 320 | applicant for early childhood education and care   | 302 |
| accepting an offered student place   | 320 | application  | 318 |
| accreditation of competence  | 751 | application and admissions system  | 383 |
| accreditation of experiential learning   | 749 | application cycle  | 347 |
| accreditation of learning demonstrated in some other manner                    | 749 | application data   | 376 |
| accreditation of prior learning (1)  | 754 | application ID   | 397 |
| accreditation of prior learning (2)  | 751 | application number   | 397 |
| achieved learning outcomes   | 284 | application period   | 325 |
| acquiring competence   | 7   | application procedure  | 322 |
| acquisition of competence  | 7   | application procedure for early childhood education ..                                     | 301 |
| additional application round   | 332 | application round  | 347 |
| additional proof of competence   | 351 | application semester   | 341 |
| adjustment of competence assessment  | 605 | application term   | 341 |
| administrative decision on admission   | 358 | application year   | 342 |
| administrative decision on the admission to early childhood education and care | 303 | applied course   | 239 |
| administrative review of an assessment   | 746 | applying for early childhood education   | 301 |
| admission based on prior academic record                                       | 365 | applying for education   | 313 |
| admission decision   | 358 | applying for education and training  | 313 |
| admission decision   | 358 | applying to weighted-curriculum education  | 312 |
| admission of a student   | 349 | apprenticeship agreement   | 493 |
| admission of pupils (1)  | 360 | apprenticeship training  | 494 |
| admission of pupils (2)  | 361 | apprenticeship training based on a comparable service relationship in a public corporation | 497 |
| admission offered  | 366 | apprenticeship training based on a public service relationship                             | 496 |
| admission point  | 352 | apprenticeship training based on an employment relationship                                | 495 |
| admission queue  | 389 | apprenticeship training coordinator  | 189 |
| admission ranking phase  | 384 | aptitude test  | 356 |
| admission score  | 352 | area of study  | 29  |
| admission status   | 391 | around-the-clock early childhood education and care  | 423 |
| admissions criterion   | 350 | assessment (1)   | 721 |
| admissions procedure (1)   | 322 | assessment (2)   | 778 |
| admissions procedure (2)   | 387 | assessment criterion   | 723 |
| admissions proposal  | 395 | assessment data  | 722 |
| admissions result  | 392 | assessment discussion  | 738 |
| admissions type listing  | 389 | assessment for learning  | 721 |
| admitted   | 370 | assessment method  | 727 |
| admitted student (1)   | 370 | assessment of learning   | 721 |
| admitted student (2)   | 154 | assessment of learning outcomes  | 721 |
| admittee   | 370 | assessment of learning outcomes (??)   | 796 |
| adult education and training   | 480 | assessment rectification   | 746 |
| adult education centre   | 88  | assessment result  | 711 |
| adult student  | 166 | assessment scale   | 726 |
| advance assignments  | 359 | assessor of competence   | 191 |
| advanced or supplementary VET  | 504 | assistant (ECEC)   | 134 |
| advanced or supplementary vocational education and training                    | 504 | assistant in early childhood education and care  | 134 |
| advanced studies   | 247 |  |     |
| alumna   | 181 |  |     |
| alumnae  | 181 |  |     |

Numbers in the index refer to the term record numbers.

|   |     |   |     |
|---|-----|---|-----|
| auditing .....  | 900 | certificate of resignation from general upper<br>secondary school ..... | 664 |
| authorisation to award a qualification and to provide<br>VET .....                          | 50  | certificate of skills demonstration .....                               | 667 |
| authorisation to provide education .....  | 50  | certificate of skills demonstration .....                               | 668 |
| authorised translators' examination .....   | 678 | certificate of termination of studies .....                             | 664 |
| authority .....   | 111 | certificate of vocational skills .....                                  | 669 |
| autoplagerism; see cheating.....  | 608 | certificate-based admission .....                                       | 365 |
| available courses .....   | 278 | challenge .....   | 745 |
| available courses and modules .....   | 278 | cheating .....  | 608 |
| available instruction .....   | 278 | cheating on exam; see cheating.....                                     | 608 |
| available intake .....  | 374 | child .....   | 155 |
| available student place .....   | 374 | child's individual early childhood education and care<br>plan .....     | 203 |
| available teaching .....  | 278 | childcarer (ECEC) .....   | 132 |
| average weekly instruction time per year .....  | 295 | childcarer in early childhood education and care ..                     | 132 |
| bachelor's degree (1) .....   | 695 | childminder in family daycare .....                                     | 133 |
| Bachelor's degree (1) .....   | 695 | claim for a revised assessment .....                                    | 745 |
| bachelor's degree (2) .....   | 694 | claim for a revised decision .....                                      | 816 |
| Bachelor's degree (2) .....   | 694 | class .....   | 444 |
| banning a student from attending instruction .....  | 616 | class supervisor .....  | 139 |
| basic education .....   | 470 | class teacher .....   | 139 |
| basic education certificate .....   | 655 | class teacher .....   | 140 |
| basic education for adults .....  | 524 | class teaching .....  | 428 |
| basic education in arts .....   | 476 | classroom .....   | 824 |
| basic education qualification .....   | 672 | classroom assistant .....   | 121 |
| basic education syllabus .....  | 194 | classroom teacher .....   | 140 |
| basic studies .....   | 245 | client fee for early childhood education and care ..                    | 758 |
| bilingual education .....   | 440 | client fee for full-time early childhood education and<br>care .....    | 759 |
| bilingual educational institution .....   | 84  | client fee for part-time early childhood education and<br>care .....    | 760 |
| bilingual instruction .....   | 440 | clinical training .....   | 636 |
| blended learning .....  | 462 | college .....   | 96  |
| blended teaching .....  | 460 | combination studies .....   | 215 |
| business and industry committee .....   | 102 | commissioned education .....  | 483 |
| campus .....  | 61  | commissioned education student .....                                    | 170 |
| candidate .....   | 166 | common subject .....  | 252 |
| care .....  | 3   | common unit .....   | 223 |
| career plan .....   | 622 | communication language .....  | 286 |
| careers adviser .....   | 145 | competence .....  | 818 |
| caregiver .....   | 156 | competence .....  | 894 |
| centre-based early education activities .....   | 405 | competence area .....   | 281 |
| certificate .....   | 640 | competence assessment .....   | 729 |
| certificate (1) .....   | 670 | competence badge (?) .....  | 650 |
| certificate (2) .....   | 647 | competence demonstration .....  | 715 |
| certificate for completion of a subject syllabus ....                                       | 660 | competence point .....  | 297 |
| certificate for puhvi test .....  | 663 | competence-based .....  | 499 |
| certificate of a general upper secondary school<br>diploma .....                            | 662 | competence-based qualification .....                                    | 668 |
| certificate of attendance .....   | 649 | competence-based qualification .....                                    | 680 |
| certificate of competence (?) .....   | 652 | competence-based vocational qualification for adults<br>.....           | 680 |
| certificate of completed education and training ....  | 646 | completed course .....  | 711 |
| certificate of completed preparatory education and<br>training .....                        | 646 | completed credit .....  | 711 |
| certificate of completed qualification units .....  | 644 | completed study unit .....  | 711 |
| certificate of completion of the basic education<br>syllabus .....                          | 659 | completed unit (?) .....  | 711 |
| certificate of final examination for oral<br>communications skills .....                    | 663 | composition of qualification .....                                      | 212 |
| certificate of language proficiency .....   | 651 | comprehensive education .....   | 470 |
| certificate of oral skills .....  | 661 | comprehensive school .....  | 76  |
| certificate of participation in education and training to<br>complete a qualification ..... | 649 | comprehensive school education .....                                    | 470 |
| certificate of participation in preparatory education<br>and training .....                 | 649 | comprehensive school enrolment .....                                    | 309 |
| certificate of participation in VET .....   | 649 | comprehensive school qualification .....                                | 672 |
| certificate of resignation .....  | 664 | compulsory course (1) .....   | 248 |
|   |     | compulsory course (2) .....   | 237 |
|   |     | compulsory education .....  | 195 |

|  |     |   |     |
|--|-----|---|-----|
| compulsory schooling .....                                       | 195 | date of registration for the academic term .....                            | 558 |
| compulsory studies .....   | 213 | date of registration for the academic year .....                            | 558 |
| compulsory studies .....   | 231 | day in early childhood education and care .....                             | 420 |
| compulsory studies .....   | 237 | day in ECEC .....   | 420 |
| compulsory study unit .....                                      | 248 | daycare .....   | 466 |
| compulsory unit .....  | 213 | daycare centre .....  | 42  |
| computation model for admissions .....                           | 396 | decide which courses to take .....  | 310 |
| computer-aided teaching .....                                    | 437 | decision on admission .....   | 358 |
| conditional acceptance of an offer of admission ..               | 321 | decision on student admission .....   | 358 |
| conditional acceptance of student place .....                    | 321 | decision on the admission to early childhood<br>education and care .....    | 303 |
| contact teaching .....   | 457 | decision on the organisation of early childhood<br>education and care ..... | 303 |
| continuing education .....                                       | 487 | deem to have discontinued studies .....                                     | 165 |
| continuing professional development .....                        | 487 | deem to have dropped out .....  | 165 |
| continuous learning .....  | 15  | deem to have resigned .....   | 165 |
| contract for arranging competence-based<br>qualifications .....  | 52  | deferral of the start of studies .....                                      | 551 |
| cooperation between home and school .....                        | 777 | defined learning outcomes .....   | 283 |
| coordinating teacher .....                                       | 143 | degree (1) .....  | 670 |
| core curriculum .....  | 205 | degree (2) .....  | 674 |
| core studies .....   | 245 | degree certificate .....  | 647 |
| correction of an assessment .....                                | 746 | degree diploma .....  | 647 |
| course (1) .....   | 218 | degree mobility .....   | 627 |
| course (2) .....   | 236 | degree programme (1) .....  | 9   |
| course (3) .....   | 194 | degree programme (2) .....  | 10  |
| course catalogue .....   | 263 | degree programme (3) .....  | 702 |
| course coordinator .....   | 143 | degree programme (4) .....  | 481 |
| course fee .....   | 761 | degree requirements .....   | 261 |
| course in home economics .....                                   | 536 | degree structure .....  | 212 |
| course material .....  | 831 | degree student .....  | 167 |
| course preparatory to general upper secondary<br>education ..... | 529 | degree studies .....  | 702 |
| course registration .....  | 310 | degree system .....   | 30  |
| course selection .....   | 278 | degree title .....  | 671 |
| course unit; see study unit.....                                 | 218 | DegreeProgrammeAccessToFurtherStudies .....                                 | 869 |
| courses on offer .....   | 278 | DegreeProgrammeEducationAndProfessionalGoals .                              | 870 |
| CourseUnit .....   | 880 | DegreeProgrammeExaminationAndAssesmentRegul                                 | 867 |
| CourseUnitAssessmentMethods .....                                | 868 | ations .....  | 867 |
| CourseUnitCode .....   | 884 | DegreeProgrammeFinalExamination .....                                       | 875 |
| CourseUnitContent .....  | 881 | DegreeProgrammeStructureDiagram .....                                       | 872 |
| CourseUnitLevel .....  | 883 | DegreeProgrammeTitle .....  | 871 |
| CourseUnitRecommendedReading .....                               | 886 | demonstration of competence .....   | 714 |
| CourseUnitTeachingMethods .....                                  | 879 | demonstration of eligibility .....  | 340 |
| CourseUnitTermPattern .....                                      | 888 | demonstration of skills .....   | 718 |
| CourseUnitTitle .....  | 882 | denial of access to dormitory accommodation ....                            | 620 |
| CourseUnitType .....   | 885 | deputy head of early education centre .....                                 | 126 |
| CourseUnitYearOfStudy .....                                      | 877 | designated person .....   | 111 |
| court training .....   | 637 | detention .....   | 613 |
| cr .....   | 298 | development and service activities for working life ....                    | 67  |
| credit (1) .....   | 296 | diagnostic assessment .....   | 791 |
| credit (2) .....   | 298 | differentiation of teaching .....   | 274 |
| credit mobility (1) .....  | 627 | diploma (1) .....   | 670 |
| credit mobility (2) .....  | 628 | diploma (2) .....   | 641 |
| credit transfer .....  | 754 | diploma (3) .....   | 640 |
| credit unit .....  | 299 | direct admission .....  | 365 |
| criterion-referenced assessment .....                            | 798 | director of early childhood education and care ...                          | 124 |
| criterion-referenced evaluation .....                            | 798 | disciplinary action (1) .....   | 610 |
| cross-curricular theme .....                                     | 272 | disciplinary action (2) .....   | 611 |
| cross-institutional student .....                                | 178 | disciplinary educational discussion .....                                   | 612 |
| curriculum .....   | 258 | disciplinary measure .....  | 610 |
| custodian .....  | 156 | disciplinary sanction .....   | 611 |
| daily early childhood education and care .....                   | 419 | discipline .....  | 607 |
| daily ECEC .....   | 419 | discretionary admission .....   | 364 |
| data model for admissions .....                                  | 396 |   |     |
| date of entry into the student register .....                    | 557 |   |     |

|   |     |   |     |
|---|-----|---|-----|
| distance between a student's home and school .                              | 774 | ECEC working term .....   | 413 |
| distance between home and school .....                                      | 774 | ECEC working year .....   | 412 |
| distance education .....  | 458 | ECTS cr .....   | 298 |
| distance learning .....   | 461 | ECTS credit .....   | 298 |
| distance teaching .....   | 458 | education (1) .....   | 1   |
| distribution of lesson hours .....  | 193 | education (2) .....   | 2   |
| distribution of study hours .....   | 193 | education (3) .....   | 8   |
| Doctor's degree .....   | 700 | education (and training?) for a particular vocational task .....    | 505 |
| doctoral degree .....   | 700 | education and training fee .....                                    | 761 |
| doctorate .....   | 700 | education and training provision .....                              | 277 |
| double degree .....   | 682 | education and training to complete a qualification .....            | 481 |
| dropout .....   | 164 | education and training unit .....                                   | 507 |
| dual degree .....   | 682 | education assistant .....   | 121 |
| e-teaching .....  | 437 | education facilities .....  | 824 |
| early childhood education and care .....                                    | 466 | education institution (2) .....                                     | 60  |
| early childhood education and care activities .....                         | 403 | education licence .....   | 50  |
| early childhood education and care centre .....                             | 42  | education note .....  | 308 |
| early childhood education and care client fee .....                         | 758 | education pilot .....   | 520 |
| early childhood education and care day .....                                | 420 | education programme (1) .....                                       | 9   |
| early childhood education and care environment .....                        | 449 | education programme (2) .....                                       | 10  |
| early childhood education and care personnel .....                          | 105 | education provided by universities of applied sciences .....        | 474 |
| early childhood education and care place .....                              | 304 | education provided in a foreign language .....                      | 293 |
| early childhood education and care service .....                            | 402 | education provider (1) .....  | 47  |
| early childhood education and care service organiser .....                  | 36  | education provider (2) .....  | 48  |
| early childhood education and care service provider .                       | 37  | education provider offering comprehensive education .....           | 47  |
| early childhood education and care site .....                               | 38  | education provider offering general upper secondary education ..... | 48  |
| early childhood education and care staff .....                              | 105 | education provider-specific curriculum .....                        | 259 |
| early childhood education and care unit .....                               | 38  | education record .....  | 820 |
| early childhood education decision .....                                    | 303 | education required for achieving vocational competence .....        | 510 |
| early childhood education enrolment .....                                   | 307 | education system .....  | 16  |
| early childhood education premises .....                                    | 38  | education trial .....   | 520 |
| early childhood educator (1) .....  | 129 | educational background .....  | 336 |
| early childhood educator (2) .....  | 132 | educational establishment (1) .....                                 | 59  |
| early childhood educator (3) .....  | 131 | educational establishment (2) .....                                 | 60  |
| early education centre .....  | 42  | educational institute (1) .....                                     | 59  |
| early education centre activities .....                                     | 405 | educational institute (2) .....                                     | 60  |
| early education setting .....   | 38  | educational institution (1) .....                                   | 59  |
| early years education .....   | 466 | educational institution (2) .....                                   | 60  |
| early years teacher; see teacher in early childhood education and care..... | 129 | educational level .....   | 27  |
| EB certificate .....  | 685 | educational material .....  | 831 |
| EB diploma .....  | 685 | educational organisation .....                                      | 59  |
| ECEC .....  | 466 | educational premises .....  | 61  |
| ECEC activities .....   | 403 | educational trial .....   | 520 |
| ECEC applicant .....  | 302 | educator in early childhood Steiner education .....                 | 135 |
| ECEC centre .....   | 42  | educator in early childhood Steiner education and care .....        | 135 |
| ECEC client fee .....   | 758 | effectiveness .....   | 800 |
| ECEC day .....  | 420 | elementary school .....   | 62  |
| ECEC director .....   | 124 | eligibility (1) .....   | 334 |
| ECEC employee .....   | 107 | eligibility (2) .....   | 818 |
| ECEC environment .....  | 449 | eligibility for doctoral studies .....                              | 338 |
| ECEC intake (tilastoissa) .....   | 305 | eligibility for further studies .....                               | 337 |
| ECEC meals .....  | 772 | eligibility for postgraduate studies .....                          | 338 |
| ECEC personnel .....  | 105 | eligibility for third-cycle studies .....                           | 338 |
| ECEC place .....  | 304 | enhancement-led evaluation .....                                    | 780 |
| ECEC service .....  | 402 | enrolment .....   | 550 |
| ECEC service organiser .....  | 36  | enrolment date .....  | 558 |
| ECEC service provider .....   | 37  | entrance exam .....   | 355 |
| ECEC services which operate 24/7 .....                                      | 423 |   |     |
| ECEC staff .....  | 105 |   |     |
| ECEC staff member .....   | 107 |   |     |
| ECEC unit .....   | 38  |   |     |



|   |     |   |     |
|---|-----|---|-----|
| entrance examination .....  | 355 | communications skills.....  | 663 |
| entrance examination group .....  | 382 | final phase of basic education for adults .....                           | 527 |
| entrance test .....   | 355 | final project .....   | 712 |
| entrant .....   | 154 | financial compensation for education and training .....                   | 573 |
| entrepreneur's apprenticeship training .....  | 498 | FINEEC .....  | 782 |
| entry into the student register .....   | 552 | Finnish Education Evaluation Centre .....                                 | 782 |
| environment for competence demonstration .....  | 716 | Finnish matriculation examination .....                                   | 684 |
| European Baccalaureate .....  | 685 | Finnish Student Health Service fee .....                                  | 768 |
| European Baccalaureate certificate .....  | 685 | first calendar year of educational programme .....                        | 344 |
| European Baccalaureate diploma .....  | 685 | first semester of studies .....   | 343 |
| European School .....   | 82  | first term of school .....  | 343 |
| European Schooling .....  | 82  | first term of studies .....   | 343 |
| evaluation (1) .....  | 778 | first-cycle degree .....  | 695 |
| evaluation (2) .....  | 721 | first-cycle degree .....  | 704 |
| evaluation (3) .....  | 795 | first-cycle polytechnic degree .....                                      | 694 |
| Evaluation Council .....  | 783 | first-time applicant .....  | 316 |
| evaluation criterion .....  | 723 | flexible basic education .....  | 436 |
| evaluation data .....   | 722 | flexible comprehensive education .....                                    | 436 |
| evaluation method .....   | 727 | flexibly scheduled early childhood education and care .....               | 422 |
| evaluation of education .....   | 795 | flexibly scheduled ECEC .....   | 422 |
| evaluation of pedagogical activity .....  | 786 | folk high school .....  | 86  |
| evaluation of quality .....   | 807 | follow-up (?) .....   | 779 |
| evaluation plan .....   | 802 | foreign degree .....  | 707 |
| evaluation report .....   | 803 | foreign diploma .....   | 707 |
| evening care in early childhood education and care ..   | 425 | foreign language educational institution .....                            | 83  |
| evening care in ECEC .....  | 425 | foreign qualification .....   | 707 |
| examination for authorised translators .....  | 678 | forfeiture of the right to study .....                                    | 543 |
| exception to vocational competence requirements or to key competence requirements .....         | 623 | form in which early childhood education and care is organised .....       | 410 |
| exchange student .....  | 629 | form of education (1) .....   | 56  |
| execution .....   | 719 | form of education (2) .....   | 279 |
| extended compulsory education .....   | 600 | form of education (2) .....   | 57  |
| extended hours in ECEC (1) .....  | 422 | form of education (3) .....   | 54  |
| extended hours in ECEC (2) .....  | 425 | form of instruction .....   | 455 |
| extension of the right to study .....   | 546 | form of learning .....  | 454 |
| extension of the time for completing studies .....  | 546 | form of vocational education and training; see form of education (3)..... | 54  |
| extension studies .....   | 487 | form teacher .....  | 139 |
| extent of studies .....   | 280 | formative assessment .....  | 792 |
| extern evaluation .....   | 787 | framework of reference .....  | 801 |
| external evaluation .....   | 787 | free choice studies (?) .....   | 224 |
| facilitation .....  | 4   | fresher .....   | 154 |
| factor of quality .....   | 812 | freshman .....  | 154 |
| faculty (1) .....   | 97  | FSHS fee .....  | 768 |
| faculty (2) .....   | 109 | full-day early childhood education and care .....                         | 416 |
| falsification; see cheating.....  | 608 | full-day ECEC .....   | 416 |
| family daycare (1) .....  | 406 | full-time early childhood education and care .....                        | 414 |
| family daycare (2) .....  | 44  | full-time early childhood education and care .....                        | 416 |
| family daycare childminder .....  | 133 | full-time ECEC .....  | 414 |
| family daycare premises .....   | 44  | full-time ECEC client fee .....   | 759 |
| family-based daycare .....  | 406 | full-time teacher .....   | 137 |
| fee-paid teacher .....  | 148 | further training .....  | 487 |
| fee-paying service .....  | 74  | further vocational qualification .....                                    | 692 |
| feedback .....  | 734 | general education .....   | 463 |
| field of education (1) .....  | 28  | general support .....   | 594 |
| field of education (2) .....  | 29  | general upper secondary education .....                                   | 472 |
| field of study (1) .....  | 28  | general upper secondary education certificate .....                       | 656 |
| field of study (2) .....  | 29  | general upper secondary education syllabus .....                          | 194 |
| field of vocational education and training .....  | 28  | general upper secondary qualification .....                               | 683 |
| final assessment .....  | 732 | general upper secondary school .....                                      | 79  |
| final assessment criteria .....   | 724 | general upper secondary school diploma .....                              | 235 |
| final certificate .....   | 655 | general upper secondary school Gymnasieexamen                             |     |
| final examination for oral communications skills; see certificate of final examination for oral |     |   |     |

|  |     |  |     |
|--|-----|--|-----|
| diploma .....  | 689 | hospital education .....   | 501 |
| GeneralInformationForMobileStudents .....  | 861 | hourly-paid teacher .....  | 148 |
| GeneralInformationOnCostOfLiving .....   | 860 | hybrid learning .....  | 462 |
| GeneralInformationOnExtraMuralAndLeisureFacilities .....                             | 866 | hybrid teaching .....  | 460 |
| GeneralInformationOnFacilitiesForStudentsWithSpecialNeeds .....                      | 845 | IB diploma .....   | 686 |
| GeneralInformationOnFinancialSupport .....   | 851 | identification and documentation of planned learning .....           | 749 |
| GeneralInformationOnInsurance .....  | 864 | identification of competence .....                                   | 750 |
| GeneralInformationOnInternationalProgrammes .....                                    | 847 | identification of learning .....                                     | 750 |
| GeneralInformationOnInternships .....  | 856 | identification of prior learning .....                               | 750 |
| GeneralInformationOnLanguageCourses .....  | 848 | IEP .....  | 264 |
| GeneralInformationOnMeals .....  | 854 | impact .....   | 800 |
| GeneralInformationOnMedicalFacilities .....  | 859 | improving a grade .....  | 748 |
| GeneralInformationOnSportsFacilities .....   | 862 | improving a mark .....   | 748 |
| GeneralInformationOnStudentAffairsOffice .....                                       | 853 | imputed funding .....  | 904 |
| GeneralInformationOnStudentAssociations .....  | 858 | in-depth course .....  | 238 |
| GeneralInformationOnStudyFacilities .....  | 863 | in-service training .....  | 487 |
| geographical area of operation of a vocational education and training provider ..... | 71  | inclusion of a course .....  | 756 |
| German International Abitur Diploma .....  | 688 | inclusion of a credit .....  | 756 |
| grade (1) .....  | 443 | inclusion of studies .....   | 756 |
| grade (2) .....  | 725 | incoming exchange student .....                                      | 631 |
| grade improvement .....  | 748 | individual early childhood education and care plan for a child ..... | 203 |
| grading .....  | 721 | individual ECEC plan .....   | 203 |
| grading scale .....  | 726 | individual educational plan .....                                    | 264 |
| grading; see assessment (1) .....  | 721 | individual plan for completing competence-based qualification .....  | 270 |
| graduate programme .....   | 481 | individual study and training plan .....                             | 268 |
| graduate studies .....   | 481 | individual study plan .....  | 265 |
| group .....  | 444 | individual study programme .....                                     | 269 |
| group family daycare (1) .....   | 407 | individualised curriculum .....                                      | 264 |
| group family daycare (2) .....   | 45  | individualised curriculum .....                                      | 599 |
| group family daycare premises .....  | 45  | initial intake .....   | 374 |
| group in early childhood education and care .....                                    | 39  | initial vocational qualification .....                               | 691 |
| group in ECEC .....  | 39  | institute-specific curriculum .....                                  | 259 |
| group supervisor .....   | 139 | InstitutionAcademicAuthorities .....                                 | 849 |
| group tutor .....  | 139 | InstitutionAcademicCalendar .....                                    | 850 |
| guardian .....   | 156 | InstitutionAdmissionProcedures .....                                 | 865 |
| guidance .....   | 5   | InstitutionalEctsCoordinator .....                                   | 855 |
| guidance counselling .....   | 567 | InstitutionGeneralDescription .....                                  | 857 |
| guidance counsellor (1) .....  | 144 | InstitutionMainUniversityRegulations .....                           | 852 |
| guidance counsellor (2) .....  | 145 | InstitutionName .....  | 846 |
| guidance for studies (1) .....   | 567 | instruction (1) .....  | 2   |
| guidance for studies (2) .....   | 5   | instruction (2) .....  | 4   |
| Gymnasieexamen diploma .....   | 689 | instruction given in the form of lectures .....                      | 430 |
| Gymnasieexamen high school diploma .....   | 689 | instruction preparatory to general upper secondary education .....   | 529 |
| half-day early childhood education and care .....                                    | 417 | instruction preparing for general upper secondary education .....    | 529 |
| half-day ECEC .....  | 417 | instructional material .....   | 832 |
| head of early childhood education and care .....                                     | 124 | instructor .....   | 121 |
| head of early education centre .....   | 125 | instructor .....   | 136 |
| head of family daycare .....   | 127 | intake quota .....   | 354 |
| head of family-based daycare .....   | 127 | integration training for adult migrants .....                        | 533 |
| high school .....  | 79  | integration training for migrants .....                              | 533 |
| high school diploma .....  | 656 | intended learning outcomes .....                                     | 283 |
| higher education .....   | 473 | intensified support .....  | 591 |
| higher education degree .....  | 674 | intensified support .....  | 595 |
| higher education institution .....   | 93  | intensive special needs support .....                                | 604 |
| higher university degree .....   | 697 | interim degree preceding the doctorate .....                         | 699 |
| highly intensive (special) support .....   | 593 | interim report card .....  | 653 |
| home-school cooperation .....  | 777 | intermediate report .....  | 653 |
| homeroom group .....   | 444 | intermediate studies .....   | 246 |
| homeroom group guidance .....  | 898 | International Baccalaureate certificate .....                        | 686 |
| homeroom teacher .....   | 139 |  |     |
| homes and schools working together .....   | 777 |  |     |



|  |     |   |     |
|--|-----|---|-----|
| International Baccalaureate diploma .....                | 686 | liberal adult education .....                             | 465 |
| internship .....   | 635 | liberal adult education institution .....                 | 85  |
| introductory phase to basic education for adults ..      | 525 | liberal adult education teacher .....                     | 151 |
| job placement .....                                      | 635 | licence .....   | 640 |
| joint admissions .....                                   | 363 | licence to award a qualification and to provide VET . .   | 50  |
| joint application procedure .....                        | 327 | 50  |     |
| joint application system; see joint application          |     | licence to provide education .....                        | 50  |
| procedure.....   | 327 | licenciate and doctoral degrees .....                     | 698 |
| joint degree .....                                       | 701 | licenciate or doctoral degree .....                       | 698 |
| key competence requirement .....                         | 228 | licentiate degree .....                                   | 699 |
| key competences for lifelong learning .....              | 14  | Licentiate degree .....                                   | 699 |
| kindergarten (1) .....                                   | 466 | lifelong learning .....                                   | 13  |
| kindergarten (2) .....                                   | 42  | lifewide learning .....                                   | 13  |
| kindergarten special teacher .....                       | 130 | listing based on admissions type .....                    | 389 |
| kindergarten teacher .....                               | 129 | literacy training for adult migrants .....                | 531 |
| labour market training .....                             | 489 | literacy training in liberal adult education .....        | 532 |
| language immersion .....                                 | 441 | literacy training phase of basic education for adults . . | 526 |
| language of instruction (1) .....                        | 288 | 526   |     |
| language of instruction (2) .....                        | 289 | local curriculum .....                                    | 259 |
| language of instruction and degrees .....                | 288 | local curriculum for early childhood education and        |     |
| language of instruction and examination .....            | 288 | care .....  | 202 |
| language of instruction, examinations and degrees ...    | 288 | local curriculum for ECEC .....                           | 202 |
| 288  |     | local evaluation .....                                    | 784 |
| language of learning .....                               | 291 | local optional studies .....                              | 234 |
| language of qualification .....                          | 291 | local school .....  | 399 |
| language proficiency certificate .....                   | 651 | local-level evaluation .....                              | 784 |
| language proficiency test (1) .....                      | 357 | LOI; see organisation of studies.....                     | 10  |
| language proficiency test (2) .....                      | 675 | LOS; see studies (1).....                                 | 9   |
| language programme .....                                 | 257 | lower secondary school .....                              | 63  |
| language shower .....                                    | 442 | lower university degree .....                             | 695 |
| language test .....                                      | 357 | luentosali; see teaching facilities.....                  | 824 |
| language used in early childhood education and care      |     | luokkahuone; see teaching facilities.....                 | 824 |
| .....  | 287 | maintainer of liberal adult education institution .....   | 49  |
| language used in ECEC .....                              | 287 | major .....   | 242 |
| LanguageOfInstruction .....                              | 878 | major subject .....                                       | 242 |
| learner .....  | 152 | mandatory course (1) .....                                | 248 |
| learning .....   | 12  | mandatory course (2) .....                                | 237 |
| learning achievements .....                              | 284 | mandatory studies .....                                   | 237 |
| learning attainments .....                               | 284 | mandatory study unit .....                                | 248 |
| learning environment .....                               | 450 | mark .....  | 725 |
| learning facilities .....                                | 825 | mark improvement .....                                    | 748 |
| learning material .....                                  | 833 | marking .....   | 721 |
| learning objectives .....                                | 283 | marking scale .....                                       | 726 |
| learning opportunity (1) .....                           | 9   | master's degree (1) .....                                 | 697 |
| learning opportunity (2) .....                           | 10  | Master's degree (1) .....                                 | 697 |
| learning opportunity (3) .....                           | 11  | master's degree (2) .....                                 | 696 |
| learning opportunity instance .....                      | 10  | Master's degree (2) .....                                 | 696 |
| learning opportunity specification .....                 | 9   | Master's degree programme .....                           | 703 |
| learning outcome evaluation .....                        | 796 | Master's programme .....                                  | 703 |
| learning outcomes (1) .....                              | 283 | materials fee .....                                       | 761 |
| learning outcomes (2) .....                              | 284 | matriculation examination .....                           | 684 |
| learning outcomes (2) .....                              | 284 | Matriculation Examination Board .....                     | 841 |
| learning plan .....                                      | 262 | matriculation examination candidate ID .....              | 819 |
| LearningOpportunityType .....                            | 873 | matriculation examination certificate .....               | 665 |
| lecture .....  | 430 | matriculation examination grade .....                     | 725 |
| lecture room .....                                       | 824 | matriculation examination test .....                      | 840 |
| lecturer .....   | 137 | matriculation examination test grade .....                | 725 |
| Lecturer .....   | 876 | maturity essay .....                                      | 713 |
| lectures .....   | 430 | maturity test .....                                       | 713 |
| legal entity for early childhood education and care .... | 31  | maximum intake .....                                      | 374 |
| 31   |     | meals in early childhood education and care .....         | 772 |
| legal entity for education .....                         | 46  | meet the requirements .....                               | 818 |
| lesson .....   | 276 | mentor .....  | 185 |
| level of education .....                                 | 27  | method of demonstrating competence .....                  | 720 |

|   |     |  |     |
|---|-----|--|-----|
| method of vocational education and training (2) ...   | 55  | open badge .....                                       | 650 |
| micro credential (1) .....                            | 219 | open centre-based early education activities .....     | 409 |
| micro credential (2) .....                            | 220 | open early childhood education and care activities ... | 408 |
| migrant student .....                                 | 177 | open ECEC activities .....                             | 408 |
| minor .....   | 243 | open higher education studies .....                    | 477 |
| minor subject .....                                   | 243 | open polytechnic education .....                       | 479 |
| misappropriation; see cheating .....                  | 608 | open UAS studies .....                                 | 479 |
| misrepresentation; see cheating .....                 | 608 | open university of applied sciences studies .....      | 479 |
| mission of education .....                            | 275 | open university route .....                            | 388 |
| mission of general upper secondary education ..       | 275 | open university studies .....                          | 478 |
| mode of teaching .....                                | 453 | open university track .....                            | 388 |
| module (1) .....                                      | 221 | operating culture .....                                | 452 |
| module (2) .....                                      | 249 | operating day of the early childhood education and     |     |
| monitoring (?) .....                                  | 779 | care unit .....  | 421 |
| morning and afternoon activities .....                | 770 | operating licence .....                                | 50  |
| morning and afternoon activities instructor .....     | 113 | operational unit .....                                 | 65  |
| multi-grade class .....                               | 444 | option available for application .....                 | 379 |
| multi-member governing body of the education          |     | optional module .....                                  | 214 |
| provider .....  | 70  | optional subject .....                                 | 253 |
| multiform teaching .....                              | 460 | order of preference .....                              | 381 |
| national application procedure; see joint application |     | order someone to leave .....                           | 614 |
| procedure .....                                       | 327 | order to leave .....                                   | 614 |
| national certificate of language proficiency .....    | 676 | organisation of studies .....                          | 10  |
| national core curriculum .....                        | 205 | organiser of competence test .....                     | 51  |
| national core curriculum for early childhood          |     | organiser of competence-based qualification .....      | 51  |
| education and care .....                              | 201 | organiser of early childhood education and care ..     | 36  |
| national core curriculum for ECEC .....               | 201 | other VET .....  | 503 |
| national core curriculum for preparatory education    |     | other vocational education and training .....          | 503 |
| for general upper secondary education .....           | 206 | outgoing exchange student .....                        | 630 |
| national curriculum guidelines on early childhood     |     | parallel studies to complete two or more               |     |
| education and care .....                              | 201 | qualifications .....                                   | 682 |
| national education and training committee .....       | 100 | parent .....   | 156 |
| national evaluation .....                             | 781 | parent and carer .....                                 | 156 |
| national language examination .....                   | 676 | parent or guardian .....                               | 156 |
| national learner ID .....                             | 829 | parent or other person who has custody of a student    |     |
| national optional studies .....                       | 232 | .....  | 156 |
| national qualification requirements .....             | 207 | part-day early childhood education and care .....      | 417 |
| national school-leaving examination .....             | 684 | part-day ECEC .....                                    | 417 |
| neighbourhood school .....                            | 399 | part-time early childhood education and care .....     | 415 |
| non-academic student support services .....           | 574 | part-time ECEC .....                                   | 415 |
| non-attending student .....                           | 160 | part-time ECEC client fee .....                        | 760 |
| non-degree right to study .....                       | 548 | part-time special needs education .....                | 432 |
| non-degree student .....                              | 173 | part-time teacher .....                                | 148 |
| non-degree studies .....                              | 518 | part-weekly early childhood education and care ..      | 418 |
| non-standard hour early childhood education and       |     | part-weekly ECEC .....                                 | 418 |
| care .....  | 422 | partner institution for open university instruction .. | 99  |
| non-standard hour ECEC .....                          | 422 | PCDP instructor .....                                  | 190 |
| number of ECEC places .....                           | 305 | pedagogical evaluation .....                           | 597 |
| number of ECEC places available .....                 | 305 | pedagogical investigation for the type of support to   |     |
| numerical assessment .....                            | 731 | be provided for the pupil .....                        | 598 |
| obligation to arrange pre-primary education .....     | 198 | peer assessment .....                                  | 789 |
| obligatory course (1) .....                           | 248 | peer evaluation .....                                  | 789 |
| obligatory course (2) .....                           | 237 | peer feedback .....                                    | 735 |
| obligatory module .....                               | 213 | peer review .....                                      | 737 |
| obligatory studies .....                              | 237 | performance .....                                      | 711 |
| obligatory study unit .....                           | 248 | period of work experience .....                        | 634 |
| occupational competence .....                         | 834 | person having custody .....                            | 156 |
| on a waiting list .....                               | 372 | person in charge .....                                 | 111 |
| on-the-job learning .....                             | 635 | person in charge in early childhood education and      |     |
| on-the-job training .....                             | 635 | care .....   | 128 |
| online teaching .....                                 | 437 | person of compulsory school age .....                  | 196 |
| open activities in early childhood education and care |     | person participating in commissioned education ..      | 170 |
| .....   | 408 | person responsible for training agreement .....        | 186 |
| open activities in ECEC .....                         | 408 |  |     |

|  |     |   |     |
|--|-----|---|-----|
| person who has custody of a child .....  | 156 | preparatory education for immigrants for vocational<br>education and training ..... | 535 |
| person who qualifies as a first-time applicant .....   | 317 | preparatory education for vocational studies .....                                  | 534 |
| person within the scope of compulsory education .....  | 196 | preparatory education for vocational training .....                                 | 508 |
| personal competence development plan .....   | 267 | preparatory education student .....   | 172 |
| personal early childhood education and care plan .....   | 203 | preparatory training and guidance for vocational<br>upper secondary education ..... | 534 |
| personal ECEC plan .....   | 203 | preparatory training for a competence-based<br>qualification .....                  | 517 |
| personal study plan .....  | 265 | prerequisite .....  | 887 |
| personalisation .....  | 621 | prerequisites for admission of a student .....                                      | 334 |
| personalisation documentation .....  | 271 | preschool (1) .....   | 466 |
| personalised early childhood education and care<br>plan .....  | 203 | preschool (2) .....   | 42  |
| personalised ECEC plan .....   | 203 | preschool (3) .....   | 469 |
| personalised educational plan (?) .....  | 264 | preschool education obligation .....  | 197 |
| personalised study plan .....  | 265 | preschool special teacher .....   | 130 |
| personnel .....  | 104 | preschool teacher (1) .....   | 129 |
| personnel training .....   | 484 | preschool teacher (2) .....   | 138 |
| PhD .....  | 700 | president .....   | 110 |
| place in early childhood education and care .....  | 304 | previous degree .....   | 336 |
| place in ECEC .....  | 304 | previous qualifications .....   | 336 |
| place of activity .....  | 65  | primary and lower secondary education .....   | 470 |
| placement .....  | 385 | primary and lower secondary education certificate ....<br>655                       |     |
| placement .....  | 635 | primary application round .....   | 331 |
| placement results .....  | 394 | primary right to study .....  | 547 |
| plagiarism; see cheating.....  | 608 | primary school .....  | 62  |
| plan for arranging competence tests .....  | 53  | principal .....   | 110 |
| playschool (1) .....   | 466 | principal lecturer .....  | 150 |
| playschool (2) .....   | 42  | principal workplace instructor .....  | 184 |
| playschool special teacher .....   | 130 | prior degree .....  | 336 |
| playschool teacher .....   | 129 | private daycare .....   | 411 |
| polytechnic .....  | 94  | private early childhood education and care .....                                    | 411 |
| polytechnic Bachelor's degree .....  | 694 | private ECEC .....  | 411 |
| polytechnic degree .....   | 674 | privately run early childhood education and care .....                              | 411 |
| polytechnic education .....  | 474 | process-related factor of quality .....   | 814 |
| polytechnic Master's degree .....  | 696 | process-related quality factor .....  | 814 |
| postgraduate degree .....  | 698 | procurement of education .....  | 73  |
| postgraduate programme .....   | 481 | professional competence .....   | 834 |
| postgraduate student .....   | 169 | professional specialisation education .....   | 519 |
| postponement of the start of studies .....   | 551 | professor .....   | 118 |
| potential applicant .....  | 153 | programme leading to a general upper secondary<br>qualification .....               | 481 |
| potential intake .....   | 374 | proof of completed study units .....  | 664 |
| pre-application stage .....  | 306 | proposal for placement phase .....  | 393 |
| pre-doctoral degree .....  | 699 | provision of study opportunities .....  | 277 |
| pre-primary education .....  | 469 | PSP .....   | 265 |
| pre-primary education enrolment .....  | 307 | public administration language examination .....                                    | 677 |
| pre-primary teacher .....  | 138 | public health nurse .....   | 122 |
| pre-vocational programme .....   | 534 | puhvi certificate .....   | 663 |
| preferred option for application .....   | 380 | punishment .....  | 611 |
| preferred study programme .....  | 380 | pupil .....   | 157 |
| preliminary assignments .....  | 359 | pupil admission (1) .....   | 360 |
| preliminary selection phase .....  | 362 | pupil admission (2) .....   | 361 |
| preparatory education and training .....   | 506 | pupil admission based on selection criteria (??) .....                              | 361 |
| preparatory education and training for VET .....   | 508 | pupil and student welfare .....   | 569 |
| preparatory education and training for vocational<br>education and training .....                                    | 508 | pupil assessment .....  | 721 |
| preparatory education and training for work and<br>independent living .....  | 509 | pupil in compulsory education .....   | 196 |
| preparatory education for basic education .....  | 528 | pupil selection .....   | 361 |
| preparatory education for general upper secondary<br>education .....   | 529 | pupil with special needs .....  | 182 |
| preparatory education for general upper secondary<br>education for immigrants and foreign-language<br>speakers ..... | 529 | put studies on hold .....   | 540 |
|  |     | qualification (1) .....   | 670 |
|  |     | qualification (2) .....   | 818 |
|  |     | qualification (ECTS) .....  | 889 |

|  |     |   |     |
|--|-----|---|-----|
| qualification certificate .....                                | 647 | review procedure .....                            | 815 |
| qualification committee .....                                  | 101 | revised decision .....                            | 746 |
| qualification fee .....  | 765 | revised decision on assessment .....              | 744 |
| qualification structure (1) .....                              | 212 | revocation of the right to study .....            | 541 |
| qualification structure (2) .....                              | 30  | revoking the right to study .....                 | 541 |
| qualification title .....                                      | 671 | right to complete non-degree studies .....        | 548 |
| qualification unit .....                                       | 221 | right to early childhood education and care ..... | 192 |
| qualification-specific health requirement .....                | 339 | right to study .....                              | 538 |
| qualifications level .....                                     | 285 | rolling admissions .....                          | 329 |
| quality assessment model .....                                 | 808 | rolling application procedure .....               | 329 |
| quality evaluation .....                                       | 807 | rules .....                                       | 609 |
| quality factor .....   | 812 | rules and regulations .....                       | 609 |
| quality indicator .....  | 809 | rules of procedure .....                          | 609 |
| quality management .....                                       | 810 | sanction .....                                    | 611 |
| quality management system .....                                | 811 | school (1) .....                                  | 60  |
| raise a grade .....  | 748 | school (2) .....                                  | 97  |
| raise a mark .....   | 748 | school admission area .....                       | 401 |
| range of studies .....   | 280 | school culture .....                              | 452 |
| readmission .....  | 542 | school doctor .....                               | 123 |
| reassessment .....   | 744 | school dropout .....                              | 164 |
| recognition of competence .....                                | 751 | school enrolment .....                            | 309 |
| recognition of informal learning .....                         | 749 | school ethos .....                                | 452 |
| recognition of learning .....                                  | 751 | school head .....                                 | 110 |
| recognition of non-formal learning .....                       | 749 | school health care .....                          | 570 |
| recognition of prior learning .....                            | 751 | school health service .....                       | 570 |
| recognition of qualifications .....                            | 757 | school meal .....                                 | 773 |
| rectification of assessment (1) .....                          | 742 | school nurse .....                                | 122 |
| rectification of assessment (2) .....                          | 746 | school ordinance .....                            | 609 |
| rector .....   | 110 | school psychologist .....                         | 119 |
| register as non-attending .....                                | 555 | school rules .....                                | 609 |
| registration (1) .....   | 310 | school rules and regulations .....                | 609 |
| registration (2) .....   | 550 | school social worker .....                        | 120 |
| registration for the academic term .....                       | 554 | school transport (?) .....                        | 775 |
| registration for the academic year .....                       | 553 | school travel .....                               | 774 |
| registration status for the academic term .....                | 556 | school values, practices and procedures .....     | 452 |
| registration status for the academic year .....                | 556 | school year .....                                 | 346 |
| rehabilitative instruction and guidance for the disabled ..... | 537 | school year report card .....                     | 654 |
| Reifeprüfung diploma .....                                     | 687 | school-leaving certificate .....                  | 641 |
| reinstatement of the right to study .....                      | 542 | school-specific annual plan .....                 | 260 |
| religion and worldview studies .....                           | 256 | scope of competence (??) .....                    | 280 |
| remedial teaching .....  | 431 | scope of studies .....                            | 280 |
| remote teaching .....  | 458 | scope of syllabus .....                           | 194 |
| removal from the class .....                                   | 615 | screening of application opportunities .....      | 306 |
| removal from the premises .....                                | 615 | second-cycle degree .....                         | 697 |
| renunciation of the right to study .....                       | 544 | second-cycle degree .....                         | 705 |
| report card .....  | 640 | second-cycle polytechnic degree .....             | 696 |
| request for a review .....                                     | 815 | secondary application round .....                 | 333 |
| request for an administrative review .....                     | 816 | secondary education establishment .....           | 78  |
| request for an administrative review of an assessment .....    | 745 | secondary education institution .....             | 78  |
| request for rectification of an assessment .....               | 745 | secondary educational establishment .....         | 78  |
| request for rectification of assessment .....                  | 743 | secondary school .....                            | 400 |
| required course .....  | 248 | secondary school graduate .....                   | 183 |
| required prior studies .....                                   | 335 | sector-specific evaluation .....                  | 799 |
| required study unit .....                                      | 248 | select students .....                             | 348 |
| requirements for preparatory education and training . 211      |     | selection criterion .....                         | 350 |
| requirements of competence-based qualification . 208           |     | selection decision .....                          | 358 |
| resit a test .....   | 747 | selection method .....                            | 387 |
| resit an exam .....  | 747 | selection procedure .....                         | 387 |
| retake a test .....  | 747 | self-assessment .....                             | 733 |
| retake an exam .....   | 747 | self-evaluation .....                             | 788 |
| retraining and upgrading of qualifications .....               | 482 | self-motivated education (2) .....                | 901 |
|  |     | semester .....                                    | 345 |
|  |     | SEN teacher .....                                 | 142 |
|  |     | senior high school .....                          | 79  |



|   |     |  |     |
|---|-----|--|-----|
| separate admissions procedure .....                 | 328 | status of the right to study .....                     | 539 |
| separate application procedure .....                | 328 | statutory duty to arrange pre-primary education ..     | 198 |
| separate examination .....                          | 681 | structural factor of quality .....                     | 813 |
| separate non-degree right to study .....            | 548 | structural quality factor .....                        | 813 |
| service and production supporting instruction ..... | 75  | student .....  | 157 |
| service and production supporting tuition .....     | 75  | student .....  | 158 |
| set of study options available for applicants ..... | 377 | student admissions .....                               | 348 |
| set of study units .....                            | 230 | student admissions register .....                      | 386 |
| shared application procedure .....                  | 326 | student advice .....                                   | 567 |
| shift care in early childhood education and care .. | 422 | student advisor .....                                  | 112 |
| shift care in ECEC .....                            | 422 | student assessment .....                               | 721 |
| sign language .....                                 | 839 | student association .....                              | 826 |
| site of early childhood education and care .....    | 38  | student association membership fee .....               | 767 |
| sixth form .....                                    | 79  | student body (1) .....                                 | 830 |
| skills demonstration .....                          | 714 | student body (2) .....                                 | 826 |
| social benefit for students .....                   | 568 | student care services .....                            | 569 |
| social pedagogue (ECEC) .....                       | 131 | student counsellor .....                               | 145 |
| social pedagogue in early childhood education and   |     | student education record .....                         | 820 |
| care .....  | 131 | student entitled to special needs education .....      | 182 |
| special early childhood educator .....              | 130 | student entitled to special needs support (?) .....    | 182 |
| special education teacher .....                     | 142 | student exchange .....                                 | 628 |
| special education teacher (ECEC) .....              | 130 | student feedback .....                                 | 828 |
| special education teacher in early childhood        |     | student health care .....                              | 571 |
| education and care .....                            | 130 | student health service .....                           | 571 |
| special educational mission .....                   | 66  | student in compulsory education .....                  | 196 |
| special educational needs teacher .....             | 142 | student instruction week .....                         | 300 |
| special examination .....                           | 681 | student mobility .....                                 | 627 |
| special needs assistant .....                       | 121 | student number .....                                   | 827 |
| special needs class .....                           | 446 | student place .....                                    | 538 |
| special needs early childhood educator .....        | 130 | student selection .....                                | 348 |
| special needs early education teacher .....         | 130 | student selection register .....                       | 386 |
| special needs education (1) .....                   | 433 | student services .....                                 | 574 |
| special needs education (2) .....                   | 434 | student studying for an upper secondary qualification  |     |
| special needs school .....                          | 92  | .....  | 167 |
| special needs support .....                         | 603 | student taking part in a program leading to an upper   |     |
| special needs teacher .....                         | 142 | secondary qualification .....                          | 167 |
| special needs teacher in ECEC .....                 | 130 | student union (1) .....                                | 844 |
| special school .....                                | 92  | student union (2) .....                                | 826 |
| special support .....                               | 596 | student union member .....                             | 843 |
| specialisation .....                                | 282 | student union membership fee .....                     | 766 |
| specialisation course .....                         | 238 | student welfare .....                                  | 569 |
| specialisation studies .....                        | 247 | student welfare body .....                             | 569 |
| specialised vocational institution .....            | 91  | student who has discontinued studies .....             | 164 |
| specialist education .....                          | 519 | student who has forfeited the right to study .....     | 164 |
| specialist option .....                             | 282 | student who has relinquished the right to study ...    | 163 |
| specialist training .....                           | 519 | student who has resigned .....                         | 163 |
| specialist vocational qualification .....           | 693 | student who has waived the right to study .....        | 163 |
| specific educational mission .....                  | 66  | student with special needs .....                       | 182 |
| sports institute .....                              | 90  | student year group .....                               | 448 |
| staff .....   | 104 | students who begin their studies in the same year .... | 448 |
| staff members taken into account in the staff-child |     | studies (1) .....                                      | 9   |
| ratio .....   | 106 | studies (2) .....                                      | 10  |
| staff training .....                                | 902 | studies (3) .....                                      | 670 |
| staff-development and other training provided or    |     | studies supporting learning skills .....               | 513 |
| purchased by employers .....                        | 902 | study (4) .....  | 6   |
| stage of admissions procedure .....                 | 390 | study attainment .....                                 | 711 |
| start class .....                                   | 435 | study centre .....                                     | 89  |
| start comprehensive school education one year       |     | study counsellor .....                                 | 145 |
| earlier than enacted .....                          | 199 | study entitlement .....                                | 538 |
| start comprehensive school education one year later |     | study entitlement status .....                         | 539 |
| than enacted .....                                  | 200 | study entity .....                                     | 230 |
| start date of studies .....                         | 560 | study facilities .....                                 | 825 |
| start date of the right to study .....              | 559 | study group .....                                      | 445 |
| state administration language examination .....     | 677 |  |     |

|  |     |   |     |
|--|-----|---|-----|
| study guidance .....   | 567 | career path .....   | 116 |
| study material .....   | 833 | teaching and research staff on the 4th level of their<br>career path .....            | 117 |
| study module (1) .....   | 229 | teaching and research staff on the first level of their<br>career path .....          | 114 |
| study module (2) .....   | 244 | teaching and research staff on the fourth level of<br>their career path .....         | 117 |
| study opportunities available .....  | 277 | teaching and research staff on the second level of<br>their career path .....         | 115 |
| study place .....  | 538 | teaching and research staff on the third level of their<br>career path .....          | 116 |
| study programme .....  | 263 | teaching assistant .....  | 121 |
| study programme (1) .....  | 9   | teaching facilities .....   | 824 |
| study programme (2) .....  | 10  | teaching group .....  | 445 |
| study programme available for application .....                            | 379 | teaching group size .....   | 447 |
| study right .....  | 538 | teaching hour .....   | 276 |
| study support services .....   | 574 | teaching material .....   | 832 |
| study unit .....   | 218 | teaching on offer .....   | 278 |
| study week .....   | 299 | teaching practice .....   | 638 |
| study year .....   | 346 | teaching premises .....   | 64  |
| subfield .....   | 29  | teaching provided in a foreign language .....   | 292 |
| subject .....  | 251 | teaching staff .....  | 108 |
| subject group .....  | 255 | teaching time .....   | 456 |
| subject of common unit .....   | 251 | team study .....  | 427 |
| subject selection .....  | 254 | technical vocational education and training .....                                     | 464 |
| subject student .....  | 171 | temporary discontinuation of the right to study on<br>employment policy grounds ..... | 564 |
| subject syllabus .....   | 194 | term .....  | 345 |
| subject teacher .....  | 141 | termination of the right to study .....   | 545 |
| subject teaching .....   | 438 | tertiary education .....  | 473 |
| substitution of a course .....   | 755 | tertiary-level institution for occupational teacher<br>training .....                 | 95  |
| substitution of a credit .....   | 755 | test .....  | 840 |
| substitution of studies .....  | 755 | thematic evaluation .....   | 799 |
| subunit .....  | 221 | thematic review .....   | 799 |
| successful pass .....  | 711 | thematic studies .....  | 233 |
| summative assessment .....   | 794 | theme studies .....   | 241 |
| summer university .....  | 87  | thesis .....  | 712 |
| supplementary application round .....                                      | 332 | thesis project .....  | 712 |
| supplementary early childhood education and care ...<br>467                |     | third-cycle degree .....  | 698 |
| supplementary ECEC .....   | 467 | third-cycle degree .....  | 706 |
| support for learning .....   | 606 | time period when instruction takes place .....  | 456 |
| support provided in early childhood education and<br>care .....            | 575 | time period when teaching takes place .....   | 456 |
| support provided in ECEC .....   | 575 | time-restricted admissions .....  | 330 |
| suspension .....   | 619 | time-restricted application procedure .....   | 330 |
| suspension for a fixed period .....  | 619 | TOEFL; see language proficiency test (2).....   | 675 |
| suspension for a fixed term .....  | 619 | traineeship .....   | 635 |
| suspension of a student from school .....                                  | 618 | traineeship for university students .....   | 635 |
| syllabus .....   | 194 | training .....  | 8   |
| syllabus student .....   | 171 | training agreement .....  | 491 |
| systematic evaluation .....  | 790 | training based on a training agreement .....  | 492 |
| target language .....  | 290 | training programme .....  | 281 |
| teacher .....  | 136 | training staff .....  | 108 |
| teacher (ECEC) .....   | 129 | training trial .....  | 520 |
| teacher in early childhood education and care ...                          | 129 | transcript of completed studies .....   | 642 |
| teacher in pre-primary education .....                                     | 138 | transcript of completed study units .....   | 642 |
| teacher of common studies .....  | 147 | transcript of study records .....   | 643 |
| teacher training .....   | 638 | transfer application procedure .....  | 314 |
| teacher-in-charge .....  | 143 | transfer student .....  | 177 |
| teacher's aide .....   | 121 | transition .....  | 451 |
| teaching (1) .....   | 2   | transition phase .....  | 451 |
| teaching (2) .....   | 4   | transversal competence .....  | 273 |
| teaching aide .....  | 121 | tuition (1) .....   | 4   |
| teaching and research staff .....  | 109 | tuition (2) .....   | 762 |
| teaching and research staff on the 1st level of their<br>career path ..... | 114 |   |     |
| teaching and research staff on the 2nd level of their<br>career path ..... | 115 |   |     |
| teaching and research staff on the 3rd level of their<br>career path ..... | 116 |   |     |

|   |     |  |     |
|---|-----|--|-----|
| tuition fee .....                                     | 762 | vocational further education and training .....          | 515 |
| tutor .....   | 139 | vocational institution .....                             | 80  |
| tutor group .....                                     | 444 | vocational qualification .....                           | 690 |
| TVET .....  | 464 | vocational school .....                                  | 80  |
| type of application procedure .....                   | 323 | vocational school teacher .....                          | 146 |
| type of application round .....                       | 324 | vocational skill .....                                   | 834 |
| type of ECEC activity .....                           | 404 | vocational skills requirement .....                      | 227 |
| type of education .....                               | 279 | vocational special education institution .....           | 81  |
| type of ownership .....                               | 58  | vocational studies teacher .....                         | 146 |
| UAS .....   | 94  | vocational teacher .....                                 | 146 |
| undergraduate student .....                           | 168 | vocational teacher training institution .....            | 95  |
| unit (1) .....  | 65  | vocational unit .....                                    | 222 |
| unit (2) .....  | 221 | vocational unit based on local competence needs .....    | 225 |
| unit of preparatory education and training (?) .....  | 507 | vocational upper secondary certificate .....             | 666 |
| unit of scope .....                                   | 294 | vocational upper secondary education .....               | 514 |
| unit of the scope of studies .....                    | 294 | vocational upper secondary education and training ...    | 464 |
| unit promoting individual vocational competence ..... | 226 | vocational upper secondary education and training ...    | 514 |
| university .....                                      | 96  | vocational upper secondary education for adults .....    | 516 |
| university consortium .....                           | 98  | voluntary additional basic education .....               | 523 |
| university degree .....                               | 674 | waiver of the right to study .....                       | 544 |
| university education .....                            | 475 | web-based teaching .....                                 | 437 |
| university of applied sciences .....                  | 94  | weekend care in early childhood education and care ..... | 424 |
| university of applied sciences degree .....           | 674 | weekend care in ECEC .....                               | 424 |
| university of applied sciences education .....        | 474 | weekly lesson per year .....                             | 295 |
| untentured teacher .....                              | 148 | weighted-curriculum .....                                | 500 |
| upbringing .....                                      | 1   | work-study (?) .....                                     | 635 |
| upper secondary education .....                       | 471 | working term in early childhood education and care ..    | 413 |
| upper secondary general education .....               | 472 | working term in ECEC .....                               | 413 |
| upper secondary general school .....                  | 79  | working year in early childhood education and care ..    | 412 |
| upper secondary qualification .....                   | 673 | working year in ECEC .....                               | 412 |
| upper secondary school (1) .....                      | 78  | workplace education and training .....                   | 490 |
| upper secondary school (2) .....                      | 79  | workplace instructor .....                               | 184 |
| upper secondary school teacher .....                  | 149 | workplace instructor training .....                      | 521 |
| upper secondary vocational education .....            | 464 | workplace tutoring .....                                 | 565 |
| validated competence .....                            | 284 | written assessment .....                                 | 730 |
| validated learning .....                              | 284 | written caution .....                                    | 617 |
| validation of learning .....                          | 835 | written warning .....                                    | 617 |
| verbal assessment .....                               | 730 | year .....   | 443 |
| VET .....   | 464 | year of completion of the matriculation examination ..   | 842 |
| VET provider .....                                    | 48  | you have not received a study place .....                | 373 |
| vocational adult education and training .....         | 516 |  |     |
| vocational competence .....                           | 834 |  |     |
| vocational competence requirement .....               | 227 |  |     |
| vocational education and training .....               | 464 |  |     |
| vocational education and training for athletes .....  | 511 |  |     |
| vocational education and training provider .....      | 48  |  |     |
| vocational field (?) .....                            | 817 |  |     |

# Ruotsinkielinen hakemisto / Svenskt register

Numren i registret anger termpostnumren.

|   |     |   |     |
|---|-----|---|-----|
| 1–6-skola .....   | 62  | ansökning till utbildning .....                   | 313 |
| 7–9-skola .....   | 63  | ansöknings- och antagningssystem .....            | 383 |
| akademi .....   | 97  | ansökningsalternativ .....                        | 379 |
| akademisk grad .....  | 671 | ansökningsbehörighet .....                        | 334 |
| aktör inom läroavtalsutbildning .....   | 103 | ansökningsförfarande inom yrkesutbildningen ..... | 322 |
| aktör inom småbarnspedagogik .....  | 31  | ansökningsförfarande till utbildning .....        | 322 |
| allmän språkexamen .....  | 676 | ansökningsmål .....                               | 379 |
| allmänbildande utbildning .....   | 463 | ansökningsnummer .....                            | 397 |
| allmänt stöd .....  | 594 | ansökningsobjekt .....                            | 379 |
| alumn .....   | 181 | ansökningsomgång (1) .....                        | 347 |
| anmäla sig som frånvarande .....  | 555 | ansökningsomgång (2) .....                        | 324 |
| anmälan till förskolan .....  | 307 | ansökningsperiod .....                            | 341 |
| anmälan till grundläggande utbildning .....   | 309 | ansöknings sätt .....                             | 323 |
| anmälan till skolan .....   | 309 | ansökningstermin .....                            | 341 |
| anmälan till undervisning .....   | 310 | ansökningstid .....                               | 325 |
| anmälning (1) .....   | 549 | ansökningstyp .....                               | 324 |
| anmälning (2) .....   | 550 | ansökningsår .....                                | 342 |
| anordnare av fristående examen .....  | 51  | ansökningsönskemål .....                          | 380 |
| anordnare av gymnasieutbildning .....   | 48  | antagen (1) .....                                 | 370 |
| anordnare av småbarnspedagogik .....  | 36  | antagen (2) .....                                 | 366 |
| anordnare av utbildning (1) .....   | 47  | antagning av elev (1) .....                       | 360 |
| anordnare av utbildning (2) .....   | 48  | antagning av elev (2) .....                       | 361 |
| anordnare av yrkesutbildning .....  | 48  | antagning av studerande (1) .....                 | 348 |
| anpassad bedömning .....  | 822 | antagning av studerande (2) .....                 | 349 |
| anpassade krav på yrkesskicklighet .....  | 823 | antagning enligt provning .....                   | 364 |
| anpassning av bedömningen av kunnandet .....  | 605 | antagning på basis av betyg .....                 | 365 |
| anses ha avgått .....   | 165 | antagning som studerande .....                    | 349 |
| anskaffning av utbildning .....   | 73  | antagnings- och lämplighetsprov .....             | 356 |
| anställd inom småbarnspedagogik .....   | 107 | antagningsbehörighet .....                        | 334 |
| anställda .....   | 104 | antagningsbeslut .....                            | 358 |
| anställda inom småbarnspedagogik .....  | 105 | antagningsframställning .....                     | 395 |
| ansvarig arbetsplatshandledare .....  | 184 | antagningsförfarande .....                        | 387 |
| ansvarig handledare .....   | 188 | antagningsförslag .....                           | 393 |
| ansvarig lärare (1) .....   | 143 | antagningsgrund .....                             | 350 |
| ansvarig lärare (2) .....   | 111 | antagningskriterium .....                         | 350 |
| ansvarig lärare (3) .....   | 188 | antagningskvot .....                              | 354 |
| ansvarig person inom småbarnspedagogik .....  | 128 | antagningskö .....                                | 389 |
| ansvarsperson .....   | 111 | antagningskörning .....                           | 384 |
| ansvarsperson för läroavtal .....   | 186 | antagningspoäng .....                             | 352 |
| ansvarsperson för utbildning som ordnas på en<br>arbetsplats .....                      | 186 | antagningsprincip (1) .....                       | 350 |
| ansvarsperson för utbildningsavtal .....  | 186 | antagningsprincip (2) .....                       | 387 |
| ansvarsperson inom småbarnspedagogik .....  | 128 | antagningsprov .....                              | 355 |
| ansökan (1) .....   | 376 | antagningsregister .....                          | 386 |
| ansökan (2) .....   | 318 | antagningsresultat .....                          | 392 |
| ansökan (3) .....   | 319 | antagningsskede .....                             | 390 |
| ansökan för överflyttande studerande .....  | 314 | antagningsstatus .....                            | 391 |
| ansökan med ansökningstid .....   | 330 | antagnings sätt .....                             | 387 |
| ansökan om överflyttning .....  | 314 | antal nybörjarplatser; se nybörjarplats .....     | 374 |
| ansökan till annan skola än den närskola som<br>kommunen anvisat den läropliktiga ..... | 311 | antal platser inom småbarnspedagogik .....        | 305 |
| ansökan till betonad undervisning .....   | 319 | arbetserfarenhet .....                            | 838 |
| ansökan till flera mål samtidigt .....  | 326 | arbetskraftsutbildning .....                      | 489 |
| ansökan till sekundär skola .....   | 319 | arbetslivskommission .....                        | 102 |
| ansökan till skolan .....   | 319 | arbetsplatshandledare .....                       | 184 |
| ansökan till småbarnspedagogik .....  | 301 | arbetsplatshandledarutbildning .....              | 521 |
| ansökan till undervisning med särskild betoning .....                                   | 312 | arbetsplatshandledning .....                      | 565 |
| ansökan till utbildning (1) .....   | 313 | arbetsplatsutbildare .....                        | 184 |
| ansökan till utbildning (2) .....   | 318 | arbetspraktik .....                               | 635 |
| ansökans nummer .....   | 397 | arbetstagare inom småbarnspedagogik .....         | 107 |
|   |     | assistent inom småbarnspedagogik .....            | 134 |
|   |     | auditering .....                                  | 900 |

Numren i registret anger termpostnumren.



|  |     |  |     |
|--|-----|--|-----|
| auskultering .....   | 637 | behörighet för påbyggnadsstudier .....   | 338 |
| avbrott i studierna .....  | 564 | behörighet för viss utbildning .....   | 334 |
| avbrytande av förskoleundervisning .....                                     | 561 | behörighet till viss utbildning .....  | 334 |
| avbrytande av skolgång .....   | 562 | beslut om anordnande av småbarnspedagogik .....                                      | 303 |
| avdelning .....  | 65  | beslut om antagning som studerande .....   | 358 |
| avgift för examensarrangemangen .....  | 769 | beslut om skolskjuts .....   | 776 |
| avgift för studenternas hälsovårdsstiftelse .....                            | 768 | bestämmelse om att lämna utrymmet .....  | 614 |
| avgiftsbelagd serviceverksamhet .....  | 74  | betonad undervisning .....   | 500 |
| avgångsbetyg .....   | 641 | betyg .....  | 640 |
| avgångsbetyg från den grundläggande utbildningen .<br>655                    |     | betyg från hela lärokursen i den grundläggande<br>utbildningen .....                 | 659 |
| avgångsbetyg från grundläggande yrkesutbildningen<br>(?) .....               | 666 | betyg i en ämneslärokurs i den grundläggande<br>utbildningen .....                   | 657 |
| avgångsbetyg från gymnasiet .....  | 656 | betyg över avlagd examensdel .....   | 644 |
| avhålla från studier .....   | 618 | betyg över avlagda examensdelar .....  | 644 |
| avhållande från studierna .....  | 618 | betyg över delvis fullgjord lärokurs i den<br>grundläggande utbildningen .....       | 658 |
| avhållande från studierätt .....   | 618 | betyg över en slutförd lärokurs i ett läroämne inom<br>gymnasieutbildningen .....    | 660 |
| avlägsnande av en elev .....   | 615 | betyg över fristående examen .....   | 668 |
| avlägsnande av en studerande .....   | 615 | betyg över fullgjord lärokurs i alla ämnen i den<br>grundläggande utbildningen ..... | 659 |
| avstå sin studierätt .....   | 544 | betyg över slutförd lärokurs i alla ämnen i den<br>grundläggande utbildningen .....  | 659 |
| avstängning från studierna .....   | 618 | betyg över slutförd utbildning .....   | 646 |
| avstängning för viss tid .....   | 619 | betyg över slutförda studier .....   | 642 |
| avtal om anordnande av fristående examen .....                               | 52  | betygsbaserad antagning .....  | 365 |
| avtalsansvarig för anskaffning av utbildning .....                           | 187 | betygsskala .....  | 726 |
| avvikelse från kraven på yrkesskicklighet eller målen<br>för kunnandet ..... | 623 | biträdande daghemschef .....   | 126 |
| barn .....   | 155 | biträdande daghemsföreståndare .....   | 126 |
| barn som ska börja skolan .....  | 180 | biträde inom småbarnspedagogik .....   | 134 |
| barnets individuella plan för småbarnspedagogik .....                        | 203 | biämne .....   | 243 |
| barnets plan för småbarnspedagogik .....                                     | 203 | blandade lärmiljöer .....  | 462 |
| barngrupp inom småbarnspedagogik .....                                       | 39  | bransch .....  | 817 |
| barnskötare .....  | 132 | campus .....   | 61  |
| barnskötare inom småbarnspedagogik .....                                     | 132 | dag inom småbarnspedagogik .....   | 420 |
| barntädgårdslärare .....   | 129 | daghem .....   | 42  |
| bedömare av kunnandet .....  | 191 | daghemschef .....  | 125 |
| bedömning .....  | 721 | daghemsföreståndare .....  | 125 |
| bedömning av den studerande .....  | 721 | daghemsverksamhet .....  | 405 |
| bedömning av eleven .....  | 721 | dagvård .....  | 466 |
| bedömning av kunnandet .....   | 729 | dagvårdsplats .....  | 304 |
| bedömning av studieprestationer .....  | 721 | dagvårdsservice .....  | 402 |
| bedömningsförslag .....  | 741 | datum för terminsanmälan .....   | 558 |
| bedömningskriterium .....  | 723 | del av examen .....  | 221 |
| bedömningsmaterial .....   | 722 | del i den handledande utbildningen .....   | 507 |
| bedömningsmetod .....  | 727 | deltidsspecialundervisning .....   | 432 |
| bedömningsmöte .....   | 739 | den grundläggande utbildningens lärokurs .....                                       | 194 |
| bedömningsplan för examensdel .....  | 740 | den som anses ha avgått .....  | 164 |
| bedömningsamtal .....  | 738 | den som avgått .....   | 163 |
| bedömningskala .....   | 726 | den som avstått .....  | 163 |
| begynnelseperiod .....   | 343 | den som har förlorat sin studierätt .....  | 164 |
| begynnelsetermin för utbildningen .....                                      | 343 | Deutsche Internationale Abitur-examen .....  | 688 |
| begynnelseår för utbildningen .....  | 344 | DIA-examen .....   | 688 |
| begära omprövning av bedömningen .....                                       | 745 | diagnostisk bedömning .....  | 791 |
| begäran om kontroll av bedömningen .....                                     | 743 | diagnostisk utvärdering .....  | 791 |
| begäran om omprövning .....  | 745 | differentiering av undervisningen .....  | 274 |
| begäran om omprövning .....  | 816 | direkt ansökan .....   | 328 |
| behörighet .....   | 818 | direktantagning .....  | 365 |
| behörighet .....   | 834 | direktör för småbarnspedagogik .....   | 124 |
| behörighet att ansöka .....  | 334 | disciplin .....  | 607 |
| behörighet för doktorandstudier .....  | 338 | disciplinstraff .....  | 611 |
| behörighet för doktorutbildning .....  | 338 | disciplinär åtgärd .....   | 610 |
| behörighet för forskarutbildning .....                                       | 338 | disciplinärt straff .....  | 611 |
| behörighet för fortsatta studier (vid viss läroanstalt) .<br>337             |     |  |     |

|  |     |  |     |
|--|-----|--|-----|
| distansundervisning .....                                      | 458 | yrkeskompetensen .....   | 226 |
| doktorsexamen .....  | 700 | examensdel som kompletterar yrkeskompetensen ....                              | 223 |
| dokument om personlig tillämpning .....                        | 271 | examensfordringar .....  | 261 |
| dokumentering av handledning .....                             | 566 | examensgrunder .....   | 207 |
| drag över studieprestationer .....                             | 643 | examensinriktad fortbildning .....   | 482 |
| du har inte fått en studieplats .....                          | 373 | examensinriktad utbildning .....   | 481 |
| dubbelexamen .....   | 682 | examenskommission .....  | 101 |
| dygnetruntvård .....   | 423 | examensprestation vid fristående examen .....                                  | 719 |
| e-kurs .....   | 437 | examensrätt .....  | 538 |
| EB-examen .....  | 685 | examensspecifikt krav på hälsotillståndet .....                                | 339 |
| effekt .....   | 800 | examensspråk .....   | 291 |
| egentlig ansökan .....   | 331 | examensstruktur .....  | 212 |
| elev .....   | 157 | examensstruktur inom yrkesutbildningen .....                                   | 30  |
| elev i behov av särskilt stöd .....                            | 182 | examenssystem .....  | 30  |
| elev med särskilda behov .....                                 | 182 | examenstillfälle .....   | 718 |
| elevantagning (1) .....  | 360 | examensutbildning .....  | 481 |
| elevantagning (2) .....  | 361 | examinand .....  | 166 |
| elevbedömning .....  | 721 | examinator .....   | 111 |
| elevens material .....   | 833 | extern utvärdering .....   | 787 |
| elevhandledare .....   | 144 | fackområde .....   | 817 |
| elevhandledning .....  | 567 | fakultet .....   | 97  |
| elevhälsa .....  | 569 | familjedaghem .....  | 44  |
| elevkår .....  | 830 | familjedagvård .....   | 406 |
| elevnummer .....   | 827 | familjedagvårdare .....  | 133 |
| elevupptagningsområde .....                                    | 401 | familjedagvårdschef .....  | 127 |
| elevvård .....   | 569 | familjedagvårdsföreståndare .....  | 127 |
| enhet för studiernas omfattning .....                          | 294 | familjedagvårdsledare .....  | 127 |
| erkännande av examina .....                                    | 757 | finländsk studentexamen .....  | 684 |
| erkännande av kunnande .....                                   | 751 | fjärruppkoppling i undervisningen .....  | 459 |
| erkännande av tidigare förvärvat kompetens .....               | 751 | flerformsundervisning .....  | 460 |
| erkännande av tidigare förvärvat kunnande .....                | 751 | flexibel grundläggande utbildning .....  | 436 |
| ersättande av studieprestation .....                           | 755 | flexibel studierätt .....  | 632 |
| ersättande undervisning .....                                  | 439 | folkhögskola .....   | 86  |
| etappmål .....   | 451 | form för anordnandet av småbarnspedagogik ....                                 | 410 |
| Europaskola .....  | 82  | form för ordnande av utbildning .....  | 54  |
| Europaskolornas European Baccalaureate -examen                 | 685 | form i vilken utbildningen ordnas .....  | 54  |
| European Baccalaureate-examen .....                            | 685 | formativ bedömning .....   | 792 |
| evaluering (1) .....   | 778 | formativ utvärdering .....   | 792 |
| evaluering (2) .....   | 721 | formativ utvärdering av utbildning .....                                       | 792 |
| evaluering av utbildning .....                                 | 795 | forskarexamen .....  | 698 |
| evalueringsmaterial .....                                      | 722 | forskarstuderande .....  | 169 |
| examen .....   | 670 | forskarutbildning; se tidigare utbildning.....                                 | 336 |
| examen för auktoriserade translatorer .....                    | 678 | forsknings- och utvecklingsverksamhet .....                                    | 836 |
| examen inom yrkesutbildning på högre nivå .....                | 710 | fortbildning (1) .....   | 487 |
| examen på andra stadiet .....                                  | 673 | fortbildning (2) .....   | 488 |
| examen på grundnivå .....                                      | 672 | fortgående ansökan .....   | 329 |
| examen på grundstadiet .....                                   | 672 | fortsatt studierätt .....  | 546 |
| examen på institutnivå .....                                   | 709 | fostran .....  | 1   |
| examen på skolstadiet .....                                    | 708 | fostrande samtal .....   | 612 |
| examen som avlagts utomlands .....                             | 707 | FoU .....  | 836 |
| examens kravnivå .....   | 285 | fristående examen .....  | 680 |
| examens kvalifikationsnivå .....                               | 285 | fristående studerande .....  | 173 |
| examensarbete .....  | 712 | fristående studier utan rätt att avlägga examen ..                             | 518 |
| examensarrangör .....  | 51  | fritt bildningsarbete .....  | 465 |
| examensavgift .....  | 765 | fritt valbar examensdel .....  | 224 |
| examensbenämning .....   | 671 | frivillig utbildning .....   | 901 |
| examensbetyg .....   | 647 | frånvaroanmäld studerande .....  | 160 |
| examensdel .....   | 221 | fusk .....   | 608 |
| examensdel som bygger på lokala krav på yrkesskicklighet ..... | 225 | förberedande utbildning .....  | 506 |
| examensdel som erbjuds lokalt .....                            | 225 | förberedande utbildning för grundläggande yrkesutbildning för invandrare ..... | 535 |
| examensdel som individuellt breddar examen ....                | 226 | fördjupad kurs .....   | 238 |
| examensdel som individuellt fördjupar                          |     | fördjupade studier .....   | 247 |

|   |     |   |     |
|---|-----|---|-----|
| föreläsning .....   | 430 | gymnasiets lärokurs .....   | 194 |
| föreläsningundervisning .....   | 430 | gymnasieutbildning .....  | 472 |
| företagarens läroavtalsutbildning .....                                       | 498 | gymnasieutbildningens mål .....                                   | 275 |
| förhandsantagning .....   | 362 | gymnasium .....   | 79  |
| förhandssuppgifter .....  | 359 | halvdagsverksamhet inom småbarnspedagogik ..                      | 417 |
| förlust av studierätten .....   | 543 | halvdagsvård .....  | 417 |
| förlängd läroplikt .....  | 600 | handledande lärare .....  | 188 |
| förlängning av studierätt .....   | 546 | handledande utbildning .....                                      | 506 |
| förlängning av studietid .....  | 546 | handledning .....   | 5   |
| förskola .....  | 466 | heldagsverksamhet inom småbarnspedagogik ...                      | 416 |
| förskoleundervisning .....  | 469 | heldagsvård .....   | 416 |
| första urval .....  | 362 | huvudman för läroanstalt för fritt bildningsarbete ..             | 49  |
| förstagångssökande .....  | 316 | huvudämne .....   | 242 |
| försörjare .....  | 156 | högre högskoleexamen .....  | 697 |
| förurval .....  | 362 | högre yrkeshögskoleexamen .....                                   | 696 |
| förvägra (någon) rätt att delta i undervisning .....                          | 616 | högskola (1) .....  | 93  |
| förvägrande av rätten till undervisning .....                                 | 616 | högskola (2) .....  | 97  |
| förvärvande av kunnande .....   | 7   | högskoleexamen .....  | 674 |
| gemensam ansökan (1) .....  | 327 | högskolepraktik .....   | 635 |
| gemensam ansökan (2) .....  | 326 | högskoleprov; se studentexamen.....                               | 684 |
| gemensam antagning .....  | 363 | högskoleutbildning .....  | 473 |
| gemensam examen .....   | 701 | högskolornas fortbildning .....                                   | 488 |
| gemensam examensdel .....   | 223 | högstadium; se 7–9-skola.....                                     | 63  |
| gemensamt ämne .....  | 252 | höjning av vitsord .....  | 748 |
| genomgående tema .....  | 272 | IA .....  | 490 |
| godkännande av kunnande som förvärvas på annat sätt .....                     | 749 | IB-examen .....   | 686 |
| godkännande av kunnande som förvärvas utanför den formella utbildningen ..... | 749 | id för utbildning .....   | 874 |
| godkännande av kunskaper som visats på annat sätt .....                       | 749 | identifiering av kunnande .....                                   | 750 |
| grund för ansökning .....   | 340 | idrottsutbildningscenter .....                                    | 90  |
| grunderna för examen .....  | 207 | individualiserad lärokurs i den grundläggande utbildningen .....  | 599 |
| grunderna för fristående examen .....   | 208 | individuell plan för fristående examen .....                      | 270 |
| grunderna för förberedande utbildning .....                                   | 211 | individuell plan för hur undervisning skall ordnas ..             | 264 |
| grunderna för gymnasieförberedande utbildning ..                              | 206 | individuell studie- och träningsplan .....                        | 268 |
| grunderna för handledande utbildning .....                                    | 211 | individuell studieplan .....                                      | 265 |
| grunderna för läroplanen .....  | 205 | individuell undervisning .....                                    | 429 |
| grunderna för planen för småbarnspedagogik .....                              | 201 | indragning av studierätten .....                                  | 541 |
| grunderna för utbildning som förbereder för gymnasieutbildning .....          | 206 | inkluderande av studieprestation .....                            | 756 |
| grundexamensstuderande .....  | 168 | inkommande utbytesstudent .....                                   | 631 |
| grundläggande konstundervisning .....   | 476 | inledningsskedet i den grundläggande utbildningen för vuxna ..... | 525 |
| grundläggande utbildning .....  | 470 | inledningstermin för utbildningen .....                           | 343 |
| grundläggande utbildning för vuxna .....                                      | 524 | inlärandenummer (1) .....   | 827 |
| grundläggande yrkesutbildning .....   | 514 | inlärandenummer (2) .....   | 829 |
| grundskola (1) .....  | 76  | inlärare .....  | 152 |
| grundskola (2) .....  | 470 | inläring .....  | 12  |
| grundstudier .....  | 245 | inläring i arbetet .....  | 490 |
| grundutbildning (1) .....   | 336 | inläring i arbetet .....  | 635 |
| grundutbildning (2) .....   | 336 | inläring i arbetslivet .....                                      | 490 |
| grupp av ansökningsalternativ .....   | 377 | inläring i yrkeslivet .....                                       | 490 |
| grupp av ansökningsmål .....  | 377 | inlärningsmiljö .....   | 450 |
| grupp av ansökningsobjekt .....   | 377 | inlärningsresultat .....  | 284 |
| grupp av sökande .....  | 353 | inriktningsalternativ .....                                       | 282 |
| grupp för urvalsprovssamarbete .....  | 382 | inskrivning (1) .....   | 550 |
| grupp inom småbarnspedagogik .....  | 39  | inskrivning (2) .....   | 552 |
| gruppfamiljedaghem .....  | 45  | inskrivning i matrikeln .....                                     | 552 |
| gruppfamiljedagvård .....   | 407 | inskrivning till förskolan .....                                  | 307 |
| grupphandledare .....   | 139 | inskrivningsdatum .....   | 557 |
| gruppundervisning .....   | 427 | institutexamen .....  | 709 |
| gymnasiediplom .....  | 235 | intagning av studerande .....                                     | 348 |
| gymnasieexamen .....  | 683 | integrationsutbildning .....                                      | 533 |
| Gymnasieexamen .....  | 689 | integrationsutbildning av vuxna invandrare .....                  | 533 |
|   |     | intensifierat stöd .....  | 595 |
|   |     | intern utvärdering .....  | 788 |

|   |     |   |     |
|---|-----|---|-----|
| International Baccalaureate-examen .....                | 686 | kvalitetsstyrningssystem .....                      | 811 |
| introduktion av bedömare .....                          | 522 | kvalitetssystem .....                               | 811 |
| inträdes- och lämplighetsprov .....                     | 356 | kvalitetssäkring .....                              | 810 |
| inträdesprov .....                                      | 355 | kvarsittning .....                                  | 613 |
| intyg över avlagd allmän språkexamen .....              | 651 | kvällsvård .....                                    | 425 |
| intyg över deltagande i förskoleundervisningen ..       | 649 | kvällsvård inom småbarnspedagogik .....             | 425 |
| intyg över deltagande i övrig yrkesutbildning .....     | 649 | LA .....  | 493 |
| intyg över deltagande i .....                           | 649 | ledare inom morgon- och eftermiddagsverksamhet ...  | 113 |
| intyg över muntlig språkfärdighet .....                 | 661 | lektion .....                                       | 276 |
| intygande av yrkeskompetens .....                       | 835 | lektor .....  | 137 |
| IP .....  | 264 | LIA .....   | 490 |
| ISP .....   | 265 | licentiatexamen .....                               | 699 |
| kamratbedömning .....                                   | 789 | livslång inläring .....                             | 15  |
| karriärplan .....                                       | 622 | livslångt lärande .....                             | 13  |
| klass .....   | 444 | livslångt lärande .....                             | 15  |
| klassföreståndare .....                                 | 139 | lokal läroplan .....                                | 259 |
| klasslärare .....                                       | 140 | lokal plan för småbarnspedagogik .....              | 202 |
| klassundervisning .....                                 | 428 | lokal utvärdering .....                             | 784 |
| klientavgift för småbarnspedagogik .....                | 758 | lokala valfria studier .....                        | 234 |
| klientavgift för småbarnspedagogik på deltid .....      | 760 | luntning; se fusk .....                             | 608 |
| klientavgift för småbarnspedagogik på heltid .....      | 759 | lågstadium; se 1–6-skola .....                      | 62  |
| klinisk praktik .....                                   | 636 | lägre högskoleexamen .....                          | 695 |
| kollegial bedömning .....                               | 789 | läkare inom studerandehälsovård .....               | 123 |
| kollegialt organ hos utbildningsanordnaren .....        | 70  | lämplighetsprov .....                               | 356 |
| kombinationsstudier .....                               | 215 | lära sig .....                                      | 12  |
| kommunikationsspråk .....                               | 286 | lära ut .....                                       | 4   |
| kompetens .....   | 834 | lärande .....                                       | 12  |
| kompetens .....   | 894 | lärande i arbetet .....                             | 490 |
| kompetensbaserat lärande .....                          | 499 | lärande i arbetslivet .....                         | 490 |
| kompetensområde .....                                   | 281 | lärandemiljö .....                                  | 450 |
| kompetenspoäng .....                                    | 297 | lärandemål .....                                    | 283 |
| kompletterande småbarnspedagogik .....                  | 467 | lärare .....  | 136 |
| kompletteringsansökan .....                             | 333 | lärare i fritt bildningsarbete .....                | 151 |
| konstaterande att en studerande har avgått .....        | 165 | lärare i gemensamma ämnen .....                     | 147 |
| konstaterande av att en läropliktig anses ha avgått ... | 162 | lärare i yrkesämnena .....                          | 146 |
| kontaktspråk .....                                      | 286 | lärare inom förskoleundervisning .....              | 138 |
| kontaktundervisning .....                               | 457 | lärare inom småbarnspedagogik .....                 | 129 |
| kontinuerlig ansökan .....                              | 329 | lärare på andra stadiet .....                       | 149 |
| kontinuerligt lärande .....                             | 15  | lärarens material .....                             | 832 |
| kontor .....  | 65  | lärdomsprov .....                                   | 712 |
| kontroll av bedömningen .....                           | 742 | lärmiljö .....                                      | 450 |
| krav på grundutbildning .....                           | 335 | läroanstalt .....                                   | 60  |
| krav på tidigare utbildning .....                       | 335 | läroanstalt för fritt bildningsarbete .....         | 85  |
| krav på yrkeskunskap .....                              | 227 | läroanstalt med undervisning på främmande språk ... | 83  |
| krav på yrkesskicklighet .....                          | 227 | läroanstalt på andra stadiet .....                  | 78  |
| kriterielaterad bedömning .....                         | 798 | läroanstaltens verksamhetsplan för läsåret .....    | 260 |
| kriterium för bedömning .....                           | 723 | läroavtal .....                                     | 493 |
| kriterium för utvärdering .....                         | 723 | läroavtalsexpert .....                              | 189 |
| kriterium vid slutbedömning .....                       | 724 | läroavtalskoordinator .....                         | 189 |
| krävande särskilt stöd .....                            | 604 | läroavtalsutbildning .....                          | 494 |
| kundavgift för småbarnspedagogik .....                  | 758 | läroavtalsutbildning för företagare .....           | 498 |
| kundavgift för småbarnspedagogik på deltid .....        | 760 | läroavtalsutbildning som grundar sig på             |     |
| kundavgift för småbarnspedagogik på heltid .....        | 759 | arbetsavtalsförhållande .....                       | 495 |
| kunnande .....  | 894 | läroavtalsutbildning som grundar sig på ett         |     |
| kunskapsområde .....                                    | 281 | offentligt anställningsförhållande som kan          |     |
| kurator .....   | 120 | jämföras med ett tjänsteförhållande .....           | 497 |
| kurs (1) .....  | 236 | läroavtalsutbildning som grundar sig på             |     |
| kurs (2) .....  | 218 | tjänsteförhållande .....                            | 496 |
| kurs via Internet .....                                 | 437 | läroinrättning .....                                | 60  |
| kursanmälan .....                                       | 310 | lärokurs .....                                      | 194 |
| kvalitetsfaktor .....                                   | 812 | läroplan .....                                      | 258 |
| kvalitetsindikator .....                                | 809 | läroplansbaserad examen .....                       | 679 |
| kvalitetsledning .....                                  | 810 |   |     |



|   |     |  |     |
|---|-----|--|-----|
| läroplansgrunderna .....  | 205 | omtagning .....  | 747 |
| läroplikt .....   | 195 | omtagning av bedömningen .....   | 747 |
| läropliktig .....   | 196 | ordningsbestämmelser .....   | 609 |
| läropliktig som anses ha avgått .....                                   | 161 | ordningsregler .....   | 609 |
| läroämne .....  | 251 | ordningsstadga .....   | 609 |
| läroämnesgrupp .....  | 255 | organ som svarar för planeringen och<br>genomförandet av yrkesprov .....                   | 69  |
| läskunnighetsskedet i den grundläggande<br>utbildningen för vuxna ..... | 526 | orienterande och förberedande utbildning före den<br>grundläggande yrkesutbildningen ..... | 534 |
| läsår .....   | 346 | orientering i arbetslivet .....  | 634 |
| läsårsanmälan .....   | 553 | pedagogisk bedömning för intensifierat stöd .....  | 597 |
| läsårsavgift .....  | 762 | pedagogisk utredning för särskilt stöd .....   | 598 |
| läsårsbetyg .....   | 654 | period av utbildning utomlands .....   | 633 |
| läsårsplan .....  | 260 | periodbetyg; se mellanbetyg.....   | 653 |
| magisterprogram .....   | 703 | person som behandlas som förstagångssökande .....  | 317 |
| matrikelnummer .....  | 827 | person som börjat studera .....  | 154 |
| maturitetsprov .....  | 713 | person som inlett studier .....  | 154 |
| medborgarinstitut .....   | 88  | person som påbörjat studier .....  | 154 |
| meddelande om läroplikt .....   | 308 | personal .....   | 104 |
| mellanbetyg .....   | 653 | personal i fostrings-, undervisnings- och<br>vårduppgifter .....                           | 106 |
| mentor .....  | 185 | personal inom småbarnspedagogik .....  | 105 |
| metod för bedömning .....   | 727 | personalutbildning .....   | 484 |
| micro merit .....   | 219 | personalutbildning .....   | 902 |
| micro merit .....   | 220 | personlig studieplan .....   | 266 |
| miljön för examenstillfället .....                                      | 716 | personlig studieprogram .....  | 265 |
| modell för antagningsgrunderna .....                                    | 396 | personlig tillämpning .....  | 621 |
| mogenhetsprov .....   | 713 | personlig tillämpning vid anskaffandet av behövlig<br>yrkesskicklighet .....               | 626 |
| mognadsprov .....   | 713 | personlig tillämpning vid ansökan .....  | 624 |
| morgon- och eftermiddagsverksamhet .....                                | 770 | personlig tillämpning vid genomförandet av examen .<br>625                                 |     |
| mottagande av studieplats .....   | 320 | personlig utvecklingsplan för kunnandet .....  | 267 |
| mål för den grundläggande utbildningen .....                            | 275 | personligt studieprogram .....   | 269 |
| mål för förskoleundervisningen .....                                    | 275 | placering .....  | 385 |
| mål för kunnandet (1) .....   | 283 | plagiering; se fusk.....   | 608 |
| mål för kunnandet (2) .....   | 228 | plan för anordnande av fristående examen .....   | 53  |
| mål för undervisningen .....  | 275 | plan för elevens lärande .....   | 262 |
| målsman .....   | 156 | plats för yrkesprovet .....  | 716 |
| målsspråk .....   | 290 | plats inom småbarnspedagogik .....   | 304 |
| måltider inom småbarnspedagogik .....                                   | 772 | plikt att delta i förskoleundervisningen .....   | 197 |
| måltidsersättning för studerande .....                                  | 572 | praktik .....  | 635 |
| mångsidig kompetens .....   | 273 | praktisk arbetslivsorientering .....   | 634 |
| nationell utvärdering .....   | 781 | primär skola .....   | 399 |
| Nationella centret för utbildningsutvärdering .....                     | 782 | primär studierätt .....  | 547 |
| nationellt elevnummer .....   | 829 | prioritering av ansökningsönskemål .....   | 381 |
| numerisk bedömning .....  | 731 | privat småbarnspedagogik .....   | 411 |
| nyantagen .....   | 370 | privat småbarnspedagogisk verksamhet .....   | 411 |
| nybörjarplats .....   | 374 | process-relaterad kvalitetsfaktor .....  | 814 |
| nyckelkompetenser för livslångt lärande .....                           | 14  | professor .....  | 118 |
| närskola .....  | 399 | prognostisk utvärdering .....  | 793 |
| närundervisning .....   | 457 | prognostisk utvärdering av utbildning .....  | 793 |
| nätbaserad undervisning .....   | 437 | prov i studentexamen .....   | 840 |
| nätundervisning .....   | 437 | psykolog .....   | 119 |
| obligatorisk examensdel .....   | 213 | PUK .....  | 267 |
| obligatorisk kurs (1) .....   | 248 | PUK-handledare .....   | 190 |
| obligatorisk kurs (2) .....   | 237 | på reservplats .....   | 369 |
| obligatorisk studieperiod .....   | 248 | på reservplats .....   | 372 |
| obligatoriska studier .....   | 231 | påbyggnadsexamen .....   | 698 |
| obligatoriskt studieavsnitt .....                                       | 248 | påbyggnadsundervisning efter den grundläggande<br>utbildningen .....                       | 523 |
| offentligfinansierade personalutbildning .....                          | 485 | påvisande av kunnandet .....   | 714 |
| offentligt finansierade personalutbildning .....                        | 485 | rangordning av ansökningsönskemål .....  | 381 |
| olika sätt att visa yrkesskicklighet .....                              | 720 |  |     |
| ombedömning .....   | 744 |  |     |
| omfattning av lärokurs .....  | 194 |  |     |
| omfattning av studierna .....   | 280 |  |     |
| omgivning där yrkesprovet genomförs .....                               | 716 |  |     |
| omprövning av bedömning .....   | 746 |  |     |

|   |     |  |     |
|---|-----|--|-----|
| referensram .....   | 801 | skolutbud .....  | 398 |
| referentgranskning .....  | 737 | skolväg .....  | 774 |
| referentgranskning .....  | 789 | skriftlig varning .....  | 617 |
| Reifeprüfung-examen .....   | 687 | skyldighet att ordna förskoleundervisning .....                | 198 |
| rektor .....  | 110 | slutbedömning .....  | 732 |
| religion och livsåskådningkunskap .....                                       | 256 | slutskedet i den grundläggande utbildningen för<br>vuxna ..... | 527 |
| reservplats (???) .....   | 375 | småbarnspedagogik .....  | 466 |
| respons .....   | 734 | småbarnspedagogik på deltid .....                              | 415 |
| respons på hur kunnandet utvecklats .....                                     | 736 | småbarnspedagogik på heltid .....                              | 414 |
| resultat av placeringen .....   | 394 | småbarnspedagogik som ordnas dagligen .....                    | 419 |
| riksomfattande valfria studier .....  | 232 | småbarnspedagogik under en del av veckan .....                 | 418 |
| RP-examen .....   | 687 | småbarnspedagogik under veckoslut .....                        | 424 |
| rätt till småbarnspedagogik .....   | 192 | småbarnspedagogisk dag .....                                   | 420 |
| rättelse av bedömning .....   | 746 | småbarnspedagogisk miljö .....                                 | 449 |
| rättelse av bedömning av kunnande .....                                       | 746 | småbarnspedagogisk service .....                               | 402 |
| rättelseyrkan .....   | 816 | småbarnspedagogisk verksamhet (1) .....                        | 466 |
| rättelseyrkande .....   | 816 | småbarnspedagogisk verksamhet (2) .....                        | 403 |
| sakkunnig inom läroavtalsutbildning .....                                     | 189 | småbarnspedagogisk verksamhet dygnetrunt .....                 | 423 |
| samarbete mellan hem och läroanstalt .....                                    | 777 | småbarnspedagogiska tjänster .....                             | 402 |
| samarbete mellan hem och skola .....  | 777 | socionom inom småbarnspedagogik .....                          | 131 |
| samarbetsläroanstalt för ordnandet av öppen<br>universitetsundervisning ..... | 99  | sommaruniversitet .....  | 87  |
| sammansatt klass .....  | 444 | specialbarntädgårdslärare .....                                | 130 |
| sekundär skola .....  | 400 | specialelev .....  | 182 |
| senareläggande av inledandet av skolgången .....                              | 200 | specialiseringsstudier .....                                   | 519 |
| separat ansökan .....   | 328 | specialiseringsutbildning .....                                | 519 |
| separat studierätt .....  | 548 | specialklass .....   | 446 |
| service- och produktionsverksamhet som stöder<br>undervisningen .....         | 75  | speciallärare .....  | 142 |
| serviceproducent av småbarnspedagogik .....                                   | 37  | speciallärare inom småbarnspedagogik .....                     | 130 |
| SHVS-avgift .....   | 768 | specialskola .....   | 92  |
| siffervitsord .....   | 725 | specialstuderande .....  | 182 |
| sjukhusundervisning .....   | 501 | specialundervisning (1) .....                                  | 433 |
| självbedömning .....  | 733 | specialundervisning (2) .....                                  | 434 |
| självbedömning .....  | 788 | specialundervisning på deltid .....                            | 432 |
| självevaluering (1) .....   | 788 | specialyrkesexamen .....                                       | 693 |
| självevaluering (2) .....   | 733 | specialyrkesläroanstalt .....                                  | 81  |
| självständig utbildning (2) .....   | 901 | språk inom småbarnspedagogik .....                             | 287 |
| självständiga studier .....   | 901 | språkbad .....   | 441 |
| självutvärdering .....  | 733 | språkduch .....  | 442 |
| självvärdering (1) .....  | 788 | språkexamen .....  | 675 |
| självvärdering (2) .....  | 733 | språkexamen för statsförvaltningen .....                       | 677 |
| skiftesvård .....   | 422 | språkintyg .....   | 651 |
| skiftesvård inom småbarnspedagogik .....                                      | 422 | språkprogram .....   | 257 |
| skiftomsorg .....   | 422 | språkprov .....  | 357 |
| skiftomsorg inom småbarnspedagogik .....                                      | 422 | språkval .....   | 254 |
| skiljebetyg .....   | 664 | startdatum för studierätten .....                              | 559 |
| skjuta upp studiestarten .....  | 551 | startklass .....   | 435 |
| skolans klubbverksamhet .....   | 771 | starttermin för utbildningen .....                             | 343 |
| skolgångsbiträde .....  | 121 | statligt finansierade personalutbildning .....                 | 485 |
| skolhälsovård .....   | 570 | status för terminsanmälan .....                                | 556 |
| skolhälsovårdare .....  | 122 | steinerpedagog inom småbarnspedagogik .....                    | 135 |
| skolkurator .....   | 120 | strukturell kvalitetsfaktor .....                              | 813 |
| skolläkare .....  | 123 | student (1) .....  | 158 |
| skolmåltid .....  | 773 | student (2) .....  | 183 |
| skolning .....  | 8   | studentantagning .....   | 348 |
| skolnät .....   | 398 | studentexamen .....  | 684 |
| skolplikt .....   | 195 | studentexamensbetyg .....                                      | 665 |
| skolpliktig .....   | 196 | studentexamensnämnden .....                                    | 841 |
| skolpsykolog .....  | 119 | studentexamensprov .....                                       | 840 |
| skolresa .....  | 774 | studenthälsovård .....   | 571 |
| skolrefseförmån (??) .....  | 775 | studentkår .....   | 844 |
| skolskjutsförmån .....  | 775 | studentkårens medlemsavgift .....                              | 766 |
| skolunderbyggnad .....  | 336 | studentkårsavgift .....  | 766 |
|   |     | studentkårsmedlem .....  | 843 |

|  |     |  |     |
|--|-----|--|-----|
| studentmobilitet .....   | 627 | summativ bedömning .....   | 794 |
| studentnummer (1) .....  | 827 | summativ utvärdering .....   | 794 |
| studentnummer (2) .....  | 829 | systematisk utvärdering .....  | 790 |
| studentnätverk .....   | 858 | särskild examen .....  | 681 |
| studentrespons .....   | 828 | särskild utbildningsuppgift .....  | 66  |
| studenttrörlighet .....  | 627 | särskild yrkesläroanstalt .....  | 91  |
| studentutbyte .....  | 628 | särskilda undervisningsarrangemang .....                                   | 602 |
| studerande .....   | 158 | särskilt stöd .....  | 596 |
| studerande i examensutbildning .....                               | 167 | särskilt stöd (2) .....  | 603 |
| studerande i utbildning som handleder för<br>yrkesutbildning ..... | 172 | sätt att visa yrkesskickligheten .....                                     | 720 |
| studerande i öppen högskoleundervisning .....                      | 174 | sättet på vilket yrkesutbildningen ordnas .....                            | 55  |
| studerande inom examensutbildning .....                            | 167 | söka information om utbildningar .....                                     | 306 |
| studerande som deltar i examensutbildning .....                    | 167 | söka sig till utbildning .....   | 306 |
| studerande som deltar i uppdragsutbildning .....                   | 170 | söka utbildning .....  | 306 |
| studerande som har tillfälligt avbrutit studierna .....            | 160 | sökande (1) .....  | 315 |
| studerandehälsovård .....  | 571 | sökande (2) .....  | 153 |
| studerandekår (1) .....  | 826 | sökande (3) .....  | 152 |
| studerandekår (2) .....  | 830 | sökande av ändring .....   | 815 |
| studerandekårens medlemsavgift .....                               | 767 | sökande som antagits .....   | 370 |
| studerandekårsavgift .....   | 767 | sökande till småbarnspedagogik .....                                       | 302 |
| studerandemobilitet .....  | 627 | ta emot studieplatsen villkorligt .....                                    | 321 |
| studerandennummer .....  | 827 | teckenspråk .....  | 839 |
| studerandeutbyte .....   | 628 | temaområde .....   | 272 |
| studerandevecka .....  | 300 | temastudier .....  | 241 |
| studerandevård .....   | 569 | tematiska studier .....  | 233 |
| studieavgift .....   | 761 | temautvärdering .....  | 799 |
| studieavsnitt .....  | 218 | tentator .....   | 143 |
| studiecentral .....  | 89  | termin .....   | 345 |
| studieform .....   | 454 | terminsanmälan .....   | 554 |
| studiehandledare .....   | 145 | terminsavgift .....  | 762 |
| studiehandledning .....  | 567 | tidigare utbildning .....  | 336 |
| studiehelhet .....   | 230 | tidigareläggande av inledandet av skolgången .....                         | 199 |
| studiehelhet (2) .....   | 244 | tillgodoräknande av studieprestation .....                                 | 754 |
| studieinriktning .....   | 282 | tillgodoräknande av studier .....  | 754 |
| studiekurs .....   | 218 | tillstånd att driva läroanstalt .....                                      | 50  |
| studiematerial .....   | 833 | tillstånd att ordna examina och utbildning .....                           | 50  |
| studienummer .....   | 827 | tillstånd att ordna undervisning .....                                     | 50  |
| studieområde .....   | 29  | tillstånd att ordna utbildning .....                                       | 50  |
| studieperiod .....   | 218 | tillvalsämne .....   | 253 |
| studieplats .....  | 538 | tilläggsansökan .....  | 332 |
| studiepoäng (1) .....  | 296 | tilläggsprestation .....   | 351 |
| studiepoäng (2) .....  | 298 | tillämpad kurs .....   | 239 |
| studieprestation .....   | 711 | timfördelning .....  | 193 |
| studieprestationsutdrag .....                                      | 643 | timlärare .....  | 148 |
| studieprogram .....  | 263 | tionde klass .....   | 523 |
| studiepsykolog .....   | 119 | tjänster inom småbarnspedagogik .....                                      | 402 |
| studier .....  | 6   | tvåspråkig läroanstalt .....   | 84  |
| studier som stöder studiefärdigheterna .....                       | 513 | tvåspråkig undervisning .....  | 440 |
| studieriktning .....   | 282 | typ av ansökan .....   | 324 |
| studiernas omfattning .....  | 280 | typ av utbildning inom utbildningsutbud .....                              | 279 |
| studiernas startdatum .....  | 560 | UA (1).....  | 490 |
| studierum .....  | 825 | .....  | 491 |
| studierådgivare .....  | 112 | UA (2).....  | 491 |
| studierådgivning .....   | 567 | undervisning (1) .....   | 2   |
| studierätt .....   | 538 | undervisning (2) .....   | 4   |
| studierättens status .....   | 539 | undervisning enligt verksamhetsområde .....                                | 601 |
| studierättens upphörande .....                                     | 545 | undervisning i huslig ekonomi .....  | 536 |
| studiesocial förmån .....  | 568 | undervisning och handledning i tränings- och<br>rehabiliteringssyfte ..... | 537 |
| studiespråk .....  | 291 | undervisning på främmande språk .....                                      | 292 |
| studievecka .....  | 299 | undervisning på två språk .....  | 440 |
| stöd inom småbarnspedagogik .....                                  | 575 | undervisning som förbereder för grundläggande<br>utbildning .....          | 528 |
| stødtjänster för studerande .....                                  | 574 |  |     |
| stödundervisning .....   | 431 |  |     |

|   |     |   |     |
|---|-----|---|-----|
| undervisnings- och examensspråk .....                           | 288 | urvalsförfarande .....  | 387 |
| undervisnings- och forskningspersonal .....                     | 109 | urvalsförslag .....   | 393 |
| undervisnings- och forskningspersonal på andra<br>nivån .....   | 115 | urvalsgrund .....   | 350 |
| undervisnings- och forskningspersonal på andra<br>steget .....  | 115 | urvalsgrupp .....   | 378 |
| undervisnings- och forskningspersonal på fjärde<br>nivån .....  | 117 | urvalskörning .....   | 384 |
| undervisnings- och forskningspersonal på fjärde<br>steget ..... | 117 | urvalsmetod .....   | 387 |
| undervisnings- och forskningspersonal på första<br>nivån .....  | 114 | urvalsparti .....   | 376 |
| undervisnings- och forskningspersonal på första<br>steget ..... | 114 | urvalsprov .....  | 355 |
| undervisnings- och forskningspersonal på nivå 1 .....           | 114 | urvalsprovgrupp .....   | 382 |
| undervisnings- och forskningspersonal på nivå 2 .....           | 115 | urvalresultat .....   | 392 |
| undervisnings- och forskningspersonal på nivå 3 .....           | 116 | urvalsskede .....   | 390 |
| undervisnings- och forskningspersonal på nivå 4 .....           | 117 | urvalstatus .....   | 391 |
| undervisnings- och forskningspersonal på nivå ett ....          | 114 | urvalssätt .....  | 387 |
| undervisnings- och forskningspersonal på nivå fyra ..           | 117 | utbildning (1) .....  | 8   |
| undervisnings- och forskningspersonal på nivå tre ....          | 116 | utbildning (2) .....  | 9   |
| undervisnings- och forskningspersonal på nivå två ...           | 115 | utbildning (3) .....  | 10  |
| undervisnings- och forskningspersonal på tredje<br>nivån .....  | 116 | utbildning för förvärvande av yrkeskompetens ...                            | 510 |
| undervisnings- och forskningspersonal på tredje<br>steget ..... | 116 | utbildning i grundläggande litteracitet inom fritt<br>bildningsarbete ..... | 532 |
| undervisningsform .....   | 453 | utbildning i läs- och skrivfärdigheter för vuxna<br>invandrare .....        | 531 |
| undervisningsgrupp .....  | 445 | utbildning på andra stadiet .....   | 471 |
| undervisningsgruppens storlek .....                             | 447 | utbildning på egen hand .....   | 901 |
| undervisningslokal .....  | 824 | utbildning på främmande språk .....   | 293 |
| undervisningsmaterial .....                                     | 832 | utbildning på högskolenivå .....  | 473 |
| undervisningsmetod .....  | 455 | utbildning som behövs för förvärvande av<br>yrkeskompetens .....            | 510 |
| undervisningspersonal .....                                     | 108 | utbildning som förbereder för fristående examen .                           | 517 |
| undervisningsplan .....   | 259 | utbildning som förbereder för grundläggande<br>yrkesutbildning .....        | 534 |
| undervisningspraktik .....                                      | 638 | utbildning som förbereder för gymnasieutbildning .....                      | 529 |
| undervisningsspråk (1) .....                                    | 288 | utbildning som förbereder för yrkesuppgifter .....                          | 505 |
| undervisningsspråk (2) .....                                    | 289 | utbildning som fördjupar eller kompletterar<br>yrkeskompetensen .....       | 504 |
| undervisningsställe .....                                       | 64  | utbildning som grundar sig på utbildningsavtal ...                          | 492 |
| undervisningssätt .....   | 455 | utbildning som handleder för arbete och ett<br>självständigt liv .....      | 509 |
| undervisningstidpunkt .....                                     | 456 | utbildning som handleder för grundläggande<br>yrkesutbildning .....         | 508 |
| undervisningstimme .....  | 276 | utbildning som handleder för yrkesutbildning .....                          | 508 |
| undervisningsutbud .....  | 278 | utbildning som leder till examen .....                                      | 481 |
| undervisningsutrymme .....                                      | 824 | utbildning som ordnas på en arbetsplats .....                               | 490 |
| universitet .....   | 96  | utbildningen inleds .....   | 343 |
| universitetscenter .....  | 98  | utbildningens mål .....   | 275 |
| universitetsutbildning .....                                    | 475 | utbildningsaktör .....  | 46  |
| uppbyggnad av examen .....                                      | 212 | utbildningsanordnare (1) .....  | 47  |
| uppdragsutbildning .....  | 483 | utbildningsanordnare (2) .....  | 48  |
| uppdragsutbildningsstuderande .....                             | 170 | utbildningsanordnarens examensspråk .....                                   | 291 |
| uppföljning .....   | 779 | utbildningsanordnarens läroplan .....                                       | 259 |
| uppmaning att avlägsna sig .....                                | 614 | utbildningsanordnarens verksamhetsområde .....                              | 71  |
| uppsägning från elevhemmet .....                                | 620 | utbildningsavtal .....  | 491 |
| uppsägning från internatboendet .....                           | 620 | utbildningsbakgrund .....   | 336 |
| uppsägning från studiebostaden .....                            | 620 | utbildningsdel .....  | 507 |
| uppsägning för viss tid .....                                   | 619 | utbildningsersättning .....   | 573 |
| urval .....   | 348 | utbildningsform .....   | 54  |
|   |     | utbildningsform .....   | 56  |
|   |     | utbildningsform .....   | 57  |
|   |     | utbildningsförsök .....   | 520 |
|   |     | utbildningsinstitution .....  | 59  |
|   |     | utbildningskommission .....   | 100 |
|   |     | utbildningsmaterial .....   | 831 |
|   |     | utbildningsmöjlighet .....  | 11  |
|   |     | utbildningsnivå .....   | 27  |



|  |     |   |     |
|--|-----|---|-----|
| utbildningsområde .....                                | 28  | vårdnadshavare .....                          | 156 |
| utbildningsorganisation .....                          | 59  | webbaserad undervisning .....                 | 437 |
| utbildningsprogram (1) .....                           | 281 | webbkurs .....                                | 437 |
| utbildningsprogram (2) .....                           | 702 | yrkesbevis .....                              | 669 |
| utbildningsstadium .....                               | 27  | yrkesexamen .....                             | 692 |
| utbildningssystem .....                                | 16  | yrkeshögskola .....                           | 94  |
| utbildningstillfälle .....                             | 10  | yrkeshögskoleexamen .....                     | 694 |
| utbildningsutbud .....                                 | 277 | yrkeshögskoleutbildning .....                 | 474 |
| utbyteselev .....                                      | 629 | yrkesinriktad examen .....                    | 690 |
| utbytesstudent .....                                   | 629 | yrkesinriktad examensdel .....                | 222 |
| utdrag över studieprestationer) .....                  | 643 | yrkesinriktad examensutbildning .....         | 502 |
| utländsk utbildning som i landet i fråga ger           |     | yrkesinriktad grundexamen .....               | 691 |
| behörighet för motsvarande högskolestudier ..          | 707 | yrkesinriktad tilläggsutbildning .....        | 515 |
| utomlands avlagd examen .....                          | 707 | yrkesinriktad vuxenutbildning .....           | 516 |
| utresande utbytesstudent .....                         | 630 | yrkesläroanstalt .....                        | 80  |
| utvecklande utvärdering .....                          | 780 | yrkesområde .....                             | 817 |
| utvecklings- och serviceuppgift för arbetslivet .....  | 68  | yrkespedagogisk lärarhögskola .....           | 95  |
| utvecklings- och serviceverksamhet för arbetslivet ... | 67  | yrkesprov .....                               | 715 |
| utvidgad uppgift att ordna läroavtalsutbildning .....  | 72  | yrkesprov .....                               | 717 |
| utvärdering (1) .....                                  | 778 | yrkesprovsbetyg .....                         | 667 |
| utvärdering (2) .....                                  | 721 | yrkesprovsmiljö .....                         | 716 |
| utvärdering av den pedagogiska verksamheten ..         | 786 | yrkesutbildning .....                         | 464 |
| utvärdering av inlärningsresultat .....                | 796 | yrkesutbildning för idrottare .....           | 511 |
| utvärdering av kvaliteten .....                        | 807 | yrkesutbildning som anordnas som              |     |
| utvärdering av lärresultat .....                       | 796 | specialundervisning .....                     | 512 |
| utvärdering av utbildning .....                        | 795 | yrkesutbildningsanordnare .....               | 48  |
| utvärderingskriterium .....                            | 723 | år då studentexamen har avlagts .....         | 842 |
| utvärderingsmetod .....                                | 727 | årskurs (1) .....                             | 443 |
| utvärderingsplan .....                                 | 802 | årskurs (2) .....                             | 448 |
| utvärderingsrapport .....                              | 803 | årsveckotimme .....                           | 295 |
| utvärderingsrådet .....                                | 783 | återställande av studierätten .....           | 542 |
| utvärderingssamtal .....                               | 738 | ägartyp .....                                 | 58  |
| valbar examensdel .....                                | 214 | ämne .....                                    | 251 |
| valbart ämne .....                                     | 253 | ämnesgrupp .....                              | 255 |
| valfri examensdel .....                                | 214 | ämneshelhet (1) .....                         | 255 |
| valfritt ämne .....                                    | 253 | ämneshelhet (2) .....                         | 272 |
| verbal bedömning .....                                 | 730 | ämneslärare .....                             | 141 |
| verbalt omdöme .....                                   | 730 | ämneslärokurs .....                           | 194 |
| verksamhet inom småbarnspedagogik .....                | 403 | ämnesområde .....                             | 272 |
| verksamhetsdag inom småbarnspedagogik .....            | 421 | ämnesområde .....                             | 272 |
| verksamhetsenhet .....                                 | 61  | ämnesstuderande .....                         | 171 |
| verksamhetsform inom småbarnspedagogik .....           | 404 | ämnesstudier .....                            | 246 |
| verksamhetskultur .....                                | 452 | ämnesundervisning .....                       | 438 |
| verksamhetsområde .....                                | 71  | ämnesval .....                                | 254 |
| verksamhetsperiod inom småbarnspedagogik ..            | 413 | ämnesövergripande kurser i konststudier ..... | 240 |
| verksamhetspunkt .....                                 | 61  | ändringssökande .....                         | 815 |
| verksamhetsspråk inom småbarnspedagogik .....          | 287 | öppen daghemsverksamhet .....                 | 409 |
| verksamhetsställe (1) .....                            | 61  | öppen högskoleundervisning .....              | 477 |
| verksamhetsställe (2) .....                            | 65  | öppen småbarnspedagogisk verksamhet .....     | 408 |
| verksamhetsställe inom småbarnspedagogik .....         | 38  | öppen universitetsundervisning .....          | 478 |
| verksamhetsår inom småbarnspedagogik .....             | 412 | öppen yrkeshögskoleundervisning .....         | 479 |
| vetenskapligt arbete .....                             | 712 | öppna universitetsleden .....                 | 388 |
| vice daghemschef .....                                 | 126 | öpu-leden .....                               | 388 |
| vice daghemsföreståndare .....                         | 126 | överflyttande studerande .....                | 177 |
| villkorligt mottagande av studieplats .....            | 321 | övergångsperiod (?) .....                     | 451 |
| vitsord .....  | 725 | övergångsskede .....                          | 451 |
| vitsordsskala .....                                    | 726 | överlärare .....                              | 150 |
| vuxenutbildning .....                                  | 480 | övrig personal; se undervisnings- och         |     |
| vård .....   | 3   | forskningspersonal.....                       | 109 |
| vård under veckoslut .....                             | 424 | övrig småbarnspedagogik; se öppen             |     |
|  |     | småbarnspedagogisk verksamhet.....            | 408 |
|  |     | övrig yrkesutbildning .....                   | 503 |

# Suomenkielinen hakemisto

Hakemiston numerot viittaavat termittietuenumeroihin.

|  |     |  |     |
|--|-----|--|-----|
| 1. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö .....         | 114 | koulutus .....   | 508 |
| 10. luokka .....                                       | 523 | ammattilliseen tehtävään valmistava koulutus .....       | 505 |
| 2. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö .....         | 115 | ammattillisen korkea-asteen tutkinto .....               | 710 |
| 3. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö .....         | 116 | ammattillisen koulutuksen erityinen tuki .....           | 603 |
| 4. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö .....         | 117 | ammattillisen koulutuksen hakumenettely .....            | 322 |
| aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja .....              | 113 | ammattillisen koulutuksen jatkuva haku; ks. jatkuva      |     |
| aamu- ja iltapäivätoiminta .....                       | 770 | haku .....   | 329 |
| aamupäivätoiminta; ks. aamu- ja iltapäivätoiminta..... | 770 | ammattillisen koulutuksen järjestäjä .....               | 48  |
| Abiturprüfung-tutkinto .....                           | 687 | ammattillisen koulutuksen järjestämistapa .....          | 55  |
| AHOT .....   | 751 | ammattillisen koulutuksen opetuskieli .....              | 288 |
| ahotointi .....  | 751 | ammattillisen koulutuksen tutkintokieli .....            | 291 |
| aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen .....         | 751 | ammattillisen koulutuksen tutkintorakenne .....          | 30  |
| aihekokonaisuus .....                                  | 272 | ammattillisen koulutuksen valtakunnallinen               |     |
| aikuiskoulutus .....                                   | 480 | hakumenettely; ks. yhteishaku.....                       | 327 |
| aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus .....    | 533 | ammattillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava         |     |
| aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon    |     | koulutus .....   | 510 |
| koulutus .....   | 531 | ammattillisen peruskoulutuksen päättötodistus ...        | 666 |
| aikuisten perusopetuksen alkuvaihe .....               | 525 | ammattillisen tutkinnon ammattitaitovaatimuksista tai    |     |
| aikuisten perusopetuksen lukutaitovaihe .....          | 526 | osaamistavoitteista poikkeaminen .....                   | 623 |
| aikuisten perusopetuksen päättövaihe .....             | 527 | ammattillista osaamista syventävä tai täydentävä         |     |
| aikuisten perusopetus .....                            | 524 | koulutus .....   | 504 |
| aineenopettaja .....                                   | 141 | ammattillista osaamista yksilöllisesti syventävä osa ... |     |
| aineenopetus .....                                     | 438 | 226  |     |
| ainekokonaisuus .....                                  | 255 | ammattillisten opintojen opettaja .....                  | 146 |
| aineopinnot .....                                      | 246 | ammattiala .....   | 817 |
| aineopiskelija .....                                   | 171 | ammattikirja .....                                       | 669 |
| aineryhmä .....  | 255 | ammattikorkeakoulu .....                                 | 94  |
| ainevalinta .....                                      | 254 | ammattikorkeakoulun toimilupa .....                      | 50  |
| ajallisesti määritelty haku .....                      | 330 | ammattikorkeakoulutus .....                              | 474 |
| akateeminen tunnustaminen .....                        | 757 | ammattikorkeakoulututkinto .....                         | 694 |
| akatemia .....   | 97  | ammattikoulutus .....                                    | 464 |
| ala-aste; ks. perusopetuksen vuosiluokkien 1–6         |     | ammattiosaamisen näyttö .....                            | 717 |
| koulu.....   | 62  | ammattiosaamisen näyttöjen toimielin .....               | 69  |
| alakoulu; ks. perusopetuksen vuosiluokkien 1–6         |     | ammattipätevyys .....                                    | 834 |
| koulu.....   | 62  | ammattistartti .....                                     | 534 |
| alempi korkeakoulututkinto .....                       | 695 | ammattitaidon osoittamistavat .....                      | 720 |
| aloituspaikka .....                                    | 374 | ammattitaitoa täydentävä tutkinnon osa .....             | 223 |
| aloituspaikkamäärä; ks. aloituspaikka.....             | 374 | ammattitaitovaatimukset .....                            | 227 |
| alumni .....   | 181 | ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista        |     |
| ammattillinen aikuiskoulutus .....                     | 516 | poikkeaminen .....                                       | 623 |
| ammattillinen erikoisoppilaitos .....                  | 91  | ammattitaitovaatimus .....                               | 227 |
| ammattillinen erityisoppilaitos .....                  | 81  | ammattitutkinto .....                                    | 692 |
| ammattillinen koulutus .....                           | 464 | anastaminen; ks. vilppi.....                             | 608 |
| ammattillinen lisäkoulutus .....                       | 515 | arvioinnin kriteeri .....                                | 723 |
| ammattillinen opettajakorkeakoulu .....                | 95  | arvioinnin oikaisu .....                                 | 746 |
| ammattillinen oppilaitos .....                         | 80  | arvioinnin oikaisupyyntö .....                           | 745 |
| ammattillinen osaaminen; ks. osaamisperusteisuus....   | 499 | arvioinnin oikaisuvaatimus .....                         | 745 |
| ammattillinen peruskoulutus .....                      | 514 | arvioinnin tarkistaminen .....                           | 742 |
| ammattillinen perustutkinto .....                      | 691 | arvioinnin tarkistuspyyntö .....                         | 743 |
| ammattillinen tunnustaminen .....                      | 757 | arvioinnin uusiminen (1) .....                           | 744 |
| ammattillinen tutkinnon osa .....                      | 222 | arvioinnin uusiminen (2) .....                           | 747 |
| ammattillinen tutkinto .....                           | 690 | arvioinnin vaikuttavuus .....                            | 800 |
| ammattillinen tutkintokoulutus .....                   | 502 | arvioinnin viitekehys .....                              | 801 |
| ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus .....  | 508 | arviointi (1) .....                                      | 778 |
| ammattilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja            |     | arviointi (2) .....                                      | 721 |
| valmistava koulutus .....                              | 534 | arviointi (3) .....                                      | 795 |
| ammattilliseen peruskoulutukseen valmentava            |     | arviointiaineisto .....                                  | 722 |
|  |     | arviointiesitys .....                                    | 741 |
|  |     | arviointijärjestelmä (1) .....                           | 805 |
|  |     | arviointijärjestelmä (2) .....                           | 806 |

Hakemiston numerot viittaavat termittietuenumeroihin.

|   |     |   |     |
|---|-----|---|-----|
| arviointikeskustelu .....   | 738 | erikoistumisopinnot .....                                   | 519 |
| arviointikriteeri .....   | 723 | erillinen opinto-oikeus .....                               | 548 |
| arviointikriteerit (ECTS-termi) .....                               | 867 | erillinen opiskeluoikeus .....                              | 548 |
| arviointimenetelmä (1) .....  | 804 | erilliset opinnot .....                                     | 518 |
| arviointimenetelmä (2) .....  | 727 | erillishaku .....   | 328 |
| arviointimenetelmät (ECTS-termi) .....                              | 868 | erillisopiskelija .....                                     | 173 |
| arviointimetodi .....   | 804 | erillisvalinta .....  | 328 |
| arviointineuvosto .....   | 783 | erityinen koulutustehtävä .....                             | 66  |
| arviointiperuste .....  | 723 | erityinen tuki (1) .....                                    | 596 |
| arviointiraportti .....   | 803 | erityinen tuki (2) .....                                    | 603 |
| arviointisuunnitelma .....  | 802 | erityinen tuki varhaiskasvatuksessa .....                   | 592 |
| arviointityökalu; ks. arviointimenetelmä (1).....                   | 804 | erityinen tutkinto .....                                    | 681 |
| arvosana .....  | 725 | erityiseen tukeen oikeutettu opiskelija .....               | 182 |
| arvosana-asteikko .....   | 726 | erityisen tuen päätöksen saanut oppilas .....               | 182 |
| arvosanan korottaminen .....  | 748 | erityisen tuen päätös; ks. erityinen tuki (1).....          | 596 |
| arvostelu .....   | 721 | erityiset opetus- ja opiskelujärjestelyt .....              | 602 |
| asiointikieli .....   | 286 | erityiset opetusjärjestelyt .....                           | 602 |
| asuntolasta erottaminen .....                                       | 620 | erityiskoulu .....  | 92  |
| auditointi .....  | 900 | erityislastentarhanopettaja .....                           | 130 |
| auktorisoidun kääntäjän tutkinto .....                              | 678 | erityisluokka .....   | 446 |
| auskultointi (1) .....  | 637 | erityisopettaja .....                                       | 142 |
| auskultointi (2) .....  | 638 | erityisopetukseen oikeutettu opiskelija .....               | 182 |
| autoplagiointi; ks. vilppi.....                                     | 608 | erityisopetuksena järjestettävä ammatillinen koulutus ..... | 512 |
| avoimen korkeakoulutuksen opiskelija .....                          | 174 | erityisopetus (1) .....                                     | 433 |
| avoimen väylä .....   | 388 | erityisopetus (2) .....                                     | 434 |
| avoimen yliopisto-opetuksen järjestämisen yhteistyöoppilaitos ..... | 99  | erityisopetus varhaiskasvatuksessa .....                    | 468 |
| avoin ammattikorkeakouluopetus .....                                | 479 | erityisopiskelija .....                                     | 182 |
| avoin HOPS; ks. henkilökohtainen opintosuunnitelma .....            | 265 | erityisoppilas .....  | 182 |
| avoin korkeakouluopetus .....                                       | 477 | erityisryhmä .....  | 40  |
| avoin päiväkotitoiminta (1) .....                                   | 409 | erityisvarhaiskasvatus .....                                | 468 |
| avoin päiväkotitoiminta (2) .....                                   | 408 | eroaminen .....   | 544 |
| avoin varhaiskasvatustoiminta .....                                 | 408 | eroamisesta ilmoittaminen .....                             | 544 |
| avoin yliopisto-opetus .....  | 478 | eroamisesta ilmoittanut .....                               | 163 |
| Deutsche Internationale Abitur -tutkinto .....                      | 688 | eronneeksi katsominen .....                                 | 165 |
| DIA-tutkinto .....  | 688 | eronneeksi katsottu .....                                   | 164 |
| diagnostinen arviointi .....  | 791 | eronneeksi katsottu oppivelvollinen .....                   | 161 |
| diplomityö; ks. opinnäytetyö.....                                   | 712 | eronnut .....   | 163 |
| EB-tutkinto .....   | 685 | erotodistus .....   | 664 |
| edellytykset .....  | 887 | esi-HOKS .....  | 752 |
| ehdollinen valinta .....  | 367 | esiahotointi .....  | 752 |
| ehdollisesti hyväksytty .....                                       | 367 | esikouluopetus .....  | 469 |
| ehdollisesti hyväksytty hakija .....                                | 371 | esiopetukseen ilmoittautuminen .....                        | 307 |
| elinikäinen oppiminen .....   | 13  | esiopetuksen keskeyttäminen .....                           | 561 |
| elinikäisen oppimisen avaintaidot .....                             | 14  | esiopetuksen opettaja .....                                 | 138 |
| elämänlevyinen oppiminen (?) .....                                  | 13  | esiopetuksen tavoitteet .....                               | 275 |
| ennakkotehtävät .....   | 359 | esiopetus .....   | 469 |
| ennakollinen hyväksilukeminen .....                                 | 753 | esiopetusvelvollisuus (1) .....                             | 197 |
| ennakollinen hyväksiluku .....                                      | 753 | esiopetusvelvollisuus (2) .....                             | 198 |
| ensikertalainen .....   | 316 | esitehtävät .....   | 359 |
| ensikertalainen hakija .....  | 316 | esivalinta .....  | 362 |
| ensikertalaisena kohdeltava .....                                   | 317 | esteettömyys ja vammaisten tukipalvelut .....               | 845 |
| ensikertalaisena kohdeltava hakija .....                            | 317 | etäopetus .....   | 458 |
| ensimmäisen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö . 114             |     | etäopiskelu .....   | 461 |
| ensimmäisen syklin tutkinto .....                                   | 704 | etäyhteyksiä hyödyntävä opetus .....                        | 459 |
| ensimmäistä opiskelupaikkaa hakeva hakija .....                     | 316 | Eurooppa-koulu .....  | 82  |
| ensisijainen koulu .....  | 399 | European Baccalaureate -tutkinto .....                      | 685 |
| ensisijainen opiskeluoikeus .....                                   | 547 | formatiivinen arviointi .....                               | 792 |
| erikoisammattitutkinto .....  | 693 | Gymnasieexamen .....  | 689 |
| erikoisluokka; ks. painotettu opetus.....                           | 500 | hakemus (1) .....   | 318 |
| erikoistumisala .....   | 282 | hakemus (2) .....   | 319 |
| erikoistumiskoulutus .....  | 519 | hakemus koulutukseen .....                                  | 318 |
|   |     | hakemus kouluun .....                                       | 319 |
|   |     | hakemus painotettuun opetukseen .....                       | 319 |

|   |     |  |     |
|---|-----|--|-----|
| hakemus toissijaiseen kouluun .....                                   | 319 | hylätty hakija .....   | 373 |
| hakemusnumero .....   | 397 | hyväksytyt .....   | 366 |
| hakeutuja .....   | 153 | hyväksytyt hakija .....  | 370 |
| hakeutuminen .....  | 306 | IB-tutkinto .....  | 686 |
| hakeutumisen henkilökohtaistaminen .....                              | 624 | Ilmoitus yksityisen perhepäivähoidon<br>harjoittamisesta .....             | 34  |
| hakija .....  | 315 | iltahoito .....  | 425 |
| hakijan valinnan tila .....   | 391 | iltaopetus (1); ks. opetusmuoto.....                                       | 453 |
| hakijarekisteri .....   | 386 | iltaopetus (2); ks. opetusajankohta.....                                   | 456 |
| hakijaryhmä .....   | 353 | iltaopiskelu; ks. opetusmuoto.....   | 453 |
| haku (1) .....  | 322 | iltapäivätoiminta; ks. aamu- ja iltapäivätoiminta....                      | 770 |
| haku (2) .....  | 376 | inklusiivisuus .....   | 586 |
| haku painotettuun opetukseen .....                                    | 312 | integroitu erityisryhmä .....  | 41  |
| haku- ja valintajärjestelmä .....                                     | 383 | International Baccalaureate -tutkinto .....                                | 686 |
| haku aika .....   | 325 | itsearviointi (1) .....  | 788 |
| hakukausi .....   | 341 | itsearviointi (2) .....  | 733 |
| hakukelpoisuus .....  | 334 | jatko-opintokelpoisuus (1) .....   | 337 |
| hakukierros .....   | 347 | jatko-opintokelpoisuus (2) .....   | 338 |
| hakukohde .....   | 379 | jatko-opintomahdollisuudet .....   | 869 |
| hakukohdejoukko .....   | 377 | jatko-opiskelija .....   | 169 |
| hakukohteeseen liittyvän organisaation nimi .....                     | 846 | jatkotutkinto .....  | 698 |
| hakukohteiden priorisointi .....                                      | 381 | jatkuva haku .....   | 329 |
| hakumenettely; ks. koulutuksen hakumenettely ..                       | 322 | jatkuva oppiminen .....  | 15  |
| hakuperuste .....   | 340 | jonotus .....  | 321 |
| hakutapa .....  | 323 | JOO .....  | 632 |
| hakutoimisto .....  | 853 | JOO-opinnot; ks. joustava opiskeluoikeus.....                              | 632 |
| hakutoive .....   | 380 | JOO-opiskelija; ks. joustava opiskeluoikeus.....                           | 632 |
| hakutoiveiden priorisointi .....                                      | 381 | joustava hybridiopetus .....   | 460 |
| hakutyyppi .....  | 324 | joustava opinto-oikeus .....   | 632 |
| hakuvuosi .....   | 342 | joustava opiskeluoikeus .....  | 632 |
| harkinnanvarainen valinta .....                                       | 364 | joustava perusopetus .....   | 436 |
| havaintojen vääristely; ks. vilppi.....                               | 608 | joustava valinta .....   | 364 |
| henkilökohtainen näyttösuunnitelma .....                              | 270 | julkisrahoitteinen henkilöstökoulutus .....                                | 485 |
| henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva<br>suunnitelma ..... | 264 | jälki-istunto .....  | 613 |
| henkilökohtainen opinto- ja valmennussuunnitelma ...<br>268           |     | järjestysmääräykset .....  | 609 |
| henkilökohtainen opintosuunnitelma .....                              | 265 | järjestyssäännöt .....   | 609 |
| henkilökohtainen opiskeluohjelma .....                                | 269 | järjestämislupa; ks. opetuksen järjestämislupa.....                        | 50  |
| henkilökohtainen opiskelusuunnitelma .....                            | 266 | kaikille pakolliset tutkinnon osat; ks. pakollinen<br>tutkinnon osa.....   | 213 |
| henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma .<br>267             |     | kaikille valinnaiset tutkinnon osat; ks. valinnainen<br>tutkinnon osa..... | 214 |
| henkilökohtaistaminen .....   | 621 | kaksikielinen opetus .....   | 440 |
| henkilökohtaistamista koskeva asiakirja .....                         | 271 | kaksikielinen oppilaitos .....   | 84  |
| henkilöstö .....  | 104 | kaksoistutkinto .....  | 682 |
| henkilöstökoulutus .....  | 484 | kansainvälinen kaksoistutkinto; ks. kaksoistutkinto....<br>682             |     |
| henkilöstökoulutus (2) .....  | 902 | kansainväliset koulutusohjelmat .....                                      | 847 |
| henkilöstömitoitukseen laskettava henkilöstö .....                    | 106 | kansalaisopisto .....  | 88  |
| HENSU .....   | 270 | kansallinen arviointi .....  | 781 |
| hoidolliset järjestelyt .....   | 584 | kansallinen arviointiraportti; ks. arviointiraportti....                   | 803 |
| hoidolliset ratkaisut .....   | 584 | kansallinen arviointisuunnitelma; ks.<br>arviointisuunnitelma.....         | 802 |
| hoidolliset toimenpiteet .....  | 584 | Kansallinen koulutuksen arviointikeskus .....                              | 782 |
| hoito .....   | 3   | kansallinen laadun arviointijärjestelmä .....                              | 806 |
| HOJKS .....   | 264 | kansallisen tason arviointi .....  | 781 |
| HOKS .....  | 267 | kansanopisto .....   | 86  |
| HOKS-ohjaaja .....  | 190 | Karvi .....  | 782 |
| hoksaaja; ks. HOKS-ohjaaja.....                                       | 190 | kasvatus .....   | 1   |
| hoksaajaopettaja; ks. HOKS-ohjaaja.....                               | 190 | kasvatus- ja hoitovastuullinen henkilöstö .....                            | 106 |
| HOPS .....  | 265 | kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimiva<br>henkilöstö .....          | 106 |
| HOVS .....  | 268 | kasvatus-, opetus- ja hoitovastuullinen henkilöstö .....                   | 106 |
| huoltaja .....  | 156 | kasvatuskeskustelu .....   | 612 |
| hybridiopetus .....   | 460 |  |     |
| hybridioiskelu .....  | 462 |  |     |
| HyFlex .....  | 460 |  |     |
| hylätty .....   | 368 |  |     |

|   |     |  |     |
|---|-----|--|-----|
| katsomusaine .....  | 256 | koulun kerhotoiminta .....   | 771 |
| kaupallinen koulutustoiminta .....                          | 26  | koulun opetuskieli .....   | 288 |
| kehittävä arviointi .....                                   | 780 | koulunkäynnin aloittamisen lykkääminen .....                                   | 200 |
| kelpoisuus .....  | 818 | koulunkäynnin aloittamisen varhentaminen .....                                 | 199 |
| kelpoisuus korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin ..... | 334 | koulunkäynnin keskeyttäminen .....   | 562 |
| kerhotoiminta; ks. koulun kerhotoiminta.....                | 771 | koulunkäyntiavustaja .....   | 121 |
| keskeyttänyt .....  | 160 | koulunkäyntihistoria .....   | 820 |
| kesäyliopisto .....   | 87  | koulupsykologi .....   | 119 |
| kielikoe (1) .....  | 357 | kouluruokailu .....  | 773 |
| kielikoe (2); ks. kielitutkinto.....                        | 675 | koulutarjonta .....  | 398 |
| kielikylpy .....  | 441 | kouluterveydenhoitaja .....  | 122 |
| kieliohjelma .....  | 257 | kouluterveydenhuollon lääkäri .....  | 123 |
| kieliopinnot .....  | 848 | kouluterveydenhuolto .....   | 570 |
| kielisuihku .....   | 442 | koulutukseen hakeminen .....   | 313 |
| kielitodistus .....   | 651 | koulutukseen hakija .....  | 315 |
| kielitutkinto .....   | 675 | koulutukseen haku (1) .....  | 322 |
| kielivalinta .....  | 254 | koulutukseen haku (2) .....  | 313 |
| kirjallinen varoitus .....                                  | 617 | koulutukseen ilmoittautuminen .....  | 310 |
| kirjallisuus .....  | 886 | koulutukselliset ja ammatilliset tavoitteet .....                              | 870 |
| kirjoihintulopäivämäärä .....                               | 557 | koulutuksen alkamiskausi .....   | 343 |
| kirjoilletulo .....   | 552 | koulutuksen alkamisvuosi .....   | 344 |
| kirjoilletulopäivämäärä .....                               | 557 | koulutuksen arviointi .....  | 795 |
| kirjoittautuminen .....                                     | 550 | koulutuksen hakumenettely .....  | 322 |
| kliininen harjoittelu .....                                 | 636 | koulutuksen hankinta .....   | 73  |
| kodin ja koulun yhteistyö .....                             | 777 | koulutuksen hankintasopimusvastaava .....                                      | 187 |
| kodin ja oppilaitoksen yhteistyö .....                      | 777 | koulutuksen järjestäjä .....   | 48  |
| kohdekieli .....  | 290 | koulutuksen järjestäjän monijäseninen toimielin .....                          | 70  |
| kokelasnumero .....   | 819 | koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelma .....                                | 259 |
| kokoaikainen varhaiskasvatus .....                          | 414 | koulutuksen järjestäjän toiminta-alue .....                                    | 71  |
| kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksu .....                 | 759 | koulutuksen järjestämislupa .....  | 50  |
| kokopäivähoito .....  | 416 | koulutuksen järjestämismuoto .....   | 54  |
| kokopäiväinen varhaiskasvatus .....                         | 416 | koulutuksen järjestämistapa; ks. ammatillisen koulutuksen järjestämistapa..... | 55  |
| kolmannen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö .....       | 116 | koulutuksen nimi .....   | 871 |
| kolmannen syklin tutkinto .....                             | 706 | koulutuksen osa .....  | 507 |
| kolmiportainen tuki varhaiskasvatuksessa .....              | 588 | koulutuksen prognostinen arviointi .....                                       | 793 |
| kolmitasoinen tuki varhaiskasvatuksessa .....               | 588 | koulutuksen rakenne .....  | 212 |
| kolmoistutkinto; ks. kaksoistutkinto.....                   | 682 | koulutuksen rakenne (ECTS-termi) .....   | 872 |
| kompetenssi .....   | 894 | koulutuksen tavoitteet .....   | 275 |
| korkea-asteen tutkinto .....                                | 893 | koulutuksen toteutus .....   | 10  |
| korkeakoulu (1) .....                                       | 93  | koulutuksen tyyppi .....   | 873 |
| korkeakoulu (2) .....                                       | 97  | koulutulokas .....   | 180 |
| korkeakouluharjoittelu .....                                | 635 | koulutus (1) .....   | 8   |
| korkeakoulujen täydennyskoulutus .....                      | 488 | koulutus (2) .....   | 9   |
| korkeakoulun opetus- ja tutkintokieli .....                 | 288 | koulutus (3) .....   | 10  |
| korkeakoulutus .....  | 473 | koulutus (4) .....   | 11  |
| korkeakoulututkinto .....                                   | 674 | koulutusala .....  | 28  |
| korvaaminen; ks. opintosuorituksen korvaaminen.....         | 755 | koulutusaste .....   | 27  |
| korvaava opetus .....                                       | 439 | koulutusjärjestelmä .....  | 16  |
| kotitalousopetus .....                                      | 536 | koulutuskokeilu .....  | 520 |
| kotoutumiskoulutus .....                                    | 533 | koulutuskorvaus .....  | 573 |
| koulu .....   | 76  | koulutuslainsäädännössä säädetty koulutustoiminta .                            | 20  |
| kouluasteen tutkinto .....                                  | 708 | koulutuslainsäädäntö .....   | 21  |
| kouluateria .....   | 773 | koulutuslaji .....   | 279 |
| koulujärjestelmä; ks. koulutusjärjestelmä.....              | 16  | koulutusmahdollisuus .....   | 11  |
| koulukuraattori .....                                       | 120 | koulutusmateriaali .....   | 831 |
| koululainen .....   | 157 | koulutusmoduulitunnus .....  | 874 |
| koululykkäys .....  | 200 | koulutusmuoto (1) .....  | 56  |
| koululääkäri .....  | 123 | koulutusmuoto (2) .....  | 57  |
| koulumatka .....  | 774 | koulutusohjelma (1) .....  | 281 |
| koulumatkaetu .....   | 775 | koulutusohjelma (2) .....  | 702 |
| koulumuoto .....  | 56  | koulutusorganisaatio .....   | 59  |
|   |     | koulutusorganisaation opetuskieli .....  | 288 |



|   |     |  |     |
|---|-----|--|-----|
| koulutusorganisaation toimipiste .....  | 61  | laatuindikaattori .....  | 809 |
| koulutussopimukseen perustuva koulutus .....  | 492 | laatujärjestelmä .....   | 811 |
| koulutussopimukseen perustuva koulutus .....  | 635 | laatutekijä .....  | 812 |
| koulutussopimus .....   | 491 | lapsen henkilökohtainen<br>varhaiskasvatussuunnitelma .....              | 203 |
| koulutussopimuskoulutus; ks. koulutussopimukseen<br>perustuva koulutus .....            | 492 | lapsen kehityksen ja oppimisen tuen suunnitelma .....                    | 204 |
| koulutussopimusvastaava .....   | 186 | lapsen kodissa toimiva perhepäivähoitaja; ks.<br>perhepäivähoitaja ..... | 133 |
| koulutustarjonnan koulutuslaji .....  | 279 | lapsen varhaiskasvatussuunnitelma .....                                  | 203 |
| koulutustarjonta .....  | 277 | lapsi .....  | 155 |
| koulutustausta .....  | 336 | lapsikohtainen avustaja; ks. varhaiskasvatuksen<br>avustaja .....        | 134 |
| koulutustoimija .....   | 46  | laskennallinen rahoitus .....  | 904 |
| koulutustoimija (ECTS-termi) .....  | 846 | lastenhoitaja .....  | 132 |
| koulutustoimikunta .....  | 100 | lastentarhanopettaja .....   | 129 |
| koulutustoiminta .....  | 17  | lehtori .....  | 137 |
| koulutustoiminta, josta ei säädetä<br>koulutuslainsäädännössä .....                     | 19  | liikunnan koulutuskeskus .....   | 90  |
| koulutustunnus .....  | 874 | linja .....  | 282 |
| kouluun hakeutuminen muualle kuin kunnan<br>oppivelvolliselle osoittamaan kouluun ..... | 311 | lensiaatin tutkinto .....  | 699 |
| kouluun ilmoittautuminen .....  | 309 | lensiaatintutkinto .....   | 699 |
| kouluverkko .....   | 398 | lisääajan myöntäminen opiskeluoikeuteen .....                            | 546 |
| kriteeriperustainen arviointi .....   | 798 | lisähaku .....   | 332 |
| kriteeriperusteinen arviointi .....   | 798 | lisänäyttö .....   | 351 |
| kuljetuspäätös .....  | 776 | lisäopetus .....   | 523 |
| kuraattori .....  | 120 | luennoitsija (ECTS-termi) .....  | 876 |
| kurinpito .....   | 607 | luento-opetus .....  | 430 |
| kurinpitokeino .....  | 610 | lukio (1) .....  | 79  |
| kurinpitorangaistus .....   | 611 | lukio (2) .....  | 472 |
| kurinpitotoimenpide .....   | 610 | lukiodiplomi .....   | 235 |
| kurssi (1) .....  | 236 | lukiodiplomitodistus .....   | 662 |
| kurssi (2) .....  | 218 | lukiokoulutukseen valmistava koulutus .....                              | 529 |
| kurssi (3) .....  | 218 | lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen<br>perusteet .....             | 206 |
| kurssi (ECTS-termi) .....   | 880 | lukiokoulutuksen järjestäjä .....  | 48  |
| kurssi-ilmoittautuminen .....   | 310 | lukiokoulutuksen oppimäärä .....   | 194 |
| kurssimaksu; ks. opiskelumaksu .....  | 761 | lukiokoulutuksen oppimäärään sisältyvät opinnot .....                    | 193 |
| kurssimateriaali .....  | 831 | lukiokoulutuksen tarkoitus .....   | 275 |
| kurssin kirjallisuus; ks. oppimateriaali .....  | 833 | lukiokoulutuksen tavoitteet .....  | 275 |
| kurssin nimi .....  | 882 | lukiokoulutuksen tehtävät .....  | 275 |
| kurssin taso .....  | 883 | lukiokoulutuksen tutkinto .....  | 683 |
| kurssin tunnus .....  | 884 | lukiokoulutus .....  | 472 |
| kurssin tyyppi .....  | 885 | lukion päättötodistus .....  | 656 |
| kurssitarjotin .....  | 278 | lukukausi .....  | 345 |
| kurssivalinnat .....  | 310 | lukukausi-ilmoittautuminen .....   | 554 |
| kuvaus valmistumiseen vaadittavista loppukokeista ..<br>875                             | 875 | lukukausi-ilmoittautumisen tila .....                                    | 556 |
| kuvaus valmistumiseen vaadittavista oppinäytetöistä<br>.....                            | 875 | lukukausi-ilmoittautumispäivämäärä .....                                 | 558 |
| kymppiluokka .....  | 523 | lukukausimaksu .....   | 762 |
| kypsyysnäyte .....  | 713 | lukuvuosi .....  | 346 |
| laadun arviointi .....  | 807 | lukuvuosi-ilmoittautuminen .....   | 553 |
| laadun prosessitekijä .....   | 814 | lukuvuosi-ilmoittautumisen tila .....                                    | 556 |
| laadun rakennetekijä .....  | 813 | lukuvuosi-ilmoittautumispäivämäärä .....                                 | 558 |
| laadun tekijä .....   | 812 | lukuvuosimaksu .....   | 762 |
| laadunarviointijärjestelmä; ks. arviointijärjestelmä (1).<br>805                        | 805 | lukuvuosimaksuvelvollinen opiskelija .....                               | 764 |
| laadunarviointimalli .....  | 808 | lukuvuosimaksuvelvollisuus .....   | 763 |
| laadunhallinta .....  | 810 | lukuvuosisuunnitelma .....   | 260 |
| laadunhallintajärjestelmä .....   | 811 | lukuvuositodistus .....  | 654 |
| laadunvarmistusjärjestelmä .....  | 811 | lunntaaminen; ks. vilppi .....   | 608 |
| laaja-alainen osaaminen .....   | 273 | luokanohjaaja .....  | 139 |
| laajennettu oppilaaksiottoalue; ks. oppilaaksiottoalue<br>.....                         | 401 | luokanopettaja .....   | 140 |
| laajennettu oppisopimuskoulutuksen<br>järjestämistehtävä .....                          | 72  | luokanvalvoja .....  | 139 |
|   |     | luokka .....   | 444 |
|   |     | luokkaopetus .....   | 428 |

|  |     |   |     |
|--|-----|---|-----|
| luopunut .....   | 163 | näyttötutkinnon arviointikokous .....                 | 739 |
| lupa harjoittaa päiväkotitoimintaa .....                     | 33  | näyttötutkinnon järjestäjä .....                      | 51  |
| Lupa yksityisen päiväkotitoiminnan harjoittamiseksi ..<br>33 |     | näyttötutkinnon järjestämissopimus .....              | 52  |
| lykkääminen; ks. koulunkäynnin aloittamisen                  |     | näyttötutkinnon järjestämissuunnitelma .....          | 53  |
| lykkääminen.....   | 200 | näyttötutkinnon perusteet .....                       | 208 |
| lähikoulu .....  | 399 | näyttötutkinnon tutkintosuoritus .....                | 719 |
| lähiohjauksryhmä .....                                       | 444 | näyttötutkinto .....                                  | 680 |
| lähiopetus .....   | 457 | näyttötutkintoon valmistava koulutus .....            | 517 |
| lähipäiväkoti .....  | 43  | näyttötutkintotodistus .....                          | 668 |
| lähtevä vaihto-opiskelija .....                              | 630 | näyttöympäristö .....                                 | 716 |
| lähtökoulu .....   | 821 | ohjaava arviointi .....                               | 792 |
| läsnäoloilmoittautuminen (1) .....                           | 553 | ohjaava opettaja; ks. oppilaitosohjaaja.....          | 188 |
| läsnäoloilmoittautuminen (2) .....                           | 554 | ohjaus .....  | 5   |
| lääkäri .....  | 123 | ohjauskirjaus .....                                   | 566 |
| maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen             |     | ohjausmerkintä .....                                  | 566 |
| valmistava koulutus .....                                    | 535 | ohjausosaaminen; ks. työpaikkaohjaaja.....            | 184 |
| maahanmuuttajien ja vieraskielisten                          |     | ohjeellinen suoritusvuosi .....                       | 877 |
| lukiokoulutukseen valmistava koulutus .....                  | 529 | oikaisuvaatimus .....                                 | 816 |
| maisteriohjelma .....  | 703 | oikeus varhaiskasvatukseen .....                      | 192 |
| maksu hyväksytyin arvosanan korottamisesta ....              | 903 | oma opinto-ohjelma .....                              | 265 |
| maksu opetukseen osallistumisesta .....                      | 761 | omaehtoinen koulutus (2) .....                        | 901 |
| maksu tutkinnon järjestämisestä .....                        | 769 | oman ilmoituksen perusteella eronneeksi katsottu .... | 163 |
| maksullinen palvelutoiminta .....                            | 74  | oman ilmoituksen perusteella eronneeksi katsottu      |     |
| maksuton ateria .....  | 773 | oppivelvollinen .....                                 | 161 |
| maksuton ruokailu .....                                      | 773 | omaopettaja; ks. HOKS-ohjaaja.....                    | 190 |
| materiaalimaksu .....  | 761 | omassa kodissa toimiva perhepäivähoitaja; ks.         |     |
| maturiteetti .....   | 713 | perhepäivähoitaja.....                                | 133 |
| mentori .....  | 185 | omistajatyypit .....                                  | 58  |
| mikromeriitti .....  | 219 | opettaja .....  | 136 |
| mikrosuoritus .....  | 219 | opettaja (ECTS-termi) .....                           | 876 |
| mikrotodiste .....   | 220 | opettaminen .....                                     | 4   |
| mikrotutkinto .....  | 219 | opetukseen ilmoittautuminen .....                     | 310 |
| modulaarisuus .....  | 250 | opetukseen osallistumisen epäminen .....              | 616 |
| moduuli (1) .....  | 229 | opetuksen eriyttäminen .....                          | 274 |
| moduuli (2) .....  | 249 | opetuksen järjestäjä .....                            | 47  |
| moduuli (3); ks. opintokokonaisuus (2).....                  | 244 | opetuksen järjestäjän opetussuunnitelma .....         | 259 |
| monialainen yhteistyö .....                                  | 585 | opetuksen järjestämislupa .....                       | 50  |
| moniammatillinen yhteistyö .....                             | 585 | opetuksen järjestämismuoto .....                      | 54  |
| monimuoto-opetus .....                                       | 460 | opetuksen tavoitteet .....                            | 275 |
| monimuoto-opiskelu .....                                     | 462 | opetuksen vastuhenkilöt .....                         | 849 |
| monimuoto-opiskelu; ks. opetusmuoto.....                     | 453 | opetuksen vuosikello .....                            | 850 |
| mukautettu arviointi .....                                   | 822 | opetuksesta perittävä maksu .....                     | 761 |
| mukautetut osaamistavoitteet .....                           | 823 | opetus (1) .....                                      | 2   |
| muu ammatillinen koulutus .....                              | 503 | opetus (2) .....                                      | 4   |
| muu henkilöstö; ks. opetus- ja tutkimushenkilöstö.....       | 109 | opetus- ja tutkimushenkilöstö .....                   | 109 |
| muu varhaiskasvatusta .....                                  | 408 | opetus- ja tutkintokieli; ks. koulutusorganisaation   |     |
| muun hallinnonalan kuin opetushallinnon                      |     | opetuskieli.....                                      | 288 |
| koulutuslainsäädännössä säädetty                             |     | opetuskielen oppiminen .....                          | 456 |
| koulutustoiminta .....                                       | 23  | opetusajankohta .....                                 | 456 |
| muuntokoulutus .....   | 482 | opetushallinnon alan koulutuslainsäädännössä          |     |
| muutoksenhaku .....  | 815 | säädetty koulutustoiminta .....                       | 22  |
| määräaikainen erottaminen .....                              | 619 | opetusharjoittelu .....                               | 638 |
| Määräys puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien              |     | opetushenkilöstö .....                                | 108 |
| poistamisesta .....  | 35  | opetusjakso .....                                     | 218 |
| neljännen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö .            | 117 | opetuskielen hallinnan osoittamiseksi järjestettävä   |     |
| nivelvaihe .....   | 451 | kielikoe .....  | 357 |
| nivelvaiheen koulutus .....                                  | 530 | opetuskielen oppiminen (ECTS-termi) .....             | 878 |
| numeerinen arviointi .....                                   | 731 | opetuskieli (1) .....                                 | 288 |
| numeroarvosana .....   | 725 | opetuskieli (2) .....                                 | 289 |
| näyttö .....   | 715 | opetuskieli (ECTS-termi) .....                        | 878 |
| näyttökoe .....  | 715 | opetusmateriaali .....                                | 832 |
| näyttötodistus .....   | 667 | opetusmenetelmät .....                                | 879 |
|  |     | opetusmuoto .....                                     | 453 |

|  |     |  |     |
|--|-----|--|-----|
| opetusohjelma .....                                | 260 | opintosuorituksen kieli .....                    | 291 |
| opetuspiste .....                                  | 64  | opintosuorituksen korvaaminen .....              | 755 |
| opetusryhmä (1) .....                              | 444 | opintosuorituksen sisällyttäminen .....          | 756 |
| opetusryhmä (2) .....                              | 445 | opintosuorituksen uusiminen .....                | 747 |
| opetusryhmäkoko .....                              | 447 | opintosuoritus .....                             | 711 |
| opetussuunnitelma (1) .....                        | 258 | opintosuoritusote .....                          | 643 |
| opetussuunnitelma (2) .....                        | 259 | opintosuunta .....                               | 282 |
| opetussuunnitelman perusteet .....                 | 205 | opintotarjotin .....                             | 278 |
| opetussuunnitelmaperusteinen tutkinto .....        | 679 | opintotoimisto .....                             | 853 |
| opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta ..... | 75  | opintoviikko .....                               | 299 |
| opetustapa .....                                   | 455 | opiskelija .....                                 | 158 |
| opetustarjonta .....                               | 278 | opiskelijahuolto .....                           | 569 |
| opetustila .....                                   | 824 | opiskelijajärjestöt .....                        | 858 |
| opetustunti .....                                  | 276 | opiskelijaksi ilmoittautuminen (1) .....         | 550 |
| opinnollistaminen .....                            | 749 | opiskelijaksi ilmoittautuminen (2) .....         | 310 |
| opinnon nimi .....                                 | 882 | opiskelijaksi ottaminen .....                    | 349 |
| opinnon taso .....                                 | 883 | opiskelijaksi ottamisen edellytykset .....       | 334 |
| opinnon tunnus .....                               | 884 | opiskelijakunnan hallitus; ks. oppilaskunta..... | 830 |
| opinnon tyyppi .....                               | 885 | opiskelijakunnan jäsenmaksu .....                | 767 |
| opinnäyte .....                                    | 712 | opiskelijakunta (1) .....                        | 826 |
| opinnäytetyö .....                                 | 712 | opiskelijakunta (2) .....                        | 830 |
| opinto (ECTS-termi) .....                          | 880 | opiskelijaliikkuvuus .....                       | 627 |
| opinto-ohjaaja .....                               | 145 | opiskelijamaksu .....                            | 761 |
| opinto-ohjaus (1) .....                            | 567 | opiskelijan arviointi .....                      | 721 |
| opinto-ohjaus (2) .....                            | 567 | opiskelijan ateriakorvaus .....                  | 572 |
| opinto-ohjelma .....                               | 263 | opiskelijan itsearviointi .....                  | 733 |
| opinto-oikeus .....                                | 538 | opiskelijan poistaminen .....                    | 615 |
| opintoala .....                                    | 29  | opiskelijan poistumaan määrääminen .....         | 614 |
| opintoetus; ks. opintososiaalinen etu.....         | 568 | opiskelijaneuvonta .....                         | 567 |
| opintoihin ilmoittautuminen .....                  | 310 | opiskelijanumero .....                           | 827 |
| opintoihin liittyvät työharjoittelut .....         | 856 | opiskelijapalaute .....                          | 828 |
| opintojakso .....                                  | 218 | opiskelijapalvelut .....                         | 853 |
| opintojakso (ECTS-termi) .....                     | 880 | opiskelijaruokailu .....                         | 854 |
| opintojakson kuvaus .....                          | 881 | opiskelijaryhmä .....                            | 444 |
| opintojakson nimi .....                            | 882 | opiskelijaterveydenhuolto .....                  | 571 |
| opintojakson taso .....                            | 883 | opiskelijavaihto .....                           | 628 |
| opintojakson tunnus .....                          | 884 | opiskelijavalinta .....                          | 348 |
| opintojakson tyyppi .....                          | 885 | opiskelijavalintarekisteri .....                 | 386 |
| opintojaksotarjotin .....                          | 278 | opiskelijaviikko .....                           | 300 |
| opintojaksovalinnat .....                          | 310 | opiskelu .....                                   | 6   |
| opintojen aloittamispäivämäärä .....               | 560 | opiskeluhoito .....                              | 569 |
| opintojen laajuus .....                            | 280 | opiskelumaksu .....                              | 761 |
| opintojen laajuusyksikkö .....                     | 294 | opiskelumuoto (1) .....                          | 453 |
| opintojen mitoitusyksikkö .....                    | 294 | opiskelumuoto (2) .....                          | 454 |
| opintojen ohjaus .....                             | 5   | opiskelun alkamisen siirtäminen .....            | 551 |
| opintojen rahoitus .....                           | 851 | opiskelun aloittaja .....                        | 154 |
| opintojen tunnustamissäännöt organisaatiossa ..    | 852 | opiskelun tukipalvelut .....                     | 574 |
| opintojen työvoimapolitiittinen keskeyttäminen ..  | 564 | opiskeluoikeuden alkamispäivämäärä .....         | 559 |
| opintokeskus .....                                 | 89  | opiskeluoikeuden jatkaminen .....                | 546 |
| opintokokonaisuus (1) .....                        | 230 | opiskeluoikeuden menettäminen .....              | 543 |
| opintokokonaisuus (2) .....                        | 244 | opiskeluoikeuden menettänyt .....                | 164 |
| opintomaksu .....                                  | 761 | opiskeluoikeuden palauttaminen .....             | 542 |
| opintoneuvoja .....                                | 112 | opiskeluoikeuden peruuttaminen .....             | 541 |
| opintoneuvonta .....                               | 567 | opiskeluoikeuden pidättäminen .....              | 618 |
| opintopiste (1) .....                              | 296 | opiskeluoikeuden päättymisen .....               | 545 |
| opintopiste (2) .....                              | 298 | opiskeluoikeuden tila .....                      | 539 |
| opintopsykologi .....                              | 119 | opiskeluoikeuden väliaikainen keskeyttäminen ..  | 540 |
| opintorekisteriote .....                           | 643 | opiskeluoikeudesta luopuminen .....              | 544 |
| opintososiaalinen etu .....                        | 568 | opiskeluoikeudesta luopunut .....                | 163 |
| opintososiaalinen etuus .....                      | 568 | opiskeluoikeus .....                             | 538 |
| opintososiaalinen palvelu .....                    | 568 | opiskelupaikan ehdollinen vastaanotto .....      | 321 |
| opintosuorituksen arviointi .....                  | 721 | opiskelupaikan vastaanotto .....                 | 320 |
| opintosuorituksen hyväksilukeminen .....           | 754 | opiskelupaikka .....                             | 538 |
| opintosuorituksen hyväksiluku .....                | 754 | opiskeluterveydenhuollon lääkäri .....           | 123 |



|  |     |  |     |
|--|-----|--|-----|
| opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitaja .....    | 122 | organisaation ECTS-koordinaattori .....            | 855 |
| opiskeluterveydenhuolto .....                      | 571 | organisaation nimi .....                           | 846 |
| opiskelutila .....                                 | 825 | organisaation yleiskuvaus .....                    | 857 |
| opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot .....           | 513 | osa-aikainen erityisopetus .....                   | 432 |
| opiskeluympäristö .....                            | 450 | osa-aikainen varhaiskasvatus .....                 | 415 |
| opistoasteen tutkimus .....                        | 709 | osa-aikaisen varhaiskasvatuksen maksu .....        | 760 |
| oppiaine .....                                     | 251 | osaaminen .....                                    | 894 |
| oppiaineen oppimäärä .....                         | 194 | osaamisala .....                                   | 281 |
| oppiainekokonaisuus .....                          | 255 | osaamisen arvioija .....                           | 191 |
| oppiaineryhmä .....                                | 255 | osaamisen arvioijan perehdytys .....               | 522 |
| oppiarvo .....                                     | 897 | osaamisen arvioinnin mukauttaminen .....           | 605 |
| oppija .....                                       | 152 | osaamisen arviointi (1) .....                      | 728 |
| oppijan arvio osaamisen tunnustamisen              |     | osaamisen arviointi (2) .....                      | 729 |
| mahdollisuuksista .....                            | 752 | osaamisen hankkiminen .....                        | 7   |
| oppijanumero .....                                 | 829 | osaamisen kartoitus .....                          | 891 |
| oppilaaksi ilmoittautuminen .....                  | 549 | osaamisen laajuus .....                            | 280 |
| oppilaaksi ottaminen .....                         | 360 | osaamisen laajuusyksikkö .....                     | 294 |
| oppilaaksiotto .....                               | 360 | osaamisen osoittaminen .....                       | 714 |
| oppilaaksiottoalue .....                           | 401 | osaamisen osoittamisen uusiminen .....             | 747 |
| oppilaan arviointi .....                           | 721 | osaamisen tavoitteet .....                         | 283 |
| oppilaan itsearviointi .....                       | 733 | osaamisen tunnistaminen .....                      | 750 |
| oppilaan poistaminen .....                         | 615 | osaamisen tunnustaminen .....                      | 751 |
| oppilaan poistumaan määrääminen .....              | 614 | osaamiskokonaisuus (1) .....                       | 216 |
| oppilaanohjaaja .....                              | 144 | osaamiskokonaisuus (2) .....                       | 217 |
| oppilaanohjaus .....                               | 567 | osaamismerkki .....                                | 650 |
| oppilaitoksen opetuskieli .....                    | 288 | osaamisperustaisuus; ks. osaamisperusteisuus ..... | 499 |
| oppilaitoksen työsuunnitelma .....                 | 260 | osaamisperusteisuus .....                          | 499 |
| oppilaitoksen ylläpitämislupa .....                | 50  | osaamispiste .....                                 | 297 |
| oppilaitos .....                                   | 60  | osaamisprofiili .....                              | 890 |
| oppilaitosohjaaja .....                            | 188 | osaamistaso .....                                  | 895 |
| oppilas .....                                      | 157 | osaamistavoite (2) .....                           | 228 |
| oppilashuolto .....                                | 569 | osaamistavoitteet (1) .....                        | 283 |
| oppilaskunnan hallitus; ks. oppilaskunta .....     | 830 | osaamistavoitteet (2) .....                        | 228 |
| oppilaskunta .....                                 | 830 | osaamistodistus .....                              | 652 |
| oppilasvaihto .....                                | 628 | osakunnan kuraattori; ks. koulukuraattori .....    | 120 |
| oppilasvalinta .....                               | 361 | osallistumistodistus .....                         | 649 |
| oppimaan oppiminen; ks. oppiminen .....            | 12  | osapäivähoito .....                                | 417 |
| oppimateriaali .....                               | 833 | osapäiväinen varhaiskasvatus .....                 | 417 |
| oppimateriaali (ECTS-termi) .....                  | 886 | osaviikkoinen varhaiskasvatus .....                | 418 |
| oppiminen .....                                    | 12  | otantaperustainen arviointi .....                  | 797 |
| oppimisen tuki .....                               | 606 | ote opintosuoritusrekisteristä .....               | 643 |
| oppimisjakso .....                                 | 218 | otos; ks. otantaperustainen arviointi .....        | 797 |
| oppimissuunnitelma .....                           | 262 | paikallinen arviointi .....                        | 784 |
| oppimistulokset .....                              | 284 | paikallinen soveltava kurssi .....                 | 239 |
| oppimistulosten arviointi .....                    | 796 | paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma .....       | 202 |
| oppimisympäristö .....                             | 450 | paikallisen tason arviointi .....                  | 784 |
| oppimäärä .....                                    | 194 | paikallisesti tarjottava tutkinnon osa .....       | 225 |
| oppimäärän laajuus (1) .....                       | 194 | paikalliset valinnaiset opinnot .....              | 234 |
| oppimäärän laajuus (2) .....                       | 280 | paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva    |     |
| oppisopimus .....                                  | 493 | tutkinnon osa .....                                | 225 |
| oppisopimusasiantuntija .....                      | 189 | painotettu opetus .....                            | 500 |
| oppisopimuskoordinoija .....                       | 189 | pakollinen kurssi .....                            | 237 |
| oppisopimuskoulutus .....                          | 494 | pakollinen opintojakso .....                       | 248 |
| oppisopimustoimija .....                           | 103 | pakollinen tutkinnon osa .....                     | 213 |
| oppisopimusvastaava .....                          | 186 | pakolliset opinnot .....                           | 231 |
| oppivelvollinen .....                              | 196 | palaute .....                                      | 734 |
| oppivelvollisen eronneeksi katsominen .....        | 162 | palaute osaamisen kehittymisestä .....             | 736 |
| oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen    | 563 | palautekeskustelu; ks. palaute .....               | 734 |
| oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttänyt      | 159 | palauteraportti; ks. palaute .....                 | 734 |
| oppivelvollisuus .....                             | 195 | palpa; ks. aloituspaikka .....                     | 374 |
| oppivelvollisuusilmoitus .....                     | 308 | palveluntuottajakohdainen                          |     |
| oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetus ..... | 524 | varhaiskasvatussuunnitelma; ks. paikallinen        |     |
| oppivelvollisuuteen kuuluva koulutus .....         | 486 | varhaiskasvatussuunnitelma .....                   | 202 |
|  |     | pedagoginen arvio tehostettua tukea varten .....   | 597 |

|   |                          |   |            |
|---|--------------------------|---|------------|
| pedagoginen dokumentointi .....   | 587                      | päiväopiskelu; ks. opetusmuoto.....   | 453        |
| pedagoginen selvitys erityistä tukea varten .....   | 598                      | pätevyys .....  | 834        |
| pedagogisen toiminnan arviointi .....   | 786                      | pääaine .....   | 242        |
| pedagogiset järjestelyt .....   | 582                      | päästötodistus .....  | 641        |
| pedagogiset ratkaisut .....   | 582                      | pääsy- ja soveltuvuuskoee .....   | 356        |
| pedagogiset toimenpiteet .....  | 582                      | pääsykoee .....   | 355        |
| perhepäivähoidon johtaja .....  | 127                      | pääsyvaatimukset .....  | 887        |
| perhepäivähoidon ohjaaja .....  | 127                      | päättöarvioinnin kriteeri .....   | 724        |
| perhepäivähoitaja .....   | 133                      | päättöarviointi .....   | 732        |
| perhepäivähoito .....   | 406                      | päästötodistus .....  | 641        |
| perhepäiväkoti .....  | 44                       | päätöksen mukaiset aloituspaikat; ks. aloituspaikka...<br>374                                 |            |
| perusasteen tutkinto .....  | 672                      | päätös annettavasta tuesta .....  | 578        |
| peruskoulu (1) .....  | 76                       | päätös opiskelijaksi ottamisesta .....  | 358        |
| peruskoulu (2) .....  | 470                      | päätös oppilaaksi ottamisesta .....   | 358        |
| peruskouluun ilmoittautuminen .....   | 309                      | päätös päivähoidosta .....  | 303        |
| perusopetukseen ilmoittautuminen .....  | 309                      | rajattu HOPS; ks. henkilökohtainen<br>opintosuunnitelma.....                                  | 265        |
| perusopetukseen valmistava opetus .....   | 528                      | rajattu opinto-oikeus .....   | 538        |
| perusopetuksen lisäopetus .....   | 523                      | rajattu opiskeluoikeus .....  | 538        |
| perusopetuksen oppimäärä .....  | 194                      | rakenteelliset järjestelyt .....  | 583        |
| perusopetuksen päästötodistus .....   | 655                      | rakenteelliset ratkaisut .....  | 583        |
| perusopetuksen tavoitteet .....   | 275                      | rehtori .....   | 110        |
| perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulu .....  | 62                       | Reifeprüfung-tutkinto .....   | 687        |
| perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu .....  | 63                       | rekenteelliset toimenpiteet .....   | 583        |
| perusopetuksen yksilöllistetty oppimäärä .....  | 599                      | ristiinopiskelija .....   | 178        |
| perusopetus .....   | 470                      | ruokaraha .....   | 572        |
| perusopetuslain mukainen opetuskieli .....  | 288                      | ryhmä .....   | 444        |
| perusopinnot .....  | 245                      | ryhmäkohtainen avustaja; ks. varhaiskasvatuksen<br>avustaja.....                              | 134        |
| perustutkinto-opiskelija .....  | 168                      | ryhmäkohtainen varhaiskasvatussuunnitelma; ks.<br>paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma..... | 202        |
| pidennetty oppivelvollisuus .....   | 600                      | ryhmänohjaaja .....   | 139        |
| pidättää oikeus opiskeluun .....  | 618                      | ryhmänohjaus .....  | 898        |
| pieni osaamiskokonaisuus .....  | 219                      | ryhmänohjausryhmä .....   | 444        |
| plagiointi; ks. vilppi.....   | 608                      | ryhmäopetus .....   | 427        |
| pohjakoulutus .....   | 336                      | ryhmäperhepäivähoitaja; ks. perhepäivähoitaja...<br>ryhmäperhepäivähoito .....                | 133<br>407 |
| pohjakoulutusvaatimus .....   | 335                      | ryhmäperhepäiväkoti .....   | 45         |
| poikkeaminen; ks. ammattitaitovaatimuksista tai<br>osaamistavoitteista poikkeaminen.....  | 623                      | ryhmässä toimiva päiväkodin johtaja; ks. päiväkodin<br>johtaja.....                           | 125        |
| poissaoleva opiskelija .....  | 160                      | saapuva vaihto-opiskelija .....   | 631        |
| poissaolevaksi ilmoittautuminen .....   | 555                      | saavutetut osaamistavoitteet .....  | 284        |
| poistumismääräys .....  | 614                      | sairaalaopetus .....  | 501        |
| pro gradu -työ; ks. opinnäytetyö.....   | 712                      | sairaalavarhaiskasvatus .....   | 426        |
| professori .....  | 118                      | sanallinen arviointi .....  | 730        |
| prognostinen arviointi .....  | 793                      | seuranta .....  | 779        |
| psykologi .....   | 119                      | siirto-opiskelija .....   | 177        |
| psykologi- ja kuraattoripalvelut; ks. oppilashuolto.<br>puheviestintätaitojen päättökoe; ks.<br>puheviestintätaitojen päättökokeen todistus...<br>puheviestintätaitojen päättökokeen todistus ..... | 569<br>663<br>663<br>663 | siirtohaku .....  | 314        |
| puhvi-koee; ks. puheviestintätaitojen päättökokeen<br>todistus.....   | 663                      | siirtymävaihe .....   | 451        |
| puhvi-todistus .....  | 663                      | sijoittelu .....  | 385        |
| puuttuva osaaminen; ks. osaamisen hankkiminen...<br>puuttuvan osaamisen hankkiminen; ks. osaamisen<br>hankkiminen.....  | 7<br>7                   | sijoittelun tulos .....   | 394        |
| päivittäinen varhaiskasvatus .....  | 419                      | sisällyttäminen; ks. opintosuorituksen sisällyttäminen<br>.....                               | 756        |
| päivähoito (2) .....  | 402                      | sivuaine .....  | 243        |
| päivähoito (2) .....  | 466                      | sopimus oppisopimuskoulutuksen järjestämisestä;<br>ks. oppisopimuskoulutus.....               | 494        |
| päivähoitopaikka .....  | 304                      | soveltava kurssi .....  | 239        |
| päivähoitopalvelun tuottaja .....   | 37                       | soveltuvuuskoee .....   | 356        |
| päiväkodin johtaja .....  | 125                      | starttiluokka .....   | 435        |
| päiväkodin varajohtaja .....  | 126                      | starttiopetus .....   | 435        |
| päiväkoti .....   | 42                       | steinerpedagoginen varhaiskasvattaja .....  | 135        |
| päiväkotitoiminta .....   | 405                      | sulautuva opetus .....  | 460        |
| päiväopetus (1); ks. opetusmuoto.....   | 453                      | summatiivinen arviointi .....   | 794        |
| päiväopetus (2); ks. opetusajankohta.....   | 456                      |   |            |

|  |     |   |     |
|--|-----|---|-----|
| suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus ..... | 899 | todistus suullisen kielitaidon kokeen suorittamisesta . | 661 |
| suorahaku .....  | 328 | 661   |     |
| suoravalinta .....                                     | 365 | todistus suullisesta kielitaidosta .....                | 661 |
| suorituksen uusiminen .....                            | 747 | todistus tutkinnon osan suorituksesta .....             | 644 |
| suoritusajan pidennys .....                            | 546 | todistus tutkintokoulutukseen osallistumisesta ...      | 649 |
| suoritustapa .....                                     | 892 | todistus valmentavaan koulutukseen osallistumisesta     | 649 |
| suunnitelma kurinpitokeinojen ja                       |     | .....   | 649 |
| kasvatuskeskustelun käyttämisestä; ks.                 |     | todistusvalinta .....                                   | 365 |
| kurinpitokeino .....                                   | 610 | tohtorin tutkinto .....                                 | 700 |
| suuntautumisvaihtoehto .....                           | 282 | toiminnan tasolla tehtävä arviointi .....               | 785 |
| systemaattinen arviointi .....                         | 790 | toiminta-alue .....                                     | 71  |
| syventävä kurssi .....                                 | 238 | toiminta-alueittain järjestetty opetus .....            | 601 |
| syventävät opinnot .....                               | 247 | toimintakulttuuri .....                                 | 452 |
| säädösperustainen koulutuksen hankkiminen .....        | 18  | toimintamuotokohtainen                                  |     |
| säädösperustaisesti julkisesti rahoitettu              |     | varhaiskasvatussuunnitelma; ks. paikallinen             |     |
| koulutustoiminta .....                                 | 24  | varhaiskasvatussuunnitelma.....                         | 202 |
| t&k-toiminta .....                                     | 836 | toimipaikka .....                                       | 65  |
| taiteen perusopetus .....                              | 476 | toimipiste; ks. koulutusorganisaation toimipiste.....   | 61  |
| taiteiden välinen kurssi .....                         | 240 | toisen asteen koulutus .....                            | 471 |
| tarvittavan ammattitaidon hankkimisen                  |     | toisen asteen opettaja .....                            | 149 |
| henkilökohtaistaminen .....                            | 626 | toisen asteen oppilaitos .....                          | 78  |
| teema-arviointi .....                                  | 799 | toisen asteen tutkinto .....                            | 673 |
| teemaopinnot .....                                     | 241 | toisen asteen tutkintokoulutukseen valmentava           |     |
| tehostettu tuki .....                                  | 595 | koulutus .....  | 530 |
| tehostettu tuki varhaiskasvatuksessa .....             | 591 | toisen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö .....      | 115 |
| TELMA .....  | 509 | toisen syklin tutkinto .....                            | 705 |
| temaattiset opinnot .....                              | 233 | toissijainen hakija; ks. toissijainen koulu.....        | 400 |
| tenttililppi; ks. vilppi.....                          | 608 | toissijainen koulu .....                                | 400 |
| terveydenhoitaja .....                                 | 122 | toistuva opetuksen järjestämisaikajakso .....           | 888 |
| terveydenhuoltopalvelut .....                          | 859 | tuen päätöksen muutoksenhaku .....                      | 579 |
| TET .....  | 634 | tuen tarpeen arviointi .....                            | 576 |
| tiedekunta .....                                       | 97  | tuen vaikuttavuuden arviointi .....                     | 577 |
| tieteellisen julkaisun vertaisarviointi .....          | 737 | tukimuoto .....   | 589 |
| tietoa elämisen kustannuksista .....                   | 860 | tukiopetus .....  | 431 |
| tietoa opiskelijaliikkuvuudesta .....                  | 861 | tukipalvelut .....                                      | 580 |
| tietoa opiskelijaliikkunnasta .....                    | 862 | tukitoimenpiteet .....                                  | 581 |
| tietoa oppimisympäristöstä .....                       | 863 | tuleva vaihto-opiskelija .....                          | 631 |
| tietoa vakuutuksista .....                             | 864 | tuntijako .....   | 193 |
| tilauskoulutus .....                                   | 483 | tuntiopettaja .....                                     | 148 |
| tilauskoulutusopiskelija .....                         | 170 | tuomioistuinharjoittelu .....                           | 637 |
| todennettu osaaminen .....                             | 284 | tutkimus- ja kehittämistoiminta .....                   | 836 |
| todennettu osaaminen .....                             | 835 | tutkinnon järjestäjä .....                              | 51  |
| todiste pienen osaamiskokonaisuuden                    |     | tutkinnon laillistaminen .....                          | 757 |
| saavuttamisesta .....                                  | 220 | tutkinnon muodostuminen .....                           | 212 |
| todistus .....   | 640 | tutkinnon nimi; ks. tutkintonimike.....                 | 671 |
| todistus (1) .....                                     | 639 | tutkinnon osa .....                                     | 221 |
| todistus lukion oppiaineen oppimäärän                  |     | tutkinnon osan arviointisuunnitelma .....               | 740 |
| suorittamisesta .....                                  | 660 | tutkinnon pakollinen osa .....                          | 213 |
| todistus lukiosta eroamisesta .....                    | 664 | tutkinnon perusteet .....                               | 207 |
| todistus opiskelijan osaamisesta .....                 | 648 | tutkinnon rakenne .....                                 | 212 |
| todistus osaamisesta .....                             | 648 | tutkinnon rinnastaminen .....                           | 757 |
| todistus osittain suoritetusta perusopetuksen          |     | tutkinnon suorittaja .....                              | 166 |
| oppimäärästä .....                                     | 658 | tutkinnon suorittamisen henkilökohtaistaminen ...       | 625 |
| todistus perusopetuksen koko oppimäärän                |     | tutkinnon tunnustaminen .....                           | 757 |
| suorittamisesta .....                                  | 659 | tutkinnon vaativuustaso .....                           | 285 |
| todistus perusopetuksen oppiaineen oppimäärän          |     | tutkinnon vahvistuspäivämäärä .....                     | 837 |
| suorittamisesta .....                                  | 657 | tutkinnon valinnainen osa .....                         | 214 |
| todistus suoritetuista koulutuksen osista .....        | 645 | tutkinnonsuoritusoikeus .....                           | 538 |
| todistus suoritetuista opinnoista (1) .....            | 642 | tutkinto .....  | 670 |
| todistus suoritetuista opinnoista (2) .....            | 664 | tutkinto-ohjelma .....                                  | 702 |
| todistus suoritetuista tutkinnon osista .....          | 644 | tutkinto-opiskelija .....                               | 167 |
| todistus suoritetusta koulutuksesta .....              | 646 | tutkintoa yksilöllisesti laajentava tutkinnon osa ...   | 226 |
| todistus suoritetusta valmentavasta koulutuksesta .... | 646 | tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa .....        | 50  |
| 646  |     | tutkintojärjestelmä .....                               | 30  |

|  |     |  |     |
|--|-----|--|-----|
| tutkintokohtainen terveydentilavaatimus .....                            | 339 | vaativa erityinen tuki .....                                   | 604 |
| tutkintokoulutukseen valmentava koulutus .....                           | 530 | vaativa erityinen tuki varhaiskasvatuksessa .....              | 593 |
| tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen<br>perusteet .....          | 209 | vaihto-opiskelija .....  | 629 |
| tutkintokoulutuksen opiskelija .....                                     | 167 | vaihto-oppilas .....   | 629 |
| tutkintokoulutus .....   | 481 | valinnainen aine .....   | 253 |
| tutkintomaksu .....  | 765 | valinnainen tutkinnon osa .....                                | 214 |
| tutkintonimike .....   | 671 | valinnan aloituspaikat; ks. aloituspaikka.....                 | 374 |
| tutkintonimike (ECTS-termi) .....  | 889 | valinnan tila .....  | 391 |
| tutkintoon johtava koulutus .....  | 481 | valinnan tulos .....   | 392 |
| tutkintoon johtava opinto-oikeus .....                                   | 538 | valinnan vaihe .....   | 390 |
| tutkintoon johtava opiskeluoikeus .....                                  | 538 | valintaehdotus .....   | 393 |
| tutkintoon johtavan koulutuksen nimi .....                               | 871 | valintaesitys .....  | 395 |
| tutkintorakenne (1) .....  | 212 | valintakelpoisuus .....  | 334 |
| tutkintorakenne (2) .....  | 30  | valintakiintiö .....   | 354 |
| tutkintosuoritus; ks. näyttötutkinnon tutkintosuoritus...<br>719         |     | valintakoe .....   | 355 |
| tutkintotavoitteet .....   | 896 | valintakoeryhmä .....  | 382 |
| tutkintotilaisuus .....  | 718 | valintalaskennan tulos .....                                   | 393 |
| tutkintodistisus .....   | 647 | valintalaskenta .....  | 384 |
| tutkintotoimikunta .....   | 101 | valintamenettely .....   | 387 |
| tutkintovaatimukset .....  | 261 | valintamenettely (ECTS-termi) .....                            | 865 |
| TUVA-koulutus .....  | 530 | valintaperuste .....   | 350 |
| työelämän kehittämis- ja palvelutehtävä .....                            | 68  | valintaperustemalli .....                                      | 396 |
| työelämän kehittämis- ja palvelutoiminta .....                           | 67  | valintapiste .....   | 352 |
| työelämässä oppiminen .....  | 490 | valintapäätös .....  | 358 |
| työelämätoimikunta .....   | 102 | valintaryhmä .....   | 378 |
| työelämään tutustuminen .....  | 634 | valintatapa .....  | 387 |
| työharjoittelu (1) .....   | 635 | valintatapajono .....  | 389 |
| työharjoittelu (2) .....   | 490 | valintatieto .....   | 391 |
| työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus .<br>509               |     | VALMA .....  | 508 |
| työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan<br>koulutuksen perusteet ..... | 210 | valmentava koulutus .....                                      | 506 |
| työkokemus .....   | 838 | valmentavan koulutuksen opiskelija .....                       | 172 |
| työpaikalla järjestettävä koulutus .....                                 | 490 | valmentavan koulutuksen osa .....                              | 507 |
| työpaikalla järjestettävä ohjaus .....                                   | 565 | valmentavan koulutuksen perusteet .....                        | 211 |
| työpaikalla järjestettävän koulutuksen<br>sopimusvastaava .....          | 186 | valpa; ks. aloituspaikka.....                                  | 374 |
| työpaikalla opiskelu .....   | 490 | valtakunnallinen hakumenettely; ks. yhteishaku...327           |     |
| työpaikalla oppiminen .....  | 490 | valtakunnallinen soveltava kurssi .....                        | 239 |
| työpaikkakouluttaja .....  | 184 | valtakunnalliset valinnaiset opinnot .....                     | 232 |
| työpaikkaohjaaja .....   | 184 | valtionhallinnon kielitutkinto .....                           | 677 |
| työpaikkaohjaajakoulutus .....   | 521 | valtionosuusrahoitettu koulutustoiminta .....                  | 25  |
| työpaikkaohjaus .....  | 565 | vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja<br>ohjaus ..... | 537 |
| työssä oppiminen .....   | 490 | vapaa sivistystyö .....  | 465 |
| työssäoppiminen .....  | 490 | vapaa-ajanpalvelut .....                                       | 866 |
| työssäoppiminen .....  | 635 | vapaan sivistystyön koulutus .....                             | 465 |
| työsuhteeseen perustuva oppisopimuskoulutus .                            | 495 | vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus .....                    | 532 |
| työvoimakoulutus .....   | 489 | vapaan sivistystyön opettaja .....                             | 151 |
| työvoimapolitiittinen koulutus .....                                     | 489 | vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjä .....             | 49  |
| työväenopisto .....  | 88  | vapaan sivistystyön oppilaitos .....                           | 85  |
| täydennysshaku .....   | 333 | vapaasti valittava tutkinnon osa .....                         | 224 |
| täydennyskoulutuksen opiskelija .....                                    | 176 | varasija .....   | 375 |
| täydennyskoulutus .....  | 487 | varasijalla .....  | 369 |
| täydennysopiskelija .....  | 175 | varasijalla oleva hakija .....                                 | 372 |
| täydentävä varhaiskasvatus .....   | 467 | varhaiserityiskasvatus .....                                   | 468 |
| ulkoinen arviointi .....   | 787 | varhaiskasvattaja (1) .....                                    | 129 |
| ulkomaanjakso .....  | 633 | varhaiskasvattaja (2) .....                                    | 132 |
| ulkomailla suoritettu tutkinto .....                                     | 707 | varhaiskasvattaja (3) .....                                    | 131 |
| ulkomainen tutkinto .....  | 707 | varhaiskasvattajat .....                                       | 105 |
| ulkopuolinen arviointi .....   | 787 | varhaiskasvatukseen hakeminen .....                            | 301 |
| urasuunnitelma .....   | 622 | varhaiskasvatukseen hakija .....                               | 302 |
| urheilijan ammatillinen koulutus .....                                   | 511 | varhaiskasvatuksen asiakasmaksu .....                          | 758 |
|  |     | varhaiskasvatuksen avustaja .....                              | 134 |
|  |     | varhaiskasvatuksen erityisopettaja .....                       | 130 |
|  |     | varhaiskasvatuksen iltahoito .....                             | 425 |
|  |     | varhaiskasvatuksen järjestäjä .....                            | 36  |



